حج ۲۶

محمد حسین رجبی

بسم الله الرحمن الرحیم

حج ۲۶

نویسنده:

محمدحسین رجبی

ناشر چاپی:

مشعر

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

فهرست ----- ۵
حج ۲۶ ----- ۲۷
مشخصات کتاب ----- ۲۷
مقدمه ----- ۲۷
حج؛ عالی‌ترین مظهر وحدت ----- ۲۷
شعار حج سال جاری ----- ۲۸
اتفاقات و حوادث مهم انعکاس یافته در موسم حج ----- ۲۹
کارنامه امیر الحاج در یک نگاه ----- ۳۰
اشاره ----- ۳۰
دیدارها ----- ۳۰
الف: دیدارهای خارجی ----- ۳۰
ب: دیدارهای داخلی ----- ۳۰
سخنرانی‌ها ----- ۳۰
مصاحبه‌ها ----- ۳۱
مصاحبه‌ها ----- ۳۱
گزارش آماری حج ۲۶ ----- ۳۱
اشاره ----- ۳۱
۱- جنسیت: ----- ۳۱
۲- سن: ----- ۳۱
۳- تحصیل: ----- ۳۱
۴- شغل: ----- ۳۱
دست‌اندرکاران حج سال جاری ----- ۳۲
اشاره ----- ۳۲

بعثه رهبر معظم انقلاب: ۳۲
سازمان حج و زیارت ۳۲
وزارت امور خارجه ۳۲
پیشنهادات و انتقادات ۳۲
تدوین کتاب حج ۲۶ ۳۴
طلیعه ۳۴
ویژگی‌های حج ۸۴ از دیدگاه امیر الحاج جمهوری اسلامی ایران ۳۴
اشاره ۳۴
۱- ویژگی‌های سیاسی ۳۵
۲- ویژگی‌های فرهنگی ۳۵
۳- ویژگی‌های تبلیغی ۳۵
۴- ویژگی‌های خبر و اطلاع رسانی ۳۶
۵- ویژگی‌های اجرایی ۳۶
فصل اوّل: مقدّمات حج ۲۶ ۳۸
اشاره ۳۸
برپایی مراسم توجیهی زائران بیت اللّه الحرام ۳۹
آغاز هفته حج ۴۰
نمایشگاه ویژه حج ۴۰
برنامه تلویزیونی «روضه رضوان» ۴۰
انتشار نشریه زائر ۴۰
سخنان رهبر معظم انقلاب در دیدار با کارگزاران حج ۴۱
سخنان ریاست محترم جمهوری در جلسه شورای عالی حج ۴۲
همایش مدیران و روحانیان حج سال جاری ۴۳
افتتاح شبکه اینترنتی حج ۴۴

سخنان نماینده ولی فقیه در مراسم نماز جمعه تهران ----- ۴۵
آغاز پروازهای حج تمتع از روز ۲۵ آذر ۸۴ ----- ۴۵
فصل دوّم: گزارش روزشمار حج ۲۶ ----- ۴۶
جمعه ۱۴ ذی‌قعده «۱» ----- ۴۶
اشاره ----- ۴۶
ورود نخستین گروه زائران ایرانی به مدینه منوّره ----- ۴۶
راه‌اندازی دفاتر بعثه مقام معظم رهبری ----- ۴۶
انتقال حجاج توسط خطوط هوایی عربستان ----- ۴۶
بانوان و زیارت بقیع ----- ۴۶
شنبه ۱۵ ذی‌قعده «۱» ----- ۴۷
اشاره ----- ۴۷
تعویق شست‌وشوی خانه خدا ----- ۴۷
راه‌اندازی رادیوی آموزش حجاج در عربستان ----- ۴۷
یک‌شنبه ۱۶ ذی‌قعده ----- ۴۷
اشاره ----- ۴۷
ساخت «شهر حجاج» در بندر ینبع ----- ۴۷
انتشار «جزوه حج» توسط وزارت خارجه فرانسه ----- ۴۷
انتشار ویژه‌نامه فارسی توسط عربستان ----- ۴۸
دوشنبه ۱۷ ذی‌قعده ----- ۴۸
اشاره ----- ۴۸
ورود امیرالحاج ایران به مدینه منوره ----- ۴۸
آمادگی ستاد مدینه منوره برای پذیرایی از زائران ایرانی ----- ۴۸
توقیف و مصادره کتابهای ارسالی از ایران ----- ۴۹
حضور چشمگیر زائران در قبرستان بقیع ----- ۴۹

درگذشت یک زائر ایرانی ----- ۴۹
اجتماع کارگزاران حج و سخنان مسؤولان ذی‌ربط ----- ۵۰
نخستین جلسه شورای هماهنگی بعثه مقام معظم رهبری ----- ۵۰
توزیع میلیون‌ها قرآن، ادعیه و نوار شرح مناسک حج ----- ۵۱
گسترش پل جمرات ----- ۵۱
طرح کمک به حاجیان خاص برای ادای مناسک حج ----- ۵۱
سعودی‌ها از خدمات خود به زائران گزارش می‌دهند ----- ۵۱
سه‌شنبه ۱۸ ذی‌قعده «۱» ----- ۵۲
اشاره ----- ۵۲
این روزها مدینه حال و هوایی دیگر دارد ----- ۵۲
برنامه ریزی بعثه مقام معظم رهبری برای وعظ و آموزش مناسک حج زائران ----- ۵۲
آمادگی هیأت پزشکی حج ایران برای ارائه خدمات به بیماران ----- ۵۳
زائران ایرانی از ایستگاه‌های مختلف به مسجدالنبی صلی الله علیه و آله منتقل می‌شوند ----- ۵۳
برپایی نخستین مراسم سخنرانی عمومی در بعثه مقام معظم رهبری ----- ۵۳
انتشار نشریه «صفا» ویژه روحانیون کاروان‌ها ----- ۵۳
تشکیل جلسه ستاد ویژه برگزاری دعای کمیل ----- ۵۳
اجتماع پرشور زائران شیعه و سنی در بقیع ----- ۵۴
بازدید جمعی از زائران از آشپزخانه مرکزی ----- ۵۵
چهارشنبه ۱۹ ذی‌قعده ----- ۵۶
اشاره ----- ۵۶
انتشار نشریات جدید «مروه» و «دلیل کاروان» ----- ۵۶
۱۶ هزار اتوبوس و حمل و نقل ۱/ ۵ میلیون زائر ----- ۵۶
معیارهای انتخاب روحانیون نمونه حج اعلام شد ----- ۵۶
دومین نشست شورای هماهنگی بعثه ----- ۵۷

شور و احساسات در بقیع و عکس‌العمل سعودی‌ها ----- ۵۷
تبیین سیاست بعثه مقام معظم رهبری در برابر مبلغان بومی ----- ۵۸
برنامه‌های فرهنگی برای روحانیون کاروان‌ها در مدینه ----- ۵۸
اشاره ----- ۵۸
تشکیل جلسات پرسش و پاسخ احکام و مناسک ----- ۵۸
نشست‌های فرهنگی ----- ۵۸
بازدید از اماکن تاریخی ----- ۵۸
حجهًْالاسلام قرائتی: حجاج بهره‌گیری از فضای اماکن مقدس را تحت‌الشعاع هیچ کاری قرار ندهند. ----- ۵۸
رئیس جمهوری اسلامی ایران: تشرّف مسؤولان دولتی به حج تمتّع غیر واجب ممنوع است ----- ۵۹
تعرفه‌های رومینگ تلفن همراه عربستان ----- ۵۹
پنج‌شنبه ۲۰ ذی‌قعده ----- ۵۹
اشاره ----- ۶۰
عربستان «برنامه آگاهی حج» اجرا می‌کند ----- ۶۰
برپایی جلسات تبلیغی و پاسخ به سؤالات شرعی ویژه بانوان ----- ۶۰
ضرورت هشیاری زائران در برابر سارقان ----- ۶۰
وزیر حج عربستان: تدابیر لازم جهت آسایش حجاج و مبارزه با حوادث اتخاذ شده است ----- ۶۰
رشد وضعیت تغذیه زائران ایرانی نسبت به سال گذشته ----- ۶۱
دیدار سرپرست حجاج ایرانی با اعضای ستاد مدینه منوره ----- ۶۱
برگزاری پرشکوه دعای کمیل در کنار بقیع ----- ۶۲
حجت‌الاسلام نقویان: حج بهترین فرصت دستیابی به جایگاه والای انسان است ----- ۶۵
جمعه ۲۱ ذی‌قعده ----- ۶۵
اشاره ----- ۶۵
برگزاری آیین روح‌بخش دعای ندبه در بعثه مقام معظم رهبری ----- ۶۵
سه ساعت گشت و گذار و گپ با زائران ایرانی ----- ۶۶

وضعیت ناهنجار و ازدحام، هنگام زیارت بانوان از بقیع ----- ۶۷
ورود کاروان جانبازان به مدینه منوره ----- ۶۷
برپایی مراسم نورانی «شبی با قرآن» در بعثه مقام معظم رهبری ----- ۶۸
تشدید فعالیت مبلغان وهابی در بقیع ----- ۶۸
سرقت ۱۶۰۰ دلار از یک زائر ایرانی ----- ۶۸
سخنران بعثه: توجه به نماز باید در صدر توجه حجاج باشد ----- ۶۸
نخستین همایش بعثه رهبر معظم انقلاب در مدینه منوره برگزار می‌شود ----- ۶۹
سومین نشست شورای هماهنگی بعثه ----- ۶۹
خروج زائران مدینه قبل به سمت مکه از فردا آغاز می‌شود ----- ۶۹
شنبه ۲۲ ذی‌قعده ----- ۷۰
اشاره ----- ۷۰
دیدار اعضای بعثه آیات عظام با نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی ----- ۷۰
برگزاری همایش نخست «قرآن و سنت» ----- ۷۰
نصب پرده جدید خانه خدا ----- ۷۱
پذیرش دانشجو در رشته مدیریت حج و عمره ----- ۷۱
انجام امور مربوط به حجاج ایرانی توسط عربستان ----- ۷۱
رمی جمرات مصریان بر اساس فتوای جدید ----- ۷۱
توسعه و بهسازی مراکز بهداشتی در مشاعر مقدسه ----- ۷۲
باز هم درباره پل جمرات ----- ۷۲
«کوه‌های طلا» در اطراف مسجدالحرام ----- ۷۲
توزیع کتاب فارسی مربوط به حج توسط دانشگاه سعودی ----- ۷۲
با زائران ایرانی در بازارهای مدینه ----- ۷۲
رانندگی‌های خطرناک و مشکلات ترافیکی در مدینه جان زائران را تهدید می‌کند ----- ۷۳
یکشنبه ۲۳ ذی‌قعده ----- ۷۴

اشاره ----- ۷۴
دیدار جمعی از علما و زائران پاکستانی با امیرالحاج ایران ----- ۷۵
آیۀاللّه ری‌شهری: تهاجم فرهنگی و اختلافات داخلی دو ابزار دشمن برای باقی ماندن در افغانستان است. ----- ۷۵
توصیه‌های مهم حراست سازمان حج و زیارت ----- ۷۶
امام جمعه تبریز: حج تجلیگاه وحدت و قدرت مسلمانان است ----- ۷۷
دیدار رئیس سازمان حج از آشپزخانه ----- ۷۷
توزیع آب زمزم ----- ۷۸
خردسال‌ترین و مسن‌ترین زائر ایرانی در حج تمتع امسال معرفی شدند ----- ۷۸
دوشنبه ۲۴ ذی‌قعده ----- ۷۸
اشاره ----- ۷۸
عیادت امیرالحاج ایران و هیأت همراه از شیخ عَمْری ----- ۷۸
پرچم فلسطین در مدینه منوره به اهتزاز درآمد ----- ۷۸
دیدار آیۀاللّه ری‌شهری با رئیس بعثه عمان ----- ۷۹
توصیه‌های مهم گمرک جمهوری اسلامی ایران به حجاج بیت‌اللّه الحرام ----- ۷۹
توزیع ۱۰۰ هزار غذا به حجاج ----- ۸۰
ورود اولین گروه حجاج ایرانی به جده ----- ۸۰
اعلام آمادگی وزارت بهداشت عربستان در موسم حج ----- ۸۰
اقلیت مسلمان اسپانیا از کشور مغرب به مکه عزیمت می‌کنند ----- ۸۰
هواپیمایی ماهان حجاج انگلستان را به عربستان منتقل می‌کند ----- ۸۱
۵۰۰ عالم مسلمان وارد عربستان شدند ----- ۸۱
سعودی‌ها باز هم از خدمات خود به زائرین گزارش می‌دهند! ----- ۸۲
سه‌شنبه ۲۵ ذی‌قعده ----- ۸۲
اشاره ----- ۸۲
حضور نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی در بعثه مراجع عظام تقلید ----- ۸۳

همکاری پزشکی ایران و عربستان در موسم حج ----- ۸۳
دیدار نمایندگان صدا و سیما با نماینده ولی فقیه در امور حج ----- ۸۳
نصب پرده جدید خانه خدا ----- ۸۴
دولت سعودی آمار هزینه اجرای طرح‌های مدینه را می‌دهد ----- ۸۴
معاینه و معالجه ۶۵۰ زائر بیمار ایرانی در مدینه ----- ۸۴
مسلمانان کانادایی برای تشرف به حج دیگر از فرودگاه‌های آمریکایی سفر نمی‌کنند ----- ۸۵
کاهش مشکلات زائران ایرانی به سبب رویکرد مطلوب‌تر عربستان ----- ۸۵
چهارشنبه ۲۶ ذی‌قعده ----- ۸۶
اشاره ----- ۸۶
دیدار مسؤولان هیأت پزشکی حج با سرپرست حجاج ایرانی ----- ۸۶
دیدار سرپرست حجاج ایرانی از کاروان‌های ایرانی در مدینه منوره ----- ۸۷
مرکز آموزش و پژوهش حج و زیارت تأسیس می‌شود ----- ۸۷
موقعیت «شیعه» در دیدگاه علما و دولت عربستان سعودی ----- ۸۸
۷۰۰ اتوبوس و مینی‌بوس در ۱۹ خط شبانه‌روزی در خدمت زائران مکه ----- ۸۸
تدوین برنامه تغذیه زائران تا آخر موسم حج ----- ۹۰
گفته‌هایی از پیامد دستور رئیس‌جمهوری اسلامی ایران درباره حج مستحب ----- ۹۰
ضرورت توجه دست‌اندرکاران به اقدامات فرهنگی عربستان در وسائل حمل‌ونقل زائران ایرانی ----- ۹۰
اطلاعیه روابط عمومی بعثه درباره برگزاری دومین دعای کمیل ----- ۹۱
دومین مراسم شبی با قرآن در سرزمین وحی ----- ۹۱
پروژه تأسیس پل جدید جمرات ----- ۹۲
افزایش تعداد کارت‌های پرواز حجاج ----- ۹۲
در گذشت دو زائر ایرانی حرمین شریفین ----- ۹۲
عدم اجازه ناظران اتحادیه اروپا به ۳ تن از رهبران فلسطین برای سفر حج ----- ۹۲
اجرای طرح‌های توسعه‌ای در منطقه جمرات ----- ۹۲

کتک زدن شیعه افغانی توسط مأموران وهابی ----- ۹۳
پنج‌شنبه ۲۷ ذی‌قعده ----- ۹۳
اشاره ----- ۹۳
برپایی همایش بین‌المللی خانواده در اسلام ----- ۹۳
ادامه دیدار سرپرست حجاج ایرانی از کاروان‌های زائران در مدینه ----- ۹۴
توصیه حجهٔالاسلام راشد یزدی به زائران برای استفاده بیشتر از سفر حج ----- ۹۴
برگزاری پرشکوه دومین دعای کمیل در مدینه منوره ----- ۹۵
زمزمه دعای کمیل زائران ایرانی در کنار کعبه معظمه ----- ۹۵
گروه‌های برنامه ریزی بعثه راه‌کارهای افزایش بهره‌وری از سفر حج را بررسی می‌کنند ----- ۹۵
کاهش ۳۰ درصدی مراجعات زائران برای مداوا ----- ۹۶
مصاحبه رئیس سازمان حج و زیارت در مدینه ----- ۹۶
دیدار آیهٔاللّه ری‌شهری از مرکز پزشکی و بیمارستان حج جمهوری اسلامی ایران ----- ۹۷
۴۶ هزار زائر ایرانی به مکه مکرمه مشرف شدند ----- ۹۷
اجتماع حجاج شیعه هند و پاکستان در بعثه مقام معظم رهبری ----- ۹۸
اختلال در شبکه تلفن‌های همراه ایرانیان در کشور عربستان ----- ۹۸
قدردانی امیرالحاج ایران از همکاری دولت عربستان با بعثه مقام معظم رهبری ----- ۹۸
عزیمت سرپرست حجاج ایرانی به مکه مکرمه ----- ۹۹
مبادی ورودی زمینی به عربستان بسته می‌شود ----- ۹۹
شنبه ۲۹ ذی‌قعده ----- ۹۹
اشاره ----- ۹۹
برگزاری آیین سوگواری نهمین پیشوای شیعیان جهان در مدینه منوّره ----- ۹۹
دفاع شهری عربستان برای مراسم حج آماده شده است ----- ۹۹
حجاج ترک شیعه مقیم اروپا خواستار وحدت مسلمین در جهان شدند ----- ۱۰۰
سخنان امیرالحاج ایران در بدو ورود به مکه مکرمه ----- ۱۰۰

جدیدترین توصیه‌های پزشکی به زائران بیت‌اللّه الحرام ----- ۱۰۱
این اعمال در بروز، انتشار و تشدید بیماری مؤثرند: ----- ۱۰۱
در صورت ابتلا به بیماری به نکات زیر توجه و عمل نمایید: ----- ۱۰۱
چند نکته ویژه در رابطه با گرفتاری‌های تنفسی: ----- ۱۰۱
دیدار رئیس بعثه عراق با آیهٔ‌اللّه ری‌شهری ----- ۱۰۲
بازدید امیر منطقه مکه از مشاعر مقدسه: ----- ۱۰۳
آمار تازه‌ای از دولت سعودی در «خدمت‌رسانی» به زائران ----- ۱۰۳
تعداد روادید صادرشده جهت حج ----- ۱۰۳
ارائه خدمات توسط سازمان مطوفی حجاج ----- ۱۰۳
تعداد زائران در مدینه منوره ----- ۱۰۴
خدمات ارائه شده توسط مدیریت دفاع شهری عربستان ----- ۱۰۴
بسیاری از زائران آفریقای جنوبی مراسم حج را از دست دادند ----- ۱۰۴
توزیع قرآن با ترجمه، به زائران خانه خدا ----- ۱۰۴
آشپزخانه‌های بزرگ خیریه در مشعرالحرام ----- ۱۰۵
نظارت بر کشتارگاه‌ها ----- ۱۰۵
یکشنبه اوّل ذی‌حجه ----- ۱۰۵
اشاره ----- ۱۰۵
بزرگداشت سالروز پیوند آسمانی حضرت علی و زهرای مرضیه علیهما السلام در مکه مکرمه ----- ۱۰۵
ازدواج یک جانباز در مکه مکرمه ----- ۱۰۶
نخستین جلسه شورای هماهنگی بعثه مقام معظم رهبری در مکه ----- ۱۰۶
بزرگداشت سالروز پیوند آسمانی حضرت علی و زهرای مرضیه علیهما السلام در مدینه منوره ----- ۱۰۶
تعداد پروازهای حاجیان به فرودگاه جده ----- ۱۰۷
وضعیت آب و هوای مشاعر مقدسه ----- ۱۰۷
ملاقات نایب رئیس وزارت امور دینی ترکیه با امیرالحاج جمهوری اسلامی ایران ----- ۱۰۷

دیدار هیأت مجلس اعلای انقلاب اسلامی عراق با آیهٔالله ری‌شهری ----- ۱۰۸
تعداد زائران در گذشته ایرانی به هفت نفر رسید ----- ۱۰۸
دوشنبه دوم ذی‌حجه ----- ۱۰۸
اشاره ----- ۱۰۸
بازدید نماینده ولی فقیه از ۹ کاروان حجاج ایرانی در مکه مکرمه ----- ۱۰۹
ورود بیش از ۸۷ هزار زائر ایرانی به عربستان سعودی ----- ۱۰۹
قدردانی از اقدام برخی کاروان‌ها برای حداکثر بهره‌برداری زائران از سفر حج ----- ۱۰۹
محدوده شهر مکه مکرمه گسترش می‌یابد ----- ۱۱۰
آیهٔاللّه ری‌شهری در دیدار رئیس بعثه کویت: دشمنان اسلام امروز اساس کتاب و سنت را هدف گرفته‌اند ----- ۱۱۰
ورود گروهی از نومسلمانان به مکه مکرمه ----- ۱۱۱
اعلام روز عرفه و عید قربان ----- ۱۱۱
تحویل پرده جدید کعبه ----- ۱۱۱
برگزاری دوره‌های آموزشی کاروان‌های ایرانی برای آشنایی با برنامه‌های رمی جمرات ----- ۱۱۱
آخرین پروازها به مدینه ----- ۱۱۱
سه‌شنبه سوم ذی‌حجه ----- ۱۱۲
اشاره ----- ۱۱۲
دومین همایش اهل‌سنت با عنوان «کعبه مهد نبوت و عترت» ----- ۱۱۲
نماینده ولی فقیه تمامی خدمت‌گزاران حج را به بسیج امکانات در ایام تشریق فراخواند ----- ۱۱۲
تشکر آیهٔاللّه هاشمی رفسنجانی از اقدامات دولت عربستان برای رفع مشکلات حجاج ایرانی ----- ۱۱۳
دیدار رئیس بعثه قطر با امیرالحاج ایران ----- ۱۱۳
بازدید سرپرست حجاج ایرانی از آشپزخانه متمرکز شماره ۲ ----- ۱۱۵
اطلاعیه هیأت پزشکی در خصوص اعمال ایام تشریق ----- ۱۱۵
قابل توجه پزشکان محترم کاروان‌ها ----- ۱۱۵
معاون ستاد مکّه: همه چیز برای انجام حج ابراهیمی آماده است ----- ۱۱۵

رفع اختلالات تلفن‌های همراه زائران ----- ۱۱۶

چهارشنبه چهارم ذی‌حجه ----- ۱۱۶

اشاره ----- ۱۱۶

برپایی همایش تقریب بین مذاهب اسلامی در مکه مکرمه ----- ۱۱۶

دیدار رئیس بانک توسعه اسلامی با نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت ----- ۱۱۷

ملاقات رئیس بعثه فلسطین با امیرالحاج جمهوری اسلامی ایران ----- ۱۱۸

دیدار نماینده ولی فقیه از کاروان جانبازان سرافراز انقلاب اسلامی ----- ۱۱۹

برگزاری همایش فرهیختگان در بعثه مقام معظم رهبری ----- ۱۱۹

پنج‌شنبه پنجم ذی‌حجه ----- ۱۲۱

اشاره ----- ۱۲۱

برگزاری همایش دفاع از قدس شریف در بعثه رهبر انقلاب ----- ۱۲۱

ارائه آموزش مجازی روحانیون حج توسط بعثه مقام معظم رهبری ----- ۱۲۳

دیدار نمایندگان مجلس اعلای شیعیان لبنان با نماینده ولی فقیه ----- ۱۲۳

ملاقات نماینده آیهٔاللّه سیستانی در بصره و مفتی اهل تسنّن این شهر با امیرالحاج ایران ----- ۱۲۴

دیدار رئیس هیأت حج عراق با نماینده ولی فقیه ----- ۱۲۴

بعثه مقام معظم رهبری، برنامه چشم‌انداز ۲۰ ساله حج را تدوین می‌کند ----- ۱۲۵

هواپیماهای امدادرسانی در ایام حج فعال هستند ----- ۱۲۶

نشست روحانیون و علمای شیعه از سراسر جهان در بعثه مقام معظم رهبری ----- ۱۲۶

بررسی مقایسه‌ای طرح حمل و نقل درون شهری مکه در موسم حج تمتع ----- ۱۲۷

کشته شدن تعدادی از زائران بیت اللّه‌الحرام در حادثه فرو ریختن ساختمان یک هتل ----- ۱۲۹

پیام تسلیت امیر الحاج ایران به مناسبت جان باختن گروهی از زائران خانه خدا ----- ۱۳۰

جمعه ششم ذی‌حجه ----- ۱۳۰

اشاره ----- ۱۳۰

سخنان سرپرست حجاج ایرانی در جمع خواهران معینه ----- ۱۳۰

پنج روحانی در احکام شرعی ۹۵ ذابح را یاری می‌دهند ۱۳۱
دیدار هیأت پزشکی با نماینده ولی فقیه ۱۳۱
اعلام آمادگی کامل هیأت پزشکی ایران برای عرضه خدمات به حجاج در ایام تشریق ۱۳۱
همایش زائران ایرانی مقیم خارج از کشور در بعثه مقام معظم رهبری ۱۳۲
چگونگی اجرای طرح متمرکز قربانی ۱۳۳
پیام تسلیت سرپرست حجاج ایرانی به مناسبت فاجعه خونین کربلا ۱۳۴
همایش توجیهی مدیران کاروان‌های حج در آستانه ایام تشریق ۱۳۴
شنبه هفتم ذی‌حجه ۱۳۵
اشاره ۱۳۵
فریاد برائت از مشرکان زائران انقلابی در مسجدالحرام طنین افکند ۱۳۵
برگزاری همایش «اهل‌بیت علیهم السلام» ۱۳۶
نشست روحانیون و علمای شیعه جهان در بعثه مقام معظم رهبری ۱۳۷
یکشنبه هشتم ذی حجه ۱۴۲۶ ۱۳۷
اشاره ۱۳۷
تشکیل جلسه شورای هماهنگی بعثه ویژه ایام تشریق ۱۳۷
حرکت حجاج ایرانی به سوی عرفات ۱۳۸
دوشنبه نهم ذی‌حجّه (روز عرفه) ۱۳۸
اشاره ۱۳۸
برگزاری مراسم برائت از مشرکان ۱۳۸
متن پیام حضرت آیةاللّٰه خامنه‌ای ولی امر مسلمین جهان به زائران بیت اللّٰه الحرام ۱۳۸
برادران و خواهران مسلمان! ۱۳۸
قطعنامه مراسم برائت از مشرکان ۱۴۱
طنین دعای عرفه حضرت اباعبداللّٰه علیه السلام در صحرای عرفات ۱۴۲
وقوف در مشعر الحرام ۱۴۲

ایام تشریق (۱۰ تا ۱۲ ذی حجه) ۱۴۳

اشاره ۱۴۳

برگزاری مراسم بزرگداشت شهدای سانحه‌های هوایی سپاه، خبرنگاران شهید، و زائران در گذشته ایرانی ۱۴۴

فاجعه ناگوار کشتار زائران خانه خدا در رمی جمرات ۱۴۴

پیام تسلیت امیرالحاج جمهوری اسلامی ایران به مناسبت شهادت تعدادی از سرداران سپاه ۱۴۵

جمعه ۱۳ ذی حجه ۱۴۵

اشاره ۱۴۵

تشکیل جلسه شورای هماهنگی بعثه پس از ایام تشریق ۱۴۵

پیام نماینده ولی فقیه به حاجیان ایرانی به مناسبت پایان اعمال حج تمتع ۱۴۶

اعلام تاریخ بازگشت زائران ایرانی ۱۴۶

رئیس سازمان‌حج عملیات اجرای‌حج‌امسال را موفقیت آمیزتر از گذشته‌اعلام کرد ۱۴۶

دیدار نماینده ولی فقیه از دو کاروان زائران ایرانی خارج از کشور ۱۴۷

بزرگداشت خاطره فرمانده شهید نیروی زمینی سپاه و دیگر شهدای سانحه هوایی در بعثه مقام معظم رهبری ۱۴۷

دیدار نماینده ولی فقیه با قاریان و حافظان ایرانی قرآن ۱۴۸

اعلام اسامی حجاج ایرانی فوت شده در حادثه منا ۱۴۸

مراسم تجلیل از روحانیون نمونه کاروان‌های حج ۱۴۸

شنبه ۱۴ ذی حجه ۱۴۹

اشاره ۱۴۹

دیدار اعضای ستاد خبری بعثه و خبرنگاران ایرانی با امیرالحاج جمهوری اسلامی ایران ۱۴۹

نشست نماینده ولی فقیه و اعضای هیأت علمی بعثه مقام معظم رهبری ۱۴۹

حضور گروهی از خانواده‌های شهدا و جانبازان در بعثه مقام معظم رهبری ۱۵۰

دیدار اعضای دفتر بعثه مقام معظم رهبری با نماینده ولی فقیه ۱۵۰

دیدار مسؤولان معاونت اجرایی بعثه با سرپرست حجاج ایرانی ۱۵۰

دیدار مفتی اعظم ازبکستان با سرپرست حجاج ایرانی ۱۵۱

همایش زائران ترک شیعه مقیم اروپا در بعثه مقام معظم رهبری ----- ۱۵۱
یکشنبه ۱۵ ذی‌حجه ----- ۱۵۱
اشاره ----- ۱۵۱
جشن میلاد مسعود حضرت امام علی‌النقی علیه السلام در بعثه مقام معظم رهبری ----- ۱۵۱
دیدار اعضای دفتر فرهنگی هجرت با نماینده ولی فقیه ----- ۱۵۲
دوشنبه ۱۶ ذی‌حجه ----- ۱۵۲
اشاره ----- ۱۵۲
دیدار رییس مرکز فرهنگ و آموزش اسلامی اتریش با امیرالحاج ایران ----- ۱۵۲
ملاقات معاون وزیر خارجه ساحل عاج با نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت ----- ۱۵۳
دیدار اعضای گروه اعزامی صدا و سیما به حج با آیهٔاللّه ری‌شهری ----- ۱۵۳
دیدار علمای اهل سنت ایرانی با نماینده ولی فقیه ----- ۱۵۳
بازدید سرپرست حجاج ایرانی از بیمارستان هیأت پزشکی حج ایران ----- ۱۵۴
اظهارات مسؤل طرح «قربانی» پیرامون ذبح قربانی‌های سال جاری ----- ۱۵۵
ارائه تصویری مخرّب از حج، توسط رسانه‌های غربی ----- ۱۵۶
فتوای علما و مفتی‌های اهل تسنن به جواز رمی پیش از زوال ----- ۱۵۷
در پی کشته صدها زائر، «پل جدید جمرات با ظرفیت پنج میلیون نفر احداث می‌شود» ----- ۱۵۷
سه‌شنبه ۱۷ ذی‌حجه ----- ۱۵۷
اشاره ----- ۱۵۷
دیدار مسؤلان و هیأت تحریریه نشریه زائر با سرپرست حجاج ایرانی ----- ۱۵۷
مراسم یادبود زائران جان باخته ایرانی ----- ۱۵۸
درخواست تسهیلات مناسب پروازی برای زائران ایرانی ----- ۱۵۸
مراسم شکرگزاری اعضای بعثه در شب عید سعید غدیر ----- ۱۵۹
تخریب پل جمرات در منطقه منا ----- ۱۵۹
دعای مستجاب ----- ۱۵۹

دیدار رئیس سازمان حج و زیارت از مؤسسه مطوفین حجاج ایرانی ----- ۱۶۰

چهارشنبه ۱۸ ذی‌حجّه، عید سعید غدیر خم ----- ۱۶۰

اشاره ----- ۱۶۱

برپایی جشن باشکوه عید سعید غدیر خم در بعثه مقام معظم رهبری ----- ۱۶۱

تشریح فعالیت‌های هیئت پزشکی در موسم حج امسال ----- ۱۶۱

عامل تأخیر در پرواز بازگشت حجاج اعلام شد ----- ۱۶۱

بازگشت سرپرست حجاج ایرانی به کشور ----- ۱۶۲

انجام وقوف اضطراری برای ۱۷۶ حاجی ایرانی ----- ۱۶۲

مدینه بعد ----- ۱۶۳

پنج شنبه ۱۹ ذی حجه ----- ۱۶۳

اشاره ----- ۱۶۳

برگزاری جشن عیداللّه الاکبر در مدینه منوره ----- ۱۶۳

برپایی سومین دعای کمیل در جوار حرم مقدس نبوی و مزار پاک ائمه بقیع ----- ۱۶۳

جمعه ۲۰ ذی حجه ----- ۱۶۴

اشاره ----- ۱۶۴

دعای ندبه حجاج ایرانی در جوار مرقد مقدس نبوی ----- ۱۶۴

تداوم مراسم سخنرانی‌هانی عمومی در بعثه رهبر معظم انقلاب ----- ۱۶۴

مراسم یادبود قاضی شهید مقدسی در مدینه منوره ----- ۱۶۴

شنبه ۲۱ ذی‌حجه ----- ۱۶۵

اشاره ----- ۱۶۵

برگزاری سومین همایش اهل سنت در بعثه رهبر معظم انقلاب ----- ۱۶۵

مصاحبه با آیهٔاللّه استادی جانشین نماینده ولی فقیه ----- ۱۶۶

بقیع؛ شوق مشتاقان و تداوم مشکلات زیاد ----- ۱۶۸

درگذشت سردار حاج علی محمد فرزین در مکه مکرمه ----- ۱۶۸

فصل سوّم: فعّالیت معاونت‌ها و واحدهای مختلف بعثه ---- ۱۶۸
معاونت امور روحانیون ---- ۱۶۹
اشاره ---- ۱۶۹
فعالیت‌های اجرایی ---- ۱۶۹
اقدامات کیفی و محتوایی ---- ۱۶۹
بخش گزینش ---- ۱۶۹
بخش آموزش ---- ۱۶۹
آموزش تکمیلی و توجیهی زائران: ---- ۱۷۰
خواهران مبلغه: ---- ۱۷۰
حضور در مسجد شجره و جُحفه: ---- ۱۷۰
کمیته‌های تخصصی علمی: ---- ۱۷۰
بخش اعزام ---- ۱۷۱
بخش اطلاع رسانی ---- ۱۷۱
بخش ارزیابی و نظارت ---- ۱۷۱
معاونت بازرسی ---- ۱۷۲
اشاره ---- ۱۷۲
بازرسی ---- ۱۷۳
نظارت ---- ۱۷۶
طرح‌ها و برنامه‌های معاونت بازرسی ---- ۱۷۷
ترکیب و کیفیت نیروهای بازرسی ---- ۱۷۸
معاونت بازرسی و چشم‌انداز ۲۰ ساله حج ---- ۱۷۸
گزارش اجمالی عملکرد معاونت بازرسی در حج ۲۶ ---- ۱۸۰
معاونت اجرایی ---- ۱۸۱
اشاره ---- ۱۸۱

وظایف و ساختار معاونت اجرایی ----- ۱۸۲
اشاره ----- ۱۸۲
پیش از موسم: ----- ۱۸۲
در حین موسم: ----- ۱۸۲
پشتیبانی ویژه: ----- ۱۸۲
پشتیبانی عمومی: ----- ۱۸۲
پس از موسم: ----- ۱۸۳
گزارش عملکرد معاونت اجرایی در حج ۲۶ ----- ۱۸۳
فعالیت های پیش از موسم (در ایران) ----- ۱۸۳
الف: حوزه معاونت ----- ۱۸۳
ب: امور مالی ----- ۱۸۳
ج: تدارکات ----- ۱۸۴
د: اعزام ----- ۱۸۴
ه: نقلیه ----- ۱۸۴
و: مخابرات ----- ۱۸۴
ز: درمانگاه ----- ۱۸۴
ح: تغذیه و خدمات ----- ۱۸۴
فعالیت‌های حین موسم ----- ۱۸۵
مقطع مدینه قبل ----- ۱۸۵
مقطع مکّه مکرّمه ----- ۱۸۵
معاونت آموزش و پژوهش ----- ۱۸۶
اشاره ----- ۱۸۶
گزارش اجمالی عملکرد معاونت در حج ۲۶ ----- ۱۸۶
هماهنگی بعثه‌های مراجع معظم تقلید ----- ۱۸۶

اشاره ----- ۱۸۶
شورای استفتا: ----- ۱۸۷
گروه‌های ارشاد ----- ۱۸۷
وجوهات ----- ۱۸۸
کتابخانه ----- ۱۸۸
نظرسنجی ----- ۱۸۸
کتاب حج ۲۶ ----- ۱۸۹
ارائه مقالات پیرامون پیوند قرآن و عترت ----- ۱۸۹
گزارش عملکرد پانزده ساله بعثه ----- ۱۸۹
جلسات عمومی بعثه ----- ۱۸۹
فعالیت ایام تشریق ----- ۱۸۹
کتاب مصور حج ----- ۱۹۰
فعالیت‌های جانبی ----- ۱۹۰
نگاهی به فعالیت‌های سال‌های اخیر معاونت ----- ۱۹۰
اشاره ----- ۱۹۰
آموزش مدیران ----- ۱۹۰
جلسات متمرکز آموزشی ----- ۱۹۱
تشکیل جلسات توجیهی آموزشی ----- ۱۹۱
اطلاع‌رسانی ----- ۱۹۱
نشریات ----- ۱۹۲
همایش‌های بین‌المللی ----- ۱۹۳
آثار تألیفی و تحقیقی معاون آموزش و پژوهشی بعثه ----- ۱۹۳
ایجاد تغییر در باورها ----- ۱۹۴
نشان‌ها ----- ۱۹۴

نظرسنجی‌ها ----- ۱۹۵

موزه حج ----- ۱۹۵

طرح آموزش مجازی ----- ۱۹۵

مصاحبه با معاون آموزش و پژوهش بعثه مقام معظم رهبری ----- ۱۹۶

واحد اهل سنت ----- ۱۹۹

اشاره ----- ۱۹۹

واحد اهل سنت در تعریف حجت الاسلام دکتر زمانی ----- ۱۹۹

گزیده سخنرانی‌های همایش مدینه قبل «قرآن و سنت دو مشعل هدایت» ----- ۲۰۱

سخنرانی حجّةالاسلام والمسلمین زمانی- مسئول واحد اهل سنت بعثه ----- ۲۰۱

سخنرانی ماموستا سید عثمان حسینی- از علماء شافعی کردستان ----- ۲۰۲

سخنرانی حجةالاسلام والمسلمین آقای قاضی‌عسکر معاون آموزش و تحقیقات بعثه ----- ۲۰۳

سخنرانی شیخ امینی- امام جمعه و روحانی کاروان از هرمزگان ----- ۲۰۴

خلاصه‌ای از سخنرانیهای برگزیده همایش مکه مکرمه مورخ ۱۳/ ۱۰/ ۸۴ ----- ۲۰۵

سخنرانی حجّةالاسلام والمسلمین آقای زمانی- مسئول واحد اهل سنت بعثه مقام معظم رهبری ----- ۲۰۵

سخنرانی آیةاللّه ری شهری- نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایران ----- ۲۰۵

سخنرانی مولوی محمد اسحق مدنی- مشاور رئیس جمهور در امور اهل سنت ----- ۲۰۶

سروده «یافاطمه» ----- ۲۰۶

دفتر بعثه ----- ۲۰۷

اشاره ----- ۲۰۷

وظایف واحد انتظامات و مراجعین: ----- ۲۰۷

وظائف روابط عمومی بعثه مقام معظم رهبری ----- ۲۰۷

نشریه زائر ----- ۲۰۸

اشاره ----- ۲۰۸

مخاطبان خاص ----- ۲۰۸

مخاطب‌شناسی و نیازسنجی ---------- ۲۰۹

غنابخشی و تعمیق محتوا ---------- ۲۰۹

محوربندی موضوعی ---------- ۲۰۹

محدودیت‌ها و شرایط ---------- ۲۱۰

واحد ارتباطات خبری ---------- ۲۱۰

اشاره ---------- ۲۱۰

اهم مأموریت‌های واحد ارتباطات خبری: ---------- ۲۱۰

شکل‌گیری واحد ارتباطات خبری، و عملکرد آن در موسم حج سال جاری: ---------- ۲۱۱

مرکز رایانه ---------- ۲۱۲

مقدمه ---------- ۲۱۲

مرکز رایانه در یک نگاه ---------- ۲۱۲

فهرست فعالیت‌های بخش سخت‌افزار و شبکه ---------- ۲۱۳

فعالیت‌های بخش نرم‌افزار و وب ---------- ۲۱۳

نرم‌افزار جامع اطلاعات حج ---------- ۲۱۳

اشاره ---------- ۲۱۳

پایگاه اطلاع‌رسانی معاونت امور روحانیون ---------- ۲۱۳

نرم‌افزار بانک اطلاعات سؤالات آزمون ---------- ۲۱۳

نرم‌افزار جامع نظرسنجی ---------- ۲۱۴

پایگاه گزارش عملکرد بعثه مقام معظم رهبری ---------- ۲۱۴

تهیه گزارش واحدها ---------- ۲۱۴

طراحی و راه‌اندازی شبکه رایانه‌ای ---------- ۲۱۴

امور حج و زیارت صدا و سیما ---------- ۲۱۵

اشاره ---------- ۲۱۵

تهیه گزارش‌ها ---------- ۲۱۵

پخش برنامه‌ها ----- ۲۱۵
تولید و پخش ----- ۲۱۵
پیوستها ----- ۲۱۶
آماری از زائران دیگر کشورها ----- ۲۱۶
اشاره ----- ۲۱۶
آلمان: پنج‌هزار زائر ----- ۲۱۶
مصر: ۶۰ هزار زائر ----- ۲۱۶
کویت: ۱۴ هزار زائر ----- ۲۱۶
چین: ۶۹۰۰ زائر ----- ۲۱۶
نیجریه: ۶۵ هزار زائر ----- ۲۱۶
بنین: ۲۵۰۰ زائر ----- ۲۱۷
انگلیس: ۲۵ هزار زائر ----- ۲۱۷
اتریش: ۲۵۰۰ زائر ----- ۲۱۷
عراق: ۳۰ هزار زائر ----- ۲۱۷
روسیه: ۱۳ هزار زائر ----- ۲۱۸
فلسطین: ۱۳ هزار زائر ----- ۲۱۸
عمان: ۱۷ هزار زائر ----- ۲۱۸
افغانستان: ۲۴ هزار زائر ----- ۲۱۸
ترکیه: ۸۰ هزار زائر ----- ۲۱۸
ازبکستان: پنج هزار زائر ----- ۲۱۸
تصاویر ----- ۲۱۸
درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان ----- ۲۱۸

حج ۲۶

مشخصات کتاب

سرشناسه : رجبی، محمدحسین، ۱۳۳۸- گردآورنده. عنوان و نام پدیدآور : حج ۲۶ : گزارش حج سال ۱۴۲۶ه.ق برابر سال ۱۳۸۴ه.ش/محمدحسین رجبی [به سفارش] حوزه نمایندگی ولی‌فقیه در امور حج و زیارت. مشخصات نشر : تهران: مشعر، ۱۳۸۵. مشخصات ظاهری : ۴۸۰، [۴۶] ص. تصویر.:مصور(رنگی)، جدول. شابک : ۴۰۰۰۰ریال ۹۶۴-۵۴۰-۰۱۹-۸: عنوان دیگر : گزارش حج سال ۱۴۲۶ه.ق برابر سال ۱۳۸۴ه.ش. موضوع : بعثه مقام معظم رهبری در امور حج و زیارت. موضوع : حج. موضوع : حج. فلسفه. رده بندی کنگره : BP۳/ب۶ر۳ رده بندی دیویی : ۳۵۱/۵۵۰۶۴۱ شماره کتابشناسی ملی : م۸۵-۲۸۳۹۹

مقدمه

حج؛ عالی‌ترین مظهر وحدت

دین مبین اسلام جامع‌ترین و کامل‌ترین آیین آسمانی است که خداوند با عرضه آن به دست سرآمد خلائق و اشرف انبیای الهی وجود مقدس رسول اکرم صلی اللّٰه علیه و آله و سلم بر بشریت منت نهاد و لطف و نعمت خویش را بر آنان به اکمال و اتمام رساند. این آیین مقدس که وجود تمام انبیاء و عرضه همه ادیان پیشین مقدمه‌ای برای ظهور آن و پیامبر عظیم الشأنش بوده است، به سبب جامعیت خود پاسخگوی تمامی نیازهای نوع بشر از هر رنگ و نژاد در هر زمان و مکان بوده، هست و خواهد بود. از این رو در دایره اسلام و مسلمانی، رنگ و نژاد و زبان و پایگاه اجتماعی و دیگر عوامل تمایز و برتری انسانها محلی از اعراب ندارد". اسلام "هویت اصلی مسلمان است و هر جا «مسلمانان» باشند، آنجا «دارالاسلام "است. لذا در قرون اولیه اسلام، به رغم حاکمیت خلفای جور و روا داشتن تبعیض‌ها در میان مسلمانان "،شور مسلمانی "باعث گشت «مسلمانان» از هر قوم و قبیله و نژاد در راه اعتلای اسلام بکوشند و تمدنی را پایه‌ریزی کنند که با بهره‌گیری از مزایا و نقاط قوت تمدن ملی خود "،تمدن درخشان اسلامی "را پایه‌ریزی کنند. یکی از مورّخان و محققان برجسته معاصر در این زمینه می‌گوید: حج ۲۶، ص: ۲۲ «پیچیدگی عظیم نژادی و فرهنگی دنیای اسلام حتی در آن روزهای آمیختگی اقوام و فرهنگها چنان غریب می‌نماید که مورخ از خود می‌پرسد روابط دینی باید چقدر استوار باشد تا این مایه عناصر نامتجانس را با هم نگه دارد. فعالیت درخشان گذشته چنین تمدنی که اروپا را از قرون وسطی تا قرن شانزدهم در طب و فلسفه و شاید ریاضی هنوز وامدار خویش نگه داشته بود، آیا باید به حساب تشویق و مساعدت اسلام گذاشته آید، یا به حساب شور و علاقه اقوام مسلمانی که در ایجاد و به ثمر رسانیدن آن فعالیت داشته‌اند؟ ... اسلام در چنین دنیایی که اسیر تعصبات دینی و قومی بود، نفخه تازه‌ای دمید. چنان که با ایجاد دارالاسلام که مرکز واقعی آن «قرآن» بود- نه شام و نه عراق- تعصبات قومی و نژادی را با یک نوع «جهان وطنی» چاره کرد ...» «۱» شک نیست که محور اصلی پیوند میان اقوام مختلف مسلمان، تعالیم عالیه اسلام بوده است که بر «وحدت» مسلمانان تأکید فراوان دارد. «وحدت» در اسلام و تأکید بر مشترکات مسلمانان چنان اهمیت دارد که اولیای بزرگ دین همچون امیرالمؤمنین حضرت علی علیه السلام، به منظور پیشگیری از تفرق مسلمین و به هم خوردن وحدت آنان در حالی که خار در چشم و استخوان در گلو داشت در برابر غاصبان خلافت سکوت پیشه کرد و حتی در نمازهای جماعت آنان نیز حاضر می‌گشت. رهاورد بدیهی و طبیعی «وحدت» میان مسلمانان، سربلندی و عظمت و عزت اسلام و مسلمین، و یأس و درماندگی و ذلت کفار و مشرکان و دیگر دشمنان اسلام خواهد بود. «اسلام» برای نیل به این هدف مقدس راه‌کارهایی ارائه کرده است که مهم‌ترین آنها عبارت است از: نماز جماعت: با آن که «نماز» وسیله ارتباط انسان با

خـدا و سـخن گفتن با پروردگار است، اما تأکیـد شـده است آن را به جماعت بخوانیـد. گردهم آمـدن مردم یک محل در حج ۲۶، ص: ۲۳ خانه خـدا حول محور نماز آن هم پنـج نوبت یا کمتر از آن در شـبانه‌روز، آنان را به هم نزدیک می‌کند، دل‌ها را از کینه و بـدبینی به برادر مسـلمان خود پاک می‌کنـد، از مشـکلات یکـدیگر آگاه می‌شونـد و در رفع آن می‌کوشـند. برای نماز جماعت که وحـدت‌بخش مسـلمانان است، ثواب و پاداش بسیار در نظر گرفته شـده است. نماز جمعه: در راسـتای ایجاد و تحکیم وحـدت میان مسلمان، شارع مقدس «نمازجمعه» را در نظر گرفته است. هر هفته مردم مسلمان محله‌های مختلف شهرهای اسلامی گرد هم می‌آیند و خطیب جمعه وظیفه دارد در خطبه‌هـا به مشـکلات و مسائـل مهم جـامعه اسـلامی بپردازد. مردم از آن مسائـل آگـاه می‌شونـد، تا احساس وظیفه کنند و در حل مشـکلات و معضـلات جامعه بکوشند. نکته بسیار مهم و جالب توجه در ارتباط با نمازجمعه، سفارش به خوانـدن سوره‌هـای مبارکه جمعه و منـافقین در نمـازجمعه است. همـان‌گونه که بیـان شـد این نمـاز برای «تحکیم وحـدت» میان مسلمانان است، پس باید عوامل و جریان‌های بر هم زننده وحدت مسلمین و سیاست‌ها و خباثت‌ها و شیطنت‌های آنان را شناخت، تا در دام توطئه دشـمنان گرفتار نشـد و آنها را خنثی نمود. سوره مبارکه جمعه در افشای توطئه‌های «یهود» که اقـدام به جنگ روانی و تخریب روحیه مسـلمانان کرده بودنـد، و سوره مبـارکه منـافقین در افشـای تحرکـات مخرب منافقان که با حضور در میان مسـلمانان سعی در بـدبین کردن آنها نسبت به هم و افشانـدن بذر دشـمنی و در نهایت بر هم زدن وحدت آنان داشـتند، نازل گردید. به تعبیر دیگر سوره جمعه به منظور شناخت دشمنان خارجی مسلمانان و توطئه‌های آنان، و سوره منافقین در جهت شناخت دشمنان داخلی و بظاهر مسـلمان در صـفوف مسـلمین و توطئه‌های آنها نازل شد، و سـفارش گردید تا در دو رکعت نماز وحدت بخش جمعه خوانده شود. حـج: عـالی‌ترین مظهر ایجـاد وحـدت میـان مسـلمانان فریضه بزرگ «حـج» در تعالیم اسـلامی است. اگر مسـلمانان بنا به عللی نتواننـد در نمازهای جماعت و جمعه- که اسـتحباب حج ۲۶، ص: ۲۴ زیاد دارنـد- حاضـر شوند، باید در طول عمر حداقل یک بار فریضه عظیم حج را به جا آورند. در حج است که مسـلمانان از اقطار مختلف عالم گردهم می‌آیند و ضـمن حضور در خانه و حریم الهی و کسب معرفت و مناجـات بـا پروردگـار خـویش، بـا برداران و خواهران خود از فرهنگ‌هـا و نژادهـا و زبانهـای مختلف آشـنا می‌شونـد و از مسائـل و مشـکلات یکـدیگر آگـاه می‌گردنـد؛ و در حـج ابراهیمی و محمـدی صـلی الله علیه و آله است که بایـد از مشـرکان و سـتمکاران در هر زمان و مکان برائت جست و عوامل تفرقه مسـلمانان را شـناخت و برای رهایی مسلمانان در بند کفار و مشـرکان چـاره اندیشـید. حضـرت امـام خمینی سـلام اللّه علیه در پیام اسـتقامت ضـمن انتقاد از آنهایی که حـج خشک و بی‌روح و بی‌برائت را می‌خواهند و فلسـفه واقعی این فریضه بزرگ الهی را درک نکرده‌اند، خود فلسفه حج را تبیین می‌کنند و می‌فرمایند: (از دیـد آنـان) به حـج چه که چگونه بایـد زیست و چطور بایـد مبـارزه کرد و بـا چه کیفیت در مقابل جهان سـرمایه‌داری و کمونیسـم ایسـتاد؟! به حـج چه که حقوق مسـلمانان و محرومان را از ظالمین بایـد سـتاند؟! به حج چه که باید برای فشارهای روحی و جسـمی مسـلمانان چاره‌اندیشی نمود؟! به حج چه مسلمانان را علیه حکومت‌های وابسته بشوراند. بلکه حج همان سفر تفریحی برای دیدار از قـبیله و مـدینه است و بس ... حـج کـانون معـارف الهی است که از آن محتوای سیاست اسـلام را در تمـامی زوایـای زنـدگی بـاید جسـتجو نمود. حـج تجلی و تکرار همه صـحنه‌های عشق آفرین زندگی یک انسان و یک جامعه متکامل در دنیاست و مناسک حج مناسک زندگی است و از آنجا که جامعه امت اسـلامی از هر نژاد و ملتی باید ابراهیمی شود تا به خیل امت محمد صـلی اللّه علیه و آله و سلم پیوند خورد و یکی گردد و ید و احده شود، حج تنظیم و تمرین تشکل این زندگی توحیدی است. ***

شعار حج سال جاری

شعار حـج امسال «پیوند قرآن و عترت» بود. یعنی دو عنصـر بزرگ وحدت بخش مسـلمانان. به جرأت می‌توان گفت اگر مسـلمانان مطابق سـفارش رسول عظیم الشأن اسـلام صـلی اللّه علیه و آله و سـلم عمل کرده و به قرآن و عترت تمسک می‌کردند، هرگز دچار

این تفرق جانسوز در طول تاریخ و عصر حاضر نمی‌شدند که پیامدهای وخیم و تلخ آن را تاریخ شاهد است. متأسفانه بخشی از مسلمانان خود را پیرو قرآن دانسته و عترت را رها کرده‌اند، و بخشی دیگر دم از عترت زده و قرآن را به نوعی کنار نهاده‌اند، و همین امر موجب تفرق مسلمان گشته است. در حالی که پیرو واقعی قرآن مطابق محتوای قرآن نمی‌تواند از عترت دور باشد، و پیرو حقیقی عترت نمی‌تواند از قرآن بی نیاز باشد. بعثه مقام معظم رهبری در جهت نیل به اهداف عالیه نظام مقدس جمهوری اسلامی که درصدر آن وحدت امت اسلام است، با انتخاب این شعار که عین کلام رسول اکرم صلی الله علیه و آله به نقل فریقین است، در موسم حج امسال منادی وحدت گشت و با برپایی همایش علمی ارزشمندی با حضور اندیشمندان شیعه و سنی در این رابطه، راه سربلندی و عزت را به مسلمانان نمایاند. در تمام دیدارهای نماینده ولی فقیه با رؤسای بعثه‌های کشورهای اسلامی و یا شخصیت‌های سیاسی و علمی جهان اسلام بر امر وحدت مسلمانان توسط ایشان تأکید می‌شد. *** از سال ۱۳۷۰ پس از سه سال وقفه در امر حج گزاردن زائران ایرانی که امر سرپرستی حجاج ایرانی برعهده آیـةاللّه محمدی ری شهری قرار گرفت، هرساله به‌منظورثبت فعالیت‌ها و عملکرد دست‌اندرکاران حج، کتابی تدوین می گردد که در حقیقت، تاریخ مکتوب حج است. در سال گذشته به پیشنهاد حجهٔ الاسلام والمسلمین آقای‌رضامختاری- که حج ۲۶، ص: ۲۶ مسئولیت تدوین گزارش حج سال پیش را بر عهده داشتند- و تأیید نماینده محترم ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی کتاب مذکور به نام حج ۲۵ نامگذاری شد. در سال‌جاری امر تدوین کتاب حاضر به پیشنهاد حجهٔ الاسلام والمسلمین آقای سیدعلی قاضی‌عسکر معاون محترم آموزش و پژوهش بعثه رهبر معظم انقلاب و تأیید محترم نماینده ولی فقیه حضرت آیـةاللّه ری‌شهری به این بنده حقیر واگذار گردید که به لطف و عنایت خداوند اینجانب توفیق و افتخار آن را یافتم بدین منظور برای نخستین بار به حج مشرف گردم و به این امر اهتمام ورزم. از این رو نخست خداوند بزرگ را شکرگزارم و در مرحله بعد از سروران عزیزی که بر این بنده منت نهادند و موجبات تشرف‌ام را فراهم کردند، صمیمانه تشکر می کنم. ***

اتفاقات و حوادث مهم انعکاس یافته در موسم حج

مقارن موسم حج امسال و در حین موسم، اتفاقات و حوادث جالب و یا تلخی روی داد که چون برخی از آنها به امر حج و حج‌گزاری عموم مسلمانان، و بعضی مربوط به ایران و ایرانیان بود که در زائران ایرانی انعکاس یافت، مختصری پیرامون هر کدام سخن می گوییم: ۱- اتفاق جالب و بسیار تأثیرگذار، سفر ریاست جمهور محترم کشورمان جناب آقای دکتر احمدی‌نژاد به مکه معظمه به منظور شرکت در جلسه سران کنفراس اسلامی اندکی پیش از موسم حج، و سخنان مهم ایشان در زیر سؤال بردن داستان کشتار یهودیان در جریان جنگ جهانی دوم (هولوکاست)، و نفی مشروعیت رژیم جعلی صهیونیستی بود. ایشان ضمن این که این داستان را ساخته و پرداخته صهیونیسم بین‌الملل و حامیان غربی‌اش دانسته بود که سندی بر مدعای خویش ندارند و ارائه نمی کنند، گفته بود که اگر هم این داستان واقعیت دارد چرا تاوان آن را باید مسلمانان و مردم مظلوم فلسطین پس دهند؟ حج ۲۶، ص: ۲۷ گزارش‌های معاونت امور بین الملل بعثه حاکی از استقبال فراوان مسلمانان جهان از مواضع رئیس جمهور اسلامی ایران در حج سال گذشته بود. ایرانیانی که در موسم حج امسال با مسلمانان دیگر کشورها باب مراوده و گفتگویی باز کردند، شاهد حمایت‌های بسیار آنها از مواضع ریاست جمهوری ما بوده‌اند. استقبال از مواضع ایشان حتی در میان اتباع سعودی نیز دیده می‌شد. ۲- چندی پیش از موسم حج، فاجعه دردناک سقوط هواپیمای سی- ۱۳۰ ارتش جمهوری اسلامی ایران که حامل برخی مسؤلان ارتشی و جمعی از خبرنگاران رسانه‌ها بود، اتفاق افتاد. این عزیزان که عازم منطقه رزمایش ارتش بودند در این سانحه جان به جان آفرین تسلیم کردند. مراسم چهلمین روز شهادت شهدای این سانحه در منا با حضور انبوه زائران ایرانی برگزار شد. ۳- حادثه فرو ریختن ساختمان فرسوده هتلی در نزدیک بیت اللّه الحرام که منجر به جان باختن جمع زیادی از زائران از جمله دو زائر ایرانی شد، موجب

تألم و تأثر میهمانان خانه خدا گردید. ۴- فاجعه دردناک سقوط هواپیمای نیروی هوایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی که منجر به شهادت سردار احمد کاظمی فرمانده نیروی زمینی سپاه و جمعی از مسؤلان آن نهاد گردید، موجب غم و اندوه بسیار زائران ایرانی شد. به همین مناسبت برای بزرگداشت آن عزیزان، مراسمی باشکوهی در منا برپا شد. ۵- فاجعه بزرگ کشته‌شدن نزدیک به ۴۰۰ تن از زائران خانه خدا در رمی جمرات، از جمله هفت زائر ایرانی دلهای مسلمانان جهان را به درد آورد.

کارنامه امیر الحاج در یک نگاه

اشاره

راقم این سطور به دلیل وظیفه تدوین کتاب حج در بیشتر برنامه‌های آیةاللّٰه ری‌شهری نماینده محترم ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی حضور داشتم که در فصل حج ۲۶، ص: ۲۸ مربوط به گزارش روزانه به آنها پرداخته شده است. با این حال لازم دیده شد به منظور نشان دادن تلاش‌های بی‌وقفه و خستگی‌ناپذیر ایشان در امر سرپرستی زائران ایرانی، و مسئولیت‌ها و وظایفی که در قبال دیگر مسلمان داشته و یا احساس می‌کردند، برنامه‌های مختلف انجام شده ایشان را جداگانه تنظیم و ارائه کنیم:

دیدارها

الف: دیدارهای خارجی

۱-دیدار با مسؤلان بعثه‌های کشورهای اسلامی: در طول موسم حج، نماینده ولی فقیه پذیرای هیأت‌های نمایندگی کشورهای اسلامی بود، و متقابلًا به دیدار بعثه‌های دیگر کشورها رفت. ۲-دیدارهای سیاسی: مانند دیدار با معاون وزیر خارجه ساحل عاج، و رئیس بانک توسعه اسلامی. ۳-دیدار با اندیشمندان: ملاقات و گفتگو با دانشمندان و علمای شیعه و سنی از کشورهای مختلف چون عراق، لبنان، قطر، اتریش و ... وجه مشترک سخنان نماینده ولی فقیه در تمام دیدارهای خارجی، دعوت وی به وحدت کلمه مسلمین، انجام حج ابراهیمی و مقابله با استکبار بود.

ب: دیدارهای داخلی

۱- دیدار با نمایندگان مراجع عظام تقلید: در مدینه منوره نماینده ولی فقیه پذیرای نمایندگان مراجع عظام تقلید بود، و متقابلًا به دیدار آنان در محل استقرارشان رفت. ۲- دیدار از کاروانها: سرپرست زائران ایرانی دو نوبت در مدینه منوره و دو نوبت در مکه معظمه از محل استقرار کاروانهای ایرانی دیدار کرد و با مدیران و روحانیون کاروانها و زائران در مورد مسائل و مشکلاتشان گفتگو کرد. همچنین ایشان دیدار ویژه‌ای از کاروان جانبازان انقلاب اسلامی داشت. حج ۲۶، ص: ۲۹ ۳- دیدار از مراکز خدماتی: مانند دیدار از آشپزخانه متمرکز، و بیمارستان‌های جمهوری اسلامی ایران در مکه و مدینه ۴- دیدار با دست‌اندرکاران امر حج: مانند دیدار مسؤلان ستادهای مکه و مدینه، هیأت پزشکی، صدا و سیما و ...

سخنرانی‌ها

الف:سخنرانی در همایش‌ها ۱-همایش خانواده در اسلام ۲-همایش قرآن و عترت ۳-همایش کعبه مهد نبوّت و عترت ۴-همایش دفاع از قدس ب:سخنرانی در جمع زائران ۱-در جمع زائران خارجی؛ مانند زائران شیعه پاکستانی ۲- در جمع زائران ایرانی؛ در

برنامه‌های عمومی بعثه حضورها الف:حضور در جلسات متعـدد شورای هماهنگی بعثه ب:حضور در مراسم: ۱-مراسم سخنرانی‌های عمومی بعثه ۲-مراسم رسـمی؛ ماننـد: دعاهای کمیل مـدینه قبل، دعای ندبه، بزرگداشت عید سـعید غدیر خم، بزرگداشت شـهدای سوانح هوایی و ...

مصاحبه‌ها

انجام مصاحبه‌های رسمی در جمع خبرنگاران رسانه‌ها مانند: مصاحبه در بدو حج ۲۶، ص: ۳۰ ورود به مدینه منوره، افتتاح بعثه مقام معظم رهبری، هنگام خروج از مدینه، هنگام ورود به مکه معظّمه. ***

مصاحبه‌ها

انجام مصاحبه‌های رسمی در جمع خبرنگاران رسانه‌ها مانند: مصاحبه در بدو حج ۲۶، ص: ۳۰ ورود به مدینه منوره، افتتاح بعثه مقام معظم رهبری، هنگام خروج از مدینه، هنگام ورود به مکه معظّمه. ***

گزارش آماری حج ۲۶

اشاره

براساس اطلاعات مرکز رایانه بعثه مقام معظم رهبری در حج سال جاری ۸۹۷۱۶ زائر ایرانی به سرزمین وحی مشرف شده‌اند. از نظر سن بیش از ۴۵٪ آنان جوان و میان سال، و از حیث سواد حدود ۵۴٪ دیپلم و بالاتر از آن بوده‌اند. جدول گزارش آماری زائران حج امسال براساس جنسیت، سن، تحصیل و شغل بدین ترتیب است:

۱- جنسیت:

تعداددرصدزن ۴۹۸۳۶۴۴۷۱۱ مرد ۵۰۱۶۴۴۵۰۰۵

۲- سن:

گروه سنی (مبنا ۲۶/ ۹/ ۸۴) تعداددرصدزیر ۱۰ سال ۰۰۲۵۲۲ از ۱۰ تا ۲۰ سال ۰۱۴۵۱۳۰ از ۲۱ تا ۳۰ سال ۲۰۳۹۱۸۲۹ از ۳۱ تا ۴۰ سال ۱۳۱۸۸۱۱۸۳۲ از ۴۱ سال تا ۵۰ سال ۳۰۱۲۳۲۷۰۲۵ از ۵۱ تا ۶۰ سال ۲۷۳۷۳۲۴۵۵۸ از ۶۱ تا ۷۰ سال ۱۷۷۴۳۱۵۹۱۸ بالای ۷۰ سال ۹۳۶۵۸۴۰۲

۳- تحصیل:

تحصـیلات تعداد درصد بیسواد ۱۹۷۸۲۱۷۷۴۸ ابتدائی ۱۷۶۱۲۱۵۸۰۱ دیپلم ۱۵۴۸۶۱۳۸۹۳ سیکل ۸۵۶۰۷۶۸۰ لیسانس ۶۵۹۱۵۹۱۳ فـوق دیپلم ۳۵۹۹۳۲۲۹ نهضـت ۲۶۹۶۲۴۱۹ فوق لیسـانس ۱۲۱۵۱۰۹۰ دکترا ۰۸۱۸۷۳۴ حوزوی ۰۵۳۷۴۸۲ غیره ۰۵۲۴۷ نامشخص ۲۳۰۵۱۲۰۶۸۰

۴- شغل:

شغل تعداد درصد خانه‌دار ۳۲۰۰۵۲۸۷۱۴ آزاد ۱۴۳۶۸۱۲۸۹۰ کارمند (دولت) ۱۱۱۰۵۹۹۶۳ کشاورز ۸۴۸۷۷۶۱۴ بازنشسته ۶۷۴۶۶۰۵۲ کارگر ۱۱۴۶۱۰۲۸ نظامی ۰۸۲۰۷۳۶ کارمند (خصوصی) ۰۷۶۷۶۸۸ روحانی ۰۵۹۰۵۲۹ حج ۲۶، ص: ۳۲ شغل تعداد درصد استاد دانشگاه ۰۴۵۵۴۰۸ پزشک ۰۴۴۹۴۰۳ بیکار ۰۳۸۸۳۴۸ دانشجو ۰۱۵۲۱۳۶ دانش‌آموز ۰۰۷۶۶۸ بازرگان ۰۰۶۴۵۷ پیرا پزشک ۰۰۵۰۴۵ نماینده مجلس ۰۰۰۰۳۳ نامشخص ۲۲۳۳۰۲۰۰۳۴***

دست‌اندرکاران حج سال جاری

اشاره

با عنایات الهی و زحمات بسیار مسؤلان و دست‌اندرکاران، و نیروهای تحت امر ایشان حج سال جاری باشکوه و عظمت به انجام رسید. ضروری است از خدمات آنان به زائران بیت‌اللّه الحرام یاد، و قدردانی شود. از آنجا که ذکر نام همه این عزیزان مقدور نیست، با تشکر از همه نیروهای فرهنگی و اجرایی بعثه مقام معظم رهبری، سازمان حج و زیارت، و وزارت خارجه، مسؤلان بخش‌های اساسی مؤثر در مدیریت حج به شرح زیر معرفی می‌شوند:

بعثه رهبر معظم انقلاب:

آیةاللّه محمد محمدی ری شهری؛ نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی حجة الاسلام والمسلمین سید علی قاضی عسکر؛ معاون آموزش و پژوهش حجة الاسلام محمد صادق عرب؛ معاون امور روحانیون حج ۲۶، ص: ۳۳ حجة الاسلام محمد شریف مهدوی؛ معاون امور بین الملل حجة الاسلام محمد حسن زمانی؛ مسؤول واحد اهل تسنن حجة الاسلام عبدالهادی مسعودی؛ مسؤول واحد ارزشیابی آقای حسین فهمیده؛ معاون نظارت و بازرسی آقای مجید آخوندزاده؛ معاون اجرایی آقای محسن شریفی؛ مسؤول دفتر بعثه آقای عباس سلیمی؛ مسؤول روابط عمومی آقای حسن گروسی؛ مدیر امور حج و زیارت صدا و سیما آقای غلامحسین اسلامی‌فر؛ مسؤول ستاد خبری

سازمان حج و زیارت

آقای سید احمد زرهانی؛ معاون وزیر ارشاد و رئیس سازمان حج و زیارت آقای عبداللّه نصیری؛ مدیر کل دفتر ریاست و روابط عمومی آقای دکتر حسین ضیایی؛ رئیس هیأت پزشکی حج آقای مصطفی خاکسار قهرودی؛ رئیس دفتر نمایندگی حج و زیارت، و ستاد مکه معظمه آقای محمد مهدی امینیان؛ رئیس ستاد مدینه منوره آقای غلامرضا رضایی؛ مسؤول حمل و نقل درون شهری مکه معظمه

وزارت امور خارجه

آقای حسین صادقی؛ سفیر ایران در عربستان سعودی آقای محسن مرتضایی‌فر؛ سرکنسول ایران در جدّه ***

پیشنهادات و انتقادات

۱- اگرچه اکثریت زائران به شوق دیدار یار و کسب معرفت و انجام فریضه الهی و استغفار و انابه مشرف می‌شوند، و این سفر را کاملًا متفاوت با دیگر سفرها می‌دانند، اما اندکی نیز هستند که تفاوت میان این سفر الهی را با تفرج و سفرهای تفریحی درنیافته‌اند.

این معدود زائران همچون تورهای مسافرتی، در حج نیز در پی راحتی و رفاه و خوش گشتن هستند و لذا از فیوضات بی‌پایان زمان‌ها و مکان‌های مقدس در سفر حج کمتر بهره می‌برند. آنان به زعم خود هزینه کلانی برای این سفر پرداخته‌اند و لذا کاروان و دست‌اندرکاران باید یکسره در خدمتشان باشند. از این رو با اندکی کمبود یا مشکل، زبان به اعتراض و گلایه می‌گشایند. گذشته از این که مسؤلان و مدیران کاروان‌ها باید در انجام وظایف خود به بهترین نحو بکوشند؛ متولیان امر حج نیز باید در جلسات توجیهی خویش زائران را نسبت به مشکلات و کمبودهای احتمالی آگاه کنند و اصولًا توجیه کنند که سفر حج بدون سختی و مشقت نبوده است. مگر نه این که حافظ می‌گوید: در بیابان گربه شوق کعبه خواهی زد قدم سرزنش‌ها گر کند خار مغیلان غم مخور زائران باید بدانند به کجا، و برای چه می‌روند. اگر مقصد و هدف را به درستی شناختند، در برخورد با شدائد و موانع سهل خواهند گرفت. آنان اگر بدانند که نسبت به گذشتگان، شدائد این سفر تا چه اندازه کم شده است، قدر وضع موجود را درمی‌یابند. مقایسه‌ای میان هزینه سفر حج در ایران با کشورهای همسایه‌ای چون افغانستان، ترکیه و عمان و خدماتی که سازمان حج و زیارت به زائران ایرانی ارائه می‌کند در قیاس با زائران آن کشورها ارزش بالای خدمات دست‌اندرکاران حج جمهوری اسلامی ایران را نشان خواهد داد. جا دارد دست‌اندرکاران در جلسات توجیهی خود به استناد گزارش‌های موجود- که راقم این سطور در دیدار رؤسای بعثه‌های ممالک اسلامی با سرپرست حج ۲۶، ص: ۳۵ حجاج ایرانی شاهد بوده‌ام این مقایسه را به اطلاع زائران ایرانی برسانند تا سطح توقع آن گروه از زائران موردنظر پایین آید. ۲- از آنجا که ما اعتقاد به حج ابراهیمی که همان حج محمدی صلی الله علیه و آله است، داریم، لازم است در کنار آموزش مناسک حج، آموزش بُعد سیاسی این فریضه بزرگ و بیان معضلات و مشکلات عالم اسلام نیز در نظر گرفته شود تا زائران ما در دیدار با مسلمانان دیگر کشورها با آگاهی و شناخت سخن گویند. ۳- زائران با عملکرد مناسب خویش، در واقع شأن و شخصیت خود و کشور و نظام جمهوری اسلامی را نشان می‌دهند. در کنار رفتار صحیح و ارزشمند خیل عظیم زائران، گاه دیده می‌شود برخی با اعمال نامناسب در آداب زیارت و یا در بازارها موجبات وهن شخصیت خود و آبروی نظام و کشور را فراهم می‌کنند که این امر معصیت است. اگرچه در جلسات توجیهی بر این موارد تأکید می‌شود، ولی برخی با بی‌توجهی خود بهانه به دست مخالفان شیعه و جمهوری اسلامی می‌دهند. به نظر اینجانب اگر پیشگیری یا ممانعت از اعمال این گونه افراد در موسم امکان‌پذیر نیست، می‌توان به عنوان اقدام تنبیهی پیشاپیش اعلام داشت که آنان را از سفرهای زیارتی حج و عمره و عراق و سوریه منع خواهند کرد. ۴- در کنار خدمت رسانی‌های ارزشمند عوامل اجرایی حج به زائران، موارد معدودی نابسامانی دیده می‌شود که ممکن است همان‌ها زحمات این عزیزان را تحت الشعاع قرار دهد. آنچه اینجانب مشاهده کردم مربوط به حضور در مشعرالحرام بود. اوّل این‌که: دیدم که میان برخی دست‌اندرکاران که بارها به حج مشرف شده بودند در این که محدوده مشعر کجاست، آیا وارد یا از آن خارج شده‌ایم اختلاف بود. اینجانب که تشرف اولم بود سردرگم شده، نمی‌دانستم کدام درست می‌گویند و کدام نادرست؟! سپس مسافتی را به عقب آمدم تا با چند اتوبوس کاروانهای ایرانی برخورد کردم. از مدیر کاروانی پرسیدم، او هم به درستی توجیه نبود. لذا لازم است اطلاع‌رسانی بیشتری صورت بگیرد. حج ۲۶، ص: ۳۶ دوّم این‌که: زائران ایرانی در سرزمین مقدس «مشعر» جای مناسب برای اقامت ندارند. زائران ایرانی مجبور بودند بیشتر درون اتوبوسهای مستقر در توقف‌گاه‌ها بمانند و یا در حاشیه جاده و در میان دود و دم خفه‌کننده اتوبوسهای دیگر کشورها که به مسیر اختصاصی ایرانیان راه داده شده بودند، وقوف کنند. با توجه به این که بر راز و نیاز در مشعرالحرام تأکید بسیار شده و به جاست که زائران آن شب را به تهجد و مناجات بگذرانند، اما موقعیتی که اینجانب دیدم برای تنها چیزی که تناسب نداشت، همین امور بود. کمبود سرویس‌های بهداشتی و عدم نظافت بسیاری از آنها توسط زائران دیگر کشورها باعث شده بود برای تجدید وضو زائران مدت مدیدی را در صف بمانند. از سوی دیگر انبوه زباله‌ها در کنار محل استقرار زائران موجب انتشار بوی نامطبوع آن شده بود. گویی این وضعیت در مشعر با بیش از یکصد سال پیش تفاوت بسیار زیادی نکرده است. امین الدوله که صدر اعظم ناصرالدین شاه

بوده است و در سال ۱۳۲۱ ق به حج مشرف شده، پیرامون وقوف در مشعر می‌نویسد: «... اول مایزُی همان عرصات عرفات و محشر و مشعر و غوغای مناسب و چون در عمر خود با شاهنشاه ... ناصرالدین شاه اردوها دیده و در سایه چادر اوقات خود را گذرانیده‌ام، در این اردو که هستیم، هنوز حسن ترتیبی نمی‌بینیم. شترها را نزدیک چادرها خوابانیده‌اند. عربده عرب و شتر به هم آمیخته، عفونت این دو جانور به یکدیگر پیشی می‌گیرد. سماخ و دماغ در زحمت است. می‌گویند اگر کسی از خیام چند گام تجاوز کند، فَدَمهُ هَدَر «"! ...۱» البته در شورای هماهنگی بعثه این امر مطرح شد و گفته شد که مسؤلان همه ساله برای بهبود مشعر پیشنهاداتی را به مسؤولان سعودی ارائه داده‌اند. ***

تدوین کتاب حج ۲۶

تهیه و جمع‌آوری اطلاعات و اخبار لازم به منظور تدوین کتاب حاضر، به ترتیب زیر میسر گشت: ۱- راقم این سطور در چهل روز تشرف به حرمین شریفین (شامل دوازده روز مدینه قبل، بیست و یک روز در مکه معظمه، و هفت روز مدینه بعد) با حضور در دیدارها، مراسم و سخنرانی‌ها از آنها گزارش تهیه کرده است. ۲- ستاد خبری بعثه، در طول مدت حضور نویسنده در سرزمین وحی با در اختیار قرار دادن آخرین خبرها کمبود اطلاعات و اخبار اینجانب را جبران می‌کرد. لازم می‌دانم از همکاری صمیمانه برادر گرامی جناب آقای غلامحسین اسلامی‌فر مسؤل ستاد مزبور و همکارانشان کمال تشکر را داشته باشم. ۳- نشریات بعثه رهبر معظم انقلاب شامل: زائر، صفا، مروه و دلیل کاروان؛ که گاه مستقیماً توسط دست‌اندرکاران عزیز آن به موقع در اختیار اینجانب قرار داده می‌شد و همان هنگام مورد استفاده واقع می‌گشت. از این برادران ارجمند و نیز اعضای محترم هیأت تحریریه، خصوصاً مدیر مسؤول محترم آن‌ها حجّةالاسلام آقای هاجری سپاسگزاری می‌کنم. ۴- برخی روزنامه‌های سعودی و نیز بولتن‌های کنسول‌گری جمهوری اسلامی. ۵- مصاحبه‌هایی که اینجانب با برخی دست‌اندرکاران و مسؤولان بعثه رهبری معظم انقلاب داشتم و از آن مصاحبه‌ها در تشریح عملکرد بعثه بهره بردم. ۶- اسناد و مدارک و گزارش عملکرد بخش‌های مختلف بعثه که در اختیار اینجانب قرار گرفت. مطابق قرار قبلی، بنا بود که با هماهنگی جناب آقای نصیری مدیر کل دفتر و روابط عمومی سازمان حج و زیارت عملکرد عزیزان سازمان نیز مانند بخش‌های مختلف بعثه تدوین گردد. گذشته از چندین گزارش در خصوص زیر مجموعه‌های سازمان حج حج ۲۶، ص: ۳۸ (مانند هیأت پزشکی، طرح قربانی، حمل و نقل ویژه در مکه و ...)، و یا دیدارها و مصاحبه‌های ریاست محترم سازمان که راقم این سطور با استفاده از نشریه زائر یا دلیل کاروان در کتاب حاضر درج کرده‌ام، این امر به دلیل کثرت اشتغال ایشان و برخی دیگر از مسؤولان اجرایی و در نتیجه عدم ارائه به موقع اطلاعات عملی نگردید. والسلام علی عباد اللّٰه الصالحین محمدحسین رجبی (دوانی) حج ۲۶، ص: ۳۹

طلیعه

ویژگی‌های حج ۸۴ از دیدگاه امیر الحاج جمهوری اسلامی ایران

اشاره

امسال نیز همچون سال‌های گذشته پس از پایان مراسم باشکوه حج، فصلنامه میقات حج مصاحبه‌ای با آیةاللّٰه محمدی ری شهری نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی پیرامون حج سال ۱۳۸۴ ه. ش. مطابق با سال ۱۴۲۶ ه. ق. انجام داد که در شماره ۵۵ آن فصلنامه به چاپ رسیده است. گزیده‌ای از این مصاحبه برای آگاهی از دیدگاه امیر الحجاج ایران در پی می‌آید: : ضمن تشکّر و سپاس از حضرت عالی به خاطر شرکت در این گفتگو، خواهشمندیم ارزیابی کلی خود را از مراسم شکوهمند حج ۱۳۸۴ ه. ش

(۱۴۲۶ ق) بیان کنید. آقای ری‌شهری: حج سال ۱۴۲۶ (۱۳۸۴ ش) به دلیل تحوّلات سیاسی منطقه، انتخابات ریاست جمهوری در ایران، تغییرات ایجاد شده در سطح رهبری برخی کشورهای منطقه؛ از جمله عربستان، از حساسیت ویژه‌ای برخوردار بود، که به شکرانه خداوند، خوب برگزار شد. اگر نبود حادثه ناگوار فرو ریختن ساختمان در نزدیکی مسجد الحرام، در روز پنجم ذی حجّه و نیز حادثه تأثرانگیز روز دوازدهم ذی حجّه در منا، که تلفات زیادی را به همراه داشت، در دیگر زمینه‌ها هیچگونه مشکل جدّی حج ۲۶، ص: ۴۲ نداشتیم و خوشبختانه، حج آرام و بی مشکلی را پشت سر گذاشتیم. البته در بُعد امنیتی، پیش از سفر، نگرانی‌هایی در زمینه تحرّکات گروه‌های تندرو و برخی حرکات ایذایی آنان وجود داشت که آن هم به لطف و یاری خداوند، با چاره جویی‌ها و پیش‌بینی‌های انجام شده به وسیله بعثه مقام معظم رهبری و نیز سیاست‌های دولت عربستان، تا حدّ زیادی کاهش یافت و مراسم دعای کمیل ایرانیان، چه در مدینه قبل و چه در مدینه بعد و همچنین مراسم مهم برائت از مشرکان در صحرای عرفات و دیگر همایش‌ها و گردهمایی‌های بعثه، به خوبی و بی‌هیچ مشکلی برگزار گردید. : حج‌گزاری در سال ۸۴ چه ویژگی‌های داشت؟ آقای ری‌شهری: می‌توان گفت حجّی که گذشت، دارای پنج ویژگی مهم بود؛ ویژگی‌های سیاسی، فرهنگی، تبلیغی، اطلاع‌رسانی و اجرایی.

۱- ویژگی‌های سیاسی

خوشبختانه تحوّلات جدید در سیاست خارجی ایران و پافشاری بر ادامه تحقیقات هسته‌ای و برخوردار شدن ایران اسلامی از استفاده صلح‌آمیز هسته‌ای، خوشحالی و سرور خاصّی را در مسلمانان جهان به وجود آورده بود که در دیدارها و ملاقات‌های مختلفِ این جانب و دیگر اعضای محترم بعثه با دیگر مسلمانان، بسیار مشهود بود. از سوی دیگر، حضور حجّاج شیعه عراقی در حج و نیز شیعیان لبنان و پاکستان و افغانستان در این مراسم الهی- سیاسی، موجب گردید که تحرکات برخی از جریان‌های افراطی مخالف، خنثی شود و همسویی آنان با روش‌ها و سیاست‌های جمهوری اسلامی ایران پررنگ‌تر و بیشتر گردد. همچنین در حج ۱۴۲۶، مراسم برائت از مشرکان بهتر از سال پیش برگزار شد و برای نخستین بار به طور مستقیم از صدا و سیمای جمهوری اسلامی پخش گردید و شبکه العالم نیز آن را به زبان عربی برای مخاطبان خود حج ۲۶، ص: ۴۳ پخش کرد. پیام مقام معظم رهبری به مسلمانان نیز به ۱۴ زبان ترجمه و نشر یافت.

۲- ویژگی‌های فرهنگی

در حجّی که گذشت، جلسات عمومی بعثه تقریباً همه روزه و در منا هر شب برگزار گردید و در آن، سخنرانان و شخصیت‌های علمی و روحانی برای مردم به ایراد سخن می‌پرداختند. این مراسم که همراه با مرثیه‌سرایی برای اهل بیت عصمت و طهارت بود، با استقبال گرم زائران روبه رو گردید. علاوه بر آن، تعدادی از سخنرانان نیز به مجتمع‌های مسکونی محل استقرار زائران ایرانی اعزام می‌شدند که هر چند کاروان در یکجا تجمع کرده، از سخنرانان بهره می‌گرفتند. تشکیل شوراهای فرهنگی و گروه‌های ارشاد در کاروان‌ها، حرکت مثبت و رو به رشدی داشت که با برنامه‌ریزی‌های انجام شده، در گسترش فعالیت‌های مذهبی و فرهنگی و پر کردن اوقات فراغت زائران بسیار مؤثر بود. رویکرد زائران به قرائت و ختم قرآن، ختم صلوات، برگزاری مسابقات فرهنگی و مانند آن، در بهبود رفتار مذهبی زائران، نقش بسزایی داشت. روند بهسازی آموزش روحانیون و جذب خانم‌های معین برای تغذیه معنوی بانوان نیز در حج گذشته همچنان ادامه یافت.

۳- ویژگی‌های تبلیغی

هفت همایش بین‌المللی، با موضوعات «زن و خانواده»، «تقریب»، «قدس»، «اهل‌بیت»، «فرهنگیان»، «عالمان شیعه» و «ایرانیان خارج از کشور» و پنج همایش داخلی مانند همایش «روحانیان»، «گردهمایی ارشاد» و مانند آن داشتیم که بیشترین محور مباحث این همایش‌ها موضوع «پیوند قرآن و عترت» بود و در زمینه‌های تبلیغی تأثیر بسزایی داشت.

۴- ویژگی‌های خبر و اطلاع رسانی

گروه‌های اعزامی صدا و سیما تلاش‌های خوبی را در زمینه اطلاع‌رسانی داشتند و ۲۱۴ مورد گزارش مکتوب، ۴۷۲۱ دقیقه گزارش صوتی و ۲۰۶۴ دقیقه گزارش تصویری به ایران فرستادند. مراسم برائت را به طور زنده از شبکه‌های اول سیما، شبکه تلویزیونی اینترنتی لبیک، شبکه خبر، العالم و سحر برای سراسر جهان پخش کردند. نشریه زائر با مدیریت جدید، اقدام به نشر روزانه زائر، به مدت ۴۵ روز نمود و علاوه بر آن، برای نخستین بار نشریه "صفا "ویژه روحانیون و "مروه "ویژه بانوان و "دلیل کاروان "ویژه مدیران کاروان‌ها به صورت نوبتی و هر چند روز یک بار منتشر شد. پایگاه‌های اینترنتی بعثه و سازمان حج در بخش اطلاع رسانی، فعالیت‌های خوبی داشتند. پایگاه Hajj. ir، و نیز «Al- hajj. com» و «Iranhadj. org» نزدیک به ۱۲۴ هزار مراجعه‌کننده در موسم داشت. امور خبری بعثه و مؤسسه علمی- فرهنگی مشعر ضمن ضبط برنامه‌ها، بخش وسیعی از فعالیت‌های بعثه را به دستگاه‌های اطلاع رسانی داخلی و خارجی منعکس می‌کردند.

۵- ویژگی‌های اجرایی

در زمینه‌های اجرایی و مسائلی مانند مسکن، حمل و نقل و نیز بهداشت و درمان، بحمداللّه کارها روان‌تر پیش می‌رفت و نسبت به گذشته از بهبود نسبی برخوردار بود. مشکلاتی که در زمینه حمل و نقل درون شهری در سال گذشته در مکه داشتیم امسال بسیار کمتر شده بود. در مدینه هم که بسیار روان و بدون مشکل بود، حمل و نقل ایام تشریق نیز بهبود نسبی یافته بود و ما امیدواریم در سال آینده بتوانیم با همکاری دولت عربستان، از روشی که برای زائران اندونزی اجرا می‌شود بهره بگیریم تا زائران زودتر به مشعر برسند. طرح پخت متمرکز در حج گذشته گسترده‌تر شد. در مدینه تمامی کاروان‌ها تحت حج ۲۶، ص: ۴۵ پوشش قرار گرفتند و در مکه نیز به حدود ۶۳٪ یعنی دو برابر سال قبل از آن توسعه یافت. ۷۸٪ از زائران ایرانی در مدینه، در منطقه مرکزی اسکان یافتند که ۱۳٪ نسبت به سال گذشته افزایش یافت و امیدواریم در سال آینده بیشتر هم بشود. طرح قربانی نیز بحمداللّه به گونه‌ای برگزار گردید که حدود ۷۵٪ زائران در روز دهم (عید قربان) و بقیه در روز یازدهم قربانی کردند و ۱۰۸ ذابح ایرانی نیز انجام ذبح را به عهده داشتند که بخشی از گوشت‌ها نیز پس از حج برای لبنان ارسال شد. بنابراین می‌توان گفت با ویژگی‌های ذکر شده، حج سال ۸۴ یکی از بهترین مراسم حج ایرانیان در مدت تصدی سرپرستی حجاج توسط اینجانب بود. : وضعیت ترکیب سنی و تحصیلی زائران حج تمتّع در سال ۱۴۲۶ (۱۳۸۴ ش) چگونه بود و چه تفاوت‌هایی با سال گذشته داشت؟ آقای ری‌شهری: طبق آماری که عربستان اعلام کرد، در حج سال ۲۶، حدود ۲۱۳۰۵۹۴ نفر مشرف شده بودند و از این تعداد، حدود ۵۷۳۱۴۷ نفر از داخل عربستان و نزدیک به ۱۵۵۷۴۴۷ نفر نیز حجاج سایر کشورها را تشکیل می‌دادند. از میان آنان، حدود ۸۹۵۴۸ نفر زائر ایرانی و حدود ۶۲۶۷ نفر مجموعه عوامل خدماتی اعم از مدیر، روحانی، خدمه کاروان‌ها، اعضای بعثه و ستاد، گروه خبری صدا و سیما، هیأت پزشکی، قاریان قرآن، هواپیمایی، افراد پوشش طرح قربانی و نیز آشپزخانه‌های پخت متمرکز بودند. حدود ۱۵۰۰ نفر نیز خارج از تشکیلات حج و زیارت، با عناوین: بازرگان، کارکنان نمایشگاه‌ها و مانند آن بودند که خودشان به طور مستقیم از عربستان ویزا گرفته و به حج مشرف شده بودند. از مجموع زائران ایرانی ۸/ ۴۹٪ را مردان و ۲/ ۵۰٪ را زنان تشکیل می‌دادند. گفتنی است، در سال ۸۴ حدود ۲۰۰۰ نفر به تعداد زائران حج تمتع افزوده شده بود، اما از نظر ترکیب سنی و تحصیلی تفاوت و تغییر قابل توجهی دیده

نمی‌شـد. حج ۲۶، ص: ۴۶ : جنـاب عـالی دیـدارهای زیـادی با رؤسای بعثه‌های کشورهای مختلف داشتیـد، این دیـدارها را چگونه ارزیـابی می‌کنیـد و چه نتـایجی دربرداشـته است؟ آقـای ری شـهری: بـا مسؤولاـن ۱۱ بعثـه و نیز هیأت‌هـای گونـاگون از مسـلمانان کشورهای مختلف دیـدار داشـتم. این دیدارها چه در سال ۱۴۲۶ و چه در سال‌هـای پیش از آن، مفیـد و سودمنـد بـوده است. پیوند دولت و ملت مـا را بـا دیگر مسـلمانان مسـتحکم‌تر می‌کنـد. از دیـدگاه‌های همـدیگر آگـاه شـده، تبادل‌نظرهـایی با هم می‌کنیم. در ملاقات‌هـا چه رؤسـای بعثه‌ها و چه دیگر زائران، بیشتر از مواضع ضـدّ امپریالیستی و ضـدّ صـهیونیستی اخیر رییس جمهور کشورمان اظهـار خوشـحالی می‌کردنـد. برخی‌هـا می‌گفتنـد: پیش‌بینی‌های حضـرت امام خمینی (قدس‌سـره) درباره شوروی سابق و فروپاشـی کمونیزم و نیز سـقوط صـدام کاملًا تحقق یافت و اظهار امیـدواری می‌کردنـد که این وضـعیت در مورد آمریکا نیز تحقق یابـد و این حکومت فاسد نیز در سراشیبی سقوط قرار گیرد. در حج ۲۶، نسبت به سال‌های پیش از آن، نکاتی برجسته‌تر می‌نمود، و آن این که در مراجعاتی که افراد و گروه‌ها به بعثه داشتند، بیشتر درباره مهـدویت و آینده بشـر می‌پرسـیدند. پرسـش‌هایی نیز در مورد تشیع و عقاید شیعه داشـتند و مطالبی درباره فقدان رهبری در جهان اسـلام می‌گفتند و اظهار می‌کردند که ایران باید برای هماهنگ کردن جهان اسـلام دقیق و با تـدبیر برنامه‌ریزی کنـد و ... این‌ها نکات مثبتی بود که در دیدارها مطرح می‌شد. البته در مورد برخی رفتارها هم که در جوامع شیعی از بعضـی سـر می‌زنـد ماننـد قمه‌زنی اظهارات منتقدانه‌ای داشـتند. درباره شـبهات دینی و تفاوت‌های عقاید شیعی و سـنی برخی اعتقادات پیروان اهل بیت (علیهم السـلام) پرسـش‌هایی مطرح می‌شـد و این گوشـزد و هشـداری است به مراکز علمی و پژوهشـی کشور، به ویژه اصـحاب رسـانه و صـدا و سـیما که بایـد در این رابطه گام‌هـای مؤثرتری بردارنـد و نه تنها به زبان فارسـی، که به زبان‌های مختلف این مسائل به گوش دیگر مسـلمانان برساننـد. به نظر می‌رسد چه در حج ۲۶، ص: ۴۷ مجله «مقیات الحـج» و چه از طریق سـایت و نیز از طرق دیگر، بایـد این اطلاـع رسانی انجام گیرد. در رابطه با جایگاه و مصادیق اهل بیت (علیهم السـلام) نیز پرسش‌هایی می‌شد. جایگاه زنان، انرژی هسته‌ای، اقلیت‌های مذهبی در ایران و ... نیز از مسائلی بود که درباره آن‌ها هم می‌پرسـیدند. در زمینـه شـبهات و نیز مسائـل سیاسـی و فرهنگی بایـد گام‌هـای بلنـدتری برداشـته شـود و در جهـت اطلاـع رسـانی و روشـنگری اذهـان مسـلمانان تلاـش بیشـتری صـورت گیرد. : بعثه مقـام معظم رهـبری، همایش‌هـای مختلفی در مـوسم حـج برگزار می‌کند، برگزاری این همایش‌ها تا چه حد ضرورت دارد و تاکنون چه دستاوردهایی داشته است؟ آقای ری شهری: پیش از این، نام همایش‌هایی را که در حج گذشـته داشتیم ذکر کرده‌ام، تنها همایشـی که در حج ۲۶، برای نخستین بار برگزار شـد، همایش عالمان شیعه بود که به نظر رسیـد کاری است لازم و ضـروری و از این طریق، می‌توان با مشکلات آن‌ها در دیگر کشورها آشنا شد و برای حـل مشـکلاتشان و انتقـال پیـام نظـام مقـدس جمهـوری اسـلامی بـه آنـان اقـدام کرد. معلـوم اسـت که در مـورد لزوم همایش‌هـا و دسـتاوردهای آن، نباید اغراق شود و بگوییم که دسـتاوردهای بسیار بالایی دارد، چنین ادعاهایی هم نداریم، لیکن معتقدیم با توجه به این که علمای جهان اسلام در موسم حج حضور پر رنگی دارند و در این همایش‌ها هم به صورت فعال شرکت می‌کنند، پیام این همایش‌هـا هم در شـعاع قابل توجهی است و دسـتاوردهای خوبی به دنبال داشـته و دارد؛ مثلًا همین که ما بتوانیم در کنار خانه خـدا همایش قدس برگزار کنیم و پیام مظلومیت مردم فلسـطین را به گوش جهان اسـلام برسانیم، خود دستاورد مهمی است. هر چند کار پژوهشـی گسترده‌ای در این باره لازم است که هنوز صورت نگرفته است. حج ۲۶، ص: ۴۸ همچنین مسأله تقریب مذاهب اسلامی و حضور عالمان شـیعی و سنی و تجمع آن‌ها در کنار خانه خدا، کاری تبلیغی و ارزشمند است که در برابر توطئه‌های تفرقه‌انگیز انجام می‌شود. هر چنـد ما معتقد نیستیم که این همایش‌ها می‌تواند تفرقه‌ها را برطرف کند، اما دست کم گامی است در راه نزدیک کردن مسـلمان به یکدیگر. دیگر همایش‌ها نیز در شعاع تلاش‌هایی صورت می‌گیرد و افراد حاضر در آن‌ها دستاوردهای تبلیغی خوبی هم برای اهـداف همایش‌هـا و هم برای جمهـوری اسـلامی دارد. : برگزاری مراسم دعـای کمیـل و نیز برائت از مشـرکان چگـونه بود و ارزیابی جناب‌عالی از آن چیست؟ آقای ری شهری: مراسم دعای کمیل به خوبی و بدون مشکل برگزار شد؛ هر چند مقامات امنیتی

عربستان در مذکراتی که با مسؤولان حج و زیارت داشتند، موافقت کتبی نکرده و نگران بودند که برخی گروه‌های تندرو، که با عربستان هم مشکل دارند، کارهای ایذایی انجام دهند، لیکن با توجه به تأکید جمهوری اسلامی و مقام معظم رهبری نسبت به این موضوع، ما به آنان اهمیت موضوع را منتقل کردیم که بالاخره به صورت شفاهی موافقت کردند تا دو جلسه دعای کمیل در مدینه قبل و دو دعای کمیل نیز در مدینه بعد برگزار کنیم و انصافاً هم همکاری خوبی کردند. در مورد مراسم برائت نیز، به دلیل پخش مستقیم مراسم، برجستگی خاصی نسبت به سال‌های قبل پیدا کرد. : حرکت‌های ایذایی و فعالیت‌های تبلیغی وهّابیان در سال جاری چگونه بود و ارزیابی شما از آن، چیست؟ آقای ری شهری: متأسفانه در سال‌های اخیر حرکت‌های ایذایی وهّابیان و گروه‌های تندر و سلفی، نسبت به گذشته بیشتر شده است. هر چه ارتباط دو کشور ایران و عربستان حج ۲۶، ص: ۴۹ بیشتر می‌شود، این حرکت‌های ایذایی شدت می‌یابد؛ چرا که جریان وهابیت و سلفی گری در جهان و نیز در کشور عربستان، به دلیل انحرافات عقیدتی و عملی که با ریختن خون بی‌گناهان و انفجار و کشتار مسلمانان همراه بوده، به شدّت در حال انزوا قرار گرفته است. از این رو نسبت به روحانیان و زائران ما این حرکت‌ها تا حدودی تشدید شده است. البته ما نیز چه از طریق بعثه و سازمان، و چه از طریق وزارت امور خارجه و سفارت ایران در عربستان، اعتراض خود را به مسؤولان مربوط در کشور میزبان منتقل کرده‌ایم. آن‌ها نیز در مذاکره می‌گفتند که ما هم با این گروه‌ها مشکل داریم. در مواردی هم برخورد داشته‌اند، لیکن ما انتظار داریم برخورد جدی‌تری با آنها صورت بگیرد تا مسلمانان در حرمین شریفین با امنیت بیشتری بتوانند مناسک حج و اعمال و عبادات خود را انجام دهند. البته ما می‌توانیم با این افراد برخورد کنیم، لیکن احساس می‌کنیم برخورد فیزیکی با آنان، نه تنها مشکل را حل نمی‌کند، بلکه مشکلات جدیدتری را به وجود آورد که به مصلحت اسلام و دو کشور نیست؛ زیرا ما در حج به دنبال وحدت هستیم و نباید کارهایی که موجب تفرقه می‌شود، صورت بگیرد. لذا ما پیشنهاد کردیم اولًا: افراد تندرو و متعصب را در بقیع و مسجد النبی نگذارند و ثانیاً: مأمورانی را در آنجا داشته باشند تا با کسانی که با زائران رفتارهای نامناسب دارند برخورد کرده، مشکل را همانجا حل کنند. البته زائران ما نیز باید از کارهایی که به این حساسیت‌ها دامن می‌زند و یا آن‌ها را تشدید می‌کند خودداری کنند. : با توجه به انتخاب شعار «پیوند قرآن و عترت» در حج سال ۲۶، اکنون ارزیابی جناب عالی از میزان تحقق اهداف آن، چیست؟ آقای ری شهری: هر چند تلاش‌های خوبی برای محور قرار گرفتن موضوع «پیوند قرآن و عترت» صورت گرفته لیکن ارزیابی بنده این است که ما در تحقق اهداف چندان موفق نبوده‌ایم. این عدم موفقیت شاید از آن‌رو است که موضوع به گونه‌ای نبود که بتوان حج ۲۶، ص: ۵۰ مجموعه فعالیت‌های فرهنگی و تبلیغی را حول محور آن قرار داد و یا تلاش لازم صورت نگرفت. به هر حال، موفقیت در این زمینه نسبی بوده است. البته تجربه‌ای بود برای سال جاری که از سوی مقام معظم رهبری، سال پیامبر اعظم (صلی اللَّه علیه و آله) اعلام شده و ما موضوع حرکت فرهنگی و تبلیغی سال جاری را «سیره اخلاقی و عملی پیامبر خدا (صلی اللَّه علیه و آله)» انتخاب کرده‌ایم. پس باید بکوشیم این شعار، پوشش وسیعتری در مجموعه فعالیت‌های بعثه پیدا کند و بحمد اللَّه در این زمینه تلاش‌هایی هم در معاونت آموزش و پژوهش بعثه صورت گرفته که برنامه‌های در نظر گرفته شده پیاده شود و بتوانیم در تحقق این شعار در حج موفق‌تر باشیم.

فصل اوّل: مقدّمات حج ۲۶

اشاره

برگزاری مراسم پرشکوه حج مستلزم برنامه‌ریزی اساسی و بهره‌گیری از تجربیات گذشته است. مسؤلان بعثه مقام معظم رهبری و سازمان حج و زیارت هر سال پس از مراسم حج و بازگشت زائران به میهن اسلامی از ماه محرم (یعنی تقریباً بلا فاصله پس از اتمام

حج) شروع به برنامه‌ریزی برای حج سال آینده می کنند. برخی از طرح‌ها و برنامه‌های بعثه مقام معظم رهبری پیش از شروع موسم و در ایران آغاز می‌شود تا با توجیه مناسب زائران، مدیران و روحانیون کاروان‌ها، از پیش آمدن مشکلات و نابسامانی‌ها در حج جلوگیری نموده و یا آن را به حداقل رسانند. آنچه از این برنامه‌ریزی‌ها که جنبه عمومی و جلوه بیرونی دارد و نویسنده این سطور خود شاهد آن بوده است به شرح زیر بیان می گردد:

برپایی مراسم توجیهی زائران بیت اللّه الحرام

در سالروز شهادت ششمین پیشوای بر حق مسلمانان جهان حضرت امام جعفر صادق علیه السلام [۲۵ ذی‌قعده در مورخه هفتم آذرماه ۸۴ مراسم توجیهی زائران خانه خدا همزمان در تهران و مراکز استانها برگزار شد. مراسم ویژه زائران تهرانی صبح روز دو شنبه ۷/ ۹/ ۸۴ در سالن ۱۲ هزار نفری استادیوم آزادی با حضور هزاران زائر عازم حج ۲۶، ص: ۵۴ بیت‌اللّه‌الحرام برگزار گردید. در این مراسم ابتدا مدیر حج و زیارت استان تهران پیرامون امور مربوط به اعزام زائران، مسکن و تغذیه، حمل و نقل، و قربانی سخنانی ایراد کرد. آن گاه حجت الاسلام و المسلمین سید علی قاضی عسکر معاون آموزش و پژوهش بعثه مقام معظم رهبری با استناد به آیات و روایات به جایگاه بلند حج در اسلام اشاره کرد و کسب معرفت و غنیمت شمردن فرصت‌ها را دو رکن اساسی در رسیدن به کمال در این سفر الهی دانست. آقای قاضی‌عسکر با تاکید بر ضرورت هماهنگی کامل زائران با مدیران کاروان‌ها گفت: برای کسب معرفت باید پیش از سفر حج اقدام کرد ومسئولان حج با انتشار کتب وتهیه فیلم و لوح‌های فشرده کوشیده‌اند تا راه‌های دستیابی به اطلاعات لازم را برای بهره‌گیری هر چه بیشتر زائران فراهم کنند. وی با اشاره به تدابیر انجام شده برای حداکثر بهره‌مندی زائران از فیوضات معنوی مناسک حج، از آنان خواست از تمام ظرفیت‌های معنوی این مناسک استفاده کنند. آقای قاضی‌عسکر با اشاره به برخی اختلاف نظرها در مدیریت فرهنگی کاروان‌ها در سال‌های گذشته گفت: از سال گذشته مقرر شد شورای فرهنگی کاروان‌ها تشکیل شود تا امور فرهنگی کاروان‌ها در هماهنگی کامل انجام شود. وی افزود: علاوه بر این گروه‌های ده نفری ارشاد در هر کاروان تعیین می‌شوند تا زائران را در بهره‌برداری بهتر از این سفر الهی یاری دهند. حجّةالاسلام والمسلمین قاضی‌عسکر، شعار حج امسال را پیوند قرآن و عترت اعلام کرد و با توجه به حضور پربرکت امام زمان علیه السلام در مناسک حج، از زائران خواست تا با تمسک به ائمه اطهار و با به همراه داشتن قرآن و قرائت مستمر آن در ایام سفر و نیز قرائت نماز، با دستی پر از دیار وحی باز گردند. معاون بعثه مقام معظم رهبری با تاکید بر ضرورت وحدت مسلمانان به حساسیت‌های افراطیون نسبت به رفتار برخی زائران ایرانی اشاره کرد و گفت: برخی زائران ناخوادگاه در مواجهه با قبور ائمه بقیع و سایر اماکن حج ۲۶، ص: ۵۵ متبرک و نیز هنگام قرائت دعا و نیایش به گونه‌ای عمل می کنند که موجب سوء استفاده دشمنان و محروم شدن زائران ایرانی از دسترسی به برخی اماکن مقدس می‌شود. آقای قاضی‌عسکر با بیان اینکه ۷۵ درصد از بهترین هتل‌های مدینه در سفر حج تمتع در اختیار زائران ایرانی قرار می گیرد، حج را در عین حال سفر ریاضت دانست و از زائران خواست در این سفر در پی رفاه طلبی نباشند و همه تلاش خود را برای تزکیه نفس و نزدیک شدن به خدا به کار گیرند. معاون بعثه مقام معظم رهبری فلسفه اصلی حج را تغییر و تحول اساسی در احوال انسان‌ها و رسیدن به کمال دانست و بر ضرورت توجه زائران به این موضوع مهم تاکید کرد. نمایش اعمال و مناسک حج به صورت نمادین از جمله اقدامات جالب توجه برگزار کنندگان این همایش بود. در ابتدای برگزاری این اعمال، گروهی با پوشش و ظاهر ملل مختلف مسلمان به نماد اتحاد و یگانگی جهان اسلام حول خانه کعبه به حرکت در آمدند و زائران تهرانی حاضر در ورزشگاه، همصدا با یکدیگر نادی «لبیک اللهم لبیکَ» را سر دادند. در ادامه این آیین، گروهی از زوار با پوشش احرام، طواف نمادین خانه کعبه را آغاز کردند و همزمان حجت الاسلام و المسلمین قاضی‌عسکر، حجاج حاضر در ورزشگاه را با اعمال و مناسک زیارت بیت اللّه الحرام آشنا کرد. این مراسم در آستانه اذان ظهر به اتمام رسید و همانند آن در بعد

از ظهر همان روز برای بخش دوم زائران تهرانی نیز اجرا گردید.

آغاز هفته حج

هفته اول ماه ذی قعده هر سال هفته حج اعلام شده است. به همین منظور بعثه مقام رهبری و سازمان حج و زیارت برنامه‌های ویژه‌ای در نظر گرفته‌اند که اهم آن عبارت است از:

نمایشگاه ویژه حج

روز یکشنبه اول ذی قعده برابر با ۱۳ آذر ماه نمایشگاه‌های حج به طور همزمان در تهران و مراکز استانها افتتاح شد. نمایشگاه حج تهران در محل ساختمان سازمان حج و زیارت توسط آیةاللّه ری شهری نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت و سرپرست حجاج ایرانی افتتاح گردید. در این نمایشگاه که تا پایان هفته حج برقرار است، تصاویر زیبا و دلربایی از اماکن مقدسه مکه مکرمه و مدینه منوره (از قدیم‌ترین عکس‌های موجود تا موقعیت فعلی)، در کنار بیش از ۹۰۰ نوع قرآن بسیار نفیس خطی و چاپی از کشورهای مختلف اسلامی و غیر اسلامی، ترجمه‌های قرآن به زبان‌های گوناگون، تابلو فرش‌های زیبایی از نمای پرده کعبه، قبرستان بقیع، قبهٔ الخضراء، محراب وضریح مقدس نبوی، کوه احد و ... و خطاطی‌های استادانه آیات مربوط به حج خود نمایی می‌کنند. در میان عکس‌های قدیمی، عکسی از کعبه معظمه به هنگام سیل سال ۱۳۶۰ ق. (۶۵ سال پیش) که اطراف خانه خدا را تا ارتفاع قابل توجهی آب فراگرفته بوده است، جلب نظر می‌کند. نمایشگاه در دو بخش فرهنگی و اجرایی اقدامات انجام یافته برای برگزاری شکوهمند حج امسال را تبیین می‌کند. در این نمایشگاه‌ها انواع کتاب‌ها پیرامون احکام حج (از مراجع عظام تقلید)، فلسفه حج، سفر نامه‌های حج، اطلس‌ها و نوارها و CD های آموزشی عرضه شده است.

برنامه تلویزیونی «روضه رضوان»

به همت واحد امور حج و زیارت صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران و همکاری بعثه رهبر معظم انقلاب و سازمان حج و زیارت، هر شب پس از اذان مغرب برنامه‌ای با عنوان «روضه رضوان» از شبکه دوم سیما بخش می‌شود. در این برنامه که در حدود ۴۵ دقیقه بخش می‌گردد، پیرامون مسائل مهم مرتبط با حج، بحث‌های پزشکی، حج ۲۶، ص: ۵۷ توصیه‌های لازم و ... با حضور کارشناسان سخن گفته می‌شود و مسابقاتی درباره احکام حج و اطلاعات عمومی مربوط به این فریضه بزرگ با جوایزی چون سفر عمره، سوریه و ... اجرا می‌گردد.

انتشار نشریه زائر

نشریه زائر ویژه زائران بیت اللّه الحرام هر ساله در موسم حج و در مکه و مدینه تهیه و تدوین، چاپ و منتشر می‌شود. امسال دو شماره آن [شماره اول در ۵۰ صفحه و شماره دوم در ۱۶ صفحه رنگی پیش از موسم و در ایران چاپ، و منتشر گردید. در این دو شماره برای آگاهی و آشنایی بیشتر زائران مطالب متنوعی مانند رهنمودهای حضرت امام خمینی قدس سره و مقام معظم رهبری پیرامون حج، اسرار ومعارف حج، معرفی اماکن مقدسه مکه و مدینه، توصیه‌های لازم، و ... آمده است. در آستانه انتشار نشریه زائر، دست اندرکاران این نشریه با سرپرست حجاج ایرانی دیدار کردند. نماینده محترم ولی فقیه در امور حج و زیارت در دیدار مدیر مسئول، سردبیر، دبیران و هیأت تحریریه نشریه زائر، ضمن اشاره به اهمیت و جایگاه نشریه زائر گفت: نشریه زائر تاریخ مکتوب حج است و هرچه زمان بیشتری بگذرد، ارزش آن روشن‌تر می‌شود. ایشان سپس به پیشینه انتشار زائر و محدودیت‌های اولیه اشاره کرد و

افزود: پیش از سال ۷۰، نشریه‌ای منتشر نمی‌شد و پس از آن نیز به دلیل محدودیت‌های سیاسی در عربستان، مجوز انتشار نشریه داده نمی‌شد؛ اما گروهی از روی عشق و احساس مسؤولیت با پذیرش همه عواقب احتمالی، آن را آماده و دست به دست توزیع می‌کردند. وی افزود: خوشبختانه در سالهای اخیر با توجه به ارتباط خوب و هماهنگی‌های لازم که میان بعثه جمهوری اسلامی و مسؤولان حج عربستان حاصل شده است، نشریه زائر مجوز نشر گرفته و همه روزه در اختیار زائران قرار می‌گیرد. حج ۲۶، ص: ۵۸ آقای ری‌شهری، در ادامه صحبت‌های خود بر ضرورت استمرار تدوین و انتشار زائر در طول سال تأکید کرد و اظهار داشت: ارتباط با زائران بیت اللّه‌الحرام به ایام موسم منحصر نشود و تلاش و برنامه‌ریزی شود که زائر در طول سال منتشر گردد و ارتباط و تعامل دو سویه با زائران در غیر موسم حفظ شود. نماینده ولی فقیه نقش تعیین کننده نظر سنجی از مخاطبان و نظرات و پیشنهادهای آنان را در بهبود کیفی شکل و محتوای رسانه‌ها یادآور شد و افزود: از نتایج نظر سنجی‌های انجام شده در سالهای گذشته استفاده شود و مبنای برنامه ریزی‌های شکلی و محتوایی برای سالهای بعد قرار گیرد. وی در پایان ضمن اعلام محور قرار دادن «قرآن و عترت» در سیاست‌های فرهنگی حج امسال، خواستار اطلاع رسانی فراگیر و موثر در این زمینه شد. در ابتدای این جلسه حجهٔ الاسلام و المسلمین هاجری گزارشی از برنامه‌های نشریه زائر برای حج امسال ارایه داد و گفت: نشریه زائر، امسال برای اولین بار در ایران منتشر می‌شود و برای انتشار آن پس از پایان موسم نیز برنامه‌ریزی صورت گرفته است. وی افزود: تغییر در شکل و محتوای نشریه نیز دومین اولویت اصحاب زائر بوده است که بر مبنای آن ویژه‌نامه‌هایی متناسب با گروههای مختلف زائران در موسم و حتی بعد از موسم آماده و منتشر می‌شود. در سال جاری و یژه‌نامه‌هایی برای بانوان (به نام مروه)، مدیران و کارگزاران (با نام دلیل کاروان)، روحانیون و مبلغان حج (با نام صفا) منتشر می‌شود که تلاش می‌کنیم در ایام موسم به طور یک روز در میان در اختیار آنان قرار گیرد.

سخنان رهبر معظم انقلاب در دیدار با کارگزاران حج

حضرت آیهٔ‌اللّه خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار جمع زیادی از کاگزاران حج تمتع امسال، حج را دریای با عظمت معنویت، عبودیت، تضرع، خضوع و لبیک دانستند و با تأکید بر این که جنبه سیاسی حج نیز در معنویت و فریاد توحید آن نهفته حج ۲۶، ص: ۵۹ است، تصریح کردند: با وجود همه تلاش جبهه استکبار، ملت‌های اسلامی بیدارند و باید از فرصت بسیار ارزشمند حج برای پیشبرد اهداف اسلامی استفاده شود. ایشان در ابتدای این دیدار با ابراز تأسف عمیق از حادثه تلخ سقوط هواپیمای سی- ۱۳۰ ارتش جمهوری اسلامی و جان باختن گروهی از خبرنگاران و خدمت گزاران صدیق کشور و نظام، برای خانواده و همکاران این افراد با ارزش و همچنین ملت ایران، صبر و اجر و برای جان باختان این حادثه، رحمت و مغفرت الهی مسئلت کردند. حضرت آیهٔ‌اللّه خامنه‌ای در ادامه، از سفر حج به عنوان سفری همراه با معنویت و تأثیر گذار بر زندگی انسان یاد کردند و افزودند: فریاد توحید محور اصلی مبارزات انبیاء، صلحا و صدیقین بود و از میان برداشتن حائل‌های ظاهری میان ملتهای اسلامی، پیام اصلی حج ابراهیمی است که جنبه سیاسی حج نیز از این پیام نشأت می‌گیرد. ایشان با اشاره به تاکید مکرر امام خمینی قدس سره از آغاز پیروزی انقلاب اسلامی مبنی بر لزوم ادای حج ابراهیمی و احیای جنبه سیاسی آن خاطرنشان کردند: بر همین اساس از آن زمان تا کنون همواره رفتار، شعارها و عملکرد زائران ایرانی و دعوت آنان به کلمه توحید و توحید کلمه، به عنوان الگو، مورد توجه ملتهای مسلمان از کشورهای دیگر بوده است. حضرت آیهٔ‌اللّه خامنه‌ای با قدردانی از زحمات و تلاشهای دست اندرکاران بعثه مقام معظم رهبری و سازمان حج و زیارت، بر لزوم شناسایی آسیب‌ها و آفتهایی که موجب ایجاد اخلال در بهره گیری از معنویت سفر الهی حج می‌شود، تاکید کردند و افزودند: یکی از این آفتها، سرگرمی زائران به زرق و برق‌های مادی و منحرف شدن از جاذبه عظیم معنوی خانه خدا و اماکن شریف و متبرک مکه و مدینه است که دست اندرکاران حج باید برای علاج این آفت و حفظ سادگی

سفر حج، برنامه‌ریزی بلند مدت و تلاش جدی انجام دهند. حضرت آیهٔاللَّه خامنه‌ای با اشاره به اوضاع جهان اسلام به ویژه فلسطین و عراق، و اعلام موضع صریح سردمداران استکبار بر ضد اسلام و ملتهای مسلمان و همچنین برخی حج ۲۶، ص: ۶۰ کوتاهی‌های دولتهای اسلامی افزودند: امروز همه تلاش امریکا در عراق پس از شکست توطئه استعماری گماردن یک حاکم امریکایی در این کشور، یا بر سر کار آوردن فردی وابسته و مجری اوامر خود است. بنابراین ملت عراق باید با هوشیاری و حفظ اتحاد و کنار گذاشتن اختلافات مذهبی و قومی در انتخابات آینده در پی یافتن افراد با ایمان، پاک، صادق، معتقد به منافع ملت عراق و دارای سوء ظن به دشمنان مداخله‌گر باشد. در این دیدار آقای ری‌شهری نماینده ولی فقیه و سرپرست زائران ایرانی ضمن ارائه گزارشی از فعالیتهای اجرایی و فرهنگی بعثه مقام معظم رهبری گفت: در سالهای اخیر بسیاری از مدیران حج از افراد با تجربه، فرهنگی و استادان، برگزیده شده‌اند و در آموزش زائران و گزینش روحانیان کاروانها تحولات جدی پدید آمده است. وی با اشاره به فعالیتهای پژوهشی در خصوص حج از جمله تولید پانصد اثر و انتشار کتاب و جزوات به زبانهای مختلف، از ایجاد پایگاه اینترنتی حج به عنوان تحولی مهم در بخش اطلاع رسانی حج یاد کرد. در ادامه آقای زرهانی رئیس سازمان حج و زیارت نیز در گزارشی از اقدامات صورت گرفته برای اعزام بیش از یکصد هزار زائر ایرانی به حج تمتع در قالب ۵۴۲ کاروان گفت: امسال نیز ضمن تلاش به منظور ایجاد تسهیلات بهتر برای انتقال زائرین ایرانی و اسکان آنان، عملکرد مدیران کاروانها و خدمه آنها ارزشیابی خواهد شد.

سخنان ریاست محترم جمهوری در جلسه شورای عالی حج

اللهم عجل لولیک الفرج والعافیهٔ والنصر واجعلنا من خیر انصاره و اعوانه و المستشهدین بین یدیه ابتدا من تشکر می‌کنم هم از جناب آقای ری‌شهری که زحمت عظیم هدایت و فرماندهی فرهنگی و سیاسی حج را به عهده دارند و هم از سازمان حج و بقیه عزیزانی که دست‌اندرکار این حادثه بزرگ هستند. بدون تردید حج یک فرصت استثنایی است. بالاخره ما عبادات گوناگون داریم، اما حج ۲۶، ص: ۶۱ حج یک فرصت استثنایی است، هم برای تک تک افرادی که به این عمل و عبادت بزرگ الهی موفق می‌شوند و هم برای نظام مقدس جمهوری اسلامی، در عرصه‌های داخلی و بین المللی. حج یک عمل فرهنگی، اعتقادی، عبادی، سیاسی و اقتصادی است، یعنی از جمیع جنبه‌های مورد نیاز زندگی امروز، حج یک فرصت استثنایی است که حالا به بعضی از موارد آن اشاره می‌کنیم. البته شما بهتر از من می‌دانید، حتماً به طور مکرر مشرف شده‌اید و به جزئیات این اتفاق بزرگ واقف‌اید، شرایط آنجا را می‌دانید و حتماً پیرامون ابعاد گوناگون حج بحثهای مفصلی داشته‌اید. حج یک اقیانوس عظیمی است که دارای ذخایر بی‌پایان است، که برای برداشت این ذخایر در ابتدای راه هستیم، یعنی هنوز نرسیده‌ایم که از ذخایر عظیم این اقیانوس بهره‌برداری کنیم، تازه نسیمی از حج دارد در کشور ما و جهان اسلام می‌آید. این‌ها را شما بهتر از من می‌دانید. غرض از این عرضم این است که حالا حالا جا دارد که ما به اعماق برویم. به خصوص در بعد فرهنگی و سیاسی و ان شاء اللَّه در آینده نزدیک در ابعاد اقتصادی حج و از نگاه سیاسی و فرهنگی به جهان اسلام، کار و برنامه‌ریزی کنیم. فضایی که امروز در جهان اسلام است با فضای گذشته کاملًا متفاوت است. الان جنب‌وجوش جدیدی در جهان اسلام ایجاد شده است که البته متأثر از انقلاب اسلامی، ملت ایران و نظام جمهوری اسلامی ایران است. یک تجدید حیات و نوسازی از انقلاب در افکار عمومی دنیای اسلام اتفاق افتاده و نوع مطالبات و نگاه مردم دچار یک جهشی شده است، یک موج جدیدی از انقلاب که امروز دارد کشور ما را درمی‌نوردد، به جاهای دیگر هم رسیده است. ما در همین سفر اخیر واقعاً می‌دیدیم، در خود مسجد الحرام مسلمانها با اسم ما را صدا می‌زدند، فریاد می‌زدند، شعار می‌دادند، خیلی عجیب، حتی افراد سعودی و بعضی مسلمانان کشورهای دیگر. حج هر سال برای ما یک نقطه عطف است، یعنی یک حرکتی می‌آید و هر سال به حج ۲۶، ص: ۶۲ حج می‌رسد، که باید ۵۰ پله بالاتر برود، یعنی مسلمانانی که می‌آیند همه تغذیه و شارژ بشوند و این گام بلندتر به سمت جلو برداشته شود. آرمانهایمان هم معلوم است. حجی که بدون نگاه به امام و

امام عصر باشد که حج نیست. حج بدون امام اینکه برویم دور سنگ بچرخیم باید توجه به امام و حضور به امام عصر علیه السلام باشد که این اصلًا محور حج است و خوشبختانه دنیای اسلام هم دارد به این توجه می کند. بالاخره می‌روید، ان شاء اللّه لطف خداست، برکت هم هست، موفق خواهید شد، هم در میان حجاج خودمان و هم در میان حجاج سایر کشورها. من تردید ندارم که مراجعه‌ای که به شما خواهد شد، تقاضا و مطالبه‌ای که امسال از شما خواهد شد، دهها برابر سال قبل است. برای اینکه اصلًا در دنیا اتفاقی خارج از اراده ما افتاده است، در مسیر انقلاب این کاملًا مشهود است. اصلًا این کسانی که از کشورهای دیگر آمده بودند، حرفهایی می‌زدند که ما اصلًا در سابقه مراوداتمان چنین حرفهایی نیست. مثلًا یکی از روسای جمهور در اجلاس سران در مکه با زبان خود حرفهای امام، انقلاب و رهبری را می گوید، منظور اصلی جمهوری اسلامی را در مقابل دوربینها می گوید و اصلًا نمی‌ترسد. می گوید این اسرائیلی‌ها و آمریکایی‌ها را باید از کشورهای اسلامی بیرون کنیم. پارسال آن هم جلوی دوربینها و افراد گوناگون از این حرفها نمی‌زد. خوشبختانه در این چند سال کارهای خوبی در حال شکل گیری است، اما عرض کردم حج یک اقیانوس بی‌پایان است، جهت گیری فرهنگی ما در کار فرهنگی برای حج یعنی جهت‌گیری جمعیت هدف ما نباید فقط کسانی باشد که به حج می‌روند. حج این ظرفیت را دارد که ما در طول سال همه ملت را تحت آموزش بیاوریم، این واقعاً هست. برایتان مثال بزنم، شما می‌توانید در تمام مدارس کشور سالانه هم کلاس بگذارید و هم امتحان و مسابقه برگزار کنید و بگویید افراد برگزیده را به حج می‌بریم، عمره، تمتع، دانشجویان یک جور، زنان، مردان، خانه‌دارها جور دیگر و ... این ظرفیت برای شما باز است، بسته نیست. حج هم چیزی است که شما می‌توانید توحید بگویید، نبوت بگویید، معاد، عدل، امامت و ... همه چیز بگویید. همه معارف اسلام، همه فلسفه سیاسی اسلام و حج ۲۶، ص: ۶۳ همه مسائل سیاسی، اقتصادی و ... جهان اسلام را می‌توانید بگویید. اصلًا در حج که محدودیتی وجود ندارد. چه محدودیتی دارید؟ جلسه برای حج بگذارید و جغرافیای سیاسی جهان اسلام را تشریح کنید، بعد بگویید حج یعنی این جغرافیا، باید این گونه شود. حج یعنی آن نقطه اوج اعمال سیاسی- اعتقادی است که همه منافع دنیای اسلام در جمع گره می‌خورد. ظرفیت خیلی زیاد است، خوشبختانه، فرمودند، این علمایی که الان هستند، این واقعاً یک سرمایه عظیم است، اینها را بگوئیم سه ماه آموزشهای حج و انجام حج را ببینند، ۹ ماه هم شد، اشکال ندارد، ما می‌آئیم در دانشگاه‌ها و جاهای دیگر به شما جای می‌دهیم، پنج‌شنبه‌ها و جمعه‌ها، لازم نیست کلاس ۱۲ هزار نفره برگزار کنیم که فقط شکل طواف و سعی و اینها را ببینند نه، کلاسهای ۵۰۰ نفره برگزار کنید، به نام حج اصلًا ضابطه بگذارید و در اینجا تصویب کنید که کسانی که سال بعد می‌خواهند به حج بروند، شما اول فروردین اعلام کنید، بگویید یک هفته در میان باید سه ساعت کلاس بیاید، اشکال ندارد. این ساختمانهای دانشگاه‌های ما همه پنج‌شنبه و جمعه‌ها تعطیل است، تنظیم کنید، استفاده کنید، استادان بیایند و آموزش بدهند. مردم نسبت به کعبه عشق و شور دارند از این استفاده کنیم و آموزشهای لازم را به سطح مردم بیاوریم. والسلام علیکم ورحمهٔ اللّه

همایش مدیران و روحانیان حج سال جاری

همایش مدیران و روحانیون کاروان‌های حج امسال، عصر چهار شنبه ۱۶/ ۹/ ۸۴ با حضور نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، و رئیس سازمان حج و زیارت در آستان مقدس حضرت عبدالعظیم حسنی علیه السلام برگزار شد. نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت در این همایش گفت: کلیه دست‌اندرکاران باید با تمام وجود تلاش کنند تا زائران خانه خدا در حج احساس تحول کنند. آیهٔ‌اللّه محمد محمدی ری شهری در جمع مدیران و روحانیان حج امسال، به حج ۲۶، ص: ۶۴ مدیران و روحانیان کاروان‌های حج توصیه کرد در این سفر روحانی به نحوی برنامه‌ریزی کنند، تا در ابتدا خود دست اندرکاران امور حج و سپس زائران به ولایت خدا و به مرکز توحید نزدیکی باطنی پیدا کنند. وی، زهد و ترک لذات دنیایی را از آموزه‌های اصلی حج دانست و گفت: در ایام حج، فرصت مغتنمی است تا به برکت بهره گیری از روایات اسلامی، اوصاف اولیای

الهی را به خوبی شناخته و خود را به این اوصاف متصف کنیم. آقای ری شهری خاطرنشان کرد: محور برنامه‌های فرهنگی حج امسال «پیوند قرآن و عترت» است و روحانیان و همچنین مدیران کاروان‌ها باید دقت داشته باشند، تا برنامه‌ها و سخنرانی‌های آنان در طول مراسم حج، حول این محور فرهنگی انجام پذیرد. وی گفت: بنابر اساس حدیث ثقلین که مورد قبول علمای شیعه و اهل تسنن است، قرآن و اهل بیت پیوند ناگستنی با یکدیگر دارند و باید از این مساله برای وحدت بین تمامی مسلمانان بهره گیری کرد. مسؤول بعثه مقام معظم رهبری افزود: قرآن و اهل بیت محور وحدت جامعه اسلامی است و حج بهترین فرصت است که در آن روحانیون برای هرچه نزدیکتر شدن پیروان مذاهب مختلف اسلامی با محوریت قرآن و اهل بیت تلاش کنند. وی با استناد به روایات اسلامی یکی از مهمترین انواع جهاد اکبر را حج دانست و گفت: محور برنامه ریزی‌های اجرایی و فرهنگی حج باید به گونه‌ای باشد که زائران در طول این سفر معنوی، احساس معنوی و روحانی داشته باشند و نزدیک شدن به خدا را احساس کنند. نماینده ولی فقیه اضافه کرد: در همین راستا، امسال بهترین نیروها برای مدیرت کاروان‌ها و هم چنین روحانیون گزنیش شده‌اند. وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز در سخنان خود ابراز داشت: مدیران و روحانیون کاروان‌ها باید دغدغه سلامت زائران خانه خدا را داشته باشند و در این زمینه بیشتر توجه کنند. حج ۲۶، ص: ۶۵ آقای صفار هرندی افزود: زائران خانه خدا در ایام مناسک حج باید سعی کنند از این سفر معنوی بهره‌های لازم را ببرند. وی افزود: با توجه به این‌که سفر حج و زیارت خانه خدا برای بعضی در طول عمرشان یک بار اتفاق می‌افتد، باید به حج توجه ویژه‌ای داشته باشند. به گفته وی، مسوولان ستاد حج و عناصری که در هر کاروان مسوول سرویس‌دهی به زائران هستند باید مراقب باشند تا زائران یک حج سالم به جای آورند. وی خطاب به مدیران کاروان‌ها یادآورد شد: مدیران کاروان‌ها توجه داشته باشند که مدیریت در کاروان‌های حج با مدیریت در یک اداره متفاوت است و مدیری که در خدمت کاروان است، علاوه بر وظیفه مدیریت و رهبری کاروان در واقع خدمتگزار زائران نیز هست. به گفته وی، سایر عوامل کاروان نیز باید خود را خدمتگزار زائران بدانند و کاملا در خدمت کاروان باشند. صفار هرندی با بیان اینکه مدیر کاروان باید مراقبت بیشتری از کاروان داشته باشد، گفت: جایگاه مدیریت مدیران کاروان‌های حج، باید مدیریت خدمتگزاری باشد. وزیر ارشاد در ادامه خاطرنشان کرد: مدیران کاروان‌ها باید حوزه خدمت‌رسانی برای زائران را وسعت دهند و خدا نکند که نگاه آنان در طول سفر نسبت به زائران تفاوت داشته باشد. به گفته وی، زائران بیت اللّه الحرام در پیشگاه خداوند متعال عزت و عظمت دارند و خدمتگزاری به زائران خانه خدا شیرین است. وی با بیان اینکه در این صورت تکلیف ما معلوم است، گفت: تکلیف ما جز خدمت کردن چیز دیگری نیست. صفار هرندی اضافه کرد: نگاه ما به زائر باید نگاه به میهمانان خدا باشد و نسبت به زائران خانه خدا باید مهربان و خادم بود. وی گفت: خدمت کردن جزو شعارهای دولت است، شما به عنوان کارگزاران دولت باید این شعار را سرلوحه کارهایتان قرار دهید. به گفته وی، مدیران کاروان‌ها باید با مهرورزی که همانا شعار دولت است، به زائران سرویس دهی مناسبی ارائه دهند. حج ۲۶، ص: ۶۶ وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی اظهار داشت: اگر هرگونه خللی در اعمال شرعی و عرفی زائران ایجاد شود همگی ما مسوول هستیم و وظیفه سنگینی در قبال حجاج داریم که باید زمینه را به گونه‌ای مهیا کنیم تا زائران در موسم حج ارتباط قوی با خداوند برقرار کنند. وی افزود: فلسفه حقیقی حج یک فلسفه بزرگ دینی است که ما باید به عنوان یک خدمتگزار، پاسدار حقیقی این سفر معنوی باشیم؛ زیرا ما به عنوان ستاد اجرایی حج تا آنجا که بتوانیم برنامه ریزی خوبی را برای زائران انجام می‌دهیم.

افتتاح شبکه اینترنتی حج

شبکه اینترتی حج توسط نماینده ولی فقیه و سرپرست زائران ایرانی افتتاح شد. آیهٔ اللّه محمدی ری شهری به هنگام افتتاح این شبکه گفت: افتتاح شبکه قرآن و شبکه لبیک دو اقدام مبارک سازمان صدا و سیما و نشانه تحول در برنامه‌های معارفی رسانه ملی است.

به گزارش ایلنا، نماینده ولی فقیه در سازمان حج و زیارت با اشاره به وظیفه سنگین رسانه برای انتقال معارف حج و قرآن به جامعه مسلمانان جهان و همه حقیقت جویان خاطرنشان کرد: برکات این اقدام سازمان صدا و سیما بر دیگر فعالیت‌ها نیز تأثیر خواهد گذاشت و رسانه را متبرک خواهد کرد. آقای محمدی ری شهری ادامه داد: برای تقویت این گام ضروری به نظر می‌رسد شورایی از هنرمندان و آشنایان با معارف حج چگونگی برنامه‌سازی و فنی کردن برنامه‌های رسانه ملی را درباره حج تعریف و تبیین کنند. وی در ادامه به قابلیت‌های عظیم حج اشاره کرد و گفت: این وظیفه هنرمندان و اندیشمندان است که معارف در حج را استخراج و با صورتی زیبا در برابر دیدگان عاشقان و حقیقت‌جویان قرار دهند. این پایگاه اطلاع‌رسانی با هدف تعمیق و گسترش فرهنگ معنوی حج و سفرهای زیارتی در جامعه، فعالیت می‌کند. پایگاه مزبور شامل بخش‌های متنوع و گسترده‌ای در حج ۲۶، ص: ۶۷ حج و زیارت می‌باشد. بخش‌های طراحی شده عبارتند از: حج در کلام بزرگان، احکام و مناسک، ادعیه و زیارت، اماکن، معرفی کتاب، اخبار زیارت، خاطرات، مسابقه، شعر و ادب، تصاویر، بانک صوتی، معرفی تولیدات، معرفی سایت‌های مرتبط و بالاخره نقطه نظرات کاربران. این شبکه با نشانی http:// tv. labbaik. ir قابل دستیابی است.

سخنان نماینده ولی فقیه در مراسم نماز جمعه تهران

نماینده ولی فقیه در امور حج و سرپرست حجاج ایرانی، در آستانه آغاز حج تمتع سال ۸۴، زائران ایرانی خانه خدا را به اجتناب از هر نوع اقدام تفرقه انگیز و رعایت نظم و انضباط در کشور عربستان فراخواند. آیةاللَّه محمّد محمدی ری‌شهری در سخنرانی پیش از خطبه‌های نماز جمعه تهران، به زائران ایرانی خانه خدا توصیه کرد: به هنگام نمازهای یومیه بیرون از مساجد نباشند و با ائمه جماعات اهل سنت، نیز این فریضه را انجام دهند. وی با انتقاد از اینکه نماز خواندن اول وقت و جماعت هنوز به طور کامل در کشور جا نیفتاده است، از نهادهای فرهنگی کشور خواست، برای خواندن نماز اول وقت و حضور در نماز جمعه فرهنگ‌سازی کنند. آقای محمّدی ری‌شهری، حج را بهترین فریصت جامعه اسلامی و امت اسلام برای آشنا شدن با قرآن و تقویت سطح معارف دینی دانست و درباره فلسفه حج، گفت: زائران خانه خدا در سفر حج، به منافع مادّی و معنوی که خداوند برای آنها در نظر گرفته است، می‌رسدن. آقای محمّدی ری‌شهری، با اشاره به اینکه «توفیق زیارت خانه خدا برای زندگی مادّی و معنوی زائر برکت دارد. گفت: حج، ورود به مهمانسرای الهی و نقطه‌ای است که دعای انسان مستجاب می‌شود. وی، تأکید کرد: اگر زائران خانه خدا با معرفت این خانه را زیارت کنند به بسیاری از حج ۲۶، ص: ۶۸ خواسته‌های خود از خداوند می‌رسند. نماینده ولی فقیه در امور حج با اشاره به فرمایش امام هشتم حضرت رضا علیه السلام که بهترین و اولین برکت سفر حج را پاک شدن انسان می‌دانند، افزود: تحمّل سختی‌های این سفر، انسان را پاک و به خدا نزدیک می‌کند. آقای محمدی ری‌شهری، یادآور شد که سفر حج، جان انسان را از آلودگی گناه، شفاف و زلال می‌کند. وی، با اشاره به روایات نقل شده از امام رضا علیه السلام افزود: برکات سفر حجّی که با معنا، با روح و با برائت باشد، متعلق به همه مردم مشرق و مغرب جهان است. سرپرست حجاج ایرانی، کمترین سود حج با برائت به نقل از امام خمینی رحمه الله را کوتاه شدن سلطه بیگانگان از کشورهای اسلامی عنوان کرد و افزود: امام خمینی رحمه الله حج بی‌برائت را حج نمی‌دانست.

آغاز پروازهای حج تمتع از روز ۲۵ آذر ۸۴

سرپرست سازمان هواپیمایی کشوری از آغاز پروازهای حج تمتع از ۲۵ آذر ۸۴ از فرودگاه بین المللی مهرآباد تهران، خبرداد «نوراللَّه رضایی نیارکی» روز شنبه در گفت و گو با خبرنگار ایرانا با بیان این مطلب، افزود: پروازهای حج تمتع امسال همزمان با تهران از طریق ۱۴ شهرستان نیز به مقصد عربستان انجام می‌شود. وی با اشاره به اینکه پروازهای رفت حج تمتع از روز ۲۵ آذرماه

امسال به مدت ۱۹ روز طول می‌کشد، افزود: پروازهای برگشت نیز طبق برنامه از ۲۵ دی ماه سال جاری از عربستان سعودی به ایران آغاز خواهد شد. رضایی نیارکی تصریح کرد: پروازهای برگشت حجاج به کشور از ۲۵ دی ماه تا ۱۳ بهمن ماه به فرودگاههای ۱۵ شهر کشور انجام خواهد شد. سرپرست سازمان هواپیمایی کشوری یادآور شد: با هماهنگی‌های انجام شده در ایام حج تمتع در سال جاری، حدود ۱۰۰ هزار زایر ایرانی از طریق دو شرکت هواپیمایی حج ۲۶، ص: ۶۹ جمهوری اسلامی ایران و شرکت هواپیمایی سعودی جا به جا خواهند شد. وی در ادامه تصریح کرد: برای راحتی زایران خانه خدا مقرر شده است با استفاده از هواپیمای مناسب، تأخیر پروازهای حج تمتع در سال جاری به حداقل برسد. رضایی نیارکی در پایان تاکید کرد: تمام پروازهای رفت و برگشت حج تمتع تهران در سال جاری از طریق فرودگاه مهرآباد انجام خواهد شد.

فصل دوّم: گزارش روزشمار حج ۲۶

جمعه ۱۴ ذی‌قعده «۱»

اشاره

(۲۵/ ۹/ ۱۳۸۴)

ورود نخستین گروه زائران ایرانی به مدینه منوّره

اولین کاروان زائران ایرانی روز جمعه وارد فرودگاه مدینه منوره شد. قرار است امسال حدود ۱۰۲ هزار نفر از ایران به منظور انجام مراسم حج وارد عربستان شوند. بالغ بر نیمی از این تعداد به وسیله خطوط هوایی عربستان منتقل خواهند شد.

راه‌اندازی دفاتر بعثه مقام معظم رهبری

با فرا رسیدن موسم حج ۸۴ از روز یکشنبه ۲۰/ ۹/ ۸۴ (۱۲ ذی‌قعده ۱۴۲۶) نیروهای معاونت اجرایی و روابط عمومی بعثه مقام معظم رهبری، و نیز نیروهای ستادی و تدارکاتی ستاد حج به مدینه منوره وارد شدند و به راه‌اندازی قسمت‌های مختلف بعثه و ستاد حج همت گماشتند. روز جمعه ۲۵/ ۹/ ۸۴ مسؤولان دفاتر بعثه و ستاد وارد مدینه شدند و به تکمیل فعالیت‌های راه‌اندازی پرداختند. آغاز به کار رسمی بعثه مقام معظم رهبری هنگام ورود سرپرست حجاج ایرانی خواهد بود.

انتقال حجاج توسط خطوط هوایی عربستان

خطوط هوایی عربستان طی حج سال جاری بیش از یک میلیون زائر را در داخل و خارج از کشور با ۴۸۹۶ پرواز جابه‌جا خواهد کرد. از این مقدار ۲۲۸ پرواز ویژه حجاج داخل خواهد بود. به همین منظور خطوط هوایی عربستان ۱۵ فروند هواپیما را اجاره کرده است. این پروازها که از اول ماه ذی قعده آغاز شده است تا ۱۵ محرم ادامه خواهد یافت.

بانوان و زیارت بقیع

در پی مذاکرات آیةاللَّه هاشمی رفسنجانی با پادشاه عربستان در سفر چندی پیش ایشان به این کشور، بانوان زائر می‌توانند امسال از پشت پنجره‌های بقیع به زیارت ائمه معصوم مدفون در آن بروند. یادآور می‌شود از سال گذشته مشکلات زیادی برای زیارت زائران از بقیع به وجود آمده و خصوصاً از رفتن زائران زن به پشت پنجره‌های بقیع و یا ایستادن و تجمّع زائران در پایین و جلو بقیع به

شدّت جلوگیری می‌کنند. این امر نارضایتی شدید مسلمانان کشورهای مختلف خصوصاً ایران اسلامی را به دنبال داشته است. هنوز هم علیرغم مذاکرات انجام شده، زائران با مشکلات زیاد از جمله اختلاط زن و مرد در بعد از ظهرها و ازدحام بیش از حدّ جمعیت به دلیل باز نکردن تمامی درهای ورودی به بقیع، روبرو می‌باشند. حج ۲۶، ص: ۷۵

شنبه ۱۵ ذی‌قعده «۱»

اشاره

(۲۶/ ۹/ ۸۴)

تعویق شست‌وشوی خانه خدا

رئیس کمیته مرکزی حج منطقه مکه مکرمه اعلام کرد: شست و شوی کعبه که بنا بر اعلام رسمی قبلی قرار بود در نیمه ذی‌قعده برگزار گردد، به نیمه ماه محرم موکول شده است. وی علت این مسأله را شلوغی و ازدحام حجاج عنوان کرد. قابل ذکر است که معمولًا شست‌وشوی کعبه توسط پادشاه عربستان و یا نماینده وی، و دو بار در سال (اول شعبان و نیمه ذی‌قعده) انجام می‌گیرد.

راه‌اندازی رادیوی آموزش حجاج در عربستان

عربستان در ماه ذی‌قعده و در ایام حج تمتع با پخش برنامه به ۱۴ زبان، رادیوی آموزش حجاج را راه‌اندازی می‌کند. برنامه‌های این رادیو چهار منطقه مکه، مدینه، مشعرالحرام، منی و اطراف آن را تحت پوشش قرار می‌دهد. برنامه‌های این رادیو به حج ۲۶، ص: ۷۶ زبان‌های عربی، انگلیسی، فرانسه، فارسی، ترکی، اندونزیایی، اردو، بنگلادشی، پشتو، ترکستانی، سومالیایی، ساحلی و هندی برای زائران پخش می‌گردد.

یکشنبه ۱۶ ذی‌قعده

اشاره

(۲۷/ ۹/ ۸۴)

ساخت «شهر حجاج» در بندر ینبع

با توجه به حضور خیل زائران که هر سال از سراسر جهان به عربستان می‌آیند، شهر حاجیان به منظور ایجاد آسایش و امنیت این گروه در بندر ینبع ساخته خواهد شد. مدیر وزارت حج مدینه گفت: امسال بیش از یک میلیون و چهارصدهزار زائر از راه‌های هوایی، زمینی و دریایی راهی عربستان می‌گردند که پنج‌هزار تن از آنان از طریق «ینبع» وارد می‌شوند. وی افزود: این اقدام را با فناوری جدید و امکانات ویژه به سرعت انجام خواهیم داد.

انتشار «جزوه حج» توسط وزارت خارجه فرانسه

وزارت خارجه فرانسه هزاران جزوه درباره حج به زبان فرانسه و عربی به منظور تسهیل انجام این سفر معنوی برای مسلمانان این کشور منتشر کرده است. این جزوه پنج صفحه‌ای در بر دارنده اطلاعات اساسی درباره حقوق قانونی آنها و توصیه‌های دیگر است.

همچنین چگونگی برقراری ارتباط با سفارت و کنسول گری فرانسه در ریاض و جده تبیین شده است.

انتشار ویژه‌نامه فارسی توسط عربستان

عربستان از امروز ویژه‌نامه‌ای فارسی با نام «البلاد» در هشت صفحه منتشر کرد. در این نشریه اخبار ایران و جهان اسلام و دیگر کشورها، و نیز گزارش‌هایی مربوط به حج، راهنمای زایران و آداب حج آمده است. حج ۲۶، ص: ۷۹

دوشنبه ۱۷ ذی‌قعده

اشاره

(۲۸/ ۹/ ۸۴)

ورود امیرالحاج ایران به مدینه منوره

آیه‌اللَّه ری‌شهری نماینده مقام معظم رهبری و سرپرست زائران ایرانی همراه با معاونین و مسؤولان بلندپایه بعثه مقام معظم رهبری ظهر امروز وارد فرودگاه مدینه منوره شد و مورد استقبال رسمی سفیر جمهوری اسلامی ایران در عربستان، سرکنسول ایران در جده، مسؤولان و کارکنان بعثه مقام معظم رهبری و جمعی از حجاج ایرانی و خانواده معظم شهدا قرار گرفت. ایشان در بدو ورود خود به مدینه منوره در مصاحبه با خبرنگاران، حج را بهترین فرصت برای طرح مسایل جهان اسلام و تعامل و تلاش برای رفع مشکلات مسلمانان دانست. آقای ری شهری بر ضرورت حفظ وحدت و بهره‌مندی مسلمانان از ظرفیت‌های سیاسی حج تأکید و خاطرنشان کرد: زائران ایرانی سفیران انقلاب اسلامی هستند و باید بکوشند ضمن حفظ وحدت، الگوی تمام‌عیار یک انسان وارسته، آگاه و بامعنویت باشند. نماینده مقام معظم رهبری با اعلام آغاز رسمی فعالیت‌های بعثه مقام معظم رهبری در شهر مدینه منوره گفت: به یاری خدای متعال، نخستین مراسم روح‌بخش دعای کمیل حج ۲۶، ص: ۸۰ پنج‌شنبه شب این هفته در جوار حرم نبوی و ائمه بقیع برگزار می‌شود. ایشان در ادامه اظهار داشت: با برنامه‌ریزی‌هایی که در طول سال شده، امیدواریم از ظرفیت‌های فرهنگی حج به ویژه در بعد بین‌المللی، خاصه در شرایط فعلی جهان اسلام بیش از پیش استفاده کنیم. امیرالحاج ایران پیرامون توصیه‌های مقام معظم رهبری به کارگزاران حج امسال گفت: فرمایشات و رهنمودهای ایشان را می‌توان در دو نکته خلاصه کرد: اوّل توصیه به کارگزاران حج (مسؤولان بعثه و سازمان حج و زیارت)، که ما تلاش کنیم همه‌ساله به نقطه مطلوب نزدیک‌تر شویم. ما در طول سال‌های گذشته گام‌های بلندی را برای بهره گیری از ظرفیت‌های فرهنگی حج برداشته‌ایم، ولی این ظرفیت‌ها قطعاً بیش از این است و باید تلاش بیشتری کرد. دوّم توصیه ایشان به زائران که آنان باید تلاش کنند از این فرصتی که خداوند متعال برای آنان پیش آورده است، اولًا نهایت بهره‌برداری را داشته باشند و ثانیاً به عنوان زائر نمونه و سفیر انقلاب و جمهوری اسلامی در موسم حج در منظر مسلمین جهان ظاهر شوند.

آمادگی ستاد مدینه منوره برای پذیرایی از زائران ایرانی

رئیس ستاد مدینه اعلام کرد: همه امکانات برای پذیرایی از ۴۶ هزار زائر مدینه قبل آماده شده است. آقای محمدمهدی امینیان گفت: با توجه به این که تمام امور مربوط به حجاج از زمان ورود آنان به مدینه تا خروج آنان از این شهر از جمله ایاب و ذهاب، مسکن، تغذیه، تدارکات، مسائل پزشکی، بهداشت و درمان، و ارتباط به عهده ستاد مدینه است، الحمدللَّه هیچ مشکل خاصی در

این زمینه وجود نـدارد. وی بـا بیان این که در موسم حـج همه کشورها برای رفاه حجاج خود تلاش می‌کننـد گفت: ما دقیقاً پس از موسم حـج سال گذشـته اقدام به اجاره هتل کردیم و همین مسأله حج ۲۶، ص: ۸۱ وضـعیت اسکان حجاج را نسبت به گذشته بهتر کرده اسـت. رئیس سـتاد مـدینه منـوره خاطرنشـان کرد: مسؤولاـن بخش مسـکن سازمـان حـج از بیست روز قبـل از ورود زائران، به عربسـتان سفر کرده‌اند، و بازرسی‌های لازم را انجام داده‌اند. وی با بیان این که ۷۵ درصد حجاج ایرانی در هسته مرکزی شهر مدینه اسکان داده می‌شوند و نیاز به وسایل نقلیه برای ایاب و ذهاب ندارند، تصریح کرد: از ۲۵ درصد زائران باقی‌مانده هفت درصد خود می‌توانند تردد کنند و برای بقیه زائران پنج مسیر پیش‌بینی شده است و این امر، زمان عبادت زائران را زیادتر می‌کند. امینیان با اشاره به اقدامات انجام گرفته در زمینه تدارکات گفت: در زمینه تدارکاتی و تغذیه، تمام گوشت مصرفی (سفید و قرمز) به صورت کشتار روز است و به منظور حفـظ سـلامت زائران، وعـده‌های غـذای ماهی را افزایش، و در دسـتور کار قرار داده‌ایم. وی خطاب به حجاج ایرانی گفت: در این سـفر روحانی و عرفانی از هر فرصتی که خداوند در اختیار قرار داده است استفاده کنید. ضعف‌ها را بگویید اما بیان این ضعف‌ها نباید حرکت کمالی و عبادی ما را تحت تأثیر قرار دهد. رئیس ستاد مدینه منوره اذعان کرد که ما در تلاش هستیم همه زمینه‌هـا را فراهم کنیم تا حضور زائران در عبادت‌ها پررنگ‌تر باشـد. هـدف ما از ارائه خـدمات ایجاد زمینه برای ارتقای کیفی عبادت‌هاست. این سررشـته نبایـد گم شود. امینیان در عین حال اعلام کرد که توسط چهار سـتاد در نقاط مختلف مدینه، امر نظارت بر کارهای اجرایی کاروان‌ها را انجام می‌دهـد، و نیروهای حراست، بر عملکرد کاروان‌ها نظارت خواهنـد داشت. رئیس سـتاد مدینه هم مستقیماً در خدمت زائران خواهد بود. امینیان همچنین گفت: شش‌هزار خدمه در کاروان‌ها و ستاد مدینه منوره در خدمت زائران خواهند بود.

توقیف و مصادره کتابهای ارسالی از ایران

بنابه اظهار حجت الاسـلام معراجی هنگام ورود به فرودگاه مدینه، بخشی از کتابهای ارسالی از ایران بدون بازرسی مأموران سعودی عبور کرد. اما آنان یک کارتن کتاب را گشوده‌انـد که ۵۰ جلـد مفاتیح الجنان در آن بود. این امر باعث گردید کارتن‌های دیگر را نیز کنترل کننـد. کتابهای حجت الاسـلام میلانی را نیز مصادره کردنـد. گفتگوی وی با مأمور سـعودی به بگو و مگو با صـدای بلند انجامید. نماینده بعثه یا ستاد نیز حضور نداشتند. شرطه‌ها به کمک مأمور خود آمدند و پس از ۱۵ دقیقه فرد مسؤولی آمد و قرار شد کتاب‌ها را بررسی کنند؛ اگر از دید آنها اشکالی نداشت، بازگردانند. در این اقدام سعودی، رساله‌های مراجع عظام تقلید نیز توقیف شده است.

حضور چشمگیر زائران در قبرستان بقیع

همزمان با عزیمت گسترده حجاج کشورهای مختلف به عربستان، قبرستان بقیع شاهد حضور هزاران زائر شد. خیل زائران کشورهای مختلف به منظور ابراز ارادت و زیارت مرقد مطهر چهار امام معصوم علیهم السلام و اصحاب پیامبر عظیم‌الشأن اسلام صلی الله علیه و آله در قبرستان بقیع حضور یافتند.

درگذشت یک زائر ایرانی

یـک زائر ۸۰ سـاله ایرانی بر اثر ایست قلبی در مـدینه منـوره دعوت حق را لبیـک گفت. پیکر مرحوم اسـداللّه رضـایی ترکمـانی از کاروان ۱۲۱۵۱ ارومیه به درخواست خانواده‌اش پس از انجام تشریفات قانونی به جمهوری اسلامی ایران منتقل می‌شود.

اجتماع کارگزاران حج و سخنان مسؤولان ذی‌ربط

در نخستین روز رسمی آغاز به کار بعثه مقام معظم رهبری مراسمی با حضور رئیس سازمان حج و زیارت، سفیر جمهوری اسلامی ایران در عربستان، و کارگزاران حج ۸۴ حج ۲۶، ص: ۸۳ برگزار شد. در ابتدای این مراسم، آقای حسین صادقی سفیر جمهوری اسلامی پس از خیرمقدم به نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت گفت: با مدیریت صحیح و مدبرانه و دوراندیشی سرپرست حجاج ایرانی اکنون حج عامل مؤثری در تحکیم روابط ایران و عربستان بشمار می‌رود؛ در حالی که در گذشته این امر در مواری به عنوان چالشی در روابط دو کشور شناخته شده بود. وی با ارائه گزارشی از هماهنگی‌های صورت گرفته با مقامات پادشاهی سعودی افزود: هم‌اکنون در نظر مسؤولان عربستان سعودی نظم و انضباط و پای‌بندی به قوانین و اجتناب از هر گونه رفتار تفرقه‌افکنانه از شاخصه‌های اصلی زائران ایرانی شناخته شده است. وی ابراز امیدواری کرد: مناسبات تهران و ریاض همچنان از روند رو به رشد برخوردار باشد و در ابعاد مختلف گسترش یابد. در این مراسم همچنین رئیس سازمان حج و زیارت با ارائه گزارشی به سرپرست حجاج ایرانی گفت: با پیگیری‌های انجام شده، در ده ماه گذشته پاره‌ای از مشکلات موجود در سال‌های گذشته در مسیر خدمت‌رسانی به زایران ایرانی برطرف شده است. احمد زرهانی تصریح کرد: اگرچه هدف حج رفاه و رفاه‌طلبی نیست، اما تمام تلاش خود را انجام می‌دهیم تا امکانات را به عنوان وسیله‌ای برای بهره‌گیری حداکثری حجاج از این سفر الهی فراهم کنیم. وی گفت: از آنجا که اقامه حج از شؤون ولایت امر است و نمایندگی ولی فقیه مسؤولیت ساماندهی و نظارت بر فعالیت‌های کارگزاران فرهنگی و اجرایی را دارند، کارگزاران تلاش می‌کنند تا بر وفق نظر سرپرست حجاج ایرانی و نماینده ولی فقیه، امور حج را به شکلی مطلوب انجام دهند. سپس آیة‌اللّه ری شهری در سخنانی خدمت‌رسانی به زائران خانه خدا را مسؤولیت اصلی کارگزاران حج، و بزرگترین توفیق الهی برای آنان خواند و گفت: باید کارگزاران حج، نمونه اخلاق، رفتار و تلاش برای تمامی زائران خانه خدا باشند. حج ۲۶، ص: ۸۴ ایشان همچنین با ارائه توصیه‌هایی به دست‌اندرکاران حج امسال افزود: باید در این مکان‌های شریف خود را بیش از هر جا در محضر الهی بدانیم و رفتار خود را بر اساس جلب رضایت خدای متعال، رسول گرامی صلی الله علیه و آله و همچنین ائمه معصومین علیهم السلام انجام دهیم. وی با تأکید بر انضباط کاری و رعایت اخلاق اسلامی به عنوان مهم‌ترین محورهای رفتاری کارگزاران حج تصریح کرد: رفتار کارکنان بعثه مقام معظم رهبری با تمامی مراجعان به نحوی باشد که مردم تبلور اخلاق اسلامی را به خوبی احساس کنند، از این رو باید مراقب بود تا مبادا رفتاری انجام شود، که موجبات دل‌آزردگی کسی بشود. نماینده مقام معظم رهبری خاطرنشان کرد: روحانیان کاروان‌ها و همچنین سایر دست‌اندرکاران بعثه مقام معظم رهبری باید خود را نماینده جمهوری اسلامی ایران بدانند و سعی کنند تا در برخوردهای خود با دیگر زائران رفتاری در خور جمهوری اسلامی ایران از خود بروز دهند. در ایام حج در نمازهای جمعه و جماعت شرکت کنند و همچنین در مواقع نماز جماعت در خیابان‌ها و مراکز خرید نباشند. آقای ری‌شهری همچنین بی‌تقوایی، عصبانیت و بدرفتاری با همسفران را آفت‌های رفتاری زائران حرم نبوی برشمرد و زائران حرم نبوی را به دوراندیشی از این آفت فراخواند.

نخستین جلسه شورای هماهنگی بعثه مقام معظم رهبری

نخستین جلسه شورای هماهنگی بعثه مقام معظم رهبری دوشنبه به ریاست آیة‌اللّه ری‌شهری و با حضور رئیس سازمان حج و زیارت و سفیر جمهوری اسلامی ایران در ریاض برگزار شد. در این جلسه مسؤولان معاونت‌های مختلف بعثه، و رئیس «ستاد مدینه» سازمان حج و زیارت، گزارش اقدامات انجام شده برای برپایی باشکوه مراسم حج را ارائه دادند و آمادگی خویش را برای ارائه خدمات به زائران ایرانی اعلام داشتند. رئیس ستاد مدینه در این جلسه اعلام کرد با توجه به توصیه‌های نماینده ولی فقیه حج ۲۶، ص: ۸۵ محل اسکان ۷۵٪ از زائران ایرانی در منطقه مرکزی پیش‌بینی شده، و وسائل حمل‌ونقل برای سایر زائران در نظر گرفته شده

است. آقای امینیان افزود: ۴۶ هزار زائر ایرانی مدینه قبل و ۵۲ هزار زائر مدینه بعد در روزهای آینده وارد عربستان می‌شوند. سرپرست حجاج ایرانی نیز از تلاش کارگزاران اجرایی حج برای رفع مشکلاتی چون حمل و نقل درون‌شهری و تغذیه تشکر کرد و گفت: لازم است هیچ نوع تفاوتی در مورد نوع و کیفیت غذای زائران ایرانی و کارگزاران حج وجود نداشته باشد. ایشان از کارگزاران اجرایی حج خواست تا با توجه به رهنمودهای مقام معظم رهبری صرفه‌جویی و پرهیز از اسراف را در برنامه‌های خود قرار دهند. آقای ری‌شهری به روحانیون و مدیران کاروان‌های حج توصیه کرد تا با برپایی جلسات و هماهنگی‌های لازم امکان بهره‌گیری کامل زائران از معنویت حج و زیارت را فراهم کنند. ایشان همچنین رعایت نظم و انضباط در امور اجرایی و فرهنگی حج را مورد تأکید قرار داد. در این جلسه اعلام شد مراسم سخنرانی‌های عمومی بعثه مقام معظم رهبری از فردا سه‌شنبه ۲۹/ ۹/ ۸۴ در محل بعثه برقرار می‌شود.

توزیع میلیون‌ها قرآن، ادعیه و نوار شرح مناسک حج

وزیر امور اسلامی، اوقاف و ارشاد عربستان اظهار داشت در سالجاری طرح‌های گسترده‌ای در نظر گرفته‌ایم که از میان آنها می‌توان به انتشار قرآن، ادعیه و نوارهای مختلف اشاره کرد که میان زائران خانه خدا توزیع می‌شود. اولین مرحله اجرایی این طرح از اوائل ذی‌قعده آغاز شده است. شایان ذکر است که بسیاری از این جزوات در راستای تبلیغ از مذهب وهابیت و به منظور تأثیرگذاری روی زائران دیگر کشورها منتشر می‌شود.

گسترش پل جمرات

به دنبال افزایش زائران خانه خدا و فزونی ازدحام در پل جمرات، مسؤولان عربستان این پل را گسترش می‌دهند. معاون وزارت شهری و رئیس اداره مرکزی طرح‌های گسترده‌سازی عربستان گفت: به منظور گسترش پل جمرات که قدیمی است، از سال ۱۳۹۵ ق با هدف افزایش گنجایش و جلوگیری از پیشامدهای ناگوار اقدام کرده‌ایم تا حجاج بتوانند از این پل به منظور رمی جمرات بهره برند. وی گفت: طرح گسترده‌سازی پل جمرات و مناطق اطراف آن مزایایی دارد؛ از جمله گسترش پل به حدّی که بیش از ۴ تا ۵ میلیون نفر بتوانند رمی جمرات را بجا آورند؛ و حتی به راحتی و آسایش و امنیت بتوانند مناسک حج را انجام دهند. وی افزود با توجه به ازدحام حاجیان، زیرگذرهایی به طول ۴۰ متر و عرض ۱۴ متر ساخته شده که به شکل بیضی است تا حاجیان از همه نقاط بتوانند وارد جمرات شده و از آن خارج شوند. از دیگر طرح‌های به‌سازی شرایط برای حاجیان، ساخت برج‌هایی است که به اعمال حاجیان نظارت می‌کند و خدمات، سلامتی و امنیت آنها را تضمین می‌نماید؛ تا اگر مشکلی پیش آمد به سرعت به یاری آنها بپردازند. در همین زمینه دستگاه‌های تهویه هوا که به سالم‌سازی فضا می‌پردازد، یا تأسیس پلکان برقی و پلکان عادی و دفترخانه‌های مختلف نیز برای رفاه حال زائران مورد توجه قرار گرفته است.

طرح کمک به حاجیان خاص برای ادای مناسک حج

برای نخستین بار این طرح از سوی شورای جهانی جوانان مسلمان و با همکاری مؤسسه خیریه مسلمانان عربستان به منظور ارائه خدمات به حاجیانی که از نعمت بینایی محرومند یا آنهایی که فلج هستند و یا نقص عضوهای دیگر دارند، انجام می‌گیرد. در این طرح به حاجیان معلول در امور سکونت، ارتباط، تغذیه، بهداشت و مسائل دینی، کمک خواهد شد.

سعودی‌ها از خدمات خود به زائران گزارش می‌دهند

کمیته حج مـدینه منوره به منظور اسـتقبال از زائران خانه خـدا خـدمات ویژه‌ای ارائه می‌دهـد. ماجـد بن عبـدالعزیز امیر منطقه مدینه گفـت: امسـال از ۴۰۰۳ کـارگزار بـه منظـور ارائـه خـدمات به زائران اسـتفاده کرده‌ایم که از میـان آنهـا ۸۲۴ نفر بـه مفروش کردن مسـجدالنبی و حیاط اطراف آن اقدام کرده‌اند. از ۱۹۰۰ کارمنـد زن و مرد به منظور راهنمایی، مراقبت و نگهبانی از درهای مسـجد، بـاز کردن درهای ورودی نمازخانه در زمانهای مخصوص اسـتفاده می‌کنیم. روزانه ۷ هزار ظرف آب سـرد زمزم به همراه ۲۳ مخزن آب زمزم در حیـاط مسـجدالنبی قرار می‌دهیم که از مکه مکرمه بـا تانکرهـای مخصوص آبرسـانی به مـدینه منوره آورده می‌شونـد. برای گروهی از علمـا و مـدرسان عربسـتان کلاس‌هـای درس برگزار کردیم تـا آنهـا هنگـام راهنمـایی و ارشاد زائران با روش دینی صحیح به اشاعه فرهنگ اسلامی بپردازند (!)

سه‌شنبه ۱۸ ذی‌قعده «۱»

اشاره

(۲۹/ ۹/ ۸۴)

این روزها مدینه حال و هوایی دیگر دارد

این روزهـا مـدینه حال و هوایی دیگر دارد. مشـتاقان زیارت رسول اکرم صـلی الله علیه و آله هر روز برای زیارت آن وجود مقـدس چند نوبت به سوی حرم مطهر آن حضـرت می‌شـتابند. اگر کسی پس از اقامه نماز به سوی حرم مقدس نبوی عازم شود با رسیدن به محـدوده حرم مطهر با سـیل عظیم نمازگزارانی مواجه می‌شود که پس از اقامه نماز، مسـجدالنبی را ترک می‌کننـد. ده‌ها هزار زائر با رنگ‌هـا و نژادهـای مختلف و لباس‌هـای گونـاگون از حرم نبوی خـارج می‌شونـد؛ گروه‌هـایی به سوی بقیع و بقیه به محل اسـتقرار خویش می‌رونـد. چنین صـحنه‌های خیره‌کننـده‌ای که جلوه کوچکی از عظمت مقـام قـدس نبوی است، بی‌اختیـار بر زبـان می‌رانـد: السلام علیک یا رسول اللّه. اللّه اکبر! با گذشت ۱۴۱۵ سال از رحلت آن وجود مقدس، این چه جاذبه‌ای است که مشـتاقان را قرن‌ها در سـرما و گرمای سـخت جزیرهٔالعرب با وجود همه مشـکلات و موانع، چنین به سوی خود می‌خواند. «السـلام علیک یا رسول اللّه، السـلام علیک یا نبی اللّه، السلام علیک یا خیر خلق اللّه ...». و چرا چنین نباشد. او سرآمد خلقت، اشرف انبیا و خاتم المرسلین است. نخستین حج ۲۶، ص: ۸۹ مخلوق خداست «۱» که اگر او نبود، «هستی» نبود «۲» آیا کسی هست که با او برابری کند؛ حتی در توجه و زیـارت و یاد کردن نامش؟ و چه زیبا سـرود شاعر: «۳» کجایی ای عرب ای ساربان پیر صـحرایی کجایی ای بیابان‌گرد روشن‌رای بطحایی که اینک بر فراز چرخ بینی نام «احمـد» را و در هر موج بینی اوج گلبانگ «محمـد» را «محمـد» زنـده و جاویـد خواهد ماند «محمـد» تا ابد تابنده چون خورشـید خواهد ماند جهانی نیک می‌داند که نامی همچو نام پاک «پیغمبر» مؤیّد نیست و مردی زیر این سبز آسمان همتای «احمد» نیست زمین ویرانه باد و واژگون باد آسمان پیر اگر ببینیم روزی در جهان نام «محمد» نیست ***

برنامه ریزی بعثه مقام معظم رهبری برای وعظ و آموزش مناسک حج زائران

بعثه مقام معظم رهبری به منظور بهره‌مندی هر چه بیشتر زائران از سـفر الهی به حرمین شـریفین، اقدام به برگزاری مراسم سـخنرانی و مداحی، و نیز آموزش مناسک حج زائران نموده است. مطابق برنامه اعلام شده است از امروز سه‌شـنبه ۲۹ آذرماه از ساعت ۱۰ صبح سخنرانی و مـداحی، و ساعت ۲۱ آموزش مناسـک حـج در سالن همایش‌های بعثه برگزار می‌شود. حـج ۲۶، ص: ۹۰ به این منظور محل‌هـای اسـتقرار زائران ایرانی به چهـار منطقه تقسـیم شـده است و بـا قرار دادن سـرویس‌های منظم رفت و برگشت از این منـاطق

چهارگانه، زائران می‌توانند در این مراسم شرکت نمایند.

آمادگی هیأت پزشکی حج ایران برای ارائه خدمات به بیماران

رئیس بیمارستان و هیأت پزشکی حجاج ایرانی در مدینه ضمن توصیه به رعایت نکات بهداشتی گفت: هیچ بیماری خاصی زائران ایرانی را تهدید نمی‌کند. دکتر علی مرعشی در گفتگو با خبرنگار نشریه زائر گفت: زائران با وجود این که واکسیناسیون را انجام داده‌اند، باید به دلیل شرایط خاص و وجود ویروس‌های آلوده، هنگام تشرف به حرم از ماسک استفاده کنند و از تماس نزدیک با بیماران خودداری نمایند. وی اعلام کرد: بیمارستان مدینه با همه تخصص‌های لازم در زمینه قلب، دندان‌پزشکی، چشم‌پزشکی، ارتوپدی، جراحی عمومی، گوش و حلق و بینی و زنان و زایمان آماده ارائه خدمات به زائران است. دکتر مرعشی با بیان این که بیمارستان حجاج ایرانی مجهز به CCU و بخش‌های بستری زنان و مردان، آزمایشگاه و رادیولوژی است، گفت: در صورت نیاز به تخصص‌های بالاتر، تیم پزشکی جمهوری اسلامی ایران از امکانات دولت عربستان هم استفاده خواهد کرد.

زائران ایرانی از ایستگاه‌های مختلف به مسجدالنبی صلی الله علیه و آله منتقل می‌شوند

مسؤول حمل و نقل درون شهری زائران ایرانی در مدینه اعلام کرد ۶۰ دستگاه اتوبوس و مینی‌بوس که از یک شرکت معتبر سعودی اجاره شده است، کار جابه‌جایی زائران ایرانی از هتل‌ها به سمت اماکن مقدسه و بالعکس را بر عهده گرفته‌اند. آقای نصراللهی در گفتگو با نشریه زائر با اشاره به ایجاد خطوط مختلف مناطقی که زائران ایرانی در آنها اسکان یافته‌اند، گفت: ارائه سرویس‌های آمد و رفت برای زائرانی که محل اسکان آنها دور از حرم نبوی صلی الله علیه و آله است، شبانه‌روزی خواهد بود، اما از ساعت ۱۲ حج ۲۶، ص: ۹۱ شب تا ۴ بامداد، ارائه خدمات به سبب سوخت‌گیری و نظافت وسایل نقلیه ۶۰٪ کاهش می‌یابد.

برپایی نخستین مراسم سخنرانی عمومی در بعثه مقام معظم رهبری

نخستین مراسم سخنرانی عمومی بعثه مقام معظم رهبری در حج سال جاری امروز با حضور زائران خراسان رضوی در مدینه منوره برگزار شد. در این مراسم حجةالاسلام والمسلمین محسن قرائتی پیرامون کسب فضیلت و بهره‌مندی حداکثری از ابعاد مختلف این سفر الهی، و ضرورت تداوم آن پس از بازگشت سخنرانی کرد. وی همچنین فارغ شدن از تعلقات مادی و پرداختن حقوق الهی را از وظایف مؤمنان برشمرد و به نقل از معصوم گفت: اگر حقوق الهی را ندهید، نه تنها مشمول عنایات ائمه قرار نمی‌گیرید، بلکه از راه‌هایی آن مال کسر می‌شود. پیش از مراسم سخنرانی، قاریان و مداحان اهل‌بیت عصمت و طهارت، روحانیتی خاص به فضای مجلس بخشیدند.

انتشار نشریه «صفا» ویژه روحانیون کاروان‌ها

بعثه مقام معظّم رهبری به منظور اطلاع‌رسانی هرچه بیشتر به روحانیون کاروان‌ها از سال جاری اقدام به انتشار نشریه‌ای با نام «صفا» کرده است. دو شماره این نشریه پیشتر در ایران منتشر شد، و شماره سوّم آن امروز ۲۹ آذر در مدینه منوّره در اختیار روحانیون قرار گرفت. این نشریه که حاوی اخبار سیاسی و معارف دینی عمدتاً مرتبط با حج و وظایف روحانیون کاروان‌هاست، قرار است روزهای یکشنبه و پنج‌شنبه منتشر گردد.

تشکیل جلسه ستاد ویژه برگزاری دعای کمیل

جلسه ستاد ویژه برگزاری مراسم امروز با حضور آقایان: قاضی عسکر، مهدوی، شریفی، ذاکری، فهمیده، آخوندزاده، اسلامی‌فر، حکیمی، نصیری، گروسی، جعفری، حج ۲۶، ص: ۹۲ مرعشی، صالحی و امیریان در دفتر بعثه مقام معظم رهبری تشکیل و در ابتدای جلسه آقای شریفی مسؤول دفتر بعثه با بیان اهمیت و حساسیت برگزاری مراسم دعای کمیل، خطوط کلی سیاست‌های جاری در این مورد را تشریح کرد؛ و پس از بحث و تبادل نظر، تصمیمات ذیل الذکر اتخاذ کردید: ۱- دستورالعمل برگزاری مراسم باشکوه دعای کمیل ملاحظه و اجرای دقیق آن مورد تأکید قرار گرفت. ۲- مقرر شد در تمامی مراحل، از فراهم‌سازی مقدمات و دلالت زائران و حضور به موقع در محل برگزاری مراسم، تا اجرای دقیق و زمان‌بندی‌شده دعا، و بازگشت متین کاروان‌ها به ساختمان‌های محل استقرار، با رعایت نظم و انضباط کامل صورت پذیرد. ۳- ابعاد امنیتی مراسم و مراقبت‌های حفاظتی مربوطه توسط تمامی ارکان و اجزاء برگزارکننده مراسم، مطمح نظر قرار گیرد. ۴- فضاسازی مناسب به منظور حضور به موقع و باشکوه زائران ایرانی در این مراسم، علاوه بر اطلاع‌رسانی از طریق نشریه زائر، توسط روحانیون و مدیران محترم کاروان‌ها صورت پذیرد. ۵- در مسیر انتقال زائران به محل برگزاری مراسم که توسط مدیران محترم کاروان صورت می‌پذیرد، رعایت کلیه مقررات ترافیکی ضروری بوده و کاروان‌ها بدون سر دادن هر گونه شعار «حتی ذکر صلوات دسته‌جمعی» عازم محل مراسم شوند. ۶- در مسیر رفت و برگشت زائران، حفظ وحدت، پرهیز از هر گونه اقدامات تفرقه‌آمیز، حرکت آرام و متین کاروان‌ها، عدم برخورد با اقدامات ایذائی احتمالی و خویشتن‌داری و خردمندی در تمامی حرکات و سکنات، از ضروری‌ترین تدابیر بشمار می‌رود. ۷- هیئت پزشکی حج، از کلیه آمادگی‌های لازم برای خدمت‌رسانی به زائران محترم برخوردار باشد. ۸- توسط ستاد مدینه منوّره به تمامی مدیران کاروان‌ها ابلاغ و تأکید شود که پس از حج ۲۶، ص: ۹۳ حضور در محل برگزاری مراسم دعا، تابلوهای راهنمای کاروان را به نحوی در کنار خود و بر روی سطح زمین قرار دهند که شکوه و عظمت یکپارچگی زائران ایران اسلامی را تحت‌الشعاع قرار نداده و امکان تصویربرداری مناسب از حضور پرافتخار دلدادگان اهل‌بیت علیهم السلام فراهم گردد. ۹- تمامی مراحل عزیمت و مراجعت زائران محترم من البدو الی الختم، تحت نظارت روحانیون محترم و معین محترم کاروان‌ها انجام خواهد پذیرفت. ۱۰- همکاری نیروهای فعال و مؤثر کلیه معاونت‌ها و مدیریت‌ها، بر اساس مفاد دستورالعمل صادره، با معاونت اجرایی ضروری بوده و تمامی واحدها نیروهای مورد درخواست معاونت اجرایی را در اختیار قرار خواهند داد. ۱۱- ریزبرنامه‌های اجرایی توسط روابط عمومی تنظیم و ارائه خواهد شد. ۱۲- گروه محترم اعزامی از سازمان صدا و سیما و سایر رسانه‌های کشور، نسبت به انعکاس مطلوب مراسم برنامه‌ریزی شایسته را معمول خواهند داشت.

اجتماع پرشور زائران شیعه و سنی در بقیع

بقیع این روزها با ابراز ارادت خالصانه شیفتگان اهل‌بیت و آه و ناله عاشقان خاندان عصمت و طهارت و سیل اشک آنان که از شوق دیدار و زیارت حضرت رسول صلی الله علیه و آله، زهرای بتول علیها السلام و ائمه مظلوم از سویی، و بر غربت و مظلومیت آن ذوات مقدس از سوی دیگر جاری است، به رغم بدخواهان و کج‌اندیشان و دشمنان مکتب اهل‌بیت علیهم السلام از غربت به در می‌آید. اگرچه مرقد مقدس پاره‌های تن رسول خدا صلی الله علیه و آله به ظاهر جز سنگی نشان ندارد، اما آه و اشک و احساسات پاک ده‌ها هزار شیعه که در تاریک و روشن هوا به شوق دیدار امامان معصوم خود چنین مشتاق و شتابان می‌روند، نشان بزرگ حقیقت و حقانیت آن ذوات مقدس است که چشمان عوامل بی‌احساس و سخت‌دل وهابی مستقر در بقیع را خیره کرده است. حج ۲۶، ص: ۹۴ همگام و همراه با زائران دلسوخته ایرانی، هزاران زائر شیعه عرب، افغانی و پاکستانی، و بسیاری از زائران سنی ترک و مالزیایی و اندونزیایی و آفریقایی، به زیارت سلاله‌های پاک رسول‌اللّه صلی الله علیه و آله می‌آیند و به خاندان آن حضرت ادای احترام می‌کنند. این‌جانب به چشم خود دیدم که گروهی زائر سنی- گویا اهل ترکیه- در برابر مرقد مطهر امامان مدفون در بقیع،

عبارات متنی را که یکی از آنان قرائت می‌کرد، تکرار می‌نمودند و من به قسمتی از آن رسیدم که سلام و عرض ارادت به ساحت مقدس امام جعفر صادق علیه السلام می‌کرد؛ در حالی که محتوای متن و صلوات‌های آنان بر رسول خدا صلی الله علیه و آله نشان از سنی بودنشان داشت. زائران به مدت دو ساعت پس از نماز صبح می‌توانند وارد بقیع شوند. بانوان نیز بعدازظهرها با گشوده شدن یکی از درهای راه پله، با دشواری پشت پنجره‌های بقیع می‌آیند و از همانجا ائمه بقیع را زیارت می‌کنند. به نظر می‌رسد، عوامل امر به معروف و نهی از منکر سعودی که از وهابیان متعصب می‌باشند، در صدد هستند وضعی به وجود آید تا از این استقبال عظیم که زائران سنی را هم در بر گرفته است، جلوگیری به عمل آورند. چند نمونه از تحرکات آنان که نظر اینجانب را به خود جلب کرده است از این قرار است: ۱- همانند سال پیش، با وجود خیل بسیار زائرین، تنها یک در ورودی را باز می‌کنند که طبیعتاً جوابگوی آن حجم عظیم جمعیت نیست. با این حال بحمداللّه، تاکنون به سبب هوشمندی زائران هنگام بالارفتن از پلّه‌ها و یا ورود به بقیع مسأله‌ای پیش نیامده است و ان شاء اللّه تا پایان زمان حضور زائران در مدینه پیش نیاید. «۱» ۲- حادثه‌ای که دیروز ۲۸/ ۹/ ۸۴ هنگام زیارت بانوان اتفاق افتاد، شباهت بسیار به موردی دارد که سال گذشته پیش آمده بود. سال قبل در روز ۲۱ دی ماه (۲۹ ذی‌قعده) حج ۲۶، ص: ۹۵ یعنی دو هفته پس از ورود نخستین کاروان ایرانی به مدینه، ناگهان منع زیارت بانوان از بقیع را برداشتند که باعث هجوم زائران شد به گونه‌ای که گروهی از بانوان توانستند وارد بقیع شوند. اختلاط زن و مرد و فشار جمعیت وضع ناهنجاری را به وجود آورد و در آن حال مأموران سعودی مشغول فیلمبرداری شدند و وانمود می‌کردند نمی‌توانند از کنترل جمعیت برآیند. «۱» بنا به گفته یکی از روحانیون عضو بعثه که خود شاهد صحنه بوده است، دیروز هنگام زیارت بانوان از پشت پنجره‌ها، ازدحام بیش از حد زائران زن و مرد مقابل درب اصلی باعث شد به رغم ممانعت مأموران، گروهی از بانوان وارد بقیع شوند. در حالی که با اندک تدبیری می‌توانند از ایجاد چنین ازدحامی پیش‌گیری نمایند. اقدام امروز مأموران سعودی این احتمال را تقویت می‌کند که این امر شیطنتی است برای ارائه سند مدعای وهابیان در جلوگیری از زیارت اهل قبور به ویژه توسط بانوان. ۳- حضور مبلغین وهابی در بقیع با عنوان مأموران ارشاد و امر به معروف! جلب توجه می‌کند و به نظر می‌رسد با سخنان خود قصد تحریک شیعیان را دارند. آنها با فواصلی از یکدیگر بر فراز سنگی یا بلندی می‌ایستند و به زبان‌های عربی، فارسی و اردو و- احتمالًا زبان‌های دیگر- زائران را مورد خطاب داده و دور خود جمع می‌کنند و باعث جر و بحث می‌شوند. با وجود تذکرات مکرر به زائران، به‌ویژه در جلسات توجیهی پیش از سفر «۲» درباره رعایت شؤون تشیع و جمهوری اسلامی، باز مشاهده می‌شود برخی از روی سادگی اقداماتی می‌کنند که مایه وهن شیعه و نظام می‌گردد. امروز خود شاهد بودم که یکی از مأموران امر به معروف و نهی از منکر سعودی عریضه‌ای را که یکی از زوار ایرانی به آن حج ۲۶، ص: ۹۶ سوی نرده‌ها پرتاب کرده بود، برداشت و با خواندن نام نویسنده و شهر او از روی پاکت عریضه، با فارسی دست و پا شکسته به تمسخر این اقدام پرداخت و با نشان دادن آن با صدای بلند در پوچی و بی‌حاصلی آن همراه با خنده‌های گزنده داد سخن می‌داد. مدتی بعد که از محدوده مقابل مدفن ائمه هدی علیهم صلوات اللّه گذشتم و به سوی دیگری می‌رفتم، باز دیدم همان مأمور در برابر گروه‌های دیگر زائرین با عَلَم کردن آن نامه چگونه به جوسازی‌های خود و استهزای این عمل ادامه می‌داد؛ و یک روحانی ایرانی هم که از اقدام او به خشم آمده بود، به تندی با وی جر و بحث می‌کرد. اما مأمور سعودی با همان خنده‌های گزنده سعی می‌کرد خود را خونسرد و محق جلوه دهد.

بازدید جمعی از زائران از آشپزخانه مرکزی

مسؤول پخت متمرکز در مدینه منوره اعلام کرد: تعدادی از زائران کاروان‌های مستقر در مدینه امروز از محل آشپزخانه متمرکز بازدید کردند و با مراحل آماده‌سازی و پخت و توزیع غذا و همچنین نکات ایمنی و بهداشتی حاکم بر محیط آشنا شدند. ضمناً فرم‌های نظرسنجی پیرامون پخت غذا بین جامعه آماری از زائران مدینه منتشر شد که جمع‌آوری و جمع‌بندی خواهد شد.

چهارشنبه ۱۹ ذی‌قعده

اشاره

(۳۰/ ۹/ ۸۴)

انتشار نشریات جدید «مروه» و «دلیل کاروان»

بعثه مقام معظم رهبری در حرکتی جدیـد اقدام به انتشار نشـریه ویژه بانوان زائر با عنوان «مروه» کرده است که مطالب آن مشـتمل بر احکـام بـانوان، نکات بهـداشتی، مصاحبه با بانوان فرهیخته و ... است. همچنین به منظور بالا بردن کیفیت مـدیریت کاروان‌ها و ارائه رهنمودهای لازم به مـدیران آنها، نشـریه‌ای به نام «دلیل کاروان» ویژه مدیران کاروان‌ها از سوی بعثه منتشـر گردید. نخستین شـماره این دو نشریه امروز ۳۰ آذر منتشـر شـد و از این پس تا پایان موسم حج، «مروه» روزهای شـنبه و سه‌شـنبه، و «دلیل کاروان» روزهای دوشنبه، چهارشنبه و جمعه منتشر خواهند شد.

۱۶ هزار اتوبوس و حمل و نقل ۵/ ۱ میلیون زائر

به نوشته نشریه فارسی «البلاد» چاپ عربستان، سندیکای اتوبوس‌رانی این کشور با اجرای پروژه‌های مختلف، در پی آن است که در امر سـهولت حمل و نقل حجاج بیت‌اللّه‌الحرام توفیق حاصل کند. اقدامات انجام‌یافته به این شـرح است: حج ۲۶، ص: ۹۸ ۱- ارتباط دادن شـبکه رایانه‌ای سـندیکای کل اتوبوس‌رانی با رایانه‌های سـندیکا و بخش‌های آن در جده، مدینه منوره و شـرکت‌های حمل و نقل حجاج در شـهرک‌های حجاج و مؤسـسه طوافه با هزینه‌ای بالغ بر دو میلیون ریال سـعودی. ۲- تکمیـل مرحله دوم بهینه سازی و توسـعه مقر فعالیت اتوبوس‌های حامل حجاج ترکیه و اروپا با هزینه‌ای حدود ۵/ ۵ میلیون ریال. ۳- احداث دو مرکز برای اتوبوس‌ها در مناطق «البریکه» و «الشلالحه» در بزرگراه مدینه منوّره با ۵۰۰ هزار ریال هزینه. ۴- طرح فراهم سازی حمل و نقل زائران باایمنی و سلامتی توسط ناوگان بزرگی شامل ۱۵ هزار و ۸۰۰ اتوبوس. ۵- خریداری ۵۷۲ اتوبوس جدید به قیمت ۲۳۰ میلیون ریال. لازم به تذکر است که شمار شرکت‌های عضو سندیکای اتوبوس‌رانی ۱۴ شرکت است و تعداد زائرانی که از طریق این سندیکا حمل و نقل می‌شوند یک میلیون و ۴۲۴ هزار نفر هستند.

معیارهای انتخاب روحانیون نمونه حج اعلام شد

معاون امور روحانیون بعثه مقام معظم رهبری در مصاحبه با خبرنگار «صـفا» گفت: رابطین بعثه، روحانیون نمونه را بر اساس عملکرد روحانیون، دارا بودن انگیزه بالا در سـفر معنوی حج، پای‌بندی به تفکرات ارزشـی حضـرت امام قدس سـره، داشـتن اطلاعات جامع نسبت به حج و عمره و آنچه مربوط به این دو سـفر معنوی است، انتخاب می‌کنند. حجت‌الاسلام والمسلمین عرب همچنین توجه به مسائل معنوی و همراهی زائران در فوق برنامه‌ها، انجام امور محوله به نحو شایسـته، حسن خلق و تأثیر گذاری، توانایی اداره فرهنگی مطلوب کاروان، برخورداری از صـدای رسا، قدرت پاسخ‌گویی به شـبهات و مسائل مورد نیاز زائران و میزان رضایت زائران، مدیر و عوامل اجرایی کاروان را از دیگر شـرایط انتخاب روحانی نمونه کاروان برشـمرد. حج ۲۶، ص: ۹۹ وی خاطرنشـان کرد هر رابط از میـان روحـانیون و معین‌های کاروان‌ها ۳ نفر را که از شـرایط فـوق برخوردار هسـتند، معرفی خواهنـد کرد. ایشـان بـا اشـاره به نحوه انتخـاب روحـانیون نمـونه گفت: از مجمـوع گزارش رابطین در احراز شـرایط و بـا تـوجه به نظر معـاونت امـور روحـانیون در مـورد عملکرد روحـانی و امتیـازات درج شـده در پرونـده افراد (اعم از روحـانی کـاروان، معین و معینه) از هر صـد نفر یک نفر که دارای

بیشترین امتیاز باشد به عنوان روحانی نمونه انتخاب و در جلسه سراسری تقدیر از روحانیون و کارگزاران و مدیران، قبل از موسم حج سال ۸۵ مورد تشویق قرار می گیرند.

دومین نشست شورای هماهنگی بعثه

موضوع اصلی این جلسه که ساعت ۳۰/ ۱۵ با حضور نماینده ولی فقیه و سرپرست زائران ایرانی تشکیل شد، برگزاری دعای کمیل فرداشب بود که آقای آخوندزاده معاون اجرایی بعثه گزارشی از اقدامات انجام شده و توافقات به عمل آمده با مقامات امنیتی و انتظامی سعودی در مدینه را ارائه کرد. بر مبنای این توافقات، قرار شده است: – مدت زمان برگزاری دعا از یک ساعت بیشتر نشود. – به منظور پیش گیری از هرگونه اقدام تفرقه‌افکنانه و یا برهم‌زننده نظم قرار شد چنانچه کسی توهین، درشتی و درگیری پیش آورد، ایرانیان خویشتن‌داری کرده و متخلف را طبق هماهنگی به عمل آمده تحویل مقامات امنیتی و انتظامی سعودی دهند. معاون اجرایی بعثه افزود مقام طرف مذاکره گفت: سرویس‌های امنیتی ما اعلام داشته‌اند که قرار است در خلال مراسم دعای کمیل زائران ایرانی از زمین به آسمان نورافشانی کنند تا چنین بنمایانند که از آسمان بر این مراسم نظر شده است!! وی همچنین یادآور شد به سبب اهمیت روابط میان دو کشور و زیان‌های تفرقه میان شیعه و سنی قرار گذاشته‌ایم تا نیروهای حفاظتی و بازرسی خود را سه تا پنج برابر کنیم. همچنین در این نشست تصمیمات «ستاد ویژه برگزاری مراسم دعای کمیل» عنوان حج ۲۶، ص: ۱۰۰ گردید که اهم آن به این شرح است: – فضاسازی مناسب به منظور حضور به موقع و با شکوه زائران ایرانی در این مراسم، که علاوه بر اطلاع‌رسانی از طریق نشریه زائر، توسط روحانیون و مدیران کاروان‌ها نیز صورت پذیرد. – رعایت کلیه مقررات ترافیکی در مسیر انتقال کاروان‌ها به محل برگزاری مراسم، و عدم سر دادن هر گونه شعار حتی ذکر صلوات دسته‌جمعی حین عزیمت به محل مراسم. – در مسیر رفت و برگشت زائران، تدابیر ضروری زیر توسط آنان با جدیت اعمال شود: «حفظ وحدت مسلمین، پرهیز از هر گونه اقدامات تفرقه‌آمیز، حرکت آرام و متین کاروان‌ها، عدم برخورد با اقدامات ایذایی احتمالی، خویشتن‌داری و خردمندی در تمامی حرکات و سکنات.» – تمام مراحل عزیمت و مراجعت زائران از آغاز تا انجام تحت نظارت روحانیون و معین‌های کاروان‌ها انجام خواهد شد. نماینده ولی فقیه از دست‌اندرکاران مربوطه خواست جلسه‌ای را با حضور اساتید دانشگاهی که امسال مشرف شده‌اند، ترتیب دهند.

شور و احساسات در بقیع و عکس‌العمل سعودی‌ها

شور و احساسات شیعیان به‌ویژه ایرانیان به ساحت مقدس ائمه اطهار در بقیع فرو نمی‌نشیند و این امر برای مأموران امر به معروف و نهی از منکر وهابی همچنان گران می‌نماید. امروز مشاهده کردم علاوه بر دوربین‌های ثابتی که بر سر در بقیع و اطراف نصب است، بعضی از همین مأمورین پشت به مقابر مقدّس، و رو به زائرین با دوربین‌های «هندی کم» از صحنه‌های ضجه و ناله آنان فیلم می گیرند و یا چنین وانمود می کنند. به نظر می‌رسد آنان می‌خواهند با این ترفند، عاشقان اهل‌بیت را از ابراز احساسات باز دارند؛ اما زائران بی‌توجه به حرکات آنها، در حال خود هستند و نه تنها کوتاه حج ۲۶، ص: ۱۰۱ نمی‌آیند، بلکه روحانیان و یا مداحان کاروان‌ها با روضه‌خوانی و مداحی که بعضاً صدا را هم- برای شنیدن همراهان و شاید منظوری دیگر هم!- بلند می کنند، به سوز دل و شور مردم می‌افزایند. امروز دو صحنه نیز در بقیع جلب نظرم کرد. یکی آن که زائری دوربین فیلمبرداری خود را بیرون آورده بود و با سر به سر گذاشتن مأمور دوربین به دست سعودی از وی می‌خواست که از او در کنار مرقد امامان فیلم بگیرد!! مأمور که نمی‌دانست او را سر کار گذاشته است، در غیر صحیح بودن گرفتن فیلم و عکس بحث می کرد. دیگر این که سعودی‌ها از ریختن گندم به روی قبرها برای کبوترها جلوگیری می کنند و این نکته را به زبان‌های مختلف از جمله فارسی در بقیع نوشته‌اند. یکی از

زائران همین که مأمور مراقب پشت نرده‌ها از مقابلش عبور می‌کرد مشتی گندم می‌ریخت و او که با صدای ریخته شدن گندم بر می‌گشت، نمی‌توانست بفهمد کار کیست. این کار دو سه بار تکرار شد تا این که مأمور دیگری که با فاصله‌ای از وی قرار داشت متوجه موضوع شد و می‌خواست که خاطی را به مأمور اول بشناساند، ولی او بیشتر گیج می‌شد!

تبیین سیاست بعثه مقام معظم رهبری در برابر مبلغان بومی

بعثه مقام معظم رهبری سیاست و سعی خود را در قبال فعالیت مبلغان سعودی چنین تبیین کرد: با توجه به این که از حکمت‌های مهم حج، حفظ وحدت امت اسلامی است، به منظور تنش‌زدایی و خنثی کردن توطئه استکبار جهانی در سوء استفاده از شرایط حساس حج، انتظار می‌رود روحانیون کاروان‌ها در برابر مبلغین بومی، سعه صدر و بردباری لازم را نشان دهند و زائرین محترم را به نحو مطلوب توجیه نمایند. بر این اساس انتظار می‌رود و روحانیون کاروان‌ها در صورت برخورد با شبهه‌پراکنی در محوطه بقیع و دیگر اماکن عمومی در صدد پاسخ‌گویی برنیایند، چرا که ممکن است افراد مغرض در صدد غوغا سالاری و ایجاد تشنج برآیند.

برنامه‌های فرهنگی برای روحانیون کاروان‌ها در مدینه

اشاره

معاونت امور روحانیون، اهم برنامه‌های فرهنگی برای روحانیون کاروان‌ها را بدین شرح اعلام کرد:

تشکیل جلسات پرسش و پاسخ احکام و مناسک

بعثه مقام معظم رهبری با هدف آشنایی هر چه بیشتر روحانیون و معین‌های کاروان‌های حج با جدیدترین استفتائات مقام معظم رهبری، همانند سال‌های گذشته همه روزه از ساعت ۴ تا ۵ بعدازظهر جلسات پرسش و پاسخ سؤالات شرعی را با حضور حضرت آیةاللّه سید جعفر کریمی در محل بعثه، طبقه سوّم، اتاق ۳۲۷ برگزار می‌کند.

نشست‌های فرهنگی

معاونت امور روحانیون بعثه مقام معظم رهبری با هدف شناسایی روحانیون برتر و بهره‌مندی از نقطه‌نظرات و دیدگاه‌های آنان در ارتقای اهداف فرهنگی حج اقدام به برگزاری نشست‌های فرهنگی با حضور حجج اسلام باکویی و امراللهی کرده است، این جلسات همه روزه از ساعت ۱۱- ۱۰ صبح در معاونت امور روحانیون برگزار می‌شود.

بازدید از اماکن تاریخی

با هدف آشنایی روحانیون با اماکنی که رخدادهای مهم تاریخی در آنها به وقوع پیوسته است، امسال منطقه غزوه احد، خندق و مساجد آن، وادی عقیق و حمراء الاسد در غرب مدینه مورد بازدید قرار می‌گیرد. توضیحات لازم توسط حجت‌الاسلام والمسلمین نواب ارائه خواهد شد. اطلاعات مورد نیاز نیز به صورت بروشور در اختیار روحانیون گذاشته می‌شود. شرکت در این بازدید نیازمند ثبت‌نام قبلی است.

حجةالاسلام قرائتی: حجاج بهره‌گیری از فضای اماکن مقدس را تحت‌الشعاع هیچ کاری قرار ندهند.

دومین مراسم سخنرانی عمومی بعثه مقام معظم رهبری با حضور نماینده ولی فقیه و سرپست حجاج ایرانی، شماری از کارگزاران حج، و زائران کاروان‌هایی از یزد، قزوین، قم، بروجرد و قوچان برگزار شد. در این مراسم حجت الاسلام قرائتی گفت: زائران خانه خدا، حرم شریف نبوی، ائمه بقیع و اصحاب پیامبر صلی الله علیه و آله نباید بهره‌گیری معنوی از این سفر الهی را تحت‌الشعاع هیچ کار دیگری قرار دهند. وی افزود: ممکن است این فرصت بار دیگر نصیب انسان نشود، لذا بایدتمام سعی خود را برای استفاده حداکثری از این توفیق الهی به کار گیریم. آقای قرائتی با اشاره به آیات و روایات، اطاعت محض از خدا و رسول را وظیفه دینی و موجب رستگاری انسان‌ها خواند و اهل بیت عصمت و طهارت را ادامه دهندگان راه نبی اکرم صلی الله علیه و آله و چراغ هدایت انسان‌ها دانست. پیش از سخنرانی، قاریان قرآن و ذاکران اهل بیت علیهم السلام فضای این مجلس را به نور قرآن و اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام منوّر کردند.

رئیس جمهوری اسلامی ایران: تشرّف مسؤولان دولتی به حج تمتّع غیر واجب ممنوع است

آقای دکتر احمدی‌نژاد رئیس جمهور در جلسه امروز هیأت دولت با اشاره به فرارسیدن ایام حج تمتّع، تشرّف مسؤولان دولتی به حج غیر واجب را ممنوع اعلام کرد و به اعضای هیأت وزیران دستور داد این امر را در همه زیر مجموعه‌های خود تا سطح مدیران کل و بخشداران اجرا کنند.

تعرفه‌های رومینگ تلفن همراه عربستان

دکتر داوود زارعیان مدیر کل روابط عمومی شرکت مخابرات اظهار داشت: حج ۲۶، ص: ۱۰۴ سرویس رومینگ بین‌الملل به این معناست که مشترکان تلفن همراه با استفاده از این سرویس می‌توانند از تلفن همراه خود در شبکه‌های مخابراتی سایر کشورها استفاده کنند. این سرویس از طرف شرکت ارتباطات سیار برای تمامی سیم‌کارت‌ها فعال شده و تلفن همراه مشترکان با ورود به کشورهای طرف قرارداد، قابل استفاده است. وی اعلام داشت: تعرفه هر دقیقه مکالمه رومینگ بین الملل عربستان (شبکه الجوال) از عربستان به مقصد ایران، از ساعت ۶ الی ۲۰، پنج و نیم ریال عربستان (۱۳۲۱۱ ریال ایران) و از ساعت ۲۰ الی ۲۴، چهار و نیم ریال عربستان (۱۰۸۰۹ ریال ایران) است. همچنین از ساعت ۲۴ تا ۶ صبح نرخ هر دقیقه مکالمه ۳/۰۶ ریال (۸۶۴۷ ریال ریال ایران) است. آقای زارعیان گفت: تعرفه هر دقیقه مکالمه رومینگ داخل کشور عربستان نیز از شنبه تا چهارشنبه از ساعت ۹ الی ۲۳، ۰/۸ ریال سعودی (۱۹۲۲ ریال ایران) و از ساعت ۲۳ تا ۹ صبح، ۰/۵ ریال (۱۲۰۱ ریال ایران) می‌باشد. وی خاطرنشان کرد: در محاسبات، هر ریال عربستان معادل ۲۴۰۲ ریال ایران منظور شده و مبلغ هر پیام کوتاه داخل عربستان با شبکه الجوال ۷۲۱ ریال ایران (۰/۳ ریال) عربستان است و به مبالغ فوق ۱۵ درصد به عنوان mark up اضافه می‌شود. مدیر کل روابط عمومی مخابرات ادامه داد: نرخ هر دقیقه ارتباط برای مکالمه‌کننده در داخل ایران به مقصد تلفن همراه در عربستان برابر نرخ داخلی ایران، و نرخ هر دقیقه ارتباط برای شخصی که تلفن همراه خود را به عربستان منتقل و از ایران با آن ارتباط برقرار می‌شود برابر ۱۶۷۰ ریال با احتساب مالیات و عوارض است. وی همچنین تصریح کرد: با توجه به بالا-بودن هزینه ارتباط از عربستان به ایران (هر دقیقه حدود ۱۲۰۰ تومان بدون احتساب مالیات) توصیه می‌شود بیشترین ارتباطات تلفنی از ایران باشد که در آن صورت هزینه هر دقیقه مکالمه برای زایران حدود ۱۶۷ تومان و برای تماس‌گیرنده برابر با تعرفه‌های داخل کشور می‌باشد. حج ۲۶، ص: ۱۰۵

پنج‌شنبه ۲۰ ذی‌قعده

اشاره

(۱/ ۱۰/ ۸۴)

عربستان «برنامه آگاهی حج» اجرا می‌کند

دولت عربستان برنامه‌ای را با عنوان «برنامه آگاهی حج» به منظور ارتقاء سطح اطلاعات زائران برای انجام حج صحیح اجرا می‌کند. به گزارش خبرگزاری حج به نقل از ایکنا، وزارت اوقاف و امور اسلامی عربستان سعودی با بیان این خبر افزود، این سازمان قصد دارد ۲۰۰ مبلّغ، سخنران و مترجم را برای اجرای این برنامه استخدام کند. «برنامه آگاهی حج» شامل توزیع کتب اسلامی درباره آداب حج و امکانات لازم برای ورود تدریجی مسلمانان به مکه مکرمه است. «شیخ طلال بن احمد العاقل» رایزن وزارت امور اسلامی و سرپرست کمیته اجرایی برنامه آگاهی حج در مصاحبه با روزنامه گزت عربستان گفت: اطلاع‌رسانی این برنامه به صورت سمعی و بصری، رسانه‌ای، اینترنت و سرویس تلفن همراه قابل اجراست. وی تصریح کرد: توزیع بیش از سه میلیون کتاب اسلامی و یک میلیون کاست مذهبی در بین بیش از ۲ میلیون زائر بخشی از این برنامه محسوب می‌شود. طلال افزود: توزیع قرآن کریم در بین زائران بخش دیگری از این برنامه است. وی خاطرنشان کرد: مبلغان، سخنرانان و مترجمان باید به سؤالات مذهبی زائران از طرق مختلف مثل رادیو و تلویزیون پاسخ دهند. مراکزی که در این طرح با دولت عربستان حج ۲۶، ص: ۱۰۶ همکاری می‌کنند، شامل بخش ترویج آگاهی قرآن کریم، شبکه عربی‌زبان تلویزیون عربستان، شبکه انگلیسی‌زبان تلویزیون عربستان و رادیوی این کشور هستند. شایان ذکر است که سخنرانی‌ها و جزوات و کتب منتشر شده ترویج عقائد وهابیت است و دیگر مذاهب حق چاپ و توزیع جزوات خود را ندارند.

برپایی جلسات تبلیغی و پاسخ به سؤالات شرعی ویژه بانوان

بعثه مقام معظم رهبری علاوه بر مراسم سخنرانی و آموزش مناسک حج که هر روز در سالن اجتماعات بعثه برگزار می‌شود، اقدام به برپایی جلسات تبلیغی و پاسخ به سؤالات شرعی ویژه بانوان زائر در مدینه منوره توسط بانوان مبلغ نموده است. این جلسات که از امروز آغاز می‌شود طبق جدول از پیش تعیین شده به طور منظم در هتل‌های رتاج المدینه، بهاء الدین، دار الرحمه، شرفه و هلا الیاس تشکیل خواهد شد.

ضرورت هشیاری زائران در برابر سارقان

به نوشته نشریه زائر، ضروری است زائران در دستشویی‌های اطراف حرم نبوی صلی الله علیه و آله مراقب شیادان باشند. خبرنگار این نشریه گزارش می‌دهد که یکی از شگردهای اخیر برای سرقت اشیاء و اموال زائران آن است که آنها با آلوده کردن لباس زائر و به بهانه پاک کردن آن اقدام به ربودن وجوهشان می‌کنند. ضمناً زائران نباید در طول مسیر و در اماکن زیارتی به محتویات جیب‌های خود حساسیت زیاد و غیر متعارف نشان دهند و باید بسیار عادی رفتار کنند.

وزیر حج عربستان: تدابیر لازم جهت آسایش حجاج و مبارزه با حوادث اتخاذ شده است

نشریه فارسی البلاد عربستان صفحه ۴ شماره امروز خود را به سخنان وزیر حج عربستان با این عنوان درشت اختصاص داده است: «برنامه‌های تکامل‌یافته به منظور مهار حج ۲۶، ص: ۱۰۷ کردن آب‌های باران و سیلاب وضع گردید». در شرح این خبر که با

انشایی مغلوط و عباراتی نامأنوس نگاشته شده است، به نقل از وی تنها آمده است که: شماری از برنامه‌ها و تدابیر لازم جهت آسایش حجاج یت اللّه الحرام و مبارزه با هر حادثه ناگهانی اتخاذ شده است که به برخی از آنها اشاره می کنیم: - برنامه‌های گروه‌بندی زائران به پل جمرات (؟) طبق زمان‌بندی معین. - برنامه‌های رویارویی با ریزش باران و سیلاب‌های ناگهانی. - تشکیل کمیسیون‌های میدانی غرض نظارت و پی گیری و جمع آوری مشکلات که دامن گیر زائران می گردد (؟!) وی هیچ گونه توضیحی درباره این برنامه‌ها نداده است. اما نکته قابل توجه در سخنان وی، درخواست وزارت حج از مؤسسات «طوافه» است که با تدارک دیدن ماشین‌های کوچک حجاج گمشده را به محل اقامتشان برسانند.

رشد وضعیت تغذیه زائران ایرانی نسبت به سال گذشته

آقای محسن نظافتی معاون تغذیه ستاد مدینه بعثه در گفتگو با خبرنگار نشریه زائر این مطلب را اعلام داشت. وی گفت: جدول غذایی و تغذیه زائران طبق نشست‌های تخصصی و با نظرخواهی از دفاتر حج استان‌های مختلف کشور و کارشناسان پخت می‌شود. محسن نظافتی همچنین اظهار داشت: کمیسیونی تحت عنوان تغذیه و تدارکات سازمان حج و زیارت، متشکل از تعدادی از مسؤولین این سازمان و بعثه مقام معظم رهبری برای نظارت بر چگونگی انتخاب مواد غذایی، از چند ماه پیش با سفر به عربستان اقدام به شناسایی و تهیه مواد غذایی مطلوبی که با ذائقه ایرانی همخوانی داشته باشد، نمود. وی گفت: در مواد غذایی تهیه شده میزان کالری مورد نیاز زائران مد نظر بوده و به مقدار مورد نیاز گوشت قرمز و سفید توجه شده است. حج ۲۶، ص: ۱۰۸ معاون تغذیه ستاد مدینه همچنین گفت: به جای استفاده از نوشابه، در وعده‌های غذایی دوغ و آبمیوه تدارک شده است؛ و با عنایت به توزیع میوه بین زائران سلامت آنان تضمین شده است. وی با اشاره به رهنمودهای مقام معظم رهبری به کارگزاران حج امسال مبنی بر جلوگیری از اسراف و تبذیر گفت: با توجه به این اصل مهم، تغذیه زائران ایرانی به شکلی است که خدای ناخواسته، به توان آنان در انجام فرایض و مسائل عبادی خللی وارد نشود. نظافتی تصریح کرد: تغذیه زائران به صورت یکسان صورت می گیرد و با توجه به محدودیت‌های موجود در ایجاد تنوع غذایی، غذای ملی طوری پخت می‌شود که برای همه قابل استفاده باشد. وی با تأکید بر این که تمام نیروهای خدماتی و آشپزخانه پس از گزینش در کلاس‌های آموزشی حضور یافته‌اند، گفت: آشپزهای کاروان‌ها علاوه بر برخورداری از مهارت‌های شغلی با توجه به تخصص مورد نیاز پخت غذا در عربستان، به لحاظ بهداشتی مورد آزمایش متعدد قرار گرفته‌اند تا سلامت آنان مورد تأیید قرار گیرد. نظافتی تصریح کرد: تلاش ما این بود که با بهره گیری از آشپزهای باتجربه برای بالابردن کیفیت پخت غذا اقدام کنیم. وی افزود: با توجه به این که بخشی از زائران ایرانی را هم‌وطنان خطه شمال کشورمان تشکیل می‌دهند، پخت غذا به صورت کته صورت می گیرد و ما به کاروان‌ها اعلام کرده‌ایم که اگر به این شکل غذا می‌خواهند، در اختیار آنان قرار خواهیم داد.

دیدار سرپرست حجاج ایرانی با اعضای ستاد مدینه منوره

رئیس سازمان حج و زیارت به اتفاق اعضای ستاد مدینه بعدازظهر پنج‌شنبه در دیدار با نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی گزارشی از روند اجرایی حج سال جاری با محوریت خدمت‌رسانی بیشتر و بهتر به زائران حرمین شریفین را ارائه دادند. نماینده ولی فقیه در این دیدار با قدردانی از زحمات رئیس سازمان حج و حج ۲۶، ص: ۱۰۹ دست‌اندرکاران امور اجرایی حج گفت: کاری که در هفته نخست حج سال‌جاری صورت گرفته در مجموع قابل قبول است. اما کارگزاران حج در هیچ شرایطی نباید از کار خود رضایت کامل داشته باشند. سرپرست حجاج ایرانی با ذکر روایتی از امیر مؤمنان علی علیه السلام خطاب به محمد بن ابی‌بکر گفت: از نظر امیر مؤمنان علی علیه السلام محبوب‌ترین فرد کسی است که بیش از دیگران به یاد خدا باشد و از خدا بترسد. وی اساس کا

در همه امور حکومت علوی را توجه به خداوند دانست و گفت: معیار ارتقای موقعیت در میان همکاران حکومت علوی توجه بیشتر به خدا و ترس بیشتر از خداوند است زیرا انسانی که خداترس باشد رفتار و کردارش بهترین خواهد شد. آیهٔاللّه ری‌شهری خطاب به کارگزاران ستاد مدینه افزود: هر کسی که در زندگی فردی و اجتماعی و سیاسی، بیش از دیگران توجه به خدا داشته باشد و خود را در محضر حضرت حق ببیند، نزد خداوند محبوب‌تر است. وی افزود: از آنجا که زائران حرم نبوی و کعبه شریف، میهمانان خداوند هستند، یاد خدا و احساس حضور در محضر حضرت حق ایجاب می‌کند که ما نه تنها حقوق شرعی زائران را محترم بشماریم، بلکه حقوق مهمانی آن‌ها را نیز رعایت کنیم. آقای ری‌شهری با ابراز رضایت از کارگزاران اجرایی حج سال جاری بویژه دست‌اندرکاران امور آشپزخانه مرکزی، مدیران و عوامل خدماتی از آنان خواست که برای روزهای آینده مراسم بویژه سه روز ایام تشریق برنامه‌ریزی دقیقی را برای خدمت‌رسانی کامل و مناسب به زائران تدارک ببینند. امیرالحاج جمهوری اسلامی ایران ضرورت توجه به کار کارشناسی در انجام بهتر امور حج را مورد تأکید قرار داد و گفت: خدمت بهتر و قابل قبول نیاز به مطالعه جوانب مختلف کارها، نوآوری و استفاده از کارشناسان مجرب و قوی دارد. آقای ری‌شهری همچنین از ستاد مدینه خواست از هم‌اکنون برای تهیه مسکن در نزدیکی حرم نبوی برای کلیه زائران ایرانی برنامه‌ریزی کنند. حج ۲۶، ص: ۱۱۰ وی همچنین صرفه‌جویی در هزینه‌های سفر زائران خانه خدا را مورد تأکید قرار داد. در ابتدای این دیدار آقای زرهانی رئیس سازمان حج و زیارت گزارشی از مسایل اجرایی حج از جمله حمل و نقل، تغذیه و بهداشت و درمان زائران ارائه داد و گفت: خوشبختانه تاکنون مشکل خاصی برای خدمت‌رسانی بهتر و بیشتر به زائران وجود نداشته است. وی ابراز امیدواری کرد کارگزاران حج تا حضور آخرین زائران در کشور عربستان با احساس مسؤولیت کار خود را به خوبی به انجام برسانند. آقای زرهانی همچنین اعلام داشت پس از برگزاری دعای کمیل امشب برای اعزام زائران زائران از مدینه به مکه آماده می‌شویم. آقای امینیان مسؤول ستاد مدینه نیز در گزارشی از اقدامات مجموعه خود اظهار داشت مکان‌های استقرار زائران ایرانی در مدینه را به چهار منطقه تقسیم کرده‌ایم و مسؤولان بخش‌های ستادی در این مناطق مستقر هستند. سه منطقه در بخش مرکزی مدینه، و یک منطقه در بیرون آن است. وی در ارتباط با طبخ غذای زائران گفت: امسال در گزینش و انتخاب آشپزها دقت بیشتری صورت گرفته و در ابعاد تخصصی طبخ، سوابق و اطلاعات فقهی مرتبط با کارشان مورد سنجش قرار گرفته‌اند. آقای امینیان رده‌های طبخ در ستاد را مسؤولان طبخ، سرآشپزها و آشپزها اعلام کرد، و افزود: تدارکات لازم از پیش در نظر گرفته شده و جای نگرانی نیست. فقط به سبب گرمی هوا نسبت به سال پیش، مصرف آب شرب زائران بیشتر شده است که برای آن نیز تدابیری اندیشیده‌ایم. آقای امینیان با اشاره به اجاره ۶۰ دستگاه اتوبوس داخل شهری، اعلام کرد ده نفر در سه شیفت برای رفع مشکلات در فرودگاه مشغول به کار هستند. وی در خصوص مسائل امنیتی و انتظامی گفت: گزارش سرقت‌ها بسیار کمتر شده و ضمن همکاری تنگاتنگ با معاونت بازرسی بعثه، ارتباط ما با پلیس عربستان بهتر و بیشتر شده است. حج ۲۶، ص: ۱۱۱ آقای امینیان در پایان اظهار داشت: امسال قسمتی به نام «ارزیابی» در نظر گرفته‌ایم که وظیفه آن بررسی و ارزیابی عملکرد کسانی است که توسط معاونت بازرسی بعثه ارزیابی نمی‌شوند. مانند مسؤولان ستادی ما در مکه و مدینه.

برگزاری پرشکوه دعای کمیل در کنار بقیع

هزاران نفر از حجاج ایرانی در مدینه منوره پنج‌شنبه شب به کنار قبرستان بقیع رفته و با برگزاری دعای کمیل مناجات عاشقانه امیرالمؤمنین علیه السلام با معبود را زمزمه کردند. دیشب نوای دلنشین کلام علی علیه السلام در جوار قبرستان بقیع طنین‌انداز شد، نوای «یارب» «یارب» علی آسمان پرستاره مدینه را اشکباران کرد. «الهی وربی من لی غیرک». کاروان‌های ایرانی دوشادوش یکدیگر در بین بقیع و حرم رسول اللّه نشستند و دعای کمیل خواندند. در کنار زایران ایرانی، ده‌ها مسلمان از سایر کشورها آمدند تا همنوا، یاد دعاهای نیمه‌شب آن امام همام را در کنار اعضای خانواده‌اش بخوانند. دیشب دامن‌دامن گوهر اشک بر آسمان بقیع

جاری بود تا دل‌های مطهر مؤمنان در زلال آن شست‌وشو داده شود. عاشقان حرم پاک رسول راستین خدا اشک‌ها ریختند و فرشتگان آسمان با آنان همراهی کردند تا آسمان و زمین مدینه بیت‌الاحزان گردد و آفتاب عشق در الهی‌ترین گونه تابش انوارش از این یاران یکدل، پروانگان حرم شریف نبوی و قبه خضرای محمدی نور و گرما بگیرد. دعای کمیل، دعای عشق و عرفان است، هم خودشناسی، هم خداشناسی و هم راه‌شناسی. دعای کمیل جلوه توحید است، توحید ذات، صفات و افعال است. هر سه مرحله توحید در دعای کمیل وجود دارد. دعای کمیل کلاس عرفان و تحجد است. نشانی تمام اسماء الهی عالم در دعای کمیل داده شده است و نهایتاً پیوند دل با ذات احدیت و خود را علی‌الاطلاق نفی کردن حج ۲۶، ص: ۱۱۲ است. دعایی که امیرالمؤمنین به صحابی وفادار، اهل معرفت و کمال «کمیل بن زیاد» آموخت و به صورت میراثی ارزشمند امروز در اختیار پیروان اهل‌بیت و سالکان طریق عبودیت است، سرشار از نکات عرفانی و شور و حال بندگی و مناجات است. قوت بر طاعت، خشیت جدی از خدا، پیوستگی در بندگی، پیشتازی در خیر و عبادت، شوق نزدیک شدن به خدا، خوف از پروردگار، همراهی با اهل ایمان، بهره‌مندی از تفضلات الهی، محفوظ ماندن در جوار خدا، زبان ذاکر، قلب عاشق، دعای مستجاب، خطاهای بخشوده، امیدهای برآمده، مصونیت از شر جن و انس. اینها خواسته‌های بنده‌ای است که در دعای کمیل سرمایه خود را دعا و امید، و سلاحش را بکاء (اشک) می‌داند. *** با این که زمان آغاز مراسم ساعت ۲۲ اعلام شده بود، اما برخی زائرین چند ساعت زودتر خود را به بین‌الحرمین رسانده بودند. نویسنده این سطور حدود ساعت ۲۰ که از حرم خارج می‌شدم جمع کثیری از زائران را دیدم که در کنار بقیع به انتظار شروع مراسم نشسته بودند، در حالی که ردیفی از نیروهای سعودی در جلوی ورودی بین‌الحرمین ایستاده بودند و به نظر می‌رسید که می‌خواهند از ورود زائران غیرایرانی جلوگیری کنند. ساعت ۲۱ و ۱۵ دقیقه که بازگشتم بین‌الحرمین مملو از جمعیت بود، مأموران سعودی رفته بودند و امر انتظامات به دست خودی‌ها بود؛ و محدوده‌ای که با نواری برای زائرین تعیین شده بود، کفاف نمی‌داد. لذا با آمدن گروه‌های دیگری از زائران محدوده گسترش می‌یافت. برخی زائرین که گروهی آمده بودند تا شروع مراسم، خود به مداحی و عزاداری برای حضرت زهرا علیها السلام و ائمه بقیع علیهم السلام به زبان‌ها و لهجه‌های مختلف ایرانی پرداختند. مأموران سعودی از فراز ساختمان‌های اطراف اوضاع را زیر نظر داشتند و حداقل یک نفر- که من او را دیدم- مشغول فیلم‌برداری از مراسم بود. مراسم با تلاوت آیه شریفه قُلْ یا عِبادِیَ الَّذِینَ أَسْرَفُوا عَلی أَنْفُسِهِمْ لا تَقْنَطُوا مِنْ حج ۲۶، ص: ۱۱۳ رَحْمَهِٔ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ یَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِیعاً «۱» توسط آقای جواد پناهی آغاز شد. سپس آقای رمضان‌پور با مداحی خود حاضران را آماده قرائت دعای کمیل نمود. آن گاه دعای کمیل با صدای دل‌نشین و حزین و لهجه عربی آقای غلامرضازاده قرائت شد و پس از آن برادر صادق آهنگران دل‌ها را متوجه بقیع و مظلومان خفته در آن کرد. در پایان، نماینده ولی‌فقیه و سرپرست حجاج ایرانی برای عزت اسلام و مسلمین، علو درجات بنیان‌گذار جمهوری اسلامی و شهدا، طول عمر رهبر معظم انقلاب اسلامی، و نیز پیروزی مردم مظلوم فلسطین، عراق و افغانستان، و شکست توطئه‌های آمریکا و اسرائیل دعا کرد. در انتهای مراسم آقای مرتضایی‌فر مجری مراسم از زائران خواست تا با رعایت اصول اعلام شده بدون شعار و صلوات دسته‌جمعی با نظم و انضباط محل برگزاری مراسم را ترک کنند. تقریباً همین موارد توسط آقای عباس سلیمی خادم قرآن به زبان عربی در حالی که مأموران سعودی می‌شنیدند، بیان گردید. زائران نیز در کمال آرامش و انضباط بین‌الحرمین را ترک کردند و به سوی اقامتگاه‌های خود رهسپار شدند. یکی از مسؤولان نیروی انتظامی مدینه منوره، نظم و انضباط حاکم در طول برگزاری مراسم را ستود و از حسن تدبیر دست‌اندرکاران مراسم قدردانی کرد. *** نکته حائز اهمیت که ذکر آن ضروری است، این که در جلسه دیروز شورای هماهنگی بعثه اعلام شد پیش‌تر، اشعاری که مداحان می‌خواهند در مراسم دعای کمیل قرائت کنند، باید به نظر نماینده محترم مقام معظم رهبری برسد و پس از تأیید و امضای ایشان، قابل قرائت است. بدیهی است فلسفه این امر پرهیز از بیان اشعار و سخنانی است که مغایر با هدف وحدت مسلمانان است و ناظران سعودی و غیر شیعه را به حساسیت می‌اندازد؛ و گذشته ازاین که بهانه‌ای برای جلوگیری از تکرار مراسم دعای کمیل به دست‌اندرکاران

سعودی حج ۲۶، ص: ۱۱۴ می‌دهد، بار سیاسی نیز برای دولت جمهوری اسلامی خواهد داشت. چه خوب می‌شد این کنترل و تصویب یا عدم تصویب اشعار مداحان، در داخل کشور نیز اعمال می‌گشت؛ البته نه با اهدافی که در مدینه داریم بلکه برای مبارزه با تحریف‌ها، غلوّها و اطّلاعات غلطی که برخی مداحان کم‌سواد یا بی‌سواد تنها به برکت دو دانگ صدای خود با خیالی آسوده از عدم نظارت به خورد مخاطبان خود می‌دهند. متأسفانه تاکنون در کشور ما هیچ سازمان یا نهادی مسؤولیت نظارت بر گفته‌های مداحان را ندارد، در حالی که ائمه جماعات مساجد تحت نظارت «سازمان رسیدگی به امور مساجد» هستند. جا دارد مرکزی با اختیارات لازم برای تأیید صلاحیت مداحان ایجاد شود تا با معیارهایی چون میزان سواد عمومی، اطلاعات تاریخی (تاریخ اسلام)، زندگانی ۱۴ معصوم علیهم السلام، و احکام ضروری مورد سنجش قرار گیرند و پس از احراز صلاحیت، مجوز مداحی صادر شود. از آن پس نیز اگر خود شعر می‌سرایند یا از دیگران می‌گیرند، تنها پس از تأیید آن مرکز مجاز به قرائت آن باشند. اشعار و نکات مطرح شده نیز باید ضمن ایجاد شور و سوز و گداز، معرفت مخاطب را بالا برد نه آن که مانند برخی موارد پیش آمده با الفاظی زننده و حرکاتی ناپسند موجب رنجش ذوات مقدس اهل‌بیت علیهم السلام، و خدای نکرده گمراهی مخاطبانی که «مداح» را عالم بالذات می‌دانند، شود؛ همچنان که چندی پیش مقام معظم رهبری نیز به این امر حساسیت نشان دادند و از برخی مداحی‌های این‌چنینی انتقاد کردند. ذکر خاطره‌ای از اینجانب به همین مناسبت خالی از لطف نیست. چند سال پیش در مکان مقدس و مشهوری که سخنرانان حساب‌شده‌ای را به مناسبت دهه اول محرم دعوت می‌کنند، حضور داشتم. مداحی با سوز و گداز که آه از نهاد مردم در می‌آورد می‌گفت: در عصر رسول خدا صلی الله علیه و آله گروهی از مردم «کوفه» که دچار قحطی و بی‌آبی شده بودند، خدمت ایشان آمدند و از آن حضرت خواستند دعا کند تا مشکل بی‌آبی آنها برطرف شود. حضرت فرمود بروید نزد حسینم و از او بخواهید برایتان دعا کند. آنها نزد امام حسین علیه السلام که پنج یا شش سال بیشتر نداشت رفتند و به آن حضرت متوسل شدند. امام حج ۲۶، ص: ۱۱۵ برای آنها دعا کرد و باران آمد و کوفیان از بی‌آبی نجات یافتند. گوینده سپس ضمن القای نتیجه به مردم می‌گفت ببینید کوفیان با دعای حسین علیه السلام از بی‌آبی نجات یافتند، اما بعدها آب را روی همین حسین بستند. مردم هم به شدت می‌گریستند. اما برای اینجانب که دست و پایی در تاریخ اسلام زده و کتابی در مورد «کوفه» نیز دارم، و هر کس که اندک آشنایی با تاریخ اسلام داشت، تحمل این اباطیل سخت بود. چرا که اولًا: کوفه در عصر رسول خدا صلی الله علیه و آله وجود خارجی نداشت و در زمان خلیفه دوم در سال ۱۷ یا ۱۹ یعنی شش یا هشت سال پس از ارتحال رسول خدا صلی الله علیه و آله در خاک فتح‌شده ایران تأسیس شد. ثانیاً: کوفه در کنار رود دائمی فرات بوده است و هیچ‌گاه با کمبود آب مواجه نشده است و تا آنجا که اینجانب مطالعه داشته‌ام، به هیچ موردی از خشک‌شدن رود فرات در تاریخ برخورد نکرده‌ام. بنابراین، نباید اجازه داد مداحان به قول استاد شهید آیةاللّٰه مطهری برای گریاندن مردم به هر وسیله‌ای همچون جعل تاریخ متوسّل شوند. جالب‌تر این که در دهه اول ماه محرم سال ۸۲ از سوی صدا و سیما به عنوان کارشناس به کربلا مشرف شده بودم تا از بین‌الحرمین همراه دو تن دیگر از کارشناسان و چند مداح برنامه‌هایی را به طور مستقیم برای ایران اجرا کنیم. در آنجا به برادر مداحی که تحصیل کرده و دارای مدرک کارشناسی ارشد نیز بود، همین نکته را گوشزد کردم که از بیان نکاتی که در منابع معتبر ندیده‌اند، خودداری کنند. برای نمونه به داستان دعای امام حسین علیه السلام برای رفع بی‌آبی کوفیان اشاره کردم. وی با تعجب پرسید آیا این مسأله صحّت ندارد؟ وقتی برای او توضیح دادم، با این که قانع شده بود، اما هنوز باور نمی‌کرد و می‌گفت: من هم این را که خیلی سوز دارد از یکی از مدّاحان معروف شنیده‌ام و به استناد او می‌خواستم در همین برنامه‌ها بازگو کنم! نکته دیگر درباره دعای کمیل حساسیتی است که برخی از جمله نویسنده محترم کتاب حج ۲۵ در مورد تکرار برخی عبارات از خود نشان می‌دهند. ایشان در این ارتباط حج ۲۶، ص: ۱۱۶ می‌نویسد: «اما نکته‌ای که رعایت نشد این که بسیاری از دعاخوان‌ها دخل و تصرف‌هایی در خواندن دعاها می‌کنند. مثلًا بر خلاف مأثور، برخی جملات را سه بار می‌خوانند و به قدری این موضوع رواج یافته که مردم دعاخوان معمولًا می‌دانند کدام

جمله را بایـد سه بار بلنـد خواند. مثلًا در دعای کمیل جمله‌های «یا نور یا قدوس»، «ظلمت نفسـی»، «یا رب ارحم ضـعف بدنی» و «یا مـن اسـمه دواء وذکره شـفاء» را بیش از یـک بـار می‌خواننـد. چـون ایـن ادعیـه مأثورنـد بایـد همـان‌گونه کـه از ائمه علیهم السـلام رسیده‌اند، خوانده شوند. اگر لازم بود جملاتی از دعا تکرار شود خود معصوم می‌فرمود. مانند «یا رب» که در سه جای دعای کمیل سه بار وارد شـده است ...» ایشان سـپس به نقل از مرحوم حاج شـیخ عباس قمی و مرحوم آیهٔ اللّه سـید رضا صدر در ردّ و نکوهش دخـل و تصـرف در احادیث و زیارات و ادعیه شواهـدی می‌آورد. «۱» شـکی نیست این دخل و تصـرف‌ها همان‌گونه که حاج شیخ عباس قمی «اضافات» به زیارت عاشورا و یا دعای مجیر و یا «قلب» واژه‌ها و نیز «جعل» عبارات و زیارات را مردود و بـدعت می‌داند؛ و یـا آنچه آیـهٔ‌اللّه صـدر به نقـل از امـام صـادق علیه السـلام در نهی از «جابه‌جـایی» یـا «اضافه کردن» بر کلام معصوم آورده است، خلاـف است و غیر قابـل قبول. امـا در قرائت دعای کمیل هیـچ‌یک از اینها نیست. یعنی نه «اضافات» است و نه «قلب واژه‌ها»، «جعل عبارات» و «جابجایی» کلام معصوم؛ بلکه «تکرار» است آن هم به قصد توجه و تنبه بیشتر، و نه به نیت «جزئیت» دعا که همان «اضافه کردن بر کلام معصوم» است. «تکرار» بخش‌هایی از کلام خـدا در نماز اشـکال ندارد تا چه رسد «تکرار» فرازهایی از یک دعا. امام خمینی قدس سره در مسأله ۱۱۳۶ رساله خود می‌فرماینـد: «اگر چیزی از حمـد و سوره و ذکرهای نماز را عمداً یا احتیاطاً چند مرتبه بگوید، اشـکال ندارد.» آیات عظام خویی و سیستانی هم در این مسأله تنها قید «بدون قصد جزئیت» را اضافه کرده‌اند و بدیهی است هیـچ دعـای کمیـل خوانی و هیـچ همراه‌کننـده او «قصـد جزئیت» به دعا را حـج ۲۶، ص: ۱۱۷ نداشـته‌اند وگرنه می‌بایست دعاهای کمیلی را چاپ می‌کردند که دارای سه عبارت «یا نور یا قدوس» و «ظلمت نفسـی» و ... بود! حضـرت آیهٔ‌اللّه زنجانی هم در این باره چنین نظر داده‌اند: «بدون قصد وجوب یا اسـتحباب، ذکر خاص چند مرتبه بگوید اشکال ندارد؛ ولی اگر از روی وسواس چند مرتبه بگوید کار حرامی انجام داده است.» طبیعتاً تکرار عبارات دعای کمیل و توسل و ... از روی وسواس هم نیست.

حجت‌الاسلام نقویان: حج بهترین فرصت دستیابی به جایگاه والای انسان است

بر اساس گزارش واحـد ارتباطات خبری بعثه مقام معظم رهبری، حجت‌الاسـلام ناصـر نقویان در مراسم سـخنرانی عمومی بعثه که با حضور نماینـده ولی فقیه در امور حـج و زیـارت و زائران کاروان‌هـایی از شـهرهای گناوه، یزد، تهران و کرج برگزار شـد، از زائران خواست دعوت خداونـد و پیـامبر او را غنیمت شـمرند و از میهمـانی خـدا و پیامبر حـداکثر بهره را نصیـب خود گرداننـد. وی افزود: زائران در بازگشت از این سـفر معنوی عطر پیامبر و ائمه معصومین علیهم السـلام را در فضای شـهر و دیار خود منتشـر کنند و از این سفر معنوی برای تمام عمر خویش توشه برگیرند. وی زائران را به کسب معارف و رسیدن به کمال توصیه نمود.

جمعه ۲۱ ذی‌قعده

اشاره

(۲/ ۱۰/ ۸۴)

برگزاری آیین روح‌بخش دعای ندبه در بعثه مقام معظم رهبری

انبوه دل‌دادگـان اهـل‌بیت عصـمت و طهـارت علیهم السـلام و زائران حرم شـریف نبوی و ائمه مظلوم بقیع از نخستین ساعات بامـداد امروز جمعه بـا حضور در بعثه رهبر معظم انقلاـب در فضایی روحانی به قرائت دعای روح‌بخش نـدبه پرداختنـد و مـداحان اهل‌بیت عصـمت و طهارت علیهم السلام جان دلباختگان کوی وصال را با ذکر ائمه معصومین علیهم السلام جلا بخشیدند. در نخستین دعای

ندبه امسال زائران ایرانی در مدینه منوره که نماینده مقام معظم رهبری در امور حج و زیارت و سرپرست حجاج ایرانی و کارگزاران حج امسال نیز حضور داشتند برای تعجیل در فرج منجی عالم بشریت، مجد و عظمت و مسلمین در اقصی‌نقاط جهان و پیروزی آنها بر کفر جهانی دعا کردند. عاشقان اهل‌بیت عصمت و طهارت همچنین، سلامتی و طول عمر باعزت رهبر معظم انقلاب اسلامی، علو درجات برای روح پرفتوح بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران و شهدا و نیز برآورده شدن حاجات شرعی تمام ملتمسین دعا، شفای عاجل جانبازان دوران دفاع مقدس و بیماران و شادی ارواح درگذشتگان را از یگانه معبود بی‌همتا مسألت کردند. دعای ندبه بامداد جمعه در حالی با حضور جمع کثیری از زائران حرم نبوی برگزار شد که بیش از ۲۵ هزار زائر ایرانی پنجشنبه شب در جوار حرم شریف پیامبر و مرقد حج ۲۶، ص: ۱۱۹ امامان مظلوم بقیع مراسم باشکوه دعای کمیل را در فضای آکنده از دلباختگی و عشق به ولایت و امامت برگزار کردند. از عصر امروز زائران ایرانی با کوله‌باری از معنویت زیارت حرم نبوی و ائمه بقیع خود را برای عزیمت به کعبه شریف آماده می‌کنند.

سه ساعت گشت و گذار و گپ با زائران ایرانی

گزارشگر نشریه زائر در شماره امروز خود گزارشی از تعدادی زائر ایرانی تهیه کرده است که خواندنی است: سوار اتوبوس می‌شوم. خط ۳. برای تهیه همین گزارش. مسافران اتوبوس فقط چند زائر زن ایرانی هستند که مضطرب به نظر می‌رسند، ناراحت هستند و با راننده بحث می‌کنند. راننده با واژه‌های نه‌چندان فارسی در صدد پاسخ‌گویی بر می‌آید. می‌پرسم چی شده؟ می‌گویند ساعتی است سرگردان هستیم. می‌خواستیم برویم قصر الحسین. راننده دوباره ما را به حرم برگردانده است. بالاخره ایستگاه اول خط حسین کوچک‌زاده را می‌بینم که مسؤول خطوط ایستگاه است. از او کمک می‌گیرم و زائران تهرانی را تا مقصد همراهی می‌کنم. صدای موسیقی و ترانه داخل اتوبوس مرا آزار می‌دهد، هرچه به راننده تذکر می‌دهم، انگار گوش‌هایش بدهکار نیست. بالاخره در گوشه و کنار مدینه منوره با زائران ایرانی به گفت‌وگو می‌نشینم، و از هر موضوعی سؤال می‌کنم که چکیده آن را با هم مرور می‌کنیم: دکتر حمیدرضا رفیعی، پزشک کاروان وضعیت هتل محل اسکان زائران بوشهری را قدیمی و نامطلوب عنوان می‌کند و می‌گوید: سال‌های قبل هم در این هتل بودیم، اما قرار بود این هتل را برای حج امسال اجاره نکنند. وی ادامه می‌دهد: این هتل در ردیف هتل‌های رده پنجم قرار دارد. سال گذشته هوا سرد بود، بخاری آوردند. بخاری‌ها خراب بود و مشکلاتی را برای زائران بوجود آورد. حج ۲۶، ص: ۱۲۰ یک زائر دیگر بوشهری ضمن بیان این که امکانات هتل مطلوب نیست، گفت: هر دو شقه در این هتل از یک حمام برخوردار است. در خیابان العوالی در کاروان زائران آذربایجان شرقی در هتل بدرالعوالی رضا کوه‌کبیری ضمن سپاس به درگاه خداوند از توفیق تشرف به موسم حج، می‌گوید: هتل بدرالعوالی عالی است. مسؤولان سازمان حج تلاش خود را کرده‌اند، از آنان هیچ انتظاری نداریم. فقط مسؤولان باید با دولت عربستان مذاکره کنند و از آنان بخواهند در برخوردهایشان با زائران تجدیدنظر کنند. وی در ادامه می‌گوید: خانم‌ها برای زیارت قبرستان مظلوم بقیع مشکل دارند، این مشکل باید برطرف شود. ابوالفضل خوش‌لهجه قمی می‌گوید: ما بیش از این توقع نداریم. همه خواسته‌ها محقق شده است. وضعیت غذا، مسکن در خور توجه است، اما وضعیت مکه را نمی‌دانم. امیدوارم در مکه هم همین‌طور باشد. حاج محمد پارچه‌باف، مدیر یکی از کاروان‌هاست. با کوله‌باری از تجربه سال‌ها در خدمت زائران است، تنها دغدغه او کم شدن معنویت و روی آوردن به رفاه است. پارچه‌باف می‌گوید: از وقتی که ما به این جرگه پیوستیم در حج پیشرفت‌های بسیاری به وجود آمده است. حدود بیست سال است در خدمت زائران هستم. در گذشته خواسته ما این بود که بتوانیم زائران را در محدوده حرم اسکان دهیم که اکنون به همین شکل است. اکنون هتل دار الرحمه، بدرالعوالی و هتل‌های دیگر که در اختیار ایرانیان است همه در منطقه مرکزی قرار دارد و زائر ظرف چند دقیقه خود رابه حرم می‌رساند و این حرکت خوب امسال ایجاد شده است و بهترین پیشرفتی است که تحقق یافته است. پارچه‌باف

می گوید: از لحاظ فرهنگی هم پیشرفت‌های زیادی صورت گرفته است، به توصیه‌های مقام معظم رهبری جامه عمل پوشانده می‌شود، نشریه‌ها کیفیت بالاتری پیدا کرده‌اند، برنامه‌های فرهنگی از تنوع بیش‌تری برخوردار است، گروه ارشاد تشکیل شده است. حج ۲۶، ص: ۱۲۱ وی با اظهار تأسف از این که رفاه حج زیاد شده است می گوید: از جهت رعایت بهداشت و راحتی زائر به مرحله ایده‌آل رسیده‌ایم. اما موضوع معنویات در حج نباید کم‌رنگ شود و معنویات فقط در منی عرفات و رمی جمرات و مشعر خلاصه شود. باید فکری کرد. ضمن این که هتل‌ها نزدیک حرم باشد، بهداشت رعایت شود و کلاس کار بالا باشد و از لحاظ تغذیه همه رقم پیش‌بینی شود و کارهای فرهنگی زیادی انجام می‌شود. متأسفانه می‌بینیم که حالات قدیم، راز و نیازهای قدیم کم‌رنگ شده است. این مدیر کاروان با بیان این که حج سال‌های اخیر نسبت به گذشته از تفاوت فاحشی برخوردار است، می گوید: به نظرم ایران تنها کشوری است که این همه خدمات از ابتدای ورود به عربستان تا پایان سفر به زائران ارائه می‌دهد. پارچه‌باف می گوید: همه به صورت کلاسیک درآمده است. خدمتگزاران به زائران، از میزان تحصیلات بالایی برخوردار هستند و برخی مدیران کاروان‌ها خود پزشک هستند. حاج سید عباس حسینی معاون یکی از کاروان‌ها است که حج این سال‌ها را غیر قابل قیاس با گذشته می‌داند. وی اظهار می‌دارد: الآن پروازها در مدینه به زمین می‌نشیند. پیش از این هواپیماها در جده به زمین می‌نشست و زائران علاوه بر معطلی مسافت زیادی را با ماشین به سوی مدینه طی می کردند و این مشکل امروز برطرف شده است. او می گوید: اثاثیه کاروان‌ها در گذشته یک سال در انبارها می‌ماند، کثیف و فرسوده می‌شد و از بهداشت خبری نبود.

وضعیت ناهنجار و ازدحام، هنگام زیارت بانوان از بقیع

امروز بعدازظهر از چهار ورودی بقیع تنها یکی را به روی زائران اعم از زن و مرد گشودند و ازدحام و اختلاط زنان و مردان وضعیت نامطلوبی به وجود آورد. چون زنان را به درون بقیع راهی نیست، بسیاری از آنان در دو طرف مسیر ورودی که جنب دیوار بقیع است، ایستاده و زیارت می کردند؛ و در همان حال مردان و زنانی هم برای رسیدن به حج ۲۶، ص: ۱۲۲ جلوی درب بقیع می‌خواستند از میان آن بانوان عبور کنند. برخی زنان زائر غیر ایرانی که تا درب ورودی رسیده بودند، بی‌خبر از ممنوعیت، قصد ورود داشتند که با تندی و خشونت مأموران عقب رانده می‌شدند. البته به منظور خروج زائران، مأموران بقیع عقل به خرج داده و درب شرقی را که به محوطه غسال‌خانه باز می‌شود، گشودند و اجازه نمی‌دادند زائران از درب اصلی خارج شوند. در زیارت بعدازظهر امروز دو نکته جلب‌نظر نگارنده را کرد. اول آن که دیوار جنوبی بقیع با غسالخانه مشترک و تقریباً یک‌شکل است. برخی از بانوان به تصور این که اینجا هم بقیع است رو به آن زیارت می کردند. در حالی که وجود درخت و چمن و چند اتومبیل درون آن، کاملًا این بخش را از بقیع متمایز کرده است. یک زن زائر هندی- یا پاکستانی- را دیدم که کیسه گندم را (برای کبوتران بقیع) به همان قسمت پرتاب می کرد. هنگام خروج چون باید از محوطه غسالخانه عبور می کردیم، کسانی را دیدم که واداشته بودندمقادیر زیادی گندم را که زائران بدانجا پرتاب کرده بودند، بروبند. نکته دوم این که در ازدحام شدید ورودی بقیع، در حالی که زنان در دو سو آه و ناله و گریه سر داده و برخی زیارت‌نامه می‌خواندند، صدای زائری هم‌وطن از پشت سر جلب نظرم را کرد. زائر (!) با تلفن همراه خود با ایران گفتگو می کرد و با خوشحالی در مورد گل زدن تیم فوتبال مورد علاقه‌اش که همان زمان مسابقه داشت، پرس‌وجو می کرد!

ورود کاروان جانبازان به مدینه منوره

کاروان جانبازان سرافراز میهن اسلامی وارد مدینه منوره شد. این کاروان بامداد امروز وارد فرودگاه مدینه شد و از سوی برخی مسؤولان ستاد حج مورد استقبال قرار گرفت. ۱۵۱ جانباز دوران دفاع مقدس در این کاروان را حضور دارند.

برپایی مراسم نورانی «شبی با قرآن» در بعثه مقام معظم رهبری

مراسم شبی با قرآن با حضور قاریان ممتاز جمهوری اسلامی ایران جمعه‌شب در بعثه مقام معظم رهبری در مدینه منوره برگزار شد. به گزارش واحد ارتباطات خبری بعثه مقام معظم رهبری از مدینه منوره در این مراسم که شماری از کارگزاران حج امسال و زائران حرم شریف نبوی، ائمه بقیع و بیت‌اللّه‌الحرام حضور داشتند حافظان و قاریان ممتاز کشورمان با ترنم آیات نورانی قرآن کریم در سرزمین آخرین کتاب آسمانی، روح و جان حاضران را از انوار کلام نورانی وحی جلا بخشیدند. در این محفل قرآنی و آکنده از عطر معنویت، گروه‌های تواشیح نیز با اجرای برنامه‌های متنوع، جان‌های مشتاق و دلباختگان کوی قرآن و عترت را از انوار الهی و یاد ائمه اطهار علیهم السلام سیراب کردند.

تشدید فعالیت مبلغان وهابی در بقیع

امروز صبح در بقیع مبلغان وهابی در پوشش مأموران امر به معروف و نهی از منکر فعالیت خود را تشدید کرده و هرکدام با جنجال و جوسازی در صدد جلب مخاطبان بیشتری بودند. احتمالًا این اقدام واکنشی نسبت به برپایی موفق و پرشکوه مراسم دعای کمیل شب پیش بوده است. نگارنده یکی از این مبلغان را که جوانی افغانی بود، دیدم که با هیجان و به صراحت شیعیان را متهم می‌کرد که قائل به تحریف و دستکاری قرآن هستند. چند زائر ایرانی نیز گرد او جمع شده بودند و با ابراز نارضایتی از او، نمی‌توانستند پاسخ مناسب دهند. در پاسخ سؤال من که سند شما- اگر طلبه و اهل علم هستید- چیست؟ گفت: طبرسی در کتاب نور (؟) خود معتقد است هفده هزار آیه در قرآن بوده که از آن حذف گردیده است! در این هنگام دو روحانی ایرانی که متوجه جوسازی‌های او شده بودند، با وی وارد مجادله شدند. مبلغ که پاسخ قانع‌کننده‌ای نداشت، اصرار می‌کرد اینجا برای بحث علمی مناسب حج ۲۶، ص: ۱۲۴ نیست و ساعت ۸ به دفتر امر به معروف و نهی از منکر بیایید. این هم از شگردهای آنان است که در جمع مردم جوسازی می‌کنند و هنگامی که در بحث فرو می‌مانند، دعوت‌به مناظره ومذاکره خصوصی می‌کنند. وی با این که پاسخی در برابر منطق آن دو روحانی نداشت، به لفاظی‌های خود ادامه می‌داد که با بی‌اعتنایی و کم‌محلی آنهامواجه شد وآن روحانیان یکی‌یکی در میان سخنانش‌صحنه‌راترک کردند؛ در حالی که آثار خشم و ناراحتی وی از این بی‌اعتنایی کاملًا در چهره‌اش مشهود بود.

سرقت ۱۶۰۰ دلار از یک زائر ایرانی

بیش از یک هزار و ششصد دلار از یک زائر اسکویی به سرقت رفت. این زائر ۵۵ ساله که برای اقامه نماز صبح به حرم نبوی رفته بود، پس از پایان نماز، هنگام خروج از مسجد مورد دستبرد قرار گرفت. زائر مزبور مبلغ ۱۶۵۰ دلار و ۲ برگ ایران‌چک به مبلغ ۲ میلیون ریال را در کیف همراه خود قرار داده بود. ضروری است زائران ایرانی هوشیاری لازم را در حفظ وجوه نقدی خود به‌ویژه هنگام ورود و خروج به اماکن زیارتی به خرج دهند.

سخنران بعثه: توجه به نماز باید در صدر توجه حجاج باشد

سخنران بعثه رهبر معظم انقلاب بر ضرورت توجه زائران حرم نبوی و بیت‌اللّه الحرام به نماز به‌ویژه در ایام حج تأکید کرد. به گزارش واحد ارتباطات خبری بعثه مقام معظم رهبری حجت‌الاسلام قرائتی امروز در مراسم سخنرانی عمومی بعثه رهبر انقلاب که با حضور سرپرست حجاج ایرانی برگزار شد، خطاب به زائران شهرهای مختلف کشورمان گفت: شما بنا به دعوت خدا و رسول گرامی اسلام و ائمه بقیع وارد سرزمین وحی شده‌اید لذا قدر خود را بدانید و از لحظه لحظه این سفر الهی بهره ببرید و با توجه ویژه

به نماز و دعا، از فضیلت‌های اماکن مقدس مکه و مدینه، توشه در خور این سفر معنوی برگیرید. حج ۲۶، ص: ۱۲۵ آقای محسن قرائتی نبی مکرم اسلام را والاترین و شریف‌ترین موجود الهی خواند و گفت به همین سبب خداوند نعمات منحصر به فرد از جمله کوثر ولایت را به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله عطا کرد. وی فضای اماکن مقدس مکه و مدینه را معطر به انفاس قدسی نبی اکرم اسلام و ائمه طاهرین دانست و زائران را به تقویت بعد معنوی خود در این فضای منحصر به فرد توصیه کرد.

نخستین همایش بعثه رهبر معظم انقلاب در مدینه منوره برگزار می‌شود

نخستین همایش بعثه رهبر معظم انقلاب با عنوان «قرآن و سنت دو مشعل هدایت» فردا با حضور علمای اهل تسنن و شیعی و نمایندگان مراجع عظام در مدینه منوره برگزار می‌شود. حجت‌الاسلام حسن زمانی، مسؤول واحد اهل سنت بعثه رهبر معظم انقلاب امروز با اعلام این خبر هدف اصلی برپایی این همایش را تأکید بر واحد بودن نتیجه پیروی از سنت و عترت در کسب معارف نبوی توصیف کرد و گفت: عرضه فرهنگ جدید تقریب و تعامل بیشتر علمای شیعه و سنی در فضای معنوی مدینه از دیگر اهداف این همایش است. حجت‌الاسلام زمانی با بیان این که واحد اهل سنت بعثه دو همایش دیگر تا پایان موسم حج در مکه مکرمه و مدینه منوره برگزار می‌کند افزود: امسال بیش از پنج هزار زائر از برادران و خواهران اهل سنت کشورمان در کنگره عظیم حج شرکت می‌کنند.

سومین نشست شورای هماهنگی بعثه

در جلسه امروز شورای هماهنگی بعثه مقام معظم رهبری، آقای صادقی سفیر جمهوری اسلامی ایران در عربستان گزارشی از ملاقات‌های خود با مقامات عربستان در باره موضوعات مربوط به دعای کمیل، زیارت بقیع، و زیارت زائران ایرانی از مسجد نبوی ارائه داد و اعلام داشت: با مسؤولان دولت سعودی هماهنگی شده تا در طول حج ۲۶، ص: ۱۲۶ موسم حج، چهار دعای کمیل برگزار شود. آیهٔ‌اللّه ری‌شهری نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی در این جلسه ضمن تشکر و تقدیر از زحمات سفیر جمهوری اسلامی اظهار داشت: تقویت روزافزون روابط جمهوری اسلامی ایران و عربستان به سود دو کشور و تمام کشورهای اسلامی است و ان‌شاءاللّه با تداوم مذاکرات سیاسی سفارت با مقامات عربستان، و اقداماتی چون نشست مشترک علمای شیعه و سنی، تدابیر مناسبی اتخاذ شود تا از چاپ کتاب بر ضد شیعیان جلوگیری به عمل آید و روابط فرهنگی دو کشور گسترش یابد. در این جلسه همچنین معاون اجرایی و معاون مسؤول دفتر بعثه درباره اقدامات انجام یافته به منظور برپایی نخستین دعای کمیل در موسم حج جاری گزارش دادند، و پس از اظهار نظر برخی از اعضای شورا، سرپرست حجاج ایرانی ضمن تقدیر و تشکر از دست‌اندرکاران مربوطه، بر رفع نواقص جزیی مراسم (که در این جلسه مطرح گردید) در برپایی مراسم بعدی تأکید کرد.

خروج زائران مدینه قبل به سمت مکه از فردا آغاز می‌شود

فردا اولین گروه زائران مدینه قبل، مدینه منوره را به مقصد مکه مکرمه ترک می‌گویند. واحدهای حمل و نقل بین شهری و همچنین تدارکات و تغذیه ستاد مدینه تسهیلات لازم را برای این گروه‌ها فراهم می‌آورند. محسن نظافتی مسؤول تغذیه حجاج در مدینه اعلام کرد: غذای بین راهی به اندازه کافی تهیه و به مسجد شجره منتقل خواهد شد و در اختیار کاروان‌های اعزامی به مکه قرار می‌گیرد. وی افزود: از مدیران کاروان‌ها تقاضا می‌شود غذا را از کانتینرهای مستقر در مسجد شجره تحویل بگیرند و در اتوبوس‌ها توزیع نمایند. ضمناً مدیران وسایلی مانند: دستمال کاغذی، قاشق، کارد، نان، ماست، میوه، نوشیدنی و مقداری سفره یکبار مصرف برای استفاده یک نفره را پیش بینی و همراه ببرند و هنگام صرف غذا به زائران تحویل دهند. این اقلام در سهمیه سرانه کاروان قبلًا

در نظر گرفته شده است.

شنبه ۲۲ ذی‌قعده

اشاره

(۳/ ۱۰/ ۸۴)

دیدار اعضای بعثه آیات عظام با نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی

اعضای بعثه حضرات آیات عظام سیستانی، بهجت، حایری، تبریزی، فیاض، مکارم شیرازی، فاضل لنکرانی، حکیم، شبیری زنجانی، شاهرودی، صافی، نوری همدانی، صانعی و موسوی اردبیلی روز شنبه به طور جداگانه در بعثه مقام معظم رهبری حضور یافتند و با نماینده ولی فقیه و سرپرست زایران ایرانی خانه خدا دیدار و گفتگو کردند. در این دیدار پیرامون مسایل فرهنگی و احکام حج و لزوم جلوگیری از تحرکات تفرقه‌افکنانه تبادل نظر شد. نمایندگان آیات عظام در این دیدارها با اشاره به برگزاری منظم و منسجم دعای کمیل مدیریت بعثه مقام معظم رهبری در حج را مدبرانه و اندیشمندانه توصیف کردند. نماینده مقام معظم رهبری نیز ابراز امیدواری کرد با حمایت معنوی بعثه آیات عظام، و اجرای برنامه‌های فرهنگی پیش‌بینی شده بعثه مقام معظم رهبری مراسم عبادی و سیاسی حج سال جاری با محوریت پیوند قرآن و عترت بدون مشکل و با شکوه برگزار شود.

برگزاری همایش نخست «قرآن و سنت»

علما و زائران شیعه و سنی در همایش «قرآن و سنت، دو مشعل هدایت» جلوه زیبایی از وحدت مسلمانان را در بعثه مقام معظم رهبری در مدینه منوره به نمایش گذاشتند. در این همایش یک روزه که سرپرست حجاج ایرانی و دست‌اندرکاران برگزاری حج تمتع امسال حضور داشتند، نخست حجت‌الاسلام محمدحسن زمانی مسؤول واحد اهل‌سنت بعثه مقام معظم رهبری دیدگاه اهل سنت و شیعیان را در پیروی از سنت پیامبر صلی الله علیه و آله و ارادت به اهل بیت علیهم السلام مشابه خواند و برخی اختلافات موجود میان شیعه و سنی را غیر واقعی توصیف کرد. آقای زمانی با اشاره به مشترکات فراوان دیدگاه شیعه و اهل سنت به ضرورت بهره‌گیری متقابل از معارف و آموزشهای نبی مکرم اسلام کسب شده از هر دو مسیر اهل بیت و اصحاب پیامبر صلی الله علیه و آله تأکید کرد. سیّد عثمان حسینی از ائمه جمعه شافعی کردستان نیز در این همایش با تأکید بر ضرورت تقویت جهان اسلام در برابر تهاجمات آشکار و پنهان استکبار جهانی ابراز امیدواری کرد مسلمانان با تمسک به قرآن و سنت که مشترکات میان مذاهب اسلامی است، اتحاد خود را برای دفاع از مسلمانان به‌ویژه مردم مظلوم فلسطین بیش از پیش تقویت کنند. معاون آموزش و پژوهش بعثه رهبر معظم انقلاب اسلامی هم که در این همایش سخنرانی کرد تنها راه رستگاری و سعادت ابدی را پیروی از قرآن، عترت و سنت دانست. حجت‌الاسلام والمسلمین قاضی‌عسکر گفت: اگر بخواهیم دچار اشتباه نشویم باید در سایه وحدت، تبعیت محض از قرآن و حرکت در مسیر هدایت اهل‌بیت حرکت کرده، سنت پیامبر را سیره خود سازیم؛ زیرا آموزه‌ها و معارف قرآن، انبیاء و اولیاء خدا محدود حج ۲۶، ص: ۱۲۹ به زمان خاصی نیست و در تمام اعصار و دوره‌ها بهترین هدایت‌گر بشر به فلاح و رستگاری است. امام جمعه اهل سنت هرمزگان نیز در سخنان خود به تشریح جایگاه اهل‌بیت پیامبر صلی الله علیه و آله نزد اهل سنت پرداخت و گفت: محبت رسول مکرم اسلام و اهل بیت ایشان را که در قرآن نیز بر آن تأکید شده بر خود فرض می‌دانیم و معتقدیم انجام فرایض و واجبات دینی بدون محبت اهل‌بیت علیهم السلام باطل است و کسی که انجام واجباتش باطل باشد از مسلمانی خارج

است. آقای محمد صالح امینی جمهوری اسلامی ایران را پیشتاز در دفاع از مسلمانان جهان و ایستادگی در برابر استکبار جهانی دانست و آن را مایه فخر و مباهات مسلمانان از جمله برادران اهل سنت توصیف کرد. نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت آخرین سخنران همایش در سخنان خود همدلی و وحدت مسلمانان را در جمهوری اسلامی ایران مثال‌زدنی و آن را الگوی موفق کشورهای اسلامی توصیف کرد. آقای ری‌شهری وحدت جهان اسلام را از اهداف مهم انقلاب اسلامی ایران برشمرد و گفت: بعثه مقام معظم رهبری به منظور حداکثر بهره‌گیری زائران خانه خدا، نبی‌مکرم اسلام صلی الله علیه و آله و اهل‌بیت علیهم السلام برنامه‌های مختلف و متنوعی تدارک دیده است که به مرور در ایام برگزاری حج ابراهیمی اجرا خواهد شد. در خلال برنامه‌های همایش امروز، مداحان و شاعران با سرودن و خواندن اشعاری بر ضرورت وحدت مسلمانان تأکید کردند.

نصب پرده جدید خانه خدا

روز یکشنبه آینده برابر با اول ماه ذیحجه پرده جدید کعبه تحویل تولیت خانه کعبه خواهد شد. پرده جدید کعبه به جای پرده فعلی، روز نهم ماه ذی‌حجه بر روی کعبه نصب می‌شود. هزینه این پرده که از ابریشم خالص بافته شده، بالغ بر ۲۰ میلیون ریال و ارتفاع حج ۲۶، ص: ۱۳۰ آن ۱۴ متر می‌باشد و از پنج قطعه مجزا بافته شده که این قطعات پس از نصب بر روی کعبه به همدیگر دوخته خواهد شد.

پذیرش دانشجو در رشته مدیریت حج و عمره

رئیس دانشگاه ام‌القری اعلام کرد: این دانشگاه برای ترم دوم سال تحصیلی جاری در رشته «مدیریت حج و عمره» دانشجو می‌پذیرد. رئیس «دانشکده خدمت‌رسانی به جامعه» گفت: هزینه این دوره یک‌ساله هشت‌هزار ریال است و به فارغ‌التحصیلان مدرک دیپلم داده خواهد شد. وی گفت: برای ورود به این دوره شرط معدل وجود ندارد. وی عدم استقبال خانم‌ها از این رشته را ناشی از نداشتن اطلاعات کافی و عدم اطلاع‌رسانی در مورد این رشته ذکر کرد و گفت این رشته مانند رشته‌های دیگر هیچ‌گونه رقیبی در بازار ندارد ولی برخی فکر می‌کنند که زمینه فعالیت این دوره فقط محدود به داخل حرم خواهدبود و این اشتباه است. وی پیش‌بینی کرد این رشته در مکه مکرمه نیز همانند مدینه منوره مورد استقبال گسترده قرار گیرد. وی تأکید کرد شرکت‌های حج و عمره در مکه نیازمند تخصص‌های زنان در این رشته می‌باشند.

انجام امور مربوط به حجاج ایرانی توسط عربستان

حاتم بن حسن قاضی معاون وزارت حج عربستان، طی دیدار از سازمان مطوفین حجاج ایران گفت: این سازمان کلیه امور مربوط به حجاج ایران را انجام داده است. وی افزود در سال جاری صندلی‌هایی برای انجام حلق در نظر گرفته شده است. وی خاطرنشان ساخت امسال ۹۵ هزار نفر از ایران مراسم حج را انجام خواهند داد.

رمی جمرات مصریان بر اساس فتوای جدید

دکتر ماجد ابراهیم رئیس بعثه حج مصر و معاون وزارت کشور مصر گفت: به منظور کاهش مشکلاتی که حجاج در زمان رمی جمرات با آن مواجه هستند، امسال از سوی حج ۲۶، ص: ۱۳۱ این بعثه به فتوای مربوط به جایز بودن رمی جمرات در تمامی ساعات شبانه‌روز عمل خواهد شد. وی گفت از سوی این بعثه با اتاق عملیات مشاعر مقدسه در مورد اجرای برنامه زمان‌بندی شده مربوط به رمی جمرات هماهنگی به عمل خواهد آمد. شایان ذکر است ۵۵ هزار نفر از مصر حج امسال را انجام خواهند داد. از این

تعداد ۷۵٪ از طریق هوایی، ۲۵٪ از طریق زمینی و ۵ هزار نفر از طریق دریا وارد عربستان خواهند شد. وی خاطرنشان کرد، ۳۷ ساختمان جهت اسکان حجاج مصری اجاره شده است.

توسعه و بهسازی مراکز بهداشتی در مشاعر مقدسه

وزیر بهداشت عربستان گفت بالغ بر ۲۳ میلیون ریال سعودی جهت توسعه و به‌سازی مراکز بهداشتی مستقر در منطقه مشاعر در نظر گرفته شده است.

باز هم درباره پل جمرات

معاون وزارت امور شهر و روستای عربستان گفت: اولین مرحله طرح توسعه پل جمرات و مشاعر با هزینه ۸۶۰ میلیون ریال پایان یافت و تمام پروژه توسعه و گسترش منطقه مشاعر با هزینه ۳/ ۴ میلیارد ریال طی ۳ تا ۴ سال آینده پایان خواهد یافت. وی افزود سال آینده پل فعلی جمرات تخریب و به جای آن پل جدید چند طبقه‌ای احداث خواهد شد. وی گفت در حال حاضر ۴۸ هزار چادر با گنجایش‌های متفاوت در منطقه مشاعر وجود دارد.

«کوه‌های طلا» در اطراف مسجدالحرام

کوه‌های اطراف بیت‌اللّه الحرام به علت نزدیکی به مسجدالحرام و توجه زمین‌داران و پیمانکاران به آنها، کوه‌های طلا- نامیده می‌شود. بنابر اظهار متخصصان، سود کسانی که در زمینه احداث بنا در این کوه‌ها سرمایه‌گذاری نمایند بیش از ۵۰٪ می‌باشد. قیمت فروش هر متر مربع از این زمینها بالغ بر ۵۰ هزار ریال می‌باشد.

توزیع کتاب فارسی مربوط به حج توسط دانشگاه سعودی

دانشگاه اسلامی امام محمد بن سعود ۹۶ هزار کتابچه تحت عنوان «آنچه حجاج باید انجام دهند» به ۸ زبان از جمله فارسی، چاپ کرده است که در زمان حج میان حجاج توزیع خواهد شد.

با زائران ایرانی در بازارهای مدینه

این روزها بازارهای مدینه با خیل زائران ایرانی روبه‌روست که از این سو به آن سو در پی خرید سوغات می‌روند و با خریدهای خود رونق چشمگیری به کسب و کار کاسبان و دستفروشان این شهر داده‌اند. حضور زیاد ایرانیان در بازار و حجم بسیار خرید آنان موجب شده است بیشتر فروشندگان به آن میزان زبان فارسی را که برای دعوت به خرید و دادن تخفیف (!) و تبلیغ کالاهای خود نیاز دارند، آموخته و در مکالمه با ایرانیان به کار برند. حتی اگر زائری به عربی از آنان سؤال کند، به فارسی پاسخ می‌دهند. برخی مغازه‌ها تابلوهای فارسی نصب کرده و یا علاوه بر عربی، به فارسی نیز نوشته‌اند. مثلًا تابلوی یک مغازه چنین است: «خوش آمدید به طبقه بالا- کاپشن‌ها، پتوها، لباس‌های پسرانه و دخترانه با قیمت مناسب و تخفیف عالی» و ... بر اساس گزارشی که شب گذشته شبکه خبر ایران پخش کرد و در مدینه دریافت شد، هر ساله ایرانیان زائر در موسم حج و عمره حداقل ۲۰۰ میلیون دلار از بازارهای مکه و مدینه خرید می‌کنند که عموماً این کالاها ساخت کشورهای غیرمسلمان و بعضاً نامرغوب هستند. با خریدهای ایرانیان از عربستان، هر ساله هزاران شغل در کشورهای غیرمسلمان ایجاد می‌شود. نشریه زائر گزارشی را در این باره از مشاهدات خبرنگار خود با عنوان «با زائران ایرانی در بازارهای مدینه» در شماره امروز خود آورده است که عیناً نقل می‌شود: از قیمت کالاها مطمئن

نیست. هنوز هم نمی‌دانـد کالایی که خریـداری می‌کنـد حج ۲۶، ص: ۱۳۳ مرغوب است و از استانداردهای لازم برخوردار است، دارای نشانه‌های کالای واقعی است یا نه؟ امّا می‌گوید: بالاخره باید سوغاتی بخرم ... هرچند خرید با شک و تردید صورت می‌گیرد ولی تنوع کالاها، زرق و برق اجناس، اصرار برخی فروشندگان و خرید بعضی زائران، او را هم وسوسه می‌کند. برای افراد خاصی خرید می‌کنم. می‌پرسم چقدر خرید می‌کنی؟ او هم می‌گوید: مشخص نیست ولی خرید را از امروز شروع کردم. او در پاسخ به سؤال دیگری اظهار می‌دارد: قیمت‌ها با ایران فرق نمی‌کند ولی به نظر من اجناس اینجا شیک‌تر است! یک زائر دیگر ایرانی که مرد چهل ساله‌ای به نظر می‌رسد، در پاسخ به این سؤال که چی شد سر از بازار مدینه درآوردی؟ می‌گوید: واقعیت‌اش خودم راغب به خرید نیستم ولی همسرم مرا به خرید واداشته است. چاره‌ای هم نیست باید برای بستگان و آشنایان سوغاتی خرید. در یکی از مراکز تجاری نگاهم به چند خانم آذری زبان می‌افتد، بر چادرهایی که بر سر دارند، نشانه‌هایی با کاروان آذربایجان شرقی به چشم می‌خورد، خریدهایشان را کرده‌اند، ولی هنوز هم در صدد خرید هستند، کنار کیسه‌های بزرگ پلاستیکی که اجناس خریداری شده در آن‌ها جای گرفته، نشسته‌اند. پیرمرد قدخمیده‌ای که در مرکز تجاری الجزیزه در مقابلم قرار می‌گیرد، انگیزه خریدهایش را سوغات برای فرزندان و نوه هایش عنوان می‌کند. او اهل مشهد مقدس است و می‌گوید: باور کنید که بهتر از این اجناس در مشهد ما وجود دارد ولی چه کنم که باید برای بچه‌ها سوغاتی تهیه کنم. او می‌گوید: انتخاب سوغات برای من سخت و وقت‌گیر است، با قیمت‌ها آشنا نیستم ولی نگاه می‌کنم و می‌بینم دیگران چی خرید کرده‌اند من هم همان اجناس را خریداری می‌کنم. حج ۲۶، ص: ۱۳۴ وارد مغازه پارچه‌فروشی در مرکز تجاری الجزیره می‌شوم. مرد میانسال ایرانی به صاحب مغازه‌ای که یک پیرمرد افغانی با محاسن بلند است، معترض می‌شود که این پارچه‌هایی را که به من فروختی، گران است؛ جای دیگر قواره‌ای ۲۵۰۰ تومان ارزان‌تر است و جنس‌اش هم یکی است و به من چند قواره گران فروختی ... و بعد هم قسم یاد کردن و ادامه ماجرا. این روزها، بازارهای مدینه پذیرای خیل مشتریان است، بد نیست نظر برخی از زائران ایرانی را هم در انتخاب کالای مورد نظر جویا شویم. خانم نسرین دادگر زائر تهرانی می‌گوید: من کلی خرید کردم، از پوشاک و دمپایی گرفته تا اسباب‌بازی و کالاهای دیگر. می‌پرسم از قیمت‌ها مطمئن هستی؟ می‌گوید: نه زیاد. از استاندارد کالاها می‌پرسم. می‌گوید: نوشته‌اند برای فلان جا ولی نه، مطمئن نیستم. سؤال می‌کنم پس چرا خرید کردی؟ می‌خندد و می‌گوید چون قشنگ است و مرغوب. باز سماجت می‌کنم و می‌پرسم اجناس ایرانی مرغوب نیست؟ می‌گوید: خریدهایی که کردم به نظرم می‌رسد کیفیت آن بد نیست، سفر اول آمده‌ام، چاره‌ای ندارم باید سوغات ببرم. خانم دیگری که خود را کرمی و اهل تهران معرفی می‌کند در پاسخ به سؤالم می‌گوید: از این فروشگاه خرید نمی‌کنم، چون قیمت هایش بالاست. ولی از جای دیگر حتماً خرید خواهم کرد. می‌پرسم برای افراد خاصی که مد نظر شما هستند سوغاتی می‌برید یا فعلًا هر چه که مورد پسند شما بود خریداری می‌کنید و بعد هم در تقسیم تصمیم می‌گیرید؟ او می‌گوید: نه برای افراد مشخصی خرید می‌کنم. حالا هنگام نماز فرا می‌رسد، صدای اذان از مسجدالنبی در همه‌جا طنین‌انداز می‌شود و برخی از حاجیان ایرانی هنوز هم مشغول خریدند! از بازار بیرون می‌آیم، تازه نگاهم می‌افتد به بعضی از زائران که جهت خلاف مسیر سیل جمعیت که برای اقامه نماز سوی مسجدالنبی در حرکت حج ۲۶، ص: ۱۳۵ هستند، گام بر می‌دارند؛ با ساک‌هایی از کالاهای خریداری شده! و این صحنه مرا آزرده‌خاطر می‌کند. چرا در انجام یک عمل پسندیده به گونه‌ای رفتار می‌کنیم که باعث مشقّت و پیامدهای منفی دیگری باشد. باید فکری کرد و چاره‌ای اندیشید با حفظ اصل مسأله، از برخی اسراف و زیاده‌روی‌ها پیشگیری کرد و نیز باید پرسید میزان خرید ایرانیان چه مبلغی است و در مجموع این خیل صدهزار نفری از زائران ایرانی چند صد میلیارد تومان را هزینه خواهد کرد و آیا هر چه را که می‌خرند از نیازهای اساسی آنان است؟

رانندگی‌های خطرناک و مشکلات ترافیکی در مدینه جان زائران را تهدید می‌کند

رانندگی عجیب و خطرناک سعودی‌ها، برخی خیابان‌های غیر فنی و کم‌دید، نبودن چراغ راهنمایی در تقاطع نزدیک به حرم نبوی و عدم حضور فعال پلیس راهنمایی جان زائران پیاده‌ای را که تقریباً در ۲۴ ساعت شبانه‌روز عازم حرم نبوی صلی الله علیه و آله هستند، تهدید می‌کند. کما این که تاکنون یک زائر زن اندونزیایی کشته و زائری ترک نیز مجروح شده است. خیابان علی بن ابی‌طالب علیه السلام که برخی کاروان‌های ایرانی در آنجا مستقر هستند و مسیر اصلی زائران اندونزیایی است، نرسیده به تقاطع بزرگراه فیصل پیچ خورده است که باعث کم شدن دید رانندگان و عابران می‌شود؛ به گونه‌ای که عابر در یک لحظه که خیابان را خلوت می‌بیند، نمی‌تواند با اطمینان از عرض آن عبور کند، چرا که هنوز به وسط خیابان نرسیده چه‌بسا یکباره با خودرویی مواجه می‌شود که با سرعت به سوی او می‌آید. بر این معضل، مشکلی هم افزوده شده و آن پارک کردن عمودی برخی خودروها و هم‌زمان توقف دوبله بعضی دیگر است. چراغ راهنمایی این تقاطع هم کار نمی‌کند، شاید به سبب بسته بودن تقاطع به روی حج ۲۶، ص: ۱۳۶ خودروهای ورودی از خیابان علی بن ابی‌طالب! اما فکر عابران را نکرده‌اند که باید از بزرگراه عبور کنند. گذشته از این رانندگان سعودی اصلًا رعایت عابران را نمی‌کنند و چنان به سوی آنان می‌آیند که اگر عابر خود را کنار نکشد، جان خود را به خطر انداخته است. به تعبیر دیگر تنها عابر باید رعایت کند و رانندگان خود را ملزم به ملاحظه عابر نمی‌دانند. شاید در قوانین اینجا بر خلاف ایران که در هر حال حق با عابر است- چه متخلف باشد یا نباشد- حقّ را به راننده داده‌اند. آنها حتی ملاحظه عبور عابر پیاده از روی خطکشی را هم نمی‌کنند. البته شاید به دلیل رنگ و روی رفته این خطکشی‌ها! در برخی ساعات تعدادی مأمور راهنمایی به کمک عابران می‌آیند. حرکات آنها هم دیدنی است. در این تقاطع مأموران از دو سوی هر باند ابتدا جلوی عابران را که عموماً زائر هستند می‌گیرند تا تعداد قابل توجهی شوند. سپس خود ناگهان وسط بزرگراه پریده و با سوت زدن و بلند کردن دست جلوی خودروها را برای عبور عابران می‌گیرند و خودروها با ترمزهای شدید متوقف می‌شوند! ظاهراً معبری زیرزمینی برای عابران پیاده از این تقاطع طراحی و اقدام به ساخت آن کرده‌اند؛ اما تاکنون افتتاح نشده است. اگر مسؤولان سعودی با این وضع رانندگی اتباع خود برای جان میهمانان خدا و رسول ارزش واقعی قائل بودند، باید تلاش می‌کردند تا این معبر پیش از رسیدن موسم حج آماده بهره‌برداری شود. و چنانچه به هر دلیل آماده نمی‌شد با نصب پل‌های موقت از به خطر افتادن جان زائران جلوگیری می‌کردند. در اینجا برخلاف ایران و به خصوص تهران، دست هیچ پلیسی برگ جریمه دیده نمی‌شود و شاید اصلًا جریمه‌ای در کار نیست، چرا که رانندگان بدون کمربند ایمنی، با سرعت‌های زیاد و توقف در مناطق ممنوعه و دوبله پارک کردن پای‌بندی خود را به مقررات ثابت کرده‌اند!! حتی نوجوانانی را می‌توان دید که با سن ۱۳- ۱۴ سال رانندگی می‌کنند! از دیگر گفتنی‌های رانندگان سعودی، بوق زدن‌های مکرر آنهاست؛ با جهت و حج ۲۶، ص: ۱۳۷ بی‌جهت. به نظر می‌رسد از بوق زدن لذت می‌برند و انسان متعجب می‌شود از تحمل مردم این کشور. این بوق زدن‌ها مرا به یاد مرحوم جلال آل‌احمد در سفرنامه حجش- خَسی در میقات- انداخت. جلال ۴۱ سال پیش می‌نویسد: «... آی بوق می‌زنند راننده‌هاشان! و بی‌هیچ احتیاجی به آن. و آن راننده که ما را از جده به مدینه آورد! پناه بر خدا.» «۱» پس از نگاشتن این سطور، خبری از تصادف یک زائر ایرانی دریافت شد. در شامگاه جمعه ۲ دی یکی از زائران ایرانی به نام آقای مظفر رمضانی اهل سراب از کاروان ۱۱۲۳۶ در خیابان ملک سعود بر اثر برخورد با یک دستگاه اتومبیل شهروند سعودی از ناحیه سر مصدوم و در بیمارستان بستری شد. حج ۲۶، ص: ۱۳۸

یکشنبه ۲۳ ذی‌قعده

اشاره

(۴/ ۱۰/ ۸۴)

دیدار جمعی از علما و زائران پاکستانی با امیرالحاج ایران

جمعی از زائران و علمای پاکستانی عصر یکشنبه با حضور در بعثه مقام معظم رهبری با نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی دیدار کردند. در این دیدار آیةاللَّه ری‌شهری در سخنانی به تشریح جایگاه حج در قرآن و تعالیم اهل‌بیت علیهم السلام پرداخت و گفت: حج علاوه بر منافع فردی برای زائران، باید برای امّت اسلام مفید و سازنده باشد و مسلمانان بتوانند منافع امّت اسلامی را تأمین کنند. وی افزود: فلسفه منافع حج برخورداری زائران و جوامع اسلامی از منافع آن است و حج ابراهیمی و محمدی صلی الله علیه و آله قادر است مشکلات سیاسی، اقتصادی و فرهنگی امّت اسلام را حل کند. نماینده ولی فقیه گفت: به فرموده امام امّت صلی الله علیه و آله حج باید پاسخگوی مردم مظلوم فلسطین و برطرف کننده مشکلات جوامع اسلامی باشد. امیرالحاج جمهوی اسلامی ایران، با اشاره به روایتی از امام صادق علیه السلام افزود: حج آن قدر ارزش دارد که انسان قادر به درک اندازه و میزان برکات و نعمات آن نیست و ارزش آن فوق تصورات انسان است. آیةاللَّه ری‌شهری معرفت و آگاهی نسبت به وظایف و آداب مناسک حج را اوّلین حج ۲۶، ص: ۱۳۹ شرط برخورداری از برکات سرزمین وحی دانست و گفت: زائر خانه خدا باید با معرفت و آگاهی نسبت به واجبات فریضه حج و اسرار و رموز مناسک آن، خود را آنگونه که شایسته است، به لحاظ معنوی و خودسازی تقویت کند. وی به روایتی از امام باقر علیه السلام اشاره کرد و افزود: گناه و بی‌تقوایی، خشم و عصبانیت و بدرفتاری با همسفران از آفات مناسک حج است که زائران باید از آن‌ها دوری کنند. سرپرست حجاج ایرانی همچنین زلزله اخیر در پاکستان را به زائران این کشور تسلیت گفته و اظهار داشت: مردم مسلمان ایران خود را در مصیبت زلزله پاکستان در کنار مردم این کشور می‌دانند. وی در پایان با بیان این‌که حج ابراهیمی و محمدی صلی الله علیه و آله بیدار کننده مسلمانان است، اظهار امیدواری کرد با این بیداری اهداف فردی و اجتماعی حج که همانا حل مشکلات سیاسی، اقتصادی و فرهنگی مسلمانان است، محقق می‌شود. پیش از سخنان سرپرست حجاج ایرانی، مداحان به ذکر و مدح اهل‌بیت عصمت و طهارت پرداختند و حجت‌الاسلام جعفر الهادی پیرامون اهمیت سفر حج، فلسفه حج و وظیفه شیعیان در این زمان حساس سخنرانی کرد. سخنان وی که به زبان اردو ترجمه می‌شد بویژه مصائب حضرت صدیقه کبری علیها السلام با ابراز احساسات شدید زائران پاکستانی همراه بود.

آیةاللَّه ری‌شهری: تهاجم فرهنگی و اختلافات داخلی دو ابزار دشمن برای باقی ماندن در افغانستان است.

نماینده ولی فقیه و سرپرست زائران ایرانی در دیدار با آقای قاضی سلیمان حامد مشاور رئیس جمهور افغانستان در امور قضا و عدلیه، و معاون وزیر ارشاد و حج، و رئیس بعثه این کشور گفت: افغانی‌ها با هشیاری و مقاومت و تدین توانستند در دوران جهاد، دشمنان اسلام و کشور را بیرون کنند؛ اما اختلافات داخلی، شهد پیروزی را به کام مردم افغانستان تلخ، و تحجر را حاکم کرد. حج ۲۶، ص: ۱۴۰ وی با تأکید بر این که افغانی‌ها با تعهدی که به اسلام دارند دست بیگانگان را به کلی از کشور قطع خواهند کرد، افزود: دشمن در افغانستان می‌خواهد با چیزهایی مردم را مشغول کند که روح حماسی را از آنان بگیرد. سرپرست حجاج ایرانی با اشاره به حدیث رسول اکرم صلی الله علیه و آله در بازگشت از جهاد با دشمن که فرمود: جهاد اکبر (با نفس) در پیش است گفت: این حدیث پیش از آن که پیام اخلاقی و عرفانی داشته باشد، پیامی سیاسی دارد. مسلمانان صدر اسلام پس از پیروزی‌ها بر دو ابرقدرت زمان، چون در جهاد اکبر شکست خوردند، نتیجه این شد که حاکمیتشان به دست ظلمه افتاد. وی با استناد به سخن مقام معظم رهبری بر این که دشمن به شبیخون فرهنگی دست زده است و اگر جوانان در این شبیخون شکست بخورند، مردم روی ترقی و استقلال را نمی‌بینند، گفت: دشمن از دو راه و با دو ابزار می‌خواهد در افغانستان بماند، یکی تهاجم فرهنگی و دیگری اختلافات داخلی. هشیاری سیاسیون و علما می‌تواند از تحقق اهداف دشمن جلوگیری کند و آینده بسیار خوبی را برای افغانستان رقم زند. نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت در پایان آمادگی کامل دست‌اندرکاران حج و زیارت ایران را برای انتقال تجارب

گرانقیمتی که طی سالها کسب کرده‌اند به طرف افغانی اعلام داشت. پیش از سخنان امیرالحاج ایران، رئیس بعثه افغانستان با قدردانی از حمایت‌های همه‌جانبه جمهوری اسلامی ایران در دوران جهاد و مقاومت این کشور، مصرّانه خواستار انتقال تجارب ارزنده و منحصر به فرد ایران در امر حج شد و از مسؤولان حج جمهوری اسلامی ایران خواستار تشکیل جلسات آموزشی و راهنمایی دست‌اندرکاران حج افغانستان شد. وی گفت که در سال ۷۰ از طریق کاروان افاغنه اعزامی از ایران به حج مشرف شده است و آموزه‌های خود را از نحوه مدیریت مسؤولان ایرانی در آن سفر، به هنگام تصدی ریاست بعثه افغانستان مورد استفاده قرار داده است. ریاست سازمان حج و زیارت کشورمان نیز در این دیدار آمادگی کامل سازمان حج حج ۲۶، ص: ۱۴۱ را برای همکاری و آموزش و راهنمایی دست‌اندرکاران حج افغانستان در موسم حج جاری، و در ایران و افغانستان اعلام داشت. آقای زرهانی همچنین گفت: تا سال گذشته که ما در ایران کاروان افغانی‌ها داشتیم، مدیر کاروان، روحانی کاروان و ... از خود افغانی‌ها تربیت کرده‌ایم.

توصیه‌های مهم حراست سازمان حج و زیارت

سازمان حج و زیارت با صدور اطلاعیه‌ای ۳۳ توصیه مهم و قابل توجّه امنیّتی را به زائران ایرانی گوشزد کرد: یکی از عمده‌ترین مشکلاتی که زائرین محترم در ایام حج تمتع با آن مواجه هستند، سرقت و مفقودی وجوه نقدی یا اشیاء قیمتی آنان است. لذا مؤکداً از زائران گرامی درخواست می‌شود به منظور پیشگیری از این‌گونه موارد به توصیه‌های ذیل دقت کرده، و به دستورالعمل‌های مذکور عمل نمایند. ۱. زائران و عوامل محترم کاروان‌ها از قفل بودن درب و پنجره اتاق‌ها هنگام خروج «هرچند کوتاه‌مدت» اطمینان حاصل نمایند. ۲. زائرین محترم از عنوان و اظهار نمودن میزان وجوه نقدی خود نزد دیگران خودداری نمایند. ۳. زائرین محترم هنگام خارج شدن از ساختمان از همراه داشتن وجه نقد بیش از حد مورد نیاز خودداری نمایند. ۴. زائرین محترم از سپردن اشیاء قیمتی، دوربین، کیف دستی و تلفن همراه به افراد غیر آشنا که شناخت کافی از آنها ندارند ولو به صورت کوتاه‌مدت خودداری نمایند. ۵. زائرین محترم به میزان مورد نیاز ارز خود را همراه داشته و به منظور تبدیل آن صرفاً به صرافی‌های مجاز مراجعه نمایند. بدیهی است در جهت تبدیل ارز نیز بهتر است موضوع به صورت تدریجی و مرحله‌ای انجام گیرد. حج ۲۶، ص: ۱۴۲ ۶. زائرین محترم قبل از ارائه ارز به صراف جهت تبدیل به ریال سعودی حتماً شماره سریال آن را یادداشت نموده تا از تعویض احتمالی آن با اسکناس جعلی پیشگیری گردد. ۷. هنگام حضور در سالن‌های غذاخوری یا سرویس‌های بهداشتی از همراه داشتن هر گونه وسایل اضافی، اشیای قیمتی یا اجناس خریداری شده خودداری نموده و هنگام خروج نیز از همراه داشتن وسایل شخصی خود اطمینان حاصل کنید. ۸. زائرین محترم از تلفن همراه خود در حرمین شریف استفاده ننموده و در معابر عمومی نیز از گوشی تلفن همراه خود مراقبت نمایید. ۹. پلیس سعودی و مأمورین حرمین شریف نسبت به تلفن همراه (با امکانات عکس‌برداری و فیلم‌برداری) بسیار حساس بوده و در صورت مشاهده برخورد خواهند کرد. ۱۰. زائرین محترمی که به دلیل دوری محل اسکان، ناگزیر به استفاده از وسایط نقلیه هستند الزوماً از سرویس حمل و نقل زائران ایرانی استفاده نموده و در صورت نیاز به خودروهای عمومی صرفاً از تاکسی استفاده کرده و قبل از سوار شدن کد مندرج بر درب و یا شماره پلاک خودرو را یادداشت و یا به خاطر بسپارند. ۱۱. زائرین محترم هنگام خرید دقت نمایند وجه مربوطه را صرفاً به صندوق فروشگاه تحویل داده و از در اختیار قرار دادن وجه به افراد غیر و یا عوامل فروشگاه خودداری نمایند. همچنین هنگام دریافت باقیمانده وجه پرداختی ضمن شمارش وجوه مأخوذه دقت نمایند اسکناس‌های دریافتی سالم باشند. ۱۲. بردن وسایل همراه به داخل مسجدالنبی و مسجدالحرام ممنوع می‌باشد. لذا زائرین محترم دقت نمایند هنگام زیارت به جز سجاده و کتب ادعیه، وسایل اضافی همراه نداشته باشند. ۱۳. زائرین محترم در شرایط عمومی و در تردد به حرم و دیگر مراکز عمومی و در حج ۲۶، ص: ۱۴۳ مواقعی که قصد خرید ندارند وجه نقد بیش از حد مورد

نیاز به همراه نداشته باشند. ۱۴. زائرین محترم هنگام عزیمت به مکه مکرمه از قرار دادن وجوه نقد و اشیاء قیمتی در ساک حمل بار خودداری نموده و همراه با خود حمل نمایند. ۱۵. هنگام ورود به محل اقامت، وسایل و ساک‌های خود را بازبینی نموده و از محتویات داخل آن اطمینان حاصل شود. ۱۶. تأکید می‌شود تردد زائرین محترم به ویژه افراد مسن و بانوان به تنهایی صورت نگرفته و در صورت مراجعه افراد بیگانه تحت هر عنوان حتی پلیس، قبل از اطمینان از هویت واقعی افراد از ارائه هرگونه مدارک به آنها خودداری شود. (عده‌ای با این ترفند قصد سرقت و کف‌زنی وجوه نقدی و اشیاء قیمتی شما را دارند.) ۱۷. به هنگام خروج از اتاق وسایل خود را در ساک‌های خود جاسازی نموده و درب آن بسته شود. ۱۸. به هنگام برخورد فیزیکی و یا نزدیک شدن افراد بیگانه به زائر تحت هر عنوان (مصافحه و تنه زدن و ...) باید مراقب بود جیب‌ها و یا وسایل شخصی زائر مورد دستبرد قرار نگیرد. ۱۹. در طول سفر کارت شناسایی زائر، آدرس و تلفن هتل، همراه زائرین باشد. ۲۰. حجاب و چادر، هویت زن ایرانی است. لذا شایسته است خواهران محترم ضمن اهتمام به حفظ حجاب و شأن زن مسلمان ایرانی، تنها و بدون محرم یا همراهی زائران کاروان از سوار شدن به تاکسی و یا خودروهای متفرقه جهت عزیمت به حرم، بازار و سایر اماکن جداً خودداری نمایند. ۲۱. عده‌ای با عنوان کردن مسائلی در حرم‌ها و اماکن عمومی قصد تفرقه‌اندازی بین مسلمین را دارند. لذا زائرین در ابراز عقیده و اظهارنظر دقت داشته باشند. ۲۲. در هنگام تردد از خیابان‌ها می‌بایست احتیاط نمود چرا که اغلب رانندگان در عربستان سعودی بی‌دقت هستند و نبایستی فراموش کرد که حادثه خبر نمی‌کند.

امام جمعه تبریز: حج تجلیگاه وحدت و قدرت مسلمانان است

امام جمعه تبریز کنگره عظیم حج را تجلیگاه وحدت و قدرت مسلمانان دانست و بر ضرورت تقویت وحدت مسلمانان تأکید کرد. به گزارش واحد ارتباطات خبری بعثه رهبر معظم انقلاب آیۀاللّه محسن مجتهد شبستری سخنران روز یکشنبه این بعثه که با حضور سرپرست حجاج ایرانی، کارگزاران حج و شمار زیادی از زایران شهرهای آذربایجان شرقی برگزار شد، اسلام را دین وحدت و یگانگی خواند و گفت: آنچه دشمنان اسلام را مأیوس و توطئه‌های آنها را برای تسلط بر کشورهای اسلامی و مسلمانان خنثی می‌کند، هوشیاری و وحدت مسلمانان است که در کنگره عظیم حج متجلی می‌شود. سخنران بعثه رهبر معظم انقلاب که به زبان آذری سخن می‌گفت، تلاش برای ایجاد تفرقه میان مسلمانان را از اهداف دیرین کفار و استکبار جهانی دانست و بر ضرورت بیداری و هوشیاری مسلمانان تأکید کرد. آیۀاللّه شبستری حج را یکی از بهترین موهبت‌های الهی به انسانها برای پالایش نفس و کسب معارف الهی توصیف کرد و گفت: حجاج باید با تمام توان تلاش کنند که با دست پر از معنویت، از سرزمین وحی خارج شوند و زایری که نتواند از فرصت‌های این سفر الهی بهره گیرد زیان کرده است. سخنران بعثه رهبر معظم انقلاب با تبیین جایگاه عبادت در این سرزمین مقدس بر ضرورت پرهیز حجاج از توجه به مادیات تأکید کرد و از آنان خواست خود را درگیر مسائل مادی و حضور در بازارها نکنند تا بتوانند از لحظه‌لحظه ایام حج حداکثر بهره معنوی را نصیب خود گردانند.

دیدار رئیس سازمان حج از آشپزخانه

رئیس سازمان حج و زیارت از آشپزخانه مرکزی «الدخیل» در مدینه منوره بازدید کرد و از نزدیک در جریان مراحل آماده‌سازی غذای زائران قرار گرفت. حج ۲۶، ص: ۱۴۵ به گزارش روابط عمومی سازمان حج و زیارت سید احمد زرهانی در این دیدار از سالن‌های آماده سازی برنج و خورشت و سبزیجات و سردخانه‌ها و انبارها دیدن کرد و در هر بخش مسؤولان مربوطه توضیحات لازم را در مورد نحوه کار ارائه دادند. رئیس سازمان حج و زیارت ضمن اظهار رضایت از عملکرد آشپزخانه‌های مرکزی مدینه منوّره و قدردانی از مدیر، سرآشپزها و آشپزهای آشپزخانه «الدخیل» خدمت آنان به زائران را در جهت ایجاد رفاه و پرداختن بیشتر

و بهتر آنـان به ابعـاد معنوی و بهره‌گیری از فرصت‌هـا دانست. آقـای زرهـانی ابراز امیـدواری کرد که مراکز طبـخ متمرکز بتواننـد با استفاده بیشتر از فناوری پیشرفته تولیـد غـذا، مشـکلات جزئی کنونی را مرتفع نموده و موجبات رضایت صددرصد زائران را فراهم آورند. آشپزخانه الدخیل روزانه بین ۶۰ تا ۷۰ درصد غذای زائران ایرانی مستقر در مدینه را در دو نوبت ظهر و شب تأمین می‌کند. همه‌روزه تعداد زیادی اززائران زن و مرد از این آشپزخانه دیدن کرده در جریان فرآیند آماده سازی و طبخ غذا قرار می‌گیرند.

توزیع آب زمزم

خبرگزاری حـج به نقـل از روزنامه المـدینه گزارش داد: پیش‌بینی می‌شود که در موسم حـج سال جاری بیش از سه میلیون لیتر آب زمزم در ظروف پلاستیکی دو لیتری میان بیش از یک میلیون و پانصد هزار تن از حجاج بیت‌اللَّه الحرام توزیع شود.

خردسال‌ترین و مسن‌ترین زائر ایرانی در حج تمتع امسال معرفی شدند

حسن ارجمنـدی آهنگر کودک پنـج‌ساله تهرانی به عنوان خردسـال‌ترین زائر و حسـین مرادیـان پیرمرد ۱۰۹ ساله سـنندجی به عنوان مسن‌ترین زائر خانه خـدا معرفی شده‌انـد حج ۲۶، ص: ۱۴۶ بر اسـاس گزارش سـتاد مـدینه منوره در بین زائران ایرانی یک کودک شش‌سـاله به نام پویا حاجیلو و یک پیرمرد ۱۰۸ ساله نیز به نام محمد ریاضـی به حج مشـرف شده‌اند. در گزارش آماری ستاد مدینه از حـج تمتع امسال آمـده است که ۳۶/ ۹ درصـد زائران ایرانی بالای ۷۰ سـال بوده و ۷۴/ ۱۷ از زائران نیز از ۶۱ تا ۷۰ سال دارند. بنابراین گزارش ۳۷/ ۲۷ درصـد از این زائران از ۵۰ ساله تا ۶۰ ساله هستند و همچنین ۱۲/ ۳۰ درصد از زائران نیز از ۴۱ تا ۵۰ ساله هسـتند. این گزارش می‌افزاید: زائران ۳۱ تا ۴۰ ساله، ۱۸/ ۱۳ درصد و زائران ۲۱ تا ۳۰ ساله نیز ۳/ ۲ درصـد از کل زائران ایرانی را تشکیل می‌دهند.

دوشنبه ۲۴ ذی‌قعده

اشاره

(۸۴ /۱۰ /۵)

عیادت امیرالحاج ایران و هیأت همراه از شیخ عَمْری

نماینـده ولی فقیه و امیرالحـاج ایران در رأس هیـأتی متشـکل از علما و مسؤولان بعثه مقام معظم رهبری با حضور در مسـجد شـیعیان شهر مدینه منوره از شـیخ عَمْری امام جماعت این مسجد و از شخصیت‌های برجسته شیعه این کشور عیادت کرد. در آغاز این دیدار پس از تلاوت سوره «هل اتی» که در تجلیل از اهل‌بیت عصـمت و طهارت نازل گردید، یکی از شـیعیان به زبان عربی مداحی کرد. آن گاه فرزند شـیخ عمری ضـمن خوشامدگویی به آیهٔاللَّه ری شهری و هیأت همراه گزارشی از وضعیت شیعیان مدینه را ارائه کرد. سرپرست حجـاج ایرانی نیز از اقـدامات صورت گرفته برای نزدیکی بیشتر مـذاهب مختلف اسـلامی در مـدینه منوره ابراز خرسـندی کرد. وی همچنین شفای کامل شیخ عمری را از خداوند متعال خواستار شد. امام جماعت شیعیان مدینه چندی پیش دچار شکستگی استخوان شده بود که هم اکنون وضع جسمانی وی رو به بهبود است.

پرچم فلسطین در مدینه منوره به اهتزاز درآمد

بـه گزارش نشـریه زائر بـا ورود اولین کـاروان زائران فلسطینی به عربسـتان پرچم فلسـطین در مـدینه به اهـتزاز درآمـد. این کـاروان بعـدازظهر امروز دوشـنبه وارد مدینه شد. قرار است ۱۳ هزار فلسـطینی امسال به منظور حضور در کنگره عظیم حج به عربسـتان سـفر کنند. یک زائر فلسـطینی از شـهر بیت‌اللحم به خبرنگار زائر گفت: خیلی خوشحالم که برادران ایرانی را در مدینه می‌بینم و نسبت به حضور ایرانیان احساس غرور می کنم.

دیدار آیهٔاللّه ری‌شهری با رئیس بعثه عمان

نماینده ولی فقیه و سـرپرست حجاج ایرانی عصـر دوشنبه در دیدار با عیسی بن یوسف رئیس بعثه عمان از حج به عنوان عاملی برای تحکیم وحـدت امت اسـلامی یاد کرد و گفت: نمایندگان کشورهای اسـلامی در ایام حج فرصت دارند تا با هم‌نشینی و گفت‌وگو برای حل مشکلات جهان اسلام چاره‌جویی کنند. آیهٔاللّه محمد محمدی ری‌شهری به توصیه‌های امام راحل و مقام معظم رهبری در مورد برگزاری مراسم حج اشاره کرد و گفت: در شرایط کنونی جهان اسلام، کشورهای اسلامی بیش از هر زمان دیگر به همدلی و همکاری برای حل معضـلات جوامع اسـلامی نیاز دارند. وی پیشنهاد کرد کمیته مشترکی از سوی ایران و عمان برای تبادل تجربیات حـج و تقویت مناسـبات فرهنگی دو کشور تشکیل شود. آیـهٔاللّه ری شـهری گفت: جمهوری اسـلامی ایران آمـادگی دارد سـمینار منطقه‌ای حـج را در کشورهای مختلف اسـلامی برگزار کند و تجربیات خود را در زمینه امور اجرایی و فرهنگی حج در اختیار سایر کشورهـای اسـلامی قرار دهـد. امیرالحـاج ایران ابراز امیـدواری کرد مسـلمانان و جوامع اسـلامی از تمـامی ظرفیت‌های حـج بخوبی بهره‌گیری کنند و حج علاوه بر منافع فردی، عموم مسـلمانان را حج ۲۶، ص: ۱۴۹ نیز از منافع خود بهره‌مند سازد. عیسی بن یوسف رئیس بعثه عمـان نیز حـج را فرصتی برای رسیـدگی به مسائـل مختلف دینی و سیاسـی و اجتمـاعی و فرهنگی و اقتصـادی مسـلمانان دانست و گفت: مسـلمانان بایـد از حج اسـتفاده کنند تا حج از حالت سـنتی خود فراتر باشد و به حل مشـکلات کشورهای اسـلامی کمک کنـد. وی روابط عمان و ایران را مسـتحکم توصـیف کرد و ابراز امیدواری نمود این مناسـبات در تمام زمینه‌ها گسترش یابد. رئیس بعثه عمان پیشـنهاد آیـهٔاللّه ری‌شـهری در مورد برگزاری کمیته مشترک را اقـدامی مثبت خوانـد و گفت: عمان پیشـنهاد ایران برای تشـکیل کمیته مشترک مسائل حـج را مورد بررسـی قرار خواهـد داد. در حـج سال جاری ۱۷ هزار نفر از کشور عمان شـرکت دارند و هزینه سفر هر زائر دو تا سه هزار دلار تعیین شده است.

توصیه‌های مهم گمرک جمهوری اسلامی ایران به حجاج بیت‌اللّه الحرام

به گزارش خبرنگار اقتصادی خبرگزاری مهر، در اطلاعیه‌ای که از سوی گمرک منتشر شده، آمده است: حجاج محترم می‌توانند دو ساک مسافرتی متحدالشکل را که سازمان حـج و زیارت از طریق مدیران کاروان‌ها به آنان تحویل داده است با وزن مجموع معادل ۴۰ کیلوگرم کالاـ به کشور حمـل کننـد و سـاک دسـتی کوچکی به ابعـاد (۲۰* ۳۰* ۳۵ سانتیمتر) داشـته باشـند. بنابراین گزارش، مسافران می‌توانند برای جا دادن وسایل شخصی باارزش و کم حجم آنها را با خود به داخل هواپیما ببرند و از قرار دادن اشیایی نظیر چاقو، ناخن‌گیر، قیچی، ابزار فلزی، اسلحه، اسباب‌بازی، وسایل و آلات مشکوک و غیر قابل بازرسی در این ساک خودداری گردد. در ادامه این اطلاعیه آمـده است: زائران گرامی برای حمل آب زمزم باید بطری‌های مناسبی را که بتوان در ساک کوچک جای داد حج ۲۶، ص: ۱۵۰ انتخاب نمایند. حمل آب به داخل هواپیما خارج از ضوابط فوق به دلیل مشـکلات فنی ممنوع است. گمرک در توصیه دوم آورده است: چنـانچه حجـاج گرامی اقـدام به حمـل هرگـونه کالاـ خـارج از ضوابـط و شـرایط تعیین شـده نماینـد و یا بسته‌های نایلونی اضافه بر ساک کوچک داشته باشـند، هواپیمایی جمهوری اسـلامی ایران تعهـدی در مورد تحویل و یا حمل آنها نخواهـد داشت. گمرک در این اطلاعیه ترخیص و تحویل بار حجاج را توصـیه سوم به زائران ذکر و تصـریح کرده است: ساک‌های

مسافرتی حجاج در صورتی که حاوی کالای ممنوعه نبوده و یا جنبه تجاری نداشته باشد، به عنوان کالای مجاز، مشمول تسهیلات گمرکی خواهد بود و مسؤولان گمرک مساعدت لازم را برای ترخیص آنها به عمل خواهند آورد. در این اطلاعیه در خصوص مزایای خرید کالا از فروشگاه‌های آزاد شاهد نیز آمده است: حجاج محترم می‌توانند ظرف مدت یک ماه پس از ورود به کشور با مراجعه به یکی از فروشگاه‌های آزاد شاهد با ارائه گذرنامه از امتیاز معافیت مسافری خود و تسهیلات فراهم شده جهت خرید کالا استفاده کنند. کلیه زایران می‌توانند حداکثر تا سقف ارزشی ۸۰ دلار، کالای مجاز را بدون پرداخت حقوق گمرکی ترخیص نمایند و مازاد بر آن در صوت نداشتن جنبه تجاری تا سقف ارزشی ۸۰ دلار با پرداخت حقوق گمرکی و دو برابر سود بازرگانی قابل ترخیص است. گمرک آخرین توصیه به زائران را کالاهای غیر قابل حمل عنوان و مطرح کرده است: کالاهای زیر به عنوان بار همراه زائران است که باید از خرید آنها جداً خودداری شود: انواع تلویزیون، ضبط صوت‌های بزرگ، چرخ خیاطی، جاروبرقی، ماشین ظرفشویی و لباسشویی، انواع یخچال فریزر، آبگرمکن، اجاق گاز، دوچرخه، کالسکه بچه، فرش ماشینی، موکت، ماشین بافندگی، چینی آلات، موتور برق، کولر گازی و ....

توزیع ۱۰۰ هزار غذا به حجاج

مؤسسه خیریه مکه مکرمه که از مؤسسات تحت نظر الرابطهٔ العالم الإسلامی می‌باشد در موسم حج امسال صد هزار غذا را بین حجاج توزیع می‌نماید. آقای سعید بن محمد العامدی مدیر مؤسسه مذکور گفت: ۵۰ هزار غذای گرم از برنج و گوشت، و همچنین ۵۰ هزار غذای خشک اعم از آبمیوه، کیک و بیسکویت امسال بین حجاج توزیع خواهد شد.

ورود اولین گروه حجاج ایرانی به جده

اولین گروه از حجاج ایرانی برای انجام حج تمتع امروز وارد فرودگاه بین‌المللی ملک عبدالعزیز جده گردید.

اعلام آمادگی وزارت بهداشت عربستان در موسم حج

وزیر بهداشت عربستان دکتر حمد بن عبداللّه المانع اظهار داشت هر حاجی‌ای که مبتلا به بیماری واگیردار باشد و سلامت حاجیان دیگر را به خطر اندازد، اجازه ورود به عربستان ندارد و او را به کشورش باز می‌گردانیم. وی همچنین اظهار نمود: علیرغم این که بیماری آنفلوآنزای مرغی از فردی به فرد دیگر سرایت نمی‌کند، با این وجود مسؤولین وزارتخانه در آمادگی کامل برای رویارویی با بیماری آنفلوآنزا مرغی قرار دارند و هیچ مشکلی در این خصوص وجود ندارد و مسأله‌ای زائرین را تهدید نمی‌کند. وی اشاره داشت: ۲۱ بیمارستان و ۱۵۵ مرکز بهداشتی در مناطق مشاعر مقدسه برای ارائه خدمات به زائرین و حمایت‌های بهداشتی تجهیز شده‌اند: همچنین ۱۰ هزار نفر از کادر پزشکی، فنی، پرستاری و اداری در ایام حج بسیج می‌باشند.

اقلیت مسلمان اسپانیا از کشور مغرب به مکه عزیمت می‌کنند

بیشتر مسلمان اسپانیا که همواره به سامان‌دهی‌های ضعیف امور حج اعتراض حج ۲۶، ص: ۱۵۲ دارند، ترجیح می‌دهند سفر معنوی حج را از دیگر بخش‌های مدیترانه آغاز کنند. تعداد بسیاری از مسلمانان مهاجر مراکشی که در اسپانیا زندگی می کنند، بلیطهای خود را به عربستان سعودی از طریق خطوط هوایی مغرب ثبت کرده‌اند و همواره به فقدان نظارت و تسهیلات کافی از سوی سازمانها و مراکز اسلامی برجسته در اسپانیا اعتراض کرده‌اند.

هواپیمایی ماهان حجاج انگلستان را به عربستان منتقل می‌کند

سومین گروه از زائران بیت اللَّه الحرام انگلستان بـا پرواز هواپیمـایی ماهـان از فرودگـاه منچستر در روز یکشـنبه چهارم دی ماه سال جـاری از طریق فرودگـاه بین‌المللی امـام خمینی قـدس سره به جـده اعزام شده‌انـد. این پروازها در راسـتای پاسـخگویی به تقاضای مسـلمانان انگلیس و برای به جا آوردن مناسک حـج انجام می‌شود. عملیات انتقال این زائران از تاریـخ مـذکور آغاز و به مـدت ۱۰ روز ادامه خواهـد داشت. در این مـدت با انجام ۳ پرواز در هفته بیش از هزار زائر به سـرزمین وحی انتقـال می‌یابنـد. با جابجایی این تعـداد زائر در سـال جـاری، هواپیمـایی ماهـان تنهـا خـط هـوایی ایران اسـت که انتقـال زائران بیت‌اللَّه الحرام کشورهـای دیگر را به فرودگاه جده بر عهده دارد.

۵۰۰ عالم مسلمان وارد عربستان شدند

انجمن جهانی مسلمانان به منظور اشاعه فرهنگ اسلام و تبیین جایگاه آن از ۵۰۰ شخصیت برجسته مسلمان که وارد عربستان شدند، اسـتقبال کرد. دکتر عبـداللَّه بن عبـدالمحسن ترکی دبیرکـل این انجمن گفت: انجمن جهانی مسـلمانان از گروه‌هایی که نماینـدگان ملت‌های اسـلامی در جهان هسـتند، استقبال می‌کند؛ به ویژه امسال از نمایندگان گروه‌های مسلمان که به منظور ادای فریضه حج به عربسـتان آمده‌انـد، اسـتقبال در خور توجهی کردند. دکتر عبداللَّه ترکی اظهار داشت: این نمایندگان فعالیت‌های بسیار دارند که از جمله حـج ۲۶، ص: ۱۵۳ آنهـا می‌توان به حمایتشـان از فعالیت‌هـای کشورهـای مختلف اسـلامی اشاره کرد. همچنین آنها خـدمات دعوت و فراخوان به دین اسـلام در کشورهای اسـلامی و غیر اسـلامی را نیز به عهـده دارنـد. دکتر ترکی در زمینه فعالیت‌های دیگر این گروه‌هـا گفت: آنهـا به منظور ایجـاد همبسـتگی میـان ملت‌هـای اسـلامی به حمایت از کشورهایی می‌پردازنـد که قصـد ساخت مسجد، بیمارستان، درمانگاه، مدارس اسلامی و برگزاری کلاس‌های حفظ قرآن را دارند. *** اجتماع علما و دانشمندان کشورهای مختلف اسـلامی به هنگام موسم حج در سرزمین وحی و هرگونه تبادل نظر پیرامون همبستگی ملت‌های مسلمان و نشر دین مبین فی نفسه اقـدامی مفیـد است؛ اما با توجه به شـرایط و اوضاع و احوال حاکم بر جهان، و استیلای اسـتکبار امریکا و اشـغال بخش‌هایی از دارالاسـلام توسط کفار، و جنایات وحشـیانه و قتل‌عام‌های سبعانه مسلمانان به دست غربیان این مدعیان دروغین حقوق بشر و مظاهر راستین توحش مـدرن، آیـا اولویت آنچه بایـد در دسـتور کـار فرهیختگـان و اندیشـمندان جهـان اسـلام قرار گیرد سـاخت مسـجد، بیمارسـتان و درمانگاه و برگزاری کلاس حفظ قرآن است؟ در حالی که تحت فشار اسـتکبار وحشـی و خشن غرب، برخی حاکمان بزدل و بی‌وجود ممالـک اسـلامی آیـات جهاد، آموزش نماز و ... را از کتاب‌های درسـی کشور خویش حـذف می‌کننـد و از ترس سرنگـونی حکومت چنـدروزه خود و به منظور خشـنودی آمریکـا، مسـلمانان انقلابـی و آزادی‌خواه را سـرکوب می‌کننـد و از سوی دیگر برای ایجـاد رابطه با رژیم صـهیونیستی مسابقه می‌دهنـد، نخبگان حاضـر در سـرزمین وحی در پی چه اموری هسـتند؟ اگر این اندیشـمندان به راستی در پی ایجاد همبستگی میان ملت‌های اسلامی هستند، باید از ظرفیت عظیم سیاسی و عبادی حج بهره برده و با پیروی از ماهیت واقعی حـج ۲۶، ص: ۱۵۴ حج ابراهیمی و محمـدی صـلی الله علیه و آله بـا برائت از کفار و مشـرکین، خیل عظیم زائران بیت‌اللَّه الحرام را به ایسـتادگی در برابر اسـتکبار جهـانی و قطع دست اجـانب از دارالاسـلام دعوت نموده و آیه شـریفه وَ لَنْ یَجْعَلَ اللَّهُ لِلْکافِرِینَ عَلَی الْمُؤْمِنِینَ سَبِیلًا را تحقق بخشـند. از آنجا که به سـبب اقـدامات افراطیون وهابی و عملیات تروریستی القاعـده که منبعث از تفکر سلفی و وهابی است، اعتبار این مسلک و دولت عربستان حتی نزد هم‌پیمانان دیرینه غربی آن مخدوش گردیده و دولت این کشور را مورد انتقاد و اعتراض، و تحت فشارهای مختلفی قرار داده‌انـد، احتمال دارد گردهمایی ۵۰۰ عالم مسلمان هنگام موسم حـج در عربسـتان، حرکتی از سوی دولت سـعودی برای اعـاده حیثیت و اعتبار گذشـته خود میان کشورهای اسـلامی با هزینه کردن بودجه‌های کلان در قالب ساخت مسجد، بیمارستان و درمانگاه و ... در آن کشورها باشد.

سعودی‌ها باز هم از خدمات خود به زائرین گزارش می‌دهند!

معاونت ریاست کل مسجدالنبی به عنوان خدمت به زائران، اقداماتی را بر شمرده است که از جمله آنها بسیج چهار هزار نفر جهت نظافت و تنظیم فرش‌های مسجدالنبی و محوطه‌های اطراف آن، آماده نمودن (!) ۱۹۰۰ کارمند مرد و زن در راهنمایی، پیگیری و نگهبانی درهای ورودی مسجد، فراهم نمودن هفت هزار فلاسک آب زمزم در مسجدالنبی و محوطه‌های اطراف، دعوت از علما و اساتید دانشگاه جهت سخنرانی و برگزاری دروس احکام حج و پاسخ دادن به پرسش‌های زائرین، و تهیه کتب نیایش و نوارهای دینی و توزیع آن بین حجاج است. پیش از این نیز امیر مدینه به همین موارد اشاره کرده بود. (در گزارش روز دوشنبه ۱۷ ذی‌قعده-۲۸ آذرماه). برخی از این اقدامات که اهم «خدمات» سعودی‌ها به زائران است، مانند به‌کارگیری گروهی برای نظافت و فرش پهن کردن و نگهبانی درها و آب‌رسانی به زائرین، جز ابتدایی‌ترین وظایف آنهاست و جای منت گذاردن بر زائران را ندارد. زیرا اولًا به سبب حاکمیت آنان بر حرمین شریفین که متعلق به تمام مسلمانان است، وظیفه دارند که مسجد حج ۲۶، ص: ۱۵۵ را برای زیارت و عبادت میهمانان خدا و رسول مهیا سازند. ثانیاً با درآمد سرشار دولت سعودی از بابت حضور صدها هزار نفر در موسم حج، هزینه چنین اقداماتی چیزی به حساب نمی‌آید. «آب‌رسانی» به زائران هم گذشته از این که جزء وظایف آنان است، با امکانات و مقدورات امروز منّتی بر سر زائران نمی‌تواند باشد. چرا که اجداد اینان در جاهلیت، مدت‌های مدید حتی پیش از حفر مجدد زمزم توسط عبدالمطلب، در موسم حج از نواحی دوردست برای زائران کعبه آب تهیه می‌کردند و در حوض‌های چرمی در کنار کعبه می‌ریختند و هیچ منتی هم بر زائران نداشتند. «۱» زیرا این امر را وظیفه خود به عنوان متولیان کعبه می‌دانستند. گذشته از این علاوه بر آب، با شربت نیز از زائرین پذیرایی می‌کردند «۲» که امروز اخلاف آنان چنین نمی‌کنند؛ با این که پول و امکانات امروز سعودی‌ها را نداشتند! ظاهراً این منّت‌گذاری بر سر حجاج توسط سعودی‌ها سابقه دیرینه دارد. مرحوم جلال آل احمد ۴۱ سال پیش می‌نویسد: «... گله به گله پای ستون‌های مسجد (النبی) سینی مستطیلی از آهن سفید گذاشته؛ پر از کوزه‌های یک جرعه‌ای و همه خالی. و روی ظرف آهنی با طمطراق نوشته: «وقف وزارهٔ حج والاوقاف!» به جای ده بیست تا آب‌سردکن برقی که توی هر دایره دولتی هست. به هر صورت این هم خبر دیگری از نظم در کار حج! و از نظارت دولت سعودی و دلسوزی اش به حال حجاج». «۳» بسیار به جا بود که مسؤولان سعودی، به جای این منت‌گذاری‌ها بر سر حاجیان، اندکی آداب معاشرت و اخلاق را به مأموران خود در اماکن مقدس آموزش می‌دادند تا در مواجهه با زائران که میهمانان خدا و رسول صلی الله علیه و آله با زبان‌ها و فرهنگ‌های مختلف هستند، موجبات رنجش آنان و لعن و نفرین خود را فراهم نسازند. به گزارش نشریه حج ۲۶، ص: ۱۵۶ شماره یک «مبلغ» منتشره از سوی معاونت امور بین‌الملل بعثه (مورخ ۲/ ۱۰/ ۸۴) یکی از نومسلمانان اظهار داشته است: «من پس از اسلام آوردن، مدتها در آرزوی آمدن به مدینه و همجواری با رسول خدا صلی الله علیه و آله بودم؛ اما با دیدن رفتارهای غیراسلامی مردم و مسؤولان این کشور در شهر مدینه، از آمدنم پشیمان شده‌ام». دعوت از علما و اساتید دانشگاه‌ها جهت سخنرانی و پاسخ به پرسشها که مقام مزبور سعودی از آن به عنوان «خدمات به زائرین» یاد کرده است، با توجه به وضعیت دانشگاه مدینه و فعالیت گسترده وهابیون در این شهر، قطعاً به منظور اعاده حیثیت وهابیت، و اقدامی تبلیغاتی برای جذب است؛ همان گونه که هر روز در بقیع شاهد آن هستیم. حج ۲۶، ص: ۱۵۷

سه‌شنبه ۲۵ ذی‌قعده

اشاره

(۶/ ۱۰/ ۸۴)

حضور نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی در بعثه مراجع عظام تقلید

نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت و سرپرست حجاج ایرانی صبح امروز با آیـةاللَّه حایری و نیز نمایندگان سایر مراجع عظام تقلید دیدار و گفت‌وگو کرد. آیـةاللَّه حـایری در این دیـدار مـدیریت بعثه مقام معظم رهبری را مـدبرانه و هوشـمندانه دانست و از آیـةاللَّه ری‌شـهری قـدردانی و تشکر کرد. آقـای ری‌شـهری همچنین در بعثه آیـات عظـام فاضـل لنکرانی، سیستانی، بهجت، وحید خراسانی، تبریزی، مکارم شیرازی، سعد حکیم، فیاض، شبیری زنجانی، شاهرودی، نوری همدانی، عزالدین زنجانی، صافی، موسوی اردبیلی و صانعی حاضر شد و با نمایندگان مراجع در مورد مسایل فرهنگی حج به تبادل نظر پرداخت. نمایندگان مراجع عظام طی روزهای شنبه و یکشنبه با حضور در بعثه مقام معظم رهبری با نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی دیدار داشتند.

همکاری پزشکی ایران و عربستان در موسم حج

دکتر حسین ضیایی رئیس هیأت پزشکی حج جمهوری اسلامی ایران اعلام کرد: با حج ۲۶، ص: ۱۵۸ توجه به روابط و مناسبات حاکم میان ایران و عربستان سعودی همکاری پزشکی میان دو کشور در ایام مناسک حج هر ساله رو به افزایش است. رئیس هیأت پزشکی حج ایران در مصاحبه با خبرنگار اعزامی ایرنا به مدینه منوره گفت: هیأت پزشکی ایران در مواردی که زایران ایرانی نیاز به اعمال جراحی و یا اقدامات تشخیصی کامل‌تری داشته باشند از مراکز درمانی عربستان استفاده می‌کند. وی افزود همکاری پزشکی و درمانی میان ایران و عربستان هر ساله در مناسک حج بیشتر می‌شود. به گفته رئیس هیأت پزشکی ایران، هلال‌احمر جمهوری اسلامی ایران نیز هر ساله یک کلینیک تخصصی در مدینه منوره، مکه مکرمه و منا و عرفات دایر می‌کند که این مراکز آماده ارائه خدمات به زایران می‌باشد. دکتر ضیایی در ادامه این مصاحبه از زایران حج خواست قبل از تشرف به مدینه منوره و مکه مکرمه و بر طبق قوانین کشور عربستان و سازمان بهداشت جهانی نسبت به انجام واکسیناسیون مننژیت اقدام کنند. رئیس هیأت پزشکی ایران همچنین از زایران حج خواست به هنگام انجام سفر به مدینه منوره و مکه مکرمه حتماً داروهای بیماری‌های مزمن خود را همراه داشته باشند تا نیاز به مراجعه به هیأت پزشکی نداشته باشند.

دیدار نمایندگان صدا و سیما با نماینده ولی فقیه در امور حج

نماینده ولی‌فقیه و سرپرست حجاج ایرانی سه‌شنبه در دیدار با گروه‌های خبری و تولیدی صدا و سیما در حج سال جاری، تبیین ابعاد سیاسی و عبادی حج ابراهیمی را مهم‌ترین مأموریت و وظیفه صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران دانست. آیةاللَّه محمد محمدی ری‌شهری با استناد به روایتی از امام باقر علیه السلام ولایت را ستون حج توصیف کرد و گفت: طواف کعبه برای پیوند زائران با ولایت است. حج ۲۶، ص: ۱۵۹ حج ابراهیمی در کنار بعد عبادی حج به نقش سیاسی این مراسم در حل مشکلات جهان اسلام توجه ویژه‌ای دارد. نماینده ولی فقیه در حج و زیارت با قدردانی از دست‌اندرکاران امور حج و زیارت صداوسیما گفت: صدا و سیما با علاقه و جدیت موضوع حج را دنبال می‌کند و پس از مسؤولیت آقای ضرغامی این حرکت سرعت بیشتری یافته و تولیدات حج صدا و سیما پخته‌تر و اثرگذارتر شده است. وی ابراز امیدواری کرد: برنامه‌های خبری و تولیدی صدا و سیما در امور حج، مقدمه‌ای برای بهره‌گیری هر چه بیشتر عموم مردم و علاقمندان اهل‌بیت علیهم السلام در سراسر جهان به آموزه‌های دینی و برکات و نعمات حج ابراهیمی و محمدی صلی الله علیه و آله باشد. آقای ری‌شهری با اشاره به پیام‌های حج حضرت امام قدس سره تصریح کرد: در شرایطی که جهان اسلام با مشکلات فراوان روبرو است، بعد سیاسی حج از بعد عبادی آن مهم‌تر است. سرپرست حجاج

ایرانی آمادگی بعثه مقام معظم رهبری را برای همکاری با صداوسیما در زمینه تعیین کلیات و سیاست‌گذاری‌های کلان برنامه‌های حج اعلام داشت و گفت: حج به سان قرآن است و افراد مختلف در حد وسع و توان معنوی و علمی خود از آن بهره می‌برند و برای بهره‌گیری غواصان دریای معرفت، باید برنامه‌های حج صدا و سیما عمق پیدا کند. وی افزود: برنامه‌سازی نیاز به پشتوانه معرفتی دارد و بعثه مقام معظم رهبری آماده است نظرات کارشناسی و علمی خود را عمق بخشیده و برای برنامه‌های صداوسیما در امور حج در اختیار این رسانه قرار دهد. آیهٔ‌اللّه ری‌شهری، اولویت‌بندی محتوایی برنامه‌ها، نیازسنجی مخاطبین و تقسیم‌بندی موضوعات را یک ضرورت برنامه‌سازی امور حج در صداوسیما دانست و گفت: لازم است با مطالعه دقیق، توجه به اهمیت موضوعات و نیاز مخاطبین برای برنامه‌های مختلف مربوط به حج، حد و مرز مناسبی در نظر گرفته شود و تمام موارد حج حج ۲۶، ص: ۱۶۰ از جمله معرفی اماکن، گفت‌وگو با زائران و کارگزاران فرهنگی و اجرایی حج و تشریح فضای معنوی زائران در میقات، از لحاظ میزان تولید و نوع توجه، به شکل مناسبی تنظیم شوند. این امر به گونه‌ای باشد که گویی برنامه کاری خود را در حرمین شریفین در محضر رسول گرامی اسلام صلی الله علیه و آله، ائمه هدی علیهم السلام و امام عصر (عج) ارائه می‌دهیم و تلاش کنیم کار ما به شکلی باشد که مردم را به خدا و اسلام اصیل نزدیک‌تر کند. وی افزود: کار عمیق و کارشناسی‌شده توأم با هنر، ده‌ها و صدها نفر را در جهان متوجه خدا و معارف دینی خواهد کرد و امام عصر (عج) و به پیروی از آن حضرت، مقام معظم رهبری و مردم شاد و خرسند خواهند شد. آیهٔ‌اللّه ری‌شهری در پایان ابراز امیدواری کرد روح معنویت برنامه‌های صداوسیما در ایام حج، در طول سال منتقل شود و صداوسیما بتواند مردم را از نورانیت و برکات حرمین شریفین بهره‌مند سازد. در این دیدار حسن گروسی مسؤول امور حج و زیارت صداوسیما آمادگی این مرکز را برای همکاری نزدیک با بعثه مقام معظم رهبری اعلام کرد و گفت: برنامه‌های مختلف بعثه مقام معظم رهبری از جمله برپایی دعای کمیل در کمال نظم و انضباط، نشان از راهبری و درایت آیهٔ‌اللّه ری‌شهری در اداره امور حج دارد. وی افزود: صدا وسیما آمادگی دارد با استفاده از نظرات کارشناسان بعثه مقام معظم رهبری، برنامه‌های تأثیرگذار را به نحوی که شایسته و مطلوب نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران باشد، تهیه کند.

نصب پرده جدید خانه خدا

پرده جدید کعبه یکشنبه آینده برابر با اول ذیحجه تحویل تولیت خانه کعبه می‌گردد تا در روز ۹ ذیحجه بر روی کعبه نصب گردد. این پرده که از ابریشم خالص بافته شده ۱۴ متر ارتفاع دارد و از ۵ قطعه مجزا بافته شده است. برای بافت پرده خانه خدا ۲۰ میلیون ریال سعودی اعتبار اختصاص یافته است. همه‌ساله پیش از آغاز کنگره عظیم حج ۲۶، ص: ۱۶۱ حج طی مراسم ویژه‌ای خانه خدا با گلاب ناب شستشو و سپس پرده جدید نصب می‌گردد.

دولت سعودی آمار هزینه اجرای طرح‌های مدینه را می‌دهد

وزارت امور اسلامی، اوقاف و ارشاد عربستان در مدینه طرح‌هایی را در دست داشت که اکنون مراحل پایانی خود را پشت‌سر می‌گذارد. برخی از این طرح‌ها که هزینه آن بالغ بر ۳۱ میلیون ریال می‌شود، عبارتند از: ایجاد پله برقی و آسانسور در مسجد ذوقبلتین به ارزش ۰۰۰ /۶۰۰ /۶ ریال، حفظ، نگهداری و نظافت مسجد میقات به ارزش ۰۰۰ /۳۸۵ /۱۰ ریال، ترمیم مسجد الاجابه و تعویض سیستم تهویه به ارزش ۵۰۰ /۱۲۴ ریال، نگهداری و نظافت مسجد قبا به ارزش ۰۰۰ /۴۸۶ /۷ ریال، نگهداری و نظافت مسجد ذوقبلتین به ارزش ۰۰۰ /۵۷۷ /۶ ریال و ...

معاینه و معالجه ۶۵۰ زائر بیمار ایرانی در مدینه

به گزارش نشریه زائر امروز دکتر ضیایی از بخش‌های مختلف بیمارستان زائران ایرانی در مدینه منوره بازدید کرد و با حضور در بالین بیماران بستری شده در جریان وضعیت معالجه آنان قرار گرفت. سرپرست هیأت پزشکی حج در گفت‌وگو با پزشکان و کادر این بیمارستان، بر ارائه خدمات بهتر به زائران تأکید کرد. وی همچنین به خبرنگار زائر گفت: بیمارستان در وضعیت مناسبی است و امسال علاوه بر تجهیزات قبلی بخش‌های دیگر آن مجهز به وسایل مورد نیاز شده است. رئیس بیمارستان هم گفت: تاکنون بیش از ۶۵۰ زائر ایرانی، در این بیمارستان مورد معاینه و معالجه قرار گرفته‌اند. دکر سیدعلی مرعشی گفت: هشت بیمار تحت درمان و بستری شده در این بیمارستان وضعیت رضایت‌بخشی دارند.

مسلمانان کانادایی برای تشرف به حج دیگر از فرودگاه‌های آمریکایی سفر نمی‌کنند

مسلمانان کانادایی ترجیح می‌دهند از فرودگاه‌های اروپایی برای سفر به شهر مقدس مکه استفاده کنند تا از رفتار تحقیرآمیز، و تفتیش‌های بیش از حد فرودگاه‌های آمریکایی دور باشند. منزل باکاش، ناظر و هماهنگ‌کننده امور سفر حج در مرکز اسلامی تورنتو در گفتگو با اسلام‌آنلاین اظهار داشت: اقدامات افراطگرایانه امنیتی که در فرودگاه‌های آمریکا همواره اعراب و مسلمانان را مورد هدف قرار می‌دهد، بسیاری از مسلمانان کانادایی را آزرده خاطر کرده است. وی افزود: مسلمانان کانادایی هر ساله برای سفر به خانه خدا باید ساعتها در فرودگاه معطّل مانده و با رفتارهای تحقیرآمیز روبه‌رو شوند. بسیاری از زائران کانادایی پیش از این از فرودگاه نیویورک برای سفر به عربستان سعودی استفاده می‌کردند، اما پس از حملات یازدهم سپتامبر مسلمانان دیگر از این فرودگاه استفاده نمی‌کنند. اولین گروه زائران مسلمان روز یکشنبه ۴ دی ماه به فرودگاه وین (اتریش) رسیدند تا پس از آن، سفر خود را به عربستان سعودی در پیش گیرند. باکاش گفت: هماهنگ‌کنندگان و سازمان‌دهندگان حج امسال هزینه حج را برای مسلمانان کانادایی بین ۳ تا ۹ هزار دلار کانادا برآورد کردند. وی با اشاره به پرداخت هزینه‌های تسهیلاتی زائران از سوی مرکز اسلامی تورنتو اظهار داشت: هزینه متوسط یک سفر حج ۵ هزار دلار کانادا برآورد می‌شود.

کاهش مشکلات زائران ایرانی به سبب رویکرد مطلوب‌تر عربستان

رئیس سازمان حج و زیارت گفت: رویکرد مطلوب‌تر عربستان باعث کاهش مشکلات زائران ایرانی در سفر حج شده است. حج ۲۶، ص: ۱۶۳ سید احمد زرهانی عصر سه‌شنبه در محل بعثه مقام معظم رهبری در مدینه منوره در جمع خبرنگاران تصریح کرد: هم‌اکنون دولت عربستان با ایران روابط توسعه‌یافته‌ای دارد که این امر باعث کاهش مشکلات زائران کشورمان در ایام حج شده است. آقای زرهانی روند روابط کشورمان با عربستان سعودی در شرایط کنونی را رو به گسترش خواند و گفت: در عرصه‌های سیاسی نیز روابط دو کشور ارتقا یافته و موفقیت‌های به دست آمده ایران در زمینه حج دلیلی بر فضای مثبت و مطلوب حاکم بر روابط فیمابین است. وی از ابراز رضایت دولت عربستان از نظم و ترتیب چشمگیر جمهوری اسلامی ایران در برگزاری مناسک حج ابراهیمی در سرزمین وحی سخن به میان آورد و افزود: روابط و همکاری‌های دوجانبه هم‌اکنون به گونه‌ای است که ایران در اعزام زائران به عربستان سعودی در شرایط بهتر و مطلوب‌تری قرار دارد. زرهانی در پاسخ به سؤال یکی از خبرنگاران در زمینه هزینه‌های سفر حج زائران ایرانی توضیح داد: هزینه و مخارج حج زائران ایرانی نسبت به زائران سایر کشورها بسیار کمتر و بین ۱۵ تا ۲۰ میلیون ریال است. وی هزینه زائران کشورهای ترکیه و مالزی برای هر نفر را حداقل دو هزار و حداکثر پنج‌هزار دلار ذکر کرد. زرهانی با بیان این که هزینه هر زائر عمانی در سفر به حج حدود یک‌هزار دلار به صورت زمینی و دوهزار دلار سفر هوایی است هزینه زائران ایرانی به حج را حتی کمتر از زائران کشور افغانستان که برای هر نفر یک‌هزار و ۶۵۰ دلار است، دانست. رئیس سازمان حج و زیارت کشورمان گفت: امسال برای دومین بار سود سپرده زائران ایرانی بر اساس عقود اسلامی در اختیارشان قرار

می گیرد. وی افزود: هزینه حج زائران ایرانی امسال نسبت به سال‌های گذشته نزدیک به ۷۰۰ میلیارد ریال کمتر شده است و زائران هر ساله حدود ۴۰۰ میلیارد ریال کمتر پرداخت می کنند. حج ۲۶، ص: ۱۶۴ زرهانی گفت: سازمان حج و زیارت امسال در منا و عرفات شرایطی را فراهم کرده که بر مبنای آن زائران از آسایش بیشتری برخوردار خواهند شد. وی گفت: به طوری که ۱۰۰ ذابح با نظارت روحانیون، نمایندگان بعثه، نمایندگان سازمان حج و زیارت، مدیران و معاونان کاروان‌ها بر عملیات ذبح این ذابحان نظارت کامل و دقیق دارند. به گفته زرهانی امسال قریب دو سوم گوشت ذبح‌شده زائران ایرانی به کشور لبنان ارسال می‌شود. وی گفت: در حج امسال برای سومین سال متوالی با گوشت گرم از زائران و حجاج کشورمان در مدینه منوره و مکه مکرمه پذیرایی می‌شود. رئیس سازمان حج و زیارت در بخشی دیگر از این مصاحبه برنامه‌های فرهنگی بعثه مقام معظم رهبری در مدینه منوره و مکه مکرمه را مد نظر قرار داد و خاطرنشان ساخت: زائران ایرانی امسال به طور خاص توفیق دارند تا با حضور در برنامه‌های فرهنگی بعثه مقام معظم رهبری با اتکا به شعار پیوند با قرآن و عترت مراسم حج را بانشاطتر و کارآمدتر انجام دهند. وی افزود: با این اقدام، زائران بیت‌اللّه الحرام به سمت قرآن و آموزه‌های دینی سوق بیشتری می‌یابند. حج ۲۶، ص: ۱۶۵

چهارشنبه ۲۶ ذی‌قعده

اشاره

(۸۴ /۱۰ /۷)

دیدار مسؤولان هیأت پزشکی حج با سرپرست حجاج ایرانی

رئیس هیأت پزشکی حج جمهوری اسلامی ایران و مسؤولان بخش‌های مختلف این هیأت با نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی دیدار کردند. آیةاللّه ری‌شهری در این دیدار با بسیار ظریف، دقیق و حساس خواندن کار پزشکان و دیگر عوامل درمانی در حج گفت: ما در امر پزشکی حج، سال‌های گذشته روند تکاملی داشته‌ایم و هر سال گامی به پیش رفته‌ایم. ایشان با اشاره به این که معمولًا از زمان ثبت نام زائر تا اعزام به حج بین سه تا پنج سال فاصله است، گفت: لازم است در این مدت که زائر انتظار تشرف می کشد، چنانچه بیماری خاصی دارد همه آزمایش‌ها و اقدامات لازم در امر درمان او انجام گیرد و هنگام تشرف تمام سوابق پزشکی وی آورده شود. همچنین سایر زائران بیش از اعزام تست کاملی انجام دهند تا هنگام حضور در عربستان چنانچه مشکلی پیش آمد، پزشکان به راحتی در جریان سوابق آنان باشند. دکتر ضیایی رئیس هیأت پزشکی حج نیز در این دیدار گزارشی از چگونگی استقرار این هیأت از ۲۰ آذرماه برای راه‌اندازی بیمارستان و آماده شدن آن در ۲۵ آذر داد و اعلام داشت اطلاعات پزشکی زائران بیمار که پیشتر از کاروان‌ها خواسته شده بود بر روی لوح فشرده دریافت گردیده است. وی تشکیل گروه‌های بهداشت محیط را در حج ۲۶، ص: ۱۶۶ کنار کادر پزشکی برای تهیه مسکن زائران و نیز نظارت مستمر آنها در رعایت امور بهداشتی در کاروانها و آشپزخانه‌های متمرکز از جمله اقدام‌های جدید هیأت پزشکی حج خواند و گفت: علاوه بر معاینه و انجام آزمایش‌های پزشکی و بهداشتی کارکنان آشپزخانه‌ها پیش از سفر حج، هنگام فعالیت آنها نیز بازدیدهای مستمر از کاروانها و آشپزخانه‌ها انجام می‌شود. وی افزود: تاکنون ۴۷۰ بازدید از این مراکز انجام شده است تا ضمن نظارت بر امور بهداشتی، مشکلات موجود نیز بررسی و برای رفع آنها چاره‌جویی شود. سرپرست هیأت پزشکی حج، ارتباط مستمر کادر پزشکی حج با استادان دانشگاه‌ها را از جمله اقدام‌های این هیأت اعلام کرد و گفت: ترکیب پزشکان در سفر حج به گونه‌ای طراحی شده است که بانوان را پزشکان زن معاینه و ویزیت کنند. دکتر ضیایی سپس نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج را در جریان برخی مشکلات پیش

روی هیأت پزشکی قرار داد. دکتر رضوی مسؤول بهداشت هیأت نیز گزارشی از اقدامات منظم و دقیق این بخش برای پیش گیری از بیماری‌ها و آموزش‌های لازم به زائران از طریق پزشکان کاروان‌ها را ارائه کرد. در پایان آقای ری‌شهری اعلام داشت نظر به اهمیت وظایف پزشکان کاروان‌ها، نباید مسؤولیت دیگری به آنان تحمیل شود.

دیدار سرپرست حجاج ایرانی از کاروان‌های ایرانی در مدینه منوره

نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی، روز چهارشنبه با حضور در ۱۲ کاروان از ۹ استان مختلف ایران از نزدیک با زائران حرم نبوی گفت‌وگو کرد و در جریان جزئیات نحوه خدمت‌رسانی فرهنگی و اجرایی به زائران قرار گرفت. به گزارش واحد ارتباطات خبری بعثه مقام معظم رهبری، آیهٔ‌اللَّه محمد محمدی حج ۲۶، ص: ۱۶۷ ری‌شهری در این دیدارها که از سوی مسؤولان بعثه و رئیس ستاد مدینه همراهی می‌شد، با زائران ۹ کاروان اهل تشیع و سه کاروان اهل سنت به گفت‌وگو نشست و از آنان خواست تا مشکلات و پیشنهادهای خود را مطرح کنند. سرپرست حجاج ایرانی در جریان این دیدارها در دو نشست عمومی سخنرانی برای زائران، و یک جلسه شورای فرهنگی کاروان‌ها شرکت کرد و با ارائه توصیه‌هایی به روحانیون و مدیران کاروان‌ها ضرورت تلاش برای انجام مناسک حج زائران بدون کمترین مشکل و بهره گیری از معنویت حرمین شریفین را مورد تأکید قرار داد. شورای فرهنگی کاروان‌ها از دو سال قبل با هدف مشارکت زائران در امور فرهنگی حج و دریافت نظرات و پیشنهادهای آنان برای ارائه به بعثه مقام معظم رهبری و سازمان حج و زیارت تشکیل شده است. آیهٔ‌اللَّه ری‌شهری در جمع کاروان‌های همدان، قزوین، تهران، گیلان، مرکزی، ایلام، کرمان، زاهدان و خراسان خطاب به زائران حرم نبوی و بیت‌اللَّه الحرام گفت: شما در خانه کریم و اکرم الاکرمین میهمانید، بکوشید در این سفر معنوی برای تمامی زندگی خود توشه فراهم کنید تا خیر دنیا و آخرت نصیب شما شود. وی از مدیران و روحانیون کاروان‌ها خواست تا با شرکت در جلسات هماهنگی بعثه مقام معظم رهبری و تشکیل جلسات شورای فرهنگی در داخل کاروان‌ها، شرایط مناسبی را برای زائران خانه خدا جهت انجام مناسک حج به ویژه در ایام تشریق فراهم کنند. برخی از دیدارهای امروز، امیرالحاج جمهوری اسلامی ایران از کاروان‌ها که در صبح و عصر بیش از چهار ساعت به طول انجامید به صورت سرزده انجام شد و زائران حرم نبوی با مشاهده نماینده ولی فقیه در جمع خود، با ذکر صلوات مقدم وی و هیأت همراه را گرامی داشتند و خرسندی خود را از دیدار سرپرست حجاج ایرانی ابراز داشتند. آنان برای طول عمر با عزت مقام معظم رهبری و موفقیت کارگزاران حج دعا کردند. حج ۲۶، ص: ۱۶۸ آیهٔ‌اللَّه ری‌شهری نیز به زائران توصیه کرد در جلسات هماهنگی احکام حج که روحانیون کاروان‌ها تشکیل می‌دهند، حضوری گسترده و منظم داشته باشند تا در انجام صحیح مناسک مشکلی پیدا نکنند. آقای زرهانی، رئیس سازمان حج و زیارت که در دیدارهای عصر چهارشنبه سرپرست حجاج ایرانی از کاروان‌ها آیهٔ‌اللَّه ری‌شهری را همراهی می کرد نیز طی سخنان کوتاهی در جمع زائران آمادگی کارگزاران این سازمان را در تداوم خدمت‌رسانی به زائران برای انجام مناسک حج با کمترین مشکل اعلام کرد و ابراز امیدواری نمود با تلاش بیشتر کارگزاران حج، رضایت کنونی زائران از دست‌اندرکاران امور حج تا پایان مراسم تداوم داشته باشد.

مرکز آموزش و پژوهش حج و زیارت تأسیس می‌شود

معاون آموزش و پژوهش بعثه مقام معظم رهبری از تأسیس مرکز آموزش و پژوهش حج و زیارت در آینده نزدیک خبر داد. به گزارش واحد ارتباطات خبری بعثه مقام معظم رهبری از مدینه منوره، حجت‌الاسلام والمسلمین سیدعلی قاضی عسکر چهارشنبه شب در جمع خبرنگاران افزود: این مرکز در زمینی به مساحت ۵۵ هزار متر مربع و به منظور آموزش حجاج و ایجاد شرایط بهره‌برداری حداکثری از ظرفیت‌های فرهنگی و معنوی حج در جوار مرقد مطهر امام راحل و با اعتبارات دولتی و مردمی تأسیس

خواهـد شد. وی با اشاره به تدوین برنامه‌های وسیع برای آموزش حجاج افزود: در صدد هستیم برنامه‌های آموزشـی حج را از زمان ثبت‌نـام زائران حـج تمتع آغاز کنیم و تا زمان تشـرف آنان که حـدود سه سال به طول خواهـد انجامیـد، ادامه دهیم تا زائران ضـمن درک عمیق فلسـفه حـج با کوله‌باری از دانش‌های لازم برای این سـفر الهی وارد سـرزمین وحی شونـد و بتواننـد از تمام ظرفیت‌های فرهنگی و معنوی حج متنعم شوند و هم خود بهره ببرند و نیز در تعامل با افراد و مسـلمانان دیگر کشورها ضـمن معرفی مکتب تشیع و انقلاب اسـلامی از حج ۲۶، ص: ۱۶۹ ظرفیت‌های فرهنگی و معنوی آنان اسـتفاده کنند. معاون بعثه رهبر معظم انقلاب اسـلامی با اشاره به حضور سالانه ششـصد هزار نفر از جمعیت کشورمان از جمله ۲۱ هزار دانشـجو و دانش‌آموز در مناسک حج تمتع و عمره، تربیت کـادر ورزیـده و مجرب برای هـدایت کاروان‌هـا و بهره‌برداری فرهنگی و معنوی از ظرفیت‌های حـج را از جمله اهـداف مهم تأسـیس دانشـکده حـج اعلام کرد. آقـای قاضـی عسـکر، انتشار بیش از پانصـد اثر با موضوع حـج و زیارت عتبات عالیات و اماکن مقـدس سوریه، انتشـار فصل‌نامه‌هـایی به زبان‌هـای فارسـی و عربی با حـدود ۱۸ هزار صـفحه، انتشـار مقاله، تـدوین برنامه برگزاری جشـنواره فیلم حـج و تهیه امکانـات صـوتی و تصویری بـا موضوع حـج را از جمله فعالیت‌هـای فرهنگی بعثه مقـام معظم رهـبری در سال‌های اخیر برشـمرد و افزود: این معاونت همچنین از سال گذشته با تشکیل شورای فرهنگی و گروه‌های داوطلب ارشاد متشکل از نخبگان هر کاروان تلاش کرده است تا با همکاری زائران، از ظرفیت‌های حج بهره‌برداری‌های بیشتری شود. وی اقدامات انجام شده را مـوجب ایجـاد تغییرات چشـمگیر در میزان رضـایت و بهره گیری بیشـتر زائران از ایـن سـفر الهی توصـیف کرد. معـاون بعثه رهـبر انقلاب اسـلامی با اشاره به تـدوین اهداف بلندمدت حج به منظور حداکثر اسـتفاده از ظرفیت‌های عظیم آن، از همه صاحب‌نظران و اندیشـمندان خواست در اجرایی کردن این اهـداف بعثه را یـاری دهنـد. وی حمـایت از پایان‌نامه‌هـای دانشـجویی، انجـام مسابقـات مقاله‌نویسـی و سـفرنامه نویسـی با موضوع حـج را برای کسب آرا و دیـدگاه‌های زائران بیت‌اللَّه الحرام و نیز بهره‌برداری از آن برای اجرای برنامه‌های آینده، از جمله فعالیت‌های بعثه برشـمرد و تصـریح کرد: در بسـیاری موارد این پایان‌نامه‌ها علاوه بر رفع شـبهات و اصـلاح اشـتباهات تـاریخی در تعمیق بینش زایران مؤثر بوده و راه‌هـای رسـیدن به اهـداف بلنـد حـج را کوتـاه و آسـان کرده است. حجت‌الاسـلام والمسـلمین قاضی‌عسکرازایجاد مرکزتحقیقات وکتابخانه تخصصی حج ۲۶، ص: ۱۷۰ حـج با ده‌هزار جلـد کتاب در شهر مقـدس قم خبر داد و بر آمـادگی بعثه مقـام معظم رهبری برای کمک به انجام هر برنامه‌ای که حجاج را در رسـیدن به اهـداف معنوی و فرهنگی حج یاری می‌رساند، تأکید کرد.

موقعیت «شیعه» در دیدگاه علما و دولت عربستان سعودی

حجّهٔ‌الاسـلام والمسـلمین قاضی‌عسـکر در مصاحبه امروز خود موقعیت و جایگاه شـیعه را نزد علمای اهل تسـنن و دولت سـعودی نیز تشـریح کرد. معـاون بعثه رهبر معظم انقلاب رونـد تعامـل با علمای اهل سـنت و دولت عربسـتان سـعودی را مثبت و رو به گسترش ارزیـابی کرد و گفت: گفتگوهـای مسـتقیم و طرح دیـدگاه‌های دو طرف که همچنـان ادامه دارد موجب شـده است نگـاه مقامات و مفتی‌های سـعودی درباره مـذهب تشیع کاملًا تغییر کند و به رغم فشار گروه‌های افراطی، موقعیت شـیعیان در عربسـتان تقویت شده است. وی ملاقـات مقامـات سـعودی بـا شـیعیان و پخش تصاویر آن از تلویزیون دولتی این کشور، چاپ کتب شـیعه و درج مقالات شیعیـان در روزنامه‌هـای دولتی را از جمله شواهـد ارتقـای جایگـاه شـیعیان در عربسـتان دانست و گفت: شـیعیان هم نبایـد بـا انجـام رفتارهای تفرقه‌آمیز و اعمال خرافی موجب وهن تشیع شوند و بهانه به دست دشمنان و گروه‌های افراطی بدهند.

۷۰۰ اتوبوس و مینی‌بوس در ۱۹ خط شبانه‌روزی در خدمت زائران مکه

امر حمل‌ونقـل زائران در موسم حـج اهمیت بسـیاری دارد. نزدیـک به یکصـد هزار تن از کشور ما هرساله برای تشرف به سـرزمین

وحی می‌آیند که اکثریت قاطع آنان برای نخستین بار مشرف می‌شوند و هیچ شناختی به کشور عربستان و شهرهای مقدس مکه و مدینه و راه‌های آن ندارند و عموماً زبان عربی نیز نمی‌دانند. بنابراین دست‌اندرکاران حج جمهوری اسلامی ایران به منظور رفاه زائران و جلوگیری از سرگردانی و اتلاف حج ۲۶، ص: ۱۷۱ وقت آنان، اقدام به راه‌اندازی سرویس حمل‌ونقل زائران نموده است که در میان سایر کشورهای اسلامی واقعاً نمونه است. بیشتر زائران دیگر کشورها فاقد وسیله ایاب و ذهاب به حرمین شریفین هستند و مجبور هستند مسیرهای طولانی را پیاده طی کنند و یا با تاکسی‌های رسمی و غیر رسمی عربستان آمد و رفت کنند و هزینه بالایی را نیز پرداخت کنند. رانندگان سعودی نیز در این ایام رقم‌های بالایی از زائران طلب می‌کنند. به منظور آگاهی از اقدامات انجام یافته در امر حمل و نقل زائران ایرانی، و مشکلات موجود و راه‌کارهای آن، مصاحبه نشریه «دلیل کاروان» با آقای غلامرضا رحمانی معاون حمل و نقل درون شهری مکّه مکرّمه را می‌آوریم: سؤال: وظائف معاونت حمل و نقل درون شهری را بیان کنید: عمده‌ترین فعالیت، حمل و نقل و جابجایی زائرین و تأمین اتوبوس برای تردّد زائرین در شهر مکّه ومدینه است. این خدمات در مکّه تقریباً برای تمامی زائرین مورد استفاده قرار می‌گیرد و علّت آن این است که تمام زائرین عمدتاً در مکّه در خارج از منطقه مرکزی (نزدیک حرم) قرار دارند و معمولًا فاصله‌ای ۵/ ۳ کیلومتر تا ۹ کیلومتر با حرم دارند و اما در مدینه حدود ۲۰٪ از زائرین در حوزه غیر مرکزی قرار داشته و از این خدمات استفاده می‌کنند. مسیر جابجایی اتوبوس‌های فوق از محل سکونت زائرین به حرم می‌باشد. هنگام مراسم مختلف نیز همکاری با بعثه مقام معظم رهبری برای جابجایی زائرین به محل مراسم وجود دارد. لازم به ذکر است در غیر از ایام تشریق قراداری با یکی از معتبرترین شرکت‌های حمل و نقل عربستان منعقد گردیده است و حدود ۱۰۰۰ دستگاه در اختیار ما قرار می‌گیرد که از این تعداد ۳۰۰ دستگاه آن به انتقال بین شهری (مدینه به مکّه، جدّه به مکّه و مکّه به مدینه) به صورت شبانه‌روزی اختصاص دارد. ۷۰۰ دستگاه نیز برای انتقال حج ۲۶، ص: ۱۷۲ درون شهری اختصاص یافته که از این تعداد ۶۵ دستگاه برای مدینه و ۶۳۵ دستگاه برای مکّه در نظر گرفته شده است. امسال زائرین در مکّه به واسطه ۱۹ خط به صورت شبانه‌روزی از منازل به ۳ ایستگاه حرم منتقل می‌شوند که تعداد اتوبوس‌ها در هر خط متناسب با تعداد زائرین و بعد مسافت، متغیر می‌باشد. توضیح اینکه علّت دور بودن از حوزه مرکزی در مکّه رعایت استانداردهای لازم چه به لحاظ بهداشتی، فرسودگی بافت و مسائل اقتصادی می‌باشد. هر اتوبوس ۲ راننده دارد که به صورت شیفتی کار می‌کند و کلیه اتوبوس‌ها مدل ۲۰۰۰ به بالا و مجهز به سیستم خنک کننده هستند. سؤال: عمده‌ترین مشکلات و موانع موجود پیش روی شما چیست؟ باید توجّه داشت علی رغم تمام تلاش‌های صورت پذیرفته و هماهنگی‌های به عمل آمده با مسؤولین عربستان همه چیز به وفق مراد نیست و معمولًا به دلیل حضور بیش از حد زائرین، در امور مربوط به حمل و نقل تداخل به وجود می‌آید. کمبود ایستگاه و فضای محیطی آنها، آزادی عمل را از دست‌اندرکاران ما سلب می‌کند. حضور بیش از ۵/ ۱ میلیون نفر زائر و به خصوص ادای ۵ نوبت فریضه نماز به صورت همزمان باعث ترافیک بسیار زیاد خیابان‌های منتهی به حرم شده و چرخش سیستم حمل و نقل را با کندی مواجه می‌کند و مشکل دیگر تصمیمات غیر قابل پیش‌بینی پلیس عربستان در تغییر جایگاه توقف و نیز عوض کردن بعضی از مسیرها است. سؤال: برای رفع موانع موجود چه اقداماتی کرده‌اید؟ تلاش ما در به حداکثر رساندن هماهنگی با مسؤولین عربستانی بوده و نیز در محدودیت‌های غیر قابل حل، تلاش ما در توجیه مدیران کاروان‌ها و چاپ بروشورهای راهنمای حمل و نقل زائر بوده است. با چاپ چهار نمونه پوستر در نمایشگاه حج و سایر جایگاه‌ها اطلاع‌رسانی نموده‌ایم و نیز دستورالعمل سازمان را به مدیران منعکس کرده‌ایم که مهمترین رکن آن توجیه آنها نسبت به شرایط خاص مکّه می‌باشد. حج ۲۶، ص: ۱۷۳ سؤال: چه برنامه‌های خاصی برای بهتر شدن امور در موسم حج سال جاری تدارک دیده‌اید؟ سعی ما در شناسایی و بر طرف کردن نقاط ضعف موجود در سالهای گذشته از طریق بررسی جلسات کارشناسی متعدد و مشاوره‌های لازم و استفاده از تجارب دست‌اندرکاران و نظرات زائرین بوده است. در بحث آموزش، بازنگری داشته‌ایم و تلاش جدید ما اعزام زودتر از موعد بیش از ۱۲۰۰ نفر راننده که عمدتاً سودانی بوده و به صورت موسمی به

سرزمین حجاز سفر می‌کنند، بوده است و در ضمن برگزاری جلسات توجیهی، آموزش‌های لازم را برای بالا بردن آگاهی آنها و شناخت موقعیت زائرین ایرانی به آنها داده‌ایم. همچنین همایش نیم روزه برای کارکنان (حدود ۳۴ نفر) در بخش معاونت درون شهری داشته‌ایم و توصیه‌های لازم به آنها شده است. برای اوّلین بار از سیستم بارکد برای کنترل تعداد دفعات تردد اتوبوس و نیز میزان جابجایی زائر استفاده خواهیم نمود. سؤال: مدیران چه توصیه‌هایی در این باره به زائران داشته باشند؟ به هر حال ذکر این نکته که ما نزدیک به یک ماه در کشوری بیگانه سکونت داریم و هماهنگی و خدمات رسانی در این ایام با شرایط خاص آن کشور همراه است توصیه‌های ذیل به زائرین عزیز مؤثر است: ۱. توجّه جدّی به توصیه‌های مسؤولین و مدیران کاروان ۲. بروشورهای راهنمای زائر را مطالعه کنند. ۳. شماره خط، محل ایستگاه در مسیر رفت و برگشت را به خاطر بسپارند. ۴. با تأخیر حداقل ۳۰ دقیقه‌ای بعد از نماز به ایستگاه‌ها مراجعه کنند. ۵. خونسردی و آرامش خود را در تمام شرایط حفظ کنند. ۶. تخلف احتمالی رانندگان را با نوشتن شماره چهار رقمی کنار درب اتوبوس (نه پلاک خودرو) به مسؤولین ایستگاه اطلاع دهند. حج ۲۶، ص: ۱۷۴ ۷. زائران ساکن در «عزیزیه» و «میدان معابد» و «تنعیم» از درب «باب السلام» و آنهایی که در منطقه «نزهه»، «قصد الضیافه»، «کدی» و «منصور» هستند از درب ملک عبدالعزیز تردد نمایند. سؤال: و حرف آخر شما: به هر حال ممکن است این گونه سفرها برای ما کم پیش بیاید و تکرار نشود آرزو می‌کنیم که حداکثر استفاده معنوی در این سفر برای زائرین فراهم شده و تلاش ما نیز در این است که بیشتر وقت زائرین در حرم صرف عبادت شود تا جابجایی و حضور در ازدحام خیابان‌ها.

تدوین برنامه تغذیه زائران تا آخر موسم حج

به گزارش خبرنگار نشریه زائر تغذیه امسال با متمرکز کردن آشپزخانه‌ها و مجهز کردن آن در مکه مکرمه صورت می‌گیرد. در این باره ستاد حج اعلام کرد: تدوین برنامه غذایی برای مجموعه زائران با استفاده از نظر کارشناسان و با توجه به شرایط آب و هوایی عربستان و نیاز فیزیکی زائران به تأمین کالری لازم و با عنایت به سلایق فرهنگ ایرانی شکل گرفته است. این ستاد همچنین اعلام کرده است: کارشناسان بهداشتی با حضور مستمر در آشپزخانه‌ها بر امر پخت غذا و رعایت مسائل بهداشتی نظارت مستقیم دارند. شایان ذکر است به منظور بالا بردن کیفیت پخت غذا، همه ساله معاونت نظارت و بازرسی بعثه مقام معظم رهبری با استفاده از افراد با تجربه عملکرد واحدهای مختلف از جمله تغذیه، تدارکات و آشپزخانه را مورد بررسی قرار می‌دهند.

گفته‌هایی از پیامد دستور رئیس‌جمهوری اسلامی ایران درباره حج مستحب

به گزارش سایت بازتاب تعدادی از مدیران دولتی، پس از دستور ویژه آقای دکتر احمدی‌نژاد درباره ممنوعیت حج تمتع مستحب، دچار فراق خانواده شده‌اند. حج ۲۶، ص: ۱۷۵ بنابر این گزارش، رئیس‌جمهور در جلسه هیأت وزیران با منع اکید مدیران دولتی از سفر به حج تمتع مستحبی اعلام کرد: مدیرانی که برای حج مستحبی به عربستان سفر کنند، پس از بازگشت، از انتصاب شخص جدیدی به جای خود تعجب نکنند. با ابلاغ این دستور آقای احمدی‌نژاد به مدیران دولتی، تعدادی از مدیران که حتی به همراه خانواده در حال سفر به عربستان بودند، سفر خود را لغو کردند و خانواده را به تنهایی به حج فرستاده‌اند. بخشی از این مدیران که حتی چند ساعت پیش از پرواز از دستور رئیس‌جمهور آگاه شده بودند، مجبور به لغو برنامه خود شدند.

ضرورت توجه دست‌اندرکاران به اقدامات فرهنگی عربستان در وسائل حمل‌ونقل زائران ایرانی

در بخش «سلام زائر» نشریه زائر، یکی از هم‌وطنانمان اعلام کرده که در اتوبوس کاروان ما نوارهای تبلیغاتی و کتاب‌هایی به زبان فارسی پخش و توزیع می‌کنند. لازم است مسؤولان مربوطه با بررسی محتوای نوارها و کتاب‌ها در صورتی که مباین با اعتقادات ما

باشـد از این اقـدام جلوگیری بعمـل آورنـد. پیش از این نیز زائری از پخش نوارهـای مبتـذل توسـط راننـدگان در اتوبوس‌هـای زوّار ایرانی گلایه کرده بود.

اطلاعیه روابط عمومی بعثه درباره برگزاری دومین دعای کمیل

فرداشب مراسم روح‌بخش و سراسر معنویت دعای کمیل در جوار حرم نبوی و چهار امام معصوم خفته در بقیع برگزار خواهـد شـد. به همین مناسبت روابط عمومی بعثه مقام معظم رهبری با صـدور اطلاعیه‌ای، ضـمن دعوت از زائران ایرانی بیت‌اللّٰه الحرام به منظور شرکت منظم در مراسم دعای کمیل که در جوار حرم شـریف نبوی و قبرستان مظلوم بقیع برگزار می‌گردد، با آرزوی قبولی طاعات و عبـادات برادران و خواهران گرامی هموطن، بر موارد زیر تأکیـد کرد: حـج ۲۶، ص: ۱۷۶ ۱. حـداکثر تا ساعت ۳۰/ ۲۱ با هدایت روحانیون محترم و نظارت مـدیر محترم کاروان‌ها، در محل برگزاری مراسم حضور یافته و اسـتقرار ایشان پایان پـذیرفته باشد. ۲. در مسیر حرکت به سوی بقیع و هنگام مراجعت به کاروان‌ها، به منظور ارائه تصویری شایسته از رشد و نظم و متانت ملت مسلمان ایران و با هـدف رعایت مقررات و موازین، از سر دادن هر گونه شـعار و حتی ذکر صـلوات با صـدای بلنـد خودداری نمایند. ۳. در طول مسیر رفت و برگشت، به منظور حفظ سـلامتی و تنـدرستی خود، مقررات راهنمایی و راننـدگی را کاملًا رعایت نموده و حرکت در مسیر به نحوی باشـد که مطلقاً موجب ایجاد ترافیک نگردد و هنگام اسـتقرار در محل برگزاری دعا، به تـذکرات نیروهای راهنما و انتظامات کاملًا توجه نمایند. ۴. مـدیران محترم کاروان‌ها با تهیه حـداقل دو تابلوی راهنما، به منظور راهنمایی زائران محترم، به آنان توصیه نمایند تا با توجه به شـرایط جوّی و هوای متغیّر مدینه، ملبّس به پوشـش مناسب باشـند و زیرانداز مناسب نیز با خود به همراه آورند. ۵. زائران محترم، از برگزاری مراسم جـداگانه در مقابـل قبرسـتان شـریف بقیع اجتناب نماینـد و صـرفاً به دعایی که از طریق تریبون اجرا و پخش می‌شود توجه فرمایند. ۶. در طول برگزاری مراسم دعا، ضـمن رعایت نظم و سکوت شایسته، شرایطی را فراهم سازنـد تـا این مراسم عرفـانی و معنوی با شـکوه تمام برگزار گردد. ۷. بعـد از اسـتقرار در محـل برگزاری مراسم، تابلوهای راهنمای کـاروان را به نحـوی در کنـار خود و بر روی سـطح زمین قرار دهنـد که عظمت و یکپـارچگی حضور ملت بزرگ ایران اسـلامی را تحت‌الشـعاع قرار نـداده و امکـان تصویربرداری مناسب از مراسم فراهم گردد. ۸. پس از پایـان دعـا، به احترام حرم شـریف نبوی، کلیه وسایـل اضـافی و زائـد را از محـل اسـتقرار خود جمع‌آوری و زیرانـدازها را نیز از محل خارج نماینـد. ۹. بـا توجه به این که مراسـم یادشـده به صورت زیبـا و از زوایای مختلف فیلمبرداری حـج ۲۶، ص: ۱۷۷ خواهـد شـد و زائران محترم ایرانی می‌توانند فیلم کامل مراسم را دریـافت نماینـد، لـذا به منظور حفـظ نظم مراسم و جلوگیری از اخلال در برگزاری آن، توصـیه می‌شود از عکسبرداری و فیلم‌برداری جداگانه خودداری فرمایند.

دومین مراسم شبی با قرآن در سرزمین وحی

کلام نورانی قرآن کریم در بعثه مقام معظم رهبری و در جوار حرم ملکوتی نبی مکرم اسـلام و ائمه مظلوم بقیع بار دیگر دل و جان عاشـقان را جلا بخشید. به گزارش واحد ارتباطات خبری بعثه مقام معظم رهبری در دومین مراسم شبی با قرآن که چهارشنبه شب با حضـور نماینـده ولی فقیه و سرپرست حجـاج ایرانی و شـماری از زائران ایرانی و خـانواده معظم شـهدا در بعثه رهـبر معظم انقلاب برگزار شـد، قاریان ممتاز بین‌المللی و حافظان کلام الهی، دل‌های عاشـقان نبی مکرم اسـلام و خانـدان مطهرش را از انوار تابناک و آسـمانی وحی بهره‌منـد ساختنـد. در این محفـل قرآنی که شـماری از زائران خارجی از جمله اروپایی نیز حضور داشـتند، گروه‌های تواشـیح و مدیحه‌سـرایی نیز بـا اجرای برنامه‌هـایی فضـای مجلس را بـا کلام نورانی قرآن کریم و یاد ائمه اطهار علیهم السـلام معطر ساختند.

پروژه تأسیس پل جدید جمرات

تأسیس پروژه جدید جمرات که قرار است ۵ طبقه شود بعد از مراسم حج به ارزش ۴ میلیارد و ۲۰۰ میلیون ریال آغاز می گردد و پل فعلی جمرات منهدم می گردد. پل جدید ۵ میلیون نفر را در کوتاه مدت، و با تکمیل پروژه در درازمدت، ۱۰ میلیون حاجی را در طی روز در خود جای می‌دهد، به طوری که زائران می‌توانند به رمی جمرات در یک زمان بپردازند. طبقه زیرزمینی و هم کف و طبقه اول در سال ۱۴۲۷، طبقه دوم در سال ۱۴۲۸ و طبقه سوم در سال ۱۴۲۹ احداث می گردد. البته تمام تلاش‌ها جهت بهره‌برداری از طبقه دوم و سوم در حج سال ۱۴۲۸ می‌باشد.

افزایش تعداد کارت‌های پرواز حجاج

تعدادکارت‌های پروازی که خطوط هواپیمایی عربستان از مبدأ در خلال موسم حج امسال صادر نمود ۲۰٪ نسبت به سال قبل افزایش داشته است، به طوری که تاکنون ۸۷۵ هزار و ۵۲۶ کارت در دو مرحله رفت و برگشت صادر شده است. مدیرکل برنامه‌های رایانه‌های خطوط هواپیمایی عربستان گفت تعداد مراکزی که به اجرای سیستم رایانه‌ای برای صدور کارت‌های پرواز اقدام می‌نمایند ۸۲ مرکز می‌باشد که از این تعداد ۵۸ مرکز بین‌المللی و ۳۴ مرکز داخلی می‌باشد. وی اضافه کرد برای اولین مرتبه اجرای سیستم جدید به منظور انجام کلیه کارهای مربوط به بازگشت ایرانیان از یک مرکز انجام شده است که این امر به وسیله برنامه‌هایی که سیستم‌های رایانه‌ای را به یکدیگر از طریق نمایندگی‌ها ارتباط می‌دهد انجام می‌شود. همچنین برای کلیه حجاج ایرانی کارت‌های پرواز به زبان فارسی صادر می گردد و در حد امکان تعهد می گردد که تمامی اعضای خانواده در یک ردیف صندلی قرار گیرند. وی اشاره داشت از این پس نیازی جهت انجام این مراحل در جده نمی‌باشد و مرکزی در مدینه بدین منظور مهیا شده است. وی اظهار داشت مراحل بازگشت زائران سایر کشورها از دفتر صدور کارت پرواز جده صورت می گیرد، مگر آن که مستقیماً از کشورهایشان وارد مدینه شده باشند.

در گذشت دو زائر ایرانی حرمین شریفین

سرپرست هیأت پزشکی حج و هلال‌احمر جمهوری اسلامی در مدینه منوره گفت از آغاز ورود زائران ایرانی به مکه مکرمه و مدینه منوره تاکنون دو نفر از زائران فوت کرده‌اند. وی اضافه کرد: این دو نفر به دلیل سکته قلبی و به دلیل عارضه مزمن کبدی درگذشته‌اند. حج ۲۶، ص: ۱۷۹ دکتر حسین ضیائی با عنوان این که زائرین امسال از سطح سلامت خوبی برخوردار هستند، افزود: تعداد مراجعین به واحدهای بهداشتی در مکه مکرمه و مدینه منوره امسال نسبت به مدت مشابه در سال گذشته ۳۰ درصد کاهش نشان می‌دهد. وی گفت: از مجموع زائران در مکه مکرمه و مدینه منوره ۱۳۰۰ زائر به مراکز درمانی و بهداشتی مراجعه کرده‌اند که از این تعداد تنها ۵۸ نفر نیاز به بستری شدن داشتند که ۵۲ نفر از آنها مرخص شده و تنها ۶ نفر در بیمارستان به سر می‌برند.

عدم اجازه ناظران اتحادیه اروپا به ۳ تن از رهبران فلسطین برای سفر حج

ناظران اتحادیه اروپا از خروج سه تن از رهبران گروه‌های مقاومت فلسطین از جمله ابوسمهدانه، دبیر کل کمیته مقاومت مردمی فلسطین، احمد الجعبری رهبر گردان عزالدین قسام و خالد الحدوح از رهبران جنبش جهاد اسلامی برای سفر به مکه و انجام فریضه حج خودداری کردند.

اجرای طرح‌های توسعه‌ای در منطقه جمرات

امیر متعب بن عبدالعزیز وزیر امور شهری و روستایی عربستان از اجرای طرح‌های توسعه‌ای در منطقه جمرات به ارزش یک میلیارد و دویست میلیون ریال سعودی خلال موسم حج امسال خبر داد. نخستین مراحل این پروژه اتصال خیابان ملک خالد به مشعر و ارتباط این خیابان به جاده طایف می‌باشد. مرحله دوم پروژه ایجاد راه پایانی خیابان شیخ عبداللَّه خیاط تا آغاز پل عزیزیه و اتصال جاده طایف به خیابان ملک خالد است. مرحله سوم نیز شامل راه‌های زیرزمینی خیابان عزیزیه و ارتباط آن با پل ملک خالد و سپس اتصال آن به جاده طایف می‌باشد. در ارتباط با توسعه پل جمرات قراردادی با یک شرکت داخلی به امضا رسیده تا کارهای توسعه‌ای را از ربیع‌الثانی شروع کرده و تا پایان ذی‌قعده به اتمام رساند. ایجاد پل جدید از سال ۱۴۲۷ ق. آغاز می‌شود.

کتک زدن شیعه افغانی توسط مأموران وهابی

بنا به اظهار یکی از روحانیون رابط صبح دیروز چهار افغانی جنازه‌ای را به بقیع آوردند. هنگام عبور از کنار مرقد مطهر ائمه مدفون در بقیع، خود را روی قبرها انداخته و آنها را می‌بوسیدند که مأموران به سراغشان آمدند. سه تن فرار کردند ولی یکی از آنان دستگیر شد. مأموران او را مقابل چشم زائرین به شدت کتک زدند و سپس با خود بردند. هنگام زدن آن زائر، دیگر زائرین صلوات می‌فرستادند.

پنجشنبه ۲۷ ذی‌قعده

اشاره

(۸/ ۱۰/ ۸۴)

برپایی همایش بین‌المللی خانواده در اسلام

همایش بین‌المللی تبیین جایگاه خانواده در اسلام با حضور اندیشمندان ۱۷ کشور جهان، امروز در بعثه مقام معظم رهبری برگزار شد. در این همایش، آیةاللَّه محمدی ری‌شهری طی سخنانی بهترین هدیه زائران خانه خدا برای خانواده خود را تحول معنوی دانست. آقای محمدی ری‌شهری در این همایش که جمع کثیری از زائران بیش از ۱۷ کشور جهان حضور داشتند گفت: در صورت متحول شدن زائر، خانواده وی نیز متحول خواهد شد و این تحول آثار مثبتی در جامعه به جای خواهد گذاشت. وی افزود: حج اگر به درستی برگزار شود و مورد قبول حضرت حق قرار گیرد می‌تواند سرنوشت انسان‌ها را از نظر فردی، خانوادگی، اجتماعی و سیاسی متحول کند. آقای ری‌شهری استجابت دعا را یکی از برکات سفر الهی حج خواند و با اشاره به حدیثی از پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله گفت: حجاج بیت‌اللَّه الحرام میهمانان خدا هستند که دعوت حق را لبیک می‌گویند و در مقابل، خداوند نیز دعای آنها را اجابت می‌کند و آنچه زائران از حضرت حق بخواهند مورد قبول خداوند قرار می‌گیرد. سرپرست حجاج ایرانی یکی از مهم‌ترین دعاهای زائران را در خانه خدا، دعا برای حج ۲۶، ص: ۱۸۲ تقدس و تحکیم خانواده‌ها توصیف کرد. آیةاللَّه ری‌شهری با اشاره به سیره و دعاهای حضرت ابراهیم پس از بنای خانه کعبه گفت: ابراهیم خلیل علیه السلام در کنار دعا برای قبولی عمل خود در ساختن کعبه، بلافاصله برای خانواده و فرزندان خود دعا کردند و از خداوند خواستند که نسل او، نسل مسلمانان، پاک و تسلیم در برابر اراده و مشیت الهی و نیز هادی دیگران باشند و در مسیر بت‌پرستی قرار نگیرند. نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت از انواع مختلف بت‌پرستی و عبادت غیر خدا سخن گفت و تصریح کرد: هر چه انسان را از خداوند غافل کند، بت انسان است. آن روز بت‌های سنگی، انسان را از خداوند غافل می‌کرد و امروز بت‌های نوین به شکل‌های مختلف خانواده‌ها را تحت تأثیر

قرار می‌دهد. سرپرست حجاج ایرانی با اشاره به تأکید اسلام درباره دعا برای خانواده با هدف تقدیس و تحکیم خانواده، گفت: بر اساس رهنمودهای قرآن، رسول خدا و اهل بیت، دعا در کنار مسؤولیت و نه در مقابل آن قرار دارد. وی افزود: دعا زمینه را برای انجام درست مسؤولیت فراهم می‌کند و دعای کسانی که به وظیفه دینی خود عمل کنند، مستجاب می‌شود. آقای ری‌شهری یکی از عواملی را که موجب سقوط خانواده‌ها در غرب و از بین رفتن بنیان خانواده شده است هواپرستی و لذت‌جویی دانست و گفت: مبنای تقدس در اسلام، مهر و محبت است و این مودت و رحمت در بیشتر خانواده‌های غربی از بین رفته و لذات حیوانی جایگزین آن شده است. امیرالحاج جمهوری اسلامی ایران در ادامه سخنان خود مدینه را شهر خانواده نمونه توصیف کرد و گفت: مدینه شهر مادر، همسر، عروس، داماد و ازدواج نمونه، در کمال پاکی و طهارت است. وی پاکی ظاهری و باطنی را که به خانواده‌ها ارزش مادی و معنوی می‌دهد، اصلی‌ترین پایه‌های تحکیم خانواده برشمرد که زمینه‌های مودت و رحمت را حج ۲۶، ص: ۱۸۳ تأمین می‌کند. وی با اشاره به روایتی از امام صادق علیه السلام گفت: اگر کسی تقوی، پاکی و طهارت پیشه کند، از خاندان رسالت محسوب می‌شود. سرپرست حجاج ایرانی در پایان ابراز امیدواری کرد زائران خانه خدا پرچمدار طهارت و تقدس در خانواده‌های خود باشند و این حالت را به عنوان یادگار از این سفر بزرگ الهی تا پایان عمر حفظ کنند. همایش یک‌روزه خانواده به منظور تبیین جایگاه خانواده در اسلام و مقایسه آن با مکاتب غربی با حضور اندیشمندان کشورهای ایران، عربستان سعودی، استرالیا، تانزانیا، کانادا، بحرین، لبنان، عراق، آمریکا، آرژانتین، نیجریه، پاکستان، سودان، ترکیه، دانمارک، هند، برمه و فرانسه در محل بعثه مقام معظم رهبری در مدینه منوره برگزار شد.

ادامه دیدار سرپرست حجاج ایرانی از کاروان‌های زائران در مدینه

آیهٔ‌اللّه ری‌شهری امروز پنج‌شنبه نیز از تعدادی از کاروان‌های زائران ایرانی مستقر در مدینه منوره دیدار کرد و با دست‌اندرکاران کاروان‌ها و زائران گفتگو کرد. وی از هفت کاروان از پنج استان کشور بازدید به عمل آورد.

توصیه حجهٔ‌الاسلام راشد یزدی به زائران برای استفاده بیشتر از سفر حج

حجهٔ‌الاسلام والمسلمین راشد یزدی، روز پنج‌شنبه طی سخنانی در بعثه مقام معظم رهبری در مدینه منوره، زائران بیت‌اللّه الحرام را به استفاده بیشتر از این سفر معنوی در مدینه منوره و مکه مکرمه به منظور فراهم‌سازی اندوخته و توشه‌ای برای خیر و برکت در دنیا و آخرت توصیه کرد. سخنران بعثه مقام معظم رهبری که در جمع زائران شهرهای سبزوار، تربت حیدریه، مشهد مقدس، اراک، مرکزی و رشت سخن می‌گفت، با اشاره به واحد بودن فطرت و سرشت انسان‌ها تصریح کرد: برخی از انسان‌ها در مسیر زندگی رو به کمال سیر می‌کنند و برخی دیگر در مسیر نقص قرار می‌گیرد. حج ۲۶، ص: ۱۸۴ وی گفت: نبی مکرم اسلام توانست به آخرین مرحله کمال دست یابد. آقای راشد یزدی با تشریح فلسفه خلقت موجودات از جانب خداوند افزود: یک نوع از موجودات در آغاز خلقت، کامل خلق شده‌اند، اما رو به نقص می‌روند و موجودات دیگر نیز خلق شده‌اند که از نقص به سوی کمال می‌روند و انسان از آن جمله است. وی در بخشی دیگر از سخنان خود به موضوع صبر و تحمل پرداخت و اظهار داشت: صبر، یعنی تحمل گذشت زمان، و انسان برای حل مشکلات خود باید صبر و تحمل، جد و جهد، کوشش و تلاش کند؛ زیرا اگر انسان تحت فشار و سختی قرار نگیرد، پیشرفت و ترقی نمی‌کند. حجت‌الاسلام والمسلمین راشد یزدی در قسمت پایانی سخنان خود، زائران بیت‌اللّه الحرام را به خواندن نمازهای شب و زیارت و استفاده بیشتر از این سفر معنوی در مدینه منوره و مکه مکرمه به منظور کسب اندوخته و توشه‌ای برای سفر آخرت توصیه کرد.

برگزاری پرشکوه دومین دعای کمیل در مدینه منوره

آن روز که آمـدیم، بـا بُهت و حیرت، غربت بقیع را که خـالی از زائر بود، احسـاس کردیم، بقیع امّـا فریـادی رسـا در گوش تـاریخ داشت با غربتی ممتـد و مظلومیتی بی‌حد؛ امّا نجوای عاشـقان در گوشه و کنار بقیع شـنیده می‌شد و شـیعیان با شـگفتی به پنجره‌های سرد پولادین چشم دوخته بودنـد، آنان سالها در انتظار دیـدار بودند ولی اینک مانعی سـرد و سـنگین بین آنان فاصـله انداخته است. امشب بقیـع سراسـر اشـک و مـاتم بـود. چشـمه‌های اشـکبار، ترجمـان دل‌هـای بی‌قرار بود. راحت‌تر بگویم امشب بقیع اصـلًا روضـه نمی‌خـواست زیرا خـود مرثیه‌ای مجسم بـود. بقیع در خود، نشـان از بی‌نشـانی داشت، دری از گلشن جنـات عـدن بود. امشب حس غریبی، آتش به جانمان افکنـده بود و شعله‌شـعله انـدوه از عمق وجودمان زبانه می‌کشـید. حـج ۲۶، ص: ۱۸۵ ذره‌ذره خـاکش بوی معنـویت و عطر قـدم‌های اهـل بیت داشت. بقیـع بـا خـود حلم حسن، سـجده ساجـد و صـداقت صـادقین را در هم آمیخته بود. مـا و فرشـتگان الهی دیشب همان زادگان اندوه بودیم. امشب اشک‌هایمان گلاب شدند و گرد و غبار تربت پاکان زدودند. هر ساله بقیع در انتظـار شسـتشوی مرقـد مطهر معصومـان، بـا بلـور اشـک خوبـان است. امشب مـا بودیم و یـک دنیـا فریـاد، بغض و احسـاس، اما نمی‌دانستیم که با کدامین حنجره فریاد کنیم. امشب حتی ماه برای بوسیدن تربت پاک معصومان سر به سریر خاک نهاده بود. امشب گلریزان ستاره‌ها بود که انبوه انبوه بر مزار پاکان بقیع فرو می‌افتادند و ناله سـر می‌دادند. امشب جام چشمانمان از خونابه رنگین بود و بندبنـد وجودمـان نیز از نـاله ریش؛ و ترنّم دلنواز «الهی من لی غیرک» بر گوش جانهـا دلنواز؛ و از فردا خـاک بقیع در تب و تاب شبی دیگر بـا عاشـقان و نوایی دیگر از کمیـل. مراسم معنوی و روح‌بخش دعـای کمیل دیشب در بین‌الحرمین- حـد فاصل بین حرم نبوی صـلی الله علیه و آله و مزار بقیع- در حـال و هوای ویژه و مملو از شور و عشق و راز و نیـاز به درگـاه خالق بی‌نیاز و ربّ رحیم برگزار شـد. در این مراسم پرشـور که بـا حضور آیـهٔ‌اللَّه ری‌شـهری و دیگر مسؤولاـن و دست‌انـدرکاران بعثه مقـام معظم رهـبری و شرکـت بیش از ۲۰ هزار زائر ایرانی و گروه‌هـایی از زائران خـارجی برگزار شـد، پس از تلاـوت آیـاتی از کلاـم‌اللَّه مجیـد، یکی از مـدّاحان اهـل‌بیت به مـداحی و ذکر مصـائب اهـل بیت پرداخت و سـپس دعـای کمیـل قرائت شـد. در پایان این مراسم که با نظم و انضــباطی خـاص برگزار شـد، آیـهٔ‌اللَّه ری‌شــهری برای پیروزی اسـلام و مسـلمین در سراسـر عـالم و نـابودی دشـمنان اسـلام بـویژه صهیـونیسم جهـانی دعـا کرد. وی از حضـور گسـترده و مـتین و منظـم زائران ایرانی در دوّمیـن مراسم دعـای کمیـل مـدینه تشـکر و قدردانی کرد. (نشریه زائر)

زمزمه دعای کمیل زائران ایرانی در کنار کعبه معظمه

هزاران زائر ایرانی خـانه خـدا، دعـای پرفیض و معنـوی کمیـل را در کنـار کعبـه معظمـه زمزمـه کرده و بـا خـدای خـود بـه مناجـات پرداختنـد. زمزمه‌کننـدگان مناجـات علی علیـه السـلام، دیشب بعـد از نمـاز عشـاء تـا ساعـات پایـانی شب، به صـورت گروهی وارد مسجدالحرام شده و همراه با روحانیان کاروان‌ها با معبود خود راز و نیاز کردند. چشمان اشکبار، و خشوع مناجات‌کنندگان در برابر کعبه معظمه نجواهای شبانه شیعیان علی علیه السلام را زیباتر ساخته بود.

گروه‌های برنامه ریزی بعثه راه‌کارهای افزایش بهره‌وری از سفر حج را بررسی می‌کنند

معـاونت آموزش و پژوهش بعثه مقـام معظم رهبری در جمع گروه‌هـای ارشـاد کاروان‌هـا با تأکیـد بر ضـرورت آسیب‌شناسـی حـج، دقت‌نظر گروه‌هـای ارشـاد را در ثبت کمبودها و کاستی‌ها، و روش‌های اسـتفاده حـداکثری از ظرفیت فرهنگی و معنوی بزرگ‌ترین گردهمـایی مسـلمانان، مهم خوانـد و افزود: در پایـان کنگره عظیم حـج گروه‌های برنامه‌ریزی در بعثه به دقت انتقادها، پیشـنهادها و

راه‌کارهای افزایش بهره‌وری از این سفر الهی را بررسی می‌کنند و کسب آراء زائران و کارگزاران حج در رسیدن به وضع مطلوب بسیار مفید است. وی تصریح کرد اگر از ظرفیت‌های حج درست استفاده شود بسیاری از ناهنجاری‌های داخلی و مشکلات دیگر کشورهای اسلامی برطرف خواهد شد.

کاهش ۳۰ درصدی مراجعات زائران برای مداوا

سرپرست هیأت پزشکی حج جمهوری اسلامی ایران گفت: تا امروز یک‌هزار و سیصد زائر ایرانی برای مشکلات درمانی به بیمارستان‌های هیأت پزشکی حج حج ۲۶، ص: ۱۸۷ هلال‌احمر جمهوری اسلامی ایران مراجعه کردند که در مقایسه با سال گذشته ۳۰ درصد مراجعات کاهش پیدا کرده است. به گزارش ایرنا دکتر حسین ضیایی در نشست خبری که در محل بعثه مقام معظم رهبری برگزار شد، گفت: از یک هزار و سیصد نفری که برای درمان به بیمارستان هیأت پزشکی حج هلال‌احمر جمهوری اسلامی ایران مراجعه کردند، ۵۸ نفر در بخش‌های مختلف بستری شدند که هم اکنون به غیر از ۶ نفر بقیه مرخص شدند. وی اضافه کرد: ۸۰۰ مورد آزمایش و ۱۲۰ مورد رادیولوژی داشتیم؛ ضمن اینکه ۱۰ نفر نیز در بیمارستان‌های عربستان سعودی بستری شدند که به جز ۲ مورد بقیه مرخص شدند. وی گفت: تاکنون دو زائر ایرانی در شهرهای مکه و مدینه فوت کردند که این افراد دارای سن بالا بوده و به علت سکته قلبی و سرطان کبد جان خود را از دست دادند. وی در خصوص سردی هوا نیز گفت: زائران خانه خدا سعی کنند که از غسل‌های مستحبی در مساجد شجره و جحفه پرهیز کنند و در صورت ابتلا به بیماری سرماخوردگی از دست دادن و روبوسی پرهیز کرده و از ماسک استفاده کنند.

مصاحبه رئیس سازمان حج و زیارت در مدینه

رئیس سازمان حج و زیارت پیرامون قربانی در حج امسال و مسائل مربوط به آن، تعداد زائران ورودی به عربستان، تأثیر بخشنامه رئیس‌جمهور در امر مدیریت حج، و ثبت‌نام از متقاضیان حج تمتّع و هزینه آن سخن گفت. رئیس سازمان حج و زیارت کشورمان در جمع خبرنگاران اعلام کرد: به منظور رفاه حال حاجیان ۱۰۰ ذابح از ایران به عربستان آمده‌اند تا در روز عید قربان برای ذبح قربانی در خدمت زائران ایرانی باشند. سیداحمد زرهانی گفت: دو سوّم گوشت قربانی از طریق کمیته امداد امام خمینی علیها السلام به لبنان ارسال می‌شود تا بین مسلمانان توزیع گردد. وی افزود: امسال گوشت مصرفی زائران ایرانی در عربستان به روز تهیه و گوشت حج ۲۶، ص: ۱۸۸ گرم خواهد بود. زرهانی با اشاره به کاهش سن زائران ایرانی در موسم حج امسال گفت: متوسط سن زائران ایرانی پنجاه سال است که نسبت به گذشته ۱۰ سال کاهش یافته است. ایشان اعلام کرد: تا کنون دو سوم زائران ایرانی بیت اللَّه الحرام وارد عربستان سعودی شدند. وی با اشاره به سفر آقای خاتمی، هاشمی رفسنجانی و احمدی نژاد طی سال جاری به عربستان گفت: مسؤولان این کشور از نظم و انضباط ایرانی‌ها اظهار رضایت و خشنودی داشته‌اند. رئیس سازمان حج و زیارت کشورمان پیرامون بخشنامه دولت مبنی بر ممنوعیت حضور مدیران در حج گفت: این دستور العمل هیچ خللی در امر مدیریت حج وارد نخواهد کرد و بر آن تأثیر نمی‌گذارد. وی در پاسخ به سؤال خبرنگاری گفت: برنامه اولویت مشتاقان زیارت خانه خدا را در دستور کار قرار خواهیم داد. زرهانی گفت: ثبت‌نام از مشتاقان حضور، در مراسم حج انجام می‌گیرد و از هر زائر برای حج تمتع مبلغ یک میلیون تومان به عنوان سپرده دریافت می‌شود که در صورت انصراف شخص، سود این سپرده طبق عقود اسلامی پرداخت خواهد شد. وی با اشاره به این که افرادی که نام‌نویسی می‌کنند حدود چهار تا پنج سال آینده به حج اعزام می‌شوند گفت: کسانی که پنج سال پیش هم نام‌نویسی کرده بودند و اکنون عازم سفر حج شده‌اند، مبلغ یک میلیون تومان پرداخت کرده‌اند و حدود ۵۰۰ تا ۷۰۰ هزار تومان به عنوان سپرده پول آنان محاسبه شده است و مبلغ دیگری از آنان دریافت نشده است. زرهانی هزینه سفر حج

حجاج ایرانی را بسیار پایین‌تر از هزینه حجاج دیگر کشورها از جمله ترکیه، عمان، مالزی و افغانستان دانست. وی خاطرنشان کرد: با محاسبه سود سپرده‌گذاری حجاج مبلغ ۷۰ میلیارد تومان، در حج ۲۶، ص: ۱۸۹ مجموع برای زائران ارزانتر حساب می‌شود. رئیس سازمان حج و زیارت پیرامون موضوع ایجاد بازار مشترک اسلامی برای خرید حجاج گفت: این موضوع در کنفرانس اسلامی مورد بحث قرار گرفته است ولی هنوز نتیجه نداده است، ولی ما مشوق چنین مسأله‌ای هستیم. وی زمان بازگشت زائران ایرانی را از عربستان ۲۶ دی‌ماه اعلام کرد و گفت: روند بازگشت زائران ایرانی ۱۸ روز طول خواهد کشید.

دیدار آیهٔ‌اللّٰه ری‌شهری از مرکز پزشکی و بیمارستان حج جمهوری اسلامی ایران

نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی پیش از ظهر جمعه از مرکز پزشکی و بیمارستان حج جمهوری اسلامی ایران در مدینه منوره بازدید و با کادر پزشکی و بیماران بستری در این بیمارستان گفت‌وگو کرد. آیهٔ‌اللّٰه محمد محمدی ری‌شهری در جریان این دیدار از نزدیک در جریان نحوه فعالیت‌های بیمارستان حج جمهوری اسلامی ایران در مدینه و روند معالجه و بهبود بیماران بستری در این بیمارستان قرار گرفت. دکتر حسین ضیایی، رئیس هیأت پزشکی حج جمهوری اسلامی ایران در جریان این بازدید توضیحاتی در مورد جزئیات فعالیت‌های بهداشتی و درمانی کادر پزشکی بیمارستان حج جمهوری اسلامی ایران در مدینه ارائه داد. آیهٔ‌اللّٰه ری شهری با تقدیر از تلاش هیأت پزشکی جمهوری برای ارائه خدمات مناسب پزشکی به زائران بیت‌اللّٰه الحرام خواستار برنامه‌ریزی مناسب برای ایام تشریق و انجام مناسب مناسک زائران بیمار شد. وی تکمیل پرونده کامل پزشکی برای تمامی زائران را خواستار شد تا بتوانند با پیش‌بینی‌ها و برنامه‌ریزی‌های مناسب بدون کمترین مشکل اعمال حج خود را انجام دهند. سرپرست حجاج ایرانی همچنین از نزدیک با بیماران بستری در بیمارستان دیدار و حج ۲۶، ص: ۱۹۰ برای آنان جهت سلامتی کامل و توفیق در انجام مناسک دعا کرد. آیهٔ‌اللّٰه ری‌شهری، در پایان بازدید خود از بیمارستان حج جمهوری اسلامی ایران در مدینه منوره در مصاحبه با خبرنگاران ایرانی وضعیت پزشکی حج جمهوری اسلامی ایران در حج سال جاری را مطلوب توصیف کرد و گفت: با تلاش هیأت پزشکی ایران از یک سو و بهبود وضعیت هوا از سوی دیگر ۲۵ تا ۳۰ درصد از مراجعه به بیمارستان کاسته شده است. وی با تشکر از مسؤولان بیمارستان حج جمهوری اسلامی ایران در مدینه توصیه کرد که تلاش‌های کادر پزشکی جمهوری اسلامی ایران برای روزهای پیش رو بویژه ایام تشریق مضاعف شود تا کلیه زائران خانه خدا بتوانند مناسک خود را انجام دهند. سرپرست حجاج ایرانی به زائران بیت‌اللّٰه الحرام توصیه کرد تا دستورات و راهنمایی‌های پزشکان کاروان‌ها و هیأت پزشکی حج جمهوری اسلامی ایران را برای پیشگیری از ابتلا به بیماری رعایت کنند. آیهٔ‌اللّٰه ری‌شهری همچنین افزود: وضعیت کنونی بیمارستان ایران در مدینه منوره مطلوب است، اما تمهیداتی اندیشیده شده که با استفاده از تجربیات موجود در آینده برای خدمت رسانی بیشتر به زائران وضع بهتر شود. دکتر ضیایی نیز به خبرنگاران گفت: خوشبختانه زائران ایرانی خانه خدا مشکل خاصی ندارند و کادر پزشکی حج جمهوری اسلامی ایران آمادگی کامل دارد تا در صورت نیاز به بیماران برای انجام مناسک حج یاری کند. شایسته است که از زحمات مسؤولان و دست‌اندرکاران این مرکز پزشکی و بیمارستان یاد و تقدیر شود. این بیمارستان کوچک که همه بخش‌های تخصصی و دیگر امور مربوطه را در بر دارد، مجهزترین و کارآمدترین مراکز پزشکی کشورهای اسلامی در مدینه است که با مدیریت قوی و نظافت و بهداشت مناسب، در خدمت زائران ایرانی است.

۴۶ هزار زائر ایرانی به مکه مکرمه مشرف شدند

۴۶ هزار زائر ایرانی تا امروز (جمعه) از طریق فرودگاه جده و مدینه منوره به مکه مکرمه مشرف شده‌اند. به گزارش ستاد مکه مکرمه تعداد ۳۴ هزار زائر ایرانی از طریق فرودگاه جده و تعداد ۳۳ هزار نفر از مدینه منوره برای انجام مناسک حج تمتع وارد مکه

مکرمه شده‌اند. تعداد کل زائران ایرانی در کشور عربستان ۷۰ هزار نفر است که تاکنون در قالب ۳۸۲ کاروان به این کشور اعزام شده‌اند. ستاد مکه مکرمه همچنین اعلام کرد که تاکنون ۹۰۰ پرواز به فرودگاه مدینه منوره و نزدیک به یک هزار پرواز نیز برای انتقال حجاج ایرانی به فرودگاه جده صورت گرفته است.

اجتماع حجاج شیعه هند و پاکستان در بعثه مقام معظم رهبری

گروه‌هایی از حجاج شیعه کشورهای هند و پاکستان در مراسم سخنرانی سالن اجتماعات بعثه مقام معظم رهبری حضور یافتند. در این مراسم حجهْالاسلام «جواد مروی» عضو هیأت علمی معاونت بین‌الملل بعثه مقام معظم رهبری گفت: دشمن عظمت شیعه و اسلام را درک کرده است و از این رو توطئه تفرقه را میان شیعیان تدارک دیده است. وی به همه شیعیان جهان اسلام هشدار داد که در مقابل توطئه بایستند و مقاومت کنند. سخنران بعثه رهبر معظم انقلاب اظهار داشت مسلمانان در هر کجای دنیا اعم از افغانستان، پاکستان، هند، اروپا باید «ید واحده» باشند و نگذارند اختلاف‌های جزئی، موجب تفرقه میان آنها شوند. وی گفت: شیعه باید هشیار باشد و نگذارد به خاطر اختلاف‌های جزئی آنها را به حج ۲۶، ص: ۱۹۲ جان یکدیگر بیاندازند. این روحانی بعثه مقام معظم رهبری سپس به عظمت شیعه اشاره کرد و گفت سپاه صحابه در پاکستان می‌خواست موجب دلسردی شیعه شود ولی شیعیان با استقامت خود موجب یأس در آنها شده‌اند. آقای مروی با اشاره به آنچه در عراق می‌گذرد، گفت: دشمن در این کشور به جان شیعیان افتاده ولی شیعیان تحت نظارت مرجعیت، برنامه‌های خود را اجرا می‌کنند و انتخابات اخیر در این کشور نشان داد که شیعیان گام به گام در حال کسب پیروزی‌های بیشتر هستند. وی در ادامه سخنانش به فعالیت «سید حسن نصراللَّه»، دبیر کل حزب‌اللَّه لبنان اشاره کرد و گفت که وی به همراه یک گروه شیعه برای شیعیان عظمت کسب کرده و ضربه محکمی بر پیکره صهیونیسم جهانی وارد کرده است.

اختلال در شبکه تلفن‌های همراه ایرانیان در کشور عربستان

تلفن‌های همراه مخابرات جمهوری اسلامی ایران از شب گذشته در کشور عربستان دچار اختلال شد. زائران ایرانی خانه خدا تا شب گذشته در شهرهای جده، مکه مکرمه و مدینه منوره با استفاده از شبکه بین‌المللی رومینگ می‌توانستند از تلفن‌های همراه خود استفاده کنند. این شبکه در شهرهای مدینه منوره، مکه مکرمه و جده قطع و امکان برقراری هرگونه ارتباط دوطرفه و ارسال پیام کوتاه میسّر نیست.

قدردانی امیرالحاج ایران از همکاری دولت عربستان با بعثه مقام معظم رهبری

نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی خانه خدا از همکاری خوب دولت عربستان سعودی با بعثه مقام معظم رهبری برای مناسک حج امسال و ایجاد تسهیلات لازم برای برگزاری آیین‌های مذهبی ایرانیان قدردانی کرد. حج ۲۶، ص: ۱۹۳ آیهْاللَّه محمد محمدی ری‌شهری روز جمعه هنگام ترک مدینه منوره و عزیمت به سمت مکه مکرمه با اشاره به همکاری بسیار خوب دولت عربستان برای برگزاری دعای کمیل این هفته در مدینه منوره گفت: در فضای سیاسی جدید، روند تقویت مناسبات دو کشور به خوبی پیش می‌رود. سرپرست حجاج ایرانی افزود: امسال به لطف خدا تمام برنامه‌های تدوین شده حج در مدینه منوره به خوبی اجرا شده و پیش‌بینی می‌شود در مکه مکرمه نیز زایران مشکلی نداشته باشند. آقای ری‌شهری برنامه‌های فرهنگی بعثه مقام معظم رهبری در شهر مدینه را نیز مطلوب عنوان کرد و افزود: امسال ده برابر سال‌های قبل زایران زن و مرد دیگر کشورها از برنامه‌های فرهنگی بعثه استفاده کردند. نماینده ولی فقیه افزود: در زمان حضور حجاج در مدینه منوره زایران ۱۵ استان کشور نیز به بعثه مقام

معظم رهبری دعوت شدند و توانستند از برنامه‌های فرهنگی این نهاد استفاده کنند. نماینده ولی فقیه نظم و آرامش موجود در مناسک حج امسال را بهتر از سال‌های قبل پیش‌بینی و از همکاری و تلاش مسؤولان قدردانی کرد.

عزیمت سرپرست حجاج ایرانی به مکه مکرمه

نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی عصر امروز مدینه منوره را به مقصد مکه مکرمه ترک کرد. با ورود امیرالحاج جمهوری اسلامی ایران به مکه مکرمه فعالیت‌های بعثه مقام معظم رهبری در آن شهر مقدس توسعه می‌یابد و در روزهای آینده به اوج خود خواهد رسید. آقای ری‌شهری ۲۸ آذرماه وارد مدینه منوره شد و در بدو ورود به سرزمین وحی بر آمادگی کامل بعثه رهبر معظم انقلاب برای ارائه خدمات به زائران حرمین شریفین تأکید کرد. حج ۲۶، ص: ۱۹۴ پاسخ‌گویی به مراجعات دینی و مسائل شرعی حجاج، عرضه خدمات فرهنگی به آنان، برگزاری مراسم سخنرانی برای زائران استان‌های مختلف کشور در سالن اجتماعات بعثه، برپایی محافل شبی با قرآن با حضور قاریان ممتاز بین‌المللی و برگزاری جلسات سخنرانی در کاروان‌ها، برگزاری جلسات توجیهی برای کاروانیان و کارگزاران حج از جمله برنامه‌های بعثه مقام معظم رهبری در مدینه منوره است. بعثه رهبر معظم انقلاب همچنین برگزاری همایش‌های مختلف به منظور تقویت وحدت جهان اسلام و ارتقاء سطح آگاهی مسلمانان و نیز برگزاری باشکوه دو مراسم دعای روح‌بخش کمیل و دو دعای ندبه را در جوار حرم ملکوتی نبی مکرم اسلام و ائمه بقیع علیهم السلام در مدینه منوره راهبری کرد. اعضای بعثه مراجع عظام تقلید و اعضای بعثه برخی کشورهای اسلامی نیز با آقای ری‌شهری دیدار و گفتگو کردند. بازدید از کاروان‌های ایرانیان و ستادهای اجرایی مستقر در مدینه منوره و بررسی مسایل و مشکلات آنها، از دیگر فعالیت‌های نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی در مدینه منوره بود.

مبادی ورودی زمینی به عربستان بسته می‌شود

مدیر کل شعبه حج عربستان در استان جدّه گفت: از اوّل ماه ذی‌حجّه مبادی ورودی زمینی عربستان بسته خواهد شد. ولی مبادی ورودی دریایی و هوایی تا روز چهارم ذی‌حجّه باز خواهد بود.

شنبه ۲۹ ذی‌قعده

اشاره

(۱۰/ ۱۰/ ۸۴) سالروز شهادت جانگداز جواد الائمه حضرت امام محمّد تقی علیه السلام بر نواده عظیم الشأن آن حضرت امام عصر (عج) و شیعیان تسلیت باد.

برگزاری آیین سوگواری نهمین پیشوای شیعیان جهان در مدینه منوّره

مراسم سوگواری و نوحه‌سرایی به مناسبت سالروز شهادت نهمین اختر تابناک امامت و ولایت امروز در محل بعثه مقام معظّم رهبری در مدینه منوّره برگزار شد. به گزارش واحد ارتباطات خبری بعثه رهبر معظّم انقلاب در این مراسم که جمعی از زائران حرمین شریفین حضور داشتند، سخنرانان درباره جایگاه امام جواد علیه السلام در مذهب شیعه سخنرانی و مداحان اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام در رثای این امام همام نوحه‌سرایی کردند.

دفاع شهری عربستان برای مراسم حج آماده شده است

مدیر وزارت دفاع غیرنظامی عربستان سعودی اعلام کرد: این وزارتخانه یک ناوگان مرکب از بالگردهای پیشرفته را برای شرکت در عملیات اطفای حریق، نجات، جست و جو، و شناسایی در خلال فصل حج سال جاری آماده کرده است. حج ۲۶، ص: ۱۹۶ روزنامه عرب نیوز به نقل از سرهنگ «جمیل محمد اربعین» نوشت: افسران این وزارتخانه به منظور حصول اطمینان از رعایت مقررات ایمنی، از پنج هزار و ۱۷۶ ساختمان و بیش از ۷۵۰ رستوران و هتل در مکّه بازدید کرده‌اند. سرهنگ اربعین گفته است که در این راستا، افسران این وزارتخانه شرایط ایمنی ۵۱ دهنه تونل در سراسر شهر را بررسی کرده‌اند. وی ضمن اشاره به استقرار تعداد کافی از کارکنان در بخش‌های مختلف شهرهای مدینه و مکّه از سوی این وزارتخانه گفت: «ما اقدامهایی را جهت افزایش کارآیی واحدهای اطفای حریق و نجات به عمل آورده‌ایم». مدیر وزارت مزبور گفت: این وزارتخانه اقدامهای پیش احتیاطی لازم را جهت مقابله با جریان سیلابهای احتمالی در خلال مراسم حج نیز به عمل آوده است. وی افزود: انتظار می‌رود بیش از دو میلیون و ۵۰۰ هزار زائر شامل یک و نیم میلیون زائر خارجی در حج امسال که از ۱۸ ژانویه ۲۰۰۶ آغاز می‌شود، شرکت کنند. سرهنگ اربعین در اظهاراتش گفت که وزارت دفاع غیرنظامی عربستان سعودی هفت گروه را برای نظارت برآلودگی رادیواکتیو، شیمیایی و باکتری تدارک دیده است. وی اضافه کرد: این گروه‌ها در نظر دارند میزان آلودگی در داخل تونلها و مناطق پرجمعیت مسکونی را بررسی کنند.

حجاج ترک شیعه مقیم اروپا خواستار وحدت مسلمین در جهان شدند

جمعی از حجاج ترک شیعه مقیم کشورهای اروپایی در یک گردهمایی در بعثه مقام معظم رهبری در مدینه منوره بر وحدت هر چه بیشتر مسلمانان جهان تأکید کردند. این حجاج شامل گروههایی از آلمان، هلند و بلژیک درخواست کرده بودند در بعثه مقام معظم رهبری با روحانیون ایران دیدار و گفت‌وگو کنند. در این دیدار که جمعه‌شب برگزار شد یکی از اساتید حوزه علمیه قم درباره موقعیت شیعیان جهان و فلسفه حج سخنرانی کرد. حج ۲۶، ص: ۱۹۷ حجةالاسلام والمسلمین خوشنویس گفت: حج دارای فلسفه عمیق و آثار تربیتی و برکات زیادی برای انسان است به گونه‌ای که اگر کسی اعمالش صحیح باشد، مانند آن است که تازه از مادر متولد شده است. وی استقلال شیعه از حاکمان را عامل ماندگاری و پویایی مذهب شیعه عنوان کرد و اظهار داشت: آن روزی که شیعه وابسته به هر قدرتی باشد، رو به افول خواهد گذاشت. در این مراسم که چند نفر از روحانیون شیعه ساکن در اروپا نیز حضور داشتند، زائران ترک در غم فراق پیامبر بزرگ اسلام و دخت گرامی ایشان و ائمه اطهار علیهم السلام عزاداری کردند.

سخنان امیرالحاج ایران در بدو ورود به مکه مکرمه

نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی پس از ورود به مکه مکرمه و در جمع خبرنگاران به حجاج ایرانی توصیه کرد تلاش کنند تا از لحظه حضور خود در این مکان شریف نهایت استفاده را ببرند. آیةاللَّه محمدی ری‌شهری خطاب به زائران تأکید کرد قدر و منزلت حضور در جوار کعبه شریف را بدانند و با تمام وجود در حق مسلمانان جهان و عزت و سربلندی امت واحده اسلامی دعا کنند که اگر ذکر و دعا از صمیم قلب باشد کارساز خواهد بود. امیرالحاج جمهوری اسلامی ایران افزود: کار جدی بعثه مقام معظم رهبری از روزهای آتی آغاز می‌شود و بعثه با برنامه‌ریزی‌های از قبل انجام شده سعی دارد تا در زمینه‌های مختلف در خدمت زائران خانه خدا باشد. وی خاطرنشان کرد: تلاش می‌شود تا با خدمت به زائران خانه خدا در کنار حرم امن الهی و در محضر حضرت ولی عصر (عج) نهایت بهره‌برداری معنوی صورت پذیرد. امیرالحاج جمهوری اسلامی ایران گفت: با انگیزه خدمت به اهداف بین‌المللی حج همایش‌های قدس، تقریب مذاهب اسلامی و اهل‌بیت علیهم السلام توسط بعثه مقام معظم رهبری برگزار

می‌شود. حج ۲۶، ص: ۱۹۸ آقای ری‌شهری پس از اقامتی ۱۱ روزه در مدینه منوره جمعه شب وارد مکه مکرمه شد و مورد استقبال مسؤولان بعثه مقام معظم رهبری و ستاد حج و زیارت در مکه مکرمه قرار گرفت.

جدیدترین توصیه‌های پزشکی به زائران بیت‌اللّه الحرام

هیأت پزشکی حج جمهوری اسلامی ایران مطابق روال هر ساله، با توجه به وضعیت آب و هوا و شرایط بهداشتی اماکن مقدس در موسم حج، امسال نیز جدیدترین توصیه‌ها را پیرامون «پیشگیری از ابتلا به بیماری‌های تنفسی»، هشدار در «بروز انتشار و تشدید بیماری»، دستورالعمل «پس از ابتلا به بیماری» و «نکاتی ویژه درباره گرفتاری‌های تنفسی» جهت آگاهی زائران بیت‌اللّه الحرام بدین شرح اعلام داشت: - در زمان تعریق در معرض باد مستقیم قرار نگیرید و از نوشیدنی‌های سرد استفاده نکنید. - از سجاده شخصی خود استفاده کنید. - در جمعیت‌های پرتراکم و در زمان‌هایی که از لحاظ شرعی مجازید، بویژه وقتی خود بیمار هستید، از ماسک استفاده کنید. (در زمان محرم بودن با روحانی کاروان خود مشورت نمایید.) - مکرراً (روزی ۱۰ الی ۱۵ بار) دست‌های خود را بشویید. - از دست دادن، مصافحه و روبوسی با دیگران، به‌ویژه وقتی بیمار هستید و یا فرد مقابل شما بیمار است، اجتناب نمایید. - در زمان‌هایی که مقدور است، سعی کنید فاصله خود را با افراد بیمار در حد بیش از یک متر حفظ کنید. - از حضور غیر ضروری و بدون ماسک در جمعیت‌های پرتراکم خودداری کنید. - سعی کنید در خود زمینه‌های بروز اضطراب و استرس را کم کنید. - حتی‌المقدور از انجام فعالیت‌هایی که منجر به خستگی مفرط در شما می‌شود حج ۲۶، ص: ۱۹۹ مانند: پیاده‌روی‌های طولانی و بیهوده پرهیز نمایید. - از مصرف عطریات محرک اجتناب کنید. - در هر مرحله از انجام اعمال (احرام، طواف، نماز طواف، سعی بین صفا و مروه و زمان استقرار)، نکات پیشگیری مربوط به آن مرحله، بویژه نکات پیش گیری از ابتلا به گرفتاری‌های تنفسی را فراگرفته و به آن عمل نمایید. - از ریختن آب دهان و خلط در معابر عمومی به شدت پرهیز نمایید و همسفران خود را نیز از این عمل منع کنید.

این اعمال در بروز، انتشار و تشدید بیماری مؤثرند:

- تراکم جمعیت - تغییرات هوا - انتقال ویروس‌های مقاوم از ملل مختلف به همدیگر - تماس اجتناب‌ناپذیر تنفسی افراد با یکدیگر - وجود مواد محرک و آلرژی‌زای مختلف در محیط - اضطراب و استرس - خستگی - عدم رعایت بهداشت فردی توسط برخی زائرین - دست دادن، مسافحه و روبوسی - در معرض باد مستقیم قرار گرفتن به‌ویژه در هنگام تعریق - تغذیه نامناسب

در صورت ابتلا به بیماری به نکات زیر توجه و عمل نمایید:

- ۲ الی ۳ روز به طور کامل استراحت کنید. - مرتباً آب نمک (۹ گرم در ۱۰۰۰ میلی‌لیتر) استنشاق و غرغره نمایید. حج ۲۶، ص: ۲۰۰ - استفاده از ماسک را فراموش نکنید. - از مایعات گرم نظیر چای، شیر گرم، لیموترش و عسل (در صورتی که مبتلا به دیابت نیستید) به مقدار زیاد استفاده کنید. - از میوه‌جات به ویژه «سیب» زیاد استفاده نمایید. - در صورت گرفتگی صدا استراحت صوتی کامل از شرایط اصلی بهبودی است. - از مصرف غذاهای تند و محرک و چرب پرهیز نمایید. - از مصرف نوشابه‌ها و نوشیدنی‌های سرد پرهیز کنید. - از حضور غیر ضروری در محل‌های پرجمعیت اجتناب نمایید. - از دست دادن، مسافحه و روبوسی با دیگران پرهیز نمایید. - در هنگام سرفه و عطسه، با دستمال بزرگی جلوی دهان خود را بگیرید. - داروهای خود را به موقع مصرف نمایید.

چند نکته ویژه در رابطه با گرفتاری‌های تنفسی:

- در سال گذشته، در طول سفر، ۸۰٪ زائرین ایرانی به نوعی از گرفتاری‌های تنفسی مبتلا شدند. شیوع بیماری در بین زائرین غیر ایرانی نیز به همین میزان بوده است. - میزان بروز بیماری به تفکیک انواع آن به شرح زیر بوده است: سرماخوردگی معمولی (۵/ ۴۱٪)، برونشیت حاد (۲/ ۲۱٪) سینوزیت حادّ یا عود سینوزیت قبلی (۶/ ۱۸٪)، بیماری شبه‌آنفلوآنزا (۵/ ۸٪) و تظاهرات شبه آلرژی (۲/ ۱۰٪). - در سال گذشته بیشترین علت بیماری آدنوویروس‌ها با بروز ۲/ ۳۶٪ بوده است که مثل سایر عفونت‌های ویروسی درمان اختصاصی برای آن وجود ندارد. - در تحقیقی که در سال گذشته به عمل آمده، شایع‌ترین علائم بیماری سوزش حلق و گلو، خشکی حلق و گلودرد، و شایع‌ترین نشانه‌ها گرفتگی صدا، سرخی گلو و ترشح پشت حلقی بوده است. - وقتی بیماری شروع شود، معمولًا دیگر نمی‌توان از بروز علائم و نشانه‌های دیگر حج ۲۶، ص: ۲۰۱ بیماری جلوگیری نمود. - میانگین طول مدت بیماری ۹ روز است و طی شدن دوره بیماری اجتناب‌ناپذیر است و با درمان فقط می‌توان طول این مدت را قدری کاهش داد. - در بعضی موارد سرفه‌ها ممکن است حتی تا ۵/ ۱ ماه نیز ادامه یابد. تزریق واکسن آنفلوآنزا میزان خطر را در کسانی که مبتلا به بیماری‌های قلبی عروقی، دیابت، نارسایی کبد و کلیه، آسم، آمفیزم COPD و اختلال ایمنی هستند کاهش می‌دهد.

دیدار رئیس بعثه عراق با آیةاللّه ری‌شهری

نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی شنبه شب در دیدار مشاور نخست‌وزیر و رئیس بعثه حج عراق بر آمادگی جمهوری اسلامی ایران برای گسترش همکاری در همه زمینه‌ها با عراق تأکید کرد و گفت: سیاست نظام جمهوری اسلامی ایران و در رأس آن مقام معظم رهبری حمایت قاطع از ملت و دولت برخاسته از رأی مردم عراق است. رئیس بعثه حج عراق به اتفاق جمعی از علما و مسؤولان حج این کشور با حضور در بعثه مقام معظم رهبری با آقای ری‌شهری دیدار کردند. در این دیدار آیةاللّه ری‌شهری ابراز امیدواری کرد که تعامل و ملاقات مسؤولان حج دو کشور ایران و عراق زمینه‌ساز نزدیکی هر چه بیشتر دو ملت باشد. آقای ری‌شهری به برنامه‌های بعثه مقام معظم رهبری در طول حاکمیت صدام بر عراق برای حمایت از مردم مظلوم این کشور اشاره کرد و گفت: ما در ایام حج گذشته نشست‌ها و همایش‌هایی را برای حمایت از مردم مسلمان عراق برگزار کرده‌ایم و همچنان از حقوق مردم مسلمان عراق دفاع می‌کنیم. نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت افزود: به دلیل هشیاری علمای شیعه و سنی، مردم عراق موفق شدند انتخابات را بسیار خوب برگزار کنند و امیدواریم با تشکیل دولت برآمده از نظر مردم اشغالگران از این کشور خارج شوند. حج ۲۶، ص: ۲۰۲ وی نقش رهبران دینی و سیاسی را در هوشیاری مردم و متوجه ساختن آنان به منافع ملی و دینی مردم اساسی خواند و با تقدیر از نقش بسیار بارز آیةاللّه سیستانی در تحولات اخیر عراق، آیةاللّه سیستانی را هدیه‌ای الهی برای مردم عراق دانست. آیةاللّه ری‌شهری افزود: به فضل الهی شاهدیم تلاش‌های مجاهدان عراق به تدریج به ثمر می‌رسد. ملت عراق در چند انتخابات اخیر نشان داد با وجود توطئه‌های دشمنان، ملتی هوشیار، مقاوم و متعهد به اسلام و قرآن است. وی به رشد اسلام‌گرایی در جهان اشاره کرد و گفت: مردم سراسر جهان به اسلام و قرآن علاقمندند و با عنایت حضرت حق در هر کشور اسلامی که انتخابات برگزار شود، مردم اسلام را انتخاب می‌کنند. عدنان جواد رئیس بعثه عراق نیز با ابراز خرسندی از حضور در بعثه مقام معظم رهبری، ضرورت همکاری مستمر مسؤولان دو کشور برای تحقق منافع مردم عراق و ایران را مورد تأکید قرار داد و ابراز امیدواری کرد که مناسبات دو کشور هر چه بیشتر گسترش یابد. وی مواضع مسؤولان ایرانی در قبال عراق را خیرخواهانه خواند و با قدردانی از حمایت‌های جمهوری اسلامی ایران از مردم عراق در طول سال‌های اخیر گفت: مردم عراق‌اطمینان دارند که‌دولت و مردم ایران از ملت و دولت منتخب عراق حمایت می‌کند. وی همچنین گزارشی از آخرین وضعیت عراق ارائه داد و از آیةاللّه ری‌شهری برای سفر به عراق و زیارت عتبات عالیات دعوت کرد. در دیدار هیأت عراقی از بعثه مقام معظم رهبری، سید صالح حیدری رئیس دیوان وقف شیعی، شیخ دکتر محمود عیساوی امام جمعه مسجد گیلانی عراق، طالب علی زینی وزیر جوانان و ورزش، زابل زبیدی رئیس

سازمـان حقوق بشـر و دو عضو منتخب مردم در مجلس عراق، رئیس بعثه این کشور را همراهی می کردنـد. تاکنون حـدود ۳۲ هزار عراقی وارد عربستان شده‌اند و احتمال می‌رود این رقم به ۳۵ تا ۳۷ هزار برسد.

بازدید امیر منطقه مکه از مشاعر مقدسه:

ظهر امروز امیر عبدالمجیـد امیر منطقه مکه مکرّمه و رئیس کمیته مرکزی حـج از طرح‌ها و پروژه‌های جدیدی که در مشاعر مقدسـه انجـام پـذیرفته بود، بازدیـد به عمـل آورد. این طرح‌هـا شامـل راه‌هـا، پل‌هـا و تونل‌هـا، اعمـال مقـدماتی توسـعه پـل منطقه جمرات، ساختمان‌های مربوط به دامنه کوه‌های مشـعر و برخی طرح‌های دیگر می گردید. جهت اجرای این طرح‌ها بالغ بر یک میلیارد و صـد میلیون ریال سعودی هزینه شده است.

آمار تازه‌ای از دولت سعودی در «خدمت‌رسانی» به زائران

روزنامه الجزیره چاپ عربسـتان در شـماره امروز خود آمار جدیـدی از خـدمات ارائه شـده به زائران موسم حـج امسال را در مکه و مدینه منتشـر ساخت. به نوشته این روزنامه تعداد کارگران فصلی داخل مسجدالحرام به ۳۷۸۱ نفر افزایش یافته که اقدام به نظافت و آبرسانی و دیگر خدمات داخل مسـجدالحرام می‌نمایند. بر این تعداد ۱۲۵۰ کارمند رسمی و ۱۸۱۴ کارمنـد موقت را نیز باید افزود. همچنین در مسجدالنبی ۱۹۰۰ کارمند زن و مرد اعم از رسـمی و موقت وظیفه ارائه خدمات بر زائرین را بر عهده دارند. تعداد ۹۶۰۰ قطعه فرش جهت مفروش ساختن کلیه بخش‌های مسـجدالنبی استفاده شده است. روزانه ۲۰ کامیون حامل ۲۰۰ تن آب زمزم بوسیله تانکرهای آب از مکه به مـدینه انتقال می‌یابد. همچنین ۷ هزار فلاسک آب در داخل مسجدالنبی و ۲۳ آبسردکن بزرگ، آب زمزم را میـان زائران توزیع می‌نماینـد. تقریباً بالغ بر ۲۰۰ مرکز در شـهرهای مکه و مـدینه، میقات‌ها، مبادی ورودی، فروشـگاه‌ها و مشاعر مقـدسه اقـدام به توزیع نشـریات دینی و مناسک حـج، جهت ارشاد و راهنمایی حجاج می‌نمایند. وزارت بهداشت نیز بیش از ۹۰۰۰ کارمند را جهت ارائه خدمات بهداشتی به حجاج در مراکز بهداشتی مکه و مدینه و مشاعر مقدسه به کار گرفته است. حج ۲۶، ص: ۲۰۴ خـدمات مورد اشـاره در صورت صـحت آمـار، به ویژه به کارگیری چنـد هزار نیروی جدیـد در مسـجدالحرام و مسـجدالنبی و ۹۰۰۰ کارمنـد در عرصه بهداشتی زائران کار بزرگ و قابل توجهی است. اما به رغم این خدمات، چند نکته باعث گردیده است که بسـیاری از این اقـدامات دولت سـعودی مورد توجه زائران قرار نگیرد و تـأثیر مطلوبی را که سـعودی‌ها انتظـار دارنـد- و مرتبـاً آمـار می‌دهنـد- نداشـته باشـد. در نظر بسـیاری از زائران ارائه چنین خـدماتی جزء وظایف کسانی است که تولیت این اماکن مقدس را به دست دارند و بدون مشارکت دادن سایر کشورهای اسـلامی، خود می‌خواهند امور مربوط به حرمین شریفین را تدبیر کنند. از سوی دیگر برخوردهای تند بسیاری از عوامل سـعودی با زائران- حتی هنگام گذر از خیابان‌ها- ندانسـتن زبان ملیت‌های مختلف مسلمان که موجب عـدم ایجـاد ارتبـاط بـا آنـان می‌شود، فعالیت ناشـیانه مبلّغان وهابی، و قصـد تحمیل فرهنگ و اعتقادات خود در گفتار و کردار و نشریات توزیع شده میان زائران، عدم تأثیر اقدامات مورد نظر آنان را موجب گردیده است.

تعداد روادید صادرشده جهت حج

معـاون کنسولی وزارت خـارجه عربسـتان اعلام نمود تا ۶/ ۱۰/ ۸۴ بیش از یـک‌میلیون و ۴۰۰ هزار روادیـد جهت زائران خانه خـدا توسط کنسولگری‌ها و نمایندگی‌های این کشور در خارج از عربستان صادر شده است.

ارائه خدمات توسط سازمان مطوفی حجاج

سازمان مطوفی حجاج عربستان، ۹ تیم را جهت ارائه خدمات به حجاج ایران تشکیل داده است همچنین این سازمان جهت حجاج کشورهای عربی نیز ۱۰۸ تیم را آماده ارائه خدمات نموده است. جهت ارائه خدمات، این سازمان ۸۰۰ نفر از کارمندان خود و نیز ۴۳۰ نفر از شهروندان و ۱۹ آمبولانس و ۱۱۰ موتورسیکلت را در مشاعر مقدسه به کار می گیرد. این سازمان از جمله خدماتی که ارائه می‌دهد ایجاد محلی برای حج ۲۶، ص: ۲۰۵ حجاج گم‌شده در عرفات با گنجایش ۴۰ تخت و ارائه کمک‌های اولیه به آنها بر اساس نیاز می‌باشد.

تعداد زائران در مدینه منوره

از آغاز موسم حج امسال تاکنون ۷۵۰ هزار زائر وارد مدینه شده‌اند که از این تعداد ۳۵۰ هزار نفر از طریق فرودگاه این شهر و مابقی از راه زمینی وارد گردیده‌اند. همچنین از این تعداد بیش از ۴۵۰ هزار نفر تاکنون از مدینه به مقصد مکه خارج شده‌اند.

خدمات ارائه شده توسط مدیریت دفاع شهری عربستان

مدیریت دفاع شهری یک ناوگان از هلی کوپترهای پیشرفته را برای اطفای حریق، عملیات نجات، جستجو و عملیات‌های شناسایی در ایام حج در حال آماده‌سازی دارد. مدیر کل مرکز فوق در این راستا اظهار داشت ۱۰۰ واحد آتش‌نشانی مجهز به مدرن‌ترین استانداردهای جهان و نیز ۱۵۰ خودروی امدادرسانی جدید و ۳۰۰ دستگاه خودروی آتش‌نشانی با بیش از ۱۰ هزار و ۶۲۳ افسر و کادر آماده ارائه خدمات در مقابله با وقوع حوادث غیر قابل پیش‌بینی می‌باشند.

بسیاری از زائران آفریقای جنوبی مراسم حج را از دست دادند

سیستم سهمیه‌بندی ویزا بزرگ‌ترین مانع برای مسلمانان آفریقای جنوبی، به منظور سفر معنوی حج است. بسیاری از مسلمانان آفریقای جنوبی که برای انجام سفر حج آماده شده بودند، در آخرین لحظات متوجه شدند که متصدیان تور و سازمان‌دهندگان سفر حج آنها برای اخذ ویزا با مشکل مواجه شده‌اند. بر اساس قطعنامه سازمان کنفرانس اسلامی، عربستان سعودی هر ساله یک درصد از جمعیت هر کشور را برای انجام فریضه حج می‌پذیرد. بسیاری از آژانس‌های مسافرتی به زائرانی که درخواست سفر خود را ارائه داده بودند، گفته‌اند با کمبود ویزا مواجه هستند. حج ۲۶، ص: ۲۰۶ «شیخ طوفیرنجار» رئیس شورای حج و عمره آفریقای جنوبی از زائرانی که ویزای حج دریافت نکرده‌اند خواست شکایت خود را به صورت مکتوب ارائه دهند تا با احزاب مسؤول در این رابطه مطرح شود. دو درصد جمعیت ۴۳ میلیونی آفریقای جنوبی مسلمان هستند.

توزیع قرآن با ترجمه، به زائران خانه خدا

به نوشته روزنامه عکاظ ملک عبداللّه دستور داده است تا ۱ میلیون و ۷۴۳ هزار و ۹۵ نسخه از قرآن کریم بوسیله ارگان‌های دولتی، سفارتخانه‌ها و کنسولگری‌های خارج کشور و مؤسسات و سازمان‌های اسلامی داخل و خارج کشور با ترجمه معانی بین ۵/ ۱ میلیون زائر خانه خدا توزیع گردد. نسخه‌های قرآن کریم دارای ترجمه معانی قرآن به زبان‌های انگلیسی، فرانسه، یونانی، اسپانیایی، اردو، ترکی، اندونزیایی، بوسنی، آلبانی، روسی، فارسی، آلمانی، چینی، هوسایی و ... می‌باشد. در قرآنی که با ترجمه فارسی میان ایرانیان توزیع گردیده است توضیحاتی پیرامون برخی واژه‌ها ذکر شده که القاء اندیشه‌های وهابیت از طریق توزیع قرآن است و باید این مطلب به زائران گوشزد شود که ترجمه قرآن‌های اهدایی قابل اعتماد و تأیید نیست. صرف‌نظر از محتوا، ترجمه‌ها و عبارات فارسی سعودی‌ها از نظر شکل هم، ارزش ندارد؛ و این امر از ترجمه‌هایی که در بقیع و تابلوهای اطلاع‌رسانی و هشدار آنان آمده، و

نیز از متن نشریه فارسی «البلاد» کاملًا مشهود است.

آشپزخانه‌های بزرگ خیریه در مشعرالحرام

به گزارش روزنامه عکاظ، امروز آشپزخانه بزرگ خیریه در مشعرالحرام افتتاح می‌شود. این آشپزخانه در مساحت پنج‌هزار متر مربع با وسایل و دستگاه‌های آشپزی مدرن احداث شده است که توانایی تهیه یک میلیون وعده غذا را دارد. هزینه احداث این آشپزخانه بالغ بر ۱۵ میلیون ریال سعودی است. حج ۲۶، ص: ۲۰۷ چنانچه این آشپزخانه موفق عمل کند، می‌تواند طرف قرارداد با دیگر کشورها از جمله ایران باشد و مشکلات متعدد موجود در امر تغذیه حجاج را کاهش داده و در امر هزینه‌ها نیز صرفه‌جویی شود.

نظارت بر کشتارگاه‌ها

اداره کل کشتارگاه‌های شهرداری مکه، طرح موسم حج امسال را وضع نموده که بر اساس آن کنترل و نظارت بر کشتارگاه افزایش خواهد یافت. این اداره ۵ کشتارگاه را به منظور ارائه خدمات مجهز نموده است. از سوی دیگر شهرداری مکه طرحی را به منظور نظارت بر بازارهای گوشت‌فروشی برای اطمینان یافتن از پای‌بندی به شروط و مقررات بهداشتی در بازارهای گوشت‌فروشی و کشتارگاه‌ها وضع نموده است. همچنین به دامپزشکان مأموریت داده شده است که دام را دو بار مورد معاینه قرار دهند. نخست قبل از ذبح و سپس بعد از ذبح و پوست کندن آن.

یکشنبه اوّل ذی‌حجه

اشاره

(۱۱/ ۱۰/ ۸۴)

بزرگداشت سالروز پیوند آسمانی حضرت علی و زهرای مرضیه علیهما السلام در مکه مکرمه

سالروز پیوند آسمانی امیرالمؤمنین حضرت علی علیه السلام و حضرت زهرای مرضیه علیها السلام در بعثه مقام معظم رهبری در مکه مکرمه و در جوار کعبه شریف برگزار شد. در این آیین باشکوه که امروز یکشنبه با حضور نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت برگزار شد، و یکی از مداحان اهل بیت، اشعاری در وصف این روز بزرگ قرائت کرد، حجةالاسلام والمسلمین کاظم صدیقی نیز در سخنانی مقام والای علی علیه السلام و حضرت فاطمه علیها السلام را ستود. حجةالاسلام والمسلمین کاظم صدیقی در این مراسم گفت: در روایات اسلامی حضرت علی علیه السلام به عنوان تنها همتای حضرت زهرا علیها السلام در عالم وجود که لیاقت ازدواج با آن حضرت را داشته، معرفی شده است. وی خاطرنشان کرد: مؤمنان باید در تمامی مراحل زندگی مشترک خود، از حضرت علی علیه السلام و حضرت فاطمه علیها السلام الگوبرداری کرده و از ایشان درس بگیرند. آقای صدیقی گفت: آسان گرفتن ازدواج و سخت نگرفتن در تعیین مهریه و جهیزیه از نکات مهم ازدواج این دو نور الهی است که باید برای همه ما درس باشد. حج ۲۶، ص: ۲۰۹ وی ازدواج را از مشکلات کنونی جوانان ایرانی برشمرد و گفت: بهترین سوغات شما از این مکان شریف دعا برای حل مشکل ازدواج جوانان کشور است، زیرا که با ازدواج دو سوم ایمان فرد تکمیل شده و انسان مسؤولیت‌پذیر و دارای انگیزه می‌شود. سخنران بعثه مقام معظم رهبری گفت: حجاج ایرانی سعی داشته باشند تا در این سفر با فرهنگ ابراهیم علیه السلام و هاجر، حضرت علی علیه السلام و حضرت فاطمه علیها السلام و فرهنگ پیامبر صلی الله علیه و آله و خدیجه علیها السلام آشنایی پیدا کنند. وی

رفتار مناسب با همسر را از دیگر درس‌های زندگی حضرت علی علیه السلام و حضرت فاطمه علیها السلام برشمرد و افزود: حضرت زهرا علیها السلام در طول زندگانی خود حتی یک خواهش از همسر خود نداشت و احترام و حفظ حقوق فردی در این خانواده نورانی در حد اعلی بود. وی گفت: زن و شوهر همچون لباس یکدیگرند، از این رو باید برای یکدیگر زینت بوده و اسرار همدیگر را حفظ کنند. آقای صدیقی اظهار داشت: تمامی حجاج و افرادی که به این مکان شریف مشرف شده‌اند، میهمان خدا هستند؛ از این رو باید حقوق میهمانان را حفظ کرده و با احترام کامل با آن‌ها برخورد کرد. مراسم سخنرانی عمومی بعثه مقام معظم رهبری همه‌روزه با حضور گروه‌های مختلف حجاج ایرانی در بعثه مقام معظم رهبری برگزار می‌شود.

ازدواج یک جانباز در مکه مکرمه

همزمان با سالروز ازدواج مولی الموحدین علی علیه السلام و سرور بانوان دو جهان فاطمه زهرا علیها السلام مراسم جشن ازدواج یک زوج جوان در مکه مکرمه برگزار شد. در مراسم باشکوهی که به همین منظور برگزار شد هادی کاظمی جانباز دوران دفاع مقدس با خانم سیده افسانه جمالی زائر مازندرانی زندگی مشترک خود را جشن گرفتند. در مراسم حج ۲۶، ص: ۲۱۰ ازدواج این زوج که با حضور اعضای کاروان برگزار شد، هدایایی به رسم یادبود از سوی زائران به آنان اهدا شد.

نخستین جلسه شورای هماهنگی بعثه مقام معظم رهبری در مکه

در نخستین جلسه شورای هماهنگی بعثه مقام معظم رهبری در مکه مکرمه آخرین اقدامات صورت گرفته برای انجام برنامه‌های فرهنگی و اجرایی حج بررسی شد و لزوم تلاش کلیه کارگزاران حج برای ارائه خدمات فرهنگی و اجرایی به زایران بیت‌اللَّه الحرام مورد تأکید قرار گرفت. در این جلسه که روز یکشنبه به ریاست آیهٔ‌اللَّه ری‌شهری و با حضور مسؤولان بعثه مقام معظم رهبری و سازمان حج و زیارت برگزار شد، نماینده ولی فقیه و سرپرست زائران ایرانی خواستار تلاش کامل دست‌اندرکاران امور اجرایی حج برای فراهم‌سازی تسهیلات لازم جهت بهره‌برداری کامل زائران از معنویت حج بویژه در ایام تشریق شد. آیهٔ‌اللَّه ری‌شهری با تشکر از دست‌اندرکاران امور حمل‌ونقل زائران در مکه گفت: با توجه به فواصل مختلف محل استقرار زایران در مکه مکرمه لازم است برنامه‌ریزی و اجرا به صورتی باشد که زایران با کمترین مشکل موفق به حضور در مسجدالحرام و بازگشت به محل استقرار خود باشند. وی گفت: باید هر سال کمیت و کیفیت خدمات به زایران ایرانی خانه خدا بهتر از سال قبل باشد. نماینده ولی فقیه همچنین تشکیل همایش‌های بعثه مقام معظم رهبری با حضور اندیشمندان و صاحب‌نظران جهان اسلام را حایز اهمیت و اثر گذار دانست. وی ابراز امیدواری کرد برنامه‌های بعثه مقام معظم رهبری و مراسم حج سال جاری با توجه به مناسبات حسنه موجود میان مقامات عالی جمهوری اسلامی ایران و عربستان به بهترین شکل برگزار شود. در این جلسه آقای مصطفی قهرودی رئیس ستاد مکه مکرمه گزارشی از روند ارائه حج ۲۶، ص: ۲۱۱ خدمات پزشکی، تغذیه و حمل و نقل زایران را ارائه داد و گفت: با توجه به تدابیر اتخاذ شده برای تأمین مسکن مناسب، در حج سال جاری مشکلی پدید نیامده است. وی افزود: تا امروز ۸۳ هزار و ۶۳ نفر از زایران ایرانی وارد عربستان شده‌اند و تا ساعت ۱۲ امشب ۶۶ هزار و ۸۶۰ نفر وارد مکه مکرمه می‌شوند. در واحد حمل و نقل برنامه‌ریزی شده که زایران بتوانند روزانه تا ۵ بار به مسجدالحرام رفت‌وآمد داشته باشند. رئیس ستاد مکه مکرمه افزود: در حوزه بهداشت زایران نیز مشکل خاصی وجود ندارد.

بزرگداشت سالروز پیوند آسمانی حضرت علی و زهرای مرضیه علیهما السلام در مدینه منوره

مراسم گرامی‌داشت سالروز پیوند آسمانی مولی‌الموحدین امیرالمؤمنین علی علیه السلام و بزرگ بانوی دو جهان حضرت زهرای

اطهر علیها السلام در بعثه مقام معظم رهبری در مدینه منوره با حضور کاروان‌های زائرینی از تهران، مشهد مقدس و بیرجند برگزار شد. حجت‌الاسلام والمسلمین مروی سخنران مراسم با تبریک این روز فرخنده به تشریح سوره مبارکه کوثر پرداخت. وی گفت: کوچک‌ترین سوره قرآن از نظر عبارات، سوره کوثر است و واژه‌هایی که در این سوره آمده است در هیچ‌یک از سوره‌های دیگر قرآن کریم دیده نمی‌شود. وی در بخش دیگری از سخنان خود جایگاه اسلام را در جهان امروز منحصر به فرد خواند و گفت: حضرت امام خمینی قدس سره به عنوان یکی از فرزندان صالح حضرت فاطمه زهرا علیها السلام با انقلاب خود دنیا را متحول کرد. سخنران بعثه مقام معظم رهبری سپس درباره «توبه» سخن گفت و اظهار داشت: یکی از ابواب رحمت الهی، توبه است و توبه هیچ حد و مرزی نمی‌شناسد. آقای مروی با توضیح این مطلب که مدینه منوره سرزمین استغفار است، تصریح کرد: استغفار در هنگام سحر از اهمیت و خاصیت ویژه‌ای برخوردار است و برای استغفار هیچ واژه‌ای بهتر از حج ۲۶، ص: ۲۱۲ «توبه» نیست. در پایان مراسم به مناسبت سالروز این پیوند فرخنده مسابقه‌ای برگزار شد و به سه نفر که بهترین پاسخ را دادند، جوایزی اهدا گردید.

تعداد پروازهای حاجیان به فرودگاه جده

روزانه بین ۱۶۸ تا ۲۰۰ پرواز حامل حجاج وارد فرودگاه بین‌المللی جده می‌گردند. از زمان شروع موسم حج تمتع تاکنون ۵۰۰ هزار نفر جهت انجام مناسک حج وارد فرودگاه بین‌المللی جده گردیده که حجاج پاکستانی، مصر و اندونزی در ردیف‌های اول تا سوم کشورهایی هستند که به این فرودگاه پرواز نموده‌اند.

وضعیت آب و هوای مشاعر مقدسه

ریاست کل هواشناسی و محیط زیست عربستان اظهار داشت از ابتدای امروز تا ۲۵ ذی‌حجّه آب و هوای مشاعر مقدسه در طول روز و شب معتدل بوده که حداقل درجه هوا به ۱۸ و حداکثر به ۳۰ خواهد رسید. همچنین رطوبت هوا در روز کاهش یافته و به ۱۴٪ می‌رسد؛ اما شبها رطوبت افزایش می‌یابد و به ۹۶٪ بالغ می‌شود. مدینه در طی روز، آب و هوای معتدل، و در شب نسبتاً خنک می‌باشد و دمای هوا حداقل ۱۲ و حداکثر ۲۶ خواهد بود. رطوبت هوای مدینه روزها ۱۲٪ و شب‌ها ۴۰٪ است.

ملاقات نایب رئیس وزارت امور دینی ترکیه با امیرالحاج جمهوری اسلامی ایران

دکتر فکرت کارمان نایب رئیس وزارت امور دینی ترکیه و مسؤول امور حج و عمره این کشور یکشنبه شب در رأس هیأتی در بعثه مقام معظم رهبری حضور یافت و با نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی دیدار کرد. وی در این دیدار با ابراز خرسندی از حضور در بعثه مقام معظم رهبری ایام حج را بهترین فرصت برای همفکری و همدلی کشورهای اسلامی دانست. حج ۲۶، ص: ۲۱۳ مسؤول امور حج و عمره ترکیه روابط این کشور با ایران را بر پایه مشترکات تاریخی، دینی و همسایگی توصیف کرد و ابراز امیدواری نمود مسلمانان که قبله واحدی دارند در کنار یکدیگر باشند. آیهٔاللّه ری‌شهری نیز یکی از اهداف حضرت امام قدس سره و رهبر معظم انقلاب در حج را بهره‌گیری از فضای معنوی حج برای تقریب کشورهای اسلامی و اعلام دوستی، وحدت و یکپارچگی مسلمانان دانست و گفت: امام خمینی قدس سره کلید حل مشکلات جهان اسلام را وحدت کلمه می‌دانست و معتقد بود این وحدت از کنار خانه توحید و کعبه شریف آغاز می‌شود. نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت به مناسبات نزدیک ایران و ترکیه اشاره کرد و گفت: ما با کشور دوست و همسایه خود ترکیه منافع مشترک زیادی داریم و شرایط برای گسترش‌این مناسبات درزمینه‌های مختلف‌سیاسی فرهنگی و اقتصادی فراهم است. وی توجه مسلمانان ترکیه به مساجد و حضور در مراسم نماز برای جمعه و جماعت را نشان از علاقمندی فراوان مردم این کشور به اسلام دانست و گفت: این امر نشان می‌دهد که به رغم سال‌های

فشار (لائیک‌ها برای دین‌زدایی) علاقه مردم این کشور به اسلام پایدار مانده است. آیهٔ‌اللّه ری‌شهری ابراز امیدواری کرد دیدار هیأت حج و زیارت ترکیه از بعثه مقام معظم رهبری مقدمه‌ای برای افزایش دیدارها و همکاری‌های مسؤولان فرهنگی و دینی کشورها باشد. در سال جاری حدود ۸۰ هزار زائر از کشور ترکیه در مراسم حج شرکت دارند. هزینه اعزام هر زائر ترک به حج بدون غذا ۱۸۰۰ تا ۳۰۰۰ دلار تعیین شده است.

دیدار هیأت مجلس اعلای انقلاب اسلامی عراق با آیهٔ‌اللّه ری‌شهری

حجت‌الاسلام سید عمار حکیم عضو ارشد مجلس اعلای انقلاب اسلامی عراق عصر امروز در رأس هیأتی از اعضای این مجلس با حضور در بعثه مقام معظم رهبری با نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی دیدار کرد. حج ۲۶، ص: ۲۱۴ در این دیدار آقای ری‌شهری ابراز امیدواری کرد که به برکت مجاهدت‌های مردم و علمای عراق با تشکیل دولتی برآمده از نظرات مردم، آینده این کشور به سود اسلام رقم بخورد. نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت روند سیاسی کنونی عراق را مثبت خواند و گفت: نتایج انتخابات عراق در حقیقت پیروزی اسلام و نه یک جناح خاص بود. مردم بر اساس علاقمندی نسبت به اسلام با آن همه تبلیغات بیگانگان، تعیین سرنوشت خود را به کسانی سپردند که به اسلام تعهد دارند. آیهٔ‌اللّه ری‌شهری افزود: با روشن شدن نتایج انتخابات توطئه‌ها پیچیده‌تر می‌شود و در چنین شرایطی هشیاری مضاعف مردم عراق حول محور مرجعیت ضروری است. نماینده ولی فقیه به سیاست‌های اصولی جمهوری اسلامی ایران در حمایت از مردم عراق اشاره کرد و گفت: ایران اسلامی با توجه به مشترکات فراوان با عراق از تحکیم ثبات و امنیت در این کشور و تشکیل دولتی برآمده از نظرات مردم حمایت می‌کند. در ابتدای این دیدار سید عمار حکیم عضو ارشد مجلس اعلای اسلامی عراق و فرزند «سید عبدالعزیز حکیم» رئیس این مجلس طی سخنانی با ابراز خرسندی از حضور در بعثه مقام معظم رهبری از جمهوری اسلامی ایران به دلیل توجه خاص به مردم عراق و حمایت از مردم این کشور قدردانی کرد. وی در مورد تحولات اخیر عراق گفت: انتخابات عراق بر اساس استانداردهای بین‌المللی و قانون اساسی عراق با حضور هوشمندانه و مدبرانه مردم و گروه‌های سیاسی برگزار شد.

تعداد زائران در گذشته ایرانی به هفت نفر رسید

دکتر «پیر حسین کولیوند» عضو هیأت پزشکی حج امسال گفت: از آغاز اعزام زایران به مدینه منوره و مکه مکرمه تاکنون ۵۷۸۰ نفر به مراکز درمانی در دو شهر مقدس حج ۲۶، ص: ۲۱۵ مدینه منوره و مکه مکرمه مراجعه کرده‌اند که این میزان نسبت به سال گذشته ۳۰ درصد کاهش نشان می‌دهد. کولیوند افزود: از مجموع مراجعین نیز ۲۹ نفر در بخش‌های بیمارستانی و ۲۵ نفر نیز به صورت اورژانس بستری شده‌اند. وی گفت: اکثر بیماران بستری در بیمارستان تاکنون مرخص و به کاروان‌های خود پیوسته‌اند. این عضو هیأت پزشکی حج از فوت چهار نفر دیگر از زائران ایرانی در مکه مکرمه خبر داد و افزود: دو نفر از این افراد بر اثر تصادف و دو نفر دیگر نیز بر اثر عارضه قلبی فوت کرده‌اند. کولیوند اسامی این افراد را «ایران کامرانی مقدم» از کرمان، «محمد رحیم مرادی» از مریوان، «قزبس طلا-تپه» از ارومیه و «محمد هاجرزاده» از قوچان اعلام کرد. وی گفت: با فوت این تعداد از زوار، شمار زایران ایرانی متوفی در مدینه منوره و مکه مکرمه تاکنون به هفت نفر رسید. عزت‌اللّه احمدی از کرمان، فاطمه فاخرزاده از تهران و اسداللّه رضایی ترکمانی از آذربایجان غربی نیز سه نفر از فوت‌شدگانی هستند که قبلًا اسامی آنها اعلام شد.

دوشنبه دوم ذی‌حجه

اشاره

(۱۲/ ۱۰/ ۸۴)

بازدید نماینده ولی فقیه از ۹ کاروان حجاج ایرانی در مکه مکرمه

نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی با زائران ۹ کاروان از استان‌های قم و یزد در مکه مکرمه از نزدیک دیدار کرد و از مدیران و روحانیان کاروان‌ها، خدمت‌رسانی کامل به زائران خانه خدا را خواستار شد. آیهٔ‌اللّه «محمد محمدی ری‌شهری» در این دیدارها که صبح امروز انجام شد، از نزدیک در جریان نحوه خدمت‌رسانی فرهنگی و اجرایی به زائران قرار گرفت و از حجاج ایرانی خواست تا مشکلات و پیشنهادهای خود را مطرح کنند. زائران ایرانی خانه خدا نیز در این دیدار از نحوه ارائه خدمات اجرایی و فرهنگی کارگزاران حج تمتع امسال اظهار رضایت کردند و در مواردی نیز نسبت به طول مسافت محل سکونت خود به مسجدالحرام نارضایتی خود را ابراز داشتند. برخی از زائران نیز در گفت‌وگو با نماینده ولی فقیه و امیرالحاج جمهوری اسلامی ایران اقامت بیشتر در شهر مدینه منوره در طول سفر حج تمتع را خواستار شدند. آیهٔ‌اللّه ری‌شهری با اشاره به حضور میلیونی مسلمانان در ایام حج تمتع در مکه مکرمه و افزایش چشمگیر اجاره هتل‌های اطراف مسجدالحرام در مقایسه با سفر عمره گفت: برای این که هزینه‌های بیشتری به زائران تحمیل نشود، کارگزاران حج ترجیح حج ۲۶، ص: ۲۱۷ دادند هتل‌هایی که اندکی دورتر از مسجدالحرام قرار دارد اجاره شود؛ اما تلاش شده است با اختصاص خودروهای ویژه در مسیر بیت‌اللّه الحرام تا محل اقامت کاروان‌ها مشکل تردد زائران ایرانی به حداقل برسد. وی گفت: از مسؤولان حمل و نقل ستاد مکه خواسته شده تا برای زیارت هر زائر از مسجدالحرام در طول روز تا سقف پنج‌بار رفت‌وآمد برنامه‌ریزی کند. سرپرست حجاج ایرانی در جریان این دیدارها با ارایه توصیه‌هایی به روحانیون و مدیران کاروان‌ها بر ضرورت تلاش برای انجام مناسک حج زایران بدون کمترین مشکل و بهره‌گیری از معنویت حرمین شریفین تأکید کرد.

ورود بیش از ۸۷ هزار زائر ایرانی به عربستان سعودی

۸۷۴۴۵ زائر ایرانی در قالب ۴۷۶ کاروان تا ظهر دوشنبه دوازدهم دی‌ماه از سراسر کشورمان وارد عربستان سعودی شدند. به گزارش واحد ارتباطات خبری بعثه مقام معظم رهبری در مکه مکرمه، مرکز انفورماتیک ستاد مکه در همین حال شمار کل زائران ورودی به فرودگاه‌های مدینه منوره و جده را به ترتیب ۴۶۱۲۹ نفر و ۴۱۳۱۶ تن اعلام کرد. برای انتقال زائران ایرانی به سرزمین وحی تا ظهر دوشنبه مجموعاً ۱۹۵۳ پیش‌پرواز از ایران انجام شد که از این تعداد ۹۳۵ پرواز مربوط به فرودگاه مدینه و ۱۰۱۸ پرواز مربوط به فرودگاه جده بود. مرکز انفورماتیک ستاد مکه در گزارش خود آورده است: از کل زائران ایرانی ۳۵۵۴۸ نفر تا ظهر دوشنبه از مدینه منوره وارد مکه مکرمه شدند و تعداد ۱۰۵۸۱ نفر دیگر نیز در مدینه منوره به سر می‌برند. زائران ایرانی وارد شده به مکه مکرمه از جده نیز تا ظهر امروز مجموعاً ۴۰۷۷۴ نفر اعلام شد. همچنین شمار کل زائران وارد شده به مکه مکرمه از طریق مدینه منوره و جده ۷۶۳۲۲ نفر است.

قدردانی از اقدام برخی کاروان‌ها برای حداکثر بهره‌برداری زائران از سفر حج

سخنران بعثه مقام معظم رهبری اقدام برخی کاروان‌ها را در برنامه‌ریزی برای بهره‌برداری بهینه زائران از سفر الهی حج ستود. حجهٔ‌الاسلام سید ابراهیم هاشمیان امروز در جمع زائران بیت‌اللّه الحرام که با حضور نماینده ولی فقیه و شماری از علما برگزار شد، ختم مکرر قرآن کریم در ایام حج، قرائت سوره توحید و برگزاری محافل قرآنی و ادعیه سفارش شده را از جمله این اقدامات برشمرد و حضور مستمر در بازار و اختصاص وقت ارزشمند زائران به خرید را موجب تضییع فرصت‌های ایجاد شده دانست. وی

هدف اصلی گردش دور خانه کعبه را رسیدن به عرفان و شناخت صاحب‌خانه دانست و افزود: باید در این طواف به ماهیت و ارزش والای خانه کعبه توجه کرد. دکتر هاشمیان با مقایسه میلاد حضرت عیسی و میلاد پربرکت حضرت علی علیه السلام تأکید کرد: هنگامی که فاطمه بنت‌اسد وارد مسجدالحرام شد و احساس کرد که فرزندش در حال به دنیا آمدن است، خانه کعبه برای ورود این بانوی بزرگوار شکاف برداشت. وی خاطرنشان کرد: اما وقتی که حضرت مریم علیها السلام می‌خواست فرزندش را در بیت‌المقدس به دنیا آورد ملائکه الهی از طرف خدا از او خواستند که تا به مکان دیگری برای وضع حمل برود. هاشمیان رسیدن به کمال اخلاقی و انسانی را نتیجه مطلوب این سفر الهی دانست و بر ضرورت توجه حجاج به این مسأله تأکید کرد. سخنران بعثه مقام معظم رهبری گفت: هر یک از اعمال و مناسک حج دارای پیام و نتیجه اخلاقی است که باید به آن توجه ویژه‌ای داشته باشیم. وی از تراشیدن سر به عنوان قربانی کردن نفس و از حضور در مشعر به عنوان یادآوری محشر کبری تعبیر کرد.

محدوده شهر مکه مکرمه گسترش می‌یابد

بیست‌ویکمین گردهمایی گسترده‌سازی مکه مکرمه در جده با حضور امیر مکه و رئیس شورای عالی گسترده‌سازی و همچنین جمعی از سازمان‌ها، مؤسسات و شوراهای اسلامی این کشور تشکیل شد. به گزارش خبرگزاری «مهر» امیر عبدالمجید بن عبدالعزیز امیر مکه مکرمه که ریاست شورای عالی گسترده‌سازی مکه را به عهده دارد، در بیست و یکمین گردهمایی گسترده‌سازی مکه مکرمه گفت: به منظور رفاه حال زائران خانه خدا و توصیه و سفارش ملک عبدالعزیز گسترده‌سازی مکه مکرمه انجام می گیرد. عبدالمجید بن عبدالعزیز تصریح کرد هر سال جمعیت زائران نسبت به سال گذشته افزایش می‌یابد، به این سبب به گسترده سازی کوه عمر و راه ملک عبدالعزیز و بیمارستان «نسل‌ها» و دیگر اماکن اقدام کرده‌ایم. عبدالعزیز اظهار داشت: مکه مکرمه شهری است که محور همه شهرهای جهان به شمار می‌رود و جمعیت آن تا سال ۱۴۲۴ ق. حدود یک میلیون و ۳۰۰ هزار نفر بوده است. با افزایش تعداد سکنه این شهر و به منظور ایجاد تعادل ساکنان و زائران در ایام حج به گسترده‌سازی خدمات آب‌رسانی، برق‌رسانی، توسعه خطوط تلفن و غیره اقدام نمودیم. وی با اشاره به تعداد ساکنان عربستان که از ۱۴۲۱ تا سال ۱۴۲۴ بیش از ۲ درصد افزایش داشته است، گفت: جمعیت زیاد این شهر زیارت مشتاقان خانه خدا را مشکل و دشوار می کند. وی افزود: بر اساس تحقیقاتی که از سوی سازمان‌های آمار و سرشماری این کشور صورت گرفته است تعداد ساکنان این شهر تا سال ۱۴۵۰ به بیش از ۲ میلیون نفر رسیده و تعداد زائران احتمالی نیز به بیش از ۳ میلیون نفر می‌رسد که نسبت به امسال ۳۰ درصد افزایش دارند.

آیهٔالله ری‌شهری در دیدار رئیس بعثه کویت: دشمنان اسلام امروز اساس کتاب و سنت را هدف گرفته‌اند

رئیس بعثه حج کویت و تعدادی از مسؤولان آن شامگاه امروز با نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی در محل بعثه مقام معظم رهبری دیدار کردند. در این دیدار آیهٔالله ری‌شهری به هیأت کویتی خوشامد گفت و این دیدار را به فال نیک گرفت که مقدمه‌ای برای دیدارهای بیشتر در موسم حج و غیر آن به منظور تقویت روابط سیاسی و به‌ویژه فرهنگی دو کشور شود. وی افزود: در شرایط فعلی جهان مسلمانان به وحدت کلمه و نزدیکی بیشتری نیاز دارند و امام راحل قدس سره می‌فرمود کلید حل مشکلات جهان اسلام با وحدت کلمه است و این امر با تبلیغات از کنار خانه توحید آغاز می‌شود. نماینده ولی فقیه با اشاره به آیه شریفه «لیشهدوا منافع لهم» در ارتباط با حج گفت: مهم‌ترین برکات و فلسفه‌های حج نزدیک‌تر شدن مسلمانان به یکدیگر است، و در همین راستا ما همه ساله در موسم حج همایش تقریب مذاهب اسلامی داریم. سرپرست حجاج ایرانی با اعلام این که دشمنان اسلام امروز اساس کتاب و سنت را هدف گرفته‌اند و به مذهب خاصی کار ندارند، گفت: لازم است علما و اندیشمندان اسلام به این مسأله بیش از پیش توجه داشته باشند. همه فشارهای سیاسی و اقتصادی علیه جمهوری اسلامی ایران به دلیل آن است که پرچمدار

وحدت امت اسلامی و زمینه‌ساز عزّت و شوکت جهان اسلام است. به همین جهت استکبار و در رأس آن آمریکا با تمام توان نمی‌خواهند جمهوری اسلامی این هدف را محقق سازد؛ و تهمت‌هایی از جمله تلاش برای ساخت سلاح‌های کشتار جمعی و اتمی در همین راستاست. در حالی که انبارهای خودشان و اسرائیل مملو از این سلاح‌هاست. وی باابراز دوستی وعلاقه‌مندی به‌کویت خاطرنشان کرد: ما نخستین کشوری بودیم که پس از اشغال کویت از سوی رژیم بعث، این حمله را محکوم کردیم و در کنار مردم کویت ایستادیم. لذا انتظار داریم دولت کویت هم مثل ما عمل کند و در کنار ما بایستد. رئیس بعثه کویت نیز با تشکر از امیرالحاج ایران، از مهمان‌نوازی ایران هنگام حج ۲۶، ص: ۲۲۱ مهاجرت کویتی‌ها در تجاوز صدام سپاسگذاری کرد و با اشاره به زیاد بودن مشکلات جهان اسلام ابراز امیدواری کرد چون اشتراکات مسلمین بیش از تفاوت‌ها و اختلافات است، وحدت کلمه آنان محقق شود.

ورود گروهی از نومسلمانان به مکه مکرمه

روزنامه الوطن عربستان در شماره امروز خود آورده است که روز گذشته ده تن از کسانی که اخیراً به دین مبین اسلام گرویده‌اند، به منظور انجام فریضه حج وارد مکه مکرمه شدند. نومسلمانانی که به دعوت دفتر همکاری‌های تبلیغاتی و ارشاد عربستان به این کشور وارد می‌شوند مجموعاً ۷۰ نفر هستند که بقیه آنان طی روزهای آینده به مکه مکرمه خواهند رسید. این نومسلمانان از کشورهای اروپایی و برزیل هستند.

اعلام روز عرفه و عید قربان

بر اساس اطلاعیه شورای عالی قضایی عربستان، با ثبوت رؤیت هلال ماه ذی حجه در شب یکشنبه، این شورا روزهای دوشنبه و سه‌شنبه آینده را روز عرفه و عید قربان اعلام داشت.

تحویل پرده جدید کعبه

به نوشته مطبوعات عربستان پرده جدید کعبه معظمه توسط رئیس امور حرمین شریفین تحویل تولیت کعبه شد تا روز نهم ذی‌حجه جایگزین پرده فعلی گردد.

برگزاری دوره‌های آموزشی کاروان‌های ایرانی برای آشنایی با برنامه‌های رمی جمرات

از سوی سازمان سعودی «امور حجاج ایرانی» دوره‌های آموزشی جهت مسؤولین کاروان‌های ایرانی آغاز شد. در این دوره‌ها که به مدت سه روز برگزار می‌شود، حج ۲۶، ص: ۲۲۲ مسؤولین کاروان‌های ایرانی با چگونگی برنامه حرکت حجاج به سمت پل جمرات در زمان رمی آشنا خواهند شد. همچنین در این دوره‌ها بر لزوم پای‌بندی به زمان‌های مشخص شده جهت انجام رمی تأکید خواهد شد.

آخرین پروازها به مدینه

آخرین پروازهای حجاج امشب وارد مدینه منوره خواهند شد. همچنین روز چهارم ذی‌حجه آخرین پروازهای زائرین به عربستان انجام می‌شود. حاجیانی هم که از راه دریا وارد عربستان می‌شوند تا چهارم ذی‌حجه خواهند رسید. زائران حاضر در مدینه نیز تا پنج‌شنبه عازم مکه مکرمه خواهند شد.

سه‌شنبه سوم ذی‌حجه

اشاره

(۱۳/ ۱۰/ ۸۴)

دومین همایش اهل‌سنت با عنوان «کعبه مهد نبوت و عترت»

نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی تفرقه را مهم‌ترین مشکل کنونی جهان اسلام خواند و راه حل دستیابی به جایگاه واقعی مسلمانان را وحدت جهان اسلام دانست. آیهٔ‌اللَّه محمد محمدی ری‌شهری، صبح دوشنبه در همایش اهل سنت با عنوان «کعبه مهد نبوت و عترت» که با حضور پرشور هموطنان اهل‌سنت نقاط مختلف کشورمان و جمعی از علمای اهل سنت و تشیع در محل بعثه مقام معظم رهبری در مکه مکرمه برگزار شد، ظلم و ستم صهیونیسم، آمریکا و کفار بر مسلمانان و فشارهای سیاسی و اقتصادی علیه مسلمانان را از تبعات نبود وحدت لازم میان مسلمانان توصیف کرد. وی گفت: اگر حج به درستی انجام شود منافع عمومی برای کل جهان دارد. اگر ۱ /۵ میلیارد مسلمان در کنار یکدیگر باشند بزرگترین قدرت جهانی را تشکیل می‌دهند و با توجه به منابع در اختیار مسلمانان، آمریکا و هیچ قدرتی نمی‌توانند در مقابل اسلام بایستد و مدافعان اسلام را تروریست معرفی کند. امیرالحاج جمهوری اسلامی ایران افزود: اگر وحدت کلمه در میان مسلمانان وجود حج ۲۶، ص: ۲۲۴ داشته باشد مسلمانان بزرگ‌ترین قدرت جهان خواهند بود و در این شرایط صهیونیست‌ها نمی‌توانند به فلسطینی‌ها و امت اسلام زورگویی کنند. وی با اشاره به بیانات رهبر کبیر انقلاب اسلامی مبنی بر ضرورت وحدت کلمه جهان اسلام، مسلمانان اهل سنت کشورمان را پیشتاز در تقویت وحدت جهان اسلام توصیف کرد و از تمامی مسلمانان جهان خواست تلاش برای تحکیم صفوف مسلمانان را در اولویت برنامه‌های خود قرار دهند. آیهٔ‌اللَّه ری‌شهری قیام، برکت، منفعت، ذکر و هدایت را از حکمت‌های کلی حج در قرآن برشمرد و گفت: در قرآن به تشریح و چگونگی دستیابی به این اهداف و عناوین اشاره نشده است و این وظیفه از جانب خداوند به رسول و اهل‌بیت سپرده شده است. نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت، با استناد به روایاتی از ائمه معصومین، حج را دارای وجوه فردی و اجتماعی دانست و از پالایش انسان از بدی‌ها و زشتی‌ها به عنوان آثار فردی حج تعبیر کرد و گفت: منافع سیاسی و اقتصادی و فرهنگی حج نه‌تنها برای شخص زایر است بلکه منافع امت اسلام و عموم جهان را تأمین می‌کند. وی افزود: برای برخورداری از منافع و برکات جمعی حج و ساماندهی امور مردم، کشورهای اسلامی باید از اختلاف پرهیز کنند و حول محور قرآن و کعبه وحدت کامل مسلمانان را محقق کنند. در این مراسم همچنین حجت‌الاسلام دکتر زمانی مسؤول واحد اهل‌سنت بعثه، مولوی اسحاق مدنی مشاور رئیس جمهوری در امور اهل سنت، و دکتر جمیل قادری رئیس دانشگاه آزاد مهاباد سخنرانی کردند؛ آقای جمیل خالدی خواننده کُرد شافعی سیمای جمهوری اسلامی ایران اشعار مناجات و سرود یک شاعر شافعی را در مدح امیرالمؤمنین علی علیه السلام اجرا کرد و آقای قادربخش آسبالان شاعر حنفی بلوچ نیز شعری را که در مدح حضرت فاطمه زهرا علیها السلام سروده بود قرائت نمود.

نماینده ولی فقیه تمامی خدمت‌گزاران حج را به بسیج امکانات در ایام تشریق فراخواند

زائران خانه خدا از روز یکشنبه برای انجام مناسک حج تمتع راهی سرزمین مقدس عرفات می‌شوند. به این مناسبت رئیس سازمان حج و زیارت و اعضای ستاد مکه مکرمه عصر سه‌شنبه با نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی دیدار کردند. در این دیدار «مصطفی قهرودی»، رئیس ستاد مکه گزارشی از وضعیت آماده‌سازی امکانات حمل و نقل تغذیه و بهداشت برای عزیمت زائران

خانه خدا به عرفات مشعر و منا را ارائه داد. آیهًاللَّه «محمد محمدی ری‌شهری» در دیدار کارگزاران حج، از تلاش‌های آنان تا این مرحله از مراسم حج، قدردانی کرد و گفت: با حضور جدی دست‌اندرکاران امور فرهنگی و اجرایی، حج امسال تا کنون، روان‌تر و با مشکلات کمتر برگزار شده است و امیدواریم با عنایت خداوندی این روند تا پایان مراسم حج ادامه یابد. نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی در آستانه فرارسیدن ایام برگزاری مناسك حج تمتع، تمامی خدمتگزاران حج را به بسیج امکانات برای به حداکثر رساندن خدمات به زائران بیت‌اللَّه‌الحرام در ایام تشریق فراخواند. نماینده ولی فقیه، اطلاع‌رسانی به حجاج بیت‌اللَّه الحرام از موقعیت و شرایط امکانات در مکه و مدینه را ضروری دانست و از مسؤولان سازمان حج و زیارت خواست در اولین فرصت جزوه‌ای حاوی اطلاعات لازم در مورد حمل و نقل، اسکان، تغذیه و بهداشت در شهرهای مکه و مدینه و ایام تشریق را فراهم کنند و در اختیار زائران قرار دهند. وی همچنین خواستار آمادگی و برنامه‌ریزی لازم در تمامی زمینه‌ها با گرایش تأمین رفاه و سلامت زائران برای انجام دقیق اعمال حج شد. حج ۲۶، ص: ۲۲۶ سرپرست حجاج ایران همچنین بر همراهی مدیر و روحانی کاروان و یا معاونان آنان با زائران در تمامی مراحل اعمال حج در عرفات مشعر و منا و نیز استفاده حداکثری از فرصت برای ذبح قربانی با رعایت فتاوی مراجع عظام تقلید از جمله نظر رهبر انقلاب تأکید کرد. امیرالحاج جمهوری اسلامی ایران با استناد به روایتی از پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله گفت: خداوند هر روز و شب و ساعت به هر کس بخواهد یك صدقه عنایت می‌کند، بالاترین نعمت حضرت حق الهام ذکر خود به قلب بنده است. وی افزود: ذکر قلبی، مهم‌تر از ذکر زبانی است. انسانی که مورد توجه حضرت حق باشد، ذکر در همه شؤون او تأثیرگذار می‌شود. آیهًاللَّه ری‌شهری، در پایان ابراز امیدواری کرد در ایام پیش رو، کارگزاران حج بیش از پیش احساس مسؤولیت کنند و از خداوند یاری و کمك بطلبند، زیرا اگر کمك حضرت حق نباشد، کارها ناقص خواهد بود.

تشکر آیهًاللَّه هاشمی رفسنجانی از اقدامات دولت عربستان برای رفع مشکلات حجاج ایرانی

آقای اکبر هاشمی رفسنجانی رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام جمهوری اسلامی ایران روز سه‌شنبه در دیدار اسامه بن احمد السنوسی سفیر عربستان سعودی در تهران، اتحاد را نیاز امروز دنیای اسلام عنوان کرد. ایشان فضاهای گسترده در افق همکاری جمهوری اسلامی ایران و عربستان را نیازمند توجه بیشتر دانست و گفت: گسترش روابط در حوزه‌های سیاسی، فرهنگی، اقتصادی و فنی، دوستی‌ها را به شکلی تحکیم می‌کند که گسستن آن ممکن نمی‌شود. رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام با اشاره به موسم حج، از فعالیت‌های حکومت عربستان به منظور رفع مشکلاتی که در سال‌های گذشته برای زوار وجود داشت، قدردانی کرد. سفیر عربستان در تهران، توسعه و گسترش روابط دو کشور را خواستار شد و افزود: حج ۲۶، ص: ۲۲۷ جایگاه ایران و عربستان سعودی در منطقه راهبردی بوده و همکاری میان تهران- ریاض، به سود منافع کل جهان اسلام است. سفیر عربستان درایت و دوراندیشی را مهمترین عامل به منظور رفع اختلافات و اتحاد کشورهای اسلامی عنوان کرد.

دیدار رئیس بعثه قطر با امیرالحاج ایران

رئیس بعثه قطر و مسؤول امور دینی بعثه این کشور و چند تن از مسؤولان وزارت‌خانه‌های کشور، آموزش و بهداشت قطر برای نخستین بار سه‌شنبه در بعثه مقام معظم رهبری حضور یافتند و با آیهًاللَّه ری شهری نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت دیدار کردند. سرپرست حجاج ایرانی ابراز امیدواری کرد نخستین دیدار هیأت قطری از بعثه مقام معظم رهبری زمینه‌ساز تقویت هر چه بیشتر مناسبات سیاسی و فرهنگی دو کشور شود. وی ایام حج را فرصت خوبی برای دیدار و همفکری عموم مسلمانان بویژه علمای متعهد و شخصیت‌های برجسته کشورهای اسلامی دانست تا از نزدیك با مشکلات و مسائل مسلمانان آشنا شوند. نماینده ولی فقیه

در این دیدار علمای اسلام و سیاسیون متعهد به اسلام را به دفاع از امت اسلامی و کیان اسلام فراخواند. آقای «محمد محمدی ری‌شهری» گفت: استکبار جهانی و در رأس آنها امریکا با هدف ایجاد اختلاف بین کشورهای اسلامی توطئه‌های پیچیده‌ای را تدارک دیده است و علمای متعهد و سیاسیون جهان اسلام وظیفه دارند با کشف این توطئه‌ها، مردم را آگاه و هوشیار کنند. امیرالحاج جمهوری اسلامی ایران تصریح کرد: دشمنان اسلام کشوری خاص از مسلمانان و یا مذهبی خاص را هدف قرار نداده است، بلکه اساس اسلام را برای تأمین منافع سیاسی خود مورد هجمه قرار داده و در چنین شرایطی لازم است اندیشمندان متعهد کشورهای اسلامی، وظیفه خود را بخوبی انجام دهند. حج ۲۶، ص: ۲۲۸ سرپرست حجاج ایرانی افزود: یکی از برکات حج در طول سال‌های گذشته بر اساس رهنمودهای امام راحل و خلف صالح آن حضرت این بوده است که ما توانسته‌ایم با بسیاری از دوستان خود از کشورهای اسلامی دیدار و گفت‌وگو کنیم. نماینده ولی فقیه به موضع جمهوری اسلامی ایران برای تقویت مناسبات با کشورهای مختلف بویژه کشورهای اسلامی و همجوار اشاره کرد و گفت: ما با تمام کشورهایی که با اسلام سر ستیز ندارند خواهان تقویت ارتباط و نزدیکی بیشتر هستیم. امیرالحاج جمهوری اسلامی ایران به تبلیغات گسترده غرب علیه برنامه هسته‌ای مسالمت‌آمیز جمهوری اسلامی ایران اشاره کرد و هدف اصلی این هجمه تبلیغی و خبری را سرپوش گذاشتن بر خطر هسته‌ای رژیم صهیونیستی برای صلح و امنیت منطقه و جهان دانست. وی همچنین گفت: ایران نه‌تنها خطری برای جهان و کشورهای همسایه نیست بلکه خواهان صلح و ثبات بر اساس عدالت برای تمام کشورها بویژه کشورهای منطقه است و از استقلال آنها دفاع می‌کند. آقای ری‌شهری با تأکید بر ضرورت تلاش جهان اسلام برای تحکیم وحدت امت اسلامی گفت: ما با هر حرکتی که موجب تفرقه جهان اسلام باشد، مخالفیم و از هر تلاشی برای تقویت وحدت امت اسلامی جانبداری می‌کنیم. وی هوشمندانه به تحرکات رسانه‌ای شبکه قطری الجزیره با هدف ایجاد تفرقه بین مسلمانان اشاره کرد و گفت: برخی رسانه‌ها که به یکی از مراجع اهانت کردند با واکنش فوری و جدی مسلمانان کشورهای مختلف مواجه شدند و آثار این عمل نادرست خود را مشاهده کردند. آقای ری‌شهری به رسانه‌های جهان اسلام نیز توصیه کرد از امکانات و توان خود برای تقویت صفوف مسلمانان و دفاع از کیان اسلام استفاده کنند. «صالح بن محمد المری»، رئیس بعثه قطر نیز با ابراز خرسندی از دیدار با نماینده حج ۲۶، ص: ۲۲۹ ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی و حضور در بعثه مقام معظم رهبری گفت: حضور ما در بعثه حج جمهوری اسلامی ایران نشان از روابط مستحکم و عمیق قطر با جمهوری اسلامی ایران دارد. وی افزود: ما همه برادریم و در این ایام مبارك و سرزمین مقدس جمع شده‌ایم تا برای پیروزی اسلام و مسلمین و شکست برنامه‌های دشمنان اسلام دعاکنیم. «شیخ ثقیل شمری»، عضو مجمع فقه جهانی و مسؤول امور دینی بعثه نیز با تشکر از میزبانی بعثه مقام معظم رهبری گفت: ما احساس می‌کنیم در خانه خویش با برادران دینی خود دیدار می‌کنیم. وی از حج به عنوان کنگره جهان اسلام برای تقویت ارتباط و مودت مسلمانان یاد کرد و گفت: حج فرصت مغتنمی برای مسلمانان است تا با گفت‌وگویی صریح از مشکلات یکدیگر مطلع شوند و با تحرکات تفرقه افکنانه میان جوامع اسلامی رویارویی کنند. وی که کشورش متحد آمریکا، و دارای روابط رسمی اقتصادی و غیر رسمی سیاسی با رژیم اشغالگر قدس می‌باشد، در اظهاراتی صریح و منصفانه با دفاع از حق ایران اسلامی در بهره‌برداری مسالمت‌آمیز از انرژی هسته‌ای گفت: غرب و آمریکا در مورد انرژی هسته‌ای ایران به گونه‌ای تبلیغ می‌کنند و تلاش دارند همه دنیا را علیه ایران بسیج کنند که گویی هیچ مشکلی جز ایران در جهان وجود ندارد، در حالی که اسرائیل آزاد است. وی افزود: امت اسلامی و علمای جهان اسلام باید در برابر این توطئه ایستادگی کنند. مسؤول امور دینی بعثه قطر نزدیکی و وحدت کشورهای اسلامی و شناخت و محبت علمای جهان اسلام نسبت به یکدیگر را برای تقویت توان مسلمانان حائز اهمیت دانست و موسم حج را برای رسیدن به این مهم فرصتی مناسب و مهم خواند. وی به مناسبات حسنه ایران و قطر اشاره کرد و گفت: ما به جمهوری اسلامی ایران حج ۲۶، ص: ۲۳۰ به عنوان حامی امت اسلامی نظر داریم و از گسترش مناسبات خود با ایران اسلامی حمایت می‌کنیم. وی در پایان برای موفقیت امت اسلام و همدلی و همکاری علمای جهان

اسلام دعا کرد. در حج سال جاری حدود هشت‌هزار زائر قطری حضور دارند.

بازدید سرپرست حجاج ایرانی از آشپزخانه متمرکز شماره ۲

آیهًْاللّه ری‌شهری نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی به همراه آقای سید احمد زرهانی رئیس سازمان حج و زیارت و جمعی از اعضـای سـتاد مکه از آشپزخـانه شـماره ۲ متمرکز در مکـه مکرمه دیـدن کرد. امیرالحـاج جمهوری اسـلامی ایران بـا حضـور در آشپزخانه مرکزی شماره ۲ در جریان چگونگی تهیه، نگهـداری مواد اولیه و پخت‌وپز غـذا در این آشپزخانه قرار گرفت. وی دراین دیـدار از دست‌اندرکاران آشپزخانه متمرکز تشکر کرد و گفت: کارگزاران حج وظیفه دارند که خدمت‌رسانی را به شکل جامع و کامل برای زائران صورت دهند. آقای ری‌شـهری گفت: اگر این تلاش‌ها خالصانه صورت گیرد، عبادت محسوب شده و اجر وافری را برای کارگزاران حـج در پی خواهد داشت. در آشپزخانه متمرکز شـماره ۲ که دارای سالن پخت، انبار مرکزی و سالن نگهـداری است، در هر وعده ۳۲ هزار غذا طبخ می‌شود.

اطلاعیه هیأت پزشکی در خصوص اعمال ایام تشریق

هیأت پزشکی حج جمهوری اسلامی ایران در خصوص وقوف اضطراری زائران بیمار اطلاعیه‌ای به شرح زیر صادر نموده است:

قابل توجه پزشکان محترم کاروان‌ها

بـا سـلام و آرزوی قبولی طاعـات و عبادات طبق قرار قبلی به اطلاع می‌رسانـد به منظور کاهش صـدمات جسـمی حجاج بیمار که با تشـخیص هیأت پزشـکی حـج توانـایی انجـام اعمـال عرفات، مشعر و منا را در ایام تشـریق به طور عادی ندارنـد، می‌تواننـد هماننـد سال‌هـای گذشـته در کاروان وقوف اضـطراری طبق ضوابط شـرعی این اعمال را انجام دهنـد. لـذا درمانگاه معاینه و ثبت‌نام کاروان وقوف اضـطراری از سوم تا هفتم ذی‌حجه مطابق با سیزدهم تا هفدهم دی‌ماه ۱۳۸۴ در محل ساختمان بیمارستان هیأت پزشکی حج جمهوری اسـلامی در مکه مکرمه دائر خواهـد بود. لـذا متمنی است به همراه حجـاج کـاروان تحت پوشـش که قادر به انجام اعمال تشریق به طور عادی نیستند (از ساعت ۸ تا ۱۲ صبح و ۱۶ تا ۲۰ بعد از ظهر روزهای فوق‌الذکر) به درمانگاه مذکور مراجعه نموده تا پس از بررسـی تخصصـی و پذیرش حجاج واجد شرایط، هماهنگی‌های لازم به عمل آید. بدیهی است در کاروان وقوف اضطراری منحصـراً نقل و انتقال و خدمات پزشکی حجاج محترم به عهده هیأت پزشکی حج است و سایر امور حجاج بیمار از قبیل نیابت برای قربانی، رمی جمرات و ... به عهده مدیر محترم کاروان مربوطه خواهد بود.

معاون ستاد مکّه: همه چیز برای انجام حج ابراهیمی آماده است

معاون سـتاد مکه مکرمه در گفتگو با نشـریه زائر از فراهم آمـدن همه امکانات برای انجام حج ابراهیمی خبر داد. علی لیالی با اعلام این مطلب وضـعیت تغـذیه، اسکان، نقل و انتقال زائران ایرانی را رضایت‌بخش اعلام کرد و گفت: خوشـبختانه تمام بخش‌هایی که می‌بایست در سـتاد مسـتقر شوند، به موقع مسـتقر شدند. وی گفت: سـتاد مرکزی با تشـکیل ستادهای ۹ گـانه، موضوع حمل و نقل، اسـکان و تغـذیه زائران را در دسـتور کار خود قرار داد که با ورود اولین کاروان زائران فعالیت خود را آغاز کردنـد. حـج ۲۶، ص: ۲۳۲ لیـالی گفت: امسـال علاـوه بر حضور مسؤولان آشپزخانه‌ها و کارشـناسان بهـداشت، معاون تـدراک و دیگر مسؤولان سـتاد در پخت غـذا نظارت می‌کننـد و هیچ مشـکل خاصـی تاکنون گزارش نشده است. وی با اشاره به خدمات مخابرات و اعزام تیم وزارت ارتباطـات و فن‌آوری، گفت: خـدمات رومینـگ به زائران ادامه خواهـد یافت و مشـکل به وجود آمـده در تلفن‌های همراه به زودی

برطرف خواهد شد. وی علت قطع تلفن‌های همراه را نقص فنی و قطع شدن فیبر نوری بیان کرد و در ادامه افزود: زائرانی که تلفن همراه آنان مفقود می‌شود با مراجعه به بخش مخابرات ستاد مکه، سیم‌کارت مفقود شده را از درجه اعتبار ساقط می‌کنند. لیالی در ادامه با اشاره به خدمات حمل و نقل برون‌شهری گفت: برنامه اعزام زائران مدینه‌بعد، پس از انجام موسم حج در حال تدوین است و در فرصت مقتضی وسایل نقلیه در اختیار مدیران کاروان‌ها قرار خواهد گرفت. وی همچنین خاطرنشان کرد: برنامه بازگشت زائران به ایران تدوین شده است، و زمان دقیق بازگشت و زمان نهایی پرواز را به مدیران کاروان‌ها ابلاغ خواهیم کرد. معاون ستاد مکه با اشاره به نزدیک شدن ایام تشریق گفت: برنامه ایاب و ذهاب زائران و تغذیه آنان به زودی به کاروان‌ها اعلام می‌شود و در این زمینه هماهنگی‌های لازم صورت گرفته است و به تعداد نیاز کاروان‌ها، وسایل نقلیه برای اعزام زائران به عرفات، مشعر و منا، در اختیار قرار خواهد گرفت. وی با اشاره به فعالیت بخش حمل و نقل درون شهری گفت: در حال حاضر با فعالیت خطوط در ایستگاه‌هایی که از قبل پیش‌بینی شده بود در حال ارائه خدمات هستیم. وی خاطرنشان کرد با عنایت به این که برخی کاروان‌ها پس از ایام تشریق قصد عزیمت به جده و مدینه را دارند، به دلیل ترافیک و یا این که ناوگان حمل و نقل درون‌شهری ما فعال می‌شود، به مدیران کاروان‌ها اجازه داده‌ایم خود تمهیداتی را فراهم کنند ووسایل نقلیه را برای رفت‌وآمد زائران اجاره کنند. حج ۲۶، ص: ۲۳۳ وی علت عدم استقرار زائران ایرانی در اطراف حرم را ترافیک سنگین، تراکم جمعیت، عدم امکان تردد وسایل نقلیه به منظور انجام خدمات تغذیه در روزهای خاص، آلودگی هوا و بالا بودن هزینه‌ها عنوان کرد و گفت: با این حال این موضوع همیشه مورد مطالعه و نیازمند اتخاذ یک سیاست و تصمیم جامع است. وی در ادامه با اشاره به تدابیر اندیشیده شده بهداشتی در منا گفت: برای حلق (تراشیدن سر) زائران ایرانی پیش‌بندهای پلاستیکی در ایران تهیه شده و توسط کاروان‌ها در اختیار زائران قرار می‌گیرد تا پس از حلق، از آلوده کردن منا تا حدی جلوگیری به عمل آید. لیالی در پایان خاطرنشان کرد: برای زائرانی که نیاز به وقوف اضطراری در منا دارند، پیش‌بینی‌های لازم انجام گرفته است و جای هیچ نگرانی نیست.

رفع اختلالات تلفن‌های همراه زائران

دفتر پست و مخابرات ستاد مکه مکرمه اعلام کرد آن دسته از زائرانی که از روز پنج‌شنبه مورخ ۷/ ۱۰/ ۸۴ تلفن همراه آنان قطع و یا دچار اختلال شده بود در شامگاه روز دوشنبه مورخ ۱۲/ ۱۰/ ۸۴ این اختلال با تلاش همکاران مخابراتی رفع گردید. بنابراین چنانچه در این خصوص هنوز مشکلی وجود داشته باشد، زائران محترم می‌توانند با مراجعه به دفتر پست و مخابرات ستاد مکه نسبت به تنظیم تلفن خود اقدام کنند.

چهارشنبه چهارم ذی‌حجه

اشاره

(۱۴/ ۱۰/ ۸۴)

برپایی همایش تقریب بین مذاهب اسلامی در مکه مکرمه

همایش تقریب بین مذاهب اسلامی با حضور شماری از اندیشمندان و علمای جهان اسلام در محل بعثه رهبر معظم انقلاب در مکه مکرمه برگزار شد. به گزارش واحد ارتباطات خبری بعثه مقام معظم رهبری، در این همایش یک‌روزه که علما و اندیشمندان مسلمان کشورهای مختلف جهان حضور داشتند، آیة‌اللّٰه «محمد علی تسخیری»، دبیر مجمع جهانی تقریب بین مذاهب اسلامی و

شماری از اندیشمندان جهان اسلام با اشاره به توطئه‌ها و تبلیغات مسموم استکبار جهانی بر ضد مسلمانان، بر ضرورت تقویت وحدت مسلمانات تأکید کردند. سخنرانان همایش تقریب بین مذاهب اسلامی همچنین تمسک به قرآن و پیروی از سنت پیامبر و سیره اهل‌بیت عصمت و طهارت علیهم السلام را بهترین راه دستیابی مسلمانان به وحدت کلمه و اتحاد جهان اسلام و دستیابی به جایگاه واقعی خود ارزیابی کردند. نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی در این همایش با اشاره به اوضاع حساس کنونی گفت: امروز دشمنان اسلام با تمام توان در مقابل اسلام صف‌آرایی کرده‌اند؛ لذا مسلمانان بیش از هر زمان دیگر نیازمند همدلی و وحدت کلمه هستند. آیةاللّه محمد محمدی ری‌شهری، تفرقه را ریشه تمام مشکلات جهان اسلام حج ۲۶، ص: ۲۳۵ دانست و با اشاره به مصوبه اخیر اجلاس فوق‌العاده سازمان کنفرانس اسلامی در مکه مکرمه درباره به رسمیت شناختن همه مذاهب اسلامی در کشورهای مسلمان گفت: این موضوع دلیلی بر نزدیکی، همدلی و وحدت کلمه جهان اسلام و اقدامی در جهت خنثی کردن توطئه‌های تفرقه‌افکنانه دشمنان اسلام است. آیةاللّه تسخیری، دبیر مجمع تقریب بین مذاهب اسلامی نیز در این همایش حج را تجربه توحید واقعی با انجام اعمالی نمادین توصیف کرد و دستیابی به اهداف بلند کنگره عظیم مسلمانان و بهره‌مندی از آثار و برکات ارزشمند آن را با پیروی از فرامین قرآن، سنت رسول خدا و سیره اهل‌بیت عصمت و طهارت میسور دانست. مشاور رئیس جمهور در امور اهل سنت هم قرآن، قبله، پیامبر و جایگاه اهل‌بیت را از جمله اعتقادات مشترک مسلمانان دانست و گفت: تمسک به نقاط مشترک مذاهب اسلامی موجب تسریع در روند وحدت کامل مسلمانان می‌شود. شیخ عقیل الشمری، اندیشمند قطری نیز در این همایش علمای جهان اسلام را به تلاش بیشتر برای تقویت وحدت مسلمانان و پرهیز از طرح مسائل تفرقه‌انگیز توصیه کرد و گفت: امروز که مسلمانان از همه سو هدف تهاجم دشمنان اسلام و تبلیغات مسموم آنها قرار دارند، علما مسؤولیت سنگین‌تری برای تقویت وحدت مسلمانان دارند. دکتر حسین حاج حسن عضو مجلس لبنان نیز با بیان این که امروزه اسلام راستین پایه‌های استکبار جهانی را به لرزه در آورده است، ایجاد تفرقه در صفوف مسلمانان را اصلی‌ترین هدف استکبار توصیف کرد و بر ضرورت وحدت کلمه و هوشیاری مسلمانان در برابر توطئه‌های استکبار جهانی تأکید کرد. این اندیشمند لبنانی با قدردانی از اقدام جمهوری اسلامی ایران در برگزاری همایش‌هایی به منظور تقویت وحدت مسلمانان تأکید کرد: اختلافات جزئی نباید مشترکات مسلمانان را تحت الشعاع قرار دهد. شمرتی اندیشمند عراقی شرکت‌کننده در این همایش با اشاره به سیره پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله تألیف قلوب مسلمانان را یکی از صفات بارز نبی مکرم اسلام صلی الله علیه و آله توصیف کرد و حج ۲۶، ص: ۲۳۶ گفت: امروز دشمنان اسلام تمام توان خود را برای ایجاد تفرقه میان مسلمانان به کار گرفته‌اند و بر مسلمانان است که با هوشیاری و درایت و حفظ وحدت توطئه‌های دشمنان را خنثی کنند. در همایش یک‌روزه تقریب بین مذاهب اسلامی که همه‌ساله با راهبری بعثه رهبر معظم انقلاب اسلامی و حضور اندیشمندان و علمای کشورهای مختلف جهان برگزار می‌شود، مهم‌ترین مسائل جهان اسلام و راه‌های نزدیک شدن دیدگاه‌های مسلمانان مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد. در همایش امسال بیش از ۷۰۰ نفر از اندیشمندان مسلمان کشورهای مختلف جهان حضور داشتند.

دیدار رئیس بانک توسعه اسلامی با نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت

رئیس بانک توسعه اسلامی چهارشنبه شب در دیدار با نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی آمادگی این بانک را برای افزایش همکاری با جمهوری اسلامی ایران در زمینه‌های مختلف اقتصادی بویژه در امور اقتصاد حج اعلام داشت. دکتر احمد محمد علی در این دیدار که در بعثه مقام معظم رهبری برگزار شد با ابراز خرسندی از حضور در بعثه رهبر انقلاب و دیدار با نماینده ولی فقیه گفت: همکاری جمهوری اسلامی ایران و بانک توسعه اسلامی بر اساس نیکی و تقوا است و بانک توسعه از حمایت‌های سازمان حج و زیارت جمهوری اسلامی ایران از برنامه‌های بانک قدردانی می‌کند. آیةاللّه ری‌شهری نیز در این دیدار پیشنهاد داد

بانک توسعه اسلامی با توجه به مزیت نسبی هر کشور در خصوص سرمایه‌گذاری کشورهای اسلامی در امور اقتصادی مربوط به حج، مطالعه و اقدام کند. سرپرست حجاج ایرانی گفت: جزئیات پیشنهاد بعثه مقام معظم رهبری پس از پایان مناسک حج به صورت کتبی در اختیار بانک توسعه اسلامی قرار خواهد گرفت. حج ۲۶، ص: ۲۳۷ وی با قدردانی از حمایت‌های بانک توسعه اسلامی از برنامه‌های سازمان حج و زیارت جمهوری اسلامی ایران در امر ذبح قربانی و استفاده از گوشت آن برای اقشار نیازمند در کشورهای اسلامی و جلوگیری از اسراف گفت: سالها بود که انتظار داشتیم شرایطی ایجاد شود که هم به لحاظ نظرات مراجع و فقها مشکلی نباشد و هم قربانی مورد استفاده قرار گیرد که خوشبختانه در سال‌های اخیر با کمک بانک توسعه اسلامی بخش قابل توجهی از قربانی‌ها مورد استفاده نیازمندان قرار می‌گیرد. آقای ری شهری ابراز امیدواری کرد با هماهنگی بیشتر بانک توسعه اسلامی و با عنایت به برنامه‌ریزی قوی سازمان حج و زیارت تمامی قربانی‌ها در روز عید قربان ذبح شود. وی همچنین گفت: با توجه به دیدگاه‌های مثبت و تدبیر رئیس بانک توسعه اسلامی، جمهوری اسلامی ایران همکاری فراتر از مسأله قربانی را انتظار دارد. بانک توسعه اسلامی قادر است در اقتصاد جهان اسلام بخصوص در مورد حج اثرگذار باشد. رئیس بانک توسعه اسلامی با استقبال از پیشنهاد آیة‌اللَّه ری شهری برای سرمایه‌گذاری کشورهای اسلامی در اقتصاد حج گفت: از صمیم قلب آماده همکاری و پذیرش پیشنهاد شما هستم و تمام تلاش خود را برای عملی شدن آن بکار خواهیم برد؛ زیرا اطمینان داریم شما در پی خدمت به امت اسلامی و همبستگی و تعاون میان کشورهای اسلامی هستید. در این دیدار رئیس سازمان حج و زیارت و سفیر جمهوری اسلامی ایران در کشور عربستان نیز حضور داشتند.

ملاقات رئیس بعثه فلسطین با امیرالحاج جمهوری اسلامی ایران

رئیس بعثه فلسطین، چهارشنبه شب در رأس هیأتی از وزارت اوقاف، جهانگردی و بهداشت فلسطین در بعثه مقام معظم رهبری با نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی دیدار کرد. آیة‌اللَّه «محمد محمدی ری‌شهری»، در دیدار «جمیل عثمان ناصر»، استاندار قدس حج ۲۶، ص: ۲۳۸ و رئیس بعثه فلسطین، با تجلیل از مجاهدات ملت فلسطین گفت: مسأله فلسطین و اراضی اشغالی، یکی از مهم‌ترین مسائلی بود که علمای ایران و در رأس آنها حضرت امام خمینی، حدود نیم قرن پیش مطرح و از مردم مظلوم فلسطین حمایت کردند. نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی، در دیدار رئیس بعثه فلسطین و استاندار قدس با وی تأکید کرد: با وجود تمام فشارهای اقتصادی و سیاسی، جمهوری اسلامی ایران همچنان در کنار مردم مظلوم فلسطین ایستاده و از مقاومت آنان حمایت می‌کند. وی افزود: به ابتکار امام خمینی آخرین جمعه ماه مبارک رمضان به عنوان روز قدس تعیین شده و همه ساله مسلمانان و آزادی‌خواهان جهان از مراسم این روز استقبال بیشتری می‌کنند. آقای ری‌شهری گفت: پس از امام خمینی، رهبر عزیز انقلاب، همان خط امام را ادامه داده‌اند و به فضل خداوند ایران اسلامی تا نابودی رژیم صهیونیستی در کنار مردم فلسطین خواهد بود. وی خاطرنشان کرد: مردم و دولت ایران به دلیل حمایت از مردم فلسطین و مخالفت با اسرائیل فشارهای مختلفی را از جانب استکبار ودر رأس آنها امریکا متحمل می‌شود، ولی حاضر به عدم حمایت از مسلمانان فلسطین نیست. امیرالحاج جمهوری اسلامی ایران افزود: در ۱۶ سال گذشته با هدف حمایت از حقوق مردم فلسطین و افشای روحیه تجاوز و اشغال‌گری رژیم صهیونیستی، همه‌ساله در بعثه مقام معظم رهبری همایش قدس برگزار می‌شود. جمیل‌عثمان ناصر، رئیس‌بعثه فلسطین نیز باتشریح آخرین‌اوضاع درسرزمین اشغالی گفت: قدس پاره‌تن امت اسلامی است و با وجود تمامی تلاش و توطئه رژیم صهیونیستی، ملت مظلوم فلسطین به مجاهدات و مقاومت خود تا حصول پیروزی ادامه می‌دهند. وی با تقدیر از موضع جمهوری اسلامی ایران در حمایت از فلسطین گفت: موضع‌گیری شفاف و قاطع دکتر «محمود احمدی‌نژاد»، رئیس‌جمهوری اسلامی ایران حج ۲۶، ص: ۲۳۹ در مخالفت با کیان رژیم صهیونیستی و حمایت کامل از فلسطین موجب خرسندی و امید مردم فلسطین و تقویت روحیه مقاومت در برابر اسرائیل است. رئیس

بعثه فلسطین بـا قـدردانی از بعثه مقـام معظم رهبری به دلیـل برپـایی همـایش قـدس گفت: مردم فلسـطین در طول سال‌هـای پس از پیروزی انقلاب و بـه برکت رهنمودهـای امـام خمینی قـدس سـره از حمایت‌هـای معنـوی ایران اسـلامی برخـوردار بوده‌انـد. وی از کشورهـای اسـلامی خـواست تـا تـوان معنـوی و عملی خـود را برای حمـایت از مردم فلسـطین و تقـویت روحیـه مقـاومت در برابر اشـغالگران صـهیونیست به کار گیرنـد. در این دیدار، نایب رئیس بعثه فلسـطین که حدود ۱۳ سال در چنگال رژیم صـهیونیستی در اسـارت به سـر برده، به ذکر گـوشه‌ای از جنایـات رژیم اشـغالگر قـدس پرداخت و گفت: آمریکـا بـا تمـام توان از اسـرائیل حمـایت می‌کند، اما اراده خداوند و قدرت و توان مسلمانان از قدرت و اراده آمریکا و اسرائیل بالاتر است. وی با تقدیر از جمهوری اسلامی ایران به دلیـل حمـایت قـاطع از مردم فلسـطین افزود: مـا همچنـان بـا روحیه در برابر اشـغالگران مقـاومت می‌کنیم و اطمینان داریم با رهایی قدس شریف در کنار مسلمانان در مسجدالاقصی نماز خواهیم خواند.

دیدار نماینده ولی فقیه از کاروان جانبازان سرافراز انقلاب اسلامی

نماینـده ولی فقیه و سـرپرست حجاج ایرانی عصـر امروز چهارشـنبه با حضور در کاروان جانبازان انقلاب اسـلامی، از نزدیک با این عزیزان دیدار و گفت‌وگو کرد. در این دیدار برخی از جانبازان مشکلاتی از جمله در مورد حمل‌ونقل و تسهیلات لازم برای زیارت مسـجدالحرام را مطرح کردند که آیةاللّه ری‌شـهری به رئیس ستاد مکه دستور پی‌گیری و رفع مشکلات تا حد ممکن را صادر کرد. سرپرست حجاج ایرانی در جمع جانبازان انقلاب اسـلامی اعزامی به حج سال جاری، از آنان به عنوان بهترین میهمانان حضـرت حق تجلیل کرد. وی گفت: همه زائران بیت اللّه الحرام میهمان خداوندنـد و کسانی که تلاش بیشتری حج ۲۶، ص: ۲۴۰ در راه دین خدا انجام داده‌اند و مشکلات بیشتری را در راه احیای اسلام اهل‌بیت علیهم السلام داشته‌اند، نزد خداوند عزیزتر و گرامی‌ترند. امیرالحاج جمهوری اسـلامی ایران ابراز امیدواری کرد به فضل الهی و در سایه عنایات خاصه امام عصر که در موسم حج حضور دارند، زائران بیت‌اللّه الحرام به ویژه جانبـازان جنـگ تحمیلی بهـترین برکـات و بیشترین نورانیت را از سـرزمین وحی و حرم امن الهی به سـرزمین خود هـدیه ببرنـد. وی معرفت و انس بـا خداونـد و محبت حضـرت حق را بهترین سـرمایه و زاد و توشه زیـارت خانه خـدا خوانـد و گفت: هر قدر حاجی معرفت بیشتری نسبت به حضـرت حق داشـته باشد و ادب میهمانی خداوند را بیشتر رعایت کند، بهتر می‌تواند از این سـرزمین الهی بهره‌گیری کند. آقای ری‌شهری به زائران جانباز توصیه کرد در سرزمین عرفات که محل دعا و نیایش و عرفان است در کنار خواسـته‌های خود کسب معارف را نیز از حضـرت حق بخواهند، زیرا بیشترین بهره را از حج، زائری خواهد برد که در نتیجه این سفر، معرفت و محبتش نسبت به خدا و یقین او نسبت به مبدأ و معاد افزون‌تر بشود. وی افزود: انسان اگر به معرفت حقیقی خداونـد برسد آنقدر به خدا محبت می‌کند و مأنوس می‌شود که هیچ مشـکلی نمی‌تواند ارتباط او را با خدا کم کند و انس و عشـق او را به خداوند کاهش دهد. در حج سال جاری ۱۶۰ تن از جانبازان جنگ تحمیلی در قالب کاروان جانبازان حضور دارند. زیارت دسته‌جمعی این‌یادگاران دفاع مقدس در حرمین‌شریفین‌جلوه خاصی دارد.

برگزاری همایش فرهیختگان در بعثه مقام معظم رهبری

همایش فرهیختگان شب گذشته با حضور اندیشمندان کشورهای اسلامی در محل بعثه مقام معظم رهبری در مکه برگزار و موضوع چگونگی مقابله با تهاجم فرهنگی حج ۲۶، ص: ۲۴۱ بررسی شد. دکتر فنایی از اندیشمندان جمهوری اسلامی ایران در این همایش گفت: سـلطه‌گری در طبیعت و ذات قدرت‌های اسـتکباری است و برای اعمال آن روش‌های مختلفی را به کار می‌گیرند. وی اضافه کرد: کشورهای غربی ابتدا از راه خشونت برای سـلطه‌گری شروع کردند و جنگ‌های صلیبی را به راه انداختند و وقتی در این روش توفیقی نیافتنـد به روش‌های فرهنگی روی آوردنـد و کوشـش کردنـد که با شاعران، سـخنوران، فلاسـفه و متکلمین تصویر زشتی از

اسلام و پیامبر ارائه دهند. این دکترای فلسفه افزود: آنها از هیچ چیز برای شبیخون و اشغال فرهنگی دریغ نکردند و با نفوذ در شیوه زندگی، یک تهاجم همه‌جانبه را پدید آوردند. وی با بیان این که امروز باید درباره راه‌های مقابله با تهاجم فرهنگی فکری کنیم و به تعمیق فهم دینی در جوامع مختلف بپردازیم تصریح کرد: باید از جلوه‌های افتخارآمیز فرهنگی خودمان استفاده کنیم و میراث گذشته را مرور و به دنیا معرفی کنیم تا نسل جوان در مقابل فرهنگ غربی احساس خودباختگی نکند. فنایی با اشاره به جاذبه‌های فرهنگ غنی اسلامی بر ضرورت استفاده از تمام توان خود برای عرضه صحیح فرهنگ ناب اسلامی تأکید کرد. مسعود مالک روزنامه‌نگار پاکستانی نیز در این همایش اظهار داشت: برای مقابله با تهاجم فرهنگی نباید راه‌های خروجی تهاجم را مانند ماهواره‌ها، اینترنت و ... تعطیل کرد زیرا این پدیده عمومی است. وی افزود: باید نسبت به بخش‌های منفی فرهنگ غرب مانند مواد مخدر، روابط جنسی آزاد و ... آگاهی ایجاد کرد، باید رسانه‌ها مجهز شوند و اخلاق را به جامعه معرفی کنند. محمود عیسوی رئیس جامعه اسلامی بغداد گفت: مسلمانان فرهنگ اسلامی را از دین خود یعنی قرآن و عترت می‌گیرند و فرهنگ اسلامی متمایز از فرهنگ‌های دیگر است زیرا فطرت انسانها را خطاب قرار داده و برای تمامی زمانها و مکانها مناسب است. حج ۲۶، ص: ۲۴۲ وی افزود: جهان غرب با یک بال پرواز می‌کند و فرهنگش مادی است. آنها از نظر عقیدتی و معنوی ضعف دارند در حالی که فرهنگ اسلامی معنویت بسیار زیاد دارد. عیسوی اظهار داشت: باید به فرزندانمان در خصوص اسلام آموزش دهیم و جامعه را از تهاجم فرهنگی مصون داریم. آیةاللّه تسخیری دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی نیز در این همایش گفت: تهاجم فرهنگی در ایده‌ها شک و تردید ایجاد می‌کند و بعد روی عواطف و احساسات تأثیر می‌گذارد. وی اضافه کرد: به عنوان مثال اهل کوفه به امام حسین گفتند با شما هستیم ولی در عمل شمشیرهایشان را برافراشتند. آیةاللّه تسخیری اظهار داشت: حج روی عقاید تأثیر می‌گذارد و آن را تقویت می‌کند زیرا ما تلاش می‌کنیم که ۲۴ مورد محرمات را در ایام حج انجام ندهیم و پاک باشیم. وی افزود: باید تصور صحیح از اسلام داشته باشیم و آن را به خوبی بیاموزیم. باید مسلمانان بدانند که فرهنگ امانتی بر گردنشان نهاده که باید برای آن جان‌نثاری کنند. دبیر کل مجمع تقریب مذاهب اسلامی گفت: انسان باید خود را بسازد تا بتواند در مقابل تهاجم غرب بایستد و حج این مسأله را به بهترین وجه تقویت می‌کند. زکاف خلیف از کشور فرانسه نیز گفت: ما در فرانسه در غربت زندگی می‌کنیم و تهاجم فرهنگی معنایی دیگر دارد و آن تهاجم، قدرت شدید علیه ما اعمال می‌کند زیرا تهاجم فرهنگی از کانال‌های مختلف مانند اینترنت، مطبوعات، لباس‌ها، ترانه‌ها و ... بر ما چیره شده است. وی با بیان این که تلویزیون نقش بسیار مهمی در تهاجم فرهنگی دارد، گفت: غرب می‌خواهد بگوید صهیونیسم طبیعی است و کشور فلسطین مال صهیونیست‌ها است. وقتی می‌گوییم این طور نیست، طوری صحبت می‌کنند که انگار ما از کره مریخ آمده‌ایم و چیزی نمی‌دانیم. حج ۲۶، ص: ۲۴۳ آنها حتی دو تلویزیون حق‌گوی ما یعنی المنار و سحر را تعطیل کردند و ما از آن روز یتیم شدیم. این مسلمان مقیم فرانسه اظهار داشت: ما نیاز به تلویزیونها داریم و می‌خواهیم که در این خصوص اقدام شود، ضمن این که نباید صهیونیست‌ها را به حال خود رها کرد. شریفی رئیس دفتر نماینده ولی فقیه در بعثه مقام معظم رهبری نیز با نگاه به اقتصاد و نقش آن در تهاجم فرهنگی گفت: اگر به تاریخ نگاه کنیم بسیاری از حادثه‌ها که منجر به پیروزی و شکست شده است و بسیاری از وقایع، مؤلفه بزرگی را در خود داشته‌اند که آن عنصر اقتصاد است. وی افزود: یکی از اهداف جنگها، به بردگی کشیدن انسان‌ها بود. شریفی گفت: در حال حاضر نیز این مسأله وجود دارد؛ یعنی بزرگ‌ترین کمپانی‌ها صاحب بزرگ‌ترین دستگاه‌های فرهنگی هستند و اساساً جابه‌جا کنندگان صاحبان قدرت همان صاحبان کمپانی‌های بزرگ هستند. وی با بیان این که امروز بیش از ۵۰ درصد منابع مالی مربوط به کمپانی‌ها و بقیه دولتی است، گفت: پس بی‌جا نیست که امروز در برخی مسائل، دست صهیونیسم بین‌الملل دیده می‌شود. فرید آموزگار استاد دانشگاه آمریکا و عضو مرکز تحقیقات قضایی نیز بهترین روش مقابله با تهاجم فرهنگی را سرمایه‌گذاری برای آگاهی نسل جوان دانست. وی افزود: بعد از جریان یازده سپتامبر به رغم تبلیغات مسموم رسانه‌های غربی جوانان این کشورها به فرهنگ شرقی گرایش پیدا

کردنـد که اگر ما یک‌هزارم نیرویی که کشورهای غربی برای تهاجم فرهنگی در کشورهای اسـلامی صـرف می‌کنند در کشورهای آنـان هزینه کنیم، خیلی زود نتیجه می‌گیریم. آموزگـار اظهـار داشت: بایـد مبلغین آشـنا به زبان‌هـای دیگر به کشورهـا فرسـتاد. وی هـالیوود را در تهـاجم فرهنگی بسـیار مؤثر دانست و گفت: هـالیوود بزرگـترین حق را به گردن تهـاجم فرهنگی غرب دارد و انتقـال ارزش‌ها را به خوبی در فیلم‌های خود حج ۲۶، ص: ۲۴۴ به نمایش می‌گذارد؛ اما در فیلم‌های ایرانی چنین نیست و باید در سریال‌ها مدل‌پردازی مناسب صورت گیرد. خانم کرمانی اسـتاد دانشـگاه از جمهوری اسـلامی ایران و مبلغ اسلامی نیز در این همایش گفت: دنیـای امروز از طریق الگوسـازی بهترین نفع را می‌توانـد داشـته باشـد. این در حالی است که اسـلام به این قضـیه پرداخته است. وی افزود: ما به عنوان مادران و پدران اسـلامی هرگز رفتار اسلامی با فرزندانمان نداریم. وی به رفتار حضرت زهرا علیها السلام در خانه خود نسبت به فرزنـدانش اشـاره کرد و گفت: وقتی امـام حسن علیه السـلام و امام حسـین علیه السـلام وارد خانه می‌شدنـد و سـلام می‌کردنـد حضـرت فـاطمه زهرا علیهـا السـلام پاسـخ می‌داد «سـلام بر تو ای نور چشم من، ای میوه دل من». وقـتی چنین ارتبـاطی با فرزنـدان داشته باشـیم، آنهـا پـدر و مادر را دوست خود می‌داننـد. فؤاد بن عبیـد از کشور الجزایر نیز گفت: بایـد نیازهای جوانان و نوجوانـان را بفهمیم و در مقـابله با تهاجم فرهنگی مورد توجه قرار دهیم. وی افزود: اکنون تهاجم فرهنگی به سوی مؤسـسات است. مؤسـسات مختلف فرهنگی، اطلاع‌رسانی، نظامی و ... را تحت تأثیر قرار می‌دهد و آنها را مجبور می‌کند که در انحصار آنان باشـند. وی اضافه کرد: امت اسـلامی باید یک سازمان و پروژه جدیدی داشـته باشد که آن را رهبری کند و این سازمان باید قدرتمند باشد و با فطرت انسانی و خواسـته انسانی هماهنگی کنـد. این دانشـمند الجزایری اظهار داشت: در پروژه یاد شـده بایـد دو نکته اصالت و فعـال بودن مورد توجه قرار گیرد. وی افزود: مـا نیـاز به قفهی پویـا داریم که متنـاسب با زمان حال، فعال باشـد. دکتر غلامعلی افروز اسـتاد دانشـگاه نیز اسـاس فرهنـگ در کشورهـای اسـلامی را انـدیشه‌های اسـلامی دانست و افزود: زدودن فرهنگ اسـلامی زدودن مـذهب است. افروز اظهار داشت: مهاجمان به فرهنگ اسـلامی مسائلی مثل نماز جماعت و حج ۲۶، ص: ۲۴۵ حجاب را هدف قرار می‌دهنـد امـا اگر کسـی در گوشه خانه خودش عبادت کنـد کاری با او ندارنـد. گفتنی است در پایان همایش و مجموع صـحبت‌ها عنوان شد که برای مقابله با تهاجم فرهنگی باید شـناختی عمیق و روزآمد از اسـلام داشـته باشـیم و واقعیت‌های سیاسـی، اجتماعی و توانایی اسـلام را برای اداره دنیا به کار گیریم و فهمی نظام‌مند از اسلام داشته باشیم، معرفت و شناخت را به نسل آینده انتقال دهیم. تلاش برای دستیابی به توانایی‌های اقتصادی نیز لازمه تحقق این آرمانها عنوان شد. حج ۲۶، ص: ۲۴۶

پنجشنبه پنجم ذی‌حجه

اشاره

(۸۴/ ۱۰/ ۱۵)

برگزاری همایش دفاع از قدس شریف در بعثه رهبر انقلاب

همـایش دفـاع از قـدس شـریف بـا حضور اندیشـمندان مسـلمان کشورهـای مختلف جهـان در محل بعثه رهبر معظم انقلاب در مکه مکرّمه برگزار شـد. نماینـده ولی فقیه و سـرپرست حجاج ایرانی در همایش قـدس شـریف، مقاومت متکی بر ارزش‌های دینی را راه آزادی قدس شـریف دانست و با اشاره به بیانات رهبر معظم انقلاب اسـلامی گفت: پیروزی‌های مردم فلسطین نشان داد قدرت آنان برتر از توان رژیم صـهیونیستی و آمریکاست. آیةاللَّه ری‌شهری با بیان این که امروز رژیم صهیونیستی امنیت جهان را تهدید می‌کند تصـریح کرد: تـا اسـتقلال اراضـی اشـغالی تـأمین نشود و حقوق حقه مردم فلسـطین به آنـان بـاز نگردد منطقه و جهان روی آرامش

نخواهـد دیـد. آقای علی‌اکبر محتشـمی‌پور رئیس همایش دفاع از قدس نیز در جمع اندیشـمندان مسـلمان کشورهای مختلف جهان، دولتها و ملت‌های مسلمان بـه ویژه دولت‌هـای عرب را بـه دفـاع عملی از ملـت مظلوم فلسطین فراخوانـد و گفـت: از دسـت دادن فرصت‌های دفاع از مردم مظلوم فلسطین نه‌تنها موجب افزایش جنایات رژیم صـهیونیستی در قبال مسلمانان می‌شود بلکه بی‌تفاوتی در برابر جنایـات ایـن رژیم خشم الهی را در پی خواهـد داشت. حـج ۲۶، ص: ۲۴۷ در همـایش دفاع از قـدس همچنین معاون امور بین‌الملـل بعثه مقام معظم رهبری موضوع فلسطین را بسیار فراتر از اشغال یک کشور اسلامی دانست و گفت: امروز صـهیونیسم و استکبار جهـانی در صـدد تسلط بر کـل منابع منطقه و کشورهای اسلامی هستند و در این موقعیت حساس مسلمانان و دولت‌های اسلامی باید ضمن حفظ هوشیاری کامل در مقابل تهاجم وسیع استکبار و صـهیونیزم جهانی بایستند. حجت‌الاسلام محمدشریف مهـدوی با اشاره به ابزارهای متنوع دشـمنان اسلام برای سلطه بر کشورهای اسلامی افزود: امروز مسلمانان بیش از هر زمانی دیگر نیازمند وحدت و مبارزه با دشـمنان اسلام هستند. معاون بعثه رهبر انقلاب هرگونه بی‌تفاوتی در برابر جنایات امریکا و رژیم اشغالگر قـدس را پشت کردن به احکـام الهی و مردم مظلوم فلسطین دانست. عبـداللّه الشـامی از رهـبران جهـاد اسـلامی هم در این همـایش تحکیم وحـدت و آگاهی از احوال مسلمانان را یکی از فلسفه‌های وجوب حـج توصـیف کرد. وی با قدردانی از رهبر کبیر انقلاب اسلامی ایران در توجه به مشکلات جهـان اسلام و دفاع از مردم مظلوم فلسطین گفت: پیروزی مردم لبنان و فلسطین که در نتیجه افزایش مقاومت و مبارزه آنها حاصل شد مرهون حمایت‌های امام خمینی قدس سره و آیهٔ‌اللّه خامنه‌ای رهبر انقلاب است. این مبارز فلسطینی با اشاره به حمایت‌های استکبار جهانی به ویژه آمریکا از رژیم غاصب صـهیونیستی پشتیبانی بیشتر جهان اسلام را موجب دلگرمی و افزایش میزان مقـاومت ملت مظلوم فلسطین دانست و خواستار افزایش حمـایت کشورهای اسلامی شـد. وی با تأکیـد بر اراده قوی مردم فلسطین در دفاع از قدس شریف به مسلمانان جهان اطمینان داد تا رهایی نخستین قبله مسلمانان از مبارزه بی‌امان با اشغالگران و مقـاومت تا پیروزی نهایی دست برندارنـد. زیاد رجوب از مبارزانی که ۱۳ سال در زندان‌های رژیم اشغالگر قدس به سر برد بـا قـدردانی از تلاش‌هـای جمهـوری اسلامی ایران در دفـاع از مردم مظلوم فلسطین گفت: حـج ۲۶، ص: ۲۴۸ اقـدام رژیم صهیونیستی در ترور، زنـدانی و شـکنجه کردن مبارزان فلسطینی نه‌تنها موجب عقب‌نشـینی مردم فلسطین در دفاع از قـدس شـریف نمی‌شود، بلکه عزم و اراده مبـارزان فلسطینی را جـدی‌تر کرده است. محمـد یزبـک عضو شورای مرکزی حزب‌اللّه لبنان هم در این همایش کنگره عظیم حج را بهترین فرصت برای طرح مسائل اساسی جهان اسلام دانست و گفت: برگزاری همایش قدس چیزی جز لبیـک به نـدای خـدا نیست. وی صـهیونیسم را اصـلی‌ترین دشـمن اسـلام دانست و بـا اشـاره به حمایت‌هـای آشـکار امریکا از رژیم اشغالگر نخستین قبله مسلمانان، خواستار پشتیبـانی مسلمانان جهـان از حقوق حقه ملت مظلوم فلسطین شـد. این شخصـیت لبنـانی پیروزی‌های مردم لبنان و فلسطین را مرهون تلاش و حمایت‌های امام راحل قدس سره و تجهیز آنان به سلاح مقاومت توصیف کرد و افزود: حمایت‌های معنوی رهبر کبیر جمهوری اسلامی ایران روحیه‌ای نو به مردم فلسطین برای تداوم انتفاضه بخشید و بر قدرت و صلابت و ظرفیت مقاومت مردم فلسطین افزود. وی تصریح کرد: مردم لبنان در پیروی از رهنمودهای امام راحل و آیهٔ‌اللّه خامنه‌ای تا آزادی کامـل قـدس شـریف از مردم مظلوم فلسطین حمـایت خواهنـد کرد. شـیخ حمزه گـل از علمـای ترک و دیگر سـخنران این همـایش، نبود مرجع واحـد را اصـلی‌ترین مشـکل جهـان اسلام دانست و گفت: تـداوم جنایـات صـهیونیست‌ها بر ضـد مردم مظلوم فلسطین نشان‌دهنـده نبود مرجع، وحـدت کامـل و اقدام عملی در دفاع از مسلمانان جهان به ویژه مردم فلسطین است. این روحانی ترک و امام جماعت مسجدی در کشور هلند تصریح کرد: اگر جهان اسلام دارای رهبری واحد بود و رهنمودهای او مورد حمایت مسلمانان و کشورهای اسلامی قرار می‌گرفت، هیـچ‌گاه استکبار جهانی نمی‌توانست جسارت تعرض به مسلمانان را به خود بدهد. وی بـا اشـاره به توطئه‌های دشـمنان در ایجاد تفرقه و خونریزی میان مسلمانان آن را حـج ۲۶، ص: ۲۴۹ موجب ایجـاد فرصت برای استکبار در تـداوم سـلطه خـود بر مسلمانان دانسـت و هوشـیاری و وحـدت مسلمانان را ضـروری خوانـد. پروفسـور جـوزف لنسن

پژوهشگر اتریشی هم در این همایش با مروری بر تاریخچه ظهور صهیونیست‌ها نفی هولوکاست یا کشتار دسته‌جمعی یهودیان را در جنگ دوم جهانی از جانب رئیس جمهور ایران، موجب زیر سؤال بردن مشروعیت اسرائیل خواند و گفت: برای همین است که این اظهارات واکنش‌های شدید برخی دولت‌ها را در پی داشت. وی قربانیان اصلی قضیه هولوکاست را فلسطینیان توصیف کرد و گفت: صهیونیست‌ها با برنامه‌ریزی و بزرگنمایی هولوکاست پایه‌های مشروعیت حکومت مستقل یهودی را بنا نهادند و با مطرح کردن آن در صدد کسب امتیاز و توجیه جنایات خود در سرزمین‌های اشغالی هستند. استاد بشیر رحیم از کشور افریقای جنوبی با مقایسه عملکرد رژیم غاصب صهیونیستی با رژیم آپارتاید در افریقای جنوبی، مقاومت را تنها راه پیروزی مردم مظلوم فلسطین دانست و گفت: مسلمانان جهان نیز نباید از وظیفه خود در حمایت از حقوق حقه مردم مسلمان فلسطین کوتاهی کنند. وی افزود: مردم افریقای جنوبی در پرتو رهنمودهای امام خمینی قدس سره همه ساله روز قدس را گرامی می‌دارند. این استاد افریقایی تئوری دو کشور در فلسطین را محکوم به شکست دانست و تصریح کرد: فلسطین متعلق به فلسطینیان است و عادلانه‌ترین اقدام بازگرداندن این سرزمین اشغال‌شده به مسلمانان است.

ارائه آموزش مجازی روحانیون حج توسط بعثه مقام معظم رهبری

حجةالاسلام عرب، معاون امور روحانیون بعثه مقام معظم رهبری اعلام کرد: به منظور تسهیل در آموزش روحانیون و ارتقای توانمندی‌ها و روزآمدسازی اطلاعات و حج ۲۶، ص: ۲۵۰ دانش و پاسخگویی به نیازمندی‌های آنان، یک دوره آموزشی به صورت مجازی ارائه می‌شود. حجةالاسلام عرب در گفت‌وگو با نشریه زائر اعلام داشت: ۳۶ واحد دروس آموزشی منظور شده برای آموزش ضمن خدمت طراحی و دوره‌های آن مشخص شده است که این واحدهای آموزشی با عناوین «فی رحاب اهل‌البیت» (شبهه‌شناسی)، و «العربیه المعاصره» (مکالمه عربی)، اصول مناظره، روانشناسی ارتباطات و مخاطب‌شناسی ارائه می‌شود. برای ارائه این دروس با یکی از دانشگاه‌های معتبر کشور وارد مذاکره شدیم تا مقدمات آموزش مجازی برای روحانیون فراهم گردد. وی این برنامه را مقدمه‌ای برای فراهم کردن بسترهای لازم به منظور توسعه آموزش مجازی در سایر بخش‌ها برشمرد و گفت جزئیات کامل برنامه آموزش مجازی روحانیون به زودی به اطلاع کلیه روحانیون می‌رسد، تا با آگاهی‌های لازم بتوانند در برنامه‌های تعریف شده شرکت نمایند. وی افزود شرکت در این دوره برای همه روحانیون حج الزامی است و تا پایان آبان ۸۷ موظف به گذراندن این آموزش‌ها می‌باشند. مسؤول فن‌آوری اطلاعات بعثه مقام معظم رهبری با تشریح فعالیت‌ها و برنامه‌های سایت اینترنتی حج- که سایت رسمی بعثه است- آن را پیشگام سایت‌های تخصصی دانست.

دیدار نمایندگان مجلس اعلای شیعیان لبنان با نماینده ولی فقیه

نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی در دیدار نمایندگان مجلس اعلای شیعیان لبنان وحدت حاکم در میان مسلمانان و جامعه بزرگ لبنان را تضمین‌کننده آینده عزتمند این کشور دانست. آیةاللّه ری‌شهری در این دیدار که روز پنج‌شنبه در بعثه مقام معظم رهبری برگزار شد، همبستگی بین پیروان مذاهب اسلامی در لبنان را خوب توصیف کرد و گفت: تقویت این همبستگی توطئه دشمنان را برای ایجاد تفرقه بین مسلمانان خنثی می‌کند. حج ۲۶، ص: ۲۵۱ وی افزود: پیروان اهل‌بیت با تأسی به سیره اهل‌بیت علیهم السلام که همیشه وحدت پیروان مذاهب اسلامی را دنبال می‌کردند، پرچمدار وحدت کلمه بین خود و دیگر مذاهب مسلمان هستند. آقای ری‌شهری تصریح کرد: ضرر کمترین بی‌توجهی به اتحاد و یکرنگی در جامعه اسلامی متوجه خود مسلمانان خواهد شد؛ از این رو لازم است جوامع و حکومت اسلامی با هوشیاری تمام این هدف متعالی را دنبال کنند. امیرالحاج جمهوری اسلامی ایران در این دیدار کسب توفیق برای بهره‌مندی فردی و اجتماعی از ظرفیت‌های بزرگ حج را از خدای متعال خواستار شد. رئیس

بعثه مجلس اعلای شیعیان لبنان نیز در این دیدار با ابراز خشنودی از دیدار با نماینده ولی فقیه، طول عمر و افزایش توفیقات رهبر معظم انقلاب و اقتدار هر چه بیشتر مردم ایران را آرزو کرد و گفت: قدرتمندی مردم ایران قدرتمندی تمام مسلمانان است. شیخ حسن عبداللّه گفت: ایران اسلامی در دفاع از مردم لبنان از هیچ تلاشی فروگذار نکرده است. جنبش مقاومت برای نخستین بار در تاریخ نبرد اسلام و صهیونیسم پیروزی‌های بزرگی محقق کرد و موجب عقب‌نشینی اسرائیل شد. وی همچنین افزود: مردم لبنان نقش پراهمیت جمهوری اسلامی در حمایت از مقاومت را در خاطرات خود حفظ خواهند کرد. وی با تشریح اوضاع سیاسی لبنان گفت: مردم لبنان نسبت به خطرات تفرقه و اختلاف میان فرق و مذاهب مختلف آگاهی دارند و امروز نه‌تنها وحدت شیعیان محقق شده است، بلکه شیعیان و اهل تسنن نیز در کنار یکدیگر قرار دارند و با توطئه‌های دشمن مقابله می‌کنند. لازم به ذکر است پس از موفقیت بزرگ جنبش مقاومت اسلامی (حزب‌اللّه) لبنان در شکست و بیرون راندن رژیم صهیونیستی از جنوب این کشور، که موجب عزت اسلام و لبنان و سرشکستگی رژیم غاصب صهیونیستی شد، استکبار غرب به سرکردگی آمریکا و فرانسه در صدد ایجاد تنش و اختلاف در لبنان و محو سمبل مقاومت برآمدند و با حج ۲۶، ص: ۲۵۲ تصویب قطعنامه‌ای در سازمان ملل خواهان خلع سلاح مقاومت شدند که این امر با پایداری دولت و ملت لبنان عقیم ماند. سپس با ترور رفیق حریری نخست‌وزیر لبنان، مستمسکی برای مداخله در امور این کشور پیدا نمودند و با فرستادن خودباختگان و وابستگان به صحنه، در پی آنند تا بار دیگر آتش اختلافات فرقه‌ای در این کشور مشتعل شود و مقابله با رژیم جلاد صهیونیستی به رویارویی مردم لبنان با یکدیگر تبدیل گردد.

ملاقات نماینده آیهٔاللّه سیستانی در بصره و مفتی اهل تسنّن این شهر با امیرالحاج ایران

حجّهٔالاسلام «محمّد مالکی»، نماینده آیهٔاللّه سیستانی در بصره به اتفاق مفتی اهل سنت بصره، پیش از ظهر پنجشنبه در بعثه مقام معظم رهبری با نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی دیدار و گفت و گو کرد. نماینده آیهٔاللّه سیستانی در این دیدار به نمایندگی از علمای شیعه و سنّی بصره از جمهوری اسلامی ایران به دلیل حمایت از مردم عراق قدردانی کرد و گفت: دیدار مشترک نمایندگان شیعه و سنّی بصره با سرپرست حجاج ایرانی در بعثه حج جمهوری اسلامی ایران نشان از وحدت و همدلی علمای اهل تشیع و تسنّن بصره دارد. وی افزود: علمای عراق در شرایط کنونی این کشور، بیش از همیشه ضرورت وحدت و یکپارچگی صفوف مردم را احساس می‌کنند و برای تقویت صلح و ثبات عراق، وحدت مردم در مقابله با تروریسم و نا امنی را ضروری می‌دانند. مفتی اهل سنّت بصره نیز انقلاب اسلامی و استقرار نظام جمهوری اسلامی ایران را مایه افتخار همه مسلمانان دانست و از حمایت ایران از مردم عراق قدردانی کرد. وی گفت: در شرایطی که زیر ساخت‌های عراق ویران شده و برخی به فرقه‌گرایی مذهبی و اختلافات حزبی دامن می‌زنند، علمای دینی برای ایجاد ارتباط و همدلی و تحکیم تفاهم و محبت میان اهل تسنن و تشیع از نقش مهمی برخوردارند. آیهٔاللّه ری‌شهری نیز در این ملاقات با مثبت خواندن روند تحولات سیاسی در حج ۲۶، ص: ۲۵۳ عراق، رمز موفقیت مردم مسلمان عراق را پرهیز از تفرقه و پیروی از مرجعیت و علمای دین دانست. وی با تجلیل از آیهٔاللّه سیستانی، رهبری وی در تحولات اخیر عراق را دوراندیشانه و مدبرانه توصیف کرد. آقای ری‌شهری به توطئه‌های دشمنان برای ایجاد ناامنی و درگیری قومی و مذهبی در عراق اشاره کرد و گفت: در نتیجه وحدت کلمه مسلمانان و همه طوائف و ملیت‌ها و هوشمندی مرجعیت دینی توطئه‌های دشمنان تاکنون بی‌ثمر بوده و لازم است این روند تداوم داشته باشد. وی ابراز امیدواری کرد با استقرار دولت برآمده از نظرات مردم، اشغالگران خاک عراق را ترک کنند و ملت عراق پس از سال‌ها تحمل فشار رژیم متجاوز صدام، آینده‌ای روشن را پیش رو داشته باشد.

دیدار رئیس هیأت حج عراق با نماینده ولی فقیه

رئیس هیأت عالی حج عراق ظهر امروز با حضور در بعثه مقام معظم رهبری با آیهٔاللّه محمد محمدی ری‌شهری، نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت و سرپرست حجاج ایرانی دیدار و گفت‌وگو کرد. سرپرست حجاج ایرانی در این دیدار که با حضور رئیس سازمان حج و زیارت کشورمان برگزار شد، علاقه ایران و عراق را دارای ریشه عمیق و باسابقه دیرینه دانست و گفت: با توجه به انتخابات اخیر و با استقرار دولت برآمده از نظرهای مردم، آینده روشنی در انتظار مردم مسلمان عراق و مناسبات ایران و عراق است. وی افزود: جمهوری اسلامی ایران با همه توان در خدمت مردم مظلوم عراق است و با دولت منتخب مردم در ابعاد سیاسی، اقتصادی و فرهنگی همکاری خوبی خواهد داشت. نماینده ولی فقیه در امور حج روند مثبت کنونی در صحنه سیاسی عراق را نتیجه حج ۲۶، ص: ۲۵۴ تداوم وحدت کلمه و پرهیز از اختلاف میان اقوام و احزاب دانست و ابراز امیدواری کرد با استقرار دولت منتخب مردم، زمینه خروج اشغالگران از عراق فراهم شود. آقای ری‌شهری به برنامه‌های بعثه مقام معظم رهبری در طول حاکمیت رژیم صدام با هدف حمایت از مجاهدات مردم مسلمان عراق اشاره کرد و یاد شهدای گرانقدر عراق، آیهٔاللّه صدر و آیهٔاللّه حکیم را گرامی داشت. نماینده ولی فقیه، پیام حج رهبری معظم انقلاب را بهترین هدیه معنوی حجاج دانست و گفت: پیام رهبری معظم انقلاب به صورتی جامع و حاوی راه‌حل مشکلات جهان اسلام در روز عرفه منتشر می‌شود. رهبر فرزانه انقلاب در پیام حج سال گذشته خود ضرورت هوشیاری مردم عراق در برابر توطئه‌های دشمن را یادآور شدند و پیش‌بینی ایشان در مورد هوشیاری مردم عراق محقق شد. دکتر «خالد العطیه»، رئیس هیأت عالی حج عراق نیز با ابراز خرسندی از حضور در بعثه مقام معظم رهبری، از تلاش‌های جمهوری اسلامی ایران در حمایت از مردم کشورش قدردانی کرد. وی با ارائه گزارشی از آخرین اوضاع سیاسی عراق گفت: ما احساس می‌کنیم در آستانه ورود به مرحله جدیدی برای تحقق استقلال هستیم و این عزت با جهاد و شهادت مردم و به ویژه علما تحقق پیدا کرد. رئیس هیأت عالی حج عراق گفت: ملت عراق با قومیت‌ها و ادیان و مذاهب مختلف در کنار یکدیگر زندگی می‌کنند و تلاش‌های استکبار و دشمنان امت اسلامی نخواهد توانست این ملت را متفرق کند. وی افزود: مظاهر منفی پس از سقوط رژیم صدام، نشانگر واقعیت مردم عراق نیست، بلکه اثرگذاری نیروهای بین‌المللی و منطقه‌ای است. وی از جمهوری اسلامی ایران به عنوان پیشتاز کشورهای حامی مردم عراق در دوران جدید سیاسی این کشور قدردانی کرد. حج ۲۶، ص: ۲۵۵ «عیساوی»، از علمای اهل تسنن و امام جماعت مسجد گیلانی بغداد نیز در این دیدار از برنامه‌های فرهنگی بعثه مقام معظم رهبری در حمایت از مسلمانان قدردانی کرد و همفکری و تبادل نظر علمای اسلامی در مکه مکرمه را از منافع عمومی حج دانست. وی گفت: انقلاب اسلامی ایران به دلیل ویژگی اسلامی‌اش موفقیت‌های پی‌درپی کسب کرد و امروز به افتخار امت اسلامی تبدیل شده است.

بعثه مقام معظم رهبری، برنامه چشم‌انداز ۲۰ ساله حج را تدوین می‌کند

نماینده ولی فقیه و سرپرست زائران ایرانی، از اقدام بعثه مقام معظم رهبری برای تدوین برنامه چشم‌انداز ۲۰ ساله و برنامه پنج‌ساله کارهای اجرایی و فرهنگی حج با کمک سازمان حج و زیارت خبر داد. آیهٔاللّه «محمد محمدی ری‌شهری» عصر پنج‌شنبه در «همایش روحانیون کاروان‌ها» از آنان خواست پیشنهادهای خود را برای تدوین برنامه چشم‌انداز ۲۰ ساله امور اجرایی و فرهنگی حج به معاونت امور روحانیون بعثه مقام معظم رهبری ارائه دهند. وی همچنین از روحانیون به عنوان راهنمایان فرهنگی زائران نام برد و از آنان خواست در ایام تشریق در کنار زائران باشند تا تمامی زائران مناسک را به نحوی مناسب و شایسته انجام دهند. امیرالحاج جمهوری اسلامی ایران با اشاره به مناسبات حسنه موجود میان ایران و عربستان گفت: نخستین ثمره تفاهم خوب کنونی میان دو کشور ایران و عربستان برگزاری دعای کمیل در مدینه منوره بود که منظم‌تر و آرام‌تر از پیش برگزار شد و به فضل الهی دعاهای بعدی نیز چنین خواهد بود. آقای ری‌شهری ابراز امیدواری کرد که مراسم برائت از مشرکان نیز با آرامش و هماهنگ با

برنامه‌های بعثه مقام معظم رهبری برگزار شود. وی از روحانیون کاروان‌ها خواست زائران را توجیه کنند تا ضمن حفظ هوشیاری از هرگونه حرکت تفرقه‌آمیز اجتناب شود. حج ۲۶، ص: ۲۵۶ نماینده رهبر معظم انقلاب در امور حج و زیارت با بیان این که حرکت برخی از نیروهای امر به معروف عربستان مورد تأیید مسؤولان سیاسی این کشور نیست، افزود: در جوی تفاهم‌آمیز به تدریج این مشکلات کاهش خواهد یافت. وی با استناد به روایاتی از امیرالمؤمنین علیه السلام و امام صادق علیه السلام اساس و ریشه سازندگی دل را توجه به خدا دانست و گفت: هر قدر دل انسان بیشتر به خدا توجه کند مصالح او بیشتر تحقق می‌یابد و کارهایش روال صحیح پیدا می‌کند. سرپرست حجاج ایرانی توجه به خدا و احساس حضور در محضر حضرت حق را حقیقت ذکر دانست و گفت: لازم است روحانیون کاروان‌ها در هر حال خود را در محضر حضرت حق ببینند و دیگران را نیز به این موضوع مهم توصیه کنند. آقای ری‌شهری افزود: از نگاه قرآن و اهل‌بیت علیهم السلام ذکر خدا در مواقعی خاص بیشتر مورد تأکید است و سازندگی بیشتری دارد. ایام معلومات (دهه اول ذی‌حجه) و ایام معدودات (تشریق) از جمله این ایام است که باید بیشتر به یاد خدا باشیم و هم دیگران را به یاد خدا بیاوریم. سرپرست حجاج ایرانی همچنین از اعضای شورای فرهنگی کاروان‌ها تقدیر کرد و گفت: با فعالیت شورای فرهنگی کاروان‌ها امور فرهنگی و ارشادی کاروان‌ها بازدهی بیشتر و بهتری یافته است.

هواپیماهای امدادرسانی در ایام حج فعال هستند

عربستان سعودی اعلام کرد به منظور کمک سریع و به موقع به زائران خانه خدا هواپیماهای امدادرسانی را در ایام حج امسال آماده فعالیت کرده است. به گزارش خبرگزاری مهر دکتر صالح تویجری رئیس شورای هلال‌احمر عربستان سعودی گفت: این شورا به منظور خدمت‌رسانی و کمک سریع به زائران خانه خدا گروه‌های امدادرسانی ویژه و کارآمدی را آماده فعالیت کرده است. رئیس شورای هلال‌احمر عربستان اظهار داشت: این گروه‌های امدادرسانی بیش از دوهزار کارمند زبده حج ۲۶، ص: ۲۵۷ را فعال ساخت تا بتوانند خدمات ویژه‌ای را به زائران ارائه دهند. صالح تصریح کرد: در مراکز هلال‌احمر بیش از ۳۰۰ آمبولانس و بیش از ۴۰ گروه در مناطقی چون مکه مستقر هستند تا بتوانند به سرعت آسیب‌دیدگان احتمالی را به بیمارستان‌های مجاور و اطراف منتقل کنند. وی تأکید کرد: علاوه بر آمبولانس، هواپیماها نیز در مراکز امدادرسانی فعال شده‌اند تا زائران بدحال را در اسرع وقت به بیمارستان‌ها منتقل کنند. صالح گفت: این هواپیماهای امدادرسانی که متعلق به شورای هلال‌احمر عربستان هستند، در موسم حج در فرودگاه دفاع ملی این کشور در مکه مستقر شده‌اند تا به زائران نزدیک‌تر باشند، اما پس از پایان حج و در روزهای عادی به مقر اصلی خود در شهر جده باز می‌گردند.

نشست روحانیون و علمای شیعه از سراسر جهان در بعثه مقام معظم رهبری

نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی در دیدار با روحانیون شیعه از سراسر جهان، زمان‌شناسی و مخاطب‌شناسی و احاطه به احادیث را شرط اصلی تبلیغ برای مکتب اهل‌بیت علیهم السلام دانست. آیة‌اللّه ری‌شهری در نشست روحانیون و علمای شیعه از سراسر جهان در بعثه مقام معظم رهبری در مکه مکرمه با تبیین ویژگی‌های لازم برای تبلیغ و اشاعه مکتب اهل‌بیت علیهم السلام گفت: امروز بیش از هر وقت دیگر، جهان آماده شنیدن قرآن و معارف ناب اسلامی است، به همین جهت، روحانیون در نقاط مختلف جهان، مسؤولیت سنگینی در تبلیغ دین خدا به دوش می‌کشند. آقای ری شهری گفت: خداوند متعال، در شرایط کنونی بهترین فرصت را برای پیروان اهل‌بیت علیهم السلام در سراسر جهان فراهم کرده که حکومت جهانی اسلام به رهبری حضرت مهدی (عج) را زمینه‌سازی کنند. وی با اشاره به روایتی از امام رضا علیه السلام گفت: تلاشگر در راه احیای معارف حج ۲۶، ص: ۲۵۸ اهل‌بیت علیهم السلام مورد دعای امام هشتم علیه السلام قرار گرفته است. این زمینه‌سازی‌ها برای روزی است که قرآن وعده

آن را به همه تعلیم گیرندگان و تعلیم‌دهندگان معارف اهل‌بیت علیهم السلام داده است. آقای ری‌شهری گفت: ترویج معارف اهل‌بیت علیهم السلام نباید در دایره‌ای محدود از قشر خاصی از مسلمانان صورت گیرد، زیرا که اگر حلاوت و شیرینی کلام اهل‌بیت علیهم السلام برای مردم آشکار شود، همه مردم جهان به سوی اهل‌بیت عصمت و طهارت علیهم السلام کشیده خواهند شد. امیرالحاج جمهوری اسلامی ایران به فرموده نبی مکرم اسلام صلی الله علیه و آله اشاره کرد و گفت: کسی می‌تواند دین خدا را تبلیغ کند که در زمینه‌های مختلف علمی احاطه داشته باشد. وی با تأکید بر زمان‌شناسی به عنوان یک اصل مهم در این خصوص افزود: یک مبلغ باید علاوه بر مخاطب‌شناسی، نیاز مخاطب یا مخاطبان خود را در هر لحظه، شناخته و بدان پاسخ دهد. نماینده ولی فقیه ضرورت توجه خاص به نسل جوان را مورد تأکید قرار داد و گفت: نسل جوان در بین سایر مخاطبان از اولویت ویژه‌ای برخوردار است که باید برای ایجاد ارتباط با این قشر، تبلیغ، دقیق‌تر و کارشناسی‌تر صورت بگیرد. آقای ری‌شهری با استناد به روایات اسلامی، تبلیغ عملی را بهترین نوع تبلیغ برشمرد و تصریح کرد: در تبلیغ عملی، با اعمال خود دیگران را به راه و مسلک اهل‌بیت علیهم السلام دعوت می‌کنیم، زیرا هرچند با زبان و قلم تبلیغ کنیم، اما اگر عمل نداشته باشیم، اثری نخواهد داشت. امیرالحاج جمهوری اسلامی در اهمیت تبلیغ عملی معارف اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام گفت: در اثر صداقت و تقوا، مخاطبان به سوی عمل به دستورات دینی کشیده می‌شوند.

بررسی مقایسه‌ای طرح حمل و نقل درون شهری مکه در موسم حج تمتع

دست‌اندرکاران نقل‌وانتقال زائران بیت‌اللّه الحرام در مکه معظمه با برنامه‌ریزی مناسب و حساب‌شده، ترتیبی اتخاذ نموده‌اند که زائران می‌توانند در همه ساعات شب و روز (به جز سه روز مانده به ایام تشریق و دو روز پس از آن، که دولت سعودی ممانعت می‌کند) به راحتی از مناطق استقرار خود به سوی مسجدالحرام و بالعکس تردد نمایند. ابتکار آنان در برقراری ۱۹ خط انتقال با خودروهای مزین به پرچم مقدس جمهوری اسلامی، و قرار دادن تابلوی خطوط با پرچم ایران در ایستگاه‌های مختلف، کاری تحسین‌برانگیز است که دیگر کشورها را به الگوبرداری از ایران واداشته است. نشریه زائر در شماره امروز خود مصاحبه‌ای را تحت عنوان بالا با آقای غلامرضا رضایی مسؤول حمل و نقل درون‌شهری زوار ایرانی در مکه مکرمه به چاپ رسانده است که تا حدودی جزئیات زحمات آن عزیزان را بازگو نموده است. لذا مصاحبه مزبور جهت اطلاع خوانندگان درج می‌شود: قطعاً در نگاه اول و بدون توجه به جوانب امر، این سؤال پیش می‌آید که چرا زائرین ایرانی را در حوزه مرکزی و مراکز نزدیک به حرم اسکان نمی‌دهند؟ در پاسخ این مطلب لازم است به این واقعیت‌ها توجه شود که: - مبلغ اجاره هتل‌ها و ساختمان‌ها بسیار گران است. - آلودگی هوا و سروصدای ناشی از تردد زائران در طول شبانه‌روز، طاقت‌فرساست. - ساختمان‌های موجود با فرهنگ اسکان زائران ایرانی مطابقت ندارد. - تأمین و تدارک نیازهای زائران از اول ذیحجه با برقرار شدن محدودیت‌های ترافیکی و ممنوعیت‌های تردد وسائط نقلیه در حوزه مرکزی دچار مشکل می‌گردد. این امور، ایجاب می‌کند که جمع کثیری از زائران و عمده کشورها، مشقات دوری راه به بیت‌اللّه الحرام را پذیرفته و زائران را در مناطق با شرایط آب و هوای مناسب و برقراری مسائل بهداشتی، امنیتی، اقتصادی و خدماتی مطلوب در خارج از حوزه مرکزی حج ۲۶، ص: ۲۶۰ شهر اسکان دهند. قابل ذکر است که ۶۵٪ زائران کشورمان در منطقه عزیزیه و ۳۵٪ مابقی در مناطق نزهه، تنعیم، معابده و کدی در طول سال‌های گذشته، اسکان داده شده‌اند. سؤال: امور ایاب و ذهاب زائران ایرانی از محل اسکان تا حرم، در سال‌های گذشته چگونه بوده است؟ اسکان در خارج از مناطق مرکزی مستلزم تنظیم برنامه حمل و نقل زائران از مقصد به حرم و بالعکس بود. در این راستا، طرح‌های مختلفی برای حمل و نقل زائران بعد از انقلاب اسلامی، در شهر مکه بین منازل و حرم اجرا می‌شده است از جمله: ۱- طرح خرید انبوه بلیط به منظور استفاده از شرکت اتوبوسرانی عمومی شهر (معروف به نقل الجماعی). ۲- طرح صدور مجوز اجاره اتوبوس به مدیران کاروان‌ها در ساعات

محدودی از شبانه‌روز. ۳- طرح قرار دادن وجه نقد در اختیار زائران برای تردد با تاکسی و سرویس‌های سواری و ... این طرح‌ها به دلایل مختلف موفق نبود و رضایت زائران و مسؤولان را جلب نکرد. از عمده دلایل عدم موفقیت آنها می‌توان به این موارد اشاره کرد: - عدم تردد اتوبوس‌های عمومی در تمام محله‌های اسکان حجاج ایرانی، محدودیت اتوبوس‌ها، گران بودن قیمت اتوبوس‌های اجاره‌ای از نرخ متعارف، فاصله طولانی ایستگاه‌ها به منازل زائرین، عدم تردد تاکسی در محله‌های دور شهر، سوءاستفاده رانندگان از ناآشنایی زائران به زبان عربی، عدم آگاهی به نرخ کرایه و افزایش بی‌رویه آن در موسم حج و مشکلات خودروهای کرایه، پیاده‌روی‌های طولانی از مناطق مختلف، هوای گرم و بالا بودن ضریب رطوبت هوا در شهر مکه، و مهم‌تر از همه حفظ و اهمیت به مسایل امنیتی زائران، هیچ‌یک از این طرح‌ها را با موفقیت مواجه نساخت. همچنین این طرح‌ها از جامعیت برخوردار نبود. حج ۲۶، ص: ۲۶۱ سؤال: مزایا و امتیازات این طرح چیست؟ - از مزایای عمده و بارز این طرح که هر روزه مورد استفاده و ارزیابی عموم زائران قرار می‌گیرد، می‌توان به موارد زیر اشاره کرد: ۱- فعالیت شبانه‌روزی در تمام ایستگاه‌ها و مسیرها در سطح شهر. ۲- بهره‌گیری از ناوگان حمل و نقل با ۶۰۰ دستگاه اتوبوس و مینی بوس با تکنولوژی پیشرفته و مجهز به کولر در ایام پیک حضور زائران. ۳- استفاده از ۱۲۰۰ نفر راننده توسط مؤسسه طرف قرارداد در خطوط متعدد حمل و نقل. ۴- کاهش مسافت پیاده‌روی به کمتر از ۵۰۰ متر طول برای حدود ۹۰٪ زائران. ۵- ایجاد ایستگاه‌های اولیه و ثانویه به ترتیب در اطراف حرم و نقاط متمرکز برای ترمینال متمرکز و توزیع به خطوط فرعی. ۶- حرکت دسته‌جمعی هموطنان با اتوبوس‌های مزین به پرچم جمهوری اسلامی ایران و به نمایش گذاشتن حضور گسترده و باشکوه حجاج ایرانی در کشور عربستان. ۷- ایجاد فرصت برای حضور جمعی زائران در نمازهای جماعت حرم، ساعات دلخواه و توفیق‌های معنوی با حفظ نظم، عزت و اقتدار زائران کشور. و سایر دستاوردهای مادی و معنوی که عمدتاً به آنها آگاهی دارید و در این اختصار امکان بیان آنها نیست. سؤال: مشکلات و محدودیت‌هایی که طرح حمل و نقل متمرکز با آن مواجه است، چیست؟ - این طرح از سال اجرا تاکنون، هر ساله به طور مستمر مورد بازبینی و ارزیابی قرار گرفته و نقاط قوت و ضعف آن شناسایی و روند رفع نارسائی‌ها را در پیش دارد، اما در این موضوع با برخی مقررات مقطعی موسم حج و محدودیت‌هایی مواجه هستیم، که شامل تمام کشورهای اسلامی حاضر در مراسم حج تمتع می‌گردد و صرفاً متوجه طرح حج ۲۶، ص: ۲۶۲ حمل و نقل زائران ایرانی نیست. همه می‌دانیم و شما شاهد هستید که نقاط و مکان‌های مناسبی برای استقرار خودروها در فضاهای پیرامونی حرم وجود ندارد و فضاهای موجود نیز بسیار محدود بوده و قابل بهره‌گیری در ایام حضور کامل حجاج که آماده مناسک حج تمتع می‌شوند، نیست. از طرفی پلیس و اداره راهنمایی و رانندگی شهر مکه با نزدیک شدن به زمان اعمال حج، اقدام به اجرای طرح‌های موقت برای روان کردن تردد و حمل و نقل زائران کلیه کشورها از جمله زائران ایرانی می‌کند که مطمئناً حل و فصل آنها به طور مستقل در اختیار سازمان حج و زیارت کشورمان نیست. ظاهراً عبور و مرور اتوبوس‌ها از روز پنجم ذی‌الحجه متوقف می‌شود، علت این توقف و تعطیلی چیست و چه انتظاراتی از زائران ایرانی دارید؟ طرح‌های موقت ترافیکی از سوی پلیس و راهنمایی و رانندگی عربستان، در ایام پرازدحام هفته اول ذیحجه شدت می‌گیرد و عملًا تردد اتوبوس‌ها و خودروها از عصر روز پنجم ذی‌الحجه، در اطراف حرم ممنوع می‌باشد. در این ایام از زائران ایرانی انتظار داریم با حفظ خونسردی و بالا- بردن آستانه تحمل و با متانت کامل، محدودیت‌های ایجاد شده ناشی از وضعیت بحرانی در شهر مکه را پذیرا باشند و خود را با شرایط جابجایی خطوط و دور شدن از مسیر ایستگاه‌های قبلی (به طور موقت) تطبیق دهند و به توصیه، تذکر و راهنمایی‌های نیروهای حمل و نقل و امداد مستقر در محل‌های مختلف و دستورالعمل‌های اعلامی از سوی مدیران کاروان‌ها عنایت ویژه نمایند تا مشتقات این سفر معنوی به حداقل رسیده و قابل تحمل شود. سؤال: این محدودیت‌ها وتعطیلی ترددااتوبوس‌ها تا چه تاریخی ادامه دارد؟ همان‌گونه که به عرض رسید، ممنوعیت تردد اتوبوس‌ها و وسایط نقلیه از عصر روز پنجم ذی‌الحجه از مسافت دو کیلومتری تمام مسیرهای منتهی به حرم انجام می‌شود؛ حج ۲۶، ص: ۲۶۳ و از سوی دیگر این وسائط نقلیه باید برای استفاده و سرویس‌دهی در چرخه حمل و

نقل مشاعر (ایام تشریق) آماده و اقدامات فنی و مکانیکی بر روی آنها معمول گردد. به همین دلیل تعداد اتوبوس‌های قابل استفاده از دقایق پایانی شب روز پنجم ذی‌الحجه به حداقل ممکن تقلیل یافته و در بعضی خطوط حتی به صفر می‌رسد، و مجدداً بعد از ایام تشریق با مجوز پلیس و کاهش نسبی بار ترافیکی شهر (آخر شب ۱۳ ذی‌الحجه) راه‌اندازی و به وضعیت عادی قبل از طرح موقت باز خواهد گشت. ضمناً همزمانی روز ششم ذی‌الحجه با روز جمعه و اقامه نماز جمعه و حضور میلیونی زائران کشورهای مختلف در آن، این بحران را تشدید می‌نماید. سؤال: در پایان اگر برای زائران ایرانی توصیه‌ای دارید، بفرمایید. عزیزان مطمئناً هریک از شما بزرگواران با مسؤولیت و موقعیت‌هایی که در ایران دارید از مشکلات و معضلات کارهای اجرایی آن هم با قوانین، مقررات، امکانات، محدودیت‌ها و ... در یک کشور دیگر، آگاه و آشنا هستید. از شما بزرگواران تقاضا داریم برای حفظ سلامتی و آسایش بیشتر خود و ایجاد زمینه‌ای که انرژی و وقت شما را برای بهره‌گیری از عبادت و معنویت همراه با آسودگی خیال خود و خانواده در انتظار بازگشت فراهم نماید همیشه و در همه حال به نکات زیر توجه ویژه نمایید: ۱- کارت شناسایی عکس‌دار خود را همیشه همراه داشته باشید. ۲- اخلاق نیکوی زائر جمهوری اسلامی ایران را در همه حال و در همه جا نمایان سازید. ۳- در رعایت حال زائران هموطن مسن، ناتوان و خانم‌ها بکوشید و دوران پیری و احتمال نیاز به همین مساعدت‌ها را برای خود در یاد داشته باشید. ۴- با توجه به امکان خدمت‌رسانی در حمل و نقل مناسب، و با توجه به ازدحام دائمی حجاج به هنگام نمازهای جماعت در اطراف حرم، حداقل نیم‌ساعت قبل از نماز و یک ساعت پس از اقامه نماز به سمت ایستگاه‌های تعیین شده حرکت نمایید. حج ۲۶، ص: ۲۶۴ ۵- به توصیه، تذکر و راهنمایی‌های نیروهای حمل و نقل وامداد (با روپوش‌های فسفری و آبی با پرچم ایران) در مسیر و ایستگاه‌ها توجه وافر نمایید. در پایان تذکر این نکته را لازم می‌دانم که سازمان حج و زیارت جمهوری اسلامی ایران برای سرویس دهی حمل و نقل به حدود ۹۰،۰۰۰ زائر ایرانی تعداد ۶۳۴ دستگاه اتوبوس و مینی‌بوس در سطح شهر را به خدمت گرفته است. در حالیکه ۱۲۰،۰۰۰ زائر کشور ترکیه فقط با ۱۵۰ دستگاه اتوبوس آن هم به صورت گردشی و نوبتی و فقط در ۵ مسیر اصلی شهر تردد می‌نمایند. شرکت حمل و نقل شهر مکه مکرمه برای زائرین کلیه کشورهایی که می‌خواهند از سرویس اتوبوسرانی شهری (مشابه شرکت واحد خودمان) استفاده نمایند، صرفاً ۱۰۰ دستگاه اتوبوس اختصاص داده است. پس بیایید با استفاده از امکانات تخصیص یافته و با سپردن دست یاری به یکدیگر بار مشقت این سفر معنوی را بر یکدیگر آسان کنیم. تمام کشورهای دارای سرویس‌های حمل و نقل، از ایستگاه‌های اطراف مکه استفاده خواهند نمود؛ لذا شایسته است زائرین محترم ایرانی در برخورد با زائرین سایر کشورها، اخلاق و شئونات اسلامی را رعایت نمایند. ازدحام یکباره جمعیت بعد از اقامه نمازهای جماعت، محدودیت خیابان‌ها و ایستگاه‌های اطراف حرم و تصمیمات غیرمترقبه پلیس از جمله محدودیت‌هاست. بیشتر مشکلات و محدودیت‌های حمل و نقل درون شهری مربوط به یک هفته قبل از ایام تشریق می‌باشد که با عنایت به تذکرات مدیران محترم کاروان‌ها و همکاری زائران عزیز خدمات حمل و نقل با مشکلات کمتری تداوم خواهد یافت.

کشته شدن تعدادی از زائران بیت اللّه‌الحرام در حادثه فرو ریختن ساختمان یک هتل

بر اثر فرو ریختن هتل ۶ طبقه لؤلؤ الخیر در مکه مکرمه، ۲۰ نفر از زائران خانه خدا از جمله سه زائر ایرانی اهل خوزستان جان باختند و ۵۹ نفر زخمی شدند. در حالی که حج ۲۶، ص: ۲۶۵ شبکه العربیه علت فروریزی این ساختمان را قدیمی بودن آن دانسته است، خبرگزاری فرانسه وقوع آتش سوزی را علت فروریزی ساختمان این هتل اعلام کرده‌است. همچنین نشریه الکترونیکی «الوفاق» عربستان نوشت: این ساختمان ۶ طبقه که در «حی الغزه» واقع در دو کیلو متری ضلع شمال مسجد الحرام قرار دارد، بعد از نماز ظهر پنج‌شنبه (۵ ذی‌الحجّه ۱۴۲۶ برابر با ۱۵ دی‌ماه ۱۳۸۴ ه. ش.) به دلایل نامعلومی فروریخت. بیشتر جان باختگان و مجروحان این حادثه از اتباع مصر، الجزایر و یمن هستند. در پی وقوع این حادثه در مکه مکرمه حالت فوق العاده ایجاد شد و نیروهای امنیتی و

آتش نشانی با کمک بالگرد مشغول امدادرسانی به حادثه دیدگان هستند. دو نفر از زائران ایرانی در حال عبور از مقابل این ساختمان دچار حادثه شده درگذشتند.

پیام تسلیت امیر الحاج ایران به مناسبت جان باختن گروهی از زائران خانه خدا

به مناسبت جان باختن گروهی از زائران خانه خدا در حادثه فرو ریختن ساختمان هتل لؤلؤ الخیر در مکه مکرمه، آیهٔاللَّه ری شهری این حادثه را تسلیت گفت متن پیام تسلیت وی به این شرح است: بسم اللَّه الرحمن الرحیم خبر جان باختن گروهی از زائران بیت اللَّه الحرام در مکه مکرمه قلب همه ما را اندوهگین کرد. بعثه جمهوری اسلامی به نمایندگی از رهبر معظم انقلاب و ملت شریف و مسلمان ایران به ویژه زائران ایرانی بیت اللَّه الحرام، این ضایعه اسفناک را به کشور، ملت و خانوادهای عزادار و ضیوف الرحمن تسلیت گفته و برای جان باختگان این حادثه طلب مغفرت، ورحمت می‌نماید. محمد محمدی ری شهری حج ۲۶، ص: ۲۶۶

جمعه ششم ذی‌حجه

اشاره

(۱۶/ ۱۰/ ۸۴)

سخنان سرپرست حجاج ایرانی در جمع خواهران معینه

نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی روز جمعه در همایش خواهران معینه (روحانی) حضور آنان در کاروان‌ها را موجب افزایش سطح فرهنگی و معنوی بانوان زائر دانست و از خواهران معینه خواست تا از دهه ذی‌الحجه و ایام تشریق برای خودسازی هر چه بیشتر زائران، از معنویت حج بهره‌گیری کنند. آیهٔاللَّه «محمد محمدی ری‌شهری»، به تشریح اهمیت ذکر در قرآن و روایات اسلامی پرداخت و گفت: یکی از حکمت‌های حج این است که زائران خانه خدا شاهد منافع آن باشند و خداوند را در ایام معدودات (تشریق) یاد کنند. وی با استنادبه روایتی از امام صادق علیه السلام، حقیقت ذکر را توجه قلبی به حضرت حق دانست و گفت: بر اساس روایات اسلامی، گرامی‌ترین میهمان خدا کسی است که بیشتر به یاد خدا باشد و بیشتر از حضرت حق فرمانبرداری کند. امیرالحاج جمهوری اسلامی ایران هدف ذکر را اطاعت خداوند دانست و گفت: ذاکری ذکرش ارزش دارد که از حضرت حق فرمانبرداری کند و وظیفه فردی، خانوادگی، اخلاقی، سیاسی و اجتماعی خود را در هر موقعیتی بداند. آیهٔاللَّه ری‌شهری ابراز امیدواری کرد با حضور منظم زائران و در فضایی آرام حج ۲۶، ص: ۲۶۷ مراسم سیاسی- عبادی برائت از مشرکان برگزار شود. امیرالحاج جمهوری اسلامی ایران همچنین از روحانیون خواهر (معینه کاروان‌ها) خواست تا زائران خانه خدا را از طواف مستحبی که برای طواف واجب ایجاد مشکل کند، بر حذر دارند. وی به استناد روایتی از ائمه معصومین علیهم السلام گفت: نخستین عدلی که حضرت حجت (عج) محقق می‌کنند، ممنوع ساختن طواف مستحبی در ایام حج واجب است؛ زیرا در صورتی که برخی مستحبات با برخی واجبات تعارض پیدا کند، بی‌تردید واجب مقدم است. پس از سخنان آیهٔاللَّه ری شهری، همایش بانوان روحانی با طرح سؤالات شرعی از سوی حاضران و پاسخ شورای استفتائات بعثه مقام معظم رهبری ادامه یافت. بانوان روحانی (معینه) از سه سال گذشته در کاروان‌های ایرانی مستقر شده‌اند. بعثه مقام معظم رهبری مطالعاتی را به منظور حضور بیشتر خواهران تحصیل‌کرده در سفر عمره در دست اجرا دارد. در آغاز این جلسه حجهٔالاسلام عرب معاون امور روحانیون بعثه مقام معظم رهبری در گزارشی اعلام داشت در سه سالی که طرح به‌کارگیری معینه‌ها در کاروان‌ها انجام می‌شود، شاهد موفقیت بسیار آنان هستیم به گونه‌ای که

فعالیت آنها نمود چشمگیری در ارتقاء بعد معنوی خانم‌های زائر داشته است. وی با اشاره به عکس‌العمل خوب این خواهران نسبت به سم‌پاشی‌های وهابیون در بقیع، به تشریح آموزش ضمن خدمت و چگونگی ارزیابی عملکرد آنان پرداخت، و مشکل اساسی در انجام وظایف معینه‌ها را نداشتن مکان مناسب استقرار، و حضور در اتاق زائران اعلام کرد. حجت‌الاسلام عرب همچنین ابراز داشت که برخی از این خواهران پیشنهاد کرده‌اند روز اول ذی‌حجه که سالروز ازدواج و پیوند آسمانی مولی‌الموحدین امیرالمؤمنین علی علیه السلام و حضرت فاطمه زهرا علیها السلام سرور بانوان در جهان است، «روز حج ۲۶، ص: ۲۶۸ خانواده» اعلام شود و به منظور تحکیم بنیان خانواده‌ها در کاروان‌های زائرین برنامه‌هایی اجرا شود.

پنج روحانی در احکام شرعی ۹۵ ذابح را یاری می‌دهند

به نوشته نشریه «دلیل کاروان» آقای رضانیا مسؤول طرح قربانی اعلام داشت: پنج روحانی در احکام شرعی ۹۵ ذابح را یاری می‌دهند و تعداد ۸۴ نفر از نیروهای ستادی که عمره مفرده انجام می‌دهند به عنوان هماهنگ‌کننده با نیروهای عربستان در کشتارگاه با روپوش سفیدرنگ و بازوبند زردرنگ به نام انتظامات حضور دارند. وی با اشاره به این که ذابحین با لباس متحدالشکل سبزرنگ، مسؤولیت ذبح رایگان را بر عهده دارند، گفت: ذابحین از میان هزاران ذابح ایرانی که معمولًا در کشتارگاه‌ها فعالیت داشته‌اند، پس از آزمون گزینش شده‌اند.

دیدار هیأت پزشکی با نماینده ولی فقیه

نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی روز جمعه در دیدار با هیأت پزشکی حج جمهوری اسلامی ایران، زائران بیمار را میهمانان دلشکسته خانه خدا خواند و از کادر پزشکی حج جمهوری اسلامی ایران خواست تا در روزهای آینده عنایت بیشتری به موضوع خدمت‌رسانی به حجاج و بیماران داشته باشند. وی با بیان این که توجه به بیماران و پرستاری از زائران خانه خدا در نزد حضرت حق ارزش ویژه دارد، افزود: کار پزشکانی که در بیمارستان از زائران بیت‌اللّه الحرام مراقبت و حفاظت می‌کنند، بیشتر از زائرانی است که در حال طواف مستحبی هستند و نزد خداوند از اجر و ارزش بسیاری برخوردار است. آیةاللّه ری‌شهری بهره‌گیری از فضای نورانی حج را به تمام کارگزاران حج توصیه کرد و گفت: خداوند، خدمات مخلصانه خدمتگزاران به زائران و کارگزاران حج را فراموش نمی‌کند و پاداش ویژه‌ای به آنان عطا خواهد کرد. حج ۲۶، ص: ۲۶۹ سرپرست حجاج ایرانی گفت: به هنگام کار و خدمت به زائران به هر میزان که توجه به حضرت حق بیشتر باشد، اثر بیشتری در روح و جان و معنویت کارگزاران حج خواهد داشت. دکتر «حسین ضیایی»، رئیس هیأت پزشکی حج جمهوری اسلامی ایران نیز در این دیدار گزارشی از برنامه‌های هیأت پزشکی برای خدمت‌رسانی به زائران در عرفات و منا و ایام تشریق را ارائه داد و گفت: برنامه‌های هیأت پزشکی بر اساس پیش‌بینی‌های صورت گرفته بدون بروز مشکل خاصی انجام خواهد شد. وی گفت: مراجعه کنندگان به واحدهای پزشکی حج جمهوری اسلامی ایران در مدینه منوره ۳۰ درصد و در مکه مکرمه ۲۰ درصد نسبت به سال گذشته کاهش یافته است. سرپرست هیأت پزشکی حج افزود: کادر بهداشتی هیأت پزشکی نیز بر اساس توصیه و دستور نماینده ولی فقیه، سرکشی به کاروان‌ها و آشپزخانه‌ها را به صورت روزانه در دستور کار دارد و نهایت تلاش را برای رعایت موارد بهداشتی در کاروان‌ها صورت می‌دهد.

اعلام آمادگی کامل هیأت پزشکی ایران برای عرضه خدمات به حجاج در ایام تشریق

هیأت پزشکی حج جمهوری اسلامی ایران از آمادگی کامل برای عرضه خدمات به زائران بیت‌اللّه الحرام در ایام وقوف در عرفات، مشعر و منا برخوردار است. رئیس هیأت پزشکی حج جمهوری اسلامی ایران روز جمعه در جمع خبرنگاران در محل بعثه مقام

معظم رهبری در مکه مکرمه با اعلام این خبر گفت: از سه روز پیش حدود پانصد پزشک حاضـر در حج امسال عملیات شناسایی و ثبت‌نام زائرانی را که نیاز به مراقبت‌های ویژه پزشـکی در ایام تشـریق دارند، آغاز کردند و تاکنون ۱۰۵ نفر واجد شرایط عزیمت به عرفات، مشعر و منا همراه با کاروان وقوف اضطراری تشخیص حج ۲۶، ص: ۲۷۰ داده شدند. دکتر حسین ضیایی حضور متخصصان رشـته‌های مختلف پزشـکی بـا امکانـات ویژه و ۱۴ دسـتگاه آمبولانس و هشت دسـتگاه اتوبـوس را از ویژگی‌هـای کـاروان وقوف اضـطراری اعلام کرد و افزود: افرادی که نیازمنـد مراقبت‌هـای ویژه هسـتند، روز هشـتم ذی‌حجه به این کاروان منتقل و شب دهم با کادر پزشکی عازم عرفات می‌شوند. رئیس هیأت پزشـکی حج جمعیت هلال‌احمر کشورمان همچنین از اسـتقرار گروه‌های پزشکی از صبح هشـتم ذی‌الحجه در بیمارسـتان صـحرایی در نظر گرفته شـده برای ایـام تشـریق خبر داد و افزود: از مجموع هیـأت پزشـکی سیصد و بیست نفری حج، یک‌صد و شـصت نفر اعمال حج تمتع را انجام نمی‌دهند و به صورت آماده‌باش کامل در خدمت حجاج هسـتند. دکتر ضـیایی با بیان این که از شب دهم ذی‌الحجه و عید سـعید قربان بیمارسـتان صحرایی منا با امکانات ویژه دایر می‌شود، بیشترین مراجعات را مربوط به ایام تشریق دانست و گفت: سال گذشته در این ایام ده‌هزار نفر در درمانگاه‌های این بیمارستان معاینه شدنـد. وی علت بیشترین مراجعـات را بیماری‌هـای تنفسـی و قلبی و عروقی برشـمرد و افزود: بـا انجـام مطالعـات پزشـکی و صـدور دسـتورالعمل‌ها و اجرای تـدابیر ویژه پیش‌بینی می‌شود میزان مراجعـات پزشـکی در این ایام حـدود ۳۰ درصد کمتر از سال گذشـته باشد. سـرپرست هیأت پزشـکی حج رعایت همه موازین بهداشتی را از جانب حجاج ضروری خواند و گفت: با دقت نظر حجاج در رعایت امور بهداشتی از جمله اسـتفاده از صابون (بدون بو) تیغ و وسایل شخصـی و استفاده نکردن از گوشت قربانی و گرفتن نایب از جـانب افراد نـاتوان در انجـام اعمال رمی جمرات، میزان مشـکلات و ابتلاء حجاج به عوارض مختلف به طور چشـمگیری کاهش خواهد یافت. فعالیت هیأت پزشـکی حج با ایجاد بیمارستان ۶۰ تختخوابی و مجهز به انواع تخصـص‌های پزشکی و نیز دندانپزشکی، آزمایشـگاه و رادیولوژی از دوم دی‌مـاه در حـج ۲۶، ص: ۲۷۱ مکه مکرمه آغـاز شـد. در این بیمارسـتان تـاکنون ۶۳۰۰ نفر معاینه شدند. ۳۶ نفر نیز در بخش CCU تحت درمان قرار گرفتند، ۱۶۰۰ نفر نیز از خدمات آزمایشـگاه و ۱۰۸ نفر از امکانات رادیولوژی بهره‌مند شدند و ۴۷ نفر جهت انجام اعمال جراحی نیز به بیمارستان عربستان سعودی انتقال یافتند.

همایش زائران ایرانی مقیم خارج از کشور در بعثه مقام معظم رهبری

صـدها زائر ایرانی مقیم خـارج از کشور در همـایش ایرانیـان در بعثه مقـام معظم رهبری حضور به هم رساندنـد. نماینـده ولی فقیه و سرپرست حجـاج ایرانی در این همـایش هویت ایرانی را عجین بـا محبت اهـل‌بیت علیهم السـلام خوانـد و ایرانیـان مقیم خارج را به خـدمت بـه مکتب اهـل‌بیت علیهم السـلام و دفـاع از نظـام جمهـوری اسـلامی در برابر دشـمنان فراخوانـد. آیـهٔاللّه «محمـد محمـدی ری‌شـهری»، به ایرانیـان مقیم خـارج توصیـه کرد: دیگران را به مکتب اهـل‌بیت علیهم السـلام دعوت کننـد و نور اسـلام واقعی را به سراسـر جهان انتقال دهند. وی افزود: جمهوری اسـلامی ایران تنها نظامی است که به نام اهل‌بیت علیهم السـلام تشکیل شده و قانون اساسـی‌اش بر پایه قرآن است، مسؤولان ایران اسـلامی و در رأس آنها مقام معظم رهبری تلاش دارنـد از مشـکلات بکاهنـد و نقاط قوت را تقویت کنند و در شرایطی که تمام جهان استکبار به سرکردگی آمریکا و رژیم غاصب صهیونیستی علیه ایران اسلامی بسیج شده‌انـد، ایرانیـان در داخل و خارج وظیفه دارنـد از نظام اسـلامی ایران دفاع کننـد. وی تأکیـد کرد: اگر نظام اسـلامی به طور کامل پیاده شود، زمینه‌ساز حکومت حضـرت مهدی (عج) خواهد بود و انقلاب اسلامی متصل به قیام جهانی حضرت حجت (عج) خواهد شد. سـرپرست حجاج ایرانی در بخش دیگری از سخنان خود، حج را کامل‌ترین برنامه خداوند برای سازندگی فرد و جامعه دانست و گفت: اگر زائر خانه خـدا از این برنامه حج ۲۶، ص: ۲۷۲ آن‌گونه که شایسـته است، استفاده کند و مناسک حج را صحیح انجام دهد، نه‌تنها سـرنوشت خود را تغییر می‌دهد، بلکه قادر به تغییر سـرنوشت جامعه اسـلامی و تمامی بشریت نیز خواهد بود. وی افزود:

کمترین بهره زائر بیت‌اللّه الحرام پالایش جان از بدی و زشتی است و بالاترین نعمات و برکات حج توفیق دیدار صاحب خانه است و زیارت خانه بهانه‌ای برای دیدار حضرت حق خواهد بود. آیهٔاللّه ری‌شهری با ذکر روایتی از رسول اکرم صلی الله علیه و آله گفت: قلب برخی مشغول دنیاست، عده‌ای سرگرم آخرت و جمعی، فوق این دو پی‌گیری می‌کنند و به مولا (خداوند) نظر دارند. وی افزود: وابستگان به دنیا آسودگی در دنیا ندارند و هر چه بیشتر لذاید دنیوی را می‌طلبند، تشنه‌تر می‌شوند، آنان که برای آخرت کار می‌کنند، به هدف خود می‌رسند و جمعی که نه به لذت دنیا و نه لذت آخرت می‌اندیشند و خدا را می‌جویند، به همه چیز می‌رسند. نماینده ولی فقیه به زائران ایرانی بیت‌اللّه الحرام توصیه کرد در روزهای پیش رو و در سرزمین عرفات، مشعر و منی از خداوند انس با حضرت حق را بجویند، زیرا بر اساس روایات اگر انسان بداند خداشناسی چقدر لذت دارد، دنیا را از خاك کف‌پا کم‌ارزش‌تر خواند دانست. وی بهترین هدیه زائر خانه خدا در بازگشت از حج را معنویت و نورانیت حرمین شریفین دانست و خطاب به زائران ایرانی مقیم خارج از کشور گفت: بکوشید از سفر حج، عطر کعبه، پیامبر، علی علیه السلام و فاطمه علیها السلام را برای خود هدیه ببرید.

چگونگی اجرای طرح متمرکز قربانی

اجرای طرح متمرکز قربانی، امسال وارد ششمین سال خود می‌شود. سابقه اجرای این طرح به دنبال درخواست ایران از عربستان، مبنی بر انجام قربانی به صورت بهداشتی حج ۲۶، ص: ۲۷۳ و با شرط شرعی مصرف گوشت‌ها بود. به همین منظور نشریه زائر گفت‌وگویی با آقای رضانیا مسؤول اجرای طرح قربانی انجام داده است که با هم می‌خوانیم. س: روند اجرایی طرح چگونه است؟ روند حضور ایرانیان در این طرح از سال اجرا تاکنون سیر صعودی داشته است، به طوری که امسال ۹۴۳۹۶ نفر از زائران ایران قبل از این که به طرف حرمین شریفین حرکت کنند، پول قربانی خود را در ایران واریز کرده‌اند. س: آیا فقط به همین میزان قربانی صورت می‌گیرد؟ پیش بینی می‌شود که حدود ۳ هزار نفر از ایرانیان خارج از کشور و یا افرادی که به ندرت پول قربانی خود را واریز نکرده بودند برای تهیه کوپن قربانی اقدام کنند. س: در مجموع میزان قربانی چه تعداد است؟ امسال حدود ۹۷۵۰۰ رأس قربانی را احتمالًا از ناحیه حجاج ایرانی خواهیم داشت. س: نحوه اجرای این طرح را بیان کنید. امسال کوپن‌هایی که در اختیار زائران قرار می‌گیرد به لحاظ حجم کوچك‌تر شده و نوشته‌های فارسی آن دارای مطالب بیشتری است تا افرادی که کوپن دست آنان است و وارد کشتارگاه می‌شوند، بتوانند برای ذبح اقدام کنند. س: چه کسانی از طرف کاروان‌ها به کشتارگاه‌ها مراجعه می‌کنند؟ امسال هم مثل سال‌های گذشته برای هر کاروان پنج نفر به طور ثابت کارت ورود به کشتارگاه دریافت می‌کنند که شامل مدیر، معاون، روحانی و روحانی معین و یکی از عوامل کاروان و به ازای هر پنجاه زائر یك نفر می‌تواند به کشتارگاه برود و بر روند ذبح نظارت داشته باشد. حج ۲۶، ص: ۲۷۴ س: آیا به این افراد رسید قربانی داده می‌شود؟ در پایان قربانی کردن رسید قربانی که برای آقایان و خانم‌ها تهیه شده با هدف این که اعلام کنیم قربانی از طرف آن‌ها صورت گرفته به یك‌یك زائران تحویل داده می‌شود. س: طرح جدید قربانی در حج امسال چگونه است؟ امسال یك طرح جدیدی را در دستور کار داریم که اگر ان‌شاء اللّه زمینه آن فراهم شود آن را اجرایی خواهیم کرد و آن این که ذبح شبانه را از طرف آن دسته از زائرانی که مراجع تقلیدشان مجوز ذبح شبانه بدهند، انجام دهیم و به این صورت تعداد بسیاری از زائران می‌توانند با اجازه مرجع تقلیدشان در پایان روز دهم از احرام خارج شوند. اجرای این امر منوط به تصمیم‌گیری‌هایی است که در این روزها بحث آن مطرح شده است که اگر مراجع تقلید موافقت کنند، ما از طریق اطلاع‌رسانی به استحضار کاروان‌ها خواهیم رساند و این بحث را اجرا خواهیم کرد. س: برای ایرانیان خارج از کشور چه تمهیداتی را فراهم کرده‌اید؟ امسال هم برای ایرانیان خارج از کشور تمهیداتی را فراهم کردیم تا آنان بتوانند از این امکانات بهره‌مند شوند. س: نحوه استفاده از گوشت‌های قربانی را بیان کنید. ما بسیار خوشحال هستیم در طرحی شرکت

می کنیم که مورد نظر مراجع، علما، مسؤولین و آحاد ملت ما هست که گوشت مصرف شود. در این طرح صددرصد گوشت قربانی حجاج ایرانی مصرف می‌شود. این مصرف در قالب تقسیمات بانک توسعه اسلامی است، که بخشی از آن در خارج کشور، و بخشی هم در حرم مصرف خواهد شد. هر ساله مقدار زیادی از گوشت قربانی به سفارش دفاتر کمیته امداد امام خمینی در حج ۲۶، ص: ۲۷۵ لبنان در اختیار آنان قرار می گیرد. امسال هم در تلاش هستیم تا بتوانیم بخشی از نیازمندی کمیته امداد امام خمینی در کشورهای دیگر را فراهم کنیم.

پیام تسلیت سرپرست حجاج ایرانی به مناسبت فاجعه خونین کربلا

در پی اقدام جنایتکارانه عوامل کفر و استکبار جهانی در هتک حرمت حریم حسینی و به خاک و خون کشیده شدن جمع کثیری از زائران بارگاه ملکوتی سالار شهیدان در روز پنج شنبه ۱۵ ذی‌حجه؟؟؟، آیةاللَّه ری‌شهری نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی، از مکه مکرمه پیام تسلیتی به شرح زیر داد و این فاجعه بزرگ را محکوم کرد: بسم اللَّه الرحمن الرحیم ضایعه اسفناک شهادت جمعی از زائران حرم حسینی در کربلا، ما را در غم و اندوه فرد برد. عروج خونین از سرزمین ولایت و شهادت ادامه راه سرخی است که سید الشهدا علیه السلام آغاز کرد. سازمان دهندگان این حملات کور در اندیشه تفرقه میان برادران شیعه و سنی هستند اما بدانند که با مدیریت مرجعیت آگاه و حوزه‌های علمیه کهن نجف و کربلا طرح‌ها و توطئه‌های شوم آنان جامه تحقق نخواهد پوشید. بعثه مقام معظم رهبری به نمایندگی از همه زائران ایرانی ضمن محکوم کردن این اقدام تروریستی همدردی خود را با خانواده‌های عزادار شهدای روز پنج‌شنبه کربلا اعلام داشته و برای جان باختگان آرزوی رحمت و علو درجات دارد.

همایش توجیهی مدیران کاروان‌های حج در آستانه ایام تشریق

در آستانه آغاز ایام تشریق، همایش توجیهی مدیران کاروان‌های حج تمتع سال ۱۳۸۴ روز جمعه ششم ذی حجه برابر با شانزدهم دی ماه با حضور رئیس سازمان حج و زیارت و دیگر مسؤولان ارشد ستادهای حج برگزار شد. حج ۲۶، ص: ۲۷۶ در این جلسه آقای زرهانی رئیس سازمان حج و زیارت نکات و توصیه‌هایی را به شرح زیر خطاب به مدیران کاروان‌های و مسؤولان ستادها بیان داشت که اهمّ آنها به شرح زیر است: به عموم زائران توجه کنید روحیه آنان را بسازید، و با آنان ارتباط صمیمانه و فضای ارتباطی دو جانبه برقرار کنید. به کیفیت تغذیه و بهداشت زائران بیندیشید. با انجام وقوف اضطراری بار قربانی را سبک کنید. مقام معظم رهبری ادامه روز دهم ذی حجه را برای ذبح بعد از غروب آفتاب مجاز دانسته‌اند، ضمناً حلق یا تقصیر قبل از انجام قربانی را بلامانع شمرده‌اند. برای تحقق این منظور ممکن است امسال برنامه‌ریزی کامل به عمل نیاید اما برای سال‌های بعد باید از این ظرفیت هر چه بیشتر بهره ببریم. رعایت نظم مراسم برائت با توجه به نظرات و دستورالعمل‌های بعثه مقام معظم رهبری ضرورت دارد، خصوصاً در مورد عدم شعار دادن و حتی ذکر صلوات جمعی در هنگام انتقال کاروان‌ها به محل مراسم تذکر داده شود. سال گذشته مدیران کاروان‌ها در ارتباط با تحویل اتوبوس مشاعر از پارکینگ‌های حافل و تاسکو مشکل داشتند، امسال با برنامه‌های تنظیمی این مشکل کاهش خواهد یافت. هوای عرفات در روز عرفه طبق اعلام یکی از سایت‌ها امکان بارانی بودن دارد. هرچند خبر بسیاری از سایت‌ها فقط حاکی از ابری بودن می‌باشد. امسال خوشبختانه بروز کسالت بین حجاج ایرانی با توجه به آموزش‌ها و اقدامات انجام شده قبل از سفر، بسیار کمتر شده است. امسال از صابون مایع بدون بو در مشاعر استفاده می‌شود که نتیجه هماهنگی‌های صورت گرفته توسط دفتر نمایندگی حج و زیارت در عربستان می‌باشد. ظرفیت میزان آب در ساختمان‌های مکه محدود است و امکان تهیه آب در حج ۲۶، ص: ۲۷۷ شرایط حاضر حتی با صرف هزینه زیاد هم موجود نیست. بنابراین به زائران تذکر داده شود که در این چند روزه در مصرف آب دقت نمایند. در این جلسه همچنین آقایان حمید حبیبی‌تنها، معاون تغذیه و تدارکات ستادهای حج و مهندس

ترابیان معاون حمل و نقل و مشاعر ستاد مکهٔ مکرمه برنامه‌های تدوین شده برای ایام تشریق را تشریح کردند.

شنبه هفتم ذی‌حجه

اشاره

(۸۴ /۱۰ /۱۷)

فریاد برائت از مشرکان زائران انقلابی در مسجدالحرام طنین افکند

مسجدالحرام بامداد امروز شاهد فریاد برائت هزاران زائر انقلابی به هنگام طواف خانه خدا بود. ابتکار این عمل به دست زائران پرشور شیعه لبنانی بود که از چندین روز قبل، در گروه‌های منظم و با نشان‌های مخصوص و ابراز احساسات خالصانه به ذوات مقدّس اهل‌بیت عصمت و طهارت علیهم السلام، و نمایاندن هویت شیعی خویش در جای‌جای مسجدالحرام، توجه دیگر زائران را به خود جلب کرده بودند. دسته‌های مختلف زائران انقلابی لبنانی که عموماً متشکل از مردان و زنان جوان بودند از ساعاتی پیش از نیمه‌شب در چهار سوی کعبه معظمه و در میان خیل عظیم زائران، با نظم و هیأتی مشخص مستقر شده و به دعا و مناجات مشغول بودند. نویسنده این سطور که خود در آن هنگام در مسجدالحرام حضور داشتم، شاهد آن بودم که در ساعت ۱۰ دقیقه بامداد، زائران لبنانی با صلوات‌های بلند دسته‌جمعی توجه طواف کنندگان و دیگر زائران حاضر در محوطه مسجد و طبقات فوقانی را به خود جلب کردند. پس از چند صلوات با شعارهای ضد آمریکایی و ضد اسرائیلی به تدریج به صفوف طواف‌کنندگان پیوستند و با این شعارهای کوبنده، فریاد برائت خود را حدود ۱۵ دقیقه صدای حاکم و غالب بر کل مسجدالحرام نمودند. حج ۲۶، ص: ۲۷۹ فریاد برائت لبنانی‌ها که با شجاعت و شور، و با لهجه عربی توأم بود، به سرعت مورد استقبال دیگر زائران و طواف‌کنندگان قرار گرفت و هزاران تن از ملیت‌های مختلف از جمله ایرانیان، کشورهای جنوب و جنوب شرق آسیا، آمریکا و اروپا به صفوف آنان پیوستند. برائت‌جویان که بسیاری از آنان قرآن در دست داشتند با مشت‌های گره‌کرده فریاد می‌زدند: «اللّٰه‌اکبر» «آمریکا، آمریکا، انت الشیطان الأکبر»، «یا أیّها المسلمون، اتّحدوا، اتّحدوا» «الموت لآمریکا، الموت لإسرائیل» «خیبر، خیبر، یا یهود، جیش محمّد سوف یعود». به گفته دیگر شاهدان عینی، برخی از زائران فلسطینی که هنگام اعلام برائت لبنانی‌ها، در مسجدالحرام حضور داشتند، ضمن پیوستن به صفوف آنان، از مشاهده ابراز همدلی سایر مسلمانان جهان در ابراز نفرت از صهیونیسم اشک شوق می‌ریختند. نیروهای امنیتی و پلیس سعودی که در عمل انجام یافته قرار گرفته بودند، تنها ناظر خروش برائت زائران انقلابی بودند و هیچ عکس‌العملی از خود نشان نمی‌دادند. سال گذشته نیز زائران انقلابی لبنانی فریاد برائت و مرگ بر امریکا در کنار کعبه معظمه سر داده بودند؛ امّا آن‌گونه که در کتاب «حج ۲۵» آمده است، ظاهراً محدود و تنها در اطراف حجر اسماعیل صورت گرفته است. «۱» *** زائران جوان لبنانی امسال تلاش می‌کردند تا شعائر مذهبی و شیعی خود را به نمایش بگذارند و در این کار هم موفق بودند. آنها با بهره‌گیری از نظم و انظباط و تشکیل گروه‌های چند ده نفری و علائم خاص، و نیز تکلم به زبان عربی می‌توانستند بدون مزاحمت مأموران سعودی و یا مخالفان شیعه و در حضور آنان به راحتی و با صدای بلند صلوات بر رسول خدا صلی الله علیه و آله و خاندان او بفرستند، و دعای جمعی کمیل و فرج امام عصر (عج) بخوانند. حج ۲۶، ص: ۲۸۰ اینجانب شبی در محوطه مسجدالحرام در حال قرائت قرآن کریم متوجه صحبت یکی از جوانان لبنانی با زائری ایرانی شدم که با صدای بلند از اهل‌بیت عصمت و طهارت و مظلومیت آنان و بیزاری از دشمنان و قاتلان آنها سخن می‌گفت. با او وارد صحبت شدم، جوانی پرشور و عاشق آل رسول اللّٰه صلی الله علیه و آله بود. به صراحت و با صدای بلند (به عربی) از «عربیت» اعلام بیزاری می‌کرد و تنها راه نجات مسلمانان را در

تبعیت از اهل‌بیت علیهم السلام و توسط شیعیان می‌دانست. او می گفت کشورهای عربی با جهالت دم از عرب بودن خود می‌زنند، عرب و عربیت چیست؟ آیا این عرب‌ها نبودند که سر پسر پیغمبر را بریدند و با خاندان آن حضرت بدان شیوه عمل کردند که روی تاریخ را سیاه نموده‌اند؟ سپس سخن از امام راحل و ایران اسلامی به میان آورد و از عشق خود به جمهوری اسلامی گفت و با چه عظمت و شوری از رئیس‌جمهوری اسلامی ایران آقای دکتر احمدی‌نژاد به سبب مواضع انقلابی و ضد صهیونیستی اخیرش تجلیل می کرد. وقتی وی از عربیت بیزاری می‌جست، دیدم زائری عرب که جلوی ما نشسته بود به عقب برگشت و خشم خود را با نگاهش نشان داد. به جوان لبنانی گفتم آهسته سخن بگوید که اینها ناراحت نشوند، اما او بدون اعتنا به سخن خود ادامه می‌داد. با آن جوان خداحافظی کردم و همانجا به روح پرفتوح حضرت امام خمینی قدس سره درود فرستادم. آن احیاگر اسلام ناب محمدی صلی الله علیه و آله که نه تنها ایران را به لطف خدا آزادی و آزادگی بخشید، بلکه همان گونه که قول داده و فرموده بود انقلابمان و فرهنگ انقلابیمان به جهان صادر گشت. آری حزب‌اللَّه لبنان، جهاد اسلامی فلسطین و ... نمونه‌های بارز این صدور مبارك است.

برگزاری همایش «اهل‌بیت علیهم السلام»

در موسم حج سال جاری که از سوی نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت محور تبلیغات آن «پیوند قرآن و عترت» اعلام شده است، همایش یک روزه اهل‌بیت علیهم السلام با حج ۲۶، ص: ۲۸۱ حضور گسترده ارادتمندان خاندان عصمت و طهارت در بعثه مقام معظم رهبری در مکه مکرّمه برگزار گردید. در این همایش که ده‌ها تن از اندیشمندان جهان اسلام و علمای اهل تسنن و شیعه کشورهای مختلف نیز حضور داشتند، حجت‌الاسلام هادوی دبیر هیأت علمی بعثه، شیخ خالد عطیه رئیس بعثه عراق، شیخ عبدالکریم عبید روحانی مجاهد و آزاده لبنانی از جمله سخنرانان بودند. نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی در سخنرانی خود، اهل‌بیت علیهم السلام را پاسداران و حافظان احکام و معارف قرآن و سنت خواند و گفت: قرآن تمام نیازهای مادی و معنوی انسان را تأمین می کند و اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام در کنار قرآن از احکام و معارف این کتاب آسمانی حفاظت می کنند. آیۀاللَّه «محمد محمدی ری‌شهری»، که حدیث ثقلین را برای شرکت‌کنندگان در همایش اهل‌بیت علیهم السلام در بعثه مقام معظم رهبری تشریح می کرد، گفت: رسول مکرم اسلام صلی الله علیه و آله در حدیث ثقلین تمسک به قرآن و عترت را به تمام مسلمانان توصیه فرمود و برخی که تصور می‌کنند حدیث ثقلین دو متن دارد، اشتباه می‌کنند. وی افزود: در مورد توصیه پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله به قرآن و سنت در کنار یکدیگر سند صحیحی از شیعه و سنی وجود ندارد، تمسک به سنت طبق قرآن ضرورت دارد و نیاز به حدیث برای توصیه به کتاب اللَّه و سنت نیست. نماینده ولی فقیه، عصمت، مرجعیت علمی اهل بیت علیهم السلام، پیوند دین و سیاست، و دلالت بر امامت حضرت ولی‌عصر (عج) را چهار پیام اصلی حدیث ثقلین دانست و گفت: عصمت اهل‌بیت علیهم السلام را قرآن کریم مطرح کرده است و رسول گرامی اسلام نیز اهل‌بیت علیهم السلام را همتای قرآن قرار داده و اگر کسی به عصمت اهل‌بیت علیهم السلام خدشه وارد کند در واقع به عصمت قرآن خدشه وارد کرده است و وجوب تمسک مطلق به اهل‌بیت علیهم السلام ووجوب مطلق اطاعت از آن دلیل دیگری بر عصمت آنان است. حج ۲۶، ص: ۲۸۲ وی افزود: همتایی اهل‌بیت علیهم السلام با قرآن دلالت بر مرجعیت علمی آنان دارد و پیغمبر صلی الله علیه و آله خوب می‌دانست اگر این مرجعیت علمی همراه با مرجعیت سیاسی نباشد، استفاده امت اسلام و تمام بشریت از آن امکان‌پذیر نیست. لذا اگر جهان بخواهد از علوم اهل‌بیت علیهم السلام استفاده کند، باید آنها در مصدر حکومت و سیاست قرار بگیرند. نماینده ولی فقیه افزود: تجربه تاریخی نیز نگاه عمیق پیامبر مکرم اسلام را نشان داد. زمانی که اهل‌بیت علیهم السلام از قرآن جدا شدند، خلافت اسلام تبدیل به حکومت کسری و قیصر شد و این نشان می‌دهد که تا این دو پیوند نداشته باشند، اجرای احکام و حقایق قرآن ممکن نیست. آقای ری‌شهری بقای اهل‌بیت علیهم السلام تا قیامت را یکی از روشن‌ترین پیام‌های حدیث ثقلین دانست و گفت: امامت حضرت حجت (عج) از

حدیث ثقلین قابل استخراج است، زیرا اگر یکی از اهل‌بیت علیهم السلام تا قیامت نباشد، بین کتاب و عترت افتراق حاصل می‌شود. نماینده ولی فقیه گفت: تمسک به امام ظاهر، و پیروی مطلق و بدون قید و شرط از اوامر او، تسلیم شدن به رهبری اوست. اما پیروی از امام غایب، پیروی از نایبان خاص و سپس نایبان عام، و امروز پیروی از ولی فقیه به شمار می‌آید. وی با بیان این که امروز تمسک به امام زمان (عج) پیروی از فقیه جامع شرایط است، گفت: اگر کسی بخواهد در زمان غیبت دیندار حقیقی باشد و به اسلام واقعی تمسک کند، باید از فقیه جامع‌الشرایط پیروی کند، همان‌گونه که مردم مبارز ایران به رهبری امام، انقلاب اسلامی را به ثمر رساندند و امروز با رهبری خلف صالح آن حضرت از دستاوردهای انقلاب پاسداری می‌کنند. آقای ری‌شهری به توطئه‌های مختلف دشمن علیه نظام جمهوری اسلامی ایران و پیروان اهل‌بیت علیهم السلام اشاره کرد و گفت: دلیل اصلی دشمنی استکبار جهانی به سرکردگی آمریکا با ایران اسلامی، این است که نظام جمهوری اسلامی منادی اسلام اهل‌بیت علیهم السلام است و فقیهی جامع‌الشرایط در رأس آن قرار دارد. وی با تجلیل از مقاومت اسلامی در لبنان، دلیل تهاجم گسترده رژیم صهیونیستی حج ۲۶، ص: ۲۸۳ علیه مقاومت لبنان را تمسک مسلمانان لبنان به اسلام اهل‌بیت علیهم السلام دانست. آقای ری‌شهری در پایان با ذکر روایتی از پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله گفت: تمسک حقیقی به اهل‌بیت علیهم السلام پاداش هزار شهید از شهدای بدر و احد را دارد.

نشست روحانیون و علمای شیعه جهان در بعثه مقام معظم رهبری

جمع کثیری از علما و رحانیون شیعه از کشورهای مختلف جهان که در مراسم حج سال جاری شرکت دارند، شامگاه امروز در نشست بعثه مقام رهبری در مکه مکرمه حضور یافتند. در این نشست نماینده ولی فقیه سرپرست حجاج ایرانی طی سخنانی، زمان شناسی، مخاطب شناسی، احاطه بر احادیث را سه شرط اصلی تبلیغ برای مکتب اهل بیت دانست. وی با تبیین ویژگی‌های لازم برای تبلیغ و اشاعه مکتب اهل بیت علیهم السلام گفت: امروز بیش از هر وقت دیگر، جهان آماده شنیدن قرآن و معارف ناب اسلامی است. به همین جهت روحانیون در نقاط مختلف جهان مسؤلیت سنگینی در تبلیغ دین خدا به دوش می کشند.

یکشنبه هشتم ذی حجه ۱۴۲۶

اشاره

(۱۸/ ۱۰/ ۸۴)

تشکیل جلسه شورای هماهنگی بعثه ویژه ایام تشریق

شورای هماهنگی بعثه مقام معظم رهبری با حضور نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی، رئیس سازمان حج و زیارت و سفیر جمهوری اسلامی ایران در عربستان به منظور ارائه گزارش اقدامات و فعالیت‌های بخش‌های مختلف بعثه برای ایام تشریق و برگزاری هرچه با شکوه‌تر مراسم برائت از مشرکین و دعای ملکوتی عرفه در صحرای عرفات تشکیل جلسه داد. در این جلسه مسؤل دفتر بعثه مقام معظم رهبری، معاون اداری و مالی بعثه، و مسؤول روابط عمومی گزارشی از تدابیر اتخاذ شده توسط مجموعه خود پیرامون امور مختلف کیفی و کمّی وقوف زائران ایرانی در عرفات و منی، و پیشگیری از مشکلات پدید آمده در حج سال گذشته ارائه کردند. در پایان جلسه شورای هماهنگی، آیهٔاللّه ری شهری نکاتی را درباره نحوه قرائت پیام مقام معظم رهبری در مراسم برائت از مشرکان، دعا و مداحی در عرفات، تغذیه و حمل و نقل زائران، و رعایت اصول بهداشتی در ایام تشریق بیان داشت. در این جلسه اعلام شد که پیام مقام معظم رهبری به حجاج به ۱۴ زبان ترجمه شده حج ۲۶، ص: ۲۸۵ و به صورت مکتوب و نیز صوتی بر

روی لوح فشرده آماده توزیع میان زائران کشورهای مختلف است.

حرکت حجاج ایرانی به سوی عرفات

خیل عظیم زائران ایرانی و برخی از دیگر کشورها عصر امروز هشتم ذی‌حجه (روز ترویه) با بستن احرام و عمدتاً محرم شدن در کنار بیت اللَّه الحرام، برای انجام مناسک حج و قرب الی اللَّه عازم صحرای عرفات شدند. با تلاش بی وقفه دست‌اندرکاران اجرایی حج چادرهای محل وقوف زائران ایرانی در عصر امروز آماده و پذیرای ضیوف الرحمن شد. از امشب زائران دهان‌های پر از لبیک و دل‌های پر از شوق وصال، احرام بسته به سوی عرفات جاری شدند تا نمایی از محشر را در عالم خاک مجسم کنند. لباس‌های یکدست، لب‌ها و دل‌های مشغول به ذکر خدا، نشانه‌های واحدی بود که آن شب رهروانی از سلک ابراهیم بدان شناخته می‌شدند.

دوشنبه نهم ذی‌حجّه (روز عرفه)

اشاره

(۱۹ / ۱۰ / ۸۴) از بامداد امروز، روز عرفه صحرای عرفات شاهد خیمه‌های افراشته زائران ایرانی بیت اللَّه الحرام در کنار خیمه‌های زائران دیگر نقاط جهان است. بسیاری از حجاج ایرانی با وجود آن که به سبب ترافیک سنگین پاسی از شب گذشته به محل وقوف خویش رسیدند، شب عرفه را به راز و نیاز و مناجات به صبح رسانده و صبح گاهان را نیز تسبیح گوی آغاز کردند.

برگزاری مراسم برائت از مشرکان

مراسم برائت از مشرکان یادگار سه بت شکن بزرگ تاریخ: ابراهیم علیه السلام، محمد صلی الله علیه و آله و روح اللَّه قدس سره در فضایی معنوی و ملکوتی در محل وقوف زائران ایرانی در عرفات برگزار شد. در این مراسم نمایندگان آیات عظام و نمایندگان و زائرانی از کشورهای مختلف همراه با خیل عظیم زائران ایرانی حضور داشتند. معاون وزیر امور خارجه کشور ساحل عاج، رئیس مرکز اسلامی وین، رئیس بعثه حزب اللَّه و وزیر کار دولت لبنان، چهار نفر از نمایندگان مجلس لبنان و شیخ عبدالکریم عبید روحانی آزاده لبنانی از جمله حاضران بودند. این مراسم با شعارهای ضد آمریکایی و ضد صهیونیستی آغاز شد و آیهٔاللَّه حج ۲۶، ص: ۲۸۷ ری‌شهری امیر الحاج ایران، متن پیام ولی امر مسلمین را قرائت کرد و سپس ترجمه عربی آن نیز قرائت گردید. در پایان مراسم برائت، قطعنامه‌ای پیرامون اوضاع جهان اسلام و مسائل مهم آن همچون توطئه‌های استکبار جهانی به سرکردگی آمریکا و رژیم پلید نامشروع اسرائیل بر ضد اسلام و مسلمین، وحدت امت اسلامی، دفاع از حق مسلم جمهوری اسلامی ایران از انرژی هسته‌ای، و تشکیل بازار مشترک اسلامی و مشارکت در تولید و توزیع کالاهای مورد نیاز مسلمانان صادر شد.

متن پیام حضرت آیهٔاللَّه خامنه‌ای ولی امر مسلمین جهان به زائران بیت اللَّه الحرام

بسم اللَّه الرحمن الرحیم قال اللَّه تعالی: «فَإِذا قَضَیْتُمْ مَناسِکَکُمْ فَاذْکُرُوا اللَّهَ کَذِکْرِکُمْ آباءَکُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِکْراً» (چون مناسک خود را با پایان بردید، خدا را چنان یاد کنید که پدران و برترین عزیزان خود را یاد می‌کنید، بل از آن نیز بیشتر) «سوره بقره آیه‌ی ۲۰۰»

برادران و خواهران مسلمان!

روزهای حج، روزهای امید و نوید است. از سوئی شکوه همبستگی میان مسافران خانه‌ی توحید، در دلها امید می‌آفریند، و از سوئی

طراوت یافتن جانها به برکت ذکر الهی، گشایش درهای رحمت را نوید می‌دهد. حاجیان پس از آنکه مناسک پر رمز و راز حج را که خود لبالب از ذکر و خشوع است به جای آوردند، بار دیگر به ذکر خدا فراخوانده می‌شوند. این تاکید از آنرو است که یاد خدا دلهای افسرده را فروغ می‌بخشد و نور ایمان و امید در آن میدمد ... و دل آنگاه که امیدوار و مومن است، آدمی را بر درست پیمودن گردنه‌های لغزنده و پرچالش زندگی و رسید به قله‌های کمال مادی و معنوی قادر می‌سازد. معنویت حج، همین در ذکر اللَّه است که چون روح در یکایک اعمال حج گنجانیده شده است. این سرچشمه‌ی مبارک باید پس از دوران نیز همچنان بجو شد و این حج ۲۶، ص: ۲۸۸ دستاورد، ادامه یابد. آدمی در میدانهای گوناگون زندگی، قربانی غفلت خویش است. هرجا غفلت هست انهدام اخلاقی و انحراف فکری و هزیمت روحی نیز هست. و همین ضایعات است که به نوبه خود می‌تواند علاوه بر اضمحلال شخصیت افراد انسان، شکست ملتها و فروپاشی تمدنها را نیز پدید آورد. حج یکی از برترین تدابیر اسلام در غفلت زدائی است. بین المللی بودن این مراسم، گویا این پیام را می‌رساند که امت اسلامی در هویت جمعی خود نیز، جدا از وظیفه‌ی فردی هر مسلمان، موظف به غفلت زدانی از خویشتن است. عبادات و مناسک حج، فرصت می‌دهد که ما اسارت و وابستگی غفلت‌بار خود به لذت طلبی و هوس و تن آسانی را موقتاً ترک کنیم. احرام و طواف و نماز و سعی و وقوف، ما را از یاد خدا سرشار و به حریم الهی نزدیک می‌کند، و لذت انس با خدا را درکام جان ما می‌نشاد. از سوی دیگر، شکوه و جلال این گردهمائی به نظیر، ما را با واقعیت امت عظیم اسلامی که فراتر از ملتها و نژادها و رنگها و زبانها است، آشنا می‌سازد. این جمع درهم تنیده و هماهنگ، این زبانها که همه به یک سخن مترنم‌اند، این تن‌ها و دلها که همه به یک قبله رو می‌آورند این انسانها که دهها کشور و ملت را نمایندگی می‌کنند، همه متعلق به یک واحد و یک مجموعه‌ی عظیم‌اند، و آن امت اسلامی است. حقیقت آن است که امت اسلامی دورانی دراز، در غفلت از خویش گذرانیده است. عقب ماندگی های امروز علمی و عملی و فرودست ماندن در میدان سیاست و صنعت و اقتصاد، محصول تلخ آن غفلتها است ... و اکنون با تحول شگرفی که در جهان پدید آمده یا در حال پدید آمدن است، امت اسلامی باید غفلت‌های گذشته‌ی خود را جبران کند ... و خوشبختانه برخی پدیده‌های دوران کنونی، نوید دهنده‌ی آغاز این حرکت جبرانی است. تردید نباید کرد که دنیای استکبار، بیداری مسلمانان و اتحاد اسلامی و پیشرفت حج ۲۶، ص: ۲۸۹ ملتهای ما در میدانهای دانش و سیاست و نوآوری را، بزرگترین مانع سلطه و سیطره‌ی جهانی خود می‌شمارد و با همه‌ی توان با آن می‌ستیزید. تجربه‌ی دوران استعمار و نواستعماری پیش روی ما ملتهای مسلمان است. امروز که دوران استعمار فرانوین است باید از آن تجربه‌ها درس بیاموزیم و بار دیگر برای مدتی طولانی، دشمن را بر سرنوشت خود مسلط نکنیم. در آن دورانهای تلخ و سیاه، قدرتهای مسلط غربی، همه‌ی ابزارهای فرهنگی و اقتصادی و سیاسی و نظامی را برای تضعیف کشورها و ملتهای مسلمان به کار گرفتند و تفرقه و فقر و جهل را بر آنان تحمیل کردند. غفلت و تنبلی وضعف نفس بسیاری از رجال سیاسی، و مسئولیت ناپذیری بسیاری از نخبگان فرهنگی ما به آنان کمک کرد، ونتیجه، غارت ثروتهای ما، و تحقیر و حتی انکار هویت ما، و نابود شدن استقلال ما شد. ما ملتهای مسلمان روز به‌روز ضعیف‌تر شدیم و چپاول‌گران زیاده خواه و سلطه طلب روز به‌روز قوی‌تر. اکنون که به برکت فداکاری مبارزان و شجاعت و صداقت رهبران در برخی از نقاط دنیای اسلام، بیداری اسلامی امواج خود را گسترش داده و جوانان و نخبگان و آحاد مردم را در بسیاری از کشورهای اسلامی به میدان آورده و چهره‌ی غدّار سلطه طلبان برای بسیاری از سیاستمداران و زمامدران مسلمان آشکار گشته است، بار دیگر سردمداران استکبار در پی ترفندهای تازه برای ادامه و تحکیم سیطره‌ی خود بر دنیای اسلام‌اند. شعار دموکراسی خواهی و حقوق بشر یکی از این ترفندهای است. امروز شیطان بزرگ که خود مجسمه‌ی شرارت و قساوت بر ضد بشر است، پرچم طرفداری از حقوق بشر را بلند کرده و ملتهای خاورمیانه را به دموکراسی دعوت می‌کند. دموکراسی مورد نظر امریکا در این کشورها به معنای آن است که دست نشاندگانی رام و مطیع، به کمک توطئه و روشوه و تبلیغات اغواگر، در انتخاباتی ظاهراً مردمی و باطناً آمریکائی برسرکار بیایند و عامل آمریکار در تحقق هدفهای پلید حج ۲۶، ص:

۲۹۰ استکباری شوند. سر لوحه‌ی این هدفها سرکوب موج اسلام‌خواهی و به انزوا کشیدن دوباره‌ی ارزشهای اسلامی است. همه‌ی ابزاراهای تبلیغاتی و سیاسی امریکا و دیگر سلطه طلبان، امروز به کار افتاده است تا نهضت بیداری اسلامی را به تأخیر اندازند و اگر بتوانند سرکوب کنند. ملتهای مسلمان باید امروز کاملًا هوشیار و مراقب باشند. و علما و پیشوایان دینی، روشنفکران و دانشگاهیان، نویسندگان و شاعران و هنرمندان، جوانان و نخبگان، همه و همه بایـد با هوشیاری و اقدام بهنگام، نگذارنـد، آمریکای جهانخوار دوره‌ی جدیـدی از سلطه‌ی استعماری خود بر دنیای اسلام را آغاز کند. شعار دموکراسی خواهی از سوی سلطه گرانی که سالها مدافع رژیمهای دیکتاتوری در آسیا و آفریقا و قاره‌ی آمریکا بوده‌اند، پذیرفته نیست. داعیه‌ی مبارزه با خشونت و تروریسم از کسانی که خود مروِج تروریسم صهیونیستی و مرتکب خونین‌ترین خشونتها در عراق و افغانستان‌اند، نفرت آور است. ادعای طرفداری از حقوق مدنی از شیطانهائی که جنایات تروریست خون آشامی چون شارون را بر مردم مظلوم فلسطین، همواره تحسین و تشویق کرده‌اند، فریبی مستوجب لعن و نفرین است. مرتکبان جنایات گوانتانامو و ابو غریب و زندانهای مخفی در اروپا و تحقیر کنندگان ملت عراق و فلسطین و پرورش دهندگان گروههائی که به نام اسلام، خون مسلمانان را در عراق و افغانستان مباح می‌شمرند، حق ندارند از حقوق بشر سخن بگویند. دولتهای امریکا و انگلیس که شکنجه‌ی متهمان و حتی ریختن خون آنان در خیابانها را مجاز میشمرند و حتی شنود مکالمات تلفنی شهروندان خود بدون حکم قضائی را جایز می‌دانند، حق ندارند خود را طرفدار حقوق مدنی معرفی کنند دولتهائی که با تولید سلاح اتمی و شیمیائی و به کار گرفتن آن، تاریخ معاصر خود را سیه رو کرده‌اند، حق ندارند خود را متولی عدم اشاعه‌ی صنعت هسته‌ئی قلمداد کنند. برادران و خواهران مسلمان! حج ۲۶، ص: ۲۹۱ امروز جهان و به ویژه جهان اسلام دوران حساسی را می گذرانـد. از سوئی امواج بیداری سراسر دنیای اسلام را فراگرفته، و از سوئی چهره‌ی غدّار امریکا و دیگر مستکبران از پرده‌ی تزویر و ریا، بیرون افتاده است. از سوئی حرکت به سمت بازیابی هویّت و اقتدار در بخشهائی از جهان اسلام آغاز شده و در کشوری به عظمت ایران اسلامی، نهال‌های دانش و فناوری مستقل و بومی به بار نشسته و اعتماد به نفسی که محیط سیاسی و اجتماعی را متحول کرده بود به محیط علم و سازندگی کشیده شده است. و از سوئی رخنه‌های ضعف و انحطاط در آرایش سیاسی و نظامی دشمنان پدیـد آمده است. امروز عراق از سوئی و فلسطین و لبنان از سوئی نمایشگاه ضعف و عجز قدرت پرمدعای امریکا و صهیونیزم است. سیاست خاورمیانه‌ئی امریکا در نخستین گامهای خود با موانعی بزرگ مواجه شده و ناکامی در این سیاست، به حربه‌ئی بر ضد طراحان آن تبدیل شده است. امروز روزی است که ملتها و دولتهای مسلمان می‌تواننـد ابتکار عمل را به دست گیرنـد و کاری بزرگ را آغاز کننـد. کمک به ملت مظلوم فلسطین، حمایت از ملت بیدار عراق، حراست از ثبات و استقلال لبنان و سوریه و دیگر کشورهای منطقه، وظیفه‌ئی همگانی است، و وظیفه‌ی نخبگان سیاسی و دینی و فرهنگی و رجال ملي و جوانان و دانشگاهیان، سنگین تر از دیگران است. وحدت و همدلی میان پیروان مذاهب اسلامی و پرهیز از اختلافات فرقه‌ئی و قومی باید از برجسته ترین شعارهای این نخبگان باشد. نشاط علمی، نشاط سیاسی، تلاش فرهنگی و بسیج کردن همه‌ی نیروهای در این صفوف اصلی، باید سرلوحه‌ی دعوت آنان قرار گیرد. دنیای اسلام برای مردمسالاری و حقوق بشر، محتاج نسخه‌ی مغلوط و بارها نقض شده‌ی غرب نیست، مردمسالاری در متن تعالیم اسلامی و حقوق انسان از برجسته ترین سخنان اسلام است. دانش را از دارندگان آن، از هرجا و هرکه، بایـد آموخت ولی دنیای اسلام بایـد همت کنـد تـا همیشه شاگرد نمانـد و از استعدادهای خود و همت خود برای نوآوری و ابتکار و تولیـد علـم کمک بگیرد. حج ۲۶، ص: ۲۹۲ ارزشهای غربی که در کشورهای آنان به فروپاشی اخلاقی و رواج شهوترانی و خشونت و قانونی کردن همجنس بازی و فضاحتهای دیگری از این قبیل انجامیده، قابل تقلید نیست. اسلام بـا ارزشهای والای خود، برترین منبع رستگاری انسانها است و نخبگان ملتها وظیفه‌ی حتمی بازخوانی و ترویج این ارزشها را بر دوش دارند. تروریسم کور و وحشیانه که امروز مستمسک اشغالگران عراق برای حمله به اسلام و مسلمانان و بهانه‌ی ادامه‌ی اشغال نظامی آن کشور اسلامی است، بنابر تعالیم اسلام مطرود و محکوم است. اولین متهم این حوادث

جنایت‌بار نظامیان امریکائی و دستگاه‌های جاسوسی آمریکا و اسرائیل‌اند که تأثیر گذاری بر روند تشکیل دولت در عراق نزدیکترین هدف خباثت آلود آنها به شمار می‌رود. برادران و خواهران مسلمان! تضمین کننده‌ی همه‌ی هدفهای بزرگ امت اسلامی، توکل به خداوند و اعتماد به وعده‌ی حتمی قرآن و تحکیم اتحاد اسلامی است، و فریضه‌ی حج با مایه‌ی غنی و کارساز ذکر اللَّه و با اجتماع متراکم و عظیم مسلمانان در مناسک آن، می‌تواند نقطه‌ی آغاز و سکوی پرش این نهضت فراگیر باشد. و برائت در قول و عمل از سردمداران کفر و استکبار در این فریضه، الگوی عمل و نخستین گام در این راه گردد. توفیق الهی را برای شما حجاج و دعای حضرت والی اللَّه اعظم روحی فداه را برای همه‌ی مسلمانان آروز می‌کنم. والسلام علیکم ورحمهٔ اللَّه سید علی خامنه‌ای

قطعنامه مراسم برائت از مشرکان

اعوذ باللَّه من غضب الجبّار بَراءَةٌ مِنَ اللَّهِ وَ رَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عاهَدْتُمْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ تمجید متوالی و تسبیح متوالی، ترا سزد، ای پروردگار نوح، ای خدای ابراهیم، ای معبود موسی، ای مسجود عیسی و ای خدای احمد که اذن ورود به ضیافت پرشکوه حج و حضور در این سرزمین مقدس را به ما مرحمت فرمودی. بار الها، در این فضای ملکوتی و از کنار شهر مقدّس مکّه، پایگاه قدرتمند خداپرستان، با ابراز خضوع و بندگی به درگاه با عظمتت، ضمن محکوم ساختن روش و منش دشمنان دین و انسانیت، این واقعیت تلخ دوران زندگی بشر را به تمام جهانیان یادآوری می‌کنیم که خباثت تفکّر شوم صهیونیزم از زمانی خودنمایی کرد که پیامبر اولوالعزم، فرستاده بزرگ الهی، حضرت موسای کلیم علی نبیّنا وآله وعلیه السلام، منادی بزرگ یکتاپرستی و مبارزه با فرعونیان ستمگر، پس از تحمّل رنجها و مشقّات فراوان، از فراز کوه طور با الواح نورانی و فرامین مقدس الهی به سوی مردم سرازیر گشت تا امّت خود را به وادی امن هدایت رهنمون گردد، لیک، افسوس که سامریان دنیاپرست و پیروان مکتب تکاثر، آیات الهی را بهایی اندک فروختند و گوساله طلای ساخته و پرداخته شیاطین را به جای خدای بزرگ و مهربان نشانیدند و از همان زمان، بت‌پرستی و شرک، در قالبی جدید رُخ نمود و امروز، صهیونیزم پلید جهانی در عصر جاهلیت نوین، با همان تفکر امّا با شیوه‌های جدید، در صدد سلطه و سیطره بر تمامی صحنه‌های اقتصادی فرهنگی، سیاسی و نظامی جهان برآمده و تأسیس دولتی سفاک و مزدور به نام اسرائیل، تنها صحنه‌ای کوچک از خیمه‌شب‌بازی گردانندگان صحنه‌های پشت پرده اردوگاه مشترک استکبار و استعمار پیر به شمار می‌رود. با بیان این واقعیت تاریخی محکوم به شکست، ما زائران بیت اللَّه الحرام با الهام از فرهنگ غنی اسلام ناب و تعالیم انبیا الهی و در رأس آنان گل مسندنشین بوستان انبیا، پیامبر عالیمقام اسلام حضرت ختمی مرتبت صلی الله علیه و آله در اقدامی شرعی و آگاهانه، مبتنی بر رهنمودهای احیاگر حج ابراهیمی و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، امام راحل حج ۲۶، ص: ۲۹۴ (قدّس‌اللَّه نفسه الزکیه) و فتوای خلف صالح آن حضرت، مقام معظّم رهبری انقلاب اسلامی مدّظلّه العالی، مبنی بر اقامه مراسم اعلام برائت از مشرکین در صحرای مقدّس عرفات، هم اکنون و با کسب اجازه از محضر امیرالحاج اعظم، مولانا حضرت صاحب العصر والزمان ارواحنا لتراب مقدمه الفداء، بر لزوم برائت و بیزاری از شرک و بت‌پرستی و تمامی مظاهر عینی آن تأکید نموده و ضمن اعلام آمادگی برای اجرای فرامین و رهنمودهای ولی امر خویش و مقابله با تمامی مظاهر کفر و شرک و نفاق، مواضع اصولی خود را به این شرح اعلام می‌داریم: ۱. ما زائران بیت اللَّه الحرام ضمن تقبیح توطئه‌ها و اقدامات صهیونیزم بین المللی، به عنوان شیطانی مکّار و مروّج کفر، شرک و بت‌پرستی و عامل به بردگی کشیدن انسان‌ها با شیوه‌ای نوین، حرکت شیطانی گردانندگان جبهه صهیونیزم را در زمینه دست‌آویز قرار دادن آیین آسمانی و دین حضرت موسی علیه السلام، که آنان را تا عمق پرتگاه نفرت جهانی به پیش برده، محکوم ساخته و جهان اسلام و ملت‌های آزاده را به انجام مقدمات مؤثر به منظور خنثی کردن سیاستهای شیطانی این اردوگاه، فرا می‌خوانیم. ۲. ما زائران بیت‌اللَّه الحرام، اعمال تجاوزکارانه استکبار جهانی به سرکردگی مجسمه و کانون شرارت،

آمریکای جنایتکار را، در تجاوز و جنگ افروزی، قتل و غارت، شکنجه و جاسوسی، آدم‌ربایی و ایجاد زندانهای مخفی، به شدّت محکوم ساخته و ضمن تأکید بر ضرورت خروج نیروهای اشغالگر از سرزمین‌های اسلامی، مراتب نفرت و انزجار و برائت خود را از آمریکا، این امّ‌الفساد قرن و شیطان بزرگ و مولود نامشروع آن، یعنی اسرائیل غاصب اعلام می‌داریم. ۳. ما زائران بیت اللَّه الحرام، دستیابی و بهره‌گیری از انرژی صلح‌آمیز هسته‌ای و سایر مواهب الهی و طبیعی را حقّ ملّتها و مسلمانان سراسر عالم دانسته، ایجاد هرگونه محدودیت و توجیه از سوی کشورهای اروپایی را در مورد حقوق کشورهای اسلامی در زمینه‌های مختلف، حرکتی غیر اصولی و مغایر با موازین بین المللی دانسته و ضمن هشدار به آنان در مورد ضرورت رعایت حقوق شهروندی مسلمانان، بر حقّ مسلّم حج ۲۶، ص: ۲۹۵ تمامی کشورهای اسلامی مبنی بر برخورداری از فناوری هسته‌ای تأکید می‌نماییم. ۴. ما ضمن تحسین هوشیاری و هدایتهای حکیمانه مرجعیت شیعه در عراق و به موازات اعلام حمایت قاطع از ملّت عراق، اقدامات تروریستی گروهک‌های دست‌نشانده و ساخته و پرداخته آمریکا را که به نام طرفداری از اسلام، حرکاتی مشکوک و در راستای تأمین منافع صهیونیزم از خود نشان می‌دهند و همچنین هرگونه اقدامات تروریستی اعم از دولتی و غیر آن را به شدّت محکوم می‌نماییم. در پایان ضمن آروزی عزّت و سرافرازی مسلمانان، ظهور موفور السرور حضرت بقیّةاللَّه الاعظم (عجّل اللَّه فرجه الشریف) را از درگاه خداوند بزرگ مسألت می‌داریم تا از رهگذر حضور پربرکت آن امام همام، عدالت و امنیت بر زمین حکمفرما شده و در سرتاسر جهان این ندای معنوی، طنین افکن گردد که: لا إله إلّااللَّه محمّداً رسول اللَّه والسلام علی عباد اللَّه الصالحین نهم ذی‌حجّه ۱۴۲۶/ ۱۹ دی‌ماه ۱۳۸۴

طنین دعای عرفه حضرت اباعبداللَّه علیه السلام در صحرای عرفات

عصر روز عرفه دعای روح بخش و ملکوتی عرفه یادگار سالار شهیدان حضرت امام حسین علیه السلام به یاد مناجات و راز و نیاز آن وجود مقدس در صحرای عرفات طنین افکن شد. در این مراسم روحانی که هزاران تن از حجاج ایرانی و دیگر کشورها حضور داشتند، زائران با سیل اشک و آه و ناله واستغاثه در پیشگاه ربوبی، «الهی العفو» گویان از خداوند قادر متعال خواهان بخشش گناهان خویش و لطف و عنایت حق تعالی شدند. زائران شیعه در حالی که به حضرت مهدی موعود (عج) متوسل می‌شدند، برای موفقیت و پیروزی اسلام و مسلمین، طول عمر و توفیق مقام معظم رهبری، سرافرازی و موفقیت نظام مقدس جمهوری اسلامی و سلامتی هم وطنان خود دعا کردند. شور و حال حاکم بر فضای دعای عرفه امروز حجاج ایرانی به حدی بود که اشک حج ۲۶، ص: ۲۹۶ و آه بسیاری از زائران تا پایان دعا و پس از آن ادامه داشت. عارفان در روز عرفه و در صحرای عرفات قدر ثانیه‌ها را نیز می‌دانند و لحظه‌ای را از دعا و نیایش و استغفار غافل نمی‌شوند.

وقوف در مشعر الحرام

با غروب آفتاب در عرفات، نماز مغرب و عشا به امامت نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی با حضور جمع کثیری از زائران در جایگاه مراسم برائت از مشرکان اقامه شد. آن گاه زائران توسط اتوبوس به مشعر الحرام منتقل شدند تا بامداد روز دهم در آن مکان مقدس وقوف کنند. هنگامی که نویسنده این سطور با برخی از نیروهای سابقه‌دار در مراسم که در یک اتوبوس بودیم به مشعر الحرام رسیدم، با اختلاف نظر آن برادران درباره محدوده مشعر مواجه شدم. برخی از آنان معتقد بودند که تا قبل از پل وقوف کنیم و جلوتر نباید برویم، و عده‌ای بر این باور بودند که باید جلوتر برویم زیرا هنوز به تابلوی حد مشعر نرسیده‌ایم. بعضی هم می‌گفتند تابلوهای سعودی‌های دقیق و قابل اعتنا نیست. لذا اینجانب که برای نخستین بار مشرف می‌شدم همراه با یکی از برادران برای آن که خلاف حکم عمل نکرده باشیم چند صد متری به عقب باز گشتیم و در آنجا نیز با چند اتوبوس زائران ایرانی مواجه

شدیم که مدیران کاروان هایشان نیز در محدوده مشعر اختلاف داشتند. هرچند ما مطمئن شدیم که در «مشعر» وقوف کرده‌ایم، امّا ضرورت دارد دست اندرکاران با بررسی دقیق و اطمینان خاطر از محدوده مشعر الحرام مدیران کاروان‌ها را توجیه کنند تا زائران به شک وتردید نیافتند. به ویژه آن که در احکام مشعر است که نباید پیش از طلوع آفتاب از «وادی محسّر» تجاوز کنند و محل وادی محسّر نیز علامت گذاری شده نیست. از دیگر موارد منفی که در وقوف در مشعر جلب نظر می کند، این است که برای زائران ایرانی مکان مشخص و محصوری در نظر گرفته نشده است و ظاهراً یک مسیر را به زائران ایرانی اختصاص داده بودند تا در آن مسیر و پارکینگ‌های آن وقوف کنند. اما حج ۲۶، ص: ۲۹۷ مأموران سعودی این را هم اجرا نکردند و مسیر اختصاصی ایرانیان را به روی دیگران نیز گشودند. لذا شلوغی و ازدحام زیاد، عدم امکان خروج بسیاری از زائران از اتوبوس‌ها به سبب نبودن جا برای وقوف، دور بودن و شلوغی سرویس‌های بهداشتی و نیز دود غلیظ گازوئیل اتوبوسهای روشن خودی و غیر خودی موجب گشت تا آن گونه که باید زائران نتوانند از فرصت وقوف در این مکان مقدس که سفارش اکید به عبادت و اطاعت الهی آن شده است، بهره‌برند. ضرورت دارد دست اندرکاران حج جمهوری اسلامی با پی گیرهای مؤکد، مسؤلان سعودی را وا دارند تا مشکلات موجود زائران در مشعر الحرام را حل کرده و در حج سال آینده مشکلات فعلی تکرار نگردد. حج ۲۶، ص: ۲۹۸

ایام تشریق (۱۰ تا ۱۲ ذی حجه)

اشاره

(۱۹ تا ۲۱/ ۱۰/ ۸۴) صبح‌گاه دهم ذی حج روز عید سعید قربان، زائران بیت اللَّه الحرام پس از اقامه نماز صبح در مشعر الحرام که بعضاً به جماعت خوانده می‌شد، خود را آماده حرکت به سوی «منی» کردند و همزمان با طلوع آفتاب برای انجام سایر اعمال حج تمتع روانه شدند. بیشتر زائران فاصله مشعر تا منی را پیاده طی کردند اما برخی حاجیان دیگر کشورها با انواع مختلف خودروها به راه افتادند که تراکم خودروها و ازدحام سیل زائران پیاده باعث شد حرکت سواره و پیاده به سختی و در مدت زمان بیشتر از معمول انجام گردد. حاجیان ایرانی پس از ورود به منی و استقرار در مکان‌های از پیش تعیین شده، برای رمی جمره عقبه عازم گشته و پس از بازگشت به محل بیتوته، با اعلام رمی خود به مسؤلان کاروانها، به نیابت از آنها ذبح قربانی انجام گرفت و با اعلام اسامی آنان که قربانی شان ذبح می گردید، حلق یا تقصیر می کرداند. هر چند تدبیر اتخاذ شده برای ذبح قربانی موفق و مفید و مثبت واقع شده است، اما امر «حلق» به رغم اعلام دستور العمل‌های بهداشتی و تدبیرهای لازم، هنوز با کاستی‌هایی انجام می‌شود که مناسب شأن ضیوف الرحمن نیست، نبود یک جایگاه مناسب برای حلق و انجام آن در مقابل دستشویی‌های و به‌ویژه در برخی موارد در مسیر عبور و مرور بانوان زائر صحنه‌های ناخوشایندی را پدید آورده بود. برخی زائران مرد به حج ۲۶، ص: ۲۹۹ این منظور ردای احرام خود را در آورده بودند، در حالی که بانوان از مقابل آنها عبور می کردند. نبود «حلّاق» ماهر نیز باعث شده است که هرکس سرخود را به دست دیگری بسپارد و بعضاً ناشی بودن در این امر زخمی و خونین شدن بسیاری از سرها را در پی دارد. اگر کسی مانند نویسنده این سطور دوست و آشنایی برای حلق نداشت، سرگردان می‌ماند! به ما گفته بودند برای پیشگیری از موارد غیر بهداشتی پیش بندهای پلاستیکی یک‌بار مصرفی در نظر گرفته شده تا پس از حلق، موها تماماً در همان پیش بند جمع آوری شود. اما آنچه اینجانب به چشم خود دیدم چنین نبود و پخش شدن انبوه موهای تراشیده شده در مسیرها، کمبود مواد شوینده در دستشویی‌ها از عدم برنامه ریزی برای اجرای صحیح امور بهداشتی حکایت داشت. به جاست از سال آینده در محل استقرار کاروانها جایگاه مخصوص و پوشیده‌ای برای حلق همراه با حلّاق در نظر گرفته شود تا با رعایت اصول بهداشتی از آنچه امسال شاهد آن بودیم، جلوگیری بعمل آید.

برگزاری مراسم بزرگداشت شهدای سانحه‌های هوایی سپاه، خبرنگاران شهید، و زائران در گذشته ایرانی

شب‌های یازدهم و دوازدهم ذی حجه در محل بعثه مقام معظم رهبری در منی مراسم برزگداشت سومین روز شهادت شهیدان سانحه هوایی فرماندهان سپاه، و چهلمین روز شهادت شهدای عرصه اطلاع رسانی و نیز یاد بود سه زائر ایرانی در گذشته در حادثه فرو ریختن ساختمان هتل لؤلؤ الخیر مکه برگزار شد. در این مراسم که هر دو شب از سیمای جمهوری اسلامی ایران به طور مستقیم بخش می‌شد، پس از اقامه نماز جماعت مغرب و عشا مداحان اهل بیت عصمت و طهارت فضای ملکوتی منی را معنویت بیشتری بخشیدند در شب اول حجهٔالاسلام والمسلمین راشد یزدی، و در شب دوم حجهٔالاسلام نقویان سخنرانی کردند. حج ۲۶، ص: ۳۰۰ سخنرانان ضمن گرامیداشت خاطره این شهدا به ویژه شهید کاظمی فرمانده نیروی زمینی سپاه، بهره‌گیری هرچه بیشتر زائران را از فرصت بسیار ارزشمند پدید آمده برای آنان خواستار شدند.

فاجعه ناگوار کشتار زائران خانه خدا در رمی جمرات

در روز دوازدهم ذی حجه حدود ساعت یک بعد از ظهر در اوج حضور زائران اهل تسنن برای رمی جمرات بنا به آنچه مسؤلان سعودی اعلام کردند به سبب ازدحام زیاد و اصرار زائران برای حمل اسباب و اثاثیه خود به هنگام رمی، شمار بسیاری از آنان کشته شدند. به گفته سخنگوی وزارت کشور عربستان سعودی شمار کشته شدگان به ۳۶۳ نفر رسید که عمدتاً از اتباع هند، پاکستان، سعودی، بنگلادش، مصر، ترکیه، سودان، افغانستان و الجزایر هستند: شمار مجروحان این حادثه بنا به نوشته روزنامه فارسی البلاد ۲۸۹ تن اعلام شده است. هفت زائر ایرانی (شش تن از کاروانهای اهل تسنن کردستان، و یک نفر از کاروانهای تهران که نتوانسته بود پیش از ظهر رمی کند) نیز جز کشته شدگان هستند. این حادثه که متاسفانه نخستین نمونه از نوع خود نیست، پیشاپیش قابل حدس زدن بود، هرچند دلیل اصلی این فاجعه دقیقاً اعلام نشد، اما نمی‌توان ادعای مقام سعودی مبنی «بر اصرار زائران برای حمل اسباب و اثاثیه» را از عوامل بروز آنان دانست. زیرا اولّا: به سبب اطلاع رسانی قبلی از طریق تابلوهای بزرگ در سطح شهر و به زبانهای مختلف که از زائران خواسته شده بود هنگام حضور در رمی از آوردن اثاث و لوازم خودداری کنند، اکثر قاطع زائران بدون اسباب و اثاثیه حاضر می‌شدند. ثانیاً: مأموران سعودی با دقت و خشونت معدود زائرانی را که لوازمی با خود حمل می‌کردند، به کناری کشیده و مانع حضور آنها با وسائلشان می‌شدند. بنابراین چنین چیزی نمی‌تواند عاملی برای تجمع فشرده و کشتار زائران باشد. حج ۲۶، ص: ۳۰۱ سهل‌انگاری در رفع سد معبر و نداشتن تدبیر در انتظام عبور و مرور نقش مهمّی در بروز این حادثه داشت. در طول مسیر از محل استقرار حجاج در منی تا محل جمرات، قدم به قدم متکدیان در چند ردیف وسط راه نشسته و عموماً با نقص عضوهای رقت آور و صداهای تصنعی ترحم برانگیز مانعی بزرگ در رفت و آمد زائران هستند. از آن بدتر و مؤثرتر بیتوته کردن انبوه زائران پاکستانی و هندی و آفریقایی در این مسیر است که از دو طرف، بخش اعظم راه را اشغال کرده‌اند. سیل زائران وقتی از محل استقرار خویش حرکت می‌کنند، وقتی به چنین موانعی برمی‌خورند، متراکم شده و سعی در یافتن راهی برای عبور می‌کنند که این امر خود به بی‌نظمی موجود می‌افزاید. از این گذشته با اندک تدبیری مسؤلان مربوطه می‌توانند مسیر رفت زائران رمی جمرات را از مسیر بازگشت آنان مجزا کنند تا از تداخل زائران رمی کرده در حال بازگشت با زائرانی که رو به جمرات می‌آورند، و به کندی عبور و مرور می‌انجامد، پیش‌گیری کنند. وضعیت فعلی که مختصراً بیان شد، یعنی حضور گسترده بی‌سرپناهان در مسیر، آلودگی محیط، گدایان فراوان در وسط راه‌ها که شاید رقم آنان به هزاران تن برسد، و نیز حلق در محوطه جمرات و اطراف آن توسط بسیاری از زائران دیگر کشورها صحنه‌های ناخوشانیدی را پدید می‌آورد که اینجانب به یکی از دوستان گفتم خدا خواسته است دشمنان اسلام و غربی‌ها به سبب غیر مسلمان بودن نمی‌توانند این صحنه‌ها را ببیند و گرنه در بوق‌های تبلیغاتی خود از این فریضه بزرگ و پر محتوا چهره‌ای خشن، آلوده و غیرانسانی ترسیم می‌کنند، به‌ویژه هنگام رجم که فشارهای شدید و هجوم بی‌امان

برخی، بـدون ملاـحظه حـال ضـعیفان و سالمنـدان صـحنه‌های درد آوری را پدیـد می‌آورد. ظـاهراً اینجـانب خوش خیـال بودم زیرا دسـتگاه تبلیغاتی اسـتعمار پیر انگلیس از طریق عوامل مسلمان!! خود با فیلم برداری از همین صحنه‌ها در حج امسال و برای مخدوش کردن حقیقت این آیین دشمن شکن، از آن چهره‌ای زشت به بینندگان خود ارائه کرده است.

پیام تسلیت امیرالحاج جمهوری اسلامی ایران به مناسبت شهادت تعدادی از سرداران سپاه

آیهٔاللَّه محمد محمدی ری‌شـهری روز پنجشـنبه، در بازگشت از منی با انتشار پیامی حادثه تاسف بار سقوط هواپیمای نظامی سپاه را که منجر به شـهادت جمعی از مسئولین و فرمانـدهان سپاه پاسـداران انقلاب اسـلامی و یک نفر از همکاران صدیق بعثه مقام معظم رهبری شـد، به رهبر فرزانه انقلاـب و فرمانـدهی معظم کـل قوا، و ملت شـریف ایران تبریک و تسـلیت گفت. در بخشـی از این پیام آمده است: خبر عزیمت سردار رشید اسلام، سر لشکر احمد کاظمی و تعدادی از سرداران و افسران سپاه در حادثه سقوط هواپیما به دیار باقی، موجب انـدوهناک شـدن همه حجاج ایرانی بیت اللَّه الحرام در صـحران عرفات شد زیرا این فرماندهان شـجاع و متدین و غیور از یادگاران ارزشمند دوران دفاع مقدس و ذخایر انقلاب اسلامی بودند. نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت در این پیام از حجاج ایرانی خواسـته است تا در مسـجدالحرام در جوار کعبه شـریف دو رکعت نماز گزارده و به روح مطهر این شـهدای گرانقـدر هدیه کنند. آیهٔاللَّه ری شـهری همچنین عروج شهادت گونه سردار سرتیپ صفدر رشادی از همکاران صدیق بعثه مقام معظم رهبری را نیز تبریـک و تسـلیت گفت و افزود: برای بازمانـدگان این عزیز بردبـاری و برای این شـهید بزرگـوار از درگـاه خـالق بی‌نیـاز علو درجات را مسالت می‌کنم.

جمعه ۱۳ ذی حجه

اشاره

(۸۴ /۱۰ /۲۳)

تشکیل جلسه شورای هماهنگی بعثه پس از ایام تشریق

بـا پایـان یافتن ایام تشـریق و انجام مناسک حـج و بازگشت حجاج ایرانی به مکه، جلسه شورای هماهنگی بعثه مقام معظم رهبری به ریاست نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی در مکه مکرمه تشکیل شد. در این جلسه آقای خاکسار قهرودی رئیس ستاد مکه گزارش از نحوه عملکرد این سـتاد در ایـام تشـریق ارائه نمود و دیگر اعضـا نیز نقطه نظرات خویش را پیرامون نقـاط ضـعف و قوت مسؤلان بعثه و اجرایی بیان داشتند. سپس آیهٔاللَّه ری‌شهری با تقدیر از کارگزاران اجرایی و فرهنگی حج خواستار تشکیل کمیته‌های تخصصـی برای بررسـی مشـکلات و تجربیـات حـج به منظور بهتر برگزار شـدن حـج سـال آینـده شـد. وی افزود: به فضل الهی و با برنامه‌ریزی‌های مناسب، در مجموع فعالیت‌های اجرایی و فرهنگی حج امسال با کمترین مشـکل برگزار شده است. سـرپرست زائران ایرانی همچنین اعلاـم داشت برای رعـایت نظـافت و بهـداشت در زمـان حلق لاـزم است سازمـان حـج و زیـارت برنامه‌ریزی کنـد و امکانات مورد نیاز برای حفظ بهداشت و نظافت در ایام تشـریق فراهم شود. وی همچنین به ستاد مکه مأموریت داد تا موضوع قربانی سال جاری را مورد حـج ۲۶، ص: ۳۰۴ بررسـی قرار دهنـد و امور را به گونه‌ای ساماندهی کنند تا سال آینده همه قربانی‌های زائران ایرانی در روز اول ذبـح گردد. نماینده ولی فقیه ضـمن ابراز تأسف شدید از حادثه منی، برای پیشـگیری از تکرار این حوادث اعلام داشت باید طی نامه‌ای از طریق آیهٔاللَّه تسخیری به زبانی خیرخواهانه پیشنهادات مناسب به مقامات سعودی ارائه شود.

پیام نماینده ولی فقیه به حاجیان ایرانی به مناسبت پایان اعمال حج تمتع

به مناسبت اتمام اعمال حج تمتع از سوی آیهٔاللّه ری شهری نماینده ولی فقیه و سرپرست زائران ایرانی، پیامی به شرح زیر خطاب به حاجیان ایرانی صادر شـد: بسم اللّه الرحمن الرحیم الحمـد للّهعلی ما اولانا وله الشکر علی ما ابلانا سـلام و درود بی‌پایان خداوند بر انبیـاء و اوصـیاء الهی و سـلام بر شـما حجاج بیت اللّه الحرام که توفیق حضور در میهمانی بزرگ پروردگار مهربان را در موسم حج یافتید. خدا را شاکریم که مناسک حج امسال نیز با توفیقات ویژه او و عنایات خاص امیرالحاج الاعظم ولی عصر عج اللّه تعالی فرجه الشریف پایان پذیرفت. اگر چه تلاش همه مدیران و مسؤولان اجرایی حج و بعثه مقام معظم رهبری فراهم ساختن زمینه مناسب برای برگزاری مناسک بوده اما سـرزنش‌های خار مغیلان و مشـکلات و نارسایی‌های احتمالی از لوازم اجتناب‌ناپذیر این سفر معنوی است که در صورت شـکیبایی و صـبوری حاجیـان، مـایه پـاکی آنان و نزول باران رحمت الهی است و از این جهت نیز مأجورنـد. حجاج محترم! چه زود گذشت این فرصت بی‌نظیر، ساعات سبز دعا و اجابت، لحظات سرشار از پاکی و معنویت، ثانیه‌های مملو از نیایش و عبـادت و روزهـای برادری و صـمیمیت. مهم آن است که شـما در بارش رحمت الهی تولـدی دیگر یافتیـد و برای ادامه زنـدگی ره توشه حج ۲۶، ص: ۳۰۵ تقوا برگرفتیـد. اکنون که شـما آماده می‌شوید کم کم به وطن عزیزیمان ایران باز گردید توجه به این نکته ضروری است که لقب «حاجی» مسؤولیت‌های شـما را برای ادامه زنـدگی بیشتر کرده و بایـد تلاش کنیـد با حفظ دسـتاوردهای این سفر معنوی بهترین سوغات را که همانا حالات اخلاقی، تحولات درونی و درس‌هایی است که از مکتب مکه و مدرسه مدینه کسب کرده‌اید، برای اعضاء خانواده، دوسـتان و آشـنایان ببرید. از خداوند متعال قبولی طاعات و عبادات و توفیق روزافزون همگی شـما را در ادامه زنـدگی مسئلت می‌کنم. در پایـان، حـادثه جـان بـاختن عـده‌ای از حجـاج عزیز را در منی در عصـر روز پنـج شـنبه به همه بازمانـدگان ایـن عزیزان تسـلیت گفته و برای قربانیـان این حـادثه از پیشـگاه الهی مغفرت و علـو درجـات را طلب می‌کنم. والسـلام علیکم ورحمهٔ اللّه وبرکاته محمد محمدی ری شهری ۲۲ دی ماه/ ۱۲ ذی حجه

اعلام تاریخ بازگشت زائران ایرانی

بـازگشت زائران ایرانی از ۲۵ دی مـاه به ایران آغـاز می‌شود و تا ۱۳ بهمن ادامه خواهـدداشت. معاون سـتاد مکه مکرمه با اعلام این مطلب افزود: ناوگان درون شـهری جابه‌جایی حجاج ایرانی در مکه مکرمه از بامداد روز چهاردهم ذی الحجه فعالیت خود را مجدداً آغاز خواهد کرد. علی لیالی گفت: کار ارائه خدمات مسافرتی زائر با فعال شدن دفاتر هواپیمایی آغاز شده است. وی تصـریح کرد: طبق برنامه‌های تنظیم شده، عملیات خدمات رسانی به حجاج ایرانی در ایام تشریق به خوبی انجام شده است واین خدمات تا آخرین روز حضور حجـاج در عربسـتان ادامه خواهـد داشت. لیـالی با اظهار تأسف از جان باختن گروهی از زائران در منی، اعلام کرد کار حج ۲۶، ص: ۳۰۶ آمـارگیری از بـازگشت حجاج ایرانی از منی به مکه که از ساعت ۳۰/ ۱۵ روز پنج شـنبه آغاز شده ادامه خواهد یافت. وی گفت: روزهای قبل از این حادثه تنها دو زائر ایرانی به دلیل ناراحتی‌های جسمی، فوت کرده‌اند.

رئیس سازمان‌حج عملیات اجرای‌حج‌امسال را موفقیت آمیزتر از گذشته‌اعلام کرد

رییس سازمـان حـج و زیـارت عملیـات اجرایی حـج امسال را روانتر و موفقیت آمیزتر از سالهای گذشـته توصـیف کرد. سـید احمد زرهـانی امروز درجمع خبرنگـاران در مکه مکرمه گفت: ارزیابی‌هـای اولیه حـاکی از آن است که اکثر قریب به اتفاق زائران ایرانی حج تمتع امسال به موقع شرعی در مکانهای وقوف، شامل عرفات، مشعر و منی حضور یافتند و اعمال خود را در ایام تشریق به انجام رساندنـد. وی انجام عمل قربانی را در مقایسه با سالها گذشـته بی‌سابقه خواند و افزود: نخستین بار عملیات ذبح قربانی با اعلام رمی

جمره توسط مدیران ۹۶ کاروان از ساعت هفت صبح روز عید سعید قربان آغاز شد و ذابحین اعزامی کشورمان در این روز عملیات ذبح قربانی ۷۵ هزار زائر ایرانی را به نیابت از آنان انجام دادند و در محیطی کاملا بهداشتی اجزای آن را برای استفاده نیازمندان بسته بندی کردند. رییس سازمان حج و زیارت با بیان اینکه از طرح ایران برای ذبح قربانی استقبال شایانی شده است گفت: امسال عملیات ذبح قربانی حجاج ایرانی مقیم خارج از کشور را هم ذابحین ایرانی انجام دادند. زرهانی با بیان اینکه بخشهای بعثه و ستاد به ویژه در ایام تشریق با تمام توان در خدمت حجاج بودن افزود: عملیات درمانی و خدمات رسانی به زائران در منی نیز رضایت بخش بوده و به جز حادثه تلفات حجاج در منطقه رمی جمرات که تعداد اندکی از زائران ایرانی در آن حضور داشتند هیچ پیش آمد غیر مترقبه دیگری تاکنون روی حج ۲۶، ص: ۳۰۷ نداده است. وی از تلاش تمام عوامل اجرایی برای شناسایی ایرانیان فوت شده و یا آسیب دیده در این حادثه خبر داد و گفت: به محض کسب اطلاعات دقیق‌تر از این حادثه از طریق رسانه‌های جمعی به اطلاع عموم خواهد رسید. رییس سازمان حج و زیارت با بیان این‌که هم اکنون یکصد هزار زائر ایرانی در مکه مکرمه حضور دارند افزود: شصت در صد غذای این حجاج از طریق آشپزخانه مرکزی تامین می‌شود تا نظارت دقیق‌تری بر کیفیت و کمیت آن صورت گیرد. زرهانی با بیان اینکه از ۲۶ دیماه عملیات بازگشت حجاج ایرانی به میهن اسلامیمان از فرودگاه جده آغاز می‌شود افزود: این عملیات تا ۱۴ بهمن از فرودگاه مدینه ادامه خواهد داشت. وی گفت: حجاج مدینه بعد هم از امروز به تدریج عازم مدینه النبی می‌شوند. زرهانی با بیان اینکه در پایان مناسک حج هر سال، نقاط ضعف و قوت روند برگزاری حج به منظور بهبود هرچه بیشتر امور بررسی می‌شود، گفت: امسال از سی‌ام بهمن ماه این نشست‌ها و نیز برنامه‌ریزی برای حج سال آینده آغاز می‌شود.

دیدار نماینده ولی فقیه از دو کاروان زائران ایرانی خارج از کشور

نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی، بعد از ظهر امروز جمعه با حضور در دو کاروان حج ایرانیان خارج از کشور، از نزدیک با حجاج ایرانی مقیم خارج گفت و گو کرد. آیهٔاللّه محمد محمدی ری‌شهری که از سوی سید احمد زرهانی رییس سازمان حج و زیارت و تعدادی از مسوولان بعثه مقام معظم رهبر همراهی می‌شد در دیدار از دو کاروان حجاج ایرانی مقیم خارج از کشور از نزدیک در جریان فعالیت‌های فرهنگی و اجرایی این دو کاروان قرار گرفت. تعدادی از جوانان ایرانی متولد خارج از کشور در گفت و گو با نماینده ولی فقیه، حج ۲۶، ص: ۳۰۸ فعالیت‌های فرهنگی و مذهبی خود در آمریکا، استرالیا و کشورهای اروپایی را تشریح کردند و از عشق و علاقه خود به ایران اسلامی سخن گفتند. یک بانوی ایرانی که از حدود ۳۰ سال پیش تا کنون مقیم استرالیاست، در این دیدار به آیهٔاللّه ری شهری گفت: با توسل به حضرت زهرا علیها السلام، توفیق زیارت حرمین شریفین را پیدا کردم، اما در مدینه برخی ماموران واحد امر به معروف مسجد نبوی، برخورد غیر مؤدبانه و بدی با زائران ایرانی داشتند. وی خواستار اعتراض رسمی بعثه مقام معظم رهبری به دولت عربستان برای برخورد با عوامل خطا کار شد. آیهٔاللّه ری‌شهری در پاسخ گفت که موضوع از سوی مسوولان حج و زیارت پیگیری خواهد شد. این بانوی ایرانی سلام خود و ایرانیان مقیم استرالیا به رییس جمهوری اسلامی ایران ابلاغ کرد.

بزرگداشت خاطره فرمانده شهید نیروی زمینی سپاه و دیگر شهدای سانحه هوایی در بعثه مقام معظم رهبری

یاد و خاطره سرداران شهید احمد کاظمی فرمانده نیروی زمینی سپاه پاسداران، صفدر رشادی معاون نیروی زمینی سپاه و دیگر شهدای سانحه هوایی اخیر، جمعه شب با حضور نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی در بعثه مقام معظم رهبری در مکه مکرمه گرامی داشته شد. در این مراسم که جمعی از نمایندگان مراجع تقلید نیز حضور داشتند یکی اعضای هیات علمی بعثه مقام معظم رهبری در ارتباط با مقام والای شهیدان و نیز شخصیت شهید رشاد سخنرانی کرد. حجت الاسلام محمد شاملی با ذکر آیات

از کلام اللّه مجید و با تشریح فلسفه شهادت وتجلیل از مقام شهید، از شهید رشاد به عنوان شخصیتی یاد کرد که در برقراری ارتباط با مردم و خوشرویی و جلب و جذب دیگران نمونه یک انسان برجسته بود. حج ۲۶، ص: ۳۰۹ شاملی، خصوصیات فردی، مدیریت قوی و توانمند وتصمیم‌گیری سریع و درست در بحرانها را از جمله دیگر خصوصیات شهید رشاد دانست و افزود: او در وقت‌شناسی و مخاطب‌شناسی بی‌نظیر بود. در این مراسم صادق آهنگران مداح اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام نیز در رسای شهیدان و مظلومیت خاندان وحی ونبوت مداحی کرد.

دیدار نماینده ولی فقیه با قاریان و حافظان ایرانی قرآن

نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی عصر امروز با قاریان و حافظان اعزامی به حج دیدار کرد و از ذکر و توجه به حضرت حق به عنوان فلسفه حج یاد کرد و عموم زایران به‌ویژه دست‌اندرکاران امور قرآنی را به درک حضور خداوند در تمامی مراحل زندگی فراخواند. آیهٔ‌اللّه ری‌شهری در این دیدار با اشاره به محوریت پیوند قرآن کریم وعترت در برنامه‌های فرهنگی بعثه مقام معظم رهبری در حج سال جاری افزود: در روایات و قرآن کریم توصیه شده است که نه تنها در ایام معلومات (دهه ذیحج) و معدودات (سه روز ایام تشریق) باید به ذکر الهی مشغول بود بلکه بعد از انجام مناسک نیز باید ذکر خدا را در همه احوال فراموش نکرد.

اعلام اسامی حجاج ایرانی فوت شده در حادثه منا

هیئت پزشکی حج جمهوری اسلامی ایران اسامی شش نفر از زائران ایرانی فوت شده در حادثه اخیر منی را اعلام کرد. سرپرست هیئت پزشکی حج جمعیت هلال احمر ایران امروز گفت: علی محمد صالحی دزفولی از کاروان ۲۰۱۶۲ خوزستان، طهماسب پور نامی از کاروان ۱۷۶۴۴ تهران، صالح نجومی از کاروان ۱۷۹۸۸ تهران، صدیق کهنه پوشی از کاروان ۲۵۱۳۸ کردستان، محمد شریف ایمانی از کاروان ۲۵۱۳۸ کردستان، خانم بی‌بی‌خانم رضایی از حج ۲۶، ص: ۳۱۰ کاروان ۲۵۱۳۸ کردستان، شش زائر ایرانی فوت شده در حادثه منی هستند. دکتر حسین ضیایی همچنین از مفقود بودن دو ایرانی به نامهای سید احمد جوادیون از کاروان ۱۷۷۳۰ تهران و عصمت داورانی از کاروان ۲۶۲۱۶ کرمان خبرداد و افزود: شش زائر ایرانی دیگر نیز در این‌حادثه زخمی و پس از مداوا مرخص شدند. بنابر آخرین اطلاعات منتشر شده دولت عربستان، در حادثه روز پنج شنبه رمی جمرات در منا که بر اثر تراکم جمعیت روی داد، دست کم ۳۶۳ نفر کشته و بیش از سیصد نفر زخمی شدند که اکثر آنها از کشورهای جنوب شرق آسیا و آفریقا بودند.

مراسم تجلیل از روحانیون نمونه کاروان‌های حج

مراسم تجلیل از روحانیون نمونه کاروانهای حج سال جاری به همت معاونت امور روحانیون بعثه مقام معظم رهبری و با حضور آیهٔ‌اللّه ری شهری جمعه شب در سالن اجتماعات بعثه در مکه مکرمه برگزار شد. در این مراسم نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی از روند اجرای برنامه‌های معنوی و فرهنگی حج ابراز رضایت کرد و گفت: در مجموع حج سال جاری با عزت و آبرومندی برگزار شد. وی افزود: آبرومندترین، منظم‌ترین و عزت‌مندترین حج را زائران ایران خانه خدا به برکت انقلاب اسلامی انجام می‌دهند. سرپرست حجاج ایرانی با قدردانی از روحانیون نمونه که از میان تمام روحانیون متقاضی اعزام به حج سال‌جاری انتخاب شده‌اند از آنان خواست برای تنظیم برنامه پنج‌ساله و چشم انداز ۲۰ ساله حج، بعثه مقام معظم رهبری را یاری رسانند تا برنامه‌ای واقع‌بینانه با در نظر گرفتن امکانات و شرایط حاکم بر حج تهیه شود. امیرالحاج جمهوری اسلامی ایران با اشاره به برخی

برخوردهای نامناسب ماموران امر به معروف با زائران ایرانی گفت: در مجموع در مقایسه با سالهای گذشته تعامل ماموران سعودی با زائران ایرانی روند بهتری داشته است و مشکلات باقیمانده نیز حج ۲۶، ص: ۳۱۱ پیگیری خواهد شد. وی افزود: برای ترویج دین خدا، اهانت به زائران ایرانی ذلت نیست، بلکه عین عزت و افتخار است. سرپرست حجاج ایرانی در پاسخ به گله‌مندی یکی از روحانیون از نوع برخورد کارکنان هواپیمایی سعودی با زائران ایرانی، به رییس سازمان حج و زیارت ماموریت داد تا در مورد پروازهای برگشت حجاج با مسوولان هواپیمایی سعودی مذاکره کند تا هواپیمایی سعودی خدمات مناسبی به زائران ایرانی ارائه دهد و حرمت زائران را در هر شرایطی حفظ کند. پیش از سخنان سرپرست حجاج ایرانی، حجهٔالاسلام عرب، معاون امور روحانیون بعثه مقام معظم رهبری، گزارشی از روند انتخاب روحانیون نمونه ارائه داد و گفت: از بین حدود ۱۲۰۰ روحانی اعزامی، حدود ۱۰۰ روحانی به دلیل انجام ابتکارات خاص فرهنگی و حسن انجام وظایف محوله برگزیده شده‌اند و از بین این عده نیز افرادی که خدمات برجسته‌تری داشته‌اند، انتخاب خواهد شد. حج ۲۶، ص: ۳۱۲

شنبه ۱۴ ذی حجه

اشاره

(۸۴ /۱۰ /۲۴)

دیدار اعضای ستاد خبری بعثه و خبرنگاران ایرانی با امیرالحاج جمهوری اسلامی ایران

اعضای ستاد خبری بعثه مقام معظم رهبری و خبرنگاران مطبوعات و برخی خبرگزاری‌های کشورمان که برای پوشش خبری مراسم باشکوه حج سال جاری به مکه مکرمه مشرف شده‌اند، صبح امروز با نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی دیدار کردند. در این دیدار آیهٔاللّه ری شهری رسالت خبرنگارانی را که کنگره عظیم حج را درک کردند سنگین‌تر از سایر خبرنگاران توصیف کرد. وی در جمع اعضای ستاد خبری بعثه رهبر معظم انقلاب و گروه اعزامی ایرنا و خبرنگاران اعزامی از خبرگزاری فارس و روزنامه‌های ایران، جوان، رسالت، جمهوری اسلامی و ابرار، خبرنگاری و تغذیه خبری جامعه را کاری بسیار حساس و مهم توصیف کرد و گفت: این موضوع درباره حج، آنهم حج جمهوری اسلامی ایران که از بعد الهی و فرهنگی و یژه‌ای برخوردار است به مراتب حساس‌تر، ظریف‌تر و مهم‌تر است. آیهٔاللّه ری‌شهری با اشاره به بیانات رهبر معظم انقلاب درباره آثار فردی و جمعی حج، جوهره این فریضه عظیم الهی را یاد خدا در همه احوال دانست و تصریح کرد: اگر حج ۲۶، ص: ۳۱۳ حج انسان مورد قبول و عنایات خداوند قرار داشته باشد آثارش باید بعد از حج در کارهای حجاج نمود داشته باشد و چاشنی توجه و یاد خدا همواره در آثار و وجودش نمایان باشد. امیرالحاج ایران حج را بزرگترین ذکر فردی و جمعی توصیف کرد و افزود: یاد خدا نباید در ایام حج خلاصه، و فقط بر زبان جاری شود بلکه باید پس از فریضه حج نیز با فوت در وجود انسان ادامه یابد و این ذکر انسان را به بالاترین درجه کمالات معنوی می‌رساند. نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت نهادینه شدن یاد خدا را در وجود انسان موجب کسب محبت الهی دانست و افزود: با محبت خدا تمام ثواب دنیوی و اخروی و برکات آسمانی نصیب انسان می‌شود و همه باید بکوشیم تا به این مهم دست یابیم.

نشست نماینده ولی فقیه و اعضای هیأت علمی بعثه مقام معظم رهبری

اعضای هیأت علمی بعثه مقام معظم رهبری، مرکب از اساتید حوزه و دانشگاه در جلسه‌ای با نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج

ایرانی، دیدگاه‌های خود را پیرامون موفقیت هرچه بیشتر امر تبلیغ در حج بیان داشتند. در این دیدار حجهًْالاسلام والمسلمین هادوی دبیر هیأت علمی بعثه آمار و گزارش از مراجعات فردی و گروه زائرین دیگر کشورها به بعثه مقام معظم رهبری و ملاقات و گفتگو با اعضای هیأت علمی ارائه نمود و از میزان عملکرد مبلغان در مدینه و مکه و مقایسه آن سخن گفت. دیگر اعضای هیأت علمی نیز به تبیین موانع و مشکلات موجود در امر تبلیغ و ارتباط با زائران غیر ایرانی و ارائه راهکارهای مورد نظر خود پرداختند. آیهًْاللَّه ری‌شهری ضمن تشکر از زحمات اساتید حاضر و اعلام این که در سال جاری شرح وظایف بعثه به تأیید مقام معظم رهبری رسیده است، خواستار ارائه حج ۲۶، ص: ۳۱۴ طرح‌های آنان برای برنامه پنج‌ساله حج شد و بر بازنگری در ترکیب اعضای هیأت علمی در ایران (برای حج سال آینده) و ارتباط آنان با محافل علمی عربستان تأکید کرد.

حضور گروهی از خانواده‌های شهدا و جانبازان در بعثه مقام معظم رهبری

گروهی از خانواده‌های شهدا و جانبازان انقلاب اسلامی که که در موسم حج سال جاری تشرف یافته‌اند، در سالن اجتماعات بعثه مقام معظم رهبری در مکه مکرمه حضور به هم رساندند. در اجتماع این عزیزان حجهًْالاسلام والمسلمین محمدکاظم صدیقی طی سخنانی حلم و بردباری، خوش اخلاقی، و تقوا را از رهاوردهای مسلّم سفر معنوی حج برشمرد که هر حاجی باید با خود به ارمغان برد. وی با تشریح فلسفه حج، سفر حج را متفاوت با دیگر سفرها دانست زیرا خداوند متعالی در آن یک عبادت جامع را نصیب هر زائر می‌کند. سخنرانی بعثه افزود: در این سفر معنوی، همه عبادت‌ها در آن جمع شده و مومن جز مقربان حضرت دوست بشمار می‌رود. آقای صدیقی، بزرگترین و مهم‌ترین مسوولیت هر انسان را کاهش و برطرف کردن فاصله و حجاب‌ها میان خود و خدا دانست که با نماز توام با ذکر خالصانه و ملتمسانه اللَّه حاصل خواهد شد. وی با بیان این مطلب که نماز در تمام مراحلش انقیاد و بندگی است، توضیح داد: نماز که با یاد خالصانه خدا همراه نباشد، رفع تکلیف است. سخنران بعثه مقام معظم رهبری در بخشی از سخنان خود با اشاره به این‌که تشرف به مکه، مقدمه دیدن امام زمان (عج) است، گفت: کعبه یک آدرس الهی است که دل انسان مالامال از مهر و محبت می‌شود. وی افزود: تا زمانی که انسان قادر به گسستن علائق خود نشود، موفق به دیدار امامش نخواهد شد.

دیدار اعضای دفتر بعثه مقام معظم رهبری با نماینده ولی فقیه

بعد از ظهر شنبه ۲۴ دی‌ماه فرصتی شد تا نماینده ولی فقیه نشستی با اعضای دفتر خود داشته باشد. وی در این جلسه اجرای برنامه‌های حج سال جاری را رضایت‌بخش خواند و اظهار امیدواری کرد این روند در سال‌های آتی نیز ادامه یابد. آقای ری‌شهری بیان کرد: به دلیل این‌که همه امور و بخش‌ها در بعثه مربوط به مقام معظم رهبری است، کار در این قسمت بسیار حساس، حایز اهمیت و مهم است. وی افزود: اعضای دفتر بعثه مقام معظم رهبری وظیفه دارند در خدمت‌رسانی به زایران و اجرای دقیق برنامه‌های فرهنگی پیش‌بینی شده نهایت تلاش را انجام دهند و اگر ضعف و سستی در امور اجرایی بعثه مشاهده شود، مشکلات و تبعات آن بسیار زیاد و بی‌شمار خواهد بود.

دیدار مسؤولان معاونت اجرایی بعثه با سرپرست حجاج ایرانی

مسؤولان و دست‌اندرکاران معاونت اجرایی بعثه مقام معظم رهبری بعد از ظهر امروز با نماینده ولی فقیه و سرپرست زائران ایرانی دیدار کردند. در این دیدار آقای آخوندزاده معاون اجرایی بعثه گزارشی از آغاز ورود نیروهای این معاونت به عربستان و انجام وظایف تعریف‌شده خود ارائه داد و به حضور نیروهای اجرایی در برگزاری فعالیت‌های عمومی بعثه مانند مراسم دعای کمیل، برائت از مشرکین، طرح قربانی و ... اشاره کرد. دیگر مدیران و مسؤولان معاونت اجرایی نیز گزارشی از مجموعه تحت مدیریت

خویش بیان داشتند. در پایان، آیةاللَّه ری‌شهری با تشکر از زحمات مسؤولان و نیروهای این معاونت، اظهار داشت: امسال حتی یک مورد شکایت و گلایه از معاونت اجرایی نشده است و این نشان‌دهنده نحوه صحیح مدیریت و کار قابل تقدیر مجموعه این معاونت است.

دیدار مفتی اعظم ازبکستان با سرپرست حجاج ایرانی

مفتی اعظم ازبکستان، شنبه‌شب با حضور در بعثه مقام معظم رهبری با نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی دیدار و گفتگو کرد. «حاج بهرام»، در این دیدار با اظهار خرسندی از حضور در بعثه مقام معظم رهبری، ابراز امیدواری کرد مناسبات ایران و ازبکستان به‌عنوان دو کشور دوست در زمینه‌های مختلف گسترش یابد. وی از حج به‌عنوان فرصتی برای همدلی و همفکری مسلمانان یاد کرد و گفت: مسلمانان باید در کنار هم باشند و از اختلاف و درگیری پرهیز کنند. آیةاللَّه محمد محمدی ری‌شهری نیز در این دیدار با اشاره به برنامه‌های بعثه مقام معظم رهبری برای دیدار و همفکری با رهبران مسلمان در ایام حج گفت: ایران اسلامی تجربه طولانی در زمینه مسائل فرهنگی و اجرایی دارد و آماده است این تجربیات را در اختیار کشورهای دوست قرار دهد. سرپرست حجاج ایرانی با اشاره به نظم و انضباط حجاج ایرانی در ایام حج گفت: براساس تحقیقات و اعلام دولت سعودی، زائران جمهوری اسلامی ایران به‌لحاظ نظم و آرامش در میان کشورهای اسلامی در رتبه نخست قرار دارند. وی پیشنهاد تشکیل کمیته‌های مشترک تخصصی برای ارائه تجربیات امور حج به ازبکستان را مطرح کرد و گفت: جمهوری اسلامی ایران از گسترش مناسبات خود در تمام زمینه‌ها با کشورهای اسلامی و همسایه استقبال می‌کند. مفتی اعظم ازبکستان در این دیدار از آیةاللَّه ری‌شهری برای انجام سفری به این کشور دعوت کرد.

همایش زائران ترک شیعه مقیم اروپا در بعثه مقام معظم رهبری

شنبه‌شب همایش ترک‌های شیعه مقیم اروپا در بعثه مقام معظم رهبری برگزار شد که در آن یکی از نمایندگان مجلس خبرگان رهبری خواستار هوشیاری مسلمانان در برابر حج ۲۶، ص: ۳۱۷ دشمنان شد. آیةاللَّه صابری همدانی عضو هیأت علمی حوزه علمیه قم و نماینده مجلس خبرگان رهبری در همایش ۲۵۰ نفر از ترک‌های شیعه مقیم اروپا در مکه مکرمه گفت: هر ملتی که دشمن خود را نشناسد، محکوم به فنا است. وی گفت: در حال حاضر سران برخی از کشورهای اسلامی با دشمنان دین و اسلام همپیمانی دارند و مسلمانان را با مشکلات عدیده‌ای روبرو کرده‌اند. این نماینده مجلس خبرگان رهبری با اشاره به تاریخ پرافتخار اسلامی مسلمانان در اروپا گفت: متأسفانه در حال حاضر این افتخارات به‌دلیل فراموشی اصول، فقه و احکام اسلامی به‌تدریج در حال محو شدن است. وی افزود: حجابی که امروز در اروپا مشاهده می‌شود نشانه‌ای از افتخارات تاریخ گذشته اسلامی است و مسلمانان و ترک‌ها وظیفه دارند اجازه ندهند ارزش‌های اسلامی و دینی و اعتقادی به فراموشی سپرده شود. این روحانی حوزه علمیه قم با اشاره به تلاش‌ها برای الحاق ترکیه به اتحادیه اروپا گفت: پیوستن این کشور به این اتحادیه نباید از افتخارات اسلامی به‌شمار آید.

یکشنبه ۱۵ ذی‌حجه

اشاره

(۸۴ /۱۰ /۲۵

جشن میلاد مسعود حضرت امام علی‌النقی علیه السلام در بعثه مقام معظم رهبری

جشن میلاد با سعادت دهمین اختر تابناک آسمان امامت و ولایت امام هادی علیه السلام در محل بعثه مقام معظم رهبری در مکه مکرمه برگزار شد. در این مراسم که نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی، نمایندگان مراجع عظام تقلید، علما و حجاج ایرانی حضور داشتند، قاریان قرآن و مداحان اهل‌بیت عصمت و طهارت علیه السلام با اجرای برنامه‌های قرآنی و مدیحه‌سرایی خجسته سالروز میلاد با سعادت امام دهم شیعیان را جشن گرفتند. در این مراسم همچنین گروه‌های تواشیح با اجرای برنامه‌های ویژه بر شادی و سرور این محفل افزودند.

دیدار اعضای دفتر فرهنگی هجرت با نماینده ولی فقیه

اعضای دفتر فرهنگی هجرت با نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی ملاقات کردند. در این دیدار آقای فلاح‌زاده مدیر این دفتر گزارشی از فعالیت‌های صورت گرفته و رشد بیشتر آن نسبت به سال قبل را خدمت نماینده محترم ولی فقیه ارائه داد. سپس آیةاللّه ری‌شهری ضمن تشکر از اعضاء محترم دفتر فرهنگی هجرت، بر حج ۲۶، ص: ۳۱۹ تقویت هرچه‌بیشتر این دفتر تأکید کرد و گفت: معاونت بین‌الملل باید برای دفتر هجرت برنامه‌ریزی حساب‌شده‌تری داشته باشد تا برای آینده به‌صورت تصاعدی رشد و تقویت یابد. نماینده ولی فقیه بر داشتن انگیزه مبلغان تأکید نمود و اظهار داشت: شما باید خود را سرباز امام عصر (عج) بدانید که در جبهه فرهنگی از اسلام دفاع می‌کنید. نماینده محترم ولی فقیه افزود: هدف اصلی وحدت کلمه مسلمین است و شما باید به این مهم همیشه توجّه داشته باشید.

دوشنبه ۱۶ ذی‌حجه

اشاره

(۸۴ /۱۰ /۲۶)

دیدار رییس مرکز فرهنگ و آموزش اسلامی اتریش با امیرالحاج ایران

دکتر «لنسل»، رییس مرکز فرهنگ و آموزش اسلامی اتریش و مدیر مدرسه اسلامی وین، پیش از ظهر دوشنبه در بعثه مقام معظم رهبری با نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت دیدار و گفت و گو کرد. وی در این دیدار از مواضع جمهوری اسلامی ایران برای تحکیم وحدت جهان اسلام تقدیر کرد و گفت: مسلمانان جهان، امروز بیش از همیشه به همدلی و همفکری نیاز دارند. دکتر لنسل با تجلیل از سخنان و مواضع ضد صهیونیستی رییس‌جمهور کشورمان، «هولوکاست» را افسانه‌ای خواند که صهیونیسم برای باج گرفتن از آلمان و مظلوم‌نمایی ساخته و پرداخته است و آن را ابزاری برای تحت فشار قرار دادن مسلمانان در آلمان و اتریش کرده‌اند. وی با اعلام این‌که مردم اتریش، اسرائیل را دوست ندارند گفت: صهیونیست‌ها ابزار گوناگونی در احزاب و دولت اتریش دارند. رییس مرکز فرهنگ و آموزش اسلامی اتریش سلام خود را به رهبر معظم انقلاب و رییس‌جمهوری اسلامی ایران ابلاغ و از آیةاللّه ری‌شهری برای دیدار از وین حج ۲۶، ص: ۳۲۱ دعوت کرد. آیةاللّه ری‌شهری، نیز در این دیدار به رشد اسلام‌گرایی در جهان اشاره کرد و گفت: در شرایط کنونی اسلام اهل بیت جاذبه ویژه‌ای پیدا کرده و از این فرصت همه علاقمندان به اسلام باید استفاده کنند. وی با تقدیر از فعالیت‌های فرهنگی رییس مرکز فرهنگ و آموزش اسلامی اتریش ابراز امیدواری کرد که وی و همکاری این مرکز در آینده بیش از پیش در خدمت اسلام و مکتب اهل‌بیت باشند. سرپرست حجاج ایرانی گفت: با گسترش معتقدان به مکتب اهل‌بیت زمینه برای برپایی حکومت جهانی اسلام به رهبری حضرت حجت (عج) فراهم خواهد شد. یادآور

می‌شود دکتر لنسل یک‌سال و نیم پس از پیروزی انقلاب اسلامی تحت تأثیر شخصیت حضرت امام خمینی قدس سره اسلام آورد. وی دکترای ادبیات آلمانی و نیز علوم سیاسی است و مدرسه اسلامی وین را برای تربیت نسل آینده مسلمانان اتریش بنا نهاده است. با راهنمایی‌های دکتر لنسل، تا کنون ۵۰ تن از مسلمانان اتریشی‌تبار به مذهب حقه اهل‌بیت عصمت و طهارت علیهم السلام گرویده‌اند.

ملاقات معاون وزیر خارجه ساحل عاج با نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت

«امید وجارا»، معاون وزیر خارجه ساحل عاج، پیش از ظهر روز دوشنبه با نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی در بعثه مقام معظم رهبری دیدار و گفت و گو کرد. وی در این دیدار با ابراز خرسندی از حضور در بعثه مقام معظم رهبری، سلام و احترام مسلمانان ساحل عاج خطاب به مقام معظم رهبری، مسؤولان و مردم ایران را ابلاغ کرد. معاون وزیر خارجه ساحل عاج با اشاره به پیام مقام معظم رهبری که در آن از مقطع کنونی صحنه جهانی به‌عنوان دوران فرا استعماری یاد شده گفت: در دوران فرااستعماری ضرورت همکاری و نزدیکی مسلمانان به‌عنوان یک امت بیش از پیش حج ۲۶، ص: ۳۲۲ احساس می‌شود. آیةاللَّه ری‌شهری نیز ابراز امیدواری کرد، با بیداری جهان اسلام، مسلمانان از غفلت بیدار شوند و همچون یدی واحد برای تقویت اسلام و خنثی‌سازی توطئه‌های دشمن تلاش کنند. یادآور می‌شود با وجود آن که ۶۵٪ جمعیت ۱۶ میلیونی ساحل عاج مسلمان هستند، ولی این کشور تابلوی مسیحیت در آفریقاست و بزرگ‌ترین کلیسای آفریقا در این کشور بنا شده است. رییس‌جمهور آن مسیحی است و از ۳۰ وزیر تنها هشت تن مسلمانان هستند. مطابق آمار رسمی حکومت ساحل عاج، جمعیت مسلمانان تنها ۱۵٪ است!

دیدار اعضای گروه اعزامی صدا و سیما به حج با آیةاللَّه ری‌شهری

اعضای گروه اعزامی صدا و سیما به حج سال جاری، امروز روز دوشنبه با نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی دیدار و گفت و گو کردند. در این دیدار، ابتدا هریک از اعضای اعزامی صدا و سیما به درخواست قبلی آیةاللَّه ری‌شهری در مورد آثار فردی و کاری حج، به اظهار نظر پرداختند و سپس نماینده ولی فقیه نورانیت حج را بهترین برکت برای حج‌گزار توصیف کرد. وی گفت: حج نور خاصی به حاجی می‌دهد. عبادت، انسان را نورانی می‌کند، اما نور حج، ویژه است. نور حج همیشه همراه حاجی باقی می‌ماند تا زمانی که توفان گناه آن را از بین نبرد. سرپرست حجاج ایرانی افزود: نخستین اثر حج در جان انسان این است که خود را نمی‌بیند و به فرموده امام راحل قدس سره، حج هجرت الی اللَّه و نفی خودبینی است. وی گفت: انسان خودبین، جهان را بی‌شعور احساس می‌کند، در حالی که انسانی که نورانی شد، همه جهان را با شعور می‌بیند. اگر فاصله بین انسان و خدا برداشته شود، همه‌جا خدا دیده خواهد شد. حج ۲۶، ص: ۳۲۳ آیةاللَّه ری‌شهری، با استناد به روایتی از پیامبر گرامی صلی الله علیه و آله آمادگی برای دل کندن از دنیا، توجه به بازگشت به سرای باقی و استعداد ترک دنیا قبل از مرگ را نشانه نورانیت دل دانست و گفت: با نورانیت دل احساس حضور در محضر حضرت حق در تمام مراحل و حالات زندگی انسان پدیدار خواهد شد. امیرالحاج جمهوری اسلامی ایران در این دیدار یاد شهدای دو حادثه هواپیمای سی ۱۳۰ و فالکن را گرامی داشت و علو درجات شهیدان را از درگاه خداوند مسألت کرد. وی از تلاش و زحمات کلیه اعضای گروه اعزامی حج صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران قدردانی کرد.

دیدار علمای اهل سنت ایرانی با نماینده ولی فقیه

نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی، روز دوشنبه در دیدار با جمعی از اندیشمندان و علمای اهل سنت ایران، دین مبین اسلام را پیام‌آور صلح جهانی و منادی حجت خواند و گفت: جمهوری اسلامی ایران براساس آموزه‌های دینی، با تولید و اشاعه سلاح

هسته‌ای مخالف است، اما با تمام توان از کسب فناوری صلح‌میز هسته‌ای حمایت می کند. آیهًاللّه محمد محمدی ری‌شهری که با اعضای واحد اهل سنت بعثه مقام معظم رهبری سخن می گفت: با استناد به حدیثی از امام علی علیه السلام گفت: براساس فرمایش امام علی علیه السلام، علم قدرت است و اگر جامعه‌ای به علم دست یابد، قدرتمند خواهد بود وگرنه مورد هجوم قرار می گیرد. وی افزود: دشمنان اسلام و در رأس آنها آمریکا، نمی‌خواهند جمهوری اسلامی ایران به علم برسد، زیرا نمی‌خواهند ایران اسلامی به‌قدرت دست یابد. سرپرست حجاج ایرانی شرائط سیاسی کنونی ایران و جهان را بسیار حساس خواند و گفت: در شرایط کنونی که از نظر علمی، ایران به نقاط حساس می‌رسد و فناوری حج ۲۶، ص: ۳۲۴ صلح‌آمیز روز را کسب می کند، موقعیتی ایجاد می‌شود که استکبار، نه‌تنها به ایران، بلکه به جهان اسلام نتواند زورگویی کند. وی افزود: کسب استقلال علمی از سوی جمهوری اسلامی ایران سبب می‌شود، دشمنان نتوانند تهدید به تحریم و حمله نظامی کنند. امیرالحاج جمهوری اسلامی ایران ابراز اطمینان کرد که جمهوری اسلامی ایران به فضل الهی و با وجود خواست دشمنان به فناوری صلح‌آمیز هسته‌ای دست می‌یابد و نیازهای علمی و اقتصادی خود را با استفاده از فناوری‌های روز تأمین می کند. آیهًاللّه ری‌شهری با اشاره به توطئه‌های مختلف دشمنان برای ایجاد اختلافات مذهبی میان مسلمانان گفت: علمای اهل سنت در حوزه و دانشگاه پس از پیروزی انقلاب اسلامی هماهنگی خوبی با اهل‌تشیع داشته‌اند و توطئه دشمنان تاکنون به نتیجه نرسیده است. وی با رد هرگونه حرکت افراطی از سوی معتقدان به مذاهب اسلامی گفت: دشمنان با استفاده از عناصر افراطی علیه مسلمانان توطئه می کنند و در چنین شرایطی علما و فرهیختگان و اندیشمندان مسلمان با هوشیاری و آگاهی بخشی وظیفه خنثی سازی توطئه‌های دشمنان را به عهده دارند. امیرالحاج جمهوری اسلامی ایران یکی از برکات حج را در سالهای اخیر دیدار با فرهیختگان و علمای اهل سنت دانست و گفت: همه ساله ما شاهد برگزاری مناسب مناسك حج از سوی برادران اهل سنت همچون سایرین هستیم. وی با تقدیر از مسؤولان واحد اهل سنت بعثه مقام معظم رهبری گفت: هیچ تفاوتی نباید برای ارائه خدمت به شیعیان و اهل سنت وجود داشته باشد و همزیستی میان برادران و خواهران اسلامی در ایران باید الگویی برای جهان اسلام باشد. نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت افزود: در شرایط کنونی که اتحاد گروه‌های سیاسی و مذهبی ضروری است به فضل الهی وحدت میان برادران اهل سنت و تشیع حاکم است و دشمن در ایجاد اختلاف میان مسلمانان، ناکام خواهد شد. حج ۲۶، ص: ۳۲۵ پیش از این دیدار، حجّهًالاسلام دکتر «محمد حسن زمانی» مسؤول واحد اهل‌سنت بعثه مقام معظم رهبری گزارشی از فعالیت‌های این واحد ارائه داد و گفت: با حضور اندیشمندان و نخبگان اهل سنت ایران در بعثه مقام معظم رهبری برنامه‌های فرهنگی مناسبی برای کاروان‌های اهل سنت جمهوری اسلامی ایران اجرا و همایش‌های اهل سنت با حضور گسترده علمای اهل سنت و تشیع برگزار شد. مولوی «اسحق مدنی»، مشاور رییس جمهوری در امور اهل سنت نیز با تشکر از حسن مدیریت بعثه مقام معظم رهبری گفت: هر سال بعثه مقام معظم رهبری نسبت به گذشته موفق‌تر است و با مدیریت مناسب، افتخاری برای ایران عزیز محسوب می‌شود. وی با اشاره به استقبال مسلمانان سراسر جهان از مواضع جمهوری اسلامی ایران گفت: مسلمانان دنیا ایران را سخنگوی خود می‌دانند و مسلمانان جهان اعم از اهل سنت و تشیع مواضع رهبری، رییس جمهوری و بعثه جمهوری اسلامی ایران را سخن و موضع خود می‌دانند و بر خلاف عده‌ای که این مواضع را تندروی و غیر سیاسی می‌دانند، آن را عین سیاست و عدالت می‌خوانند. وی از پیام حج رهبر انقلاب به عنوان پیامی تاریخی و سرنوشت ساز برای جهان اسلام یاد کرد. در حج سال جاری بیش از پنج هزار زائر اهل سنت ایران شرکت داشتند.

بازدید سرپرست حجاج ایرانی از بیمارستان هیأت پزشکی حج ایران

آیهًاللّه محمدی ری شهری سرپرست حجاج ایرانی بعد از ظهر روز دوشنبه از بیمارستان هیأت پزشکی حج جمهوری اسلامی ایران در مکه مکرمه بازدید و از تلاش کادر پزشکی و پرستاری این هیات قدردانی کرد. نماینده ولی فقیه در جریان این بازدید که

زرهانی رییس سازمان حج و زیارت نیز حضور داشت، از قسمت‌های مختلف بیمارستان هیات پزشکی مستقر در مکه مکرمه دیدن کرد. حج ۲۶، ص: ۳۲۶ آیـة‌اللَّه ری شـهری در این بازدیـد از بیماران بستری در بخش‌های مختلف این بیمارستان عیادت و درباره ارایه خدمات پزشکی و پرستاری و نیز نحوه رسیدگی به وضعیت بیماران، با آنان به گفت و گو پرداخت.

اظهارات مسؤل طرح «قربانی» پیرامون ذبح قربانی‌های سال جاری

مسؤل طرح قربـانی سازمـان حـج و زیـارت کشورمان در مصاحبه با نشـریه زائر پیرامون نحوه ذبـح قربانی زائران، وقوف اضـطراری، کنترل و بازدید گوسـفندان پیش از حمل به مذبح، درخواست شیعیان غیر ایرانی برای ذبح قربانی در کشتارگاه‌های زائران ایرانی، و ارسـال گوشت قربـانی به دیگر کشورهـا سـخن گفت. مسؤول طرح قربـانی به خبرنگـار زائر گفت: بـا توجه به اینکه هر ساله بانک توسـعه اسـلامی از عـدم به موقع اجرا کننـدگان وقوف اضـطراری نگران بود، بـا اطلاعیه‌ای که شب نهم درباره وقوف اضـطراری از طرف نماینـده سازمـان و معـاونت امور روحـانیون بعثه مقـام معظم رهبری صادر شـد، نگرانی بر طرف گردیـد و انجام بسیار خوب وقوف اضـطراری و حضور صبـح هنگام در کشتارگاهها شوری زاید الوصف داشت. رضانیا با اشاره به این که امسال برای اولین بار بازدیـد، بررسـی و کنـترل قبـل از حمـل گوسـفند صـورت گرفته، گفت: این کـار توسـط روحـانیون کـاروان، ذابحین و دهها ذابح متخصـص و کارشناس ایرانی در مراکز تجمع دام در اطراف بندر جده انجام شد. علاوه بر این‌که حق انتخاب برای مراجعه کنندگان در کشـتارگاه‌های اختصاصـی محفوظ بود. وی بـا توجه به عملکرد خوب مسؤولاـن طرح قربـانی اشـاره کرد: امسـال میـل و اصـرار شیعیان غیر ایرانی جهت انجام قربانی در کشتارگاه مربوط به ایرانیان بسیار بالا بود که به ناچار جمعی از آنها را پذیرفتیم. وی اضافه کرد: با پیگیریهای انجام شده محدودیت ورود گوشت به عربستان برداشته شده و قراراست گوشت مورد نیاز حجاج ایرانی در عمره و تمتع از ایران تـأمین شود. حـج ۲۶، ص: ۳۲۷ رضانیـا بـا بیـان این که در طرح امسال بیش از ۹۸ هزار و ۶۰۰ نفر در قـالب اجرای طرح، موفق به انجام قربانی شدند گفت: این رقم نسبت به سال گذشـته ۳۲۰۰ نفر بیشتر بوده است. وی تصـریح کرد: در موسم حج امسال بر خلاف سال‌های گذشـته ازدحام قابل تحسـین نمایندگان زائران در ساعت‌های اولیه آغاز به کار کشـتارگاهها وجود داشت بـه طـوری که در سـاعت ۱۶ روز عیـد قربـان، بیش‌تر از اسـتانداردهای تعریـف شـده در ایـن روز قربـانی صـورت گرفـت. رضـانیا خاطرنشان کرد: در روز دهم ذی حجه حدود ۷۵ هزار و ۵۰۰ نفر قربانی خود را انجام دادند و به دلیل تراکم گوشت در سردخانه و عـدم اجازه ورود آن، همچنین عدم وجود گوسـفند در دو سالن، بخشـی از کار به روز بعد واگذار شد. وی در عین حال با تقدیر و تشـکر از مجریان امر گفت: مجریان یک ساعت و نیم زودتر از وقت پیش بینی شده کار را به اتمام رساندند و به دلیل پیشـگیری از تلف شدن گوشت قربانی‌ها از ادامه کار ممانعت به عمل آمد. وی با مقایسه سـرعت کار در کشـتارگاهها در حج سال جاری نسبت به سال گذشـته گفت: در سال گذشته در هر ساعت ۷ هزار و ۲۵۴ رأس قربانی انجام گرفت اما در حـج امسال این رقم به ۷ هزار و ۵۵۰ رأس قربـانی افزایش یـافت در حـالی که بر اسـاس توافق‌های به عمل آمـده با بانک توسـعه اسـلامی در قرارداد امسال برای هر ساعت فقط ۶ هزار و پنجاه رأس بیش بینی شـده بوده. مسؤول اجرایی طرح قربـانی اعلاـم کرد: تا ظهر روز عیـد حـدود چهل هزار قربانی به اتمام رسـید که این میزان نسبت به سال قبل ۳۰ در صـد افزایش نشان می‌دهد. رضا نیا در ادامه گفت: در طرح امسال برای اولین بـار در «معیصم یـک» به صورت برنامه‌ای تعـدادی از قربانی مربوط به برادران اهل تسـنن کشورمان بعـد از غروب آفتاب روز دهم بود یعنی ذبـح آنان شـبانه صورت گرفت. وی بازدید، بررسـی و کنترل قبل از حمل گوسـفند قربانی توسط دو تن از روحانیان حج ۲۶، ص: ۳۲۸ کاروان ذابحین و عـدم مفقود شدن کوپن قربانی قرار گرفته در اختیار کاروان‌ها را از ویژگی امسال اجرای طرح قربـانی دانست. وی خـاطر نشـان کرد: در پایـان عملیـات قربـانی رسـید انجـام قربـانی به صورت جـداگانه در اختیار حجاج ایرانی با تفکیک مردان و زنان قرار گرفت که در آن رسید ضمن اعلام انجام قربانی به نیابت زائران مبلغ آن نیز ذکر شد و خوشبختانه امسال

همه قربانی ایرانیان به مصرف می‌رسد. رضانیا افزود: امسال ۰۰۰/ ۶۰ لاشه گوسفند به سفارش سفارت جمهوری اسلامی ایران به لبنان حمل و در اختیار کمیته امداد امام قرار می گیرد تا در میان افراد تحت پوشش قرار بگیرد.

ارائه تصویری مخرّب از حج، توسط رسانه‌های غربی

همان‌گونه که در سخن از فاجعه منا گفته شده مدیریت غلط و بی‌نظمی سعودی‌ها در سامان‌دهی انجام مناسک زائران، بهانه‌ای به دست دشمنان اسلام داد تا در حج سال‌جاری با اعزام خبرنگاران بسیار، تصویری مخرب و مشوه از حج را به مخاطبان خود القا کنند و عقده‌ها و عناد و کینه خویش به اسلام را آشکار سازند. مطلب زیر خبری است که نشریه زائر در همین رابطه در شماره امروز خود آورده است: «تا غروب باید همه مکه را ترک می کردند. ترافیک و ازدحام شدیدی در شهر، حاکم بود و حجاج، تلی از زباله در شهر جاگذاشتند. دور و اطراف حرم، پر بود از قوطی‌های خالی نوشابه، پوست میوه و ظرف‌های خالی یک‌بار مصرف». این بخشی از گزارشی است که خبرنگار اعزامی بی‌بی سی به مکه مکرمه از مراسم الهی حج امسال مخابره کرده و بنگاه خبر پراکنی بی‌بی سی هم آن را در اختیار انبوه مخاطبان خود در سراسر جهان قرار داده است. رویکرد رسانه‌های خارجی به حج و مراسم مختلف آن، امسال آنچنان گسترده بود حج ۲۶، ص: ۳۲۹ که بیش از ۵۰۰ خبرنگار از رسانه‌های مختلف غربی مراسم آسمانی حج مسلمانان را گاه، لحظه به لحظه برای شبکه‌های خبری وتلویزیونی خود گزارش می کردند. برخی از این شبکه‌ها نیز به پخش برنامه‌های زنده تلویزیونی از بخش‌هایی از حج؛ مثل مراسم حلق و قربانی کردن می‌پرداختند. تأثیر این گزارش‌ها و پیام آنها چیست؟ غرب در استمرار فعالیت‌های دیرین خود در مقابله با اسلام این بار نوک تیز فعالیت‌های تخریبی رسانه‌های خود را متوجه مراسم حج کرده است. «محمد تبار حسینی» اندیشمند هندی ایرانی الاصل، به خبرگزاری قرآنی ایران می گوید: آنها تصویرهایی بسیار خشن از اسلام به جهان غرب ارائه می‌دهند و دلیل اصلی‌اش گرایش غربی‌ها به اسلام است. آمار کسانی که در غرب تمایلات اسلامی پیدا کرده‌اند، روز به روز در حال افزایش است و آنها از این موج بزرگ احساس خطر می کنند و برای آنکه جلوی این موج را بگیرند، بهترین راه را خشونت طلب نشان دادن مسلمانان دیده‌اند. آنها مراسمی مثل حلق کردن و یا قربانی کردن را در حج نشان می‌دهند به مردم دنیا نشان می‌دهند که مسلمانان جمع شده‌اند و تیغ بر پوست سرخودشان می کشند. آنها گوسفندان بسیار زیادی را نشان می‌دهند که خون‌شان ریخته می‌شود و مسلمانان از اینکه خون آنها را ریخته‌اند به یکدیگر تبریک می گویند. نهر کردن شتران را نشان می‌دهند، آن هم به صورت زنده و مستقیم و البته روش‌هایی در تصویر کردن همه اینها دارند که خشونت را به بیننده القا می کند. اما اگر از نگاه عقلی بنگریم، اینها خشونت نیست. فلسفه حلق، زدودن پلشتی‌هاست: «ولیقضوا تفثهم ..» قربانی کردن گوسفند آن هم با ذبح اسلامی که از نظر علمی ثابت شده این روش از روشی که غربی‌ها برای سلاخی کردن گوسفندان و سایر چهار پایان به کار می‌برند، کمتر حیوان را آزرده می کند، خشونت‌طلبی نیست. از سوی دیگر سایت‌های خبری، خبرگزاری‌ها و تلویزیون‌های غربی، امسال حج ۲۶، ص: ۳۳۰ گزارش‌های زیادی را از مراسم حج مخابره کردند. در دسته بندی پیام‌های این گزارش‌ها، پیام بی‌نظمی و دوری از بهداشت در مراسم حج بیشترین بسامد را به خود اختصاص می‌داد. گزارشگر بی‌بی سی در گزارش خود از مکه مکرمه، پس از خروج حاجیان از شهر به سوی عرفات، شهری را برای مخاطبان به تصویر کشیده که مالا- مال از قوطی‌های خالی نوشابه، پوست میوه و انواع زباله است. در گزارش دیگری از برگزاری نماز جماعت در مکه این طور می‌خوانیم: یکی از منظره‌های جالب بعد از نمازهای جماعت، دمپایی‌هایی است که بر زمین مانده؛ این تصویر، فضایی از بی‌نظمی در یک عبادت اسلامی را به ذهن متبادر می کند. در گزارش دیگری از مراسم حج امسال که در رسانه‌های غربی انعکاس یافته، نویسنده کوشیده است که تصویری زشت از حاجیان ارائه کند. بخشی از این گزارش را بخوانید: «خیلی‌ها کنار خیابان چادرهای رنگی سرپا کرده و بساطشان را روی زمین پهن کرده‌اند، با گونی‌های برنج و کیسه‌های سیب زمینی، قابلمه‌های بزرگ و

کپسول گاز. دور و بر بساط دستفروشان مواد غذایی، از چای گرفته تا نارنگی و موز، عده‌ای جمع شده‌اند. اینجا و آنجا صف‌های طولانی حجاج دیده می‌شود که برای رفتن به دستشوئی در صف ایستاده‌اند.» در گزارش دیگر، اطراف حرم امن الهی درتسخیر کودکان معلول و گدا نمایش داده شده است: «به جز فروشندگان، در اطراف حرم، تعداد زیادی کودک می‌بینی؛ بسیاری از آنها با نقص عضو به تکدی‌گری مشغولند و با لحنی ملتمسانه وآوازی سوزناک تقاضای پول دارند». گزارشگران غربی، تلاش می‌کنند مسلمانان را افرادی غیر فعال و غیر مؤثر در حج ۲۶، ص: ۳۳۱ فعالیت‌های روزمره نشان دهند و بدتر از آن، می‌کوشند این فعال نبودن را به مراسم و مناسک دینی آنها نسبت دهند. «محمد رضایی»، دانشجوی رشته مهندسی می‌گوید: «چند روز پیش مراسم جشن سال نو مسیحی را در یکی از شهرهای آمریکا از طریق ماهواره می‌دیدم. پس از پایان جشن، دوربین فقط برای چند لحظه‌ای آنچه را از این جشن برجای مانده بود، نشان داد و بعد بلا فاصله قطع کرد. چیزی که در تصویر بود، تلی از بطری‌های مشروب و زباله‌های دیگر روی آسفالت خیابان بود.

فتوای علما و مفتی‌های اهل تسنن به جواز رمی پیش از زوال

در پی فاجعه جان باختن صدها تن از زائران در منا، روزنامه عکاظ چاپ عربستان اعلام کرد مفتی‌های مصر و جبل عامل لبنان، رمی پیش از ظهر جایز دانستند. به نوشته این روزنامه «دکتر علی جمعه مفتی مصری» رمی در هر ساعت از ایام تشریق را جایز دانست. «شیخ محمد علی الجوز»، مفتی جبل عامل لبنان هم اصرار بر رمی بعد از زوال را خطای بزرگ عنوان کرد. «دکتر عبدالسلام العبادی» وزیر سابق اوقاف اردن رمی قبل از زوال را به خاطر ازدحام مناسب دانست. «دکتر سعود الثیبتی» از مدرسین مسجدالحرام هم مدعی شد که علما در رمی جمرات اتفاق نظر دارند؛ و گفت: در رمی جمرات قبل از زوال هم خواسته شریعت تحقق می‌یابد و این امر با قرآن و نصوص هم هیچ تعارضی ندارد. «شیخ محمد حسن الدریعی» از اساتید دانشگاه نیز رمی قبل از زوال را آسان‌سازی بر مردم دانست. «شیخ عبداللَّه بن جدید» هم رمی جمرات قبل از ظهر را برای افراد مضطر جایز دانست.

در پی کشته صدها زائر، «پل جدید جمرات با ظرفیت پنج میلیون نفر احداث می‌شود»

پل جدید به منظور جلوگیری از حوادث که حین رمی جمرات رخ می‌دهد ساخته خواهد شد. هزینه ساخت این پل که طرح آن از ۲ سال پیش آماده شده، بیش از ۲ میلیارد بر اساس پیش‌بینی مسؤولان پروژه ساخت این پل حدود ۱۰ ماه به طول می‌انجامد. پادشاه عربستان پس از فاجعه کشته‌شدن حدود ۳۷۰ زائر در موسم سال‌جاری دستور ساخت پل جدید جمرات را با ظرفیت ۵ میلیون نفر صادر کرد. به گزارش خبرگزاری قرآنی ایران به نقل از پایگاه اطلاع رسانی «النسیج»، بنا به دستور «ملک عبداللَّه بن عبدالعزیز» پادشاه عربستان پل قدیم جمرات تخریب گردید و پل جدیدی با ظرفیت ۵ میلیون نفر ایجاد می‌شود.

سه‌شنبه ۱۷ ذی‌حجه

اشاره

(۲۷/ ۱۰/ ۸۴)

دیدار مسؤلان و هیأت تحریریه نشریه زائر با سرپرست حجاج ایرانی

سرپرست حجاج ایرانی در دیدار با مسؤولان و دست‌اندرکاران زائر در بعثه مقام معظم رهبری در مکه مکرمه بر ضرورت

اطلاع‌رسانی صحیح و شایسته به زائران و مطالعه شیوه‌های نو و کارآمد در اطلاع‌رسانی تأکید کرد. در این دیدار آیهٔاللّه محمدی ری شهری با تشکر از تلاش‌های مسؤولان و دست‌اندرکاران نشریه زائر گفت: تحولی که در نشریه پدید آمد یک تجربه جدید بود که لوازم خاص خود را دارد، باید ترتیبی داد که به بهترین وجه از این تجربه برای ارتقای اطلاع رسانی سیاسی و فرهنگی به زائران خانه خدا استفاده گردد. وی بیان داشت: در مجموع نشریه زائر از همه جهات ارتقای کیفیت داشته است، هرچند اظهار نظر دقیق نیازمند ارزش‌یابی جدی‌تری است اما در مجموع می‌توان گفت که تحول صورت گرفته مثبت بوده و ارتقای کیفی داشته است ولی این به معنای بسنده کردن به همین حدّ و میزان نیست، باید برای گام‌های بالاتر برنامه ریزی کرد. برای این کار از نتایج ارزش‌یابی می‌توان به خوبی بهره‌برداری کرد. نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت با اشاره به تدوین برنامه پنج ساله بعثه گفت: طبعاً در برنامه پنج ساله یکی از محورها باید اطلاع رسانی باشد که دوستان نشریه زائر در حج ۲۶، ص: ۳۳۴ این خصوص نیز می‌توانند کمک نمایند. ایشان با توجه به انتظارات موجود از سوی زائران گفتند: با امکاناتی که ما داریم بر آوردن همه آن انتظارات ممکن نیست اما می‌توان با برنامه‌ریزی صحیح و تلاش بیش‌تر به آن نزدیک شد. آیهٔاللّه ری شهری بر استمرار اطلاع رسانی در طول سال به حاجیان و همچنین زائران سفرهای عمره تأکید و ارائه برنامه‌ای جامع متناسب با امکانات و شرایط را توصیه نمودند. وی گفت: باید از انتقادات استفاده نموده و حتی انتقادات غیر وارد هم برای نشریه سازنده و مفید می‌باشد و باید از آن استقبال کرد. در ابتدای این دیدار «حجهٔ‌الاسلام عبدالرسول هاجری» مدیر مسؤول نشریه زائر طی گزارشی از روند فعالیت‌ها، بیان داشت بر اساس توصیه‌های نماینده محترم ولی فقیه در بازشناسی مخاطبان و تفکیک آنان و همچنین تحول در اطلاع رسانی، برای اولین بار دو شماره «زائر» و دو شماره «صفا» و یک ویژه‌نامه در ایران منتشر شد. همچنین سه نشریه تخصصی (صفا، مروه و دلیل کاروان) در ایام موسم منتشر شد که بحمداللّه با استقبال خوب زائران مواجه گردید و اکنون منتظر دریافت نتایج ارزش‌یابی ونظر سنجی‌ها هستیم تا نسبت به تصحیح و ارتقای سطح شکلی و محتوایی نشریه تصمیم گیری شود.

مراسم یادبود زائران جان باخته ایرانی

مراسم یاد بود جان باختگان رمی جمرات در منا و کشته شدگان فروریختن یک باب ساختمان فرسوده در مکه مکرمه رو سه شنبه با حضور آیهٔ‌اللّه محمدی ری‌شهری نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت و سرپرست حجاج ایرانی در بعثه مقام معظم رهبری برگزار شد. در حادثه تاسف بار ریزش یک باب ساختمان فرسوده در مکه مکرمه تعداد چهارتن و در حادثه غم‌انگیز مسیر رمی جمرات تعداد هفت نفر از حجاج ایرانی جان به حج ۲۶، ص: ۳۳۵ جان آفرین تسلیم کردند. در این مراسم که از سوی بعثه مقام معظم رهبری برپا شد، گروه کثیری از حجاج شهرستان‌های ساری، قائم‌شهر، اراک، قم و رفسنجان شرکت داشتند، حجهٔ‌الاسلام والمسلمین راشد یزدی در زمینه فلسفه مرگ و زندگی به تفصیل سخن گفت. آقای راشد یزدی، مساله مرگ را امری طبیعی و آن را عادت دیرینه تمام موجودات زنده دانست که به گفته او پس از موت، از بین نمی‌روند، بلکه تغییر شکل می‌یابند و اگر عوام مرگ را نابودی می‌دانند، اشتباه و غلط است. سخنران بعثه مقام معظم رهبری در این ارتباط توضیح داد: خالقی که موجود زنده‌ای را خلق می‌کند، هرگز او را از بین نخواهد برد، بلکه فقط پس از مرگ در او تغییر شکل ایجاد می‌کند. وی افزود: یک دست قادر و توانا بر سر این عالم است و بر تمام این تغییر و تحولات نظارت می‌کند. آقای راشد یزدی با استناد به آیه مقدس قرآن مجید و یا بیان اینکه هیچ ترس و دلهره‌ای برای مرگ وجود ندارد، پرسید: چه کسی است که شربت مرگ را ننوشد؟

درخواست تسهیلات مناسب پروازی برای زائران ایرانی

در پی دریافت گزارش‌هایی مبنی بر تأخیر هواپیماهای ایرانی و نبود سرویس دهی مناسب به آنان آیهٔ‌اللّه ری شهری روز سه شنبه

در دیدار دکتر سعید حسامی مدیرعامل شرکت هواپیمامی جمهوری اسلامی ایران (هما) در مکه مکرمه، خواستار ارایه تسهیلات مناسب و به موقع پروازی به زایران بیت اللّه‌الحرام شد. نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت در این ملاقات با تشکر از دست‌اندر کاران هواپیمایی ایران به دلیل ساماندهی مناسب پروازهای رفت حجاج گفت: خدمت مخلصانه به حجاج بیت اللّه الحرام در پیشگاه الهی عبادت محسوب می‌شود. وی ازمسؤولان «هما» خواست تا اقدامات لازم را برای انجام مناسب پروازهای حج ۲۶، ص: ۳۳۶ بازگشت بعمل آورند. آیهٔاللّه ری شهری همچنین با اشاره به گلایه‌مندی زایران ایرانی از نحوه برخورد و خدمات دهی شرکت هواپیمای عربستان سعودی، از مدیر عامل شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران (هما) خواست تا این موضوع را مورد بررسی و رسیدگی قرار دهد. دکتر حسامی که برای رسیدگی به عملیات پروازهای برگشت حجاج به عربستان سفر کرده است در ملاقات با سرپرست حجاج ایرانی در بعثه مقام معظم رهبری در مکه مکرمه گزارشی از روند نقل و انتقال زایران خانه خدا را ارایه داد. وی گفت: با تدابیر اتخاذ شده و برنامه ریزی لازم در تهران، تلاش می‌شود پروازها به‌شکلی که مشکلی برای حجاج بوجود نیاورد، به موقع انجام شود.

مراسم شکرگزاری اعضای بعثه در شب عید سعید غدیر

به میمنت عید سعید غدیر خم، مراسم شکرگزاری حضور در سرزمین وحی و انجام مناسک حج تمتع توسط اعضای بعثه مقام معظم رهبری و با حضور نماینده ولی فقیه در سالن اجتماعات بعثه برگزار شد. در این مراسم دعای توسل به ساحت مقدس اهل بیت عصمت و طهارت خوانده شد و حاضران قرائت «مناجات الشاکرین» صحیفه مبارکه سجادیه علیه السلام خدای خود و در جوار خانه او به مناجات پراختند.

تخریب پل جمرات در منطقه منا

کار تخریب پل جمرات در منطقه منا با سرعت زیادی آغاز شد. به نوشته نشریه زائر دهها دستگاه لودر، بلدوزر، کمپرسور به همراه دهها دستگاه کامیون کار تخریب و نخاله برداری پل بزرگ جمرات را آغاز کردند و تاکنون بخش عمده این پل طی دو روز گذشته تخریب شده است. حج ۲۶، ص: ۳۳۷ دولت عربستان سعودی قصد دارد با تخرب پلهای فعلی رمی جمرات در «منا» آن را به پنج طبقه افزایش دهد. مطبوعات عربستان با اعلام این مطلب، هزینه اجرای این طرح را ۴ میلیارد و ۲۰۰ میلیون ریال سعودی (۱۰۱۲۰ میلیارد دلار) برآورد کردند. براساس گزارش رسانه‌های عربستان عملیات اجرای این طرح جدید با مشارکت سازمانهای مربوطه آغاز شده است. عملیات توسعه پلهای جمرات در حالی انجام می‌گیرد که پنجشنبه گذشته بر اثر ازدحام جمعیت در این منطقه ۳۶۳ زایر جان باختند و بیش از ۳۰۰ نفر نیز زخمی شدند. برخی گزارشها حاکیست که علت اصلی این حادثه انجام اقدامات امنیتی شدید به دلیل حضور یک هیات سیاسی سعودی در زمان رمی بوده است، اما مقامات رسمی سعودی با تکذیب این خبرها علت اصلی را اصرار زائران برای حمل اسباب و اثاثیه خود به هنگام رمی جمرات اعلام کردند. اگر چه طی سالهای اخیر همواره شماری از زائرن در جریان مناسک حج تمتع جان خود را از دست می‌دهند، اما حج امسال یکی از خونین‌ترین سالهای خود را پشت سر گذاشت. نمایشگاهی از تصاویر جان باختگان حادثه منا به منظور شناسایی آنان در مجمع المعصم برپا شده است. بسیاری از زائران که بستگان آنان هنوز شناسایی نشده‌اند، برای شناسایی هویت جان باختگان در فضایی حزن آور و اندوهناک از این نمایشگاه بازدید می کنند.

دعای مستجاب

در پی درگذشت آشپز کاروان‌های مختلف حج در حادثه منا، نوشته زیر از سوی مدیر کاروان ۱۷۶۳۱ تهران در نشریه زائر به چاپ رسیده است. به منظور از تجلیل از این حج ۲۶، ص: ۳۳۸ خادم با اخلاص زائران بیت اللّه الحرام، نوشته مزبور را عیناً به نقل از نشریه زائر می‌آوریم: زندگی صحنه یکتای هنرمندی ماست هر کسی نغمه خود خواند و از صحنه رود صحنه پیوسته به جاست خرّم آن نغمه که مردم بسپارند به یاد زنده یاد «حاج غلامعلی شریفیان» در سال ۱۳۲۴ در همدان به دنیا آمد و در دوران زندگی پرفراز و نشیبش بیش از سی سال در کسوت آشپزی و سر آشپزی در بیمارستان‌های مختلف، به ویژه در بیمارستان حضرت امام حسین علیه السلام سپری کرد. همزمان با این مسؤولیت به جهت علاقه وافر او به سرزمین وحی و ائمه اطهار علیهم السلام قریب بیست سفر افتخار خدمتگزاری به زائران خانه خدا و نیز سایر اماکن متبرکه (سوریه- مشهد) را نیز داشت. وی علاوه بر خدمتگزاری در ایام حج مسؤولیت تورهای زیارتی را نیز عهده‌دار بود. پرکاری، تلاش، پشتکار، طبع بلند و خوشرویی از ویژگی‌های بارز اخلاقی او بوده و همکاران و زائران از حسن برخورد و مصاحبت با وی لذت می‌بردند. از آنجا که سقف سنی برای عوامل خدماتی زائران خانه خدا حداکثر ۶۰ سال اعلام شده است، شریفیان نیز در سن ۶۰ سالگی طاقت جدا شدن از قافله مشتاقان به حج را نداشت، زیرا از قبل وصیت نموده بود در هر یک از سفرهای زیارتی که از دنیا رفت، همان مکان، محل دفن ایشان منظور شود. لذا حاج غلامعلی شریفیان در سن ۶۰ سالگی و در آخرین سفر خدمتگزاری در حین رمی جمرات ندای حق را لبیک گفت و در جوار رحمت حق آرام گرفت «لبیک اللهم لبیک، لبیک اللهم لبیک» اینک فقط چهره خندان، صبر و حوصله او در کار طاقت فرسای آشپزی، جدیت در کار او و جای خالی‌اش در خاطره دوستان و همکارنش به یاد مانده است. روحش شاد و یادش گرامی باد.

دیدار رئیس سازمان حج و زیارت از مؤسسه مطوفین حجاج ایرانی

آقای سید احمد زرهانی به اتفاق آقایان، مصطفی خاکسار قهرودی مدیر دفتر نمایندگی سازمان حج و زیارت در عربستان و مهندس ترابیان معاونت حمل و نقل و مشاعر ستاد مکه مکرمه در محل مؤسسه مطوفین حجاج ایرانی حضور یافتند و از تلاش‌های هیئت مدیره مؤسسه و همکارانشان قدردانی کردند. آقای زرهانی در این دیدار ضمن موفق خواندن حج سال جاری اظهار داشت: دولت و ملت عربستان میزبان صدها هزار زائر هستند. وزارت حج و مؤسسه مطوفین و سایر مؤسسات ذیربط وظیفه سنگین و فشرده‌ای را بر عهده دارند. اینجانب به نیابت از زائران ایرانی وبه نمایندگی جمهوری اسلامی ایران از مساعی مملکت عربستان و خصوصاً مجاهدت‌های شما اصحاب مؤسسه ایران که زحمات ارزشمندی را متحمل می‌شوند تشکر می‌کنم. وی افزود: مشاهدات بنده و گزارشات دوستانم حاکی از تلاش‌های ارزنده شماست. امیدوارم این روند و پیوند استمرار داشته و مرتباً بهبود پیدا کند. زرهانی در ادامه اظهار داشت: امسال گذاشتن صابون مایع در مشاعر قدم مهمی در راستای تأمین بهداشت عمومی بود. جا دارد در آینده در زمینه بهداشت محل حلق (سر تراشیدن) کار بیش‌تری صورت گیرد. البته شاید به طور مقطعی بتوان با پهن کردن پلاستیک‌های بزرگ برای این منظور اقدام کرد. رئیس سازمان حج گفت: اسلام به بهداشت فرد و جمع بسیار اهمیت می‌هد و به فرمایش نبی‌اکرم صلی الله علیه و آله نظافت را از ایمان می‌داند. ظرفیت دستشویی‌های مشعرالحرام برای عموم حجاج ناکافی است که البته حل آن فراتر از حیطه مؤسسه شماست ولی می‌توانید در این زمینه کمک کنید. زرهانی اظهار داشت: محل استقرار زائران آزاد ایرانی نباید باعث کاهش سهمیه حج ۲۶، ص: ۳۴۰ رسمی سازمان شود. برای حمل و نقل زائران در مشاعر به جای اتوبوس پیشنهاد راه‌اندازی قطار داریم. پیشنهادات دیگری هم داریم که متعاقباً تقدیم می‌شود. در ادامه آقای دکتر «طلال قطل» رئیس هیئت مدیره مؤسسه حسن تعامل و محبت و وفاق موجود بین مؤسسه و سازمان را ستود. حج ۲۶، ص: ۳۴۱

چهارشنبه ۱۸ ذی‌حجّه، عید سعید غدیر خم

اشاره

(۸۴/ ۱۰/ ۲۷)

برپایی جشن باشکوه عید سعید غدیر خم در بعثه مقام معظم رهبری

مراسم بزرگداشت عید سعید غدیر، عید ولایت و امامت با شکوه هرچه تمام‌تر با حضور انبوه زائران ایرانی در سالن اجتماعات بعثه مقام معظم رهبری در مکه مکرمه برگزار شد. در این مراسم که نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی، روحانیون و مسؤولان بعثه، سادات، برادران اهل سنّت، مدیران کاروان‌ها و جمعی از زائران ایرانی و خارجی حضور داشتند، ابتدا یکی از مداحان اهل بیت علیهم السلام به ذکر مناقب علی علیه السلام پرداخت و سپس آیهٔاللّٰه مصباح یزدی به ایراد سخن پرداخت و خاطرنشان کرد: عید غدیر از اصول و مقوّمات دین است و اکمال دین در گرو اعلام ولایت علی علیه السلام از سوی حضرت رسول صلی الله علیه و آله بوده است. آیهٔاللّٰه مصباح در بخشی دیگر از سخنان خود با اشاره به آیه شریفه «إِنَّ الدِّینَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلامُ» گفت: اسلام یعنی تسلیم در برابر همه احکام دین، و به همین دلیل قرآن، ایمان به بعض دین و انکار و سرپیچی از بخش دیگر آن را بر نمی‌تابد و آن را کفر و انکار دین معرفی می‌کند. وی با اشاره به اتفاق شیعه و سنی در نقل واقعه غدیر، ایمان به غدیر و ولایت حج ۲۶، ص: ۳۴۲ حضرت علی علیه السلام را از مقومات اسلام معرفی کرد. در پایان، مراسم عمامه گذاری گروهی از طلاب حوزه‌های علمیه توسط آیهٔاللّٰه محمدی ری شهری در میان شور و صلوات جمع حاضر برگزار شد.

تشریح فعالیت‌های هیئت پزشکی در موسم حج امسال

رئیس هیئت پزشکی حجاج ایرانی گوشه‌ای از فعالیت این هیئت را در ایام حج بیان کرد. دکتر حسین ضیایی گفت: بیمارستان هیئت پزشکی در مدینه از ۲۶ آذرماه و در مکه این بیمارستان از دوم دی ماه فعالیت خود را آغاز کرد. وی اعلام کرد: تا پایان روز ۲۶ دی ماه این دو بیمارستان ۳۵ هزار نفر مراجعه کننده داشته است و حدود ۵۰۰ نفر در بخش‌های داخلی و سی، سی یو بستری شدند و در ایام تشریق از زمانی که حجاج به عرفات و منا می‌روند بیمارستان صحرایی در مشاعر مقدسه بر پا شد که حدود ۱۰ هزار نفر مراجعه کننده داشته است. دکتر ضیایی آمار متوفیان امسال را تا کنون ۳۹ نفر عنوان کرد و گفت: متأسفانه ۱۵ نفر در حوادث و سوانح ریزش ساختمان، رمی جمرات و تصادف و ۲۴ نفر بر اثر بیماری وکهولت سن جان خود را از دست داده‌اند. وی خاطرنشان کرد: بیمارستان مکه تا ششم بهمن فعال خواهد بود و بیمارستان مدینه که هم اکنون کادر تخصصی آن در حال فعالیت هستند تا ۱۴ بهمن ماه به ارائه خدمات خواهند پرداخت. وی با اشاره به فعالیت هیئت پزشکی در ایام عمره گفت: در ایام عمره حدود ۵۰۰ هزار زائر به‌عربستان عزیمت خواهند کرد وخدماتی که‌ارائه می‌شودتأسیس سه درمانگاه تخصصی در مکه و مدینه است که به ارائه خدمات به صورت شبانه روزی خواهند پرداخت و علاوه بر این در محل اسکان زائران درمانگاه‌های کوچکی ایجاد خواهد شد. رئیس هیئت پزشکی تعداد این درمانگاه‌ها را در مکّه ۱۲ درمانگاه و در مدینه ۱۴ درمانگاه عنوان کرد.

عامل تأخیر در پرواز بازگشت حجاج اعلام شد

مدیر عامل هواپیمایی جمهوری اسلامی «هما» در جمع خبرنگاران در مکه گفت: تأخیر پروازها از فرودگاه جده ربطی به «ایران ایر» ندارد. دکتر سعید حسامی گفت: هواپیمایی ایران ایر در فرودگاه جده در انتظار سوار کردن حجاج می‌مانند ولی امکانات عربستان اجازه سوار شدن به موقع حجاج را نمی‌دهد. وی اظهار امیدواری کرد: دولت عربستان با افزایش امکانات زمینه مناسب بازگشت

حجاج را فراهم کنـد. «حسامی» با بیان این که فرودگاه جده دارای ۱۲ ترمینال است و ۳۲ شرکت هواپیمایی از آن استفاده می کنند، گفت: در روزهـای اولیه بـازگشت حجـاج به کشور، به دلیـل تراکم جمعیت تأخیرهـا صورت گرفت و بیش‌ترین ترافیک پروازی تا روز چهارشـنبه (امروز) خواهـد بود. وی خاطرنشان کرد: ما مراتب گله و نارضایتی خود را به همکاران خود در هواپیمایی عربسـتان اعلام کرده‌ایم. مـدیر عامل هواپیمایی جمهوری اسـلامی با هشدار نسبت به حمل بار اضافه حجاج ایرانی تصـریح کرد: یک میلیارد تومـان برای حمـل بـار اضافه حجاج ایرانی هزینه می‌شود و علت این امر اختصاص ۸ پرواز هواپیمـایی باربری برای انتقال بار حجاج ایرانی است. وی خاطرنشـان کرد: از حجاجی که بار اضافی داشته باشـند مبلغ ۲۰۰ ریال سـعودی دریافت می‌شود. حسامی در عین حال تصریح کرد: بار حجاج پیش از ورود آنان به ایران، به کشور منتقل می‌شود.

بازگشت سرپرست حجاج ایرانی به کشور

آیهٔاللّٰه ری شـهری و همراهان پس از یک ماه تشرف به مکه مکرمه و مدینه‌منوره، مکه را به قصد تهران ترک کردند. حج ۲۶، ص: ۳۴۴ نماینـده ولی فقیه و سـرپرست حجـاج ایرانی در گفت و گو بـا خبرنگـاران در فردوگـاه مهرآباد افزود: اسـتقبال زائران خارجی به‌خصوص افراد متعهد و متفکر کشورهای اسـلامی از بعثه مقام معظم رهبری بسـیار چشمگیر بود. وی گفت: در مقایسه با حج سال گذشـته حج امسال چند ویژگی داشت که قابل توجه بود؛ زیرا پیام مقام معظم رهبری به چهارده زبان در سراسـر جهان منتشـر شد و اولین بار مراسم برائت از مشرکین به‌طور مستقیم از صدا و سیما بصورت فارسی و عربی به سراسر جهان منتقل شد. سرپرست حجاج ایرانی ویژگی دیگر حـج امسال را زیارت بقیع توسط زایران زن ذکر کرد و گفت: آن مشـکلاتی که در ارتباط با بقیع سال گذشـته برای خواهران وجود داشت، امسـال نبود و همکاری بسـیار خوبی دولت عربسـتان با بعثه مقام معظم رهبری داشت که جای تشـکر و تقدیر دارد. وی روان بودن مسایل اجرایی حج امسال را از دیگر ویژگی‌های این مراسم عنوان کرد و در این باره حمل و نقل داخلی را در مقایسه با سال گذشـته مطلوب خواند و از هواپیمایی جمهوری اسـلامی به خاطر جابجایی حجاج تشکر کرد. نماینده ولی فقیه و سـرپرست حجـاج ایرانی در پایان از همه دست انـدرکاران حـج و ارگانهای مختلفی که در برگزاری این مراسم با بعثه مقام معظم رهبری و سازمان حج و زیارت همکاری کرده‌اند، تقدیر کرد.

انجام وقوف اضطراری برای ۱۷۶ حاجی ایرانی

در حج امسال ۱۷۶ نفر از زائران ایرانی، وقوف اضـطراری داشـتند. حجت الاسـلام والمسلمین شهاب الدین وحیدی مسؤول کاروان وقوف اضـطراری هیأت پزشـکی با اعلام این مطلب گفت: از میان ۶۰۰ مراجعه کننده طبق نظر کمیسـیون پزشکی، وقوف اضطراری ۱۷۶ نفر لازم شناخته شد و ۲۲ دستگاه اتوبوس به همراه ۶ پزشک متخصص و فوق تخصص و یک پزشک داروساز برای این منظور آمـاده شدنـد. وی خاطرنشـان کرد: برای هر دسـتگاه آمبولانس یک پرسـتار و برای اتوبوس ها از حـج ۲۶، ص: ۳۴۵ یـک تا چهار پرستار در نظر گرفته شد تا مشکلی برای حجاج ایجاد نشود. روحانی وقوف اضطراری زائران با بیان این که خود برای انجام مناسک محرم نشـده است و فقـط عمره مفرده انجـام داده است گفت: برای انجـام صـحیح مناسـک حجـاج ایرانی که به خـاطر کهولت سن، ناراحتی‌های تنفسـی و قلبی و ناراحتی‌های ناشـی از عوارض دچار مشـکل شـده بودند، لازم بود که چنین کاری صورت بگیرد. وی گفت: این تعـداد طبق فرمی که وجود دارد، همه اعمال را به خوبی انجام داده‌اند، وقوف را در مشاعر درک کرده‌اند، رمی و قربانی را به درستی انجـام کرده‌انـد و حلق و تقصـیر آنان توسط افرادی که در وقوف اضـطراری داشـته‌اند، انجام گرفته است. وی تصـریح کرد: بیشتر افرادی که وقوف اضـطراری داشـتند دارای کهولت سن یـا بیمـاری آسم و بیماری‌هـای تنفسـی بودنـد. روحـانی مسؤول کاروان اضطراری از جانفشانی پزشکان ایرانی و کادر پزشکی در حج امسال تشکر و قدردانی کرد.

مدینه بعد

بـا انجـام مناسـک حـج و آغـاز بـازگشت زائران بیت اللّه الحرام، بخش اعظم وظـایف بعثه مقام معظم رهبری صورت پـذیرفت. لـذا نماینـده ولی فقیه و برخی از مسؤولان مـدینه قبل بعثه به کشور بازگشـتند. از آنجا که تقریباً نیمی از زائران ایرانی اصـطلاحاً «مـدینه بعـد» هسـتند، از این پس بعثه رهـبر معظم انقلاـب در مـدینه منـوره مجـدداً فعـال می‌شـود. سـرپرستی زائران ایرانی در مـدینه بعـد و جانشـینی نماینـده ولی فقیه در حـج امسـال، آیـهٔاللّه رضا اسـتادی هسـتند و امور مختلف بعثه تا آخرین روز حضور زائران ایرانی در عربستان تحت نظارت ایشان انجام می گردد.

پنج شنبه ۱۹ ذی حجه

اشاره

(۸۴ /۱۰ /۲۹)

برگزاری جشن عیداللّه الاکبر در مدینه منوره

بـا انتقـال زائران مـدینه بعـد به مـدینه منـوره چون امروز در ایران عیـد سـعید غـدیر خم جشن گرفته می‌شود به این مناسـبت مراسـم باشـکوهی در بعثـه مقـام معظم رهـبری در شـهر پیـامبر اکرم صـلی الله علیه و آله برگزار شـد. در این مراسم که شـماری از علمـا نیز حضور داشـتند حجت الاسـلام و المسـلمین محمد کاظم صدیقی به تشـریح ویژگیهای منحصر به فرد شخصیت امام علی علیه السلام پرداخت و میلاد آن حضـرت را در کعبه سـند محکم جایگاه ایشان نزد پروردگار توصـیف کرد سخنران بعثه رهبر انقلاب امام علی علیه السـلام را مظهر صـفات الهی از جمله حکمت، قـدرت، حلم، جلاـل و جمـال خداونـد دانست و با اشاره به اقـدام پیامبر در روز غدیر و در میان حدود یکصد هزار نفر از حجاجی که از نقاط مختلف جزیره العرب در این واقعه حضور داشتند گفت: پیامبر در این روز بدینوسـیله پیام الهی را به انسانها ابلاغ و دین اسلام را کامل کرد. حجت الاسلام والمسملین صدیقی سپس به تشریح جانفشایها و دلاوریهـای امـام علی علیه السـلام برای ترویـج دین مبین اسـلام پرداخت و افزود: اسـلامی که مشـعل فروزان هـدایت انسانهاسـت مرهون تلاشـها، پیکارها و تـدابیر نخستین پیشوای شـیعیان جهان است. حـج ۲۶، ص: ۳۴۸ سـخنران بعثه رهبر معظم انقلاـب دفاع از ولاـیت را وظیفه هر مسـلمان دانست و حضـرت زهرا علیهـا السـلام را نخستین مـدافع ولایت و اسـلام ناب محمـد توصـیف کرد. در مراسم جشن غدیر که با پخش شـیرینی از جانب برخی از زائران همراه بود، مداحان و نغمه سـرایان اهل بیت عصـمت و طهارت علیهم السلام با قرائت اشعاری در وصف موی متقیان و روز غدیر بر شادی و شکوه این محفل افزودند.

برپایی سومین دعای کمیل در جوار حرم مقدس نبوی و مزار پاک ائمه بقیع

حجاج بیت اللّه الحرام در پنج‌شـنبه شبی دیگر گل واژه‌های دعای کمیل را در جوار بارگاه ملکوتی نبی مکرم اسلام صلی الله علیه و آله و مزار خاموش فرزنـدان پاکش در بقیع زمزمه کردند. هزاران نفر از حجاج ایرانی بیت اللّه الحرام و زائران حرم شـریف نبوی در فضای آکنـده از خلوص و معنویت گرد هم آمدنـد تا در سالروز عیـد بزرگ ولایت از چشـمه سار کلام نورانی مولای متقیان دل و جان خود را سیراب کنند. هزاران حاجی که در دریای لطف الهی به ساحل پاکی رسیدند امشب با چشمی اشکبار و قلبی مالامال از عشق به ولایت و ائمه اطهار علیهم السلام و در حسرت زیارت مزار گمشده‌ام ابیها و فرزندان مظلومش در بقیع با مدینه وداع کردند. امشب درهـای بسـته و مزار بی شـمع و چراغ ائمه مظلـوم بقیع بـار دیگر یـادآور مظلومیت زهرای اطهر شـد و مشـتاقان زیـارت مرقد

گمشده‌ام ابیها با اشک و آه، یوسف فاطمه را به مدد طلبیدند و در آستانه وداع با مدینه گوهر اشکهای خود را در اقیانوس پنهان کوثر نبی مکرم اسلام صلی الله علیه و آله به یادگار گذاشتند تا شفیع روز محشرشان باشد. در پایان سومین مراسم روحبخش دعای کمیل در مدینه منوره، آیهًاللّه رضا استادی جانشین نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی برای مجد و عزت مسلمانان جهان دعا کرد و تعجیل در ظهور منجی عالم بشریت و سلامتی و طول عمر رهبر معظم انقلاب اسلامی را از درگاه احدیت مسئلت نمود. این مراسم در ساعت ۲۳ به پایان رسید و حجاج ایرانی در صفوف منظم و در کمال آرامش به محل استقرار خویش بازگشتند.

جمعه ۲۰ ذی حجه

اشاره

(۳۰/ ۱۰/ ۸۴)

دعای ندبه حجاج ایرانی در جوار مرقد مقدس نبوی

جمع کثیری از حجاج ایرانی صبح جمعه در بعثه مقام معظم رهبری در مدینه منوره در جوار مرقد مطهر نبی مکرم اسلام صلی الله علیه و آله و مزار ائمه مظلوم بقیع گردهم آمده و دعای ندبه سردادند. آسمان چشمان مشتاق و منتظر انبوه حجاج ایرانی و عاشقان ولایت و ائمه اطهار علیهم السلام جمعه‌ای دیگر در مدینه النبی صلی الله علیه و آله در فراغ امام عصر (عج) بارانی شده و حضور مصلح کل و دادگستر جهان را در این فضای نورانی از خدای متعال مسالت کردند. به گزارش واحد ارتباطات خبری بعثه مقام رهبری در چهارمین هفته حضور حجاج ایرانی در سرزمین وحی و شهر اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام انبوه مشتاقان ظهور عدالت گستر جهان حضرت مهدی موعود (عج) در فضایی اکنده از عطر معنویت و خلوص باحضور در بعثه مقام معظم رهبر در مدینه منوره گلواژه‌های دعای ندبه سردادند و برای تعجیل در ظهور یگانه منجی عالم بشریت از عمق جان دعا کردند. در این محفل نورانی مداحان اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام اندوه و داع حجاج با سرزمین وحی و شادی جشن عید بزرگ ولایت را در هم آمیختند. در پایان این مراسم، ره‌پویان طریق وصال همچنین سلامتی و طول عمر با عزت حج ۲۶، ص: ۳۵۰ رهبر معظم انقلاب اسلامی، علو درجات برای روح پر فتوح امام راحل و شهیدان گرانقدر اسلام را از یگانه معبود بی‌همتا خواستار شدند. مراسم روح‌بخش دعای ندبه در حالی در محل بعثه مقام معظم رهبری در مدینه منوره برگزار شد که شب پیش از آن، بیش از بیست هزار نفر از حجاج بیت اللّه الحرام در جوار بارگاه ملکوتی خاتم پیامبران وائمه مظلوم بقیع تا پاسی از شب در فضایی آکنده از عطر معنویت، مناجات جان بخش کمیل علی علیه السلام را زمزمه کردند.

تداوم مراسم سخنرانی‌هانی عمومی در بعثه رهبر معظم انقلاب

مراسم سخنرانی‌های عمومی بعثه مقام معظم رهبری همچون دوره مدینه قبل و مکه مکرمه، در دوره مدینه بعد نیز هر روز برگزار می‌شود. در این مراسم که با حضور گسترده زائرانی از استان‌های مختلف کشور برگزار می‌شود، سخنرانان و قاریان قرآن و مداحان اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام فضای مجلس را به نور قرآن و ذکر ائمه هدی علیهم السلام معطر می کنند.

مراسم یادبود قاضی شهید مقدسی در مدینه منوره

مراسم یادبود قاضی شهید حسن مقدسی با حضور مسؤلان بعثه مقام معظم رهبری و جمعی از دوستان و همکاران وی در بعثه رهبر

معظم انقلاب در مدینه منوره برگزار شد. در این مراسم که عصر روز جمعه برای گرامیداشت یاد آن شهید بزرگوار برگزار شد، مداحان اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام اشعاری در وصف شهید و شهادت قرائت کرده و به این مراسم حال و هوایی معنوی بخشیدند. حجت الاسلام والمسلمین کاظم صدیقی سخنران بعثه رهبر معظم انقلاب در این مراسم گفت: شهید با فدای جان سعادت ابدی را نصیب خود می‌کند زیرا که خدای متعال برای شهادت ارزشی فوق تصور انسان‌ها در نظر گرفته است. حج ۲۶، ص: ۳۵۱ وی افزود: مراقبت بر رفتار و اعمال و برگزیدن نیت الهی برای کارهای شخصی موجب می‌شود تا انسان در تمامی لحظات به عنوان مهاجر الی اللّه شناخته شود و این موجب می‌شود تا افعال مراتبی بالاتر از سطح مادی و دنیوی پیدا کند. وی، شهید قاضی مقدسی را انسانی خالص و پر از معنویت توصیف کرد و گفت: قاضی حسن مقدسی در ایام حج خادم حجاج بیت اللّه الحرم و در وقت قضاوت مجاهد فی سبیل اللّه بود و با مفاسد اجتماعی و اخلاقی در سطوح مختلف جامعه مبارزه می‌کرد. قاضی شهید حسن مقدسی یکی از قضات برجسته دستگاه قضایی بود که چندی پیش در حین خروج از محل کار خود در تهران به ضرب گلوله افراد ناشناس به شهادت رسید. وی از سال‌ها قبل با بعثه مقام معظم رهبری همکاری داشت.

شنبه ۲۱ ذی‌حجه

اشاره

(۱/ ۱۱/ ۸۴)

برگزاری سومین همایش اهل سنت در بعثه رهبر معظم انقلاب

سومین همایش واحد اهل سنت بعثه مقام معظم رهبری با حضور آیةاللّه استادی جانشین نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت و حجاج اهل سنت شهرهای مختلف ایران اسلامی در مدینه منوره برگزار شد. مولوی اسحاق مدنی مشاور رییس جمهور در امور اهل سنت در این مراسم که جمعی از علمای شیعه نیز حضور داشتند پیرامون جایگاه نبی مکرم اسلام نزد خداوند و ابعاد شخصیت وجودی آن حضرت سخنرانی کرد. وی با اشاره به تلاش پیامبر برای رستگاری و وحدت و یکپارچگی مسلمانان، وحدت را ضروری ترین نیاز کنونی جهان اسلام دانست و تصریح کرد: مسلمانان تنها در سایه وحدت و همدلی می‌توانند بردشمنان چیره شوند و برمشکلات خود فایق آیند. آیةاللّه صابری دیگر سخنران این همایش، حج را تجلیگاه وحدت عملی مسلمانان توصیف کرد و گفت: در این کنگره عظیم الهی مسلمانان از هر رنگ، نژاد، زبان و قاره متحد الشکل و یک زبان گرد خانه معبود می گردند و این درس بزرگی برای مسلمانان است. این نماینده مجلس خبرگان رهبری با اشاره به سخنان امام راحل، بزرگترین حج ۲۶، ص: ۳۵۳ آفت در میان مسلمانان و علت دست درازی دشمنان بر سرزمینها و منابع کشورها اسلامی را تفرقه میان آنان دانست و گفت: همانگونه که امام خمینی قدس سره پیشتاز تلاش برای وحدت مسلمانان در عصر حاضر بود، ایرانیان نیز باید در این راه بیش از دیگران تلاش کنند. وی حج را بزرگترین نعمت الهی دانست و با اشاره به برکات حج گفت: پاداش حج واقعی بهشت است و حاجی باید تلاش کند این لطف الهی را تا پایان عمر خویش حفظ نماید. در ادامه این همایش ماموستا سجادی امام جمعه شهر مریوان به جایگاه اهل بیت از دیدگاه علمای اهل سنت پرداخت و گفت: اهل بیت رسول اللّه جایگاه والایی نزد اهل سنت دارند و آنان برای حل مشکلات خود به ائمه اطهار متوسل می‌شوند. آقای قورچانی مدرس دانشگاه و امام جمعه اهل سنت از استان گلستان نیز در این همایش با تاکید بر ضرورت تقویت وحدت میان مسلمانان، قرآن را احیاگر جان انسانها دانست و همگان را به پیروی از قرآن برای رسیدن به کمال و سعادت دو جهان توصیه کرد. سید محمد یوسف حسینی نژاد امام جمعه شهر بستک استان هرمزگان

نیز در سخنانی با عنوان «مدینه فاضله و وحدت»، به سیره نبی مکرم اسلام در ایجاد وحدت میان مسلمانان پرداخت و گفت: سیره و رفتار خاتم پیامبران به ویژه در مدینه موید تاکید اسلام بر ضرورت وحدت و پرهیز از برتری جوییهای مادی است و امروزه که مسلمانان در معرض تهاجم استکبار جهانی هستند ضرورت تقویت وحدت مسلمانان بیش از هر زمان دیگر احساس می‌شود. در خلال برگزاری همایش اهل سنت، قاریان قرآن فضای همایش را به نور قرآن منور کردند و شاعران و ادیبان اهل سنت کشورمان نیز با سرودن اشعار و قطعات ادبی طراوتی خاص به آن بخشیدند.

مصاحبه با آیهٔاللّٰه استادی جانشین نماینده ولی فقیه

برای آگاهی از فعالیت‌های بعثه مقام معظم رهبری در مقطع «مدینه بعد» مصاحبه‌ای با آیهٔاللّٰه رضا استادی جانشین نماینده ولی فقیه در مقطع مزبور در مورخه ۴/ ۱۱/ ۸۴ به عمل آورده‌ایم که گزیده آن به این شرح می‌باشد. سؤال: لطفاً فعالیت‌های بعثه رهبر معظم انقلاب را در این مقطع تشریح فرموده و مسؤلیت خود را در امر سرپرستی زائران ایرانی تبیین فرمایید: پاسخ: کاری که بنده باید در خدمت عزیزان اینجا انجام بدهم کاملًا مشخص است؛ یعنی چیزی نیست که قابل کم و زیاد باشد مگر پیشامدی بشود. کارهایی که به ما محول است یکی همین مجلسی است که صبح‌ها در بعثه برقرار می‌شود. در طول حدود دو هفته‌ای که ما در مدینه هستیم- سیزده چهارده جلسه صبح‌ها- هست. در این جلسات سخنرانی و مداحی برقرار است و این سال‌های سال ادامه داشته و دارد؛ و کاروان ها هم به جهات مختلف استقبال می کنند. در این مجالس همه روزه جمعیت قابل ملاحظه‌ای می‌آیند و از برنامه‌های مفید، سخنرانی‌ها و مدّاحی بهره‌می گیرند. ما دو دعای کمیل و دو دعای ندبه در مدینه بعد داریم که یک دعای کمیل برقرار شده یکی هم انشاءاللّٰه برقرار خواهد شد. البته، سال‌های دیگر هم که من اینجا مشرّف بودم مسؤولان عربستان به خاطر شرایط کشورشان یا از جهت دیگر معمولًا راجع به برگزاری دعای کمیل با مسؤلان بعثه هماهنگی‌هایی می کنند و عملًا هم پیش از دعای کمیل مأموران مدینه شکلی به اطراف حرم می‌دهند که قدری ممکن است بعضی را نگران کند؛ ولی بحمد اللّٰه تاکنون مشکلی پیش نیامده است. ما بخشی هم برای ارزیابی کارها داریم، بازرسی‌ها هم که بوده است و با وجود ارزیابی، دیگر خود به خود به ما کمتر مراجعه می‌شود. حج ۲۶، ص: ۳۵۵ در طول این دو هفته‌ای که قرار است اینجا باشیم، سه جلسه با همه مسؤولین داریم. جلسه نخست روزهای اول حضور ما، و جلسه دوم قبل از دعای کمیل اول تشکیل شد و جلسه سوم پیش از دعای کمیل دوم تشکیل می‌شود و در آن مسئولین همه بخش ها جمع می‌شوند و کارهایی را که انجام دادند یا می‌خواهند انجام بدهند، گزارش می‌دهند. اگر کم و کاست‌هایی به ذهن برسد یا پیشنهادهایی باشد، گفته می‌شود. شخص بنده که به عنوان نماینده آقای ری شهری اینجا هستم، تقریباً به کارهای دیگر خیلی دخالت ندارم؛ چون عرض کردم کار تقریباً مشخص و معلوم است. به قسمت استفتائات و قسمت وجوهات و قسمتی که مربوط به روحانیون است، گاهی رفت و آمد دارم و سر می‌زنم. ولی در آن نوع کارهای دیگر بعثه برنامه‌ریزی شده است و نیازی نیست که بخواهند از اینجانب سؤال کنند. تنها چیزی که می‌ماند کاری که مشخصاً مربوط به جناب آقای ری شهری است و اگر بنا باشد بنده انجام دهم مراجعات مردمی و مراجعات زائران غیر ایرانی است و دیدارهایی که مثلًا با بعضی از شخصیتها است که همایش‌های بعثه یکی از زمینه‌های این دیدارهاست. این همایش‌ها عمدتاً در مدینه قبل و در مکه انجام می‌شود. ما فقط در مدینه بعد همایش زائران ایرانی اهل تسنن را داریم. در مراجعات مردمی خودمان تعدادی از زائراین که مشکل پیدا می کنند چه اهل علم و چه غیر اهل علم و فکر می کنند مشکلشان را باید با بنده در میان بگذارند، تا آنجایی که می‌توانستیم برای رفع مشکلشان قدمی که لازم بوده برداشتیم، پیشنهادهایی هم تعدادی از زائرین با ما دادند، مثلًا راجع به بقیع خیلی سفارش می کنند که اگر بشود مسئولان ایرانی با مسؤلان عربستان صحبت کنند، بخصوص مسأله وقت زیارت بقیع از این یک ساعت صبح و یک ساعت عصر که مردم خیلی در فشار قرار می گیرند، توسعه پیدا کند و مثل سابق باشد. از این طرف هم سفارش بشود که زائران ایرانی کارهایی که

آنها نمی‌پسندند انجام ندهند. پیشنهاد دیگری که بعضی از دانشگاهی‌ها به من دادند این است که اگر بعثه بتواند جزوه‌ها و نشریاتی راجع به معرفی شیعه، پاسخ به بعضی از سؤالات و شبهات و بعضی از حج ۲۶، ص: ۳۵۶ روشنگریها در همه اتاقهای هتل‌ها قرار دهد، بسیار مفید خواهد بود. این کار هم کار بسیار سودمندی است و نسبت به خرج و هزینه‌ای که می‌شود احتمال دارد بازده خیلی بهتری داشته باشد. سؤال: مشکلات فرا روی جنابعالی چه بوده و آیا زائران شکایاتی داشته‌اند؟ پاسخ: گاهی برخی زائران فکر می‌کنند مثلًا کم کاری شده است. می‌دانید در اینجا کار بعثه و سازمان حج در یک قسمتهایی با هم مشترک است، اما بعضی از زائران ما خیال می‌کنند که تمام کارهای مربوط به مکه و مدینه مربوط به بعثه است. خوب پیداست که قسمتی مربوط به بعثه است و قسمتی هم مربوط به سازمان است و بخش مؤثر سازمان هم در این مقطع زمانی در خود بعثه مستقر است. انتقادهایی هم که می‌شود به کارهای اینها بر نمی‌گردد، بلکه بیشتر به کارهای عربستان برمی‌گردد. امسال بر خلاف بعضی سال‌های دیگر مثلًا از نظر مسکن حتی یک مورد هم برای شکایت به من مراجعه نشد. فقط یک مورد گزارش به من دادند که در جایی توقع داشتند ساختمان به گونه‌ای مطلوب باشد اما جور دیگری درآمده است. پیداست سازمان از حیث مسکن با برنامه ریزی کار کرده‌است که زائران واقعاً راضی باشند. مسأله‌ای که خیلی شکایت می‌شد و در اختیار سازمان هم نیست، انتقال از مکه به مدینه است. بعضی ماشین‌ها مناسب نبوده و راننده‌ها وضعشان خوب نبوده است. برخی راننده‌ها خواب آلوده بودند. اینها را هم به من گزارش دادند و هم به آقای زرهانی و آقای ری‌شهری گفتند. اینها هم نامه‌نگاری کرده‌اند، ولی بالاخره زائران قدری ناراحتی کشیدند. خدمت رئیس سازمان حج که برای شرکت در دعای کمیل اینجا مشرف بودند عرض کردم که مسأله این طوری است. گفتند که مشکل انتقال تقریباً سال‌های قبل هم بوده و جهتش هم این است که آن سه چهار روزی که ایام مناسک حج است، راننده‌ها حج ۲۶، ص: ۳۵۷ خیلی در رفت و آمد هستند و شبانه روز کار می‌کنند؛ باز همان‌ها می‌خواهند زائران را به مدینه منتقل کنند. در هر صورت امر آزار دهنده‌ای است زیرا ممکن است خدای نکرده یک وقت خطری پیش بیاید. شکایت دیگر در مورد بار زائرین است که تقریباً هر سال هست. برخی از زائران بیش از مقدار معمول بار برمی‌دارند و آن وقت هم هواپیمایی عربستان برای اضافه بار پول می‌گیرد و هم می‌گوید اگر بار زائد در هواپیما باشد امنیت هوایی ما در مخاطره است. پس بارها باید جدا برود، زودتر برود، دیرتر برود، مشکلات درست می‌کند. الان هم از تهران که گزارش می‌دهند باز این مشکلات هست ولی این هم بیشتر به هواپیمایی عربستان باز برمی‌گردد و توقع این است که آنها قدری مسامحه کنند. مشکلی که در خصوص کارهای روحانیون حتماً زیاد زیاد شنیده‌اید که تقریباً روحانی و غیر روحانی و به خصوص افرادی که یک قدری باسوادند و از آن رنج می‌برند، اختلاف فراوان در فتاوی است و اینکه رساله‌ای که در اختیار بعضی روحانیون قرار می‌گیرد، فتوای ده نفر، دوازده نفر، سیزده نفر هست و در کاروان ها هم ممکن است که از مراجع مختلف مقلد داشته باشند؛ این مشکلی است که باید به یقین در محافل علمی به گونه‌ای حل بشود. اگر یک وحدتی ایجاد شود خیلی خوب است، البته معمولًا می‌گویند نمی‌شود. سؤال: جنابعالی با آقای عَمْری دیدار داشته‌اید؟ پاسخ: بله من در این سفر دو بار پیش آقای عَمْری رفتم. یک بار قبل از شروع کار، یک بار هم بعد از شروع. با تعداد زیادی از آقایان روحانیون خدمت ایشان رسیدیم. مجلس خوبی بود آنجا از ایشان راجع به خصوصیات خودشان سؤال شد، راجع به ایامی که در نجف بودند و این که چه موقع آمدند. مجلس مفیدی بود اما رفت و آمد ما چه آن بار و چه این بار حاکی از این است که مسئولان عربستان تقریباً امسال آن شدت هایی که در سال‌های قبل ایجاد می‌کردند، ندارند. در جلساتی که بنده بودم و می‌شنیدم که حتی حج ۲۶، ص: ۳۵۸ دوستان آقای عَمْری مجبور می‌شدند بگویند که زائران ایرانی آنجا نیایند؛ ولی الان نه، بحمد اللَّه خیلی ارتباطشان بهتر شده است. از روزی که بنده خدمت ایشان رسیدم تا یکی دو روز قبل هم که دوباره رفتم، هر روز در حسینیه ایشان تقریباً دویست نفر، دویست و پنجاه نفر اطعام می‌شوند و نوعاً هم ایرانی هستند؛ به علاوه اینکه می‌خواهند در محضر ایشان باشند. پیداست که دولت عربستان یک قدری آسان گرفته و ما هم امیدواریم که این کار روز به روز بهتر بشود و جوری بشود که اینها لا اقل برای

انجام مراسم مذهبی‌شان، برای عزاداری‌شان، برای محرّمشان برای ماه رمضانشان، در ایام حج و عمره که ایرانی‌ها و سایر شیعیان از کشورهای دیگر می‌آیند و می‌خواهند به آنها سری بزنند، در رفاه و راحتی باشند. این دو باری که بنده خدمت ایشان رسیدم جمعیت انبوهی حضور داشتند. پیدا بود که ایرانی‌های فراوانی آنجا هستند و نمازی برقرار می‌شود؛ حالا یا خود ایشان می‌خواند یا دیگری، که نشان می‌دهد ارتباط اینها با مسؤولین عربستان خوب شده و خیلی جای خوشبختی است.

بقیع؛ شوق مشتاقان و تداوم مشکلات زیاد

قبرستان بقیع همچنان پذیرای اشک صدها هزار دلداده اهل بیت عصمت و طهارت است. هر روز بامدادان پس از اقامه نماز صبح و عصرها بقیع شاهد سرازیر شدن سیل مشتاقان زیارت پاره‌های تن رسول خدا صلی الله علیه و آله به سوی خویش است. مأموران سعودی هر از چند گاهی با تغییر روش انتظام ورود و خروج به بقیع باعث سرگردانی و بعضاً حسرت زائران به ویژه بانوان می‌شوند. نویسنده این سطور عصر دوشنبه ۲۳ ذی حجه برابر سوم بهمن ماه که قصد تشرف داشتم، باکمال شگفتی شاهد نظم و آرامش در چهار مسیر ورودی و خروجی بقیع بودم. یک مسیر را برای رفت و مسیر دیگر را برای بازگشت زائران مرد، و دو مسیر دیگر را به همین نحو برای بانوان زائر حج ۲۶، ص: ۳۵۹ اختصاص داده بودند. بنابر این زائران بدون زحمت و فشار تردد می کردند و زیارت می‌نمودند. اما بعد از ظهر چهار شنبه ۲۵ ذی حجه (پنجم بهمن ماه) مأموارن بقیع تنها دو مسیر را به سوی بقیع گشوده بودند و ازدحام شدید زائران باعث اختلاط دردآور مردان و زنان و فشرده شدن آنان شد. به واسطه سوء تدبیر سعودی‌ها بیشترین ظلم به بانوان زائر رواداشته می‌شود، زیرا آنان به سبب آن که در بقیع راه ندارند، بالاجبار در دو طرف مسیر، و رو به پنجره‌های بقیع می‌ایستند؛ لذا هنگام عبور فشرده زائران مرد و بانوان در حال عبور، به سختی تحت فشار قرار می گیرند. شدت ازدحام در مقابل درب ورودی بقیع موجب گشت که کنترل از دست مأموران خارج شود و چند زائر زن وارد بقیع شوند. به همین سبب از خروج زائران از درب اصلی جلوگیری کرده و آنان را از جانب غسالخانه خارج می کردند. در این میان برخورد تند و دور از ادب مأموران مستقر در بقیع با بانوان زائر مقابل بقیع واقعاً ناراحت کننده می‌نمود. هرچند غیر از زائران ایرانی، زائران شیعه و سنی دیگر کشور ها نیز اشتیاق زیارت بقیع دارند، اما به سبب آن که بیشترین نمود را ایرانیان دارند، جا دارد مسؤلان ذی ربط از سویی در یک اقدام اساسی با مسؤلان سعودی طرح تنظیم ورود و خروج به سوی بقیع را تبیین و مشخص کنند، و از سوی دیگر زائران را نسبت به حفظ شئون مذهب اهل بیت علیهم السلام و کشور اسلامی ایران، و ضوابط کشور عربستان به گونه‌ای توجیه کنند که هم مجال زیارت با معرفت فراهم شود، و هم بهانه به دست بد خواهان داده نشود.

درگذشت سردار حاج علی محمد فرزین در مکه مکرمه

سردار حاج علی محمد فرزین از مسؤلان معاونت بازرسی بعثه رهبر معظم انقلاب و از خدمتگزاران صدیق حج و زائران بیت اللّٰه الحرام روز ۲۴ ذی‌حجه (چهارم بهمن ماه) در مکه مکرمه در گذشت. مرحوم فرزین صبح روز جمعه ۲۰ ذی‌حجه دچار سکته مغزی شد و پس از پنج روز که در حال اغما بود، در حرم امن الهی و در جوار کعبه معظمه حج ۲۶، ص: ۳۶۰ جان به جان آفرین تسلیم کرد. به منظور بزرگداشت یاد و خاطره آن مرحوم و خدمات صادقانه وی در معاونت بازرسی، مراسمی روز ۲۵ ذی حجه (پنجم بهمن ماه) در سالن همایش‌های مقام معظم رهبری در مدینه منوره و با حضور آیهٔ‌اللّٰه استادی جانشین نماینده ولی فقیه در امور حج برگزار گردید و سخنرانان از مقام والای مرحوم فرزین تجلیل کردند.

فصل سوّم: فعّالیت معاونت‌ها و واحدهای مختلف بعثه

معاونت امور روحانیون

اشاره

این معـاونت به سـبب وظیفه سـنگین و حسـاس گزینش روحـانیون کاروانهـا و آنچه مربوط به فعـالیت آنهـا در موسم حـج است، از اهمیت به سـزایی برخوردار می‌باشـد. بـدیهی است نظـارت بر اعمال و مناسک زائران خانه خـدا و پاسـخگویی به سؤالات شـرعی و مشکلات پدید آمده آنان برای انجام صحیح حج، مهم‌ترین بخش از وظایف بعثه مقام معظم رهبری را در برمی‌گیرد که این مهم بر عهـده معـاونت امور روحـانیون است. در بررسـی و گزارش فعـالیت این معـاونت بر آن نیستیم که آمار اقـدامات روزمره آن را ارائه کنیم. زیرا این امر فقـط نمایـانگر روزشـمار فعالیت‌هـای تعریـف شـده و کمیت آن است و بـا گزارش سالهـای قبـل چنـدان تفـاوتی نخواهد داشت و تنها تاریخ آن فعالیت‌ها تغییر پیدا می‌کند؛ در حالی که اقدامات کیفی و محتوایی معاونت امور روحانیون که مدتها پیش از موسم و در طول برگزاری مراسم حـج برای نیـل به هـدف پیش گفته با دقت فراوان صورت می‌گیرد، کمتر مورد توجه قرار گرفته است. بنابراین در سـخن از کمیت فعالیت‌های معاونت مزبور به ذکر کلیات بسنده می‌کنیم و عمدتاً به بررسی کیفیت اقدامات ارزنـده و در خـور تحسین آن که در مصـاحبه راقم این سـطور بـا حجت‌الاسـلام جنـاب آقـای عرب مسئول محـترم معـاونت امـور روحانیون، و نیز برگزیده‌ای از آنچه به تفصیل در سایت این معاونت آمده است، می‌پردازیم.

فعالیت‌های اجرایی

۱- برگزاری جلسات تبلیغی، توجیهی- فرهنگی، و پاسـخ به سؤالات شـرعی منظم بر مبنای برنامه‌ریزی از پیش اعلام شده در هتل‌ها و مراکز اسـتقرار زائران ایرانی در مـدینه و مکه بـا حضور حـج اسـلام: بـاکویی، طلابیـان، دکتر هاشـمیان، نقویـان، سـرکار خانم‌ها: صفاتی، هاشـمی‌علیا و قافله‌باشی. ۲- حضور ۱۲۶۹ روحـانی و معینه در تمـام کاروان‌هـا و برگزاری جلسات منظم آموزش احکام و مناسک، و پاسـخ به سؤالات زائران؛ انتقال تـدابیر و دسـتورالعمل‌های لازم از سوی بعثه رهبر معظم انقلاب توسط رابطین روحانیون. ۳- سرکشـی منظـم بـه کاروان‌هـا و ارزیـابی عملکرد روحـانیون و معینه‌هـا ۴- برگزاری همایش‌هـای روحـانیون کاروان‌هـا و رفع مشـکلات فقهی آنان با حضور آیـهٔ اللّٰه سـیدجعفر کریمی ۵- برپـایی زیارت‌های دوره‌ای اماکن و مشاهـد مشـرفه برای روحانیون و معینه‌های کاروان ها

اقدامات کیفی و محتوایی

در واقع تحت عنوان فوق، شـرح نحوه انجـام وظـایف تعریف شـده معـاونت امور روحـانیون و کیفیت اجرای آن را در نظر داریم. به تعبیر دیگر معرفی جـامع معاونت مزبور، کیفیت و محتوای فعالیت‌های آن را تبیین می‌کنـد. معاونت امور روحانیون از بخش‌های زیر تشکیل یافته است:

بخش گزینش

مطابق با شـرایط و ضوابط خاص اعلام شـده، از روحانیون واجـد شـرایط ثبت نام به عمل می‌آید و سـپس از میان آنها با طی مراحل مختلف آزمون‌های کتبی، مصاحبه و ارزیابی، روحانیون مورد نیاز گزینش می‌شوند.

بخش آموزش

سطح علمی روحانیون کاروان‌ها حداقل پایان سطح کارشناسی ارشد یعنی اتمام کفایتین تعیین شده است که باید آموزش ویژه نیز ببینند. لذا پنج نوع آموزش برای روحانیون در نظر گرفته شده است: ۱-آموزش بدو خدمت ۲-آموزش قبل از اعزام: منابعی براساس تصمیمات کمیته فرهنگی تعیین و خریداری می‌شود و در اختیار روحانیونی که قرار است به حج اعزام شوند، قرار داده می‌شود. کل روحانیون حج در سه گروه هزار و دویست نفری متشکل هستند که با روحانیون کاروانهای عمره حدود چهارهزار و سیصد نفر در گردونه حج و زیارت به عنوان روحانی، معین یا معینه فعالیت دارند. شش ماه پیش از اعزام آنان به حج برای اینکه اطلاعاتشان به روز شود، منابع تهیه شده اختیارشان گذاشته می‌شود؛ و دو ماه قبل از اعزام به صورت اِپن‌بوک یا باز، از آنها امتحان گرفته می‌شود. ۳-آموزش ضمن خدمت شامل بازدید از اماکن، برگزاری کلاس احکام و مناسک در موسم حج. ۴-آموزش‌های تکمیلی برای کسانی که از قبل در گردونه‌های حج بودند، گذاشته می‌شود. آن‌هایی که جدیداً جذب شده‌اند نیاز به آموزش تکمیلی ندارند؛ زیرا تحت آموزش بدو خدمت قرار می‌گیرند. آموزش‌های تکمیلی راجع به مسائل کلامی و چگونگی پاسخ دادن به شبهات، و تسلط به زبان عربی، مسأله مخاطب‌شناسی و روانشناسی تبلیغ است. ۵-آموزش دوره‌های کارورزی: علاوه بر آموزش‌هایی که هست برای کسانی که هیچ سابقه اعزام و تشرف به حج نداشته‌اند یک دوره کارورزی و کارآموزی در نظر گرفته شده است. این افراد سابقه تشرف به حج ندارند ولی در گزینش‌های معاونت قبول حج ۲۶، ص: ۳۶۶ شده و آموزش اولیه را دیده‌اند. آنها باید یک دوره کارورزی نزد یک روحانی با سابقه ببینند و یک بار هم به حج یا عمره بیایند و به عنوان کارآموز آموزش ببینند.

آموزش تکمیلی و توجیهی زائران:

مواردی وجود دارد که در قالب کاروان و روحانی کاروان نمی‌توان اجرا کرد. بنابراین یک دوره آموزش تکمیلی و توجیه تکمیلی که مکمّل فعالیت‌های روحانی کاروان هم در حج هم در عمره برای زائرین باشد در نظر گرفته شده و آن عبارت از برگزاری جلسات منطقه‌ای در هتل‌ها هست. این امر از طریق اعزام چند مبلغ در هتل‌ها صورت می‌گیرد.

خواهران مبلغه:

واحد خواهران دو سال پیش افتتاح شد ولی نه سال است که با کاروانها معینه اعزام می‌شود. این خواهران علاوه بر اینکه مثل برادران روحانی جلسات سخنرانی داخل هتل‌ها ویژه کاروان‌ها دارند، نظارت و توجیه امر احرام خواهران در مسجد شجره را هم به عهده دارند.

حضور در مسجد شجره و جُحفه:

در مسجد شجره و جحفه یک روحانی برای کاروان‌هایی که احیاناً از روحانی خود منقطع می‌شوند مستقر و حجفه می‌شود تا امر احرام بستن این‌گونه زائرین با مشکل مواجه نشود.

کمیته‌های تخصصی علمی:

بخش دیگری از فعالیت‌های معاونت امور روحانیون ایجاد کمیته‌های تخصصی علمی است. برای تغذیه فکری چهار هزار و دویست نفر امکان برنامه‌ریزی با ستاد و حج ۲۶، ص: ۳۶۷ ساختار تشکیلاتی داخل بعثه وجود ندارد. لذا از زبدگان و فرهیختگان و نخبگان داخل صف استفاده می‌شود. از سه سال پیش معاونت درصدد برآمد که کمیته‌های علمی تخصصی از بین خود روحانیون در هشت گرایش تشکیل دهد. این کمیته‌ها عبارتند از کمیته اسرار و معارف، کمیته احکام و مناسک (کمیته فقه)، کمیته اخلاق، کمیته

تدوین، کمیته آیات و روایات، کمیته تاریخ و اماکن، و کمیته روش تبلیغ. این کمیته‌ها هر کدام آیین‌نامه و ساختار تشکیلاتی مشخص شده دارند و در گرایش‌های تخصصی خود از روحانیون کاروان‌ها نیازسنجی به عمل می‌آورند و مطابق با آن نیازها مباحث کارشناسی صورت می‌گیرد و محتوای مطالب در اختیار روحانیون قرار داده می‌شود. ثمرات کمیته‌های اسرار و معارف، کمیته تدوین در نشریات زائر و صفا چاپ می‌شود. در سه حج اخیر هر روز دو صفحه یا سه صفحه از زائر و صفا توسط این کمیته‌ها تغذیه می‌شوند. کمیته‌ها مجموعاً یک جمع پنجاه و شش نفری هستند و رؤسای آنها ستاد برنامه‌ریزی کمیته‌ها را تشکیل می‌دهند. در این ستاد هشت مسئول کمیته‌ها و معاون امور روحانیون و قائم مقام او و دبیر این کمیته‌ها هر ماه جلسه برنامه‌ریزی و ساماندهی کمیته‌ها را دارند. امسال زمانبندی برگزاری جلسات کمیته‌های علمی و تخصصی در ده منطقه عملیاتی در کل کشور تنظیم شد. در این ده منطقه، نمایندگی امور روحانیون جلسات توجیهی روحانیون را در محل سکونت آنان برگزار می‌کند.

بخش اعزام

هر سال تعداد هزار و دویست و شصت و نه نفر مجموعه صف و ستاد معاونت امور روحانیون است که به حج اعزام می‌شوند. از این عده، سی و نه نفر ستادی و هزار و دویست و سی نفر هم صف هستند. یعنی با سی و نه نفر، ساماندهی و اعزام هزار و دویست و سی نفر صورت می‌گیرد.

بخش اطلاع رسانی

ثبت تجربیات روحانیون، کاروان‌ها و پیشنهادات آنان پیرامون پاسخ به شبهات و خاطرات آنها از دیگر اقدامات معاونت امور روحانیون است که در سه بخش جمع‌بندی شده و به صورت مکتوب در اختیار دیگران برای استفاده قرار می‌گیرد. علاوه بر این برگزاری جلسات تبادل تجربیات که هم در حج و هم در عمره انجام می‌شود یکی از برنامه‌های فرهنگی در طول موسم است که ثبت می‌شود و ماحصل این اقدام جزوات «آزموده‌ها» است که تاکنون هفت شماره آن چاپ شده است. «آزموده‌ها» به روحانیونی که جدیداً وارد شبکه می‌شود کمک می‌کند تا با استفاده از این تجربیات بدانند قبل از سفر چه کار باید بکنند، در جلسه اول با زائران چه باید بگویند، در جلسه دوم چه بگویند؛ در فرودگاه، هنگام ورود به مدینه چه کارهایی خوب است زائران بکنند، چه توجه‌هایی باید داشته باشند و ... درباره پیشنهادات و توصیه‌ها باید گفت چون هر سال مجموعه نخبگان و نمونه‌ها از میان روحانیون گزینش می‌شوند و مجموعه‌ای بالغ بر صد تا صد و بیست نفر از بین هزار و دویست نفر توسط رابطین انتخاب می‌شوند، در جلسه‌ای با حضور نماینده ولی فقیه پیشنهادات و توصیه‌های خود را عنوان می‌کنند و تقریباً سوژه‌های دستور جلسه حج آینده در آنجا مطرح می‌شود. توصیه‌های به مسئولین، توصیه‌های به مدیران، توصیه‌های به رابطین، عوامل موفقیت روحانیون نمونه، توصیه‌های مربوط به جلسات قبل سفر و ... در دستور کار قرار می‌گیرد. کار جدید سال جاری در طرح «ره آورد سفر حج»، انتشار کتاب توصیه‌ها و تجربه‌ها است. یک کتاب «خاطره‌ها» آماده چاپ شده است. کتاب مربوط به شبهات هم تدوین گردید ولی برای چاپ آماده نشد.

بخش ارزیابی و نظارت

در کل موسم حدود هزار و دویست و سی نفر روحانی وجود دارند که بیست و حج ۲۶، ص: ۳۶۹ چهار رابط مرد و سه رابط زن آنان را ارزیابی می‌کنند. ارزیابان یک بار در مدینه از مدیران، معین و معینه، از کارگزاران حج و خدمه، از زائرین و از خود روحانی کاروان در رابطه با نحوه عملکرد و انجام وظائف او تحقیق می‌کنند و حول ده محور ارزیابی به عمل می‌آورند. به همین نحو در مکه نیز ارزیابی توسط ارزیاب صورت می‌گیرد. معدل این ارزیابی‌ها ارزیابی عملکرد روحانی در کاروان می‌شود. غیر از

ارزیابی رابطین، فرم‌های ارزیابی به اسم معین کاروان، مدیر کاروان، معینه کاروان وجود دارد که جمعاً ده فرم ارزیابی است که مدیر نظرش را راجع به روحانی، معین و معینه می گوید و مکتوب می‌شود. در یکی دو سال پیش از زائر هم نظرخواهی مکتوب می‌شد که حالا شفاهی نظرات زائرین اخذ و منتقل می‌شود. مجموعه اینها با ضریب‌های مشخص شده کارنامه ارزیابی می‌شود که به معاونت امور روحانیون می‌آید و معاونت در مورد آن نظریه‌ای می‌دهد و نحوه همکاری‌های آتی روحانیون را تبیین می کند.

معاونت بازرسی

اشاره

معاونت بازرسی بعثه رهبر معظم انقلاب، در امر برگزاری هر چه باشکوه‌تر حج زائران ایرانی، نقش به سزایی دارد که فعالیت‌های آن و نتیجه عملکرد بازرسان و دست‌اندرکاران این معاونت شاید چندان به چشم نیاید. به منظور تبیین وظایف و نحوه اجرایی فعالیت‌های ناظران و بازرسان این معاونت، و نقش آن در رفع مشکلات و ارائه طرح‌ها و پیشنهادات، درصدد برآمدیم با معاون بازرسی بعثه مصاحبه‌ای داشته باشیم. به خواست ایشان این امر به جناب آقای دکتر حسن عابد جعفری مسئول بازرسی مکه معظمه واگذار شد. جناب دکتر عابد جعفری با لطف و متانت خاص خویش طی مصاحبه‌ای طولانی به خوبی موقعیت این معاونت را در زمینه‌های پیش گفته تبیین کردند و نقطه نظرات خویش را پیرامون چشم‌انداز ۲۰ ساله حج نیز اظهار داشتند. گزیده‌ای از این مصاحبه که در حقیقت بیان عملکرد معاونت بازرسی در ابعاد مختلف است، به شرح زیر از نظر خوانندگان گرامی می گذارد. *** قلمرو عملکرد معاونت بازرسی، ستاد حج جمهوری اسلامی است. بنابراین آنچه را که مربوط به عملکرد ستاد در موسم حج مربوط می‌شود به دقت از نزدیک بررسی حج ۲۶، ص: ۳۷۱ می کنیم. اگر بخواهیم جایگاه این قلمرو را دقیق‌تر در سطوح مختلف حج روشن کنیم، باید بگوییم اولین سطح اداره حج، خود زائر است که باید بتواند خودش را اداره بکند، هر چه این ظرفیت در حج ما قوی‌تر بشود نیاز به اداره‌های بیرونی کمتر می‌شود. سطح دوم مدیریت حج، اداره کاروان‌ها است به این معنی که ما زائران را به صورت منفرد به حج اعزام نمی‌کنیم بلکه آنها را در قالب تشکل‌هایی به نام "کاروان "شکل و سازمان می‌دهیم. این سازماندهی ما دارای قواعد و چارچوب‌های خاصی است. در جمهوری اسلامی به جهت اینکه مجموعه امور حج زیر نظر مستقیم مقام معظم رهبری و از طریق نظارت امیر الحاج صورت می گیرد، بنابراین این تشکل‌ها جزء لاینفک سلسله مراتب مدیریت حج به حساب می‌آید. وقتی زائران را در قالب کاروان‌ها شکل می‌دهیم، دو دسته خدمات هم برای آنان در نظر می گیریم: یک دسته خدمات معنوی و فرهنگی است که در قالب فعالیت‌های روحانیون و معین‌ها و معینه‌های کاروان انجام می‌شود، یک دسته هم فعالیت‌های ستادی یا اجرایی است که در قالب خدمات ستاد صورت می گیرد؛ از ارائه خدمت پزشک جهت سلامت و بهداشت این تشکل‌های کاروانی و زائرها گرفته تا ارائه خدمات مربوط به تغذیه و حمل و نقل و محل زندگی و آب و شکل استحمام و چیزهای دیگری که زائر در این تشکل نیاز دارد. بخش‌های مربوط به امور فرهنگی به عهده بعثه، و بخش‌های غیر فرهنگی بر عهده ستاد است. تعداد کارهایی که ستاد انجام می‌دهد متنوع و متکثّر است و به همین جهت «بازرسی» هم روی آن مجموعه فعالیت‌ها بیشترین تکیه و تأکید را دارد. سطح سوم مدیریت حج: در حج و معمولًا در شهرهای مکه و مدینه در قالب ستادهای مناطق تشکل پیدا می کند یعنی تعدادی از کاروان‌ها به ظرفیت حدود متوسط ده هزار نفر در مناطق گوناگون مکه و تقریباً همین تعداد هم در چهار منطقه مدینه سامان پیدا می کنند. بنابراین سطح بعدی مدیریت، «ستاد» می‌شود. ستادهای منطقه‌ای دارای یک مدیر منطقه و دو سه نفر همکار است که در مدینه چهار مرکز یا ستاد، و در مکه نه ستاد وجود دارد. حج ۲۶، ص: ۳۷۲ سطح چهارم مدیریت: ستادهای شهرهای مکه و مدینه هستند که در واقع آنها امور ستادهای منطقه را به عهده دارند. سطح پنجم سازمان حج: سازمان حج

قرارگاه‌های عملیاتی ستادهای دو شهر را برای موسم حج ایجاد می‌کند و در غیر موسم هم ادارات کل خودش را در سطح استان‌ها دارد که کار خود را از طریق انجام می‌دهد. در موسم، ادارات کل را بسیج می‌کند و در قالب قرارگاه‌های مکه و مدینه و ستادهای مناطق برای رسیدگی به امور زائران تشکل می‌دهد. در بخش مدیریت کاروان، تقریباً صد در صد خصوصی است؛ یعنی مدیران کاروان افراد حقیقی هستند که شغل‌های گوناگونی به عهده دارند. از شغل‌های آزاد در بازار گرفته تا کارمند دولت تا اساتید دانشگاه تا ادارات مختلف که با توجه به سابقه، تجربه و آزمون‌ها و آزمایش‌هایی که انجام داده‌اند، انتخاب می‌شوند و کار اداری سازمان را به عهده می‌گیرند. یک سال در میان این مدیرها می‌توانند به حج بیایند و کاروان بیاورند. بنابراین سازمان حج جمهوری اسلامی هر سال حدود پانصد کاروان شکل می‌دهد و نزدیک به یکصد هزار نفر زائر را در قالب این پانصد کاروان اعزام می‌کند. حدود پانصد کاروان را پانصد مدیر اداره می‌کنند و تعدادی معاون و دستیار در کاروان‌ها دستیار هستند. دستیارها ممکن است زن باشند یا مرد باشند. برای کاروان‌های با ظرفیت‌های صد تا صد و بیست نفری پیش‌بینی ده نفر خدمه شده است. برای بالاتر از آن یعنی از صد و شصت نفر به بالا پیش‌بینی سیزده تا چهارده نفر را کرده‌اند. حد بالای کاروان‌های ما هم دویست و بیست نفر هست. اما متوسط ترکیب جنسیتی زائرهای ما پنجاه و یک درصد خانم‌ها و چهل و نه درصد را آقایان تشکیل می‌دهد. از جهت سنی میانگین سنی کاروان‌های امسال ما پنجاه و سه سال است، در حالی که میانگین نسبت به سال‌های گذشته کاهش پیدا کرده است. دهه‌های گذشته میانگین سنی ما بالای شصت سال بود و به تدریج میانگین سنی با ورود حج ۲۶، ص: ۳۷۳ حاجی‌های جدید کاهش پیدا کرده است. در گذشته، نزدیک به صد درصد زائران اندکی کمتر، افراد بی‌سواد و کم سواد بودند در حالی که این ترکیب هم به کلی تغییر پیدا کرده و نسبت حضور افراد باسواد و ترکیب سوادهای گوناگون حوزوی و دانشگاهی نسبت قابل ملاحظه‌ای شده که اصلًا با گذشته قابل مقایسه نیست. به همین ترتیب هم نیازهای زائران چه از نظر درجه مکنتی که برای آمدن به حج، پیدا کرده‌اند، چه از نظر سواد بالایی که دارند، و چه از نظر ترکیب سنی جوان‌تری که دارند پیدا می‌کنند متفاوت شده است. بخصوص نیازهای فرهنگی‌شان از مسائل ساده مناسک به سمت درخواست مربوط به فلسفه حج، هدف حج و معارف حج انتقال پیدا کرده است. هر چه هم جلوتر می‌رویم سطح نیازها تغییر بیشتری پیدا می‌کند و مطالبات زائران از ما در همه ابعاد تفاوت جدی پیدا می‌کند. این یک شاخص اساسی است که ببینیم چقدر از نیازهای زائران را می‌توانیم یا توانسته‌ایم پاسخگو باشیم. خوب این نیازها نیازهای معنوی زائران است؛ یعنی اینها اساساً می‌آیند برای اینکه اعمال حجشان را انجام دهند، مناسکشان را بجا بیاورند و به عنوان حاجی با اعمال صحیح برگردند که این بخش مربوط به بعثه مقام معظم رهبری و حضور روحانیون در حج می‌شود.

بازرسی

سایر نیازهای زائران که به امور معنوی (با مسؤولیت بعثه) باز نمی‌گردد، و بر عهده سازمان حج و زیارت است، تحت بازرسی دقیق معاونت بازرسی و نظارت بعثه قرار دارد. در این بخش از صحبت ابتدا نیازهای مزبور را تبیین نموده و سپس نحوه بازرسی از مراکز مسؤول تأمین این نیازها را ذکر می‌کنیم. بقیه نیازهای اعضای کاروان‌ها را این گونه می‌توان دسته بندی کرد: اولین نیاز سلامتی و بهداشت است که در واقع تضمین سلامتی زائر زمینه انجام مناسکش است و اگر این سلامتی حاصل نباشد هم برای او و هم برای دستگاه اجرائی مشکلات زیادی را حج ۲۶، ص: ۳۷۴ فراهم می‌کند. به همین جهت در ترکیب کاروان‌ها پیش‌بینی یک پزشک شده که این پزشک از ابتدای تشکیل کاروان همراه مدیریت کاروان است. بنابر این است که پرونده برای زائران تشکیل بدهد، سوابق بیماری آنها را بررسی و همه را ثبت و ضبط بکند و بر همان اساس هم تا انتهای سفر همراه زائران باشد. پیش‌بینی این است که حضور پزشک در کاروان یک آستانه امنیت روانی را از جهت سلامتی برای زائران فراهم بکند که هر لحظه احساس کردند بیماری، ناراحتی و نگرانی دارند دسترسی‌شان به پزشک در داخل کاروان فراهم باشد و این کار، کار بسیار موفقی بوده است.

سطح بالاتر این مجموعه در هیئت پزشکی ما خلاصه می‌شود که در قالب یک بیمارستان در مکه و بیمارستانی در مدینه پزشکان کاروان را پشتیبانی می‌کند که اگر بیماری فراتر از امکانات درمان پزشک در داخل کاروان بود با توصیه خود پزشک کاروان، بیمار به بیمارستان معرفی شود و اگر کاری فراتر از این دو تا بیمارستان هم مورد نیاز بود، رابطان پزشکان عرب زبان آنها به بیمارستان‌های سعودی معرفی می‌کنند و در بیمارستان‌های تخصصی به آنان رسیدگی می‌شود. بخش دوم نیازهای کاروان اسکان است. یعنی بنا است که این زائران در یک جای اطمینان بخشی اسکان یابند و آن محل امکانات کافی را برای پذیرایی از زائران داشته باشد و این امکانات اعم از محل خواب و استراحت، سرویس‌های بهداشتی و استحمام مناسب، محل غذاخوری، سالن اجتماعات، نوع فیزیک داخل ساختمان، و بهداشت ساختمان است. بنابراین رسیدگی به بخش مسکن هم جزء وظایف بازرسی به حساب می‌آید. برای بخش مسکن هیئت‌های مسکن قبل از ایام حج، هم در مکه و هم در مدینه حضور پیدا می‌کنند، قراردادهای مسکن را می‌بندند، مسکن‌ها را اجاره و آماده می‌کنند؛ و پیش از حضور زائران هم یک چک نهایی صورت می‌گیرد که دوستان بازرسی هم در آن مرحله حضور پیدا می‌کنند و ساختمان آماده تحویل کاروان می‌شود. بخش سوّم نیازهای زائر، بخش مربوط به خوراک است. همان‌طور که برای مسکن زائر پیش‌بینی‌هایی می‌شود، در مورد غذا هم اتفاق می‌افتد. نزدیک به هفتاد درصد حج ۲۶، ص: ۳۷۵ زائران از تغذیه متمرکز برخوردارند؛ یعنی در مدینه و در مکه آشپزخانه‌های متمرکزی پیش‌بینی شده، غذای زائر را برای ظهر و شب آماده می‌کنند و در کاروان تحویل می‌دهند. فقط سرو غذا به عهده مدیران و خدمه است، منهای معدودی از ساختمان‌ها که تحت این طرح نیستند. آن معدود از ساختمان‌ها کمتر از ۳۰ درصد می‌شوند و برای اینکه بتوانند از همه خدمات ساختمان‌ها استفاده کنند، آشپز مخصوص به خودشان دارند و پخت و پز را خودشان انجام می‌دهند. تبعاً رسیدگی به آشپزخانه مرکزی و نظارت به طرز طبخ غذا در داخل کاروان‌ها را بازرس‌های ما انجام می‌دهند. وظایف ما تابع نیازهای زائر و خدماتی است که ستاد برای رفع این نیازها فراهم می‌کند. کاروان‌هایی که پخت متمرکز ندارند، نیازمند تأمین و تدارکات اقلام هستند که بخشی از آن را باید با خود از ایران بیاورند و برخی از آن به صورت متمرکز در اینجا از طریق انبارها در اختیارشان قرار می‌گیرد؛ بخشی را هم اجازه دارند که از بازار اینجا تهیه بکنند. نظارت بر تدارکات اینها از لحاظ کیفیت موادی که می‌خرند، میزانی که در اختیار زائر می‌گذارند، به عهده بخش بازرسی است. بخش دیگر از نیازهای زائر امر حمل و نقل او است. چون ظرفیت مکه به خصوص برای مسکن‌هایی که نزدیک به حرم باشند، کافی نیست و تعداد زیادی از کشورها هم در گرفتن مسکن با ما رقابت دارند، ما ناگزیر مسکن‌ها را در جاهایی می‌گیریم که از لحاظ کیفیت قابل قبول باشد. اما ممکن است از لحاظ مسافت نزدیک به حرم نباشد؛ برعکس مدینه که بیشتر مسکن‌ها در اطراف حرم سازماندهی شده‌اند. بنابراین فاصله بین محل استقرار و اسکان زائران و حرم، فاصله قابل ملاحظه‌ای می‌شود. این فاصله را مسؤلان امر از چند سال پیش با یک سیستم و شبکه حمل و نقل درون شهری پر کردند تا زائر بتواند در ۲۴ ساعت، هر وقت که اراده کرد سوار ماشین بشود و به حرم بیاید و از حرم به راحتی برگردد. نظارت بر این سیستم حمل و نقل هم به عهده برادران بازرسی هست. برای انتقال بین دو شهر مکه و مدینه چه در آمدن از مدینه به مکه، و چه در حج ۲۶، ص: ۳۷۶ مراجعت از مکه به مدینه، و همین‌طور از جدّه به جحفه و مدینه، سیستم حمل و نقل بین شهری نیاز هست و هر ساله قرارداد آن بسته می‌شود. نظارت بر این سیستم و نحوه نقل و انتقال زائران باز به عهده بخش بازرسی هست. علاوه بر اینها یک حمل و نقل بین کشوری هوایی توسط شرکت‌های ایرانی و سعودی انجام می‌شود که نظارت بر این حمل و نقل هم به عهده بخش نظارت است. بنابراین این چند چیز اساس کار این مجموعه است. خلاصه باید بگوییم زائر حقوقی دارد که نظارت و بازرسی تضمین ایفای این حقوق است. چون زائر یک بار در عمرش می‌آید و شاید از حقوقی که دارد مطلع نباشد، لذا دوستان نظارت و بازرسی مراقبند که حقی از زائر ضایع نشود. برای انجام این کار در بازرسی دو سطح مدیریت پیش‌بینی شده: سطح اول مدیریت مربوط به آنچه در کاروان اتفاق می‌افتد، می‌باشد و شاخص آن مدیریت کاروان است. در این امر یک سامان‌دهی و سازماندهی

خاصی در بازرسی صورت گرفته و این سازماندهی منطبق بر سازماندهی ستادها است؛ یعنی ما یک ستاد در مکه، و یک ستاد هم در مدینه برای نظارت داریم. ستاد مکه ما دو سه روز قبل از حضور زائر در مکه تشکیل می‌شود. دوستان ناظر و بازرس ما دو روز یا یک روز بعد، یا نزدیک به انتهای خروج زائر، از مکه خارج می‌شوند. بنابراین طول سفر اینها دو سه روز قبل از حضور زائر در مکه خواهد بود و تا پایان حضور هم، ترکیبی از عناصر ما در مکه حاضر خواهند بود. برای مدینه هم این برنامه جداگانه پیش‌بینی شده است. بخشی از دوستان ما در مدینه قبل از چند روز پیش تا پایان تخلیه زائران از مدینه به مکه برای انجام اعمال تشریق، حضور دارند و همراه آخرین گروه زائران به مکه می‌آیند و اعمال تشریق و واجب حج را انجام می‌دهند و بلافاصله بعد از اینکه زائر می‌خواهد حرکت کند و به مدینه بیاید، یک یا دو روز قبل از آن یا حداکثر عصر روز دوازدهم به مدینه برمی‌گردند و تا پایان حضور کاروان‌ها در مدینه حضور دارند. حج ۲۶، ص: ۳۷۷ باید به تعداد مناطقی که در ستاد ایجاد شده سربازرس داشته باشیم. لذا ما چهار سربازرس در مدینه، و نه سربازرس در مکه داریم و برای هر کدام از این سربازرس‌ها هم سه نفر بازرس پیش‌بینی شده که در هر منطقه یک سربازرس و سه بازرس جمعاً چهار نفر متکفل امور بازرسی کاروان‌ها هستند. به طور متوسط هر بازرس به بیست کاروان اختصاص پیدا می‌کند و هر سه روز یک بار بازرس ما کاروان‌های زیر پوشش را باید رسیدگی کند؛ یعنی هر هفت کاروان را در یک روز باید بازرسی کند، یک یا دو ساعت در داخل کاروان می‌ماند و کار افراد مختلف اعم از روحانی، مدیر و خدمه را از نزدیک بازرسی می‌کند. انبار، یخچال‌ها، سیستم‌های انجماد، دستشوئی‌ها و نظافت آن را و ... بازرسی می‌کند و گزارش روزانه بازدید از آن کاروان را در فرم‌های مشخص ثبت و ضبط می‌کند و هر روز یک گزارش روزانه به سربازرس می‌دهد. بازرس‌ها در بعثه مستقر هستند و هر روز صبح بیرون می‌روند و عصر یا غروب برمی‌گردند. معمولًا ناهار را در کاروان هستند؛ و اگر موردی پیش بیاید که لازم باشد، شب را هم در کاروان می‌مانند. بدین ترتیب اگر به مشکلاتی در داخل کاروان برخورد کنند، نزدیک به هشتاد درصد آن را با مدیر، عوامل و خدمه حل و فصل می‌کنند. بازرس وظیفه دارد اگر موردی را مشاهده کرد که خلاف یا خارج از ضوابط انجام می‌شود همان‌جا به مدیر یا عوامل تذکر بدهد و بایستد تا آن مشکل رفع شود. اگر مشکل نیاز به زمان داشته باشد، در موعد مقرر برای پیگیری مراجعه می‌کند. اگر مشکل را نتوانند با کاروان حل کنند و بلافاصله با تلفن، یا با تلفن همراه به سربازرس خود منتقل می‌کند، سربازرس آن مطلب را با مدیریت منطقه حل و فصل، و رفع می‌کند بنابراین ۸۰ درصد مسائل در داخل کاروان حل می‌شود، و بین ۵ تا ۱۰ درصد از مسائل که در داخل کاروان یا در داخل ستاد قابل حل نیست، باید از طریق مکاتبه و نامه‌نگاری مسؤلان سطح بالا اقدام شود. ما یک کار دیگر هم در بخش بازرسی داریم که آن ارزیابی مدیران و عوامل حج ۲۶، ص: ۳۷۸ کاروان است. برای اینها پرونده‌های مشخصی داریم و این پرونده‌ها را از قبل در اختیار سربازرس‌ها و بازرس‌هایمان قرار می‌دهیم و اینها مرحله به مرحله این فرم‌ها را تکمیل می‌کنند و نسبت به بازخوری که مدیر به تقاضاهای اصلاح امور یا عملکردش در مجموع می‌دهد، به آنها بین پنج تا یک امتیاز می‌دهند. در یک فرم نهایی هم عملکرد مدیر ارزیابی می‌شود. این فرم نهایی ارزیابی است که آخر قضیه می‌گویند این مدیر دارای چه ویژگی‌هایی بود، بعد بازرس امضاء می‌کند، سربازرس منطقه بازرسی امضاء می‌کند، و در شهر هم سربازرس شهر امضاء می‌کند. بدین‌گونه عملکرد یک کاروان ارزیابی می‌شود که در واقع نمره نهایی به مدیر کاروان داده می‌شود و نشان می‌دهد که این مدیر از جهت بازرسی‌های مستمری که در طول سفر از عملکرد او و نسبت به خدماتی که باید انجام می‌داده مدیر عالی، خیلی خوب، خوب، متوسط یا ضعیف است. ضعیف‌ها از دور خارج می‌شوند. یعنی تعدادی از مدیرها هر ساله به عنوان مدیر ضعیف ارزیابی می‌شوند و از دور خدمت به زائرها خارج می‌شوند. به بعضی از مدیرها که اشکالات قابل رفع داشته باشند تذکر داده می‌شود اگر اشکالاتشان بین این دو تا باشد یک سال محروم از مدیریت می‌شوند، یا ظرفیت کاروان‌هایشان تغییر داده می‌شود. به آنهایی هم که خیلی خوب و عالی هستند تشویقی داده می‌شود که در عمره بتوانند زائر بیاورند، یا اگر مثلًا زائر به مناسبتی زیاد شد برای سال بعد هم اجازه دارند استثنائاً حضور پیدا کنند. این

فرم‌ها در بُعد تنبیه و اخراج از سیستم، و نیز در بُعد تشویق و تثبیت مدیران مورد استفاده قرار می گیرند.

نظارت

سطح دوم کاری که معاونت انجام می‌دهد عنوانش نظارت است و بازرسی نیست؛ و آن چنین است که بخشی از امکانات و مقدوراتی که در اختیار کاروان قرار می گیرد یا نارسایی‌هایی که برای کاروان به وجود می‌آید خارج از کاروان، و بر عهده ستاد حج است مانند اصل مسکن که اگر دارای مشکل اساسی بشود، قابل رفع نیست و به مدیر هم حج ۲۶، ص: ۳۷۹ مربوط نمی‌شود. بنابراین برای آن بخش ما چند ناظر ویژه انتخاب کرده‌ایم؛ ناظر ویژه حمل و نقل که سه نوع حمل و نقل را زیرنظر دارد، ناظر ویژه تدارکات و تغذیه که بحث کل تدارکات و تغذیه و آشپزخانه‌ها را زیر پوشش دارد، ناظر ویژه پزشکی که خدمات پزشکی را مورد نظر قرار می‌دهد، و ناظر ویژه مسکن. در مورد تدارکات باید از قبل قراردادهایی بسته شود. مثلًا تأمین گوشت مرغ، لبنیات، آب، انواع امکاناتی که مورد نیاز است چه برای آشپزخانه چه برای پخت و پز داخل کاروان. تأمین این امکانات به سه قسمت تقسیم می‌شود؛ یک قسمتی که مدیر باید از ایران بیاورد و کیسه‌های مشخص را بار می کنند و همراه خودشان می‌آورند. مثل سبزی خشک و امکاناتی که اینجا فراهم کردنش دشوار است. یک بخش را هم ستاد تأمین می کند و در اختیار کاروانها قرار می‌دهند و قراردادهای طول سال است که آنجا یک کمیسیون تدارکات وجود دارد و ناظر ویژه بخش بازرسی هم در آن کمیسیون موقع بستن قرارداد، موقع تأمین، آوردن و تحویل دادن به انبار و ... حضور دارد. بنابراین در حوزه تدارکات و تغذیه یک نفر ناظر به طور مشخص به عنوان فنی که قبلًا هم کارش این بوده و آشنایی دارد مستقر است. مسکن هم همین‌طور است، بعضی قراردادها الان برای سال بعد بسته می‌شود و جمع‌بندی مربوط به گزارش‌های مربوط به مسکن امسال به دوستان ستاد منتقل می‌شود که مثلًا شما این مسکن‌ها را از رده خارج کنید، اینها قابل استفاده نیست. تقریباً تمام مسکن‌هایی که از دور خارج می‌شود براساس گزارش بازرسی است. ناظر ما در حوزه اجاره مسکن هم حضور دارد. بعداً هم که تعدادی در طول سال و غیر موسم اجاره می‌شوند، باز ناظر مسکن حضور پیدا می کند و بر نحوه اجاره مسکن و اعمال شاخص‌هایی که باید وجود داشته باشد، نظارت می کند. معمولًا هم قبل از عزیمت ما برای مطمئن شدن از کار مسکن حضور پیدا می کند. در ارتباط با حمل و نقل هم چنین است. قراردادهایی که با این شرکت‌ها بسته می‌شود، تعهداتی که شرکت‌ها نسبت به ما دارند، نوع اتوبوس‌هایی که باید تأمین بکنند، حج ۲۶، ص: ۳۸۰ صندلی بندی داخل اتوبوس‌ها، شرکت‌های هواپیمایی که تعهدات دارند، قیمت‌ها، نحوه تعامل با زائر، و همین‌طور برای حمل و نقل بین شهری، نوع قراردادها، تعداد وسائل نقلیه، نحوه سرویس‌دهی راننده‌ها و ... همه زیر نظارت ما هستند و گزارش‌هایی در این زمینه‌ها تهیه می‌شود و با کمک بازرسان اطلاعاتی از سطح کاروان‌ها جمع آوری می‌شود و با اطلاعاتی که براساس قراردادها بوده تطبیق داده می‌شود و نارسایی‌هایش بیرون می‌آید تا در قراردادهای سال آینده لحاظ شود و محکم کاری کنند که تعهدات عملی بشود. برای بخش مربوط به بهداشت و درمان هم همین‌طور نظارت‌ها، اعمال می‌شود. نظارت ما در هر بخش، گزارش‌های اختصاصی ویژه خواهند داشت که بر مبنای آن برخی نارسایی‌ها که قابل رفع است، پیشنهاد رفع می‌شود، بعضی لازم است که حذف شود مثلًا عملکرد نادرست پیمانکار طرف قرارداد به تغییر طرف پیمانکار منجر می‌شود. برخی هم ممکن است به سبب وجود اشکال در برنامه باشد که در قالب اصلاح برنامه پیشنهاد می‌شود که در آن اصلاح روش‌ها و اصلاح ساختار هست و پیشنهادهای تازه داده می‌شود. امسال ما پیوندی بین بخش بازرسی و بخش نظارت برقرار کردیم. برای دوستان بازرسی ما که قلمروشان اساساً بخش کاروان بود، فرم‌هایی طراحی کردیم که جوابگوی نیازهای بخش نظارت ما هم باشد. بنابراین آنها آن فرم‌های اختصاصی را پر کردند و برگرداندند. از سه بازرسی که در سطح منطقه، هر کدام بازرسی ۲۰ کاروان و در کل ۶۰ کاروان به عهده‌شان بود، یکی را علاوه بر وظایف بازرسی کاروانی، به عنوان ناظر حمل و نقل و کمک ناظر حمل و نقل قلمداد کردیم. یکی را کمک ناظر

مسکن، و یکی را هم کمک ناظر تدارکات و بقیه موارد، قرار دادیم. اینها گزارش‌های بقیه بازرس‌ها را گردآوری و جمع‌بندی می‌کردند. هر از چند روز گزارشی را به مسئول خودشان می‌دادند که او هم به مسئول ویژه بخش خاص خود می‌داد. بنابراین امسال بین نظارت و بازرسی یک ارتباط و پلی برقرار شد که بازرس‌های ما دو وظیفه را انجام دادند: هم حج ۲۶، ص: ۳۸۱ وظیفه بازرسی داخل کاروان را، و هم جانشین ناظر ویژه در منطقه بودند. در ارزیابی‌هایی که ما از این کار داشتیم، دیدیم کار موفقی از آب درآمد و به ناظران ویژه ما بسیار کمک کرد که ارزیابی‌هایشان کیفی‌تر از سال‌های گذشته باشد. این ارزیابی‌ها به سازمان حج ارسال می‌شود و رونوشت آن خدمت آقای ری شهری داده می‌شود. ارتباط ما در واقع از طریق معاونت نظارت و بازرسی مستقیماً با آقای ری‌شهری است. گزارش روزانه معاونت نظارت و بازرسی برای آقای ری شهری ارسال می‌شود و رونوشت این گزارش هم به آقای زرقانی برای پیگیری در ستادهایش داده می‌شود. بنابراین تقریباً ۷۰، ۸۰ درصد امور روزانه حل می‌شود و بخشی از آن که یا ماهیتش روزانه نیست یا مربوط به فعالیت‌های نظارتی پشت قضیه می‌شود، فراتر از روزانه و مثلًا هفتگی و ماه است و به برنامه‌های سال بعد مربوط می‌شود، داخل خود معاونت نظارت مورد بررسی قرار می‌گیرد و به عنوان پیشنهاد برای اصلاح امور در سال بعد برنامه‌ریزی و اصلاح برنامه می‌شود. همان‌طور که عرض کردم مثلًا "ساختار مناطق "جزء پیشنهادهای بازرسی بود بخش نظارت ویژه‌ای که پیشنهاد شد، در ستاد، بررسی شد و بعثه هم تأیید کرد و اعمال شد و الان کاملًا جواب داده است و سه سال است که این کار انجام می‌شود. امسال هم برای سال بعد پیشنهادهای متعددی را دوستان آماده کرده‌اند.

طرح‌ها و برنامه‌های معاونت بازرسی

ما با ستاد هم یک رابطه تنگاتنگ برای انتقال مطالب داریم. مثلًا طرحی که اینک برای سال بعد پیشنهاد شده و مقدماتش هم توسط دوستان ستاد بررسی شده است و احتمال قوی می‌دهیم که سال بعد اجرا بشود، ساختار کاروان‌ها است. ساختار کاروان‌های فعلی جوابگوی نیازهای زائران و کاروان‌ها نیست. نوع دسته‌بندی‌های فعلی در کاروان‌ها، دسته‌بندی است که به گذشته مربوط می‌شده و با مقتضای گذشته سازگار بوده است؛ اما تغییر زائر و ترکیب آنها شرایط جدیدی را پدید آورده که تداوم این وضع حج ۲۶، ص: ۳۸۲ امکان‌پذیر نیست. پیشنهاد جدید بازرسی که با دوستان ستاد هم مطرح شده این است که ما ظرفیت کاروان‌ها را استاندارد کنیم به این اعتبار که بیاییم بگوییم حداقل و مبنای تشکیل کاروان ظرفیت دو اتوبوس است. یعنی ما ۴۵ نفر ظرفیت اتوبوس را مبنا قرار بدهیم. براساس این ۴۵ نفر بقیه مسائل‌مان را بتوانیم تعریف کنیم. یک کاروان شامل دو تا ۴۵ نفر در دو اتوبوس می‌شود که دربرگیرنده یک روحانی، مدیر، پزشک، و شش نفر خدمه برای ۸۶ نفر زائر می‌شود. لذا در قراردادهایی که می‌خواهیم ببندیم کنترل ما و خدمت‌رسانی به زائران را آسان می‌کند که محور اصلی‌اش بحث مربوط به مناسک و معنویت حج است. یک برادر یا خواهر روحانی حوزه عملکردش ۴۲ یا ۴۳ نفر می‌شود که این عین یک کلاس استاندارد می‌شود، مضرب‌های دو و سه و چهار ۴۵ سه ترکیب استاندارد کاروان می‌شوند که از ترکیب‌های خرد و ریز فعلی به کلی جلوگیری می‌شود. بنابراین کاروان ما یا ۹۰ نفره است یا ۱۳۵ نفره یا ۱۸۰ نفره است. گزارش‌های بازرسین ما بالاتر از این را توصیه نمی‌کنند برای اینکه توان اداره‌اش در مدیران فعلی ما موجود نیست بالاترین ظرفیت ۱۸۰ است که امکان ۴ تا اتوبوس دارد و ترکیب براساس این ۴ تا اتوبوس باید چیده بشود. این ۴ تا اتوبوس در حمل و نقل کاملًا قابل کنترل هستند، و در اسکان در ساختمان‌ها نیز ظرفیت‌ها براساس هر ۴۵ نفر تنظیم می‌شود. در منی و عرفات هم چادرها بر همین اساس تقسیم می‌شود. این پیشنهاد برای سال آینده است که مقدماتش فراهم شده و موافقت آقایان هم حاصل گردیده است. بنابراین احتمالًا آقای زرقانی در روز بیستم محرم این طرح را به عنوان یکی از دستور کارهای سال بعد پیشنهاد بدهند. چند طرح از این قبیل طرح‌ها که حاصل نظر دوستان بازرسی و نظارت هست هر سال اجرا می‌شود. یکی از کارهای دیگر هم که از همین طرح ناشی می‌شود، اصلاح سیستم حمل و نقل بین شهری است. الان حمل و نقل بین شهری ما هم

مشکلاتی دارد و حج ۲۶، ص: ۳۸۳ دوستانی در این زمینه کار کردند که نشان می‌دهد دریافت خدمات ما از سعودی‌ها به نسبت بعضی از کشورها بسیار پایین‌تر است. یعنی آنها خدمات خیلی عالی‌تری دریافت می‌کنند، در حالی که ما آن خدمات را دریافت نمی‌کنیم. یک نمونه‌اش که کاملًا محسوس است مسئله انتقال زائران از عرفات به مشعر است که معمولًا از «طریق هشت» انجام می‌شود و این طریق هشت به گونه‌ای است که از سایر کشورها هم در آن می‌ریزند. همین امسال طریق هشت از ساعت ۳۰/ ۲۰ به بعد به قدری شلوغ شد که بسیاری از کاروان‌های ما نتوانستند به موقع برسند، ولی تا قبل از ساعت ۳۰/ ۲۰ با شرطه‌ها هماهنگ شده بود که کل ورودی‌های به این طریق را ببندند و بسته بودند. چون ورودی‌ها بسته بود، سرعت انتقال ما در این مسیر بسیار سریع و غیر قابل انتظار بود؛ ولی از ساعت ۳۰/ ۲۰ به بعد به آنها فشار آمد و این ورودی‌ها را باز کردند که از کشورهای دیگر هم آمدند؛ در حالی که طبق قرارداد، شرطه‌ها باید مسیرهای خاص ما را از افراد سایر کشورها کاملًا پاک بکنند و فقط زائران کشور ما تردد بکند. در مورد کشورهای دیگر عین این کار را می‌کنند یعنی برای آنها از عرفات به مشعر فنس‌هایی گذاشته‌اند که از آن فنس‌ها نمی‌شود به آن طرف رفت. این فنس‌ها در واقع محدوده کشورهای آسیای جنوب شرقی است و برایشان شرطه گذاشته‌اند. اتوبوس‌های آنها از عرفات زائران را سوار می‌کنند، یک مسیر رفت دارند آنها را می‌برند پیاده می‌کنند و بلافاصله دور می‌زنند، برمی‌گردند و دوباره سوار می‌کنند و برمی‌گردانند. لذا سرعت انتقال آنها چند برابر سرعت انتقال ماست در حالی‌که ما ممکن است زائرین‌مان که صد هزار نفر هستند تا پاسی از ۱۲ شب گذشته به مشعر برسند. حال آن که آنها تا ساعت ۳۰/ ۱۰ الی ۱۱ کل دویست، سیصد هزار نفرشان را منتقل کرده‌اند. سعودی‌ها این قرارداد را برای آنان اجرا کردند که مشابه قرارداد ما است، ولی برای ما اجرا نمی‌کنند. این مطالبات ما از سعودی است که بخش نظارت ما دنبال می‌کند، به ستاد و سازمان ایراد می‌کند که چرا شما اینها را با این که جزء قراداد بوده پیگیری نکردید. از طرف دیگر نظارت ما طرح می‌دهد، دنبال می‌کند تا اینها محقق بشود. حج ۲۶، ص: ۳۸۴ بنابراین ایرادهایی که در بستن قرادادها به نظام ستاد وجود دارد چه در سطح ستاد منطقه، چه در سطح ستاد شهر، و چه در سطح کل سازمان از طریق نمایندگی ما منتقل می‌شود، فشار آورده می‌شود و به آقای ری‌شهری منتقل می‌شود؛ ایشان به ستاد ابلاغ می‌کنند که امسال این کار را انجام بدهید. دوستان ما هم در امر کارشناسی به آنها کمک می‌کنند.

ترکیب و کیفیت نیروهای بازرسی

نکته مهمی که در مورد بازرسی وجود دارد این است که ترکیب کسانی که در بازرسی می‌آیند ترکیب کیفی بالایی است. زمانی ما در بازرسی تقریباً به عدد کاروان‌ها بازرس داشتیم. مثلًا آن سال‌هایی که ۱۵۰ هزار زائر می‌آمد، حدود هزار نفر بازرس داشتیم. سال‌هایی که پانصد و چند کاروان می‌آمد، ما پانصد و چند بازرس داشتیم. قوانین به تدریج تغییر پیدا کرد و با امکاناتی که فراهم شد و ساختمان‌ها متمرکز شد، الان جمع بازرسان حدود ۶۴ نفر است، ولی این ۶۴ نفر عموماً افرادی هستند که تجربه‌های بیش از ۱۰ سال در حوزه حج دارند. آنها اکثراً کسانی هستند که در اداره کشور دستی داشته‌اند و آمادگی ذهنی بالایی دارند و در واقع برای ستاد یک مجموعه فکری، یک مرکز تحقیق و توسعه فکری هستند. بنابراین فعالیت همکاران ما صرفاً بازرسی و نظارت نیست بلکه بازخوری به ستاد داده می‌شود، پیشنهاد داده می‌شود، طرح تهیه می‌شود و طرح‌ها به آقای زرهانی، و پیش از ایشان که آقای رضایی بودند، داده می‌شد که همیشه استقبال می‌کردند. بنابراین بیشتر نوآوری‌هایی که در حوزه ستاد صورت می‌گیرد از کانال بازرسی انجام می‌شود. شاید بیشترین اشکالات سیستم را به جهت ماهیت کار، بازرسی می‌داند و با آن سروکار دارد چون از متن کاروان گرفته تا رأس مجموعه در همه جا به تناظر مسئولان ستادی، افراد دارد و آنها در جلسات مختلف، و در سطوح مختلف شرکت می‌کنند و برای سطوح مختلف پیشنهاد می‌دهند.

معاونت بازرسی و چشم‌انداز ۲۰ ساله حج

یکی از مسائل اساسی که امسال حتماً باید به آن پرداخته بشود و فقط هم مربوط به ستاد نمی‌شود و بعثه را هم دربرمی گیرد- و ان شاء اللَّه با صحبت‌هایی هم که دوستان داشتند قابل عمل هست- این است که ما نگاهمان را به حج از یک نگاه یک ساله، به یک نگاه بیست سال توسعه دهیم و چشم‌انداز حج را بتوانیم ترسیم کنیم. نه فقط چشم‌انداز فرهنگی حج را، بلکه چشم‌انداز حج به معنی کلانش را که بفهمیم ۲۰ سال دیگر کجا خواهیم بود و چه ایده آلی را ترسیم کرده‌ایم که می‌خواهیم به آن برسیم. هر پنج سال در برنامه‌های توسعه چهارم و پنجم و ششم و مثلًا هفتم چه بخشی و چگونه از این چشم‌انداز می‌خواهد تحقق پیدا کند؟ تضمین اجرایش چیست؟ باید بفهمیم در بیست سال دیگر آیا به آن ایده آل یا آرمانی که ترسیم کردیم، می‌رسیم؟ تبعاً آنچه در مورد حج گفته می‌شود در قالب سیاست‌های فرهنگی کلی نظام می گنجد، اما حج یک سیاست فرهنگی شامل و جامعی است که سایر سیاست‌ها را هم می‌تواند تقویت کند و برای انجام مستعد کند. باید نگاه به حج از یک نگاه انفعالی سالیانه درآید و به یک نگاه فعال اثر گذار تبدیل شود. دوستان ما امسال در چند مرحله با بعثه صحبت کردند که این امر را انجام دهیم یعنی به کجا می‌خواهیم برویم و چشم اندازمان اصلًا چیست و برنامه‌هایمان برای رسیدن به آن اهداف کدام است؟ دیگر اینکه در قالب کدام ضوابط و چارچوب‌ها و سیاست‌ها می‌خواهیم حرکت کنیم. سه نکته در مورد تدوین چشم‌انداز و عملیاتی کردن آن باید مورد لحاظ قرار گیرد. یعنی سه متغیّر کلیدی داریم؛ یک متغیر آرمان‌ها، اصول و نقطه‌نظرهایی هست که از قانون اساسی، یا از دل چشم‌انداز جمهوری اسلامی، و یا از فرمایشات حضرت امام رضوان‌اللَّه تعالی علیه و مقام معظم رهبری نسبت به حج درمی‌آوریم. در واقع یک سری اسناد داریم که با مراجعه به این اسناد مطالبی را که «بایدهای» ما در تحقق حج هستند، استخراج می کنیم و تحت همان عناوین سه گانه یعنی آرمان‌ها یا چشم‌انداز بحث مربوطه، برنامه‌ها و سیاست‌ها تدوین می کنیم؛ این یک متغیر ماست که در واقع متغیر حج ۲۶، ص: ۳۸۶ ایجابی است که چه باید کرد. متغیر دومی مورد نیاز، بررسی محیط است که محیط داخل ایران و محیط عربستان چه فرصت‌ها و محدودیت‌هایی را برای تحقق آن آرمان‌ها می‌توانند فراهم کنند. طبیعی است که این ظرف، ظرف تحقق همه اینها در یک سال نیست بلکه باید دید که در طول بیست سال چگونه می‌شود انجام داد. بررسی تغییرات محیط چه در گذشته، چه در وضعیت حال، و به خصوص پیش‌بینی تغییرات در آینده، متغیر بسیار مهم دوم است که بعضی مواقع برای ما فرصت آفرین، و گاهی هم محدود کننده است. متغیرسوم‌وبسیار مهم، ظرفیت واستعداد تشکیلاتی‌است‌که می‌خواهددراین محیط آن آرمان‌ها را محقق کند که در واقع توان و آمادگی خود بعثه و ستاد، به لحاظ انسانی، به لحاظ ساختاری و به لحاظ روش‌ها است که آن بار را بتواند در آن زمان محقق کند. بررسی این سه نکته کلیدی باید در دستور کار چند ساله آینده قرار گیرد و چگونگی تعامل آنها برای موفق کردن آرمان‌های حج تعریف شود تا آن نکته‌ای که از آرمان‌های حضرت امام خمینی (س) است، انشاء ا ... تحقق یابد. به عنوان حسن ختام سخنان و رهنمودهای حضرت امام خمینی (س) در این راستا عیناً نقل می‌شود: بزرگترین درد جوامع اسلامی این است که هنوز فلسفه واقعی بسیاری از احکام الهی را درک نکرده‌اند و حج با آن همه راز و عظمتی که دارد هنوز به صورت یک عبادت خشک و یک حرکت بی‌حاصل و بی‌ثمر باقی مانده است. یکی از وظایف بزرگ مسلمانان پی بردن به این واقعیت است که حج چیست و چرا برای همیشه باید بخشی از امکانات مادی و معنوی خود را برای برپایی آن ثبت کنند. چیزی که تا به حال از ناحیه ناآگاهان و یا تحلیل گران مغرض و یا جیره‌خواران، به عنوان فلسفه حج ترسیم شده این است که حج یک عبادت دسته‌جمعی و یک سفر زیارتی سیاحتی است. به حج چه که چگونه باید زیست و چطور باید مبارزه کرد و با چه کیفیت در مقابل جهان حج ۲۶، ص: ۳۸۷ سرمایه‌داری و کمونیسم ایستاد؟ به حج چه که حقوق مسلمانان و محرومان را از ظالمین باید بستانند؟ به حج چه که باید برای فشارهای روحی و جسمی مسلمانان چاره‌اندیشی نمود؟ به حج چه که مسلمانان باید به عنوان یک نیروی بزرگ و قدرت سوم جهان خودنمایی کنند؟ به حج چه که مسلمانان را علیه حکومت‌های وابسته بشورانند؟ بلکه حج همان

سفر تفریحی برای دیـدار از قبله و مدینه است و بس؛ و حال آنکه حج برای نزدیک شدن و اتصال انسان به صاحب خانه است. حج تنها حرکات و اعمال و لفظها نیست و با کلام و لفظ و حرکت خشک، انسان به خـدا نمی‌رسد. حج کانون معارف الهی است که از آن محتوای سیاست اسـلام را در تمامی زوایای زنـدگی بایـد جسـتجو نمود. حج، پیام‌آور و ایجاد و بنای جامعه‌ای به دور از رذائل مادی و معنوی است. حج تجلی و تکرار همه صـحنه‌های عشق آفرین زندگی یک انسان و یک جامعه متکامل در دنیاست. مناسک حـج مناسک زنـدگی است و از آنجا که جامعه امت اسـلامی از هر نژاد و ملیتی بایـد ابراهیمی شود تا به خیر امت محمد صـلی اللَّه علیه و آله و سلم بپیوندند، پیوند خورَد و یکی گردد و ید واحده شود، حج تنظیم و تنوین و تشکّل این زندگی توحیدی است. حج عرصـه نمـایش و آیینـه سـنجش اسـتعدادها و تـوان مـادی و معنـوی مسـلمانان اسـت. حـج بسـان قرآن است که همه از آن بهره‌مند می‌شوند، ولی اندیشـمندان و غوّاصان و دردآشـنایان امت اسـلامی اگر دل به دریای معارف آن بزنند و از نزدیک شدن و فرو رفتن در احکـام و سـیاست‌های اجتمـاعی آن نترسـند، از صـدف این دریا گوهرهای هـدایت و رشـد و حکمت و آزادگی را بیشتر صـید خواهند نمود و از زلال حکمت و معرفت آن تا ابد سیراب خواهند گشت. ولی چه باید کرد و این غم بزرگ را به کجا باید برد که حج بسان قرآن مهجور گردیده است و به همان اندازه‌ای که آن کتاب زندگی و کمال و جمال در حجاب‌های خود ساخته ما پنهان شـده است و حج ۲۶، ص: ۳۸۸ این گنجینه اسـرار آفرینش در دل خروارهـا خاک کـج فکری‌های ما دفن و پنهان گردیـده است و زبان انس و هـدایت و زنـدگی و فلسـفه زنـدگی ساز او به زبان وحشت و مرگ و قبر تنزل کرده است، حـج نیز به همان سرنوشـت گرفتار گشـته است. سرنوشتی که میلیون‌ها مسلمان هر سال به مکه می‌روند و پا جای پیامبر و ابراهیم و اسماعیل و هاجر می‌گذارند ولی هیچ کس نیست که از خود بپرسد ابراهیم و محمد صـلوات اللَّه علیه و آله و سلم که بودند و چه کردند هدفشان چه بود، از ما چـه خواسـتند؟ گـویی به تنهـا چیزی که فکر نمی‌شـود به همین است. مسلّم، حـج بی‌روح و بی تحرک و قیـام، حـج بی‌برائت، حج بی‌وحدت و حجی که از آن هدم کفر و شرک برنیاید، حج نیست. خلاصه همه مسلمانان باید در تجدید حیات حج و قرآن کریم و بازگرداندن این دو به صـحنه‌های زندگی‌شان کوشـش کنند و محققان متعهد اسلام با ارائه تفسیرهای صحیح و واقعی از فلسفه حج همه بافته‌ها و تافته‌های خرافاتی علمای درباری را به دریا بریزند.

گزارش اجمالی عملکرد معاونت بازرسی در حج ۲۶

بازرسین مدینه منوّره از تاریخ ۲۳/ ۹/ ۸۴ و بازرسین مکّه مکّرمه از تاریخ ۳۰/ ۹/ ۸۴ به عربستان اعزام شده و قبل از حضور حجاج، نسبت به شـناسایی محل اسـکان آنها اقدام نموده و از فعالیت گروه‌های پیشـرو و میزان آمادگی آنها برای پذیرایی از زائرین بازدید کردنـد. نـاظرین ویژه نیز بـا حضور در حوزه مأموریت خود (ابتـدا در مـدینه) از آماده بودن شـرایط، اطلاع‌حاصل‌نموده وبامسؤولین ذیربطتبـادل نظر وتعامل‌لازم را به‌عمل آوردنـد. فعالیت روزانه بازرسـی از ساعت ۳۰/ ۷ تا حداکثر ۳۰/ ۸ صـبح با برگزاری جلسات صبحگاهی آغاز می‌شـد و در این جلسات تذکرات و رهنمودهای مورد نظر مطرح و به سؤالات بازرسـین پاسخ داده شده و بعضاً از وجود مدعوین و مسؤولین ستادی یا بعثوی (بنا به نیاز) استفاده می‌شد و تصمیمات و موضوعات خاص مطروحه در جلسات حج ۲۶، ص: ۳۸۹ شامگـاهی سـتاد مکّه و مـدینه به آگاهی همکاران می‌رسـید. بعـد از جلسات صـبحگاهی، بازرسـین به منظور بازرسـی از کاروانها، و مسؤولین مناطق جهت شـرکت در جلسه سـتاد مناطق و رتق و فتق امور مربوطه، و نیز ناظرین ویژه برای انجام وظیفه عازم محـل مـأموریت خود می‌شدنـد. بعـد از ظهر هر روز، جلسه منطقه بـا حضور مسؤول هر منطقه و بازرسـین کاروانهـا تشـکیل شـده و گزارش آخرین وضـعیت کاروانهای منطقه توسط مسؤول منطقه اخـذ می‌شـد و بعد از جلسه، بازرسـین کاروانها برای ادامه بازرسـی رهسپار کاروان‌هـا می‌شدنـد. هر روز قبـل از غروب جلسه مسؤولین بازرسـی بـا شـرکت مسؤولین منـاطق و نـاظرین ویژه در حضور مسؤولین بازرسـی شـهر برگزار شده و مسؤولین مناطق اهم فعالیت‌های خود را به همراه گزارش عملکرد بازرسین منطقه جمعبندی و

ارائه می‌نمودند؛ و ناظرین ویژه نیز گزارش عملکرد روزانه خود را ارائه می‌کردند. در جلسات مزبور در خصوص برخی مسائل مطروحه بحث و مذاکره لازم نیز به عمل می‌آمد. مسؤول بازرسی شهر نیز نکات و موارد لازم را به همراه راه‌کار و پیشنهاد مورد نظر در جلسات شب ستاد مطرح می‌نمود که معمولًا راه‌کارهای پیشنهادی بازرسی با اقبال ستاد و اعضای جلسه مواجه می‌شد. در انتها جمع‌بندی عملکرد بازرسین از آخرین وضعیت کاروانها و ستاد مناطق و گزارش ناظرین ویژه به انضمام مسائل مهم مطروحه در جلسات ستاد به معاونت نظارت و بازرسی بعثه گزارش می‌شد. (یادآوری: با اندکی تفاوت روند فعالیت نظارت و بازرسی در مکّه مکرّمه و مدینه منوّره به شرح فوق انجام می‌شد.) در طول موسم حج بیش از ۶۲۶۰ بار از کاروان‌ها بازرسی به عمل آمد که به طور متوسط هر کاروان ۱۲ بار مورد بازرسی قرار گرفت. (در مجموع از کاروان‌های مستقر در مکّه مکرّمه بیش از ۴۳۰۰ بار بازرسی شد. میانگین بازرسی از هر کاروان ۸ بار و از کاروان‌های مستقر در مدینه منوّره بیش از ۲۰۵۰ بار بازرسی به عمل آمد که میانگین حج ۲۶، ص: ۳۹۰ بازرسی از هر هر کاروان ۴ بار می‌باشد.) در بازرسی‌های انجام شده بیش از ۱۱۰۰ فقره گزارش اشکالات و نارسایی‌ها و پیشنهادات، طی فرم ۱۱۷ توسط بازرسی تنظیم و به مبادی ذیربط ارسال شده است (وبیش از تعداد مزبور، اشکالات و نارسایی‌ها با تذکر و رهنمود بازرسین و مساعدت آنها در سطح کاروان‌ها و ستاد مناطق مورد رسیدگی قرار گرفته و حل شده است.) ملاحظات: ۱- به منظور تأمین و تأدیه حقوق زائران و جلب رضایت آنان، به بازرسان توصیه شده بود ضمن اجتناب از دخالت در کار مسؤولان اجرایی، از هیچ مساعدتی جهت حل مشکلات زائران و ایجاد جوّ آرامش در کاروان‌ها دریغ نکنند. ۲- ترتیبی اتخاذ شده بود که رسیدگی به مشکلات و نارسایی‌ها بدون فوت وقت به نتیجه برسد. *** در راستای نظارت مستمر بر عملکرد مدیران و عوامل کاروانها، از ۵۳۵ کاروان طی موسم حج (در مدینه منوّره و مکّه مکرّمه و مشاعر) حدود ۱۲ بار بازرسی به عمل آمد و کاروان‌ها در ۳ مرحله مطابق چک لیست‌ها و فرم‌های ارزش‌یابی مورد ارزیابی قرار گرفتند و عوامل کاروان نیز به طور اجمال مورد ارزیابی قرار گرفتند و مدیران در ۶ طیف به شرح ذیل دسته بندی شدند: ردیف طیف امتیازات طبقه بندی تعداد درصد ۱ ۹۴ الی ۱۰۰ عالی ۳۶ ۷/ ۶٪ ۲ ۸۷ الی ۹۳ خیلی خوب ۲۰۱ ۶/ ۳۷٪ ۳ ۷۹ الی ۸۶ خوب ۲۳۸ ۴/ ۴۴٪ ۴ ۷۰ الی ۷۸ متوسط ۵۱ ۶/ ۹٪ ۵ ۶۰ الی ۶۹ مشروط ۷ ۳/ ۱٪ ۶ کمتر از ۶۰ مردود ۲ ۴/ ۰٪ جمع- ۵۳۵ ۱۰۰٪ حج ۲۶، ص: ۳۹۱ بیش از ۸۸ در صد مدیران با توجه به وظایف ابلاغی، عملکرد موفقی داشتند و در طیف‌های خوب و خیلی خوب و عالی قرار گرفتند و حدود ۱۱ درصد مدیران عملکرد رضایت‌بخشی نداشتند که لازم است در کم و کیف اعزامشان تجدید نظر شود. اهم اشکالات این بخش عبارتند از: ۱-وجود ناهماهنگی بین حوزه اعزام در سازمان و مسؤولین اجاره مسکن در مدینه منوّره و ناسازگاری جدول پروازها با جداول اجاره منازل و حضور کمتر از میزان مقرّر بعضی از کاروان‌ها در مدینه منوّره. ۲-شکایت برخی از زائرین از نحوه برخورد مدیر و عوامل کاروان. ۳-انتقاد نسبت به نحوه توزیع پلان و چینش زائرین در اتاق‌ها و خیام. ۴-ناهماهنگی در اداره هتل‌های چند کاروانه به علت نبود مدیر مجموعه با شرح وظایف معین. ملاحظه: مشکل مزبور در مدینه بعد در حد قابل توجهی کاهش یافت. حج ۲۶، ص: ۳۹۲

معاونت اجرایی

اشاره

معاونت اجرایی وظیفه پشتیبانی و سرویس‌دهی و خدمات‌رسانی به سایر بخش‌های بعثه را بر عهده دارد. برای آشنایی بیشتر با وظایف و ساختار این معاونت، مصاحبه‌ای با جناب آقای مجید آخوندزاده معاون محترم اجرایی به عمل آوردیم که گزیده‌ای از آن در پی می‌آید و پس از آن گزارش عملکرد این معاونت در موسم جاری خواهد آمد.

وظایف و ساختار معاونت اجرایی

اشاره

وظایف و فعالیت‌های این معاونت در سه بخش انجام می گیرد: پیش از موسم، در حین موسم، پس از موسم.

پیش از موسم:

چنـدین مـاه پیش از موسم، در ایران برنامه‌ریزی در خصوص نیروی انسانی و امکانات بعثه انجام می‌شود. وسائل و امکاناتی که باید در حـج اسـتفاده گردد، برخی در عربسـتان تهیه می‌شود، و بقیه در ایران تـأمین می گردد؛ زیرا برخی از اجناس در عربسـتان کمیاب است و بعضـی در ایران تـا یـک پنجم قیمت عربسـتان یـافت می‌شود. بنابراین بسـیاری از اقلام مورد نیاز در کشور خودمان تأمین، و پیش از موسم به عربستان ارسال حج ۲۶، ص: ۳۹۳ می گردد. همچنین گزینش نیروهای بعثه، اخـذ مدارک، تهیه گذرنامه و روادید و نیز اعزام آن‌ها که مقدمه آغاز به کار بعثه است، از وظایف پیش از موسم معاونت است.

در حین موسم:

معاونت اجرایی در حین موسم از دو بخش پشتیبانی ویژه و پشتیبانی عمومی تشکیل می‌شود.

پشتیبانی ویژه:

شامـل سه اداره کـل به این ترتیب است: اداره کـل مراسم، اداره کـل تولیـد و اداره کـل انتقـال و ارتباطات. اداره کل مراسم: وظیفه برپـایی مراسم مختلف در بعثه، و غیر آن را بر عهـده دارد. در انجـام این وظیفه در بخش انتظامـات مراسم بزرگ و عمومی، بیش از هزار تن شامل نیروهای بعثه و زائران داوطلب این اداره را یاری می کنند. مسؤلیت اصلی در برپایی این گونه مراسم با معاونت اجرایی است، اما نیروهای دیگر بخش‌های بعثه نیز در این مهم شـراکت دارنـد. همچنین وظیفه تأمین صوت مراسم بر عهـده این اداره است. اداره کـل تولیـد: مسؤولیت تولیـدات روابط عمومی بعثه که در اختیار کاروان‌ها و زائران قرار می گیرد بر عهـده این اداره کل است. اداره کل انتقال و ارتباطات: وظیفه ارسال و توزیع نشریات بعثه را بر عهده دارد. همچنین از هنگام استقرار زائران مدینه بعد در مکه، تولید و توزیع نشریات هم زمان در این دو شهر مقدس انجام می گیرد.

پشتیبانی عمومی:

شامـل تـدارکات، اعزام، مخابرات، درمانگاه، تغـذیه، و نقلیه است. بخش تـدارکات مسؤلیت تأمین نیازهای مختلف بعثه را بر عهـده دارد. بخش اعزام وظیفه تشـکیل پرونـده نیروهای بعثه و تهیه گذرنامه، روادید و بلیط حج ۲۶، ص: ۳۹۴ نیروهای بعثه، و اعزام آنها به عربسـتان و بـالعکس را عهـده‌دار است. بخش مخـابرات ارتبـاط بعثه را در مکه و مـدینه بـا ایران برقرار می کنـد و مسـئولیت امور مخابراتی ساختمان‌های بعثه در عربسـتان با این بخش است. بخش درمانگاه با استقرار چند پزشک و در اختیار داشتن داروهای لازم خدمات پزشکی به پرسنل بعثه ارائه می کند. بخش تغذیه و نقلیه نیازهای بعثه در امر آذوقه و حمل و نقل را تأمین می کند. بخشی از نیروهای پشتیبانی عمومی همزمان در ایران و مکه و مدینه فعال هستند.

پس از موسم:

با پایان موسم حج و عمدتاً پس از ایام تشریق بسته‌بندی اقلام و کالاهای بعثه و انبار کردن آنها برای حج سال بعد، و جمع‌بندی تجربیات و نقاط قوت و ضعف عملکرد برای اعمال در حج بعدی.

گزارش عملکرد معاونت اجرایی در حج ۲۶

همانگونه که ذکر شد، وظایف معاونت اجرایی برای برگزاری هرچه با شکوه تر حج، پیش از موسم در ایران آغاز می شود؛ و در حین موسم و پس از موسم ادامه می یابد و به هنگام پایان کار رسمی بعثه رهبری معظم انقلاب در مدینه منوره خاتمه پیدا می کند. بدین ترتیب به منظور آگاهی از عملکرد معاونت مزبور در حج ۲۶، لازم است ابتدا به فعالیت های آن در ایران (پیش از موسم) که در حقیقت فراهم نمودن مقدمات انجام وظایف خطیر آن در موسم است، پرداخته؛ و سپس فعالیت های انجام یافته در موسم (مقطع مدینه، و مقطع مکّه) تبیین شود.

فعالیت های پیش از موسم (در ایران)

الف: حوزه معاونت

۱.ارسال بخشنامه به معاونت ها و واحد ها جهت اعلام نیازمندیهای اداری و حج ۲۶، ص: ۳۹۵ تدارکاتی خود در موسم حج به منظور برنامه ریزی لازم نسبت به تهیه و تامین اقلام درخواستی. ۲.ارسال بخشنامه مربوط به روند تحویل مدارک و شیوه مراحل اعزام، به معاونتها و واحدهای بعثه جهت تسهیل در امور مربوطه. ۳.تشکیل حدود ۲۰ جلسه داخلی معاونت اجرایی به منظور بررسی امور مربوط به پشتیبانی از مجموعه بعثه و انتخاب راه کارهای مناسب بر اساس وظایف محوله. ۴.مکاتبه با ریاست محترم سازمان مبنی بر رفع نواقص ساختمان های بعثه در مدینه منوره و مکه مکرمه و همچنین تامین ساختمان های محل استقرار مبلّغین و خواهران مبلّغه در همجواری بعثه. ۵.مکاتبه با معاون اجرایی سازمان حج در خصوص تامین ۲۰۰ فقره سیم کارت های اعتباری تلفن همراه. ۶.شرکت در جلسات هفته حج به منظور بررسی و تامین امکانات اداری و پشتیبانی مورد نیاز نمایشگاه به سوی نور و سایر موارد مربوطه. ۷.تشکیل جلسات متعددی با معاونتهای بعثه و مراجع ذیربط در خصوص برنامه های اعزام مجموعه نیروهای بعثه به عربستان اعم از کادر اداری، مبلغین، قاریان، صدا و سیما و میهمانان. ۸.مکاتبه با برخی از ادارات در زمینه دعوت به همکاری آن دسته از افرادی که جهت تشرف به حج انتخاب شده‌اند به منظور اعلام موافقت اداره افراد تابعه. ۹.برگزاری گردهمایی توجیهی معاونت اجرایی به منظور آگاهی همکاران نسبت به وظایف محوله و اولویت های موجود در راستای کارهای موسوم حج.

ب: امور مالی

۱.بررسی و برآورد هزینه های مورد نیاز مجموعه بعثه در موسم حج. ۲.پیگیری لازم در خصوص واگذاری بودجه مصوبه از طریق سازمان حج. حج ۲۶، ص: ۳۹۶ ۳.هماهنگی با مراجع ذیربط در سازمان حج در زمینه دریافت هزینه سفر قاریان و گروه صدا وسیما جهت اعزام به عربستان. ۴.محاسبه ارز مقرر اعضاء بعثه بر اساس آمار مصوب و اعلام آن به اداره کل امور مالی سازمان حج به منظور دریافت بودجه مورد نظر و پرداخت به افراد در عربستان. ۵. انجام هماهنگی لازم با مسئولین طرح قربانی پیرامون واریز هزینه قربانی تعدادی از افراد در ایران و برخی دیگر نیز در عربستان.

ج: تدارکات

۱.پیگیری مستمر در خصوص اعلام نیازمندیهای موسم حج توسط معاونتها و واحدهای بعثه به منظور خرید و برنامه ریزی جهت ارسال به عربستان. ۲.تهیه و تامین اقلام درخواستی روابط عمومی در زمینه هفته حج. ۳.خرید اجناس مورد نیاز معاونتها و واحدها شامل لوازم التحریر، انواع رنگ، انواع قاب‌های اهدایی پسته، زعفران، گز، برنج و ....، بسته بندی در قالب ۲۱۷ محموله و انجام هماهنگی لازم نسبت به ارسال آنها طی ۳ مرحله به عربستان. ۴.خرید تجهیزات فنی مورد درخواست واحد صوت و سمعی و بصری.

د: اعزام

۱.دریافت مدارک افراد پس از تائید اسامی از سوی نماینده محترم ولی فقیه. ۲.تهیه لیست تاریخ پروازها و پیشنهاد زمان مناسب و اعلام آن به معاونتها و واحدها جهت تنظیم زمان اعزام نیروهای تابعه. ۳. تنظیم مدارک رسیده و ثبت اطلاعات آنها در سیستم رایانه به منظور انجام مراحل صدور گذرنامه، ویزا و بلیط هواپیما در قالب شبکه مرتبط بین سازمان حج، اداره گذرنامه، روادید و هواپیمایی. حج ۲۶، ص: ۳۹۷ ۴. تهیه لیست اسامی و مدارک افراد در مدینه و ارسال آن به دفتر نمایندگی سازمان حج و زیارت در عربستان. ۵.حضور در اداره گذرنامه به منظور تحویل مدارک جهت صدور گذرنامه کارکنان بعثه، قاریان، گروه اعزامی صدا و سیما و خبرگزاری. ۶.تهیه بلیط هواپیما بر اساس تاریخ‌های مورد نظر و هماهنگی لازم در خصوص ساعت حضور نیروها در فرودگاه جهت اعزام به عربستان.

ه: نقلیه

۱.به کار گیری آزمایشی افراد معرفی شده به منظور اطمینان از تسلط آنان در امور رانندگی. ۲ دریافت گواهینامه بین المللی برای رانندگان و آن دسته از همکارانی که بدلیل شغلی در عربستان نیاز به گواهی‌نامه دارند. ۳.ارائه خدمات ترابری به واحد اعزام جهت تردد به اداره گذرنامه و فرودگاه.

و: مخابرات

تهیه لیست اقلام مورد نیاز و اتصالات برخی از دستگاه های مخابراتی به منظور خرید از ایران و ارسال به عربستان.

ز: درمانگاه

۱. معرفی نیروهای واحد تغذیه و خدمات جهت انجام آزمایش‌ها و معاینات بهداشتی و دریافت کارت سلامت. ۲. تهیه مقداری از داروهای ضروری و مورد نیاز در عربستان و انتقال آنها به مدینه منوره و مکه مکرمه به منظور بهره برداری در درمانگاه. ۳. تهیه برخی از تجهیزات همراه پزشکی و انتقال آنها به عربستان.

ح: تغذیه و خدمات

۱.تهیه مقداری از اقلام غذایی جانبی جهت استفاده در عربستان. ۲.تشکیل جلسه با نیروهای تابعه به منظور توجیه آنان به وظایف و

امور محوله. ۳.تهیه برخی از امکانات آشپزی و انتقال آنها به مدینه منوره و مکه مکرمه برحسب نیازمندیهای موجود.

فعالیت‌های حین موسم

مقطع مدینه قبل

بـا شـروع پیش پروازهـای مـدینه قبل، به تدریـج برادران ادارات تابعه معاونت اجرایی از تاریـخ ۲۳/ ۹/ ۸۴ از ایران به مـدینه منـوّره عزیمت نمودنـد و پس از راه‌انـدازی مقـدماتی، فعالیت‌های خود را آغاز کردنـد، تا اینکه در مورخه ۲۷/ ۹/ ۸۴ نیروهای ذی‌ربط به طور کامـل اسـتقرار یـافته و بـا تمـام ظرفیت شـروع به کـار نمودنـد. اداره کلّ تولیـد که یکی از پرحجم‌ترین وظایف این معاونت را عهده‌دار است با فعالیت شبانه‌روزی از تاریخ ۲۷/ ۹/ ۸۴ اقدام به چاپ فرم‌ها، بروشورها، کتب و جزوات، و نشریات زائر، صفا، مروه و دلیـل کاروان نمود، و در مورخه ۱۲/ ۱۹/ ۸۴ فعالیت آن در مـدینه خاتمه یافت. اداره کلّ مراسم نیز در تاریـخ ۲۳/ ۹/ ۸۴ با اعزام هفت تن از نیروهای خود به مدینه منوّره به منظور اسـتقرار اولیه و راه‌اندازی مقدماتی رسماً از مورخه ۲۷/ ۹/ ۸۴ فعالیت‌های خود را بـا تسـت دسـتگاه‌ها، نصـب و راه‌انـدازی سیسـتم‌های مربـوطه آغـاز کردنـد. خلاـصه اهـمّ عملکرد اداره مزبـور به شـرح ذیـل است: ۱.برقراری سیسـتم صوت تعبیه شـده در سالن اجتماعات بعثه و سالن طبقه S برای مجموعاً ۲۵ جلسه. ۲.صوت رسانی به کاروان‌ها، مجموعاً ۲۰ مرحله. ۳.برقراری صوت دعـای کمیل اوّل ودوم، شامل ۶ دستگاه آمپلی‌فایر، ۶ دستگاه حج ۲۶، ص: ۳۹۹ میکسر، ۱۸ بلندگو، ۱۰ میکروفن و ۱۸ باتری. ۴.استفاده از خدمات ۱۸۵۰ زائر در ۸ محور انتظـامی، ترافیکی و حفاظت امنیتی مراسم برگزاری دعـای پرفیض کمیـل، مجموعـاً در دو نوبت. ۵.تهیه و توزیـع ۱۰۰۰ کـارت انتظامـات و صـوت، ویژه مسـؤولین برگزاری مراسم در محورهای تعیین شده. ۶.برگزاری دو نوبت مراسم با شکوه دعای شریف کمیل در مدینه منوّره. اداره کلّ انتقال و حفاظت، کنترل و ارتباطات هم مطابق شرح وظایف خود ضمن تشکیل جلسات متعدد توجیهی در تهران، نیازمندی‌های معاونت‌ها و واحدهای مختلف بعثه را در موسم حـج تمتّع در مقطع مـدینه قبـل فراهـم نمود که ارائه آمـار و ارقام عملکرد این اداره و بخش‌های تابع آن از حوصـله این کتاب خارج است.

مقطع مکّه مکرّمه

عملکرد ادارات کـلّ معـاونت اجرایی به تنـاسب شـرح وظـایف و مسؤولیت‌هـای محوله آنان در مقطع مکّه مکرّمه به قرار زیر است: بخشـی از فعالیت‌هـای اداره کـلّ کنترل، انتقال و ارتباطات عبارت است از: ۱.همکـاری با ادارات کل مراسم و تولیـد، در زمان اوج فعالیت ادارات یاد شده در مکّه مکرّمه. ۲.انتقال سیستم صوت به همراه تجهیزات آن از مکّه مکرّمه به سرزمین مقدس عرفات و منا. ۳.همکـاری مـؤثر بـا اداره کـلّ مراسم در امر برگزاری مراسم برائت از مشـرکان، اعم از برپـایی چادرهـا، قبول مسؤولیت محورهـا و جمع‌آوری چادرها. ۴.همکاری فعال و مؤثر در برگزاری مراسم برات از مشـرکان و پذیرفتن مسؤولیت بعضـی از محورها. اداره کل مراسم هم بـا اسـتفاده از تجربیات سال‌های پیش با هفت تن از نیروهای حـج ۲۶، ص: ۴۰۰ خود و بهره‌گیری بهینه از حـداکثر توان نیروهای بخش‌های مختلف بعثه به ویژه خدمه با سابقه کاروان‌های حج، مسؤولیت برگزاری مراسم را در سـرزمین مقدس عرفات از جهت صوت‌رسانی، نصب چادرها و انتظامات عهـده‌دار بود. خلاصه‌ای از اهم فعالیتها و اقـدامات اداره یاد شـده به این شـرح است: ۱.دریافت وسایل و تجهیزات صوت از انبار و کنترل آنها براساس لیست تنظیمی سال قبل. شـروع به بازبینی، تست، تعمیر، بسته‌بندی و خریـد وسایل و تجهیزات مورد نیاز مراسم برائت. ۲.تجهیز و راه‌انـدازی سالن اجتماعات بعثه و سالن نیم‌طبقه و اطاق جلسات امور روحانیون (سالن اسـتفتائات). ۳.صوت‌رسـانی به کلیه دیـدارهای مردمی و همایش‌های برگزار شـده در مکه مکرمه. ۴.برگزاری ۴۲

مورد برنامه صوت‌رسانی به سالن اجتماعات بعثه و بعضی از کاروانها به منظور اجرای جلسات فرهنگی. ۵.توجیه و ساماندهی و هماهنگی نیروها در قسمتهای مختلف کاری از جمله محورهای انتظامات، صوت، خدمه با مدیران کاروان‌ها و سایر مسئولین کارگزار اجرای مراسم. ۶.بازدید از محل استقرار چادرها در عرفات و برنامه‌ریزی دقیق و منسجم در خصوص برگزاری هر چه باشکوه‌تر مراسم برائت از مشرکین از روز سوم استقرار در مکه مکرمه با تنظیم جداول و تاریخ زمان مربوط به انجام مراسم (اعم از برنامه جلسات و پیگیریهای لازمه). ۷.برقراری ارتباط با مبادی ذیربط از قبیل معاونتهای محترم بازرسی- امور بین الملل- روابط عمومی و سازمان حج و زیارت. ۸. همکاری و دادن سرویس به سایر قسمتها از جمله اداره کل تولید و نیز همراهی و راهنمایی خودروهای کاروان‌ها به عرفات، منی و مکه مکرمه. حج ۲۶، ص: ۴۰۱ ۹.نقل و انتقال و نصب تجهیزات جانبی صوت به عرفات و منی و پس از اجرای مراسم، بسته‌بندی آنها همراه با کدبندی برای استفاده در سال آینده. ۱۰.اقدام به نصب اتصالات چادرها و پیگیری فشنگی میله‌ها و نیز رنگ‌آمیزی آنها حدود ۱۰۷ مورد طی سه روز استقرار اولیه در مکه مکرمه که بحمداللّٰه طرح جدید مزبور در خصوص نصب بهینه چادرهای عرفات به‌عنوان یک تجربه موفق و بدیع تثبیت گردید. اداره کلّ تولید نیز به عنوان یکی از مؤثرترین ادارات تابعه معاونت اجرایی با چاپ و انتشار نشریات و جزوات لازم همچون مقطع مدینه قبل وظایف خود را به انجام رساند که ذکر آمار و ارقام عملکرد اداره مزبور از حوصله این کتاب خارج است. حج ۲۶، ص: ۴۰۲

معاونت آموزش و پژوهش

اشاره

این معاونت به سبب بر عهده داشتن مسئولیت‌های مختلف که بعضاً پشتیبانی کننده فقهی و علمی و فکری روحانیون کاروانها و نیز پاسخگویی به استفتائات زائران و دیگر مسائل فقهی آنان است، از اهمیت به سزایی برخوردار است. مسؤولیت این معاونت به عهده حجّةالاسلام والمسلمین قاضی‌عسکر است که از سال اوّل تعیین آقای ری‌شهری به سرپرستی حجاج ایرانی، به این سمت منصوب گردیده است. به منظور تبیین فعالیت‌های معاونت آموزش و پژوهش، ابتدا گزارش اجمالی عملکرد آن در موسم حج ۲۶ ارائه می‌شود، و سپس نگاهی به کارنامه فعالیت‌های گوناگون این معاونت در سال‌های اخیر خواهیم داشت.

گزارش اجمالی عملکرد معاونت در حج ۲۶

فعالیت‌های مختلف معاونت آموزش و پژوهش به‌طور معمول در حوزه‌های زیر است: هماهنگی بعثه‌های مراجع معظم تقلید شورای استفتاء گروه‌های ارشاد حج ۲۶، ص: ۴۰۳ وجوهات کتابخانه نظرسنجی کتاب حج علاوه بر موارد فوق وظایف دیگری را نیز این معاونت و یا مسئول محترم آن در موسم حج سال جاری بر عهده داشتند که به تفکیک گزارش عملکرد معاونت آموزش و پژوهش، و معرفی اجمالی حوزه‌های مختلف آن به شرح زیر است.

هماهنگی بعثه‌های مراجع معظم تقلید

اشاره

نظر به این که مراجع معظم تقلید مقیم ایران هر یک در میان زائران مقلدانی دارند، و به منظور رسیدگی به مسائل فقهی آنان در موسم حج نمایندگانی را اعزام می‌دارند، ضرورتاً باید از طریق بعثه مقام معظم رهبری که رسماً نمایندگی کشور جمهوری اسلامی ایران و سرپرستی زائران ایرانی را بر عهده دارد، امور آنان در ابعاد مختلف انتظام یابد. در این راستا معاونت آموزش و پژوهش طی

هماهنگی با معاونت اجرایی بعثه، ظرفیت مورد نیاز بعثه‌های مراجع را در قصر حسن عابد تأمین نمود و نمایندگان مراجع معظم تقلید بدون هیچ مشکلی در محل مستقر شدند. در ارتباط با خیام مشاعر مقدسه و سایر امور مربوطه نیز این معاونت اقدام نمود که رضایت بعثه‌های مزبور جلب گردید. مسئولیت هماهنگی بعثه‌های مراجع را جناب حجت الاسلام والمسلمین معراجی بر عهده داشتند که چهره بشاش و روحیه خدمتگزاری خالصانه ایشان موجب خرسندی بسیار نمایندگان مراجع عظام شده بود.

شورای استفتا:

به منظور پاسخگویی به مسائل شرعی و مواردی که شاید در مناسک حج طرح نگردیده باشد و روحانیون کاروانها از حکم یا فتوای رهبر معظّم انقلاب و دیگر مراجع حج ۲۶، ص: ۴۰۴ در خصوص آنها اطلاع نداشته باشند، شورای استفتاء با حضور مجتهدان و عالمان سرشناس تشکیل شده است. از آنجا که بسیاری از زائران همچنان بر تقلید از حضرت امام خمینی (س) باقی بوده و یا مقلد مقام معظم رهبری می‌باشند، آقایان اعضای شورای استفتاء در خصوص آراء آنان پاسخ لازم را اعلام می‌دارند؛ و پیرامون آراء دیگر مراجع عظام راهنمایی‌های لازم را ارائه می کنند. در موسم جاری حضرت آیات و حجج اسلام والمسلمین سیدجعفر کریمی، قدیری، مؤمن‌پور، محمدی یزدی و سعیدی در مکه معظمه و مدینه منوره شورای استفتاء بعثه را تشکیل دادند. برخی از آقایان مزبور نه تنها در ساعات کاری صبح و بعدازظهر، بلکه بعضاً شب‌ها در مسجدالحرام تا ساعت ۳۰/ ۱ بامداد پاسخگوی سؤالات شرعی مراجعان بودند. علاوه بر این، شماره تلفن اتاق ایشان نیز در اختیار مراجعان بود تا چنانچه در غیر ساعات اداری مشکلی داشتند، از طریق تلفن پاسخ خویش را بگیرند.

گروه‌های ارشاد

گروه‌های ارشاد زائران بیت‌اللَّه الحرام برای نخستین بار پس از پیروزی انقلاب اسلامی با تعداد محدودی در بعثه تشکیل شد ودر مکان‌های خاصی چون بقیع به ارشاد و راهنمایی زائران می‌پرداخت. این شیوه گرچه موفقیت‌هایی داشت، اما همواره با کاستی‌هایی روبرو بود که موجب شد معاونت آموزش و پژوهش بعثه مقام معظم رهبری با بهره گیری از نظرات وپیشنهادات دست‌اندرکاران امر حج، وبا بازنگری در تشکیلات و سازماندهی و روش اجرایی آن، گروه‌های ارشاد کاروانهارا به شکل کنونی سازماندهی کند. وظایف گروه‌های ارشاد عبارت است از: - مراقبت و ارشاد زائران در طول سفر - تکمیل و یا جمع آوری پاسخ نامه‌های مربوط به نظرسنجی از زائران، و ارسال آن به واحد مربوطه در بعثه. حج ۲۶، ص: ۴۰۵ - کمک به افراد ناتوان در انجام اعمال اعضای گروه ارشاد در هر کاروان، یاوران و مشاوران روحانی کاروان هستند و در صورت لزوم وظایف محوله از سوی روحانیون از قبیل تصحیح قرائت نماز، قرائت قرآن و ... را انجام می‌دهند. روحانی کاروان پس از تشرف به مدینه منوره یا مکه معظمه در اولین فرصت با مراجعه به «واحد ارشاد» مستقر در بعثه رهبر معظم انقلاب، و اعلام حضور و اخذ برنامه کار «گروه ارشاد»، آن را به اعضای گروه اعلام می کند. لازم به ذکر است وظایف گروه ارشاد به گونه‌ای تعیین شده که مزاحمتی با برنامه زیارتی و عبادی آنها نداشته باشد، هر چند این عمل خود از این مهم‌ترین عبادات است. حجةالاسلام والمسلمین محمد علی مقدادی مسؤلیت واحد گروه‌های ارشاد را در مقطع مدینه قبل مانند سال گذشته عهده‌دار بودند و به هنگام حضور در مکه نیز همراه با آقای کارآموزیان به این امر اهتمام داشتند و همه روزه صبح و عصر پاسخگوی مراجعات این بخش بودند. در موسم حج سال جاری حجةُ الاسلام والمسلمین محمد کارآموزیان نیز همچون سال پیش، از روز اول برپایی بعثه در مکه مسؤلیت واحد گروه‌های ارشاد را بر عهده داشتند و ضمن نظارت بر واحدهای تابعه معاونت آموزش و پژوهش، نسبت به توزیع فرمها و توجیه گروه‌های ارشاد مدینه بعد اقدام می کردند. در

تاریخ ۲۵ / ۱۰ / ۸۴ جلسه توجیهی گروه‌های ارشاد مدینه بعد با جمعیتی نزدیک به دو هزار نفر در سالن اجتماعات بعثه برگزار گردید و مجموعه تذاکرات به آنها منتقل گردید و نسبت به چگونگی عمل در مدینه راهنمایی شدند. صورت جلسات شوراهای فرهنگی و گروه‌های ارشاد حاوی پیشنهادات، انتقادات و نقطه‌نظرات مفیدی است که معاونت درصدد جمع‌بندی و استخراج راه‌کارها از آنهاست. با موافقت نماینده ولی فقیه، به اعضای گروه‌های ارشاد مدینه قبل در مکه، و مدینه بعد در آن شهر یک سجاده اهدا گردید.

وجوهات

نظر به این که برخی زائران ایرانی و غیر ایرانی که مقلد مقام معظم رهبری هستند، سال مالی آنان در موسم حج فرا می‌رسد و یا وجوهی شرعی از بابت‌های دیگر بر ذمه دارند و باید وجوهات خود را پرداخت نمایند، واحد وجوهات در معاونت آموزش و پژوهش ایجاد شده است. در حج سال جاری از نخستین روز برپایی بعثه در مکه معظمه، حجهٔالاسلام و المسلمین آقای کیایی‌نژاد در این بخش حضور یافتند و سپس حجهٔ الاسلام آقای حسن منتظری به ایشان محلق شدند. آیهٔ اللّه سید علی غیوری نیز در مقطع مدینه قبل در محل بعثه پاسخگوی مراجعان بودند و پس از اتمام کار بعثه در مدینه قبل، در مکه معظمه در این بخش حضور یافتند. پس از ایام تشریق نیز جناب آقای کیایی‌نژاد به مدینه اعزام شدند تا این بخش را در مقطع مدینه بعد اداره کنند.

کتابخانه

نظر به این که بخش‌های مختلف بعثه به‌ویژه معاونت آموزش و پژوهش، معاونت امور روحانیون و واحد اهل‌سنّت در موسم حج نیازمند پژوهش در برخی امور و یا استفاده از پژوهش‌های انجام شده می‌باشند لذا وجود کتابخانه‌ای که بتواند منابع مورد نیاز را در اختیار مراجعان و پژوهشگران قرار دهد، ضروری است. به همین منظور معاونت آموزش و پژوهش اقدام به تأسیس کتابخانه‌ای نموده است که حاوی منابع مهم فقهی، اعتقادی، کلامی و فلسفی، تاریخی و ... است. از نخستین روز آغاز به کار بعثه در موسم حج جاری کتابخانه بعثه در مدینه به همت حجهٔالاسلام سیدعباس حسینی شروع به فعالیت کرد؛ و با فعال شدن بعثه در مکه، همکار ایشان جناب آقای دباغ به مکه مشرف شده و کتابخانه مکه را آماده سرویس‌دهی به مراجعان کردند. حج ۲۶، ص: ۴۰۷ کتابخانه بعثه تا آخرین روزهای حضور زائران در مکه معظمه فعال بود و در مقطع مدینه بعد نیز تا روزهای پایانی فعالیت بعثه، به کار خود ادامه داد. وظایفی که مسئولان کتابخانه در این مدت انجام دادند به این قرار است: - سرویس‌دهی به مراجعان جهت مطالعه و یا استفاده از رایانه. - آماده‌سازی قرآن و کتاب‌های ادعیه و در اختیار حجاج قرار دادن. - ارائه کتب امانی به مراجعه‌کنندگان جهت مطالعه در محل اسکان خود

نظرسنجی

به منظور شناخت نقاط قوت و ضعف برنامه‌های مختلف اجرا شده توسط بعثه، و دریافت نقطه نظرات زائران برای تقویت جنبه‌های مثبت و رفع نقایص و ضعفها، هر ساله معاونت آموزش و پژوهش براساس برگ‌های تنظیم شده‌ای از زائران نظرسنجی می‌کند و با دسته‌بندی و کار کارشناسی بر روی آن، راه‌کارها را به مسؤلان بعثه ارائه می‌نماید. در موسم جاری، برگه‌های نظرسنجی مربوط به برگزاری دعای کمیل، مراسم برائت، جلسات روزانه بعثه، نشریه زائر، ابعاد معنوی سفر حج، سوغات و ... تهیه و با هماهنگی مدیران میان زائران توزیع گردید که با توجه به توجیه قبلی زائران، برگه‌های عودت داده شده نسبت به سال گذشته، به شکل بهتر و

مناسب‌تری جواب داده شده است.

کتاب حج ۲۶

تـدوین گزارش حج هر سال از دیگر وظایف معاونت آموزش و پژوهش است. توفیق امر تدوین کتاب حج سال جاری نصیب راقم این سـطور گشت که برای نخستین بار سعادت تشرف به حج تمتع را یافته است. اینجانب برای تدوین کتاب حاضر در اکثر قریب به اتفاق جلسات، سخنرانی‌ها و دیدارهای نماینده محترم ولی فقیه حضور داشتم و از آنها گزارش تهیه کردم؛ و نیز اخبار حج ۲۶، ص: ۴۰۸ و اطلاعاتی که از طریق کنسول‌گری جمهوری اسـلامی ایران در جـده به بعثه می‌رسـید، و گزارش‌هایی را که واحـد ارتباطات خبری در اختیـار قرار می‌داد، جمع آوری کرده و بخش اعظم کتاب را که گزارش روزانه حـج سال ۸۴ ه. ش. و ۱۴۲۶ ه. ق. است، تهیه و تنظیم و تـدوین نمودم. سـپس در بازگشت از سـفر معنوی و روحانی حج، با اسـتفاده از گزارش عملکرد قسـمت‌های مختلف بعثه کتاب را تکمیل و آماده چاپ نمودم. *** همان‌گونه که پیش از این بیان شد گذشـته از وظایف تعریف شده معاونت آموزش و پژوهش که گزارش عملکرد آن در بالاـ بیـان شـد، این معـاونت یـا مسؤل محـترم آن بـا تـوجه به شـرایط و موقعیت، فعالیت‌هـای چشمگیر دیگری نیز داشته و دارند که اهم آن در موسم حج سال جاری به قرار زیر است:

ارائه مقالات پیرامون پیوند قرآن و عترت

به سـبب آن که شـعار حـج سال جاری پیونـد قرآن و عترت است، این معاونت اقدام به تألیف مقالاتی در موضوعات قرآن، و پیوند قرآن و عترت، و ارائه آن به نشـریه زائر کرد که تعـداد زیادی از آنها در نشـریه مزبور چاپ شـد. حجم مطالب تهیه شـده در حـدود ۲۵۰ صفحه بود که به دلیل محدودیت صفحات نشریه زائر، بصورت تلخیص شده در اختیار آن قرار می‌گرفت.

گزارش عملکرد پانزده ساله بعثه

چـون قرار شـده است عملکرد پـانزده سـاله بعثه مقـام معظّم رهـبری تهیه و تـدوین شـود، این وظیفه نیز بر عهـده معـاونت آموزش و پژوهش گـذارده شـد. به این منظور با بیش از چهل تن از دست‌اندرکاران با سابقه بعثه و کسانی که سابقه چند ساله تشـرف به حج داشته‌اند، مصاحبه‌هایی به عمل آمده و بیش از پنجاه نوار مصاحبه ضبط شده است که با پیاده کردن و تنظیم و تدوین آنها، این مهم عملی خواهد شد.

جلسات عمومی بعثه

از نخستین روزهـای آغـاز کـار بعثه در مـدینه و مکه و همچنین در مقطع مـدینه بعـد هر روز جلسات عمومی سـخنرانی، مـداحی، و پاسـخگویی به سؤالاـت شـرعی در سـالن اجتماعات بعثه به همت معاونت آموزش و پژوهش و معاونت اجرایی برگزار شـد. در این جلسـات که سـخنرانان آن را این معـاونت تعیین و دعوت نموده بود، حضـرات آقایان صـدیقی، قرائتی، هاشـمیان، ادیبی‌فرد، مروی، راشد یزدی و نقویان سـخنرانی کرده‌اند. هم‌چنین در روز عید سعید غدیر آیهٔ اللَّه مصباح یزدی سخنرانی داشتند. بدین ترتیب هم از سخنرانان معروف بهره گیری شد، و هم تنوع در شیوه بیان و حوزه‌های علائق رعایت گردید.

فعالیت ایام تشریق

همکاران معاونت آموزش و پژوهش بعثه در شب‌ها و روزهای منا در آن مکان مقدس حضور داشتند و با تقسیم متناسب وظایف و کارها، بخش‌های مختلف این معاونت به ویژه پاسخگویی به مسائل شرعی به شیوه مطلوبی فعال بودند. همچنین نمازهای جماعت به امامت شخصیت‌های حاضر در بعثه برگزار شد. شب یازدهم جناب آقای راشد یزدی و شب دوازدهم جناب آقای نقویان سخنرانی کردند. در شب دوازدهم مراسمی به مناسبت شهادت سردار احمد کاظمی و جمعی از فرماندهان سپاه، و نیز چهلم شهیدان سانحه هواپیمای ۱۳۰-C، و شهدای اخیر شهر مقدس کربلا، و زائران ایرانی در گذشته برگزار شد که از شبکه اول سیمای جمهوری اسلامی به صورت زنده پخش گردید.

کتاب مصور حج

در زمینه تهیه و تدوین کتاب مصور حج و نیز فیلم مستند حج، معاون محترم آموزش و پژوهش جلسه‌ای با حضرات آقایان عرب، مسعودی، اسلامی فر، گروسی و حج ۲۶، ص: ۴۱۰ امیریان تشکیل داد. در این جلسه در خصوص چگونگی انجام این مهم هماهنگی‌های لازم به عمل آمد.

فعالیت‌های جانبی

حجت‌الاسلام و المسلمین قاضی‌عسکر در کنار مدیریت معاونت و نظارت بر عملکرد بخش‌های مختلف، شخصاً فعالیت‌های جانبی دیگری نیز داشتند که مهمترین آن‌ها عبارت است از: - سخنرانی در جمع زائران کاروان‌های استان بوشهر به مناسبت ولادت با سعادت حضرت امام هادی علیه السلام - همراهی با نماینده محترم ولی فقیه در برخی دیدارها - شرکت در جلسات هیأت علمی و همایش‌های معاونت امور بین الملل - شرکت و سخنرانی در همایش «قرآن و سنت، دو مشعل هدایت» برگزار شده توسط واحد اهل سنت بعثه - شرکت در همایش روحانیون و معین‌های کاروان‌ها و پاسخگویی به سؤالات مطرح شده. - شرکت در جلسات کارشناسی برنامه و چشم‌انداز به سؤالات مطرح شده - پاسخ گویی به مراجعان در دفتر معاونت

نگاهی به فعالیت‌های سال‌های اخیر معاونت

اشاره

برای آشنایی هر چه بیشتر و بهتر با فعالیت‌های معاونت آموزش و پژوهش و نقش آن در غنا بخشیدن به کیفیت برگزاری حج زائران ایرانی، لازم دیده شد تا نگاهی به فعالیت‌های متنوع این معاونت در عرصه‌های گوناگون داشته باشیم. فعالیت‌های ارزشمندی در عرصه‌هایی همچون آموزش مدیران، اطلاع‌رسانی، انتشار نشریات، حج ۲۶، ص: ۴۱۱ برگزاری مسابقات مرتبط با حج، پژوهش‌های عمیق و ارزنده‌ای که به تغییر در باورهای عمومی منتج گشته است، آموزش‌های مجازی و ... در پایان این مبحث نیز مصاحبه‌ای با حجّةالاسلام والمسلمین قاضی‌عسکر درج شده است که در واقع مروری است بر دیدگاه‌ها و فعالیت‌های معاونت از زبان ایشان که در سالهای تصدی مسؤولیتشان، این معاونت تحولات چشمگیری یافته است.

آموزش مدیران

در سال ۱۳۷۵ ه. ش شورای آموزش مدیران و خدمه تشکیل و پیرو آن، آزمونی سراسری برای گزینش مدیران و معاونان

کاروانهـای حـج برگزار گردیـد. برای این آزمون کتابهایی مشـخص و در اختیار داوطلبان قرار گرفت و مقرر شـد دروس عمومی با آزمون کتبی و دروس تخصّصـی بـا تشـکیل کلاس‌هـای حضوری آموزش داده شود. سـپس بـا تصـمیم‌گیری شورای آموزش مقرر گردیـد در مراکزی که تعداد مدیران و معاونان آنان حداقل به ۲۰ نفر می‌رسـد کلاس‌های حضوری دائر و در صورت به حد نصاب نرسـیدن از طریق نوارهای کاست و ویدئویی به آنها آموزش داده شود. این برنامه رفته‌رفته تکمیل و نهادینه شد و خوشـبختانه امروز در استانها آموزش مدیران، معاونان و عوامل خدماتی به صورتی منظم و با برنامه‌ریزی مفید و مناسب در حال اجرا است.

جلسات متمرکز آموزشی

همانگونه که زائران از سطوح مختلف تشکیل شده‌اند، روحانیون محترم کاروانها نیز از نظر معلومات و فن بیان دارای سطوح مختلفی هسـتند و در نـتیجه کاروانهـا در یـک سـطح و بـا یـک شـیوه آمـوزش نمی‌بیننـد، و ممکن است در برخی از آنهـا به دلائـل پـاره‌ای ضعف‌ها، نیازهای زائران کاملًا تأمین نشود. حج ۲۶، ص: ۴۱۲ از این‌رو معاونت آموزش و پژوهش برای ارتقاء سطح آموزش زائران اقـدام به تشـکیل جلسات متمرکز آموزشـی در تهران و تعدادی مراکز اسـتانها نمود. این جلسات هم در ایام عمره و هم پیش از حج برگزار می‌گردد، زائران در یـک سـقف معین و بـا توجه به گنجـایش محـل برگزاری، روزهـای پنجشـنبه یا جمعه یا برخی روزهای تعطیل دیگر سال، به حضور در این مراسم دعوت می‌شوند، در هر جلسه ابتدا آیاتی از کلام اللَّه مجید قرائت سـپس مدیر حج استان و یا یکی از مـدیران کاروان‌های با تجربه آن اسـتان نکات مهم اجرائی را به اطلاع حاضـران می‌رسانـد آنگاه سـخنران جلسه مطالب معنوی و عرفانی و وظایف اخلاقی زائران را تشـریح می‌کند. سخنران‌های اینگونه جلسات به طور معمول از سوی معاونت آموزش و پژوهش بعثه معرفی می‌شونـد و بیشتر از علمای شـناخته شـده و یا روحانیون با تجربه کاروانها هسـتند که نسـبت به حج و ادبیات آن آشـنایی دارند پس از آن مناسک عمره و حج به صورت نمادین و به شکل زیبایی به اجرا در می‌آید. ماکت بزرگی از کعبه و حجر و مقام و ... ساخته شـده و در وسط سالن اجتماعات تعبیه شـده است، زائران با لباس‌های اقوام و ملل حاضـر در عمره و حج در کنار کعبـه به طـواف می‌پردازنـد، تعـدادی از مردان و زنـان زائر نیز محرم شـده و همراه بـا روحـانی مناسـک را به صـورت عملی انجـام می‌دهنـد، سـپس نمـاز جمـاعت بـا همان سـبک نمازهای جماعت حرمین برگزار و در پایان نماز میت خوانـده می‌شود. تنها در سال ۱۳۸۲ ه. ش برای عمره حـدود ۶۸ جلسه متمرکز آموزشـی در شـهرهای تهران، اصـفهان، مشهد، شیراز، قم، ساری، گیلان، گرگان، کرمان و اراک برگزار گردیـد که بیش از ۲۴۰ هزار زائر در این جلسات شـرکت و از آن بهره‌مند شدند. جلسات متمرکز آموزشـی تهران معمولًا در سالن سرپوشیده استادیوم آزادی با حضور بیش از ده‌هزار جمعیت برگزار می‌گردد.

تشکیل جلسات توجیهی آموزشی

از ابتدای تأسـیس این معاونت تا حدود سال ۱۳۸۰ ه. ش مسـئولیت توجیه و آموزش روحانیون کاروانها به عهـده معاونت آموزش و پژوهش بعثه مقـام معظم رهـبری بود. روحـانیون محترم کاروانهـا همه سـاله، پیش از عزیمت به تهران دعوت و نسبت به وظـایف و چگـونگی برنامه‌هـای سـفر تـوجیه می‌شدنـد. همچنین پیش از سـفر، آزمونی به صورت مکـاتبه‌ای بـا ارسـال ۱۵۰ سـئوال برگزار و روحانیون و معین‌های حـج موظف بودنـد در این آزمون شـرکت نماینـد. دقت در تنظیم سـئوالها موجب می‌شد تا آنان با مراجعه به کتب مختلف و صـرف ساعتها وقت پاسخ سئوال‌ها دست یابند و همین امر سطح معلومات آنان را ارتقاء می‌بخشید و نوعی تذکار و یادآوری برای آنان بود.

اطلاع‌رسانی

۱. کتابخانه تخصصی حج از سال ۱۳۷۱ ه. ش و به منظور ایجاد تسهیلات در امر پژوهش و اطّلاع‌رسانی به محققان کتابخانه تخصصی حج در مرکز تحقیقات حج در قم تأسیس و هم‌اکنون دارای نزدیک به سیزده‌هزار جلد کتاب در حوزه‌های موردنیاز می‌باشد. محققان همه‌روزه می‌توانند از این کتابخانه استفاده نمایند. ۲. امور رایانه و نرم‌افزار با همکاری واحد سمعی بصری مؤسسه فرهنگی هنری مشعر آثار متعددی تولید و در اختیار زائران قرار گرفته است. بخشی از این آثار عبارتند از: حج ۲۶، ص: ۴۱۴ عنوان‌فرمت سفر عشق (به زبانهای فارسی، عربی، ویدئو DVDCD انگلیسی، اردو، ترکی وفرانسوی) آموزش مناسک حج تمتع‌ویدئو CD کاست آموزش مناسک عمره مفرده‌ویدئو CD کاست زائر آفتاب‌ویدئو CD طرح توسعه و گسترش مسجدالنبی‌ویدئو CD سخن عشق ۱ الی ۵ (مداحی) ویدئو CD کاست سخن عشق ۶ و ۷ (مولودی) ویدئو CD کاست همراه با بقیع‌ویدئو CD طرح توسعه و گسترش مسجدالحرام‌ویدئو CD نسیم صبح‌ویدئو CD شام سرزمین خاطره‌هاویدئو CD حج قدیم‌ویدئو CD آموزش نمازکاست معرفی اماکن مکه و مدینه‌کاست توصیه‌هایی به زائران (آقای قرائتی) ویدئو CD کاست مناجات حضرت علی علیه السلام کاست ۳. نقشه و اطلس از تلاش‌های مفید صورت گرفته تهیه نقشه مکه و مدینه و مشاعر است که توسط محققان همکار با این معاونت و یک گروه مهندسی طراحی و چاپ شد، همچنین اطلس اماکن مکه و مدینه با آخرین اصلاحات و تغییرات در اختیار عموم علاقمندان قرار گرفت که می‌تواند در اطلاع‌رسانی به حجاج و معتمرین نقش تعیین‌کننده‌ای داشته باشد. در همین راستا اطلس مدینه منوّره که توسط دانشگاه امّ‌القری واقع در مکّه مکّرمه تهیه و چاپ شده بود به فارسی ترجمه و در اختیار علاقمندان قرار گرفت. حج ۲۶، ص: ۴۱۵ ۴. تهیه اسلاید با همکاری واحد سمعی بصری مؤسسه مشعر تعداد ۸۰ اسلاید به منظور بهره‌برداری در جلسات آموزشی و توجیه و اطلاع‌رسانی به حجاج و معتمرین تهیّه و در اختیار عموم قرار گرفته است. ۵. صدا و سیما نقش صدا و سیما در اطلاع‌رسانی و فرهنگ‌سازی قابل انکار نیست. بهره‌گیری از این رسانه ملّی می‌تواند در تقویت بنیه علمی و نیز اصلاح رفتاری و هدایت زائران بسیار مفید و سودمند باشد. از این‌رو طی قراردادی که توسط ریاست وقت سازمان حج و زیارت و این معاونت از یک‌سو و ریاست وقت صدا و سیما از سوی دیگر منعقد گردید مقرر شد همه هفته حدّاقل به مدّت نیم‌ساعت برنامه‌ای برای حجاج پخش شود این برنامه که بعداً با نام روضه رضوان تهیه و پخش شد تأثیر مطلوبی در جامعه داشت که هم‌اکنون نیز این برنامه پخش می‌شود، در هفته حج هر سال روضه رضوان هر شب برنامه پخش می‌کند. علاوه بر آن سخنرانی‌ها و مصاحبه‌ها و گفتگوهای متعدّدی از مسئولان بعثه و سازمان در شبکه‌های مختلف صدا و سیما تاکنون پخش شده است. اقدام مهم دیگری که در این راستا صورت گرفته همکاری و جهت‌دهی به فعالیتهای دفتر امور حج صدا و سیما است که با توجیه به موقع مجریان و تهیّه‌کنندگان برنامه‌های مختلف رادیو و تلویزیونی و نیز فراخوان طرح‌های مرتبط با حج و زیارت و تولید فیلم‌های مستند، امید می‌رود در آینده خدمات ارزشمندی از این رهگذر به جامعه عرضه شود. ۶. کتاب نفیس عکس مجموعه تصاویر نفیس حج، که چیزی در حدود ۱۶۰ صفحه می‌باشد به صورت یک کتاب در آستانه چاپ قرار گرفته و به زودی در اختیار علاقمندان قرار خواهدگرفت. حج ۲۶، ص: ۴۱۶ همچنین تعدادی از این تصاویر نفیس به صورت پوستر در اختیار علاقمندان قرار گرفته است. ۷. تشکیل کتابخانه در مکه و مدینه به منظور دستیابی به منابع مورد نیاز روحانیون و کارگزاران و زائران حج در محل بعثه در مکه و مدینه کتابخانه‌ای تأسیس گردید که علاوه بر کتابهای تخصصی و مورد نیاز، CD های رایانه‌ای در زمینه‌های گوناگون نیز تهیه شد که افراد می‌توانند در طول روز و در وقت اداری به این کتابخانه مراجعه و از رایانه و نیز کتب موجود در آن استفاده نمایند. در طول سالهای گذشته کتب مختلف و بیشتر کتب ادعیه به جای‌مانده از زائران قبلی نیز در این بخش به مراجعه‌کنندگان تحویل داده می‌شد.

نشریات

معاونت آموزش و پژوهش بعثه مقام معظم رهبری دو نشریه تخصصی در زمینه امور مربوط به حج و زیارت منتشر کرده است که در این بخش با این دو نشریه آشنا می‌شویم: ۱. فصلنامه میقات حج فصلنامه میقات حج نخستین نشریه علمی تخصّصی در زمینه حج و زیارت است که با هدف گسترش و نشر فرهنگ حج و زیارت در جامعه، تبیین جایگاه حج در اندیشه اسلامی، ارائه معیارها برای رسیدن به اهداف حج ابراهیمی معرفی پژوهش‌های صورت گرفته در زمینه حج و زیارت، آشنایی با حج‌گزاری دیگر اقوام و مل و ... منتشر می‌شود. صاحب امتیاز این فصلنامه حوزه نمایندگی ولی‌فقیه در امور حج و زیارت است مدیر مسئول آن آقای سید علی قاضی‌عسکر و زیرنظر هیئت تحریریه منتشر می‌شود زبان مجله فارسی است و از پاییز سال ۱۳۷۱ ه. ش تاکنون پاییز ۱۳۸۴ ه. ش هر سال به حج ۲۶، ص: ۴۱۷ صورت منظم در ۵۲ شماره منتشر شده است. تاکنون حدود یازده‌هزار صفحه از مقالات و موضوع‌های پژوهشی و اطلاع‌رسانی توسط این فصلنامه در اختیار علاقمندان قرار گرفته است بخش‌های مختلف فصلنامه عبارت است از: سرمقاله، اسرار و معارف حج، تاریخ و رجال، اماکن و آثار، حج در آینه ادب فارسی گفتگو، نقد و معرفی کتاب، از نگاهی دیگر و ... حج هر شماره حدود دویست تا سیصد صفحه است که البته اکثراً در حدود دویست تا دویست و بیست صفحه منتشر شده است. فصلنامه میقات حج چند شماره خود را نیز به صورت ویژه‌نامه منتشر کرده که هفدهمین شماره فصلنامه ویژه سفرنامه‌های حج است. ۲. دو فصلنامه میقات الحج این دو فصلنامه به زبان عربی است و مقالات آن را بیشتر پژوهشگران و محققان عرب‌زبان نگارش کرده‌اند، گاهی نیز برخی مقالات فارسی به زبان عربی ترجمه و در این نشریه چاپ می‌شود. استقبال از دو فصلنامه میقات الحج در میان عرب‌زبانها زیاد بوده و همه‌ساله خصوصاً در موسم حج زائران و علمای عرب‌زبان برای دریافت آن به بعثه مراجعه می‌نمایند. صاحب امتیاز این دو فصلنامه حوزه نمایندگی ولی‌فقیه در امور حج و زیارت است و مدیر مسئول آن آقای محمّد محمدی ری‌شهری (محمدی‌نیک) و رئیس هیأت تحریریه، آقای سیدعلی قاضی‌عسکر و مدیر داخلی آن آقای محمدعلی مقدادی است. دوفصلنامه به طور معمول در حدود ۳۰۰ صفحه بوده و تاکنون ۲۳ شماره از آن منتشر شده و نزدیک به هفت‌هزار صفحه مطلب در اختیار پژوهشگران قرار داده است. این دو فصلنامه از سال ۱۴۱۵ ه ق به صورت منظم منتشر شده است.

همایش‌های بین‌المللی

معاون آموزش و پژوهش بعثه در راستای وظایف محوّله، در کنگره بین‌المللی مکه مکرمه که توسط وزارت حج عربستان همه‌ساله با موضوعی خاص برگزار می‌گردد شرکت کرده‌اند که مقالات علمی ارائه شده توسط ایشان در سالهای ۱۳۸۱ و ۱۳۸۳ ه. ش انتخاب و توسّط شخص ایشان در کنگره قرائت و سپس در کتابی که توسّط وزارت حج عربستان منتشر گردیده به چاپ رسیده است. مقاله اوّل با عنوان «مشکلات حاجیان از زبان سفرنامه‌نویسان» که عربی آن با عنوان «مشاکل الحجاج کما یردیها الرّحالة» و مقاله دوم با عنوان «مکّه پایتخت فرهنگی جهان اسلام» و عربی آن با عنوان «مکة المکرمة عاصمة الثقافة الاسلامیة».

آثار تألیفی و تحقیقی معاون آموزش و پژوهشی بعثه

معاون آموزش و پژوهش بعثه علاوه بر ساماندهی امر پژوهش و استفاده از علما و اندیشمندان کشور خود نیز به تألیف و یا تنظیم تعدادی از کتابهای مورد نیاز کارگزاران و زائران حج اقدام نموده که اهمّ آنها عبارت است از: ۱. حج در اندیشه اسلامی؛ ۲. حج و حرمین شریفین در تفسیر نمونه؛ ۳. آداب سفر حج؛ ۴. منتخب احادیث حج؛ ۵. داستان باریافتگان؛ ۶. سفرنامه میرزا داود وزیر وظایف؛ ۷. سفرنامه اعتمادالسلطنة؛ ۶. حدیث قافله‌ها؛ ۷. منتخب احادیث عمره؛ ۸. میرزا ابوطالب یزدی شهید مرده؛ ۹. تخریب و بازسازی بقیع به روایت اسناد؛ حج ۲۶، ص: ۴۱۹ ۱۰. همراه با خلیل. و .... همچنین مقالات زیادی از ایشان در زمینه‌های مختلف

مربوط به حج و زیارت در فصلنامه میقات حج به چاپ رسیده است.

ایجاد تغییر در باورها

پژوهش‌های به عمل آمـده در این معاونت موجب گردید تا برخی از باورها و آموزه‌های قبلی کارگزاران حج تصـحیح گردد که به عنوان نمونه به برخی از آنهـا اشاره می‌شود: ۱. در گذشـته تصوّر می‌شد که قبرستان ابوطالب همان شعب ابی‌طالب زمان رسول‌خدا صلی الله علیه و آله است و روحانیان و مـدیران کاروانها زائران بیت‌اللَّه الحرام را کنار این قبرسـتان برده و قضایای تاریخی شـعب را بیان می‌کردند، پژوهش‌های جدید نشان داد که این شعب، به نام شعب ابی‌دُبْ معروف و نامگذاری شده و شعب ابی‌طالب در کنار حرم و در مسیر ورود زائران به محوطه گسترش‌یافته مقابل صـفا و مروه است. همانجا که مولـدالنبی در آن واقع شـده و هم‌اکنون به عنوان «مکتبهٔ مکهٔ المکرمهٔ» شـناخته می‌شود. ۲. در جریان بازگو کردن تاریخ پیدایش زمزم، کشـیدن پاشـنه پا بر روی زمین را منشأ پیدایش آن ذکر می‌کردند، در حالی که پژوهش‌های جدید نشان داد که در اوج پریشانی هاجر و دویدن وی در بین در کوه صفا و مروه، جبرئیل امین با او همراه و هنگامی که در کنار اسماعیل کوچک قرار می‌گیرند فرشته وحی الهی «فضرب بجناحه او عقبه فنبت زمزم» با بال و یا با پاشـنه پای خود بر زمین می‌زند و چشمه زمزم جوشش می‌یابد. که در این صورت به قدرت خداوند چشمه زمزم جوشـیده وتوجیه منطقی‌آن راحت‌تر و میسورتر است. ۳. منطقه وادی محسّر همیشه از مناطق مورد اختلاف میان روحانیان و مدیران بوده و در نتیجه زائران را پیش از پل نزدیک به این وادی در مشـعرالحرام متوقف می‌کردند و اجازه عبور نمی‌دادند تحقیقات جدید نشان داد که وادی محسّر در بخش بالایی آن حج ۲۶، ص: ۴۲۰ حدود ۲۵۰ متر و در بخش پایینی حدود ۶۰ متر است و بقیه آن در سمت مردلفه داخل در مشعرالحرام است. ۴. یکی از موارد مهّم اختلافی مسـئله محل استقرار نیروهای نظامی توسط رسول‌خدا صلی الله علیه و آله در نبرد احـد بود که اکثر قریب به اتفاق کارگزاران شـکافی در خود کوفه احـد را آن هم با اختلاف به یکدیگر نشان می‌دادند پژوهش‌های جدید نشان داد محل اسـتقرار «جبل الرماهٔ» بوده و دلائل متقن بر این موضوع ارائه گردید. ۵. مکان ربذه و قبر صحـابه جلیل‌القـدر ابـاذر راسـتگو از دیگر مواردی بود که پژوهش‌های جدیـد نشان داد این مکان در مسـیر راه حاجیان عراقی قرار داشـته و با منطقه واسط که در گذشـته تصور می‌شد ربذه آنجاست فاصله زیادی دارد. این پژوهش‌ها، این حقیقت را روشن ساخت که کارگزاران حج باید یکبار دیگر آموزه‌های قبلی را مرور نموده، در آن بازنگری نمایند و سطح معلومات خود را افزایش دهند.

نشان‌ها

۱. انتخاب معاون آموزش و پژوهش بعثه به عنوان مدیر نمونه توسط وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و دریافت لوح تقدیر (سال ۱۳۸۰ ه‍. ش). ۲. انتخـاب معـاون آمـوزش و پژوهش بعثه به عنوان مـدیر برگزیـده ملّی و دریـافت جـایزه و لوح تقـدیر از ریـاست محـترم جمهوری وقت حجهٔ‌الاسـلام والمسـلمین آقـای خـاتمی. (سـال ۱۳۸۰ ه‍ ش) ۳. انتخـاب معـاون آمـوزش و پژوهش بعثـه بـه عنـوان پژوهشـگر برتر سال ۸۴ از حـوزه وزارت فرهنـگ و ارشـاد اسـلامی. ۴. برگزیـده شـدن کتاب «للَّه و للحقیقـهٔ» تألیف حجهٔ‌الاسـلام والمسلمین آقای شیخ علی آل‌محسن به عنوان کتاب سال جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۸۳ ه ش. ۵. برگزیده‌شدن‌کتاب «سلامهٔ القرآن من التحریـف» تألیف‌حجهٔ‌الاسـلام والمسـلمین حـج ۲۶، ص: ۴۲۱ آقـای دکـتر نجارزادگـان به عنوان کتـاب سـال جمهوری اسـلامی ایران در سال ۱۳۸۳ ه ش. ۶. انتخاب کتاب «للَّه وللحقیقهٔ» تألیف حجهٔ‌الاسـلام والمسـلمین شـیخ علی آل‌محسن در مسابقه «کتاب سال ولایت» در سال ۱۳۸۳ ه ش و ارائه جایزه و لوح تقـدیر به مؤلف محترم. ۷. انتخاب کتاب «سلامهٔ القرآن من التحریف» تألیف حجهٔ‌الاسـلام والمسـلمین آقای نجارزادگان به عنوان کتاب و پژوهش برتر حوزه در سال ۸. انتخاب کتاب فرازهایی از تاریخ

پیامبر اسـلام تألیف آیهٔاللَّه حاج شیخ جعفر سبحانی به عنوان کتاب درسـی حوزه علمیه قم. ۹. انتخاب کتاب «الشیعهٔ الاسلامیهٔ فی عقائدهم» تألیف آیهٔاللَّه جعفر سبحانی به عنوان کتاب درسی حوزه.

نظرسنجی‌ها

از سال ۱۳۷۹ ه ش واحـدی به عنوان نظرسـنجی در معاونت آموزش و پژوهش بعثه مقام معظم رهبری آغاز به کار کرد که محصول چنـدساله آن ثمرات و نتایـج مبارکی را برای بهبود مسائل مربوط به حج خصوصاً مسائل فرهنگی داشـته است. این واحد که زیرنظر معاونت و بـا همراهی و همفکری آقـای دکـتر محمـود گلزاری اداره می‌شـود به منظـور بهره‌گیری از تجربیـات دیگران، آشـنایی با انتقـادات و پیشـنهادات کـارگزاران حـج و زیارت و نیز زائران و حجاج بیت‌اللَّه الحرام و دستیابی به واقعیات موجود و بررسـی نقاط قوت و ضـعف کارهـا تشـکیل گردیـد، همه ساله در موسم حـج با انتشار یک سلسـله فرم‌ها و سـئوالها در میان کاروانها از زائران به صـورت نمـونه نظرخـواهی می‌نمـود. برخی فرم‌هـا جنبه معنـوی و برخی جنبه اجرائی داشت که به چنـد نمونه آن اشـاره می‌کنم: ۱. نظرسـنجی در زمینه آثار اخلاقی و تربیتی حج و تأثیر حج بر زائران با ۳۱ سئوال. ۲. نظرسنجی در زمینه تخلفات رفتاری زائران. حج ۲۶، ص: ۴۲۲ ۳. نظرسنجی در رابطه با سوغات با ۲۱ سئوال. و ... نتایج حاصله از این نظرسنجی‌ها مسئولان و کارگزاران حج را در رفـع نـواقص و فراهـم آوردن شـرایط بهـتر برای زائران و آشـنایی بـا واقعیـاتی کـه در حـج و عمره می‌گـذرد آشـنا نمـوده، در برنامه‌ریزی‌های بعـدی بسـیار مؤثر است. نتایج حاصـله از این نظرسـنجی‌ها همه‌ساله در اختیار برخی از مسـئولان بعثه و سازمان قرار می‌گیرد. نتایج نظرسـنجی سال ۱۳۸۲ در ۵۱۴ صـفحه و نتایج اولیه نظرسنجی سال ۱۳۸۴ در ۱۱۵ صـفحه فراهم آمده است که یک نمونه از آن پیوست است:

موزه حج

یکی از کارهـای ارزشـمندی که در این معـاونت صورت گرفته، تأسـیس موزه حـج است. در این موزه که از نقطه آغاز تا وضـعیت کنونی آن به صورت ابتکاری و اکثراً سـفارش تولید صورت گرفته، هم‌اکنون تعداد قابل توجهی فرش نفیس مزین به تصاویر مکّه و مدینه، صـنایع دستی، تصاویر اماکن و آثار حرمین- قدیم و جدید- نقاشـی، آبرنگ، خط و تذهیب و حدود ۹۰۰ نوع قرآن خطی و چاپی از سراسـر جهان و هدایای شخصیت‌های مختلف به رؤسای سازمان حج و زیارت نگهداری می‌شود. این موزه در طول سال و خصوصاً در هفته حـج برای بازدید علاقمندان آمادگی دارد بخشـی از آثار موزه میلیونها تومان ارزش داشـته و در مجموع آثار تهیه شده ارزش افزوده بالایی تاکنون داشته است.

طرح آموزش مجازی

زائران بیت‌اللَّه الحرام از یـک‌سو از نظر سنّی و علمی دارای سـطح مختلف‌انـد و از سـوی دیگر در تمامی‌نقـاط کشور ونیز در دیگر کشورهای‌جهان سـکونت دارنـد، از این‌رو حج ۲۶، ص: ۴۲۳ گردآوری آنهـا و برنـامه‌ریزی مشترک برای آنها از دشواری خاصّی برخوردار است. برای اینکه بتوانیم در آموزش موفق باشـیم بایـد راه را برای بهره‌برداری بیشتر فراهم سـازیم و در نتیجه بهره‌وری در حـج را افزایش دهیم، به همین منظور محورهای پیوست که نیازهای آموزشـی زائران را تشـکیل می‌دهـد فراهم و برای هر محور نیز سرفصل‌هـایی طراحی شـده است تـا هم به صـورت حضـوری در جلسـات آموزشـی هر کـاروان و هم به صـورت آمـوزش از طریق اینـترنت، زائران و حجـاج بیت‌اللَّه الحرام را آمـوزش داده، زمینه را برای موفقیت هر چه بیشـتر در این سـفر معنوی و روحـانی فراهم

آوریم. محورهای در نظر گرفته شده برای آموزش مجازی عبارتند از: ردیف‌عنوان‌ردیف عنوان ۱ مناسک حج ۱۹ قوانین و مقررات عربستان ۲ اسرار و معارف ۲۰ اطلس اماکن ۳ آداب سفر ۲۱ حج از دیدگاه امام و رهبری ۴ آداب معاشرت ۲۲ درسهایی که از مکه و مدینه می‌توان آموخت ۵ اماکن مکه و مدینه ۲۳ نقش بانوان در حج ۶ تاریخ اسلام ۲۴ حج کودکان و نوجوانان ۷ احکام عمومی ۲۵ فقه مقارن ۸ شناخت عقاید شیعه ۲۶ حج صالحان ۹ احکام ویژه بانوان ۲۷ آموزش زبان عربی ۱۰ ابعاد سیاسی اجتماعی حج ۲۸ آموزش‌های پزشکی ۱۱ مدفونین در بقیع و آشنایی با آنها ۲۹ بهره‌وری در حج ۱۲ سیره نبوی ۳۰ داستانها و حکایتهای حج ۱۳ حج در قرآن ۳۱ آشـنایی با قوانین و مقررات کشور، گمرک و ... ۱۴ حج در روایات ۳۲ آشنایی با بعثه و سازمان ۱۵ زیارت و معارف آن ۳۳ سیر مطالعات کتب حج ۱۶ شناخت عربستان ۳۴ روش تبلیغ در حج ۱۷ شناخت وهابیت ۳۵ فن مناظره ۱۸ شبهات جدید وهابیان

مصاحبه با معاون آموزش و پژوهش بعثه مقام معظم رهبری

پس از آنکه مروری بر فعالیتهـای معـاونت آموزش و پژوهش داشتیم، منـاسب دیـدیم مصاحبه‌ای که در موسم حـج سال ۱۳۸۲، در شهر مکّه مکرمه با ایشان به عمل آمـده و مروری است بر دیدگاهها و فعالیتهای آن معاونت، در این‌جا ارائه تا مبحث گذشته کامل شود: معاونت آموزش و پژوهش در چند حوزه فعالیت دارد، حوزه نخست، آموزش است، ما در چند سال گذشته تلاش کرده‌ایم تا سطح معلومات کارگزاران و زائران بیت اللَّه الحرام ارتقا یابد تا بتوانند با دستیابی به اطلاعات صحیح و منطبق با روز، از این فرصت طلایی کاملًا استفاده کنند. برای تحقق این هدف، ابتدا یک نیازسنجی صورت گرفت تا دانسته شود هر یک از این دو گروه، به چه نوع آموزشهایی نیازمندند؛ برای مثال، زائران عزیز برای اینکه بهتر بتوانند از این سفر نورانی استفاده کنند، لازم است آگاهی‌هایی در این زمینه داشته باشند: ۱. احکـام فقهی عمومی؛ ماننـد نماز، وضو، غسل و ... ۲. مناسک حج ۳. اسرار و معارف حج ۴. تاریخ اسلام ۵. اماکن و آثار اسلامی مکه و مدینه ۶. مفهوم زیارت و ادعیه و آداب حرمین ۷. اخلاق سفر و آداب معاشرت ۸. شناخت کشور میزبان ۹. آشنایی با عقاید شیعه و سنی ۱۰. آموختن زبان عربی ۱۱. بهداشت در سفر ۱۲. آشنایی با سازمان حج و زیارت و بعثه مقام معظم رهبری و مسائل دیگر از این قبیل. کارگزاران حج نیز علاوه بر موارد فوق، لازم است از چگونگی مدیریت در حج، آشنایی با قوانین و مقررات عربستان، اطلاعات جغرافیایی و مسائلی ماننـد آن بهره‌منـد باشند. برای پاسخ دادن صحیح به نیازهای پیش‌گفته، نیاز به پژوهشی گسترده داشتیم. هیچگونه متن آموزشی در اختیارمان نبود. وسایل کمک آموزشی نیز وجود نداشت. از این‌رو، بـا کمک دوستان و همکـاران خود در بعثه مقـام معظم رهبری و سازمان حـج و زیارت و با توکّل به خداونـد، کار را آغاز کردیم و بحمداللَّه امروز توانسته‌ایم به بسیاری از حج ۲۶، ص: ۴۲۵ این نیازها پاسخ دهیم و امید است در آینده نیز با کارهای بهتر و ارزشمندتر، پاسخگوی نیازهـای هر دو بخش باشیم. برای آموزش زائران چه کارهـایی صورت می‌گیرد؟ برای آموزش زائران، چنـدگونه فعـالیت داریم: الف: برگزاری ده یـا دوازده جلسه آموزشی، پیش از عزیمت به سرزمین وحی، توسط روحـانیون محترم کاروانها، با هماهنگی معاونت محترم امور روحانیون بعثه انجام می‌گیرد. ما نیز در جلسات توجیهی روحانیون، کوشیده‌ایم تجربیات خود را به روحانیون محترم منتقل کنیم تا با رعایت آنها، جلسات آموزشی کاروانها از جاذبه لازم برخوردار شود، برای مثال، اگر ما در جلسات آموزشی تنها روی مناسک حج تکیه کرده و به تصحیح حمد و سوره بپردازیم، طبیعی است که جلسات جاذبه لازم را نخواهد داشت. به روحانیون محترم پیشنهاد داده بودیم برای این جلسات برنامه‌ریزی کنند و با یک تقسیم‌بندی مناسب مباحث مورد نیاز را به صورت تـدریجی به زائران منتقل کننـد؛ مثلًا در یک جلسه دو ساعت و نیمه، زمان را به این صورت تقسیم کنند: حدود ۵ دقیقه قرآن، ۱۰ دقیقه احکـام عمومی، ۱۵ یا ۲۰ دقیقه مناسـک، آن هم کلیـات آن، که زائران، دچـار وسوسه و نگرانی نشونـد. ۱۵ دقیقه آداب و اخلاق سفـر، ۱۵ دقیقه اسـرار و معارف، ۱۵ یا ۲۰ دقیقه تاریـخ اسـلام و معرفی اماکن مکه و مدینه، ۱۵ دقیقه مسائل

اجرایی، ۱۵ دقیقه مسائل بهداشتی و دقایقی نیز برای پاسخ به پرسش‌های زائران، و بالأخره در پایان، کسانی که مشکل قرائت حمد و سوره دارنـد، در جلسه بماننـد و مشکل خود را برطرف کننـد. به همین منظور، سه جلـد کتاب نیز با عنوان «ره توشه حـج» تهیه و منتشـر کردیم تـا روحـانیون محترم، با اسـتفاده از مباحث آن، برای هر جلسه موضوعی را انتخاب کننـد و زائران را که تشـنه معارف الهی هسـتند از بیانات خود بهره‌منـد سازند. بنده بر این باورم که اگر این روش اجرا شود، به بسـیاری از پرسشـهای زائران و نیازهای آنان پاسـخ داده خواهد شد. حج ۲۶، ص: ۴۲۶ ب: برنامه‌ریزی دیگر، تشـکیل جلسات متمرکز آموزشـی در بسیاری از استانها است که پیشـنهاد شده زمان آن، بیش از سه ساعت نباشد و در عین حال جاذبه داشـته، زائران را راضـی کند. برای مثال، در استان تهران، در سال جاری توانستیم جلسات زیادی را در سالن سرپوشـیده آزادی برگزار کنیم که در جلسات صبح و عصر، مربوط به حج تمتع، چیزی حـدود ۱۸ هزار زائر شـرکت کردنـد. در ایـن جلسه بخشـی از تـذکرات اجرایی که معمولًا در جلسـات کاروانهـا کمتر گفته می‌شود، مطرح گردید، سپس از نماینده محترم ولی فقیه در جلسه صبح، و ریاست محترم سازمان حج و زیارت در جلسه بعدازظهر استفاده کردیم و بعد از آنها، بنده صـحبتی در زمینه معارف حج با زائران داشتم و در پایان نیز با استفاده از نمونک (ماکت) بزرگ کعبه و محرم‌شدن تعدادی زائران و انجام مناسک به صورت نمادین، سعی شد آن‌چه زائر در سرزمین وحی با آن روبه‌رو می‌گردد، برای میهمانان خانه خـدا تشـریح و اضـطراب آنان برطرف شود و با فراگیری و آموزش درست، راحت‌تر بتوانند اعمال خود را انجام دهند. ارزیابی ما از این جلسات، بسیار مثبت است و زائران عزیز نیز معمولًا با اظهار لطف خود ما را مورد محبت قرار می‌دهند. برای جلسـات آموزشـی زائران چه ابزاری را فراهم کرده‌ایـد؟ نمونه کوچکی از مـاکت کعبه، حجرالأسود، حجر اسـماعیل و نـاودان طلا طراحی کردیم که توسط مـدیران محـترم خریـداری گردیـد و در جلسـات کاروانهـا معمولًا مـورد اسـتفاده قرار می‌گیرد. نوارهـای ویـدیویی، سـی. دی‌هـای رایـانه‌ای و نوار (کـاست) هـای تصـحیح نمـاز، معرفی امـاکن و مناسـک حـج نیز به عنوان وسایـل کمک آموزشـی در اختیـار عموم قرار گرفته است، کتاب و جزوه نیز برای هر بخش تهیه و منتشـر نموده‌ایم. جناب آقای قاضـی عسـکر! در بخش پژوهش چـه کرده‌ایـد؟ پس از روشن شـدن نیازهـا، مرکزی به نـام «مرکز تحقیقـات حـج» در قم تأسیس حـج ۲۶، ص: ۴۲۷ کردیم تـا بـا کمـک علمـا و پژوهشـگران حوزه علمیه، آثـار مورد نیاز را تهیه کنیم. از آنجا که حجم کار بسیار گسترده بود، ابتـدا کارها را برنامه‌ریزی و اولویت‌بندی کردیم تا به تدریج نیازها را برطرف سازیم. نخستین نیاز زائران، مناسک حج بود. فکر کردیم با توجه به هم‌سطح نبودن زائران، به گونه‌ای برنـامه‌ریزی کنیم که هر گروه و دسـته‌ای از این آثار بهره‌منـد شود؛ مثلًا نیازی نیست که بانوان مسائل اختصاصی مردان را بدانند، لذا کتابی به نام احکام ویژه بانوان در آغاز تهیه شد و کم‌کم مناسک حج ویژه بانوان تهیه گردیـد. برای عموم زائران مناسک مصوّر حـج طراحی شـد که همراه با تصویر، اعمال و مناسک حـج را آموزش می‌دهد. سـپس با توجه به تعـدّد مراجع عظام تقلید و اینکه روحانیون محترم نمی‌توانند ۱۴ یا تعـداد بیشتری از مناسک که مراجع عظام تقلید را همراه داشـته باشـند، مناسـک حـج مُحشـی که حواشـی مراجع تقلیـد را دارد، آمـاده کردیم و همه سـاله آخرین تغییرات در فتاوا را در آن اعمـال و منتشـر می‌کنیم. آنگـاه مناسـک مصوّر به صورت کتـابچه‌ای پـالتویی تهیه شـد و به زبانهـای عربی، انگلیسـی، اردو، ترکی اسـتانبولی و روسـی، که خوشـبختانه در سالهـای گذشـته مورد اسـتفاده زائران بوده منتشـر گردیـد. در بخش ادعیه و آداب حرمین، کتـاب جـامعی وجود نـداشت. از این‌رو، ادعیه و زیـارات و آدابی که مربوط به حرمین است را در این کتاب جمع‌آوری کردیم که بحمـداللّه به صورت مطلوبی چـاپ شـد. اکنون نیز به چنـد شکل، به صورت مختصـر و بـا تفکیـک مـدینه از مکه، همچنـان چـاپ می‌شود. در زمینه اماکن و آثار اسـلامی مکه و مدینه، چندین کتاب منتشـر کرده‌ایم. در مورد اخلاق و آداب سـفر، اسرار و معارف حـج، تاریـخ اسـلام، حج در احادیث و ... کتابهای متنوعی به چاپ رسـیده که جمع این آثار با کارهای صوتی و تصویری به حدود ۴۰۰ می‌رسـد. اطلس امـاکن مکه و مـدینه هم، از کارهـای خوبی بود که منتشـر گردیـد. کـار زیادی روی این اطلس شـد و پس از انتشـار نیز در اختیار برخی علمای تاریـخ‌دان و مطلع در حـج ۲۶، ص: ۴۲۸ جغرافیای عربسـتان گذاشـته شد و اشکالات آن برطرف

گردید. پیش از انتقال زائران به عربستان، این نقشه‌ها در ابعاد ۵۰* ۷۰ بزرگ شده در اختیار مدیران محترم کاروانها قرار می‌گیرد تا روحانیون بزرگوار با استفاده از آنها بتوانند زائران عزیز را بهتر توجیه کنند. گستره پژوهشها تا چه اندازه و تأثیر آن تا چه حد بوده است؟ اقدامات صورت گرفته، خوشبختانه تأثیر شگرفی در ارائه اطلاعات صحیح به کارگزاران حج و نیز زائران داشته است که به دو نمونه آن اشاره می‌کنم: ۱. چند سال پیش از این، کسانی که به مکه می‌آمدند، در کنار قبرستان ابوطالب به آنان گفته می‌شد که اینجا شعب ابی‌طالب است؛ همانجا که پیامبر و یارانش در محاصره قرار گرفتند. اما پس از تحقیق و پژوهش، دانسته شد که اینجا شعب ابی‌طالب نبوده و نام آن شعب ابی‌دُب بوده است و شعب ابی‌طالب در نزدیکی صفا و مروه قرار داشته، همانجا که امروز «مکتبه مکۀالمکرمۀ» واقع شده و در حقیقت بخشی از شعب است. ۲. در کنار کوه احد، معمولًا پرسیده می‌شد شکافی که پیامبر صلی الله علیه و آله نیرو در آن مستقر کردند، کجا است؟ و در پاسخ کوه بزرگ روبه‌رو را با اختلاف مکانی نشان می‌دادند. پس از پژوهش دانسته شد آن تپه که پیامبر نیرو روی آن مستقر کرد، «جبل‌الرمات» است که وقتی زائر به طرف قبور شهدای احد می‌رود، در سمت راست وی قرار می‌گیرد. موارد دیگری هم وجود داشته که به دلیل رعایت اختصار، از توضیح آن صرف‌نظر می‌کنم. در همین راستا فصلنامه‌ای به زبان فارسی منتشر کردیم با نام «میقات حج» که تاکنون ۴۶ شماره از آن منتشر شده است و نیز دوفصلنامه‌ای به زبان عربی با نام «میقات الحج» نشر می‌دهیم که تاکنون ۲۰ شماره از آن چاپ شده و تاکنون چیزی حدود ۷۰۰ مقاله علمی- پژوهشی در این مجموعه انتشار یافته است و بحمداللّه در محافل داخل و خارج کشور مورد استقبال فرهیختگان قرار گرفته است. حج ۲۶، ص: ۴۲۹ در دیگر زمینه‌ها نیز کارهای خوبی انجام شده که ان‌شاءاللّه در فرصت مناسب دیگری به بیان آن خواهیم پرداخت. از مجموع کارهای صورت گرفته تا چه حد راضی هستید؟ به خاطر این توفیق، خدا را صمیمانه سپاسگزارم، لیکن از آنجا که حجم نیاز و گستره کار بسیار بالا است، همچنان به تلاش خود ادامه خواهیم داد تا ان‌شاءاللّه بتوانیم کارهای بهتری را ارائه کنیم. مهم این است مردم عزیزمان صمیمانه از اینگونه کارها استقبال می‌کنند و دوست می‌دارند که کارها به صورت متنوع و با جاذبه ارائه شود و ما با استعانت از خداوند متعال، تلاش خواهیم کرد با استفاده از تمامی امکانات سمعی و بصری و نوشتاری، زمینه را برای بهره‌گیری بیشتر زائران فراهم سازیم. امروزه با بهره‌گیری از اینترنت و تهیه فیلم‌های آموزشی، به یقین می‌توانیم زائران عزیز را بهتر توجیه کنیم و این سفر را به یک اردوی آموزشی و تربیتی تبدیل نماییم. تعبیر بسیار زیبایی امام راحل (ره) دارند که می‌فرمایند: «مناسک حج، مناسک زندگی است»؛ یعنی هر کسی باید راه و رسم صحیح زندگی کردن را در حج بیاموزد و اگر ما بتوانیم از عمره و حج، چنین بهره‌ای را بگیریم، به یقین در تهاجم با فرهنگ بیگانه، پیروز میدان خواهیم بود. برای آگاه کردن بیشتر مردم، آیا از امکانات صدا و سیما هم استفاده کرده‌اید؟ خوشبختانه، با عنایتی که نماینده محترم ولی‌فقیه و سرپرست حجاج ایرانی داشته‌اند، توافقنامه‌ای با ریاست محترم سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران امضا شد و در شبکه دو سیما، هر هفته برنامه‌ای با نام «روضه رضوان» ویژه عمره و حج پخش می‌شود و توانسته است آگاهی‌های خوب و مفیدی را به مردم عزیزمان بدهد. همچنین ستادی در آن سازمان با نام «ستاد حج» تشکیل شده که در سالهای اخیر حج ۲۶، ص: ۴۳۰ گزارشهای زیادی از حرمین شریفین تهیه و ارسال کرده‌اند که بسیار مؤثر بوده است. با برنامه‌ریزی‌هایی که صورت گرفته، در تلاش هستیم فیلمهای کوتاه و بلند و نیز مستند مرتبط با حرمین شریفین تهیه کنیم و با به کار گرفتن هنر در خدمت دین، ان‌شاءاللّه در انتقال مفاهیم حج به مردم، گامهای بلندی برداریم. همانگونه که جناب‌عالی می‌دانید، دستهای مرموزی تلاش کرده و می‌کنند تا میان شیعه و سنی اختلاف ایجاد کنند. در سالهای قبل نیز کتابهایی در این رابطه منتشر شده و سعی کرده‌اند به اختلاف دامن بزنند در این زمینه چه تلاشی داشته‌اید؟ این مسأله تنها به زمان ما مربوط نمی‌شود، بلکه در طول تاریخ، دشمنان اسلام برای تضعیف جبهه اسلام کوشیده‌اند با ایجاد اختلاف مذهبی، به اهداف شوم خود دست یابند. روشن است که ما نیز در این زمان، با همین مشکل مواجه بوده و هستیم. برای اینکه پاسخگوی این نیاز باشیم، در دو بُعد تلاش کرده‌ایم: الف: می‌دانیم که برخی اختلافات نشأت گرفته از

مسائل فقهی است، از این‌رو، کوشیده‌ایم با استفاده از بعضی روشها، اختلافات را کاهش دهیم؛ مثلًا سعی کرده‌ایم در سجده بر مهر کردن که حساسیت وجود دارد، جانمازهایی را طراحی و تهیه کنیم که تنها در قسمت سجده حصیر دارد و اهل سنت هم سجده بر آن را جایز می‌دانند و خوشبختانه تا حدود زیادی از این حساسیتها کاسته شده است. ب: بخشی دیگر از اختلافات مربوط به مسائل عقیدتی است. بعضی از اهل سنت، اتهاماتی را بر شیعه وارد می‌کنند؛ مثل تحریف قرآن یا شبهات دیگر. ما با انتشار کتابهایی در این زمینه، باطل و نادرست بودن اینگونه اتهامها را ثابت کرده و به شبهات مختلف پاسخ گفته‌ایم و نیز در دیدارهایی که با علما و محافل علمی عربستان داشته‌ایم، به صورت علمی؛ نادرستی این دیدگاهها را ثابت کرده‌ایم. امید است با فضای بازی که در عربستان در حال به وجود آمدن است، در آینده با تشکیل جلسات علمی و بحث و تبادل حج ۲۶، ص: ۴۳۱ نظریه، این اختلافات را کاهش دهیم. البته بخشی از این تحرّکات، از ناحیه افرادی است که صلاح هیچ‌یک از دو کشور ایران و عربستان را در نظر نمی‌گیرند؛ مثلًا کتابی که به زبان فارسی، در حجم وسیعی توزیع شد به نام «اهل‌بیت از خود دفاع می‌کند» که ما پاسخ بسیار علمی و قانع‌کننده در هفتصد و پنجاه صفحه به زبان عربی تهیه و منتشر کردیم تا محققان و فرهیختگان با استفاده از آن، به خوبی دریابند که چگونه عدّه‌ای با دروغ و تحریف، درصدد ایجاد فتنه و آشوب‌اند! با عنایت خداوند متعال، برگردان فارسیِ گزیده‌ای از این کتاب نیز به زودی در اختیار فارسی‌زبانان قرار خواهد گرفت. معاونت آموزش و پژوهش، در مجموع، حدود ۷۰ اثر در معرفی شیعه و پاسخگویی به شبهات منتشر کرده است. اخیراً نیز کتابی در دو جلد با نام «شیعه‌شناسی و پاسخ به شبهات» تهیه گردید که در آن، با استفاده از منابع معتبر اهل سنت، از حقانیت عقاید شیعه دفاع شده است. با عنایت پروردگار، پس از موسم حج، از چاپ خارج و در اختیار عموم قرار خواهد گرفت. جناب آقای قاضی عسکر! آگاهی یافتیم که در همایش مکه مکرمه که توسط وزارت حج عربستان و با عنوان «مکهٔ‌المکرمهٔ عاصمهٔ الثقافهٔ الاسلامیه» برگزار گردید، مقاله جنابعالی نیز انتخاب و قرائت شد، در این زمینه توضیح دهید. بحمداللّه این دومین بار است که مقاله اینجانب در این همایش بین‌المللی انتخاب و توسط اینجانب قرائت می‌شود. سه سال پیش نیز همایشی با عنوان «ادب الحج» برگزار گردید و بنده مقاله‌ای با عنوان «مشکلات حاجیان از زبان سفرنامه‌نویسان» ارائه کردم و مورد استقبال واقع شد. در سال جاری هم، که همایش با همان عنوان برگزار شد، مقاله من که با استفاده از منابع مربوط به شیعه و اهل‌بیت تهیه شده بود، تأثیر خوبی در حاضران داشت. در مجموع شرکت ما در این گونه همایشها ضروری و مثبت است و چون حج ۲۶، ص: ۴۳۲ شخصیتهای زیادی از جهان اسلام شرکت می‌کنند، می‌توانند وسیله‌ای برای تعارف و آشنایی بیشتر علمای جهان اسلام با یکدیگر شود و بسیار مناسب است که اساتید و بزرگان و فرهیختگان شیعه، در اینگونه همایشها مشارکت جدّی داشته باشند. حج ۲۶، ص: ۴۳۳

واحد اهل سنت

اشاره

این واحد که یکی از واحدهای بعثه مقام معظم رهبری است بنابر آنچه راقم این سطور خود شاهد بوده است موفقیت خوبی در وظایف محوّله به آن داشته که مرهون تلاش و کوشش خالصانه مسؤول آن حجهٔ‌الاسلام والمسلمین جناب آقای زمانی می‌باشد. به منظور تبیین فعالیت‌های ارزنده این واحد مصاحبه‌ای با ایشان به عمل آمد که گزیده آن در ذیل می‌آید. هم‌چنین خلاصه‌ای از سخنرانی‌های برگزیده دو همایش از سه همایش این واحد که در برگیرنده نکات ارزشمندی است، جهت اطلاع خوانندگان گرامی در پی خواهد آمد.

واحد اهل سنت در تعریف حجت الاسلام دکتر زمانی

مسئولیتی که واحد اهل سنّت به عهده دارد تولیت امور مربوط به زائران اهل سنت ایرانی است. البته در شرایطی که بعثه و سازمان حج ایران به دلیل نیاز، سرویس‌دهی به زائران کشورهای مجاور کند، در آن صورت مسئولیت شؤون مذهبی اهل سنت آنها را هم این واحد به عهده دارد. مثل کاروان‌های اکراد عراقی که در طول چند سال اخیر توسط ایران مشرف می‌شدند؛ و نیز تعدادی کاروان‌های افغانی که از طرف سازمان حج ایران مشرف می‌شدند. انتخاب و انتصاب روحانی برای کاروان‌های آن کشور هم، حج ۲۶، ص: ۴۳۴ توسط معاونت امور روحانیون بعثه و با هماهنگی این واحد انجام می‌گرفت که عمدتاً از روحانیون خودمان با آزمون و گزینش و انتصاب بوده‌اند. واحد اهل سنت دارای پنج بخش اصلی است که عبارتند از: بخش اول: مدیریت فرهنگی و دینی کل کاروان‌های اهل سنت ایرانی و انتخاب روحانی برای آنها است. انتخاب روحانی کاروان‌های اهل سنت طی چند مرحله انجام می‌گیرد که عبارت است از: ۱- شناسایی روحانیون شایسته متقاضی اشتغال در کاروان‌ها ۲- برگزاری آزمون عمومی متمرکز در تهران یا غیر متمرکز در استان‌های مرزی ۳- برگزاری دوره‌های آموزشی برای پذیرفته‌شدگان در آزمون تخمین ۴- مصاحبه شفاهی برای ارزیابی توانمندی‌های علمی و کاری ۵- معرفی به معاونت امور روحانیون جهت صدور حکم ۶- توجیه روحانیون منصوب شده برای انجام وظایف ۷- ارزیابی نقاط ضعف و قوت روحانیون نکاتی که در این گزینش‌ها قابل ملاحظه هست تناسب روحانی با کاروان از نظر مذهبی، زبانی، قومی و فرهنگی است، زیرا اهل سنت ایران دارای تنوع مذهبی و قومی و زبانی و فرهنگی هستند. ما در ایران بیشتر پیروان دو مذهب از مذاهب اهل سنت را داریم، پیروان مذهب شافعی در استان‌های کردستان، آذربایجان غربی، کرمانشاه، هرمزگان و شهرستان‌هایی چون لار و تالش در فارس و گیلان حضور دارند؛ و حنفی‌ها در استان‌های سیستان و بلوچستان، گلستان و خراسان مالکی در ایران نداریم، حنبلی به اندازه شاید یکی دو هزار نفر فقط در یک روستا از هرمزگان در مرز مقابل کشورهای حاشیه خلیج فارس زندگی می‌کنند که در واقع متأثر از آن سوی خلیج فارس بوده‌اند. امسال ما میزبان بیش از پنج هزار زائر اهل سنت ایرانی هستیم که بالاترین جمعیت زائر در پانزده ساله اخیر است که در قالب سی کاروان تشکل پیدا کرده‌اند که پانزده کاروان مدینه قبل و پانزده کاروان مدینه بعد می‌شوند. شصت و چهار روحانی نیز در این حج ۲۶، ص: ۴۳۵ کاروان‌ها مشغول خدمت هستند. بخش مدیریت فرهنگی کار دومی نیز بر عهده دارد و آن برگزاری سخنرانی‌های تلفیقی از سخنرانان شیعه و سنی درون کاروان‌های اهل‌سنت است. در مدینه و مکه یک دور برای کلیه کاروان‌ها سخنرانی مشترک می‌گذارند و در منی هم یک دور بازدید و ارشادات مشترک دارند. انگیزه برگزاری این سخنرانی‌ها توسط بعثه که مشابه آن در کاروان‌های شیعه وجود ندارد، عبارت است از ارتقاء سطح فرهنگی زائران اهل سنت و نیز ترویج فرهنگ وحدت و تقریب است. بخش دوم: بخش همایش‌هاست؛ سالانه این واحد سه همایش ویژه زائران کاروان‌های اهل سنت ایرانی در مدینه قبل، مکه مکرمه و مدینه بعد برگزار می‌کند. امسال نیز همایش مدینه قبل ما در روز شنبه هفته جاری مورخ ۳/ ۱۰/ ۸۴ با عنوان «قرآن و سنت دو مشعل هدایت» در محل بعثه مقام معظم رهبری برگزار شد. در این همایش علاوه بر شرکت پانصد نفر از زائران اهل سنت و جمعی از علماء و مسئولین بعثه مقام معظم رهبری و نماینده محترم ولی فقیه، جمعی از علمای بعثه‌های مراجع معظم تقلید شیعه نیز شرکت باشکوهی داشتند. امسال شاهد بیشترین حضور بعثه‌های مراجع در همایش اهل سنت بودیم. در این همایش سخنرانان سنی و شیعه و مداحان سنی و شیعه به اجرای برنامه پرداختند. محورهای سخنرانی‌ها و مداحی‌ها اهمیت و جایگاه قرآن کریم، بهره‌گیری از احادیث نبوی و توجه بیشتر به عترت پیامبر اکرم و ائمه اهل بیت علیهم‌السلام بود. همایش دوم در مکه مکرمه سوم ذی الحجه در محل بعثه مقام معظم رهبری برگزار خواهد شد، و همایش سوم در مدینه بعد روز هفده ذی الحجه انشاء اللّٰه برگزار می‌شود. بخش سوم: بخش انتشارات است. واحد اهل سنت با هدف تأمین نیازهای فقهی زائران اهل سنت و ارتقاء دانش دینی آنها تاکنون اقدام به تدوین و چاپ و نشر چند کتاب و جزوه کرده است. بخش چهارم: شورای افتا است. واحد اهل سنت با هدف اجرای عدالت و تأمین حج ۲۶، ص: ۴۳۶ نیازهای دینی زائران اقدام به تأسیس شورای افتای اهل سنت کرده است. هر ساله دو مفتی حنفی و شافعی

در موسم حج در محل بعثه مقام معظم رهبری مستقر می‌شوند و دفتر ویژه شورای افتای اهل سنت پاسخگوی سؤالات زائران سنی ایرانی و غیر ایرانی است. امسال نیز مفتی حنفی آقای مولوی محمد اسحاق مدنی، و مفتی شافعی آقای ماموستا عبدالمجید موحد نادری هستند. اعضاء شورا عوض می‌شوند ولی رئیس شورا هر ساله ثابت است. ریاست شورای افتا را هر ساله آقای مولوی مدنی به عهده دارد. بخش پنجم: بخش مهمانان بعثه است. این واحد هر ساله حدود پانزده نفر از شخصیت‌های برجسته و خدوم اهل سنت کشور را، ترجیحاً آنها که توفیق تشرف به حج نیافته‌اند، به عنوان مهمانان بعثه مقام معظم رهبری دعوت می‌کند. امسال نیز چهارده نفر از این شخصیت‌ها در محل بعثه رهبری مستقرند که در میان آنها عضو مجلس خبرگان، رئیس‌دانشگاه، شاعر، نویسنده، استاددانشگاه، امام‌جمعه واستادحوزه علمیه وجود دارد.

گزیده سخنرانی‌های همایش مدینه قبل «قرآن و سنت دو مشعل هدایت»

عنوان همایش «قرآن و سنت دو مشعل هدایت» بود که در پنج موضوع زیر در مورخه ۳/ ۱۰/ ۸۴ اجراء گردید: ۱. قرآن منشور هدایت و سعادت انسانها ۲. پیامبر صلی الله علیه و آله تبیین کننده مقاصد قرآن ۳. سنت نبوی و راههای وصول به آن ۴. سنت و عترت دو نماد از یک حقیقت ۵. عترت راویان- امین سنت

سخنرانی حجّةالاسلام والمسلمین زمانی- مسئول واحد اهل سنت بعثه

قال رسول اللّه صلی الله علیه و آله: ادّبوا اولادکم علی ثلاث خصال؛ حبّ نبیکم و حبّ اهل بیته و قرائهٔ القرآن حج ۲۶، ص: ۴۳۷ این حدیث در کنزل العمال اهل سنت از خاتم الانبیاء حضرت محمد صلی الله علیه و آله آمده که فرمودند: فرزندان خود را به سه خصلت تربیت کنید؛ ۱- محبت پیامبرتان در قلبشان عمیق و ریشه‌دار باشد. ۲- محبت اهل بیت پیامبر را در قلبشان عمق ببخشید. ۳- قرائت و تلاوت قرآن را به آنها آموزش دهید تا عادت کنند و از قرآن بهره ببرند. این سه موضوع را که خاتم الانبیاء فرمودند، ما به عنوان سه موضوعی اصلی این همایش قرار دادیم. پیامبر گرامی اسلام وقتی خواستند از دنیا رحلت نمایند، فرمودند: انی تارک فیکم الثقلین کتاب اللّه و عترتی؛ من من دو چیز گرانبها را در میان شما می‌گذارم یکی کتاب خدا و دیگری عترت و سنت من است. پیرامون این سه موضوع سه نکته عرض می‌کنم: اول راجع به قرآن: حق قرآن آنچنان‌که باید، در جامعه اسلامی ادا نشده است. جامع‌ترین کتاب هستی، قرآن کریم است. قرآن، کتاب زندگی جامعه بشری است. آنچنان در تاریخ درخشیده که حتی دانشمندان غیر مسلمان گاه به عظمت قرآن اعتراف کردند، اما ما بهره کمتری از آن گرفته‌ایم. اخیراً کتابی در غرب توسط یک نویسنده مسیحی بنام مایکل هارت نوشته شده که در آن، حدود ۱۰۰ شخصیت برجسته و تاریخ آفرین جامعه بشری معرفی شده است. او یک دانشمند مسیحی است که حضرت موسی علیه السلام را بعنوان شانزدهمین نفر و حضرت عیسی علیه السلام را بعنوان سومین نفر معرفی کرده است. در این کتاب از فردی که سرنوشت تاریخ را عوض کرده با نام مبارك پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله بعنوان اولین نفر یاد شده است. مسیحیان به این کار اعتراض کردند که چرا پسر خدا را سومین نفر و پیامبر مسلمانان را اولین نفر معرفی کرده است؟ وی در پاسخ گفت: «بخاطر اینکه کتابی که از این پیامبر باقی مانده جامع‌ترین کتابی است که سرنوشت تاریخ بشر را عوض کرده است. اگر عیسی حج ۲۶، ص: ۴۳۸ مسیح علیه السلام و انجیل مسائل معنوی را مطرح کرده‌اند، قرآن این پیامبر، هم مسائل معنوی و اخلاقی را مطرح کرده و هم رفتار زندگی و قوانین اجتماعی جامعه بشری را مطرح نموده است». این اعترافی است که دنیا به آن رسیده است، اما تاکنون ما هنوز بهره‌برداری لازم را نکرده‌ایم. انتظار روزی را می‌کشیم که تمام مسلمانان، قرآن را با معانی و تفسیر قرآن مطالعه کنند و تمام دولتها در کشورهای اسلامی قرآن را بعنوان قانون اساسی خودشان قرار بدهند؛ چنانکه جمهوری اسلامی ایران در استفاده از قرآن پیش قدم شد و آن را بعنوان منبع قانون اساسی اعلام کرد. اما سنت؛ واژه سنت که گفته

می‌شود، بیشتر اهل سنت بنظر می‌رسند. اهل سنت کسانی هستند که تبعیت از سنت پیامبر را برخورد لازم می‌دانند. بعد از قرآن ما باید از سنت بهره ببریم، اما سنت بمعنای تبعیت و پیروی از راه و روش پیامبر است. این سنت بین همه مسلمین مشترک است؛ چنانکه شیعیان هم اهل سنت هستند. پس به این معنی و در این جهت اختلافی بین مسلمین وجود ندارد. بسیاری از چیزها که به ظاهر اختلاف شمرده می‌شود واقعاً اختلاف نیستند و اختلافات بسیار اندک است. اگر شیعه بودن بمعنای پیروی از علی بن ابیطالب علیه السلام و رهنمودهای ائمه معصومین است، بنده بعنوان مطلع از عقاید اهل سنت عرض می‌کنم که اهل سنت هم معتقدند باید تمام رهنمودهای علی بن ابیطالب علیه السلام و ائمه معصومین را رعایت کنند. البته در عمل ممکن است قدری تفاوت وجود داشته باشد. چون برخی از احادیث از طریق صحابه منتقل شده و بعضی از احادیث از قول ائمه معصومین علیهم السلام بدست ما رسیده است، علماء اهل تشیع از احادیث صحیح السند اهل سنت استفاده می‌کنند، چون احادیث نبوی است؛ و اهل سنت هم از احادیث ائمه معصومین در کتابهایشان استفاده می‌کنند و آنها را موثق‌تر و امین‌تر از محدثان غیر اهل بیت می‌دانند. لذا از این طریق می‌توان به وحدت نزدیکتر شد. پیشنهاد من در بهره‌گیری از سنت این است که از کتب حدیث اهل سنت بیشتر حج ۲۶، ص: ۴۳۹ می‌توان بهره‌برداری کرد و به علماء اهل سنت هم پیشنهاد می‌کنم که احادیث ائمه اهل بیت علیه السلام را چون تعالیم نبوی است، در فقه و عقائدشان استفاده کنند. گرچه حدیث شریف ثقلین گاهی نقل شده کتاب اللَّه و سنتی و گاهی نقل شده کتاب اللَّه و عترتی، ولی به نظر من این دو با هم تضاد ندارند؛ چون به تعبیر ما سنت و عترت دو نماد از یک حقیقت هستند و هر دو تعالیم نبوی را نقل کرده‌اند. سخن آخر این که اهل سنت، بیش از آنچه ما فکر می‌کنیم، نسبت به ائمه اهل بیت و عترت پیامبر صلی الله علیه و آله ارادت دارند. آنچه من در بین اهل سنت دیده‌ام عشق بیش از حد آنها نسبت به ائمه اهلبیت است. اشکها و توسلها و زیارتهای بسیاری را شاهد بودم که نسبت به مظلومیت امام حسین علیه السلام داشته‌اند. صحنه‌هائی را دیده‌ام که خانمهای کرد شافعی مذهب وقتی مریضی دارند لباس مریضشان را روز عاشورا زیر پای عزاداران امام حسین علیه السلام پهن می‌کنند که عزاداران امام حسین علیه السلام از روی آن رد شوند تا موجب شفای مریضشان گردد. اینها عشق اهل سنت نسبت به اهلبیت است. و یا در زیارت ثامن الحجج علیه السلام بسیار شاهد توسلات عزیزان اهل سنت بوده‌ایم و چه بسیار از فرزندان اهل سنت که اسامی ائمه اهلبیت را دارند. این عشقی است که در وجود اهل سنت ایرانی عزیز نسبت به ائمه اهل البیت وجود دارد.

سخنرانی ماموستا سید عثمان حسینی – از علماء شافعی کردستان

واعتصموا بحبل اللَّه جمیعاً و لا تفرقوا. خداوند توسط جبرئیل امین هدایت، راهنمائی، تعلیم و تعلّم و اخلاق را به حضرت رسول اللَّه یاد داد و ایشان رسالت و نبوتش را به بدون هیچگونه نقصی به اتمام رسانید. وی در بخش دیگری از سخنان خود گفت: اختلاف شیعه و سنی برای یهودیت و مسیحیت و اروپائیان و آمریکائیان بهانه و دستاویزی شده است و جهان اسلام را مورد حمله فرهنگی و نژادی و مذهبی قرار داده‌اند. شما اگر استعلام نمائید ما اهل سنت مفتخریم که در بین اسامی ما حداقل ۵ میلیون حج ۲۶، ص: ۴۴۰ نامهای حسن و حسین و فاطمه و صادق و جعفر و رضا و رقیه و ام کلثوم وجود دارد. ما ادله اربعه در مورد قرآن و سنت دو مشعل هدایت داریم که برای استنباط احکام استفاده می‌شود. بنابه فرمایش پیامبر صلی الله علیه و آله انی تارکم فیکم الثقلین کتاب اللَّه و سنتی و یا کتاب اللَّه و عترتی هیچ فرقی با هم ندارند. قرآن راهکار ارائه می‌دهد و سنت آنرا تشریح می‌کند، تا جائی‌که قرآن می‌گوید: «ما ینطق عن الهوی ان هو الاوحی یوحی» لذا قرآن و سنت لازم و ملزوم یکدیگرند. وی سپس افزود: اهدافی که حج دنبال می‌کند: الف) خودسازی و تسلیم افراد در برابر خداوند. ب) شناخت اماکن و زیارت آنها علی الخصوص کعبه. ج) شناخت ملل مسلمان و مشکلات آنها و تجدید اخوت اسلامی. این همایش نشان از علاقه اهل شیعه به اهل تسنن است و این یک وحدت و اتحاد است که برقرار می‌شود و ما امیدواریم این اتفاق و وحدت در همه ابعاد باشد نه این‌که تنها در هنگام نیازمندی به یکدیگر، به

هم احترام کنیم و فرصت را پشت سر بگذاریم. ما مرزنشینان و اهل سنت کردستان همیشه سپر و مدافع خاک ایران از قبل از انقلاب بوده‌ایم و همیشه شهید اول، ما بوده‌ایم. همیشه متضرر اول ما بوده‌ایم و همیشه خوب و بد، اول برای ما بوده است و بعد خطرات و یا امکانات به تهران رسیده است. ما امیدواریم این اتحاد و انسجام تقویت شود. وی سپس ادامه داد: بینی و بین اللَّه انسان باید برای مملکت، نظام، قانون، رهبر و برای دین و مذهب و مکتب و فرهنگش همیشه خدمت کند. یکی از راهها برای نیل به قرآن و سنت ایجاد اخوت در ظاهر و باطن می‌باشد، زیرا در طول تاریخ کسانی پیروز شده‌اند که همانا وحدت داشته‌اند، لذا مقام معظم رهبری توجه ویژه‌ای به امر وحدت دارند که تعیین سهمیه حج و یا ایجاد واحد اهل سنت در بعثه نشانه این اهتمام می‌باشد و ما توفیق و سلامت ایشان را از خداوند خواهانیم. اقوام کرد در اقصی نقاط عالم دچار مشکلات بسیار هستند، ولی در ایران الحمداللَّه از امکانات خوبی برخوردار هستیم که این از نقاط قوت نظام جمهوری اسلامی ایران می‌باشد و این قابل حج ۲۶، ص: ۴۴۱ قیاس با دیگر کشورهای منطقه نیست. من بعنوان یک سنی شهادت می‌دهم که اشهدباللَّه ایران از تمام کشورهای اسلامی بهتر است. ما در مساجد درباره زندگی خلفاء، ازواج و بنات رسول اللَّه صلی الله علیه و آله بحث می‌کنیم و کسی مانع نمی‌شود. ما باید دشمنان خود را که جهت نابودی قرآن و سنت وارد می‌شوند، بشناسیم. دشمن اگر قدرت داشته باشد جنگ راه می‌اندازد و الا- با شبیخون فرهنگی به کشورهای اسلامی ضربه می‌زند.

سخنرانی حجهٔ‌الاسلام والمسلمین آقای قاضی‌عسکر معاون آموزش و تحقیقات بعثه

در بینش توحیدی مسلمانان یک مسئله بعنوان مسئله حتمی و قطعی مورد توجه است و آن این‌که خداوند، موجودات عالم و از جمله انسان را هدفمند آفریده است و از آفرینش موجودات هدفی را در نظر داشته است و این در آیات قرآن صریحاً آمده است. خداوند در بین همه موجودات، انسان را امتیاز ویژه داده است که دارای عقل، اختیار و تفکر است. اما چون انسان نمی‌تواند سرنوشت خود را با تدوین قوانین مشخص کند لازمست که خداوند برای زندگی او قانونی بفرستد. بشر این توان را ندارد تا بتواند قانونی را تصویب و تنظیم کند که جامع بوده و زندگی او را اداره کند. چون بشر شناختی نسبت به خود ندارد، نیمی از وجود ما را روح تشکیل می‌دهد. هنوز روح برای بشر ناشناخته است. این را قرآن کریم بیان کرده است و هیچکس هم تاکنون نتوانسته از ماهیت آن شناختی حاصل نماید. لذا نیمی از وجود انسان ناشناخته است. نیم دوم هم که جسم ما را تشکیل می‌دهد بطور کامل برای انسانها شناخته نشده است. امّا خداوند از آفریدگان خود اطلاع دارد و می‌داند به چه چیزهائی احتیاج دارند تا زندگی آنان ادامه یابد وقتی قرار شد خداوند برای بشر قانون وضع کند و زندگی او را اداره کند، برای انسانها دو محور را مشخص کرده است: محور اول: محور قانون است؛ انبیاء سلف کتاب داشته‌اند که محور عمل برای مردم حج ۲۶، ص: ۴۴۲ بود. «لَقَدْ أَرْسَلْنا رُسُلَنا بِالْبَیِّناتِ وَ أَنْزَلْنا مَعَهُمُ الْکِتابَ وَ الْمِیزانَ» به انبیاء کتاب و میزان دادیم و برای مردم فرستادیم تا بشیر و نذیر باشند و زمینه قسط و عدالت در جامعه فراهم شود. آنچه به ما مربوط می‌شود قرآن کریم است. بیش از ۱۴ قرن از نزول قرآن می‌گذرد و هنوز قرآن زنده است. کسی نمی‌تواند بگوید قرآن نمی‌تواند بشر را هدایت کند. «قُرْآناً عَرَبِیّاً غَیْرَ ذِی عِوَجٍ» قرآن کجی و اعوجاج ندارد و هدایت‌گر بشر است: هدیً للعالمین. این قرآن نورانی در تمام زمینه‌های اعتقادی، اجتماعی و سیاسی برای بشر یک مشعل هدایت است و ارتباط بین جامعه اسلامی را تشریح می‌کند. امام باقر علیه السلام می‌فرمایند: ان اللَّه لم یدع شیئاً تحتاج الیه الأمهٔ الی یوم القیامهٔ الا- انزله فی کتابه و نبیه لرسوله. رئوس مطالب و آنچه بشر نیاز به ان دارد در قرآن آمده است. انسان انتخاب می‌کند و براساس آن زندگی می‌کند. در کنار این قانون، رسول گرامی صلی الله علیه و آله برای تبیین و مجری امین این قانون به عنوان محور دوم مشخص شده است. ما انسانها فرصت آزمون و خطا نداریم و عُمر محدود به ما داده‌اند و تا حدودی ما عمر خود را در دوران نوجوانی و بخشی را در خواب می‌گذرانیم. واقعاً عمر مفید بشر چقدر است. اگر بعد از چهل سال به ما بگویند این مسیر را

اشتباه رفتی چه باید کرد؟. خداوند چقدر به بشر لطف داشته است. پیامبری را فرستاد که یک ویژگی داشت و آن عصمت است، یعنی نه در فکرش و نه در گفته‌اش (وما ینطق عن الهوی) خطا وجود ندارد. او مردم را براساس خواسته خداوند هدایت و رهبری می کند. و انّ هذا صراطی مستقیماً فاتبعواه کسی که دنبال پیامبر حرکت کند قطعاً دچار خطا و اشتباه نمی‌شود و در مسیر صحیح حرکت کرده است. آن‌که منحرف می‌شود کسی است که از مسیر پیامبر جدا می‌شود. لقد کان لکم فی رسول اللّه اسوهٔ حسنهٔ اگر نیازمند سعادت هستید این پیامبر الگوی شما است. چهره و رفتار پیامبر فعل و تقریر پیامبر طبق نظر شیعه و سنی برای ما حجت است و باید به آن عمل کنیم. تا اینجا می‌بینیم قانون ما حج ۲۶، ص: ۴۴۳ قوی و محکم، و از طرفی تبیین قرآن توسط فردی معصوم که عملش را هم از خدا گرفته است برای بشر فراهم گردیده است. نکته پایانی این که قرآن به ما یاد داده و ما یعلم تأویله الااللّه و الراسخون فی العلم. در جای دیگر می گوید فأسئلوا اهل الذکر ان کنتم لا یعلمون. در عمل به قرآن باید همین اعتماد را به پیامبر داشته باشیم و این حدیث متواتر بین شیعه و سنی است. این عمل تضمین کننده ادامه یک زندگی صحیح اسلامی برای انسانها است. حدیث ثقلین دو گونه نقل شده که من آنچه را از اهل سنت نقل شده برای شما می گویم: «انی تارک فیکم الثقلین کتاب اللّه و عترتی ... و عترتی اهل بیتی و ... اخبرنی انهما لن یفترقا حتی یردا علی الحوض.» این روایت را ابن حنبل در مسند (ج ۴ ص ۳۷) نقل کرده و در المستدرک (ج ۳ ص ۱۱۸) هم آمده و نیز ۳۳ نفر از صحابه آن را نقل کرده‌اند که در صحیح مسلم و سنن ترمذی، مسند احمد حنبل و خصائص نسائی نیز آمده است. از ۱۹ تابعی هم نقل شده و خلاصه بیش از ۳۰۰ نفر از علماء و مشاهیر این حدیث را نقل کرده‌اند تا آینده بشریت را تضمین کنند. جمع‌بندی بحث این است که ما مسلمانان اگر بخواهیم در زندگی دچار اشتباه نشویم باید از قرآن، سنت و عترت که همه با هم هستند، برای هدایت خودمان بهره بگیریم تا یک زندگی سالم داشته باشیم.

سخنرانی شیخ امینی – امام جمعه و روحانی کاروان از هرمزگان

إِنَّما یُرِیدُ اللّهُ لِیُذْهِبَ عَنْکُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَیْتِ وَیُطَهِّرَکُمْ تَطْهِیراً اهلبیت از دیدگاه اهل سنت: در قرآن خداوند اهلبیت را پاکیزه معرفی کرده است. همه می‌دانیم نمازی را که ما در پنج وقت اقامه می‌نمائیم یکی از ارکان اسلام است و نماز مرزی است بین اسلام و قرآن. نماز دارای شرایط و ارکانی است که اگر یکی از آن انجام نشود، نماز صحیح نیست. یکی از آن موارد درود بر پیامبر و آل پیامبر است که اگر در نماز نباشد نماز ما صحیح نیست و کسی که این نقص در نمازش باشد از مرز اسلام خارج حج ۲۶، ص: ۴۴۴ شده است. نام پیامبر در قرآن آمده و همه مسلمانان به آن ایمان دارند وقرآن که کلام خداست اهلبیت را در قرآن پاکیزه معرفی کرده است. ما اهل سنت همه بر این عقیده‌ایم که محبت بر رسول اللّه و آل رسول اللّه جزء ایمان ما است و با غیر از این، ایمان ما تکمیل نمی‌شود. لذا یکی از موارد تکمیل شدن ایمان، ایمان به قرآن و پیامبران است. حب اهلبیت رسول اللّه را خداوند در قرآن فرض فرموده و کسی که حب رسول اللّه و آل او را نداشته باشد مسلمان نیست. و یا در نماز درود بر پیامبر را نداشته باشد نمازش درست نیست. بنابراین از مرز اسلام خارج شده است. اهل سنت محبت اهلبیت را در دل دارند. در تاریخ است که پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: فردا پرچم را بدست کسی می‌سپارم که خدا و رسول او را دوست می‌دارند و همچنین او خدا و رسولش را دوست می‌دارد و پیامبر از مهاجرین و انصار اعلام رضایت فرموند و در قرآن کریم بیان شد: لقد رضی عنهم و رضوا عنهم، و ما طبق آیه قرآن محبت اهلبیت را قلباً در دل داریم. در توسل داریم حضرت آدم تقاضای مغفرت کرد که خدایا بحق محمد مرا بیامرز. خدا فرمود از کجا محمد را شناختی؟ او گفت لحظه‌ای که روح در من دمیده شد، چشم باز کردم دیدم در عرش نوشته‌اند لااله‌الا اللّه، محمّد رسول اللّه می‌توانیم بجرأت بیان کنیم امروز جمهوری اسلامی ایران این سنت را اجرا می کند و تنها کشور اسلامی است که در مقابل تهاجم کشورهای کفر به کشورهای اسلامی می‌ایستد. مثل افغانستان که مورد تهاجم قرار گرفت و هیچ کشوری حرفی نزد و تنها رهبر معظم انقلاب بود که این عمل را محکوم کرد. در حقیقت غمخوار همه ملتهای مسلمان و

مستضعف جمهوری اسلامی است: مثل فلسطین که امام روز قدس را برای حمایت از آنها اعلام دارد. ملت ایران باید تشکر و سپاسگزاری نماید.

خلاصه‌ای از سخنرانیهای برگزیده همایش مکه مکرمه مورخ ۱۳/ ۱۰/ ۸۴

این همایش با عنوان «کعبه، مهد نبوت و عترت» با موضوعات زیر برگزار شد: ۱- نقش حضرت ابراهیم علیه السلام و حضرت محمد صلی الله علیه و آله در احیای کعبه حج ۲۶، ص: ۴۴۵ ۲- ارتباط اسماعیل علیه السلام و علی علیه السلام با کعبه ۳- اهداف تشریع حج از نگاه قرآن و سنت ۴- نقش بایسته حج در ترویج فرهنگ قرآن و سنت ۵- کعبه، پایگاه دعوت قرآنی آخرین ستاره عترت ۶- قرآن، کتاب وحدت و اخوّت ۷- قرآن، کتاب عدل و احسان

سخنرانی حجّهٔالاسلام والمسلمین آقای زمانی- مسئول واحد اهل سنت بعثه مقام معظم رهبری

موضوع همایش در مکه مکرمه کعبه مهد عترت و نبوت است. این سه واژه نمادی است از یک حقیقت و هر سه از یک نور هستند. ان اول بیت وضع للناس ... کعبه بود. دو ویژگی در این آیه ذکر شده که ما در انبیاء می‌بینیم، یکی مبارک بودن برای بشریت است و همین را پیامبران بیان دارند چنانچه حضرت عیسی علیه السلام می‌فرمایند. ویژگی دوم، وهدیً للعالمین است. یعنی مایه هدایت تمام بشریت انبیاء الهی و عترت می‌باشند. آیه شریفه می‌فرماید قل لا-اسئلکم علیه اجراً الا من شاء ان یتخذ الی ربّه سبیلًا، اینها راهنمایان بسوی خدا هستند. در حقیقت ما دو هادی داریم. هادی صامت و هادی ناطق. کعبه صامت است و انبیاء ناطق. اگر انبیاء کنار کعبه قرار گیرند و حجاج از آنها رهنمود بگیرند نقش هدایتگرایانه کعبه تضمین شده است. پس اگر انبیاء و عترت در کناری قرار گیرند و کعبه تنها بماند، نقش کعبه تضمین نمی‌شود. تا قرن چهارم میلادی اسماعیلیان نقش هدایتگرایانه را داشتند. پس از آن بت‌پرستان دور کعبه را گرفتند و بتها را آویختند و باعث شد که کعبه نقش خود را نتواند ایفا کند. پس انبیاء و عترت باید در کنار کعبه قرار گیرند. پیامبر صلی الله علیه و آله آمد و در کنار آن حضرت، علی علیه السلام جهت از بین بردن بتها مأموریت پیدا کردند. قبل از هجرت هم پیامبر همین کار را کرده بودند. ولادت علی علیه السلام سرّی است. این همان تعبیر مودّت ذی القربی است. کما اینکه در حج ۲۶، ص: ۴۴۶ مستدرک آمده است. حدیثی در کتب اهل سنت آمده و در مناقب ابن مغازلی شافعی و در تاریخ دمشق بگونه‌ای دیگر آمده؛ قال النبی صلی الله علیه و آله مثل علی فی هذه الامهٔ کمثل الکعبهٔ المستورهٔ. وجه شباهت این دو چیست؟ اول: «النظر الیه عباده». نگاه به علی نیز عبادت است. وجه دوم: «والحج الیه فریضه.» حج کردن بسوی کعبه فریضه است، نگاه به علی نیز چنین است. در قرآن نیز به آن اشاره شده: واذّن فی الناس بالحج یأتوک ... مردم به حج بیائید اما نزد تو (ابراهیم) بیایند.

سخنرانی آیهٔاللّه ری شهری- نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایران

یکی از محورهای جلسه، تبیین و تشریح حج از نگاه اهل بیت علیه السلام است. از نگاه قرآن کریم، اجمالًا و کلی به اهداف و فلسفه حج اشاره شده است. اما در سخنان پیامبر و ائمه موضوع بیشتر باز شده و توضیح بیشتری داده شده است. در قرآن به پنج نکته بطور کلی در تبیین و فلسفه حج اشاره شده: ۱- قیام ۲- برکت ۳- منفعت ۴- ذکر ۵- هدایت. توضیح و حکمت این خطوط کلی در فرمایشات پیامبر صلی الله علیه و آله و اهل بیت آمده است و هر یک از پنج مورد در کعبه به دو گونه است. کعبه دوگونه قیام و دو گونه برکات دارد؛ فردی و جمعی. این نکات در سخنان رسول خدا صلی الله علیه و آله و اهلبیت علیه السلام آمده است. این جامعیت عترت و کتاب خدا بهم پیوند خورده است و سخنان پیامبر که فرمودند: کتاب اللّه و اهل بیتی ... یکی از مصادیق آن است.

در مورد منافع فردی حج، رسول خدا صلی الله علیه و آله می‌فرمایند: «حجّوا و انّ الحج یغسل الذنوب ...». حج ۲۶، ص: ۴۴۷ در روایت دیگری امام باقر علیه السلام می‌فرمایند: «من اهمّ هذا البیت حاجاً و معتمراً و موزعاً من الکبیر». حج جان انسان را شستشو می‌دهد. حج منافع مختلفی دارد نه تنها فردی بلکه جمعی. قیاماً للناس- هدیً للعالمین- چه کنیم مسلمانان از منافع جمعی حج استفاده کنند؟ چرا مسلمانان فلسطین و جهان باید این‌چنین تحت فشار باشند، علتش چیست؟ یک علت تفرق مسلمین است. پنج میلیون صهیونیست و آمریکا، به علت تفرقه مسلمین، مسلمانان را تحت فشار و جنگ و ... قرار می‌دهند. امام راحل (ره) فرمودند: اتحاد مسلمین و وحدت کلمه مسلمین کلید پیروزی و حل مشکلات مسلمانان است. امام رضا علیه السلام در تبیین حج فرمایشی دارند که منافع حج را منحصر در منافع فردی نمی‌دانند: «انّ علهٔ الحج الوفادهٔ الی اللّه و طلب الزیادهٔ.» یکی از برکات این حضور افزون شدن منافع معنوی و مادی است. منفعت حج از دیدگاه اهل بیت علیه السلام تنها قرب الی اللّه نیست. منحصر به طلب الزیادهٔ نیست. تمام آنهائی که در کره زمین زندگی می‌کنند باید از منافع حج استفاده کنند.

سخنرانی مولوی محمد اسحق مدنی- مشاور رئیس جمهور در امور اهل سنت

احیای کعبه توسط حضرت ابراهیم علیه السلام و اسماعیل علیه السلام: ابراهیم علیه السلام که به ابوالانبیاء معروف است، دارای دو فرزند است. اسماعیل و اسحق که حضرت اسماعیل علیه السلام با حضرت ابراهیم علیه السلام یکی از بانیان بنای کعبه است. احیاء کعبه دو معنی دارد. ۱- بنای فیزیکی کعبه ۲- اهداف بیت اللّه. کعبه دو بار بنا گردیده است؛ ۱- اول بیت وضع للناس؛ می‌گویند فرشتگان قبل از حضرت آدم آن را بوجود آوردند. ۲- تاریخ معینی ندارد. تعداد بنا از ۷ مرتبه تا ۱۰ مرتبه در تاریخ هست ولی مستندتر ۷ بار است. بعضی قائلند به این که بعد از حضرت ابراهیم علیه السلام، قبیله‌ای از یمن بنام جرهم کعبه را بنا کردند. روایات دیگر وجود دارد که همه را بعنوان بنا نمی‌توان گفت، بلکه تجدید بنا است. حج ۲۶، ص: ۴۴۸ بنابراین احیاء دو مرتبه صورت گرفت: یکبار در زمان حضرت ابراهیم علیه السلام و یکبار در زمان رسول اللّه صلی الله علیه و آله. بصورت واقعی خانه خدا خودش «هدیً للناس» است. «نافع لکم» یعنی بنا شده و منافعی برای مسلمانان دارد. بنابراین پیامبر صلی الله علیه و آله با تعداد زیادی از صحابه خطبه حجهٔ الوداع را خوانده و قوانین و برنامه‌های حج براساس آن ثبت گردید و تاکنون نیز ادامه دارد. حضرت رسول صلی الله علیه و آله در آن خطبه همه موارد اعم از جنگ، دعوا، ستیز، آدم‌کشی و ... را نفی کردند و عظمت و بزرگی انسان و فضائل و احکام حج و ... را قولًا و عملًا تبیین و تثبیت نمودند. قرآن و حدیث منفعت را مشخص و تعیین کرده‌اند؛ بنابراین وحدت هم می‌تواند از منافع حج باشد و از دیگر منافع آن سودهای معنوی و اخروی نیز می‌باشد.

سروده «یافاطمه»

در این همایش آقای قادربخش آبسالان شاعر اهل تسنن، سروده زیبای خود را با عنوان «یا فاطمه» تقدیم ساحت مقدس صدیقه کبری سلام اللّه علیها کرد که عیناً در اینجا آورده می‌شود: بانوان را سرور باغ جنان یا فاطمه نور عین خاتم پیغمبران یا فاطمه نور پاک تو بود سرچشمه‌اش انوار حق عترت پاک رسول اندر جهان یا فاطمه اصطفیک برنساء العالمین پروردگار گفت پیغمبر کراراً این بیان یا فاطمه آل یاسین کنیات ام ابیها گفت چون این تویی ام الائمه همزمان یا فاطمه درس تقوی خوانده‌ای در مکتب وحی خدا اسوه‌ی عصمت تویی بر بانوان یا فاطمه دامن پر مهر مامی پرورش دادت که بود در مصائب مظهر صبر و توان یا فاطمه بود ننگ جامعه زن بی وجود اقدست زنده از میلاد تو نام زنان یا فاطمه هل اتی و سوره کوثر، در قرآن توئی تحفه رحمان برای انس و جان یا فاطمه نور شمع پر فروغ مکتب پیغمبری در شبستان امیرالمؤمنان یا فاطمه حج ۲۶، ص: ۴۴۹ طاهره، صدیقه و زهرا، بتول و راضیه مرضیه، زهرا تو را نام و نشان یا فاطمه صاحب عز و کرم اندر حریم کبریا کن دعائی بهرمان یوم الامان یا فاطمه عاشقان با

وفای مکتب باب تو ما گرد شمع محفلت پروانگان یا فاطمه قادرِ امیدوار از برکت میلاد تو عفو فرماید گناهش مهربان یا فاطمه

دفتر بعثه

اشاره

دفتر بعثه مقام معظّم رهبری، مجموعه‌ای از واحدهای گوناگون را دربرمی‌گیرد که عمدتاً نقش تغذیه دیگر بخش‌های بعثه، و خدمات مختلف را بر عهده دارد. از آنجا که گزارش عملکرد برخی از زیرمجموعه‌های دفتر، همچون گروه نشریات زائر، واحد ارتباطات خبری و مرکز رایانه، به طور جداگانه تنظیم و ارائه شده است، در اینجا تنها فهرست‌وار وظایف واحدهای دیگر دفتر یعنی واحد انتظامات و مراجعین، و روابط عمومی درج می‌گردد. چون این وظایف ثابت و روشن هستند و در هر موسم یکسان عمل می‌شود، نیازی به گزارش آماری عملکرد آنان نیست.

وظایف واحد انتظامات و مراجعین:

۱- برقراری نظم و آرامش، استقرار مدعوین و راهنمایی آنان به هنگام ورود و خروج از بعثه مقام معظم رهبری در جلسات سخنرانی عمومی. ۲- برقراری نظم و آرامش همایشها و جلسات ویژه حجاج دیگر کشورها که در بعثه برگزار می‌گردد. ۳- همراهی با نماینده محترم ولی فقیه و سرپرست حجاج در تردّدهای خارج از بعثه به منظور کمک به تیم حفاظتی و تأمین امنیت بیشتر. حج ۲۶، ص: ۴۵۱ ۴- برقراری نظم و آرامش در جایگاه ویژه برگزاری دعای کمیل. ۵- برقراری نظم و آرامش در مراسم دعای ندبه. ۶- برقراری نظم و آرامش در جایگاه ویژه مراسم برائت از مشرکین و دعای شریف عرفه در سرزمین مقدس عرفات. ۷- برقراری نظم و آرامش مراسم سخنرانی عمومی در منا. ۸- راهنمایی زائرین هنگام برگزاری مراسم به چادرهای عرفات و منا و هدایت آنان پس از پایان مراسم به خارج از محدوه بعثه. ۹- کنترل ورود و خروج افراد به چادرهای بعثه (در منا) و جلوگیری از ورود افراد متفرقه و غیر ایرانی. ۱۰- راهنمایی مراجعین به قسمتهای اداری بعثه و ستاد.

وظائف روابط عمومی بعثه مقام معظم رهبری

مسئولیت گروه پیشرو و آماده‌سازی بعثه در مقاطع مدینه و مکه ۱- تهیه و تنظیم دستورالعمل‌ها و آئین‌نامه‌های مربوط به کلّیه مراسم (اعم از: ادعیه، اعیاد، شهادت‌ها، همایش‌ها، محافل قرآنی، سخنرانی، برائت از مشرکین و ...) و تبلیغات داخلی کاروان‌ها و ... در موسم حج. ۲- تهیه متون تبلیغاتی مناسب جهت استفاده در ساختمان بعثه و محل‌های استقرار کاروان‌ها. ۳- تهیه و تنظیم جداول مربوط به مراسم و همایش‌ها و همچنین وضعیت حضور و استقرار پرسنل روابط عمومی در بعثه. ۴- انجام امور هنری اعم از: خوشنویسی، طراحی، نقاشی و رنگ‌آمیزی تراکت، مقوا، پلاکارد، یونولیت، بنر و غیره. ۵- پوشش تبلیغاتی ساختمان بعثه، محل استقرار کاروان‌ها، محل برگزاری مراسم و همایش‌ها حج ۲۶، ص: ۴۵۲ ۶- آماده سازی محل برگزاری مراسم و همایش‌ها. ۷- هماهنگی و دعوت از مجری، قاری، سخنران، مداح و گروه هم خوانی جهت اجرای برنامه در مراسم و همایش‌ها. ۸- تهیه و طراحی برخی از متون خاص و جدول کلمات جهت درج در برخی از نشریات. ۹- برگزاری مسابقات فرهنگی برای زائرین محترم. ۱۰- نظارت و سرکشی بر امور تبلیغاتی محل‌های استقرار کاروان‌ها. ۱۱- برگزاری جلسات توجیهی با پرسنل زیر مجموعه در جهت آشنایی و ارتقاء سطح کیفی و کمی امور مربوط. ۱۲- تزئین نمای بعثه. ۱۳- برگزاری مراسم شبی با قرآن، دعای کمیل، دعای ندبه، دعای عرفه، .. ۱۴- هماهنگی و برگزاری برنامه‌های ایام منی. ۱۵- توزیع نشریه زائر. ۱۶- ارائه خدمات خوشنویسی به

دست‌اندرکاران امور حج. ۱۷- حضور و فعالیت تا آخرین روزهای موسم حج. ۱۸- برنامه‌ریزی و هماهنگی در مورد گروه قاریان قرآنی. ۱۹- مشارکت مؤثر و اجرای برنامه‌های تبلیغاتی در کاروانها «بصورت منطقه‌ای». ۲۰- همکاری و هماهنگی با قسمت‌های ذیربط بعثه و سازمان حج و زیارت. ۲۱- انجام سایر امور محوله حج ۲۶، ص: ۴۵۳

نشریه زائر

اشاره

نشریه زائر در موسم حج شاید به عبارتی بهترین وسیله اطلاع‌رسانی برای زائران خانه خدا و حرم مقدس نبوی باشد؛ زیرا گذشته از این که اخبار لازم و ضروری پیرامون زیارت و دستورالعمل‌ها و رهنمودهای بعثه در آن منعکس می‌شود، خلاصه‌ای از آخرین خبرهای مهم ایران و جهان نیز به اطلاع زائران می‌رسد. از آنجا که زائران بیشتر وقت خود را صرف زیارت و عبادت و حضور در حرمین شریفین می‌کنند، تقریباً نمی‌توانند خود را با برنامه‌های خبری شبکه‌های رادیویی و تلویزیونی کشور که در عربستان قابل دریافت است، تطبیق دهند. بنابراین در اوقات فراغت و استراحت نشریه زائر همدم زائران است. گذشته از زحمات عوامل فنی و اجرایی که با تلاش آنها نشریه زائر چاپ و منتشر و توزیع‌می‌شود، هویت این‌نشریه و محتوای آن به ترکیب هیأت تحریریه آن بستگی دارد. مسئولیت گروه نشریات زائر در موسم حج امسال را برادر فاضل ارجمند جناب حجهٔ الاسلام والمسلمین آقای عبدالرسول هاجری بر عهده داشتند. ایشان که خود فردی فاضل و اهل قلم هستند با دعوت از شخصیت‌های علمی و فرهنگی همچون جناب آقای محمدجواد صاحبی و جناب آقای مهدی نصیری که سوابق طولانی و درخشانی در امر مدیریت نشریات علمی، فرهنگی و یا جامع دارند، هیأت تحریریه مجموعه نشریات زائر حج ۲۶، ص: ۴۵۴ را غنای خاصی بخشیدند. همچنین در کنار هیأت تحریریه با استفاده از خبرنگار فرهنگی متعهد و پرکار «برادر محمد خامه‌یار»، نشریه زائر از گزارش‌های جالب و خواندنی ایشان نیز برخوردار شد. آنچه در زیر آمده است، گزارش اجمالی اما دقیق و فنی از کمیت و کیفیت شکل‌گیری و انتشار نشریات زائر به قلم برادر گرامی جناب آقای هاجری است: بی‌شک ارتباط مستمر با ثبت‌نام‌کنندگان حج یا عمره در ایران و اطلاع‌رسانی هدفمند به آنان، تأثیر چشمگیری در آماده‌سازی روحی و معنوی زائران برای این سفر الهی و تعدیل و جلوگیری از نابهنجاری احتمالی فردی و گروهی آنان دارد. به همین منظور گستره زمانی تدوین و نشر زائر از انحصار ایام موسم خارج شد و دامنه آن به پیش از عزیمت زائران گسترش یافت. در موسم سال جاری، دو شماره نشریه زائر در ایران تدوین و در تیراژ ۹۰۰۰۰ در شماره اول و ۶۰۰۰۰ در شماره دوم منتشر شد. نیز مجله‌ای ۴۸ صفحه‌ای حاوی چکیده اطلاعاتی که مورد نیاز زائران در طول سفر می‌باشد، آماده‌سازی شد و در تیراژ ۶۰۰۰۰ در ایران منتشر گردید و برای زائران ارسال شد. گفتنی است با توجه به پذیرش مسؤولیت نشریه زائر در اوایل ماه رمضان، کار فیش‌برداری، تدوین و آماده‌سازی و انتشار این مجله توسط یک نفر و در طول یک ماه انجام شد. از سوی دیگر گستره زمانی انتشار نشریه به پس از بازگشت حاجیان به ایران توسعه می‌یابد و در قالب چند ویژه‌نامه به نام «حاجی سلام!» برای آنان ارسال می‌شود که برای شماره‌های بعدی، در صورت تمایل می‌توانند مشترک شوند.

مخاطبان خاص

در عملیات حج و انجام اعمال و مناسک، گروه‌های مختلفی از اقشار مختلف حضور دارند که هر یک نقش تعیین‌کننده‌ای در تحقق مطلوب حج ابراهیمی دارند. حج ۲۶، ص: ۴۵۵ مدیران و کارگزاران اجرایی حج، روحانیون کاروان‌ها، بانوان، فرهیختگان و نخبگان. بی‌تردید ارتباط و تعامل دوسویه و اطلاع‌رسانی و جهت‌دهی بهنگام به این اقشار از یکسو، و استفاده بهینه از ظرفیت‌ها،

استعدادها و توانمندی‌های آنان از سوی دیگر به مدیران و سیاستگزاران حج در فرآیند مدیریت حج و ایجاد تغییر و تحولات عمیق در شکل و محتوای حج، یاری می‌رساند. به همین منظور «طرح ویژه‌نامه‌ها و ضمائم» نشریه زائر برای اولین بار، در سال جاری به طور آزمون و خطا انجام شد: ۱. نشریه صفا ویژه روحانیون حج: ۶ شماره در ایران و هفته‌ای دو روز (یکشنبه و پنج شنبه) در موسم حج ۲. نشریه دلیل کاروان ویژه کارگزاران ستاد و عوامل اجرایی کاروان‌ها: ۱۶ شماره در ایام موسم و سه روز در هفته (جمعه، دوشنبه و چهارشنبه) ۳. مروه ویژه بانوان زائر: ۱۲ شماره که در ایام موسم، دو روز در هفته منتشر شد. (شنبه و سه‌شنبه)

مخاطب‌شناسی و نیازسنجی

اطلاع‌رسانی، جاده‌ای یک طرفه و یک سویه نیست. متکلم وحده بودن در عرصه رسانه‌ها، معنا و مفهوم ندارد و به از دست دادن مخاطبان می‌انجامد که به معنای شکست و نابودی رسانه است. دو طرفه و دو سویه‌سازی اطلاع‌رسانی از چند جهت موجب خیر و برکت است: ۱. آشنایی با نیازهای فرهنگی و معرفتی زائران که زمینه‌ساز تهیه و تدوین محتوایی متناسب با نیاز مخاطب است. ۲. آشنایی با ضعف‌ها و کاستی‌های شکلی و محتوایی نشریه توسط مخاطبان اصلی آن. ۳. همکاری خبری، تحلیلی و علمی و مشورتی مخاطبان با نشریه. به همین منظور طرح مطالعات میدانی «نیازسنجی و مخاطب‌شناسی» از روزهای حج ۲۶، ص: ۴۵۶ آغازین مدیریت جدید در دستور کار قرار گرفت و فرم‌های لازم جهت نظرسنجی و آشنایی با دیدگاه‌ها و نقطه‌نظرات اقشار مختلف زائران آماده شد که پس از بازگشت حاجیان به ایران برای آن ارسال خواهد شد. همچنین طبق هماهنگی‌های به عمل آمده با حوزه نظارت و ارزیابی و معاونت آموزش و پژوهش نتایج نظرسنجی‌های آنان به دست ما می‌رسد.

غنابخشی و تعمیق محتوا

در امر رسانه، همه فعالیت‌ها و تلاش‌ها، مقدمه‌ای برای ابلاغ و رساندن پیام است. پس «پیام» و غنا و اعتبار آن، در فرآیند اطلاع‌رسانی، نقش محوری و کلیدی را ایفا می‌کند. بنابراین تعمیق و غنابخشی پیام‌ها و اطلاعات نشریه در دستور کار قرار گرفت و در گام اول مطالب و محتوای نشریه زائر و ضمائم آن به دو بخش ثابت و روزانه (خبر و گزارش) تقسیم شد. تأمین و تدارک محتوای صفحات و ستون‌های ثابت، در ۴۵ روز پیش از سفر و با حضور و پیگیری شبانه‌روزی همکاران نشریه انجام شد و مطالب و محتوای بیش از ۳۰ شماره زائر و ضمائم آن بسته شد. به عبارت دقیق‌تر، ۷۰ درصد از نشریه از نظر محتوای ثابت در ایران بسته شد و بیش از ۷۰۰ صفحه مطالب جمع‌آوری و صفحه‌بندی شد. در این مرحله به منظور اطمینان از صحت، عمق و غنای مطالب، سه نوع آثار مکتوب تعیین شده و مورد بهره‌برداری قرار گرفت: ۱/ ۴. بیش از ۴۰۰ اثر مکتوب و نفیس منتشره از سوی نشر مشعر (حوزه نمایندگی ولی فقیه در امور حج و زیارت) ۲/ ۴. آثار شخصیت‌های برجسته حوزه‌های علمیه مانند شهید مطهری، شهید بهشتی، مرحوم بهاری، جوادی آملی، سبحانی، حسن‌زاده آملی، مکارم شیرازی، دکتر شهیدی و ... ۳/ ۴. کتاب‌های برگزیده سال در حوزه مباحث دینی و قرآنی.

محوربندی موضوعی

برای این‌که موضوعی از موضوعات مورد نیاز زائران از قلم نیفتاده و به نفع دیگر مباحث کنار نرود، طرح «محوربندی موضوعی و محتوایی» نشریه زائر اجرا شد. طبق این طرح، ابتداء موضوعات و محورهای مورد نیاز زائران تعیین شد و در مرحله بعد اولویت و سهمیه آنها مشخص شد. محتوای زائر و ضمائم آن در پنج محور عمده و اساسی تهیه و تدوین شد: ۱/ ۵. معارف حج ۲/ ۵. اخلاق و عرفان ۳/ ۵. ادبیات ۴/ ۵. تاریخ ۵/ ۵. سیاسی و اجتماعی (خبر، گزارش و تحلیل)

محدودیت‌ها و شرایط

برای یک ارزیابی منصفانه از فعالیت و عملکرد نشریه زائر و ضمائم آن باید تمام محدویت‌ها و شرایط را در نظر گرفت. عمده شرایط و محدودیت‌های زائر را می‌توان بدین شرح برشمرد: ۱. محدودیت زمانی: مسئولیت نشریه اوایل ماه رمضان به تیم جدید واگذار شد. این بدین معنا بود که زمان موجود هم باید برای یادگیری، توجیه و تقسیم کار، تدارک مقدمات و سخت‌افزارها هزینه می‌شد، و هم برای تهیه شماره‌های ایران و تأمین محتوای ثابت شماره‌های عربستان. به عبارت دیگر نیروهای نشریه می‌بایست در زمان واحد در چند جبهه کار کنند؛ تهیه و نشر چند شماره در ایران، تهیه و تدارک مطالب ستون‌های ثابت، تهیه و تدارک مقدمات کار در ایران و عربستان. ۲. دوران تجربه و آزمون و خطا. به هر حال نشریه زائر کلًا پوست انداخته بود و حج ۲۶، ص: ۴۵۸ اصحاب آن کاملًا جدید بودند. جدید بودن افراد و طبیعتاً ناآشنایی آنان با همه شرایط کار در عربستان از یک سو و طرح‌های جدید و ابتکاری که باید در سال جدید جامه تحقق می‌پوشید از سوی دیگر، موجب شده بود که سال جاری، به سال تجربه‌اندوزی و آزمون و خطا تبدیل شود که در جای خود از محدودیت‌های مدیریتی بود که قدرت مانور را کاهش می‌داد. ۳. محدودیت انسانی: تمام کارها و مقدمات یاد شده باید به گونه‌ای انجام می‌شد که هیچ نیروی جدیدی به ترکیب نیروها اضافه نشود. در این صورت به محدودیت زمانی، محدودیت نیروی انسانی نیز افزوده می‌شد. جای خوشوقتی است که تمام تحولات و کارهای انجام شده در ایران و عربستان در حالی انجام شد که حتی یک نیرو به ترکیب کمّی نیروهای نشریه افزوده نشد. ۴. محدودیت‌های سخت‌افزاری بویژه در عربستان: به هر حال کار چاپ و انتشار نشریه و توزیع آن در عربستان با محدودیت گریزناپذیری مواجه بوده و هست که به افت کمّی و کیفی چاپ و توزیع نشریه می‌انجامد. از نظر محتوایی، بسیاری از مطالب را به دلیل شرایط خاص سیاسی و فرهنگی باید نادیده گرفت؛ و از نظر شکلی، میدان مانور صفحه‌آرایی به دلیل محدودیت‌های چاپ با مشکلات جدی و عدیده روبه‌روست.

واحد ارتباطات خبری

اشاره

واحد ارتباطات خبری بعثه، وظیفه پوشش خبری مراسم پرشکوه حج از آغاز حضور زائران ایرانی در سرزمین وحی تا پایان موسم را بر عهده دارد. این واحد همچنین اخبار مهم مربوط به حج و کشور عربستان در این ایام را نیز دریافت و به داخل کشور و در سطح مسؤلان بعثه مقام معظم رهبری منعکس می کند.

اهم مأموریت‌های واحد ارتباطات خبری:

۱- راه‌اندازی و تجهیز دفاتر ستاد خبری در تهران، مدینه منوره و مکه مکرمه. ۲- تهیه خبر و انعکاس مطلوب خبری و تمامی رویدادهای خبری بعثه مقام معظم رهبری. ۳- پوشش خبری تمامی دیدارها و ملاقات‌های نماینده محترم ولی فقیه. ۴- شرکت در جلسه و انعکاس خبری جلسات شورای هماهنگی و اجرای مصوّبات محوّله. ۵- برگزاری کنفرانس‌های مطبوعاتی، رادیو تلویزیونی برای معاونان و مدیران بعثه مقام معظم رهبری. ۶- ارائه سرویس خبری خبرنگاران رسانه‌های حاضر در موسم حج. حج ۲۶، ص: ۴۶۰ ۷- هماهنگی برای انجام مصاحبه و تهیه خبر و همچنین ترغیب خبرنگاران به پیگیری امور خبری. ۸- ارائه بولتن خبری گزیده‌ای از اخبار ایران و جهان و رسانه‌های بیگانه به دفتر نماینده محترم ولی فقیه، معاون بین‌الملل و سرپرست هیئت پزشکی. ۹- ارائه سرویس خبری به نشریه زائر، سایت حج و کتاب حج و ... ۱۰- پوشش خبری همایش‌ها و مراسم بعثه. ۱۱- اعلام برنامه‌های

خبری به طور روزانه به کتاب حج، نشریه زائر و سایت حج، همچنین خبرنگاران صدا و سیما و خبرگزاری‌ها و روزنامه‌ها. ۱۲- تهیه روزنامه‌های عربی و انگلیسی برای خبرنگاران و قسمت‌های درخواست کننده. ۱۳- مرور اخبار عربستان، اخبار مربوط به حج.

شکل‌گیری واحد ارتباطات خبری، و عملکرد آن در موسم حج سال جاری:

واحد ارتباطات خبری بعثه مقام معظم رهبری با مسئولیت آقای غلامحسین اسلامی فرد از اواسط آبان‌ماه کار خود را آغاز کرد. در ادامه اجرای مصوبه شورای عالی حج مبنی بر اعزام یک گروه پنج نفره از خبرنگاران، به حکم قرعه اسامی روزنامه‌هایی را که خبرنگاران آن‌ها در سال گذشته به حج اعزام شده بودند از لیست ارسالی از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی حذف، و میان سایر روزنامه‌ها قرعه‌کشی صورت گرفت. در این مراسم که با حضور رییس واحد ارتباطات خبری و مدیر کل محترم روابط عمومی سازمان حج و زیارت و با شرکت نمایندگان معرفی شده از سوی روزنامه‌ها برگزار گردید، افراد زیر تعیین شدند: - آقای هومان از روزنامه ابرار - آقای صابری از روزنامه جوان حج ۲۶، ص: ۴۶۱ - آقای خانی از روزنامه رسالت - خانم خادم المله از روزنامه ایران - خانم همتی از روزنامه جمهوری اسلامی بنابر مصوبه دیگر شورای عالی حج که در آن مقرر شده بود یک نفر هم به قید قرعه از بین خبرگزاری‌های رسمی کشور به حج اعزام شود، در جلسه دیگری که در آن نماینده پنج خبرگزاری ایسنا، فارس، مهر، ایکنا و شبستان حضور داشتند، نماینده خبرگزاری فارس برای اعزام به حج به قرعه برگزیده شد. براساس توافق انجام شده بین خبرگزاری جمهوری اسلامی و مسئول دفتر نماینده محترم ولی فقیه یک گروه شش نفره شامل مسئول گروه، خبرنگار، مترجم انگلیسی، عکاس، مسئول فنی و مسئول تدارکات به دفتر بعثه مقام معظم رهبری معرفی و با اعزام آنان موافقت شد. پس از هماهنگی با رییس دفتر نماینده محترم ولی فقیه آقایان مصطفی آجرلو و علی واحدی از خبرگزاری جمهوری اسلامی و مجتبی قاسم‌زاده از واحد مرکزی خبر برای عضویت در واحد ارتباطات خبری دعوت به همکاری شدند. واحد ارتباطات خبری از زمان راه‌اندازی دفتر کار خود در تهران اخبار و گزارش‌های لازم را درباره برنامه‌های هفته حج تهیه و مستقیماً در اختیار رسانه‌های مکتوب و صدا و سیما قرار داد و هماهنگی‌های لازم را برای پوشش تصویری برنامه‌ها و اجرای مصاحبه‌های هدایت شده به انجام رساند. آقای مصطفی آجرلو روز ۲۰ آذرماه به عنوان نیروی پیش پرواز عازم مدینه منوره شد و از روز ۲۱ آذرماه نیز با انعکاس خبر استقرار گروه‌های پیشرو بعثه مقام معظم رهبری در مکه مکرمه و مدینه منوره فعالیت‌های واحد ارتباطات خبری بعثه مقام معظم رهبری بطور رسمی آغاز شد. روز ۲۸ آذرماه نیز آقای اسلامی فرد به همراه جناب آقای ری‌شهری از تهران عازم مدینه منوره شد. حج ۲۶، ص: ۴۶۲ تمامی دیدارهای خارجی و داخلی جناب آقای ری شهری و تمامی مراسم‌ها و همایش‌های بعثه مقام معظم رهبری توسط واحد ارتباطات خبری پوشش داده شده و اخبار مکتوب آن نیز ضمن ارسال به دفاتر خبری در تهران، در اختیار خبرنگاران اعزامی و بخش‌های مختلف خبری صدا و سیما قرار می‌گرفت. خبرنگاران اعزامی از روزنامه‌ها هر یک کارنامه متفاوتی را از خود بجا گذاشتند و از سویی دیگر به دلیل نبود انتظار مناسب از سوی مرکز اعزام کننده، غیر از یک یا دو تن انگیزه‌ای قوی برای ارائه عملکرد مناسب و ارائه گزارش‌های خبری در بین آن‌ها مشهود نبود. با این حال واحد ارتباطات خبری ضمن پرهیز از ورود به حوزه حرفه‌ای خبرنگاران محیطی صمیمی و دوستانه را برای فعالیت مناسب و انجام تعامل کاری با آنان بوجود آورد. آقای محمد خامه یار، یکی از همکاران نشریه زائر که خبرنگار روزنامه کیهان بود نیز در طول موسم، خبرهای واحد ارتباطات خبری و همچنین گزارش‌های تولید خود را برای روزنامه کیهان ارسال می‌کرد. واحد ارتباطات خبری در حج ۸۴ به دلیل تأخیر و مشکلات بوجود آمده در اعزام به موقع خبرنگاران در دو مقطع زمانی مدینه قبل و مدینه بعد، خلاء بوجود آمده از عدم حضور خبرنگاران خبرگزاری جمهوری اسلامی و روزنامه‌های تعیین شده را پر کرده و اخبار و گزارش‌های تصویری خود را برای آن‌ها ارسال، و برای انعکاس آن پیگیری می‌کرد. انجام سه مصاحبه مطبوعاتی آقای زرهانی در مکه و مدینه، مصاحبه مطبوعاتی آقای دکتر ضیایی

رییس هیات پزشکی در مکه مکرمه و مدینه، مصاحبه مطبوعاتی با آقای شریفی مسئول دفتر نماینده ولی فقیه و همچنین مصاحبه مطبوعاتی با آقایان قاضی‌عسکر و زمانی معاون آموزشی و پژوهشی و مسئول واحد اهل سنت بعثه مقام معظم رهبری گوشه‌ای از اقدامات واحد ارتباطات خبری بوده است. حج ۲۶، ص: ۴۶۳ تمامی بازدیدهای نماینده محترم ولی فقیه از قسمت‌های مختلف بعثه و سازمان حج و زیارت و کاروان‌های جانبازان و حجاج ایرانی نیز توسط واحد ارتباطات خبری پوشش تصویری و خبری داده شد. در حین وقوع حوادثی همچون تخریب یک ساختمان در مکه مکرمه و کشته شدن جمع انبوهی از حجاج کشورهای دیگر در زیر پل جمرات، واحد ارتباطات خبری با سیاست حفظ آرامش در اذهان خانواده‌های حجاج ایرانی، عملکرد در خور توجهی در انتشار اخبار صحیح و مقابله با بروز شایعه و اخبار ناصحیح انجام داد. کنترل همه روزه اخبار مربوط به حج و اخبار سیاسی مرتبط با کشور عربستان در صدا و سیما، خبرگزاری‌ها و روزنامه‌ها از دیگر اقدامات واحد ارتباطات خبری بود که با هدف هر چه بهترسازی روابط میان دو کشور ایران و عربستان بدان پرداخته می‌شد. همه اخبار و گزارش‌های تهیه شده توسط واحد ارتباطات خبری که به سخنان نماینده محترم ولی فقیه مربوط می‌شد پیش از ارسال، جهت استحضار و اعلام نظر به ایشان تسلیم می‌شد تا با تأیید ایشان به مطبوعات، خبرگزاری و صدا و سیما داده شود. حج ۲۶، ص: ۴۶۴

مرکز رایانه

مقدمه

مرکز رایانه یا مرکز فناوری اطلاعات، مجموعه‌ای از افراد متخصص است که در یک محیط صمیمی و با یک همکاری علمی، خدمات و اقدامات قابل ملاحظه‌ای را در ایام حج ۱۴۲۶ و قبل از آن ارائه نموده‌اند که آنچه در پی می‌آید اشاره‌ای به مهم‌ترین آنهاست. در آنچه پیش‌رو دارید، ابتدا مرکز، متخصصین و بخش‌های مختلف آن معرفی می‌شوند. سپس نگاهی اجمالی به فعالیت‌ها و خدمات بخش شبکه، سخت‌افزار و نرم‌افزار داشته، و در نهایت خدمات مرکز در ابعاد شبکه، سخت‌افزار و نرم‌افزار مورد بحث قرار می‌گیرد.

مرکز رایانه در یک نگاه

با گسترش فناوری اطلاعات، مرکز کامپیوتر، در بعثه مقام معظم رهبری، جایگاه ویژه‌ای را به خود اختصاص داده است. وظایف این مرکز، مدیریت، نظارت، کنترل و مشاوره در کلیه زمینه‌های مربوط به فناوری اطلاعات می‌باشد. با توجه به بالا بودن هزینه خدمات رایانه‌ای و اختلاط زیاد آن با فرآیندهای سازمانی، این نقش در جهت مصرف حج ۲۶، ص: ۴۶۵ بهینه منابع بعثه مقام معظم رهبری، و جلوگیری از به هدر رفتن سرمایه‌ها، اهمیت ویژه‌ای پیدا می‌کند. با توجه به تعریف فناوری اطلاعات، که عبارت است از مدیریت و کار با اطلاعات در یک بستر رایانه‌ای، و با توجه به اینکه این فناوری از دو بخش سخت‌افزار و نرم‌افزار تشکیل شده است، این مرکز نیز در این دو بخش اقدام به ارائه سرویس‌های مختلف نموده است و از نیروهای متخصصی در این دو بخش بهره می‌گیرد. - متخصصین بخش نرم افزار: مهدی نیکخواه قمی (مسوول مرکز)، سید رسول رضوی (مسوول نرم‌افزار)، فرشاد شاه بهرامی (برنامه‌نویس)، جواد مهرپویان (برنامه‌نویس)، حمیدرضا حسین‌پور (برنامه‌نویس)، محمدرضا اسدی (برنامه‌نویس) - متخصصین بخش سخت‌افزار و شبکه: مهدی‌کربلایی عباس (شبکه)، ناصر بقایی (سخت‌افزار) لازم به ذکر است با عنایت به این‌که ظرفیت نیروهای مرکز در موسم شش نفر است، آقایان حسین‌پور و اسدی در ایام موسم حج به ترتیب در معاونت‌های بین‌الملل و اجرایی به کار مشغول بوده‌اند.

فهرست فعالیت‌های بخش سخت‌افزار و شبکه

بخش سخت‌افزار و شبکه، مسؤول انجام و ارائه مشاوره در زمینه‌های ذیل است: - خرید و راه‌اندازی انواع قطعات کامپیوتری اعم از قطعات داخلی Case، RAM و قطعات خارجی مانند Printer، CD/ DVD، Modem و ... - عیب‌یابی و تعمیر قطعات مختلف سخت‌افزاری. - نصب و راه‌اندازی نرم‌افزارهای مورد نیاز واحدهای مختلف. - عیب‌یابی و تنظیم نرم‌افزارهای سیستمی و کاربردی مانند ویندوز، فتوشاپ و ... - نصب و راه‌اندازی شبکه‌های داخل بعثه اعم از فراهم سازی بستر فیزیکی، حج ۲۶، ص: ۴۶۶ راه‌اندازی سرورها و ... کنترل امنیت شبکه با استفاده از نرم‌افزارهای ضد ویروس. - نصب سرویس دهنده‌های بانک اطلاعاتی بعثه. - اتصال واحدها به اینترنت. این بخش در قبل از موسم حج، فعالیت‌هایی چون تصحیح برگه‌های آزمون روحانیون و برگه‌های مراقبت اعمال را که کار سنگین و حساسی می‌باشد نیز به عهده دارد. یکی از فعالیت‌های جدید این مرکز در بعثه مقام معظم رهبری پشتیبانی و راه‌اندازی سیستم مکانیزه دبیرخانه (که از بانکهای اطلاعاتی اوراکل بهره می‌برد) است که در بخش‌های بعدی به طور مفصل به آن پرداخته شده است.

فعالیت‌های بخش نرم‌افزار و وب

بخش نرم‌افزار مسؤول تولید و ارائه مشاوره در کلیه زمینه‌های تولید نرم‌افزار و سایت‌های مختلف می‌باشد. نرم‌افزارهای متنوعی در این مرکز تولید و به بهره‌برداری رسیده است که به اجمال به آنها اشاره می‌شود:

نرم‌افزار جامع اطلاعات حج

اشاره

این نرم‌افزار که از سال ۸۱ پایه‌ریزی شده است، بانک اطلاعات نسبتاً جامعی از آنچه در حج مطرح می‌شود، فراهم آورده است. امکان ثبت و گزارش‌گیری از ترکیب اطلاعات زائران، روحانیون، پروازها، هتل‌ها (مسکن‌ها)، و کاروانهای حج از جمله امکانات اساسی این نرم‌افزار است. در کنار آن، نرم‌افزار دارای زیر سیستم‌های «۱» تخصصی برای معاونت‌های امور روحانیون، اجرایی، نظارت و بازرسی، و بین الملل حج ۲۶، ص: ۴۶۷ است که شامل فرآیندهای تخصصی ایشان مانند تعیین و ارزیابی روحانیون کاروان‌ها، مدیریت اعزام نیروهای بعثه به حج، ثبت اطلاعات ارزیابی کاروانهای حج، و ثبت اطلاعات مبلغین و فعالیت‌های ایشان، می‌باشد.

پایگاه اطلاع‌رسانی معاونت امور روحانیون

معاونت امور روحانیون در راستای تکمیل فرآیندهای مکانیزه خویش از سال ۸۳ اقدام به طراحی یک وب سایت (پایگاه اطلاع‌رسانی) نموده است. این پایگاه، در عین این‌که بستری برای بیان آیین‌نامه‌ها، اخبار، و ارتباط با معاونت امور روحانیون است، یک بانک اطلاعات غنی از دستاوردها، تجارب، منابع و تألیفات روحانیون و کارشناسان مسائل اسلامی نیز می‌باشد. علاوه بر این، نرم‌افزاری نیز جهت اتوماسیون فرآیندهایی چون آزمون، ویرایش اطلاعات فردی، مشاهده وضعیت و مکاتبات روحانیون با آن معاونت ایجاد شده است.

نرم‌افزار بانک اطلاعات سؤالات آزمون

اولین گـام در مـدیریت آزمونهـا و طراحی آزمونهـای هدفمنـد، ایجـاد یک بانک اطلاعاتی از آزمونهاست. این نرم‌افزار در سال جاری توسط برنامه‌نویسان این مرکز طراحی و عملیاتی شـده است. به عنوان داده‌های اولیه، سؤالات آزمون‌های متعدد معاونت امور روحـانیون در سیسـتم ثبت شـده و اکنون می‌توان از آن به عنوان مقـدمه‌ای جهت طراحی آزمون‌های هدفمنـد اسـتفاده نمود؛ بـدین معنی که می‌تـوان براسـاس اطلاعـات میزان دشواری و سـادگی، و دیگر اطلاعـات مربوط به هر سؤال ترکیب دلخواهی از سؤالات موجود در بانک را کنار هم چیـده و یک آزمون جدید طراحی نمود. این نرم‌افزار برای کلیه مراکزی که قصد برگزاری آزمون‌های هدفمند و مدیریت آن را دارند قابل استفاده است.

نرم‌افزار جامع نظرسنجی

ایـن نرم‌افزار کـه در سـال جـاری بـه سـفارش معـاونت آمـوزش و پژوهش در ایـن مرکز طراحی و در مـوسم حـج سـال جـاری به بهره‌برداری رسـیده است، امکان طراحی و ثبت اطلاعات هرگونه فرم نظرسـنجی متـداول را داراست. هر فرم نظرسـنجی می‌توانـد به تعـداد دلخواهی سوال، جواب تستی (هر چنـد گزینه) یا جواب تشـریحی داشـته باشـد. این نرم‌افزار امکان ثبت جواب‌های داده شده برای افراد مختلف را به کاربر می‌دهـد و در نهایت براساس اطلاعات وارد شـده گزارش‌های آماری متنوعی ماننـد درصـد پاسـخ به گزینه‌های مختلف یک سؤال یا مجموع آنها برای یک فرم و ... را ارائه می‌نماید.

پایگاه گزارش عملکرد بعثه مقام معظم رهبری

در جهت اعمـال مـدیریت و نظارت کارآمـد، سایت اینترنت (داخلی) گزارش عملکرد واحـدهای بعثه مقام معظم رهبری در موسـم سـال جاری توسط این مرکز، طراحی، نصب و به بهره‌برداری رسـید. این سایت به شـکلی ساده و در عین حال کارآمـد، امکان ثبت گزارش‌هـای روزانـه و آمـار فعالیت‌هـای مختلـف واحـدهای بعثه را فراهم آورده است. ثبت پیشـنهاد، دسـتور، ارجـاع به واحـدهای مختلف، موضوع بندی و جستجوی پیشرفته روی موضوعات و کلمات متنوع در متون گزارش‌ها، از دیگر امکانات سایت است.

تهیه گزارش واحدها

یکی از فعالیت‌های واحد نرم‌افزار مرکز رایانه بعثه مقام معظم رهبری در ایام حج، تهیه گزارش‌های مورد نیاز واحدهای مختلف بعثه است. این مرکز بـا گرفتن اطلاعـات مربوط به کاروان‌هـا، هتل‌هـا، و زائران از سازمان حـج و زیارت، و با تبـدیل آنها به قالب بانک اطلاعـاتی بعثه اقدام به تهیه گزارش‌هـای مـورد نیـاز واحـدهایی چـون نظـارت و بازرسـی، اجرایی، اجرایی ویژه، بین الملـل و غیره می‌نماید. حج ۲۶، ص: ۴۶۹ فهرست کاروانها براساس تاریـخ خروج از مکه و مـدینه، پراکندگی کاروان‌ها در مناطق مکه و مدینه، فهرست زائران اسـتاد دانشـگاه و ... از جمله گزارش‌هـایی است که توسـط این مرکز تهیه و در اختیـار معـاونت متقاضـی قرار گرفته است.

طراحی و راه‌اندازی شبکه رایانه‌ای

اتصال رایانه‌های واحـدهای مختلف بعثه مقام معظم رهبری در اتاق‌های مختلف هتل‌های مکه و مـدینه، به یکـدیگر و اتصال آنها به بانکهای اطلاعاتی و سایت داخلی بعثه، یکی از وظایف بخش شـبکه و سـخت‌افزار مرکز رایانه است. متخصصین این مرکز علی‌رغم وجود مشـکلات هندسی در چیدمان اتاق‌ها و دشواری کابل کشی در هتل‌ها و محدودیت‌های آن، به حول و قوه‌ی الهی این مهم را محقق ساخته‌انـد. در این بخش، مراحل و فعالیت‌های لازم در جهت راه‌انـدازی شـبکه داخلی هتل‌های مکه و مدینه، بیان شده است:

۱) آماده‌سازی و فراهم آوری نرم‌افزارهای مورد نیاز شبکه در موسم و Backup گیری از تنظیمات و اطلاعات آنها در تهران. ۲) تحویل از انبار، انتقال و جابجایی تجهیزات و وسایل مرکز رایانه. ۳) کابل کشی تمامی قسمتها که نیاز به اتصال به شبکه دارند. برای این کار می‌بایست نقشه هتل و اتاق‌هایی که در آنها رایانه‌هایی که باید به شبکه سراسری متصل شوند، مشخص شده و مسیریابی بهینه صورت گیرد.

امور حج و زیارت صدا و سیما

اشاره

گروه ۴۰ نفری اعزامی سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران در موسم حج تمتع سال جاری، عملکرد چشمگیری داشت و به طور مرتب شبکه‌های مختلف صدا و سیما و نیز شبکه تلویزیونی- اینترنتی لبیک را با گزارش‌های مستقیم و برنامه‌های تولیدی از سرزمین وحی تغذیه می کرد. امور حج و زیارت سازمان صدا و سیما پیش از موسم با تولید برنامه «روضه رضوان» و پخش آن از شبکه دوم سیما در ایام هفته حج، فضای سیمای جمهوری اسلامی و روح مشتاقان زیارت خانه خدا و حرم نبوی را حال و هوایی معنوی داد. در موسم حج فعالیت‌های گروه اعزامی سازمان را می‌توان بدین شرح تبیین نمود.

تهیه گزارش‌ها

تهیه ۲۱۴ مورد گزارش مکتوب و ۷۵۴ گزارش صوتی و تصویری، و تصویربرداری بسیار جهت برنامه‌سازی به تفکیک زیر: حج ۲۶، ص: ۴۷۱ تعدادمدت (دقیقه) مدت تصاویر راش (دقیقه) گزارش‌های تصویری ۹۲۸۲۲۰۶۴۱۹۴ گزارش‌های صوتی ۴۷۲۱۵۶۰ گزارش‌های مکتوب ۲۱۴ جمع ۶۷۸۵۹۶۸ این حجم در مقایسه با سال گذشته که تعداد گزارش‌های تصویری ۶۸ مورد و به مدت ۹۳۸ دقیقه، و گزارش‌های صوتی ۱۲۵ مورد به مدت ۱۴۲۱ دقیقه، و تصاویر راش ۲۶۰۷ دقیقه بوده است، افزایش چشمگیری را نشان می‌دهد.

پخش برنامه‌ها

۱- پخش تصویری دعاهای کمیل و ندبه مدینه قبل، از شبکه‌های دوم و سوم سیما، شبکه تلویزیونی- اینترنتی لبیک؛ و پخش صوتی آن از شبکه سراسری صدای جمهوری اسلامی، رادیو قرآن و رادیو معارف. ۲- پخش دو برنامه «شبی با قرآن» در مدینه قبل، از شبکه قرآن سیما. ۳- پخش زنده مراسم برائت از مشرکان که برای نخستین بار در مواسم حج، از شبکه اول سیما، شبکه‌های خبر، العالم، و سحر انجام شد و به طور مستقیم در سراسر جهان منعکس گردید. ۴- پخش تصویری مراسم دعای عرفه از شبکه سوم سیما، شبکه تلویزیونی- اینترنتی لبیک، و پخش صوتی آن از شبکه سراسری صدای جمهوری اسلامی ایران. ۵- پخش زنده مراسم سخنرانی و بزرگداشت شهدای سانحه سقوط هواپیمای فرماندهان سپاه و چهلمین روز شهادت شهیدان سانحه هواپیمای ۱۳۰- C در شبهای ایام تشریق.

تولید و پخش

امور حج و زیارت موفق به تولید ۵۲ برنامه تلویزیونی به مدت ۱۱۲۲ دقیقه با عناوین زیر و پخش آن از شبکه‌های مختلف گردید: ۱- طواف دل: پخش روزانه از برنامه صبح به خیر ایران، شبکه اول سیما. ۲- یک قطره دریا: پخش از شبکه اول سیما. ۳- روضه

رضوان: پخش از شبکه دوم سیما. ۴- زمین آسمانی: پخش از شبکه سوم سیما. ۵- محرمان حرم: پخش از شبکه سوم سیما. ۶- پیوند آسمانی: پخش از شبکه سوم سیما. ۷- خانه مهر: پخش از شبکه قرآن سیما. ۸- روایت سحر: پخش از شبکه قرآن سیما. ۹- دیار عشق: پخش از شبکه قرآن سیما.

پیوستها

آماری از زائران دیگر کشورها

اشاره

در نشریات عربستان اطلاعاتی پیرامون آمار زائران برخی کشورها درج شده است که در بولتن‌های کنسول‌گری جمهوری اسلامی ایران در جده انعکاس یافته است. آگاهی از میزان زائران این کشورها و برخی اطلاعات درباره سفر حج آنان خالی از لطف نیست. آنچه از این آمار در اختیار ما قرار گرفته است به شرح زیر می‌باشد:

آلمان: پنج‌هزار زائر

اولین گروه از زائران آلمانی روز پنج شنبه ۲۴/ ۹/ ۸۴ به عربستان پرواز کردند. سازمان اسلامی «انجمن اسلامی آلمان» با همکاری «مسجد المهاجرین» انتظار دارد بتواند به ۱۸۰ نفر برای انجام مراسم حج یاری دهد. هزینه حج امسال برای این زایرین ۲۲۰۰ یورو برآورد شده است، در حالی که این مبلغ سال گذشته ۱۱۹۵ یورو بود. به طور کلی انجام مراسم حج برای مسلمانان آلمان امسال بین ۱۶۰۰ تا ۲۹۰۰ یورو هزینه دارد.

مصر: ۶۰ هزار زائر

۱۵ هزار زائر میهمان به همراه ۴۵ هزار زائر مصری از فرودگاه‌های این کشور از روز حج ۲۶، ص: ۴۷۶ دوشنبه ۲۵ آذر راهی مکه شدند. اولین گروه زائران میهمان ۱۱۰ نفر بودند که ۲۵ آذرماه از بروکسل وارد مصر شدند. از آنجایی که این کشور در مسیر زائران اروپایی قرار دارد، بسیاری از این زائران به مصر وارد می‌شوند و همراه زائران مصری، عازم عربستان می‌شوند.

کویت: ۱۴ هزار زائر

امسال ۱۴ هزار زائر از کویت برای انجام مناسک حج وارد عربستان شدند. از این تعداد ۲۷۵۰ نفر غیر کویتی هستند، گروه اول کویتی‌ها که ۱۲۵ نفر هستند، ۲۶/ ۹/ ۸۴ کویت را ترک کرده و از طریق خشکی وارد عربستان شدند.

چین: ۶۹۰۰ زائر

امسال حدود ۶۹۰۰ زائر چینی به عربستان آمدند که تاکنون این تعداد زائر از کشور چین بی‌سابقه بوده است. مسؤلان امور دینی چین اعلام کردند بیشتر کسانی که سال جاری راهی خانه خدا شده‌اند، از کشاورزان یا امامان مساجد هستند.

نیجریه: ۶۵ هزار زائر

امسال با شروع موسم حج بیش از ۶۵ هزار زائر نیجریایی راهی خانه خدا شدند. نخستین گروه از زائران از نیجریه ۲۶ آذرماه حرکت

کردند. به منظور نقل و انتقال زائران این کشور ۱۰ فرودگاه اختصاص داده شده بود.

بنین: ۲۵۰۰ زائر

در موسم حج امسال ۲۵۰۰ زائر از بنین به این سفر زیارتی مشرف شدند. رئیس هیأت حج بنین گفت: قبل از ورود این افراد به عربستان، برنامه‌های آموزشی بسیاری از رسانه‌های گروهی، و نیز به صورت مستقیم برای آگاهی دادن و تفهیم زائران انجام دادیم تا با مشکلی مواجه نگردند.

انگلیس: ۲۵ هزار زائر

وزیر خارجه انگلیس اعلام کرد، امسال همانند سال گذشته، ۲۵ هزار مسلمان بریتانیایی تبار برای انجام مناسک حج به مکه مکرمه مشرف می‌شوند ". جک استراو "در یک سخنرانی در مسجد بزرگ مرکزی لندن ضمن رسمیت بخشیدن به فعالیت هفتمین "هیأت حج بریتانیا "افزود: شکل گیری این هیأت نشانه‌ای از نقش محوری مسلمانان در حیات کشور انگلیس است و ریاست هیأت حج بریتانیا همانند سال گذشته با "لرد پاتل "از نمایندگان مسلمان عضو مجلس اعیان این کشور می‌باشد. انگلیس از هفت سال پیش این هیأتها را برای عرضه خدمات کنسولی و تسهیلات حج به زایران بریتانیایی، در ایام حج عازم عربستان سعودی کرده است. وزیر خارجه انگلیس به اجتماع حاضر در مسجد بزرگ مرکزی لندن در منطقه "ریجنت پارک "گفت: انجام مناسک حج هم از نظر فیزیکی و هم به لحاظ معنوی، تجربه گرانقدری است که بسیاری از مسلمانان خواهان دستیابی به آن هستند. وزیر خارجه انگلیس با تأکید بر این مطلب که دو میلیون مسلمان در کشورش زندگی می کنند، گفت که آنان نقش بسزایی در تمام امور انگلیس از جمله امور سیاسی، اقتصادی و فرهنگی ایفا می کنند. به نظر می‌رسد اقدام وزیر خارجه انگلیس که کشورش سابقه سیاهی در ضربه زدن به کشورهای اسلامی و دشمنی با مسلمانان دارد، از سیاست‌های حساب شده این رژیم استعمارگر برای کاستن از نفرت فراگیر مسلمانان جهان به سبب عملکرد ننگین و ضد بشری آمریکا و انگلیس بر ضد مسلمانان است. وی زیرکانه تلاش می کند تا انگلیس را نمونه تعامل و تحمل اقلیت‌های مذهبی و قومی معرفی نماید. او در ادامه همین سخنانش می‌افزاید: «میزان حسّ مشارکت اقوام مختلف در انگلیس و بردباری نسبت به اقلیت‌های نژادی و مذهبی در این کشور با هیچ یک از دیگر کشورهای اروپایی مشابهت ندارد.» این در حالی است که به گفته برخی مطلعین در این حج ۲۶، ص: ۴۷۸ کشور، انفجارهای چندی پیش لندن که با هدایت غیررسمی دولت انگلیس به حرکتی بر ضد مسلمانان این کشور و حمله به مساجد و زنان مسلمان محجبه انجامید، با آگاهی مقامات امنیتی این کشور رخ داد.

اتریش: ۲۵۰۰ زائر

وزارت حج عربستان اعلام کرد شمار زائران اتریشی بیت‌اللَّه الحرام در مقایسه با سال گذشته ۲۵٪ افزایش یافته است. به گزارش ایرنا وزارت حج عربستان شمار مسلمانان اتریشی متقاضی شرکت در مناسک حج امسال را ۲۵۰۰ نفر اعلام کرد که ۵۰۰ نفر بیشتر از سال گذشته است. هزینه سفر حج هر مسلمان اتریشی ۱۶۰۰ یورو اعلام شده که ۱۰۰ یورو نسبت به سال قبل بیشتر است. خبرهای دریافتی از افزایش حضور مسلمانان دیگر کشورهای اروپایی حکایت دارد. این در حالی است که به علت محدودیت صدور ویزا، بسیاری از مسلمانان اروپا موفق به حضور در کنگره عظیم حج نمی‌شوند.

عراق: ۳۰ هزار زائر

رئیس بعثه حج عراق، عدنان جواد در مصاحبه‌ای اظهار داشت امسال ۲۷۹۰۰ زائر تا قبل از سوم ذیحجه جهت انجام حج وارد عربستان شدند. وی اضافه نمود ۶۰٪ از این تعداد از طریق هوایی به عربستان عزیمت کرده‌اند. با این وجود در دیدار مورخ ۱۰/ ۱۰/ ۸۴ وی با سرپرست حجاج ایرانی اعلام شد که تاکنون ۳۲ هزار عراقی وارد عربستان شده‌اند و احتمال می‌رود که این رقم به ۳۵ تا ۳۷ هزار نفر افزایش یابد.

روسیه: ۱۳ هزار زائر

سیزده هزار مسلمان از روسیه در مراسم حج امسال شرکت کردند که نسبت به سال قبل سه هزار نفر افزایش نشان می‌دهد. نماینده شورای مفتیان روسیه گفت اغلب حج ۲۶، ص: ۴۷۹ مسلمانانی که امسال از روسیه به مکه آمده‌اند از شمال قفقاز بویژه جمهوری داغستان و جمهوری اینگوش هستند و پس از آن تعداد زائران مسلمان جمهوری تاتارستان، بشکیرستان و مسکو قابل توجه است.

فلسطین: ۱۳ هزار زائر

امسال ۱۳ هزار فلسطینی به منظور حضور در کنگره عظیم حج به عربستان سفر کردند.

عمان: ۱۷ هزار زائر

رئیس بعثه کشور عمان در دیدار با سرپرست حجاج ایرانی اعلام داشت در حج سال جاری ۱۷ هزار نفر از کشور عمان شرکت نموده‌اند. وی هزینه سفر هر زائر عمانی را دو تا سه هزار دلار اعلام کرد.

افغانستان: ۲۴ هزار زائر

وزیر حمل و نقل و هوانوردی افغانستان اظهار داشت ۲۴ هزار نفر زائران خانه خدا از این کشور به عربستان اعزام شده‌اند.

ترکیه: ۸۰ هزار زائر

در دیدار نایب رئیس وزارت امور دینی ترکیه با سرپرست حجاج ایرانی اعلام شد که در سال جاری حدود ۸۰ هزار زائر ترک در مراسم حج شرکت دارند. همچنین هزینه اعزام هر زائر از ترکیه به عربستان بدون غذابین ۱۸۰۰ تا ۳۰۰۰ دلار تعیین شده است.

ازبکستان: پنج هزار زائر

در حج سال جاری پنج هزار زائر از ازبکستان شرکت داشتند. هزینه سفر ۲۲ روز حج ۲۶، ص: ۴۸۰ زائران ازبک ۲۲۰۰ دلار تعیین گردیده است. سهمیه در نظر گرفته شده برای ازبکستان سالانه ۲۰ هزار حاجی است. حج ۲۶، ص: ۴۸۱

تصاویر

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحیم جاهِدُوا بِأَمْوالِکُمْ وَ أَنْفُسِکُمْ فی سَبیلِ اللَّهِ ذلِکُمْ خَیْرٌ لَکُمْ إِنْ کُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱) با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السّلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که

امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹ بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهلبیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند. مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است. اهداف :دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السّلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید. از جمله فعالیتهای گسترده مرکز : الف)چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی ب)تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن سهمراه ج)تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما ، انیمیشن ، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و... د)ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی دیگر ه)تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای و)راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۲۳۵۰۵۲۴) ز)طراحی سیستم های حسابداری ، رسانه ساز ، موبایل ساز ، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک ، SMS و... ح)همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند مسجد جمکران و ... ط)برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه ی)برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضوری و مجازی) در طول سال دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت : ۲۳۷۳ شناسه ملی : ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶ وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی: www.eslamshop.com تلفن ۲۵-۲۳۵۷۰۲۳- (۰۳۱۱) فکس ۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور کاربران ۲۳۳۳۰۴۵(۰۳۱۱) نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی ، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده و لی جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایندانشاالله. شماره حساب ۶۲۱۰۶۰۹۵۳ ، شماره کارت :۶۲۷۳-۵۳۳۱-۳۰۴۵-۱۹۷۳و شماره حساب شبا : IR۹۰-۰۱۸۰-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۰۶۲۱-۰۶۰۹-۵۳به نام مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان – خیابان مسجد سید ارزش کار فکری و عقیدتی الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام -:

هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنتِ غیبت ما، او را از ما جدا کرده است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می‌فرماید: «ای بنده بزرگوار شریک کننده برادرش! من در کَرَم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است، هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت‌ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید». التفسیر المنسوب إلى الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست‌تر می‌داری: مردی اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می‌رَهانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از پیروان ما را دارد، امّا تو دریچه‌ای [از علم] را بر او می‌گشایی که آن بینوا، خود را بِدان، نگاه می‌دارد و با حجّت‌های خدای متعال، خصم خویش را ساکت می‌سازد و او را می‌شکند؟». [سپس] فرمود: «حتماً رهاندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی‌گمان، خدای متعال می‌فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد». مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند آزاد کردن بنده دارد».

قائمیه
مرکز تحقیقات رایانه‌ای
اصفهان
www
برای داشتن کتابخانه های‌تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشـــانی
www.Ghaemiyeh.com
www.Ghaemiyeh.net
www.Ghaemiyeh.org
www.Ghaemiyeh.ir
مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.
۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹